Kami Garcia · Margaret Stohl

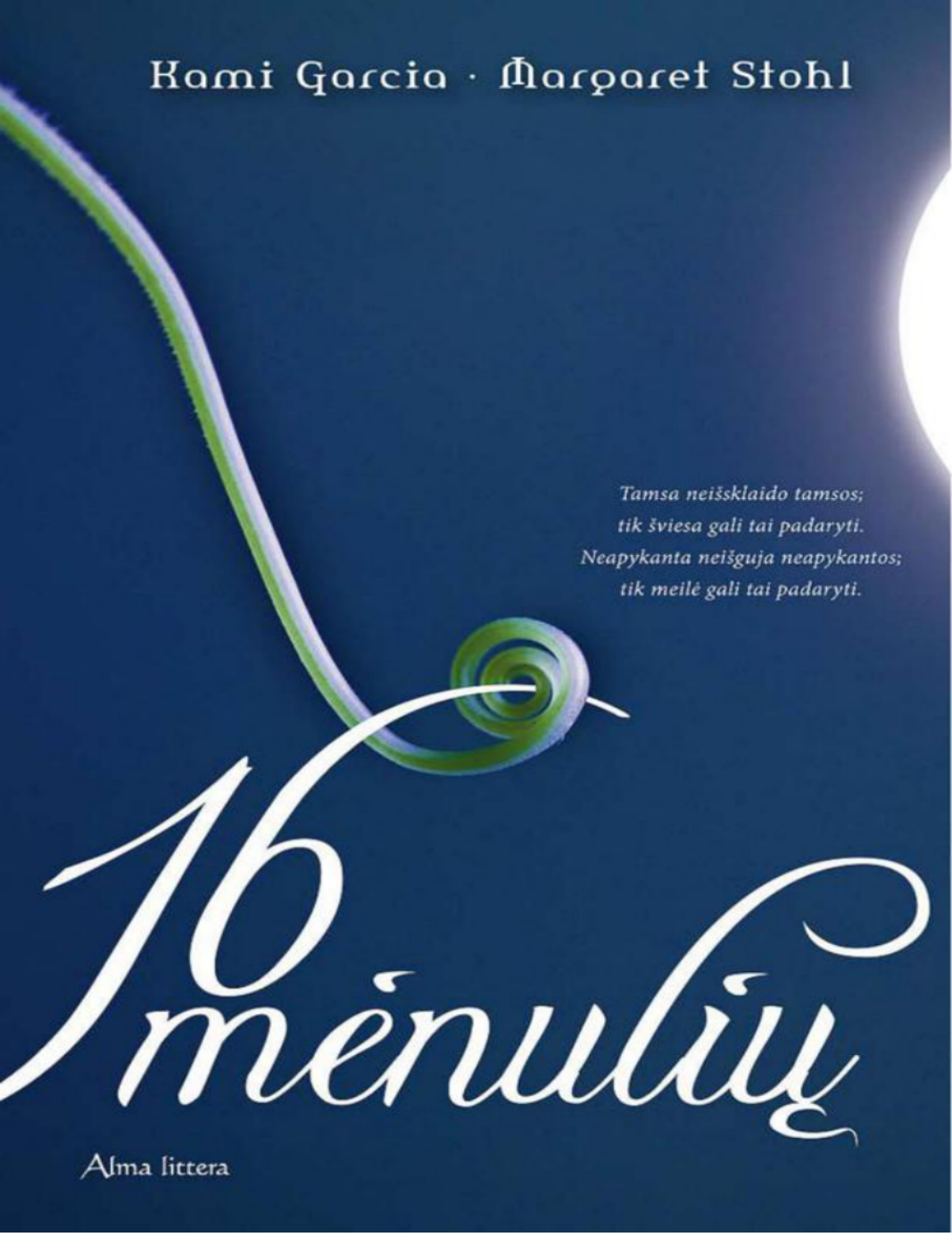

Tamsa neišsklaido tamsos;
tik šviesa gali tai padaryti.
Neapykanta neišguja neapykantos;
tik meilė gali tai padaryti.

16 mėnulių

Alma littera

SHOUT
SHARE
IT

Annotation

Mažame Gatlino miestelyje, Pietų Karolinoje, atvykėliai nepageidaujami. Svetima jaučiasi ir Lina, mokyklos naujokė. Ji nemėgstama dar ir dėl to, kad yra miestelio atsiskyrėlio keistuolio Reivenvudo dukterėčia. Bet Itanas merginai jaučia keistą trauką. Jis supranta, kad ne kartą matė Liną savo košmariškuose sapnuose, nors niekada nebuvo jos sutikęs. Lina nenori turėti nieko bendra su kitais moksleiviais, o ypač su Itanu, tačiau vaikinas stengiasi laimėti jos draugystę. Dėl Linos nuo Itano nusigręžia draugai. Lina turi didelių paslapčių, kurias norėtų nuslėpti..._x000d_ Tai kvapą gniaužianti istorija apie paprasto jaunuolio ir ypatingų galių turinčios merginos meilę._x000d_ „16 mėnulių“ — debiutinis dviejų jaunų autorių romanas. Jis jau verčiamas į 24 kalbas. Tęsinys vadinsis „17 mėnulių“.

Komi Garcia • Margaret Stohl

16 mėnulių

Iš anglų kalbos vertė
Vilija Vitkūnienė

Alma littera
VILNIUS 2011

Versta iš:
Kami Garcia & Margareth Stohl
BEAUTIFUL CREATURES
Little, Brown and Company,
New York, 2009

ISBN 978-9955-38-986-6

Copyright©2009 by Kami Garcia and Margaret Stohl All rights reserved. Except as permitted under the U. S. Copyright Act of 1976, no part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, or stored in a database or retrieval system, without the prior written permission of the publisher.

Viršelio nuotrauka © Federico Donatini/Dreamstime.com
©Vertimas į lietuvių kalbą, Vilija Vitkūnienė, 2011
© Leidykla „Alma littera“, 2011

Niekui ir Stellai
Emmai, May ir Kate
Ir visiems mūsų kerėtojams bei atstumtiesiems,
kad ir kur jie būtų.
Jie panašesni į mus, nei manote.

Tamsa neišsklaido tamsos;
tik šviesa gali tai padaryti.
Neapykanta neišguja neapykantos;
tik meilė gali tai padaryti.

Martinas Liuteris Kingas

ANKSČIAU

Užmiršto krašto vidury

Mūsų miestelyje gyveno tik dviejų rūšių žmonės. „Kvailiai arba įklimpėliai“ — taip kaimynus į dvi kategorijas buvo meiliai suskirstęs mano tėvas. „Tie, kurie pasiryžę likti, arba per kvaili išvykti. Visi kiti randa, kaip ištrūkti.“ Kuriai kategorijai priklausė jis pats, atrodė savaime suprantama, bet aš niekada neišdrįsau paklausti kodėl. Mano tėvas buvo rašytojas ir mes gyvenome Gatline, Pietų Karolinoje — Veitai čia gyveno nuo tada, kai per Pilietinį karą mano

proproproprosenelis Elis Veitas kovodamas žuvo kitoje Santi upės pusėje.

Tik čionykščiai žmonės to karo nevadino Pilietiniu. Visi jaunesni kaip šešiasdešimties vadino jį Karu tarp valstijų, o tie, kam per šešiasdešimt — Šiaurės agresijos karu, tarytum Šiaurė būtų kažin kaip įtraukusi Pietus į karą dėl kokio apipuvusios medvilnės ryšulio. Visi, išskyrus mano šeimą. Mes jį vadinome Pilietiniu karu.

Dar viena priežastis, kodėl negalėjau sulaukti, kada iš čia ištruksiu.

Gatlinas — ne toks jau mažas miestelis, kokius rodo filmuose, nebent filmas būtų pastatytas prieš kokius penkiasdešimt metų. Buvome per toli nuo Čarlstono, kad turėtume kavinę „Starbucks“ ar užkandinę „McDonald’s“. Čia buvo tik „Dar-ee Keen“, nes Džentriai, nusipirkę kavinę „Dairy King“, pašykštėjo pinigų visoms naujoms raidėms įsigyti. Bibliotekoje tebestovėjo kortelių katalogas, vidurinėje mokykloje — kreidinės lentos, o vietoj plaukimo baseino tyvuliavo Moultrio ežeras su šiltu rudu vandeniu ir visa kita. Kino teatre „Cineplex“ filmą pasižiūrėti galėdavai beveik tuo pat metu, kai jis pasirodydavo skaitmeninės plokštelės pavidalu, ir dar tekdavo pavažiuoti iki Samervilio bendruomeninės kolegijos. Parduotuvės rikiavosi Pagrindinėje, gražūs namai — Upės gatvėje, o visi kiti miestelėnai gyveno į pietus nuo 9-ojo kelio, kurio danga buvo virtusi grubia betono ražiena — baugia vaikščioti, bet kuo puikiausiai tinkama svaidyti į piktus oposumus, šlykščiausius gyvius iš visų padarų. Filmuose niekuomet to nepamatysi.

Gatline nevyko nieko sudėtinga, Gatlinas buvo Gatlinas. Leipdami nuo nepakeliamo karščio kaimynai nesislapstydami budėdavo savo priebučiuose. Bet veltui. Niekas nesikeisdavo. Rytoj bus pirmoji diena mokykloje, dešimtoje Stounvolo Džeksono vidurinės klasėje, o aš jau žinojau viską, kas įvyks: kur sėdėsiu, su kuo kalbėsiuosi, kas kaip pokštaus, kaip atrodys merginos, kas kur pasistatys automobilį.

Gatlino apygardoje staigmenų nebūdavo. Gyvenome tarsi pačiame visų užmiršto krašto viduryje.

Bent taip maniau paskutinį vasaros vakarą, kai užverčiau savo nutrintą knygą „Skerdykla Nr. 5“ ir išjungiau „iPod“ grotuvą bei šviesą.

Paaiškėjo, kad gerokai klydau.

Buvo prakeiksmas.

Buvo mergina.

Pabaigoje buvo kapas.

Aš to nė nenujaučiau.

9.02

Sapnas

Krintu.

Laisvai kritau vartaliodamasis ore.

— *Itanai!*

Ji šaukė mane, ir vien tik išgirdus jos balsą mano širdis ėmė pašėlusiai plakti.

— *Padėk man!*

Ji taip pat krito. Ištiesiau ranką, bandydamas ją sugauti. Tiesiau tolyn, bet gaudžiau tik orą. Mano pėdos nesirėmė į dugną, ir aš nagais draskiau purvą. Mūsų pirštų galai susilietė, ir tamsoje išvydau žalias kibirkštėles.

Tada ji išslydo man iš rankų ir mane apėmė netekties jausmas.

Citrinos ir rozmarinai. Užuodžiau ją net tada.

Bet negalėjau jos sugauti.

Ir negalėjau be jos gyventi.

Staiga atsisėdau mėgindamas įkvėpti oro.

— Itanai Veitai! Pabusk! Neleisiu tau pirmą dieną vėluoti į mokyklą, — išgirdau iš apačios atsklindantį Amos balsą.

Nukreipiau akis į blausios šviesos lopinėlį tamsoje. Girdėjau tylų lietaus barbenimą į senas mūsų žaliuzes. Ko gero, lyja. Tikriausiai rytas. Tikriausiai aš savo kambaryje.

Kambaryje nuo lietaus buvo tvanku. Kodėl mano langas atviras?

Man smilksėjo galvoje. Vėl griuvau ant lovos, ir sapnas nutolo kaip visuomet. Buvau saugus savo kambaryje, mūsų senoviniame name, toje pačioje girgždančioje raudonmedžio lovoje, kurioje iki manęs tikriausiai miegojo šešios Veitų kartos, kur niekas neiškrinta pro juodas purvo skyles ir, tiesą sakant, kur niekada nieko nenutinka.

Įsižiūrėjau į tinkuotas lubas, nudažytas dangaus spalva, kad čia neįsikurtų laukinės bitės. Kas man darosi?

Jau ne vieną mėnesį sapnavau tą patį sapną. Negalėjau jo viso prisiminti, tačiau tai, kas grįždavo, visuomet būdavo tas pats. Krito mergina. Kritau ir aš. Turėjau išsilaikyti, bet negalėjau. Jei būčiau ją paleidęs, jai būtų atsitikę kas nors baisaus. Bet tai ir buvo svarbiausia. Negalėjau jos paleisti. Negalėjau jos netekti. Buvau ją lyg ir įsimylėjęs, nors nepažinojau. Lyg būčiau įsimylėjęs dar *prieš* pirmą žvilgsnį.

Atrodė kaip beprotybė, nes ji buvo tik mergina iš sapno. Net nežinojau, kaip ji atrodo. Ne vieną mėnesį sapnavau tą sapną, bet nė karto nemačiau jos veido arba negalėdavau jo prisiminti. Žinojau tik tiek, kad kas kartą ją prarasdamas viduje pajuntu tą patį šlykštų jausmą. Ji išslysdavo man iš rankų, ir mano skrandis tiesiog krisdavo lauk — panašiai jautiesi skriedamas atrakciono vagonėliu, kai pasitaiko status kalniukas.

Pilve suplazda plaštakės. Niekam tikusi metafora. Jau greičiau bitės žudikės.

Gal krausčiausi iš proto, o gal tik reikėjo nusiprausti po dušu. Ausinės tebekabojo man ant kaklo, ir pažvelgęs į grotuvą išvydau nežinomos dainos pavadinimą.

Šešiolika mėnulių.

Kas čia dabar? Paspaudęs įjungiau. Melodija buvo įsimenanti. Negalėjau atpažinti balso, bet atrodė, lyg būčiau jį girdėjęs.

Šešiolika mėnuliu šešiolika metų
Šešiolika tavo baimių didžių
Šešiolika kartų sapnavai mano ašaras
Garmėjai su manim į bedugnę kartu...

Daina skambėjo niūriai, šiurpiai, beveik hipnotizuojamai.

— Itanai Losonai Veitai! — per muziką išgirdau šaukiančią Amą.

Išjungiau grotuvą ir nusimetęs antklodę atsisėdau lovoje. Atrodė, lyg tarp paklodžių būtų priberta smėlio, bet aš geriau žinojau, kas tai.

Tai buvo purvas. O mano panagės priskretusios juodo dumblo — visai tokio, kokį paskutinįsyk sapnavau.

Suglamžiau paklodę ir įgrūdau ją į skalbinių pintinę po vakarykščiu prakaituotu treniruočių kostiumu. Palindau po dušu ir šveisdamasis rankas mėginau viską pamiršti. Paskutiniai juodi mano sapno likučiai pranyko kanalizacijoje. Apie ką negalvosiu, to ir nebus. Pastaraisiais mėnesiais laikiausi tokio požiūrio.

Tik ne dėl merginos. Nieko negalėjau padaryti. Visąlaik apie ją galvojau. Vis sugrįždavau į tą patį sapną, nors ir negalėjau jo paaiškinti. Tokia buvo mano paslaptis, tiek tegalėjau papasakoti. Man buvo šešiolika, aš vis labiau svaigau dėl merginos, kurios nė nebuvo, ir palengva krausčiausi iš proto.

Kad ir kaip stipriai gramdžiau, negalėjau priversti širdies liautis daužytis. O „Ivory“ muilo ir „Stop & Shop“ šampūno kvapą stelbė kitas aromatas. Vos juntamas, bet aš jį užuodžiau.

Citrinos ir rozmarinai.

Nusileidęs laiptais patekau į raminančią monotoniją. Prie pusryčių stalo Ama pastūmė man tą pačią seną mėlynai išmargintą porceliano lėkštę — drakonų porceliano, kaip vadindavo mama, — su keptais kiaušiniais, šonine, sviestu aptepta skrudintos duonos rieke ir kukurūzų koše. Ama buvo mūsų namų šeimininkė, man tarsi močiutė, tik nuovokesnė ir ūmesnė nei tikroji. Tiesą sakant, Ama mane užaugino ir jautė pareigą paauginti dar kokią pėdą kitą, nors aš jau buvau beveik dviejų metrų. Keista, bet šį rytą buvau išalkęs, lyg savaitę nieko burnoj neturėjęs. Godžiai prarijau lėkštėje gulintį kiaušinį ir du gabalėlius šoninės ir iškart pasijutau geriau. Pilna burna nusiviepiau Amai.

— Nesiūlyk man šito, Ama. Pirmoji diena mokykloje. — Ji stūmė prie manęs milžinišką stiklinę apelsinų sulčių ir kitą, dar didesnę, nenugriebto pieno — kitokio ir negerdavome. — Nebeturime šokoladinio?

Šokoladinį pieną gerdavau taip, kaip kiti geria kokakolą ar kavą. Net rytais visuomet dairydavausi dar vienos cukraus dozės.

— P. R. I. S. I. T. A. I. K. Y. K. — Ama viskam turėdavo po kryžiažodį, kuo didesnį, tuo geriau, ir mėgdavo jais naudotis. Kai paraidžiui tardavo žodžius, kaskart atrodydavo, kad irklu pliaukšteli tau per galvą. — Tai yra priprask. Ir nesvajok nė kojos kelti lauk, kol neišgersi šito pieno.

— Taip, ponia.

— Matau, pasipuošei.

Nesipuošiau. Mūvėjau džinsus ir išblukusius teniso marškinėlius, kaip paprastai. Ant visų marškinėlių vis kas nors būdavo užrašyta; šiandien užrašas skelbė: „Harley Davidson“. Ir avėjau juodus „Chuck Taylor’s“ sportbačius, tuos pačius jau treti metai.

— Maniau, apsikirpsi plaukus, — lyg subarė, bet aš supratau, kad iš tiesų tai tebuvo švelnumo išraiška.

— Kada taip sakiau?

— Nejau nežinai, kad akys — sielos langai?

— Galbūt nė kiek nepageidauju, kad kas nors dirsčiotų pro mano langus.

Ama nubaudė mane dar viena lėkšte šoninės. Jos ūgis siekė vos pusantro metro ir tikriausiai ji buvo senesnė už drakonais išmargintą porcelianą, nors per kiekvieną gimtadienį tvirtindavo, kad jai sukako penkiasdešimt treji. Vis dėlto Ama nė iš tolo nebuvo švelnaus būdo pagyvenusi ponia. Mūsų namuose ji turėjo absoliučią valdžią.

— Ką gi, tik nemanyk, kad tokiu oru į lauką eisi šlapia galva. Man nepatinka ši audra. Lyg koks nelabasis būtų išspirtas į vėją, ir tokiai dienai galo nematyti. Dar parodys, ką gali.

Pavarčiau akis. Ama į viską turėjo savą požiūrį. Kai ją apimdavo tokios nuotaikos, mama sakydavo, kad ji apsiniaukia — susimaišo religija ir prietarai, kaip gali nutikti tik Pietuose. O kai Ama apsiniaukia, verčiau jau nesipainioti jai po kojomis. Ir neliesti ant palangių paliktų jos amuletų bei į stalčius prikaišiotų jos padarytų lėlyčių.

Prarijau dar vieną kąsnį kiaušinio ir užbaigiau čempionų pusryčius — kiaušinius, šaldytą uogienę ir šoninę — viską suverčiau ant skrebučio kaip ant sumuštinio. Kimšdamas jį į burną iš įpročio žvilgtelėjau į koridorių. Tėčio kabineto durys jau buvo uždarytos. Tėtis rašydavo naktimis, o dieną miegodavo savo kabinete ant senos sofos. Tai tęsėsi nuo to laiko, kai praeitą balandį mirė mama. Jis net galėtų būti vampyras; taip pasakė teta Karolina, gyvenusi su mumis tą

pavasarį. Tikriausiai šiandien praleidau progą jį pamatyti. Durims užsivėrus, niekas jų nebeatverdavo.

Gatvėje išgirdau automobilio signalą. Linkas. Stvėriau savo nutriušusią juodą kuprinę ir išlėkiau pro duris į lietų. Dangus buvo toks tamsus, kad galėjo atrodyti ir septinta vakaro, ir septinta ryto. Jau kelios dienos oras buvo nenormalus.

Linko automobilis — Dranduletas — stovėjo gatvėje, variklis čiaudėjo, garsiai grojo muzika. Į mokyklą su Linku keliaudavau kasdien — nuo tada, kai baigėme lankyti vaikų darželį ir tapome geriausiais draugais: jis autobuse davė man pusę savo keksiuko „Twinkie“. Tik vėliau sužinojau, kad keksiukas buvo nukritęs ant grindų. Nors abu šią vasarą įsigijome vairuotojo pažymėjimus, tik Linkas turėjo automobilį, jei galima jį taip pavadinti.

Dranduleto variklis netgi nustelbė audrą.

Ama stovėjo priebutyje priekaištingai sukryžiavusi rankas.

— Nelaidyk čia taip garsiai savo muzikos, Vešli Džefersonai Linkolnai. Nemanyk, kad nepaskambinsiu tavo mamai ir nepasakysiu, ką vasarą darydavai rūsyje, būdamas devynerių.

Linkas susiraukė. Nedaug kas vadindavo jį tikruoju vardu, tik jo mama ir Ama.

— Taip, ponia.

Trinktelėjo tinklinės durys. Jis nusijuokė, važiuojant nuo šaligatvio krašto ant šlapio asfalto čiūžtelėjo automobilio padangos. Lyg spruktume — jis beveik visada šitaip važinėdavo. Tik niekad nepasprukdavome.

— Ką darydavai mano rūsyje būdamas devynerių?

— Ko aš nedarydavau tavo rūsyje būdamas devynerių?

Linkas pritildė muziką. Gerai padarė, nes ji buvo baisi, o jis kaip visada ketino paklausti, ar man patinka. Jo grupės „Kas nušovė Linkolną“ bėda buvo ta, kad nė vienas muzikantas, tiesą sakant, nemokėjo nei groti kokiu instrumentu, nei dainuoti. Bet jis apie nieką kita nekalbėjo, tik apie būgnų mušimą, persikėlimą į Niujorką, kai baigs mokyklą, ir įrašų sandorius, kurių tikriausiai niekada nebus. Aš manau, labiau tikėtina, kad jis girtas užrištomis akimis iš automobilių aikštelės prie sporto salės pataikytų į krepšį tritaškį.

Linkas neketino stoti į koledžą, bet vis tiek kai kuo mane pranoko. Žinojo, ką nori veikti, net jei tikslas buvo tolimas. Aš teturėjau batų dėžutę, prikimštą koledžų brošiūrų, kurių negalėjau rodyti tėčiui. Man buvo nesvarbu, koks koledžas, kad tik būtų ne arčiau kaip už tūkstančio mylių nuo Gatlino.

Nenorėjau atsidurti tėčio vietoje: gyventi tame pačiame name, tame pačiame mažame miestelyje, kuriame užaugau, su tais pačiais žmonėmis, niekada nė nesapnavusiais, kaip iš čia ištrūkti.

Mums iš abiejų pusių gatvėje rikiavosi lietaus merkiami karalienės Viktorijos laikų stiliaus namai, beveik tokie pat kaip tą dieną, kai prieš šimtą metų buvo pastatyti. Mano gatvė vadinosi Medvilnės Vingio, nes už šių senų namų kadaise driekėsi mylių mylios medvilnės plantacijų. Dabar namai tiesiog rėmėsi į 9-ąjį kelią, ir tai, regis, buvo vienintelis šios vietovės pokytis.

Iš dėžės, gulinčios ant automobilio grindų, pagriebiau sudžiūvusią spurgą.

— Ar tai tu vakar vakare į mano grotuvą įkėlei keistą dainą?

— Kokią dainą? Ką manai apie šitą? — Linkas sustiprino savo naujausio demonstracinio įrašo garsą.

— Manau, dar reikia padirbėti. Kaip ir prie visų tavo dainų, — taip ar labai panašiai sakydavau kasdien.

— Taip, ką gi, prie tavo fizionomijos taip pat reikės padirbėti, kai gerai tave prilupsiu. — Jis visada atsakydavo taip pat arba labai panašiai.

Peržvelgiau savo dainų sąrašą.

— Tą dainą. Atrodo, ji vadinasi *Šešiolika mėnulių.*

— Nežinau, apie ką kalbi.

Jos nebuvo. Daina buvo dingusi, nors aš jos šį rytą klausiausi. Ir žinojau, kad tai ne fantazija, nes ji tebeskambėjo mano galvoje.

— Jei nori paklausyti dainos, pagrosiu tau naują, — Linkas nuleido akis ieškodamas įrašo.

— Ei, drauguži, žiūrėk į kelią.

Jis akių nepakėlė, o aš akies krašteliu pamačiau pro mus pravažiuojantį keistą automobilį...

Vieną akimirką kelio, lietaus ir Linko keliami garsai ištirpo tyloje, lyg viskas judėtų sulėtintai. Negalėjau nuo to automobilio atplėšti akių. Tai buvo tik jausmas, negalėčiau jo apsakyti. Paskui jis pračiuožė pro mus ir pasuko kitu keliu.

Neatpažinau to automobilio. Niekada anksčiau nebuvau jo matęs. Neįsivaizduojate, koks tai neįmanomas dalykas, nes pažinau visus miestelio automobilius. Šiuo metų laiku turistai neatklysdavo. Kas rizikuotų lankytis uraganų sezonu?

Tas automobilis atrodė ilgas ir juodas kaip katafalkas. Tiesą sakant, beveik neabejojau, kad tai ir buvo katafalkas.

Gal tai pranašiškas ženklas? Gal šie metai bus blogesni, nei maniau?

— Štai, „Juoda kaklaskarė“. Ši daina padarys iš manęs žvaigždę.

Kai jis pakėlė galvą, automobilio jau nebebuvo.

9.02
Naujokė

Aštuonios gatvės. Tokį atstumą turėjome nuvažiuoti, norėdami nuo Medvilnės Vingio nusigauti iki Džeksono vidurinės. Pasirodo, važinėdamas aštuoniomis gatvėmis pirmyn ir atgal galiu dar kartą nugyventi visą savo gyvenimą; ir aštuonių gatvių visiškai pakanka, kad keistąjį juodą katafalką išmesčiau iš galvos. Gal dėl to Linkui apie jį neužsiminiau.

Pravažiavome parduotuvę „Stok ir pirk“, kitaip vadinamą „Stok ir vok“. Tai buvo vienintelė miestelyje bakalėjos krautuvė, panašiausia į „7-11“ tinklą. Tad kiekvieną kartą su draugeliais trindamasis prie jos turėjau puoselėti viltį, kad nesusidursiu su kieno nors mamyte, atėjusia apsipirkti vakarienei, arba dar blogiau — su Ama.

Prie parduotuvės pastebėjau stovintį pažįstamą automobilį „Grand Prix“.

— Prakeikimas! Drimba jau čia.

Jis sėdėjo vairuotojo sėdynėje ir skaitė JAV ginkluotųjų pajėgų laikraštį „The Stars and Stripes“.

— Gal jis mūsų nematė. — Linkas įsitempęs nenuleido akių nuo užpakalinio vaizdo veidrodėlio.

— Gal susimovėme.

Drimba buvo Stounvolo Džeksono vidurinės pareigūnas, apklausinėjantis iš pamokų bėgančius mokinius, taip pat pasipūtęs Gadino policijos atstovas. Jo mergina, Amanda, dirbo parduotuvėje, ir rytais Drimba dažniausiai budėdavo automobilyje laukdamas, kada bus pristatyti švieži kepiniai. Ganėtinai nepatogu, jei nuolat vėluodavai, kaip mudu su Linku.

Negalėjai lankyti Džeksono vidurinės ir kaip pamokų tvarkaraščio neišmanyti nusistovėjusios Drimbos tvarkos. Šiandien Drimba mostelėjo mums važiuoti šalin nė nepakeldamas akių nuo sporto skilties. Jis mus praleido.

— Sporto skiltis ir lipni bandelė. Žinau, ką tai reiškia.

— Turime penkias minutes.

Į mokyklos automobilių aikštelę Dranduletą įsukome išjungę pavarą, tikėdamiesi nepastebėti prasmukti pro budėtojo postą. Lauke vis dar lijo, tad kai atbėgome į pastatą, buvome kiaurai permirkę, o mūsų sportbačiai taip garsiai cypčiojo, kad vis tiek būtume buvę sustabdyti.

— Itanai Veitai! Vešli Linkolnai!

Varvėdami stovėjome kabinete ir laukėme sulaikymo raštelių.

— Pirmą dieną vėluojate į mokyklą. Pone Linkolnai, jums mama išrėš keletą rinktinių žodelių. Ir nebūkite toks savimi patenkintas, pone Veitai. Ama iškarš jums kailį.

Panelė Hester buvo teisi. Jau po penkių minučių Ama žinos, kad

pavėlavau, jei dar nežino. Čia taip būdavo. Mama sakydavo, kad paštininkas Karbonas Itonas perskaito visus bent kiek jį sudominusius laiškus. Jis net nesistengdavo jų vėl užklijuoti. Čia nebūdavo jokių tikrų naujienų. Kiekvienas namas turėjo savų paslapčių, bet visa gatvė jas žinojo. Net ir tai nebuvo paslaptis.

— Panele Hester, aš lėtai važiavau, nes lijo. — Linkas mėgino paveikti ją savo žavesiu.

Panelė Hester šiek tiek kilstelėjo akinius ir nė kiek nesusižavėjusi vėl pažvelgė į Linką. Akinius prilaikanti plona grandinėlė ant jos kaklo siūbavo pirmyn ir atgal.

— Dabar, berniukai, neturiu laiko su jumis plepėti. Pildau jums raštelius, o šią popietę jūs paliekami po pamokų, — tarė ji paduodama po melsvą lapelį.

Ji tikrai buvo labai užsiėmusi. Nė nepasukęs už kampo galėjai užuosti nagų laką. Sveikas sugrįžęs.

Gatline pirmoji diena mokykloje visada tokia pati. Kiekvienas mokytojas, kuris tave pažįsta nuo tos dienos, kai buvai atneštas į bažnyčią, dar iki darželio nuspręsdavo, koks esi — kvailas ar protingas. Aš buvau sumanus, nes mano tėvai — profesoriai. Linkas buvo kvailas, nes per Šventojo Rašto citatų viktorinas glamžydavo Biblijos lapus, o kartą per kalėdinį vaidinimą apsivėmė. Kadangi buvau nuovokus, mano rašto darbai būdavo vertinami gerai; kadangi Linkas buvo kvailas, jis gaudavo prastus įvertinimus. Ko gero, niekas net nesivargindavo jų skaityti. Kartais vidury savo rašinio pripaistydavau, kas pakliūva, vien norėdamas įsitikinti, ar mokytoja ką nors pastebės. Niekas niekada nieko nepastebėjo.

Deja, šis principas netiko kontroliniams, kai iš kelių atsakymų turėjai pasirinkti vieną. Per pirmąją — anglų kalbos — pamoką paaiškėjo, kad mūsų septynių šimtų metų senumo mokytoja, kurios tikroji pavardė buvo ponia Ingliš, puoselėjo viltį, jog per vasarą būsime perskaitę knygą „Nežudyk strazdo giesmininko“, tad per pirmąją apklausą raštu susikirtau. Puiku. Tą knygą buvau skaitęs prieš kokius dvejus metus. Ji buvo viena mamos mėgstamiausių, bet praėjo šiek tiek laiko ir aiškiai neprisiminiau smulkmenų.

Mažai žinomas faktas apie mane: aš visą laiką skaitau. Knygos buvo vienintelis dalykas, ištraukdavęs mane iš Gadino, net jei tai trukdavo trumpai. Ant sienos turėjau pasikabinęs žemėlapį ir kiekvienąkart skaitydamas apie vietą, į kurią norėčiau nukeliauti, pažymėdavau ją. Skaitydamas „Rugiuose prie bedugnės“ pažymėjau Niujorką, „Atgal į gamtą“ nuvedė mane į Aliaską. Skaitydamas „Kelyje“ pridėjau Čikagą, Denverį, Los Andželą ir Meksiką. Keruakas galėjo nusivesti beveik bet kur. Kas keli mėnesiai pažymėtas vietas

sujungdavau linija. Plona žalia linija, kurios laikysiuos, kai keliausiu vasarą prieš stodamas į koledžą, jei apskritai pavyks ištrūkti iš šio miestelio. Apie žemėlapį ir skaitymą nepasakojau niekam. Šiose vietose knygos ir krepšinis buvo nesuderinami dalykai.

Per chemiją sekėsi ne ką geriau. Ponas Holenbakas pasmerkė mane laboratorijoje dirbti kartu su „Itano nekenčiančia“ Emile, dar žinoma kaip Emilė Ašer, kuri niekino mane nuo pernykščio šokių vakaro, kai padariau klaidą prie smokingo apsiaudamas sportbačius ir leisdamas tėčiui mus pavėžėti aprūdijusiu volvu. Vienas sulūžęs ir neužsidarantis langas sugadino šokiams tobulai sugarbanotą jos šviesių plaukų šukuoseną: atvažiavus į salę ji atrodė kaip ką tik iš lovos išlipusi Marija Antuanetė. Daugiau tą vakarą Emilė su manimi nesikalbėjo ir pasiuntė Savaną Snou, kad ši iškoneveiktų mane per tris žingsnius nuo dubens su punšu. Tad tuo viskas ir baigėsi.

Vaikinams tai buvo neišsenkančios linksmybės šaltinis, jie vis tikėjosi, kad mudu vėl sueisime krūvon. Bet jie nežinojo vieno dalyko: man tokios merginos kaip Emilė nepatiko. Ji buvo daili, tik tiek. Žiūrėjimas į ją nekompensuodavo to, ko būdavai priverstas klausytis liejantis jai iš burnos. Man norėjosi kai ko kita, merginos, su kuria galėčiau kalbėtis apie ką nors daugiau, ne vien apie vakarėlius ir žiemos pokylio karalienės rinkimus. Merginos, kuri būtų protinga arba juokinga, ar bent nebloga laboratorinių darbų partnerė.

Gal tokia mergina buvo tik sapnas, bet sapnas vis geriau nei košmaras. Net jei tas košmaras segi aistruolių komandos sijonėlį.

Šiaip taip išgyvenau per chemiją, bet mano diena vis prastėjo. Matyt, šiais metais vėl mokysiuos Jungtinių Valstijų istorijos — vienintelės istorijos, mokomos Džeksono mokykloje, tad išplėstinis pavadinimas šiam dalykui nereikalingas. Antrus metus iš eilės studijuosiu „Šiaurės agresijos karą“ su ponu Li (ne generolo Li giminaičiu). Bet, kaip visi žino, savo dvasia ponas Li niekuo nesiskyrė nuo garsiojo konfederatų generolo. Ponas Li — vienas iš nedaugelio mokytojų, kurie manęs tikrai nekentė. Pernai padrąsintas Linko parašiau referatą pavadinimu „Pietų agresijos karas“, ir ponas Li įvertino jį labai prastu pažymiu. Ko gero, mokytojai vis dėlto kartais perskaito rašto darbus.

Susiradau vietą klasės gale šalia Linko, kuris įnikęs persirašinėjo pramiegotos pamokos užrašus. Bet vos atsisėdau, jis liovėsi rašęs.

— Girdėjai, žmogau?

— Ką?

— Džeksone yra naujokė.

— Džeksone visa krūva naujokių, visa naujokų klasė, kvaily.

— Kalbu ne apie naujokus. Naujokė *mūsų* klasėje.

Bet kurioje kitoje mokykloje nauja mergina dešimtoje klasėje būtų ne naujiena. Bet čia buvo Džeksonas, ir mūsų mokykloje naujokių

nebūta nuo trečios klasės, kai su seneliais čia atsikraustė Kelė Viks. Jos tėtis Leik Sityje buvo suimtas už lošimų organizavimą savo rūsyje.

— Kas ji?

— Nežinau. Per civilinę teisę sėdėjau pamokoje su tipeliais iš mūsų muzikos grupės, ir jie nieko nežino, tik tiek, kad ji groja smuiku ar panašiai. Kažin, gal ji nieko sau?

Linkas buvo riboto proto, kaip dauguma vaikinų. Skyrėsi tik tuo, kad ką galvodavo, tas būdavo ir ant liežuvio.

— Tai ji grupės entuziastė?

— Ne. Muzikantė. Gal jai, kaip ir man, patinka klasikinė muzika.

— Klasikinė muzika? — Klasikinę muziką Linkas buvo girdėjęs tik odontologo kabinete.

— Žinai, klasika. „Pink Floyd“. „Black Sabbath“. „The Stones“.

Aš pradėjau juoktis.

— Pone Linkolnai, pone Veitai, atsiprašau, kad pertraukiu jūsų pokalbį, bet norėčiau pradėti, jei jūs, vaikinai, nieko prieš.

Pono Li balsas buvo toks pat sarkastiškas kaip pernai, o riebaluota ant plikės užšukuota sruoga ir prakaito dėmės pažastyse tokios pat šlykščios. Jis išdalijo mokymo programos kopijas, programos, kuria tikriausiai naudojosi jau dešimt metų. Privalomas dalyvavimas Pilietinio karo inscenizacijose. Žinoma. Uniformą galėsiu pasiskolinti iš vieno giminaičio, kuris savo malonumui savaitgaliais dalyvaudavo inscenizacijose. Man pasisekė.

Nuskambėjus skambučiui mudu su Linku stoviniavome koridoriuje prie spintelių, vildamiesi žvilgtelėti į naujokę. Jo pasiklausęs galėjai pagalvoti, kad ji jau yra jam gimininga siela, grojanti grupėje ir mielai atliekanti dar ir kitus dalykus, apie kuriuos nenorėjau nė girdėti. Bet pavyko pamatyti tik kiek daugiau, nei derėtų, Šarlotės Čeis kūno, įsprausto į dviem dydžiais per ankštą džinsinį sijonėlį. Vadinasi, iki pietų nieko nesužinosime, nes kita pamoka — AŽK, Amerikos ženklų kalba, per kurią griežtai draudžiama kalbėti. Nė vienas jos nemokėjome tiek, kad galėtume ženklais parodyti bent žodį „naujokė“, be to, AŽK buvo bendra pamoka su kitais Džeksono krepšinio komandos žaidėjais.

Komandoje žaidžiau nuo aštuntos klasės, kai per vieną vasarą paaugau šešis colius ir visa galva pralenkiau kitus klasiokus. Be to, kai abu tavo tėvai profesoriai, turi imtis ko nors įprasto. Paaiškėjo, kad man gerai sekasi krepšinis. Regis, visuomet žinodavau, kur priešininko komanda pasiųs kamuolį, ir dėl to pelniau nuolatinę vietą valgykloje. Džeksone tai šio to verta.

Šiandien ta vieta reiškė dar daugiau, nes Šonas Bišopas, mūsų komandos įžaidėjas, jau buvo matęs naująją merginą. Linkas uždavė vienintelį visiems rūpėjusį klausimą:

— Tai ar ji karšta?

— Ganėtinai.

— Kaip Savana Snou?

Lyg davus ženklą į kavinę įžengė Savana — standartas, kuriuo matuojamos visos kitos Džeksono merginos, — susikibusi už rankos su Itano nekenčiančia Emile, ir mes visi įsmeigėme į ją akis, nes Savana buvo tobuliausių iš visų kada nors matytų ilgų kojų savininkė. Emilė ir Savana atrodė tarsi vienas asmuo, net kai nevilkėdavo aistruolių uniformų. Šviesūs plaukai, dirbtinis įdegis, įsispiriamos basutės ir tokie trumpi džinsiniai sijonėliai, kad juos galėjai palaikyti diržais. Savanos pasididžiavimas buvo kojos, bet Emilė turėjo tai, dėl ko vasarą prie ežero visi vaikinai stengdavosi dirstelėti į jos maudymosi kostiumėlio viršutinę dalį. Regis, jos niekada nesinešiodavo knygų, tik po pažastimi pakištas mažutėles blizgančias rankines, kuriose galėjo tilpti nebent mobiliukas — ir tik tais retais atvejais, kai Emilė nerašydavo žinučių.

Jų skirtumai lėmė kiekvienos padėtį aistruolių komandoje. Savana buvo kapitonė ir pagrindas: viena tų merginų, kurios garsiojoje „Laukinių kačių“ piramidėje laikė dar du aistruolių aukštus. Emilė buvo skraiduolė, mergina piramidės viršuje, ją penkias ar šešias pėdas pametėdavo į viršų ir ji apsiversdavo ore arba atlikdavo kokį kitą pašėlusį aistruolių triuką, kuris lengvai gali baigtis nulaužtu sprandu. Emilė buvo pasirengusi rizikuoti viskuo, kad tik liktų piramidės viršūnėje. Savanai to nereikėjo. Kai Emilę mestelėdavo į viršų, piramidė kuo puikiausiai apsieidavo be jos. Bet jei Savana pajudėdavo bent per colį, visas statinys nuvirsdavo.

Itano nekenčianti Emilė pastebėjo mus spoksančius ir piktai dėbtelėjo į mane. Vaikinai nusijuokė. Emoris Votkinsas patapšnojo man per nugarą.

— Prašosi nuodėmės, Veitai. Juk pažįsti Emilę: kuo pikčiau ji žiūri, tuo labiau jai patinki.

Šiandien nenorėjau galvoti apie Emilę. Norėjau galvoti apie Emilės priešingybę. Nuo tada, kai per istoriją Linkas užsiminė, manęs neapleido mintys apie ją. Naujokę. Yra šansas, kad bus kokia nors kitokia, iš kur nors kitur. Gal mačiusi daugiau gyvenimo nei mes, bent jau aš.

Gal net ta, kurią sapnavau. Žinojau, kad tai fantazija, bet norėjau ja tikėti.

— Tai ar visi girdėjot apie naujokę? — Savana klestelėjo Erlui Pečiui ant kelių.

Erlas buvo mūsų komandos kapitonas ir Savanos vaikinas: jie tai sueidavo, tai vėl išsiskirdavo. Šiuo metu kaip tik vėl buvo drauge. Jis delnais palietė jos apelsinų atspalvio kojas — taip aukštai, kad nežinojai, kur akis dėti.

— Šonas kaip tik mus informavo. Sako, ji karšta. Priimsite į

komandą? — Linkas pastvėrė porą bulvinių pūkučių nuo mano padėklo.

— Vargu. Turėtumėt pamatyti, kaip ji rengiasi.

Pirmas smūgis.

— Ir kokia ji išblyškusi.

Antras smūgis. Anot Savanos, nei lieknumo, nei įdegio negali būti per daug.

Emilė atsisėdo greta Emorio ir truputį per daug pasilenkė virš stalo.

— Ar jis sakė tau, *kas* ji?

— Ką tuo nori pasakyti?

Norėdama sustiprinti įtampą, Emilė patylėjo.

— Ji Senio Reivenvudo dukterėčia.

Šįkart pauzės nereikėjo. Lyg iš patalpos būtų ištraukusi visą orą. Keletas vaikinų ėmė juoktis. Manė, jog ji juokauja, bet aš mačiau, kad ne.

Trečias smūgis. Ji buvo užribyje. Taip toli užribyje, kad beveik negalėjau jos įžiūrėti. Šansas, jog pasirodys mano sapnų mergina, išnyko man net nespėjus įsivaizduoti mūsų pirmojo pasimatymo. Buvau pasmerktas dar trejiems emilių ašer metams.

Meikonas Melchizedekas Reivenvudas buvo miestelio atsiskyrėlis. Tarkime taip: pakankamai gerai prisimenu knygą „Nežudyk strazdo giesmininko“, kad galėčiau pasakyti, jog Baubas Redlis šalia Senio Reivenvudo būtų atrodęs itin draugingas. Šis gyveno aplūžusiame sename name seniausioje ir liūdniausiai pagarsėjusioje Gatlino plantacijoje, ir nemanau, kad nuo mano gimimo, o gal dar seniau, kas nors jį būtų matęs mieste.

— Tu rimtai? — paklausė Linkas.

— Visiškai. Atnešęs paštą vakar mano mamai papasakojo Karltonas Itonas.

Savana linktelėjo.

— Mano mama girdėjo tą patį. Atsikraustė prieš porą dienų pas Senį Reivenvudą iš Virdžinijos ar Merilando, gerai neprisimenu.

Visi nesiliovė apie ją kalbėję: apie jos drabužius ir plaukus, jos dėdę ir kokia ji tikriausiai nenormali. Šitai Gatline man labiausiai nepatiko. Kiekvienas turėjo nuomonę apie viską, ką pasakei ar padarei, šiuo atveju — ką vilkėjai. Aš tik spoksojau į makaronus ant savo padėklo, plūduriuojančius skystame oranžiniame padaže, kuris menkai tepriminė sūrį.

Dveji metai, aštuoni mėnesiai ir tai dar ne viskas. Turėjau nešdintis iš šito miesto.

Po pamokų sporto salėje vykdavo aistruolių repeticijos. Lietus

pagaliau liovėsi, tad krepšinio treniruotė vyko lauko aikštelėje su sutrūkinėjusia betono danga ir aplankstytais krepšių lankais, tarp vandens balų, likusių nuo ryto lietaus. Turėjai saugotis neįsmukti į plyšį, žiojintį tarsi Didysis Kanjonas aikštelės viduryje. Apšildamas iš krepšinio aikštelės galėjai matyti beveik visą automobilių aikštelę ir stebėti svarbiausią Džeksono vidurinės bendruomenės vyksmą.

Šiandien mano ranka buvo taikli. Pataikiau septynis iš septynių nuo baudų metimo linijos, bet sekėsi ir Erlui — įkritus mano mestam kamuoliui, pataikydavo ir jis.

Šmaukšt. Aštuoni. Regis, pakako tik žvilgtelėti į tinklelį ir kamuolys jį perskrosdavo. Pasitaikydavo tokių dienų.

Šmaukšt. Devyni. Erlas buvo suirzęs. Supratau iš kaskart po mano taiklaus metimo vis stipriau mušamo kamuolio. Jis buvo antrasis mūsų vidurio žaidėjas. Tarp mudviejų galiojo nebylus susitarimas: leidau jam vadovauti, ir jis manęs neerzindavo, jei neturėdavau ūpo kasdien po treniruočių trainiotis prie parduotuvės. Kiek galima kalbėti apie tas pačias merginas ir triaukšti „Slim Jim“ mėsos lazdeles.

Šmaukšt. Dešimt. Negalėjau nepataikyti. Gal tai buvo genuose. Gal dar kas nors. Kol kas to neišsiaiškinau, bet po mamos mirties net ir nebandžiau aiškintis. Tikras stebuklas, kad apskritai pajėgiau treniruotis.

Šmaukšt. Vienuolika. Už manęs sukriokė Erlas, dar smarkiau sumušdamas kamuolį. Bandžiau nesišypsoti ir paleidęs kamuolį dirstelėjau į automobilių aikštelę. Prie ilgo juodo automobilio vairo pamačiau susiraizgiusius ilgus juodus plaukus.

Katafalkas. Aš sustingau.

Tada ji pasisuko ir pro atvirą langą išvydau merginą, žiūrinčią į mano pusę. Bent pamaniau, kad matau. Kamuolys trenkėsi į lanką ir atšokęs nuskriejo tvorelės link. Už nugaros išgirdau pažįstamą garsą.

Šmaukšt. Dvylika. Erlas Petis gali atsipūsti.

Automobiliui nuvažiuojant pažvelgiau į krepšinio aikštelę. Kiti vaikinai atrodė taip, lyg ką tik būtų išvydę vaiduoklį.

— Ar tai?..

Bilis Votsas, mūsų puolėjas, linktelėjo, viena ranka įsitverdamas tvorelės grandinės.

— Senio Reivenvudo dukterėčia.

Emoris papurtė galvą.

— Ji visai nieko. Kaip gaila.

Jie vėl ėmė žaisti, bet vos Erlas dar kartelį pataikė į krepšį, pradėjo lyti. Po trisdešimties sekundžių mus užklupo liūtis — tądien taip smarkiai dar nebuvo pliaupę. Stovėjau ir leidau lietaus lašams mane kapoti. Šlapi plaukai nutįso ant akių, uždengė nuo manęs mokyklą ir komandą.

Ne katafalkas buvo blogas ženklas. Blogas ženklas buvo mergina.

Kelias minutes leidau sau puoselėti viltį. Kad šie metai gal bus kitokie, kas nors pasikeis. Kad aš pagaliau turėsiu su kuo pasikalbėti, su kuo nors, kas mane išties suprastų.

Bet galėjau pasidžiaugti tik sėkminga diena krepšinio aikštelėje, o to man niekada nebuvo gana.

9.02

Skylė danguje

Kepta vištiena, bulvių košė su padažu, šparaginės pupelės ir sklindžiai — maistas laukė manęs piktas ir atšalęs, sustingęs ant viryklės, kur Ama jį buvo palikusi. Paprastai ji laukdavo manęs grįžtančio iš treniruotės su šiltais pietumis, bet šiandien buvo kitaip. Pakliuvau į baisią bėdą. Ama buvo įniršusi, ji sėdėjo prie stalo, valgė „Red Hots“ saldainiukus su cinamonu ir laikraštyje „The New York Times“ sprendė kryžiažodį. Tėtis slapta prenumeruodavo sekmadieninį numerį, nes „The Stars and Stripes“ spausdinamuose kryžiažodžiuose pasitaikydavo per daug rašybos klaidų, o „Reader’s Digest“ kryžiažodžiai būdavo per trumpi. Nežinau, kaip jam pavyko apeiti Karltoną Itoną, kuris tikrai būtų pasistengęs paskelbti visam miesteliui, kad mums per prastas laikraštis „The Stars and Stripes“, bet dėl Amos tėtis būtų padaręs viską.

Ji pristūmė lėkštę žiūrėdama į mane, bet manęs nematydama. Žiaumojau šaltą bulvių košę ir vištieną. Užvis labiausiai Ama nekęsdavo lėkštėje palikto maisto. Stengiausi laikytis atokiau nuo jos mėgstamo paprasto, tik kryžiažodžiams naudojamo antro numerio pieštuko, nusmailinto taip, kad juo būtų galima paimti kraujo. Šįvakar būtų galėję taip atsitikti.

Klausiausi, kaip monotoniškai į stogą teškena lietus. Daugiau kambaryje nesigirdėjo nė garso. Ama pabarbeno pieštuku į stalą.

— Devynios raidės. Įkalinimas arba bausmė už prasižengimą. — Ji dar kartą sviedė į mane žvilgsnį. Aš susikimšau į burną šaukštą bulvių. Žinojau, kas bus toliau. Septynios raidės horizontaliai.

— P. A. T. A. I. S. A. Kaip nuobauda. Tai yra: jei negali laiku nusivilkti į mokyklą, iš šitų namų niekur kojos nekelsi.

Spėliojau, kas jai paskambino ir pasakė, jog pavėlavau į pamokas, nors gal būtų tiksliau klausti, kas nepaskambino. Ir taip smailą savo pieštuką ji įspraudė į seną automatinį drožtuką ant spintelės ir dar pasmailino. Pabrėžtinai NEŽIŪRĖJO į mane, ir tai buvo blogiau nei žvilgsnis tiesiai į akis.

Priėjau prie jos, drožiančios pieštuką, ir stipriai suspausdamas apkabinau.

— Baik, Ama. Neširsk. Rytą pliaupė lietus. Juk nenorėtum, kad per lietų būtume lėkę kaip pašėlę.

Ji pakėlė antakį, bet veido išraiška sušvelnėjo.

— Ką gi, regis, lis, kol nenusikirpsi tų savo plaukų, tad verčiau jau

sugalvok, kaip nusigauti iki mokyklos prieš skambutį.

— Taip, ponia, — dar sykelį suspaudžiau ją ir grįžau prie savo šaltų bulvių. — Nepatikėsi, kas šiandien nutiko. Mūsų klasėje — naujokė, — nežinau, kodėl taip pasakiau. Tikriausiai vis dar negalėjau išmesti jos iš galvos.

— Manai, nežinau apie Liną Dukein?

Aš paspringau sklindžiu. Lina Dukein. Pietuose ši pavardė tariama taip, kad rimuojasi su žodžiu „eina". Ama taip jį išdainavo, jog buvo galima pamanyti, kad žodyje yra dar vienas papildomas skiemuo. Du-kei-ein.

— Jos toks vardas? Lina?

Ama pastūmė prie manęs stiklinę šokoladinio pieno.

— Ir taip, ir ne — ne tavo reikalas. Neturėtum kišti nosies, kur nieko neišmanai, Itanai Veitai.

Ama visuomet kalbėdavo mįslėmis ir niekuomet neatskleisdavo nieko daugiau. Jos namuose Veider Krike viešėjau tik visai vaikas, bet žinau, kad ten lankydavosi dauguma miestelio žmonių. Per šimtą mylių aplink Gatliną Ama buvo gerbiamiausia būrėja taro kortomis, kaip anksčiau jos motina, o dar anksčiau — senelė. Šešios būrėjų kartos. Gatline knibždėte knibždėjo dievobaimingų baptistų, metodistų ir sekmininkų, bet niekas negalėjo atsispirti kortų vilionei, galimybei pakeisti savo likimą. Nes buvo manoma, kad gera būrėja gali tai padaryti. O Ama kaip tik ir buvo tokia jėga, su kuria reikėjo skaitytis.

Kartais jos rankų darbo amuletą rasdavau savo kojinių stalčiuje arba kabantį virš tėvo kabineto durų. Tik vieną sykį esu paklausęs, kam jie. Kaskart radęs amuletą tėtis paerzindavo Amą, bet pastebėjau, kad nė vieno nėra nukabinęs. „Dėl visa ko.“ Ko gero, norėdavo apsisaugoti nuo pačios Amos, kuri galėdavo pridaryti daug bėdos.

— Gal dar ką nors apie ją girdėjai?

— Tu man žiūrėk. Vieną dieną iškirsi skylę danguje ir pro ją įgrius visata. Tada visiems bus rūpesčio.

Vilkėdamas pižamą į virtuvę įkrypavo tėvas. Įsipylė puodelį kavos ir iš spintelės pasiėmė dėžutę kvietinių dribsnių. Mačiau jo ausyse įkištus geltonus vaškinius ausų kamštukus. Kvietiniai dribsniai reiškė, kad jis ketina pradėti savo dieną. Ausų kamštukai rodė, kad iš tiesų diena jam dar neprasidėjo.

Pasilenkiau ir sukuždėjau Amai:

— Ką girdėjai?

Ji ištraukė man iš rankų lėkštę ir nunešė į plautuvę. Vandeniu nuskalavo kelis kaulus, kurie priminė kiaulės mentę — keista, juk šįvakar valgėme vištieną, — ir padėjo juos ant lėkštės.

— Ne tavo reikalas. Norėčiau sužinoti, kodėl taip domiesi.

Gūžtelėjau pečiais.

— Na, iš tikro nesidomiu. Tik smalsauju.

— Žinai, kas sakoma apie smalsuolius? — Ji įsmeigė šakutę į man atpjautą pyrago gabalą. Tada sviedė į mane *žvilgsnį* ir dingo.

Net tėvas pastebėjo, kaip jai įkandin susiūbavo virtuvės durys, ir išsitraukė iš vienos ausies kamštuką.

— Kaip mokykla?

— Gerai.

— Ką padarei Amai?

— Pavėlavau į pamokas.

Jis tyrinėjo mano veidą. Aš tyrinėjau jo.

— Antras numeris?

Linktelėjau.

— Smailas?

— Buvo smailas, paskui ji dar labiau jį nusmailino, — atsidusau.

Tėtis beveik šyptelėjo — retas dalykas. Pajutau kylantį palengvėjimo, gal net laimėjimo jausmą.

— Žinai, kiek kartų sėdėjau prie šito seno stalo būdamas vaikas, o ji išsitraukdavo pieštuką? — paklausė jis, nors tai buvo ne klausimas. Suraižytas, dažais, klijais ir žymekliais nutepliotas stalas tarnavo visiems Veitams lig pat manęs ir buvo vienas seniausių daiktų namuose.

Nusišypsojau. Tėtis paėmė dubenėlį su dribsniais ir mostelėjo šaukštu į mano pusę. Ama užaugino mano tėvą — kai buvau vaikas, šis faktas man būdavo primenamas net nespėjus pagalvoti, kad galėčiau įžūliai su ja pasielgti.

— B. E. G. A. L. Y. B. Ę, — dėdamas dubenėlį į plautuvę ištarė jis paraidžiui. — A. P. S. Č. I. A. I. Tai yra daugiau kartų nei tu, Itanai Veitai.

Jam įžengus į apšviestą virtuvės plotą menkas šypsnys susiaurėjo, paskui visai dingo. Tėtis atrodė prasčiau nei visuomet. Šešėliai jo veide dar labiau patamsėję, pro odą švietė kaulai. Dėl nuolatinio tūnojimo namie veidas mirtinai išblyškęs. Jis šiek tiek priminė gyvą lavoną — panašiai atrodė jau ne vieną mėnesį. Negalėjai patikėti, jog tai tas pats žmogus, kuris valandų valandas sėdėdavo su manimi ant Moultrio ežero kranto, valgydavo sumuštinius su vištiena ir mokydavo užmesti meškerę. „Pirmyn, atgal. Į dešinę, į kairę. Į dešinę, į kairę. Lyg laikrodžio rodyklės rodytų be dešimt dvi.“ Pastarieji penki mėnesiai jam buvo sunkūs. Jis tikrai mylėjo mano mamą. Bet ją mylėjau ir aš.

Tėtis paėmė kavos puodelį ir ėmė krypuoti savo kabineto link. Atėjo laikas pripažinti tiesą. Gal Meikonas Reivenvudas — ne vienintelis miesto atsiskyrėlis. Man atrodė, kad mūsų miestelis per mažas dviem Baubams Redliams. Bet per visus tuos mėnesius šios kelios frazės labiausiai panėšėjo į pokalbį, ir aš nenorėjau jo paleisti.

— Kaip sekasi knyga? — išpyškinau.

Pasilik ir pasikalbėk su manim. Štai ką norėjau jam pasakyti. Jis

tarytum nustebo, paskui gūžtelėjo pečiais.

— Gimsta. Turiu dar nemažai padirbėti.

Jis negali. Štai ką jis turėjo omenyje.

— Į miestelį atsikraustė Meikono Reivenvudo dukterėčia, — tuos žodžius ištariau tik tam, kad jis neužsikimštų ausų.

Vėl nesusikalbam, kaip paprastai. Gerai pagalvojus, pastaruoju metu man nepavykdavo susikalbėti su dauguma žmonių. Tėtis išsitraukė kitą kamštuką, atsiduso.

— Ką?

Jis jau buvo beeinąs į kabinetą. Mūsų pokalbio skaitiklis skaičiavo paskutines minutes.

— Meikonas Reivenvudas. Ką apie jį žinai?

— Ko gero, tą patį, ką ir visi kiti. Jis gyvena atsiskyręs. Kiek man žinoma, jau daugybę metų neišeina iš Reivenvudo dvaro, — jis pastūmė kabineto duris ir žengė per slenkstį, bet aš nesekiau iš paskos. Tik stovėjau tarpduryje.

Niekada ten nekeliu kojos. Kartą, tik vieną kartelį, kai tebuvau septynerių, tėtis nutvėrė mane skaitantį jo romaną pačiam dar nebaigus jo peržiūrėti. Kabinetas buvo tamsus, bauginantis. Virš nutrintos karalienės Viktorijos laikų stiliaus sofos kabėjo paveikslas, visuomet uždengtas paklode. Žinojau, kad negalima klausti, kas slepiasi po ja. Už sofos, arčiau lango, stovėjo raižyto raudonmedžio rašomasis tėvo stalas, dar vienas senovinis daiktas, perduodamas iš kartos į kartą su namu. Ir knygos, senos knygos odiniais viršeliais, tokios sunkios, kad atversti galėjai tik atrėmęs į didelį medinį stovą. Šie daiktai laikė mus pririšę prie Gatlino ir prie Veitų žemės, kaip daugiau nei šimtą metų laikė pririšę ir mano protėvius.

Ant stalo buvo padėtas rankraštis. Jau senokai jis gulėjo atviroje kartoninėje dėžėje, ir man tiesiog knietėjo sužinoti, kas jame. Mano tėtis rašė gotikines siaubo knygas, tad iš to, ką jis rašė, mažai ką derėjo skaityti septynmečiui. Vis dėlto tuomet kiekviename Gadino name knibždėjo paslapčių, kaip ir visuose Pietuose, mūsų namai taip pat nebuvo išimtis.

Tėtis užklupo mane kabinete susirietusį ant sofos, aplink mėtėsi išdrikę popieriaus lapai, lyg dėžėje būtų sprogusi savadarbė raketa. Buvau per daug nenuovokus paslėpti pėdsakus, paskui labai greitai to išmokau. Tik prisimenu jį rėkiantį ir mamą, išėjusią į kiemą ieškoti manęs, verkiančio senoje magnolijoje. „Itanai, yra dalykų, kurių kitiems nereikia žinoti. Net ir suaugusiems.“

Man tik rūpėjo išsiaiškinti. Visada rūpėdavo. Ir dabar. Norėjau žinoti, kodėl tėtis nekelia kojos iš kabineto. Norėjau suprasti, kodėl negali palikti šito niekam verto seno namo, ypač dabar, kai nebėra mamos. Ar vien todėl, kad jame anksčiau gyveno milijonas Veitų?

Bet ne šį vakarą. Šį vakarą norėjau prisiminti sumuštinius su

vištienos salotomis ir meškerės valą, siūbuojantį pagal laikrodžio rodykles, rodančias be dešimt dvi, ir tuos laikus, kai kvietinius dribsnius tėtis valgydavo virtuvėje pokštaudamas su manimi. Tie prisiminimai mane ir užliūliavo.

Kitą dieną dar prieš nuskambant skambučiui visa mokykla tik ir tekalbėjo apie Liną Dukein. Nepaisant audros ir trūkinėjančios elektros srovės, Loretai Snou ir Eugenijai Ašer, Savanos ir Emilės mamoms, pavyko ne tik paruošti namiškiams vakarienę, bet ir prisiskambinti vos ne visiems gyventojams ir pranešti, kad pamišėlė Meikono Reivenvudo giminaitė važinėja po miestelį jo katafalku, kurį — tikra tiesa — niekam nežinant Meikonas naudoja numirėliams vežioti. Štai taip viskas ir įsisiūbavo.

Gatline neabejojama dėl dviejų dalykų. Pirma, gali būti keistuolis, netgi pamišėlis, bet jei retkarčiais išeini iš namų, niekas nemanys, jog esi kirviu besišvaistantis žudikas. Antra, jei atsirado galimybė sukurpti kokią nors istoriją, gali būti tikras, kas nors ją sukurps. Mieste pasirodo nauja mergina, apsigyvena vaiduoklių name su miestelio atsiskyrėliu — štai ir siužetas, reikšmingiausias įvykis, nutikęs Gatline nuo tada, kai į avariją pakliuvo mano mama. Tad nežinau, kodėl nustebau, kai visi ėmė apie ją kalbėti, visi, išskyrus vaikinus. Jiems pirmiausia reikėjo sutvarkyti savus reikalus.

— Na, Emai, ką turime? — Linkas užtrenkė spintelės duris.

— Įskaitant aistruolių peržiūrą, atrodo, yra keturios vertos aštuoneto, trys — septyneto ir saujelė — ketverto.

Emoris nesivargino skaičiuoti devintokių, kurias vertino mažiau nei keturiais balais.

Užtrenkiau savo spintelės dureles.

— Kas čia naujo? Ar jos ne tos pačios merginos, kurias kiekvieną šeštadienį matome prie užkandinės?

Emoris nusišypsojo ir ranka patapšnojo man per petį.

— Bet, Veitai, dabar jos įsitraukė į žaidimą, — jis dirstelėjo į merginas salėje, — o aš pasirengęs žaisti.

Dažniausiai Emoris daug maldavo liežuviu. Pernai, kai buvome devintokai, tik ir tegirdėdavome, kokias karštas vyresniųjų klasių pupytes jis kabins dabar, kai pavyko patekti į jaunių komandą. Ernas, kaip ir Linkas, buvo apsėstas didybės manijos, bet ne toks nekaltas. Jis turėjo pykčio; visi Votkinsai jo turėjo.

Šonas papurtė galvą.

— Lyg nuo vynmedžio skintum persikus.

— Persikai auga ant medžių, — ėmiau irzti, gal todėl, kad prieš pamokas prie parduotuvės susitikau su vaikinais ir buvau priverstas dalyvauti tokiame pat pokalbyje, Erlui vartant vienintelę jo skaitomą

lektūrą — žurnalus, spausdinančius ant automobilių variklių dangčių gulinėjančių merginų su bikiniais nuotraukas.

Šonas sutrikęs pažvelgė į mane.

— Apie ką kalbi?

Nežinau, kodėl apskritai nerimavau. Pokalbis buvo kvailas, kvaila atrodė ir tai, kad visi vaikinai trečiadieniais prieš pamokas turėdavo susitikti. Buvau bepradedąs manyti, jog tai — tarsi koks patikrinimas. Jei esi komandos narys, iš tavęs kai ko tikimasi. Valgykloje sėdėdavai kartu su visais. Lankydavaisi Savanos Snou vakarėliuose, kviesdavai kokią nors aistruolę į žiemos šokių vakarą, paskutinę mokslo metų dieną sukiodavaisi prie Moultrio ežero. Jei rodydavaisi patikrinimuose, galėdavai išsisukti nuo visų kitų dalykų. Tik man darėsi vis sunkiau į juos ateiti, ir aš nežinojau kodėl.

Kai ją išvydau, dar nebuvau radęs atsakymo.

Net jei nebūčiau jos pamatęs, vis tiek būčiau žinojęs, kad ji čia, nes koridorius, paprastai sausakimšas prie spintelių skubančių ir į pamoką prieš antrąjį skambutį suspėti bandančių mokinių, per kelias sekundes ištuštėjo. Tiesą sakant, jai einant koridoriumi visi pasitraukė į šalis. Lyg ji būtų kokia nors roko žvaigždė.

Arba raupsuotoji.

Bet aš mačiau tik gražią merginą ilga pilka suknele, ant jos buvo apsivilkusi baltą sportinį megztuką su užtrauktuku ir išsiuvinėtu žodžiu „Miunchenas“, iš po suknelės kyščiojo panešioti juodi „Converse“ sportukai. Merginą, ant kaklo pasikabinusią ilgą sidabro grandinėlę su daugybe tabaluojančių daikčiukų: ten buvo plastikinis žiedas, kokį gauni pirkdamas kramtomąją gumą iš automato, žiogelis ir aibė kitų niekučių, kurių iš tolo neįžiūrėjau. Merginą, kuri visai nederėjo prie Gadino. Negalėjau atitraukti nuo jos akių.

Meikono Reivenvudo dukterėčia. Kas man darosi?

Ji užsikišo už ausies tamsias garbanas, lempų šviesoje blykstelėjo juodas nagų lakas. Rankos atrodė rašaluotos, lyg ji būtų aprašinėjusi jas. Mergina praėjo pro mane, tarsi aš būčiau nematomas. Jos akys buvo žaliausios iš visų kada nors matytų žalių akių, tokios žalios, kad tą žalumą galėjai palaikyti nauja spalva.

— Taip, ji visai nieko, — tarė Bilis.

Žinojau, ką jie galvoja. Tą akimirką kiekvienas ketino mesti savo draugę, kad gautų šitą. Vieną akimirką ji buvo šansas.

Erlas nužvelgė ją nuo galvos iki kojų, paskui užtrenkė spintelės dureles.

— Jei nepaisysi fakto, kad ji nenormali.

Jis tai pasakė kažkaip reikšmingai, o gal jo žodžiai taip nuskambėjo dėl vienos priežasties. Ji buvo nenormali, nes buvo ne iš Gadino, nes nesistengė patekti į aistruolių komandą, nes neatsakė į jo žvilgsnį, netgi nedirstelėjo į jį. Kitą dieną būčiau nekreipęs į jį dėmesio

ir patylėjęs, bet šiandien tylėti nesinorėjo.

— Tai ji savaime nenormali? Bet kodėl? Nes be uniformos — šviesių plaukų ir trumpo sijono?

Erlo veidas akimirksniu paraudo. Tai buvo tas atvejis, kai turėjau juo sekti, o aš nesilaikiau mūsų nebylaus susitarimo.

— Nes ji Reivenvud.

Aiškiai pasakyta. Daili, bet nė negalvok. Ji jau nebebuvo šansas. Bet tai netrukdė jiems spoksoti, ir nė vienas nenuleido akių.

Koridorius ir visi jame esantieji susmeigė į merginą žvilgsnius, lyg ji būtų stirna, pakliuvusi į medžiotojo taikiklį.

O ji ėjo lyg niekur nieko, žvangindama ant kaklo kabančiu vėriniu.

Po kelių minučių stovėjau anglų kalbos klasės tarpduryje. Štai ji. Lina Dukein. Naujokė, kurią ir po penkiasdešimties metų vadins naujoke, jei ne Senio Reivenvudo dukterėčia. Ji poniai Ingliš tiesė rausvą perkėlimo iš vienos mokyklos į kitą dokumentą, o ši prisimerkė norėdama jį perskaityti.

— Buvo supainiotas mano pamokų tvarkaraštis ir aš praleidau anglų kalbos pamoką, — kalbėjo ji. — Man paskyrė dvi Jungtinių Valstijų istorijos pamokas, o istorijos aš jau mokiausi buvusioje mokykloje, — ji atrodė nusivylusi, ir aš bandžiau nesišypsoti. Ji nesimokė Jungtinių Valstijų istorijos, bent taip, kaip mokė ponas Li.

— Žinoma, sėsk į laisvą vietą. — Ponia Ingliš padavė jai knygą „Nežudyk strazdo giesmininko“. Knyga atrodė dar nė karto neatversta, jos tikriausiai niekas ir neskaitė nuo tada, kai romanas buvo ekranizuotas.

Naujokė pakėlė akis ir sugavo mano žvilgsnį. Nudelbiau akis į šalį, bet jau buvo per vėlu. Bandžiau nesišypsoti, bet sutrikau ir dėl to išsišiepiau dar labiau. Ji, regis, nė nepastebėjo.

— Ačiū, nereikia, atsinešiau savo, — ji išsitraukė knygą kietais viršeliais su išgraviruotu medžiu. Knyga atrodė tikrai sena ir aptrinta, tarytum būtų skaityta ne vieną kartą. — Tai viena mėgstamiausių mano knygų, — pasakė paprastai, lyg visai nebūtų keista. Dabar įsispoksojau kaip reikiant.

Už nugaros pajutau kelią besiskinantį buldozerį, ir pro duris prasibrovė Emilė, tarsi aš ten nestovėčiau. Taip ji su manimi pasisveikino tikėdamasi, kad seksiu paskui ją į klasės galą, kur sėdėjo mūsų draugai.

Naujokė atsisėdo į tuščią vietą pirmoje eilėje, Niekieno žemėje, priešais ponios Ingliš stalą. Klaidingas ėjimas. Kiekvienas žinojo, kad čia geriau nesėsti. Viena ponios Ingliš akis buvo stiklinė, be to, ji siaubingai neprigirdėjo. Taip nutinka, kai tavo šeima laiko vienintelę

apygardoje šaudyklą. Jei sėdėsi ne tiesiai priešais jos stalą, o kur nors kitur, tavęs ji nematys ir nepakvies. Linai teks atsakinėti į klausimus už visą klasę.

Atrodo, Emilę tai pralinksmino, ir ji, užuot nudrožusi tiesiai, pasuko pro Linos suolą. Eidama paspyrė jos krepšį ir knygos nučiuožė tarp suolų.

— Oi! — Emilė pasilenkė, pakėlė nutrintą spirale susegtą sąsiuvinį, kurio viršelis laikėsi ant plauko. Iškėlė jį it kokią pastipusią pelę. — Lina Dukein. Ar tokia tavo pavardė? Maniau, esi Reivenvud.

Lina lėtai pakėlė akis.

— Ar galiu pasiimti sąsiuvinį?

Emilė pervertė lapus, tarsi negirdėtų.

— Čia tavo dienoraštis? Tu rašytoja? Kaip nuostabu.

Lina ištiesė ranką.

— Prašau.

Emilė pokštelėdama užvertė sąsiuvinį, bet paimti neleido, laikė iškėlusi.

— Ar galiu trumpam pasiskolinti? Norėčiau paskaityti, ką esi parašiusi.

— Norėčiau jį tuoj pat atgauti. Prašau. — Lina atsistojo. Darėsi įdomu. Senio Reivenvudo dukterėčia išsikas duobę, iš kurios nebeišlips. Atmintimi Emilei neprilygo niekas.

— Pirmiausia išmok skaityti, — griebiau dienoraštį Emilei iš rankų ir padaviau Linai.

Paskui atsisėdau šalia jos į suolą per patį Niekieno žemės vidurį. Reginčiosios akies pusėje. Emilė spoksojo į mane netikėdama savo akimis. Nežinau, kodėl taip pasielgiau. Buvau lygiai taip pat apstulbęs kaip ir ji. Gyvenime dar niekada nesėdėjau klasės priekyje. Emilei nespėjus išsižioti nuskambėjo skambutis, bet žinojau, kad vėliau už tai man vis dėlto teks sumokėti. Lina atsivertė sąsiuvinį ir nekreipė į mus dėmesio.

— Mokiniai, ar galime pradėti? — nuo stalo pakėlė akis ponia Ingliš.

Emilė nuslinko į įprastą vietą gale, pakankamai toli, kad visus metus nereikėtų atsakinėti į jokius klausimus ir kad šiandien būtų pakankamai atstu nuo Senio Reivenvudo dukterėčios. Taip pat ir nuo manęs. Man savotiškai palengvėjo, nors penkiasdešimt minučių teko nagrinėti Džemio ir Paukštelio santykius, nė neperskaičius to skyriaus.

Suskambus skambučiui atsisukau į Liną. Nežinau, ką ketinau pasakyti. Gal tikėjausi, kad ji man padėkos. Bet ji nieko nesakė, tik susibruko knygas į krepšį.

156. Ant rankos ji buvo užrašiusi ne žodį.

Tai buvo skaičius.

Lina Dukein su manimi daugiau nesikalbėjo — nei tą dieną, nei tą savaitę. Vis dėlto tai nekliudė man apie ją galvoti arba matyti beveik visur, kur stengiausi nežiūrėti. Nepasakyčiau, kad ji mane trikdė, tikrai ne. Trikdė ne jos išvaizda, nes ji buvo daili, nors visuomet vilkėjo ne tai, ką reikėtų, ir avėjo tuos padėvėtus sportukus. Ir ne tai, ką ji per pamokas kalbėjo — paprastai ką nors, ko niekas kitas nesugalvotų, o jei ir sugalvotų, neišdrįstų pasakyti. Ir ne tai, kad ji buvo kitokia nei visos kitos Džeksono merginos. Tai buvo akivaizdu.

Mane trikdė tai, kad ji privertė suvokti, koks buvau į juos visus panašus, net jei dėjausi esąs kitoks.

Visą dieną lijo, ir aš sėdėjau keramikos pamokoje, kitaip dar vadinamoje GAĮ — „garantuotas aukščiausias įvertinimas“, nes šioje pamokoje buvo vertinamos pastangos. Į keramiką užsirašiau pernai pavasarį, nes turėjau pasirinkti privalomą meno dalyką, o pakliūti į orkestrą, repetuojantį aukštu žemiau, baisiai nenorėjau. Jam vadovavo beprotiškai liesa pernelyg entuziastinga panelė Spaider. Savana atsisėdo šalia manęs. Klasėje buvau vienintelis vaikinas, ir kadangi buvau vaikinas, nenutuokiau, ką turiu daryti.

— Šiandien svarbiausia eksperimentuoti. Už tai nebūsite vertinami. Pajuskite molį. Išlaisvinkite mintis. Ir nekreipkite dėmesio į muziką, sklindančią iš apačios, — ponia Abernati mirktelėjo, orkestras tuo metu pjovė kažką panašaus į diksilendą.

— Giliai susikaupkite. Pajuskite savo sielą.

Spragtelėjęs įjungiau žiedžiamąjį ratą ir žiūrėjau į prieš mane besisukantį molį. Atsidusau. Ne ką geriau už orkestrą. Paskui, kai kabinetas nutilo ir žiedžiamojo rato gaudesys užgožė plepėjimą paskutinėse eilėse, iš apačios atsklido kitokia muzika. Išgirdau smuiką, o gal, ko gero, tą didesnį smuiką — altą. Jis skambėjo nuostabiai ir kartu liūdnai ir kėlė nerimą. Talentui, kuris atsiskleidė primityviame šios muzikos skambesyje, panelei Spaider dar nebuvo tekusi laimė diriguoti. Apsidairiau aplinkui: regis, daugiau niekas muzikos negirdėjo. Garsas skverbėsi tiesiog man po oda.

Atpažinau melodiją ir po kelių akimirkų mintyse girdėjau žodžius, lyg būčiau klausęsis savo „iPod“ grotuvo. Tik šįkart žodžiai buvo kitokie.

Šešiolika mėnulių, šešiolika metų
Griaudė audros, žaibavo ir lijo
Griausmas pervėrė kūnų iš šešiolikos mylių
Šešiolika ieško, ko šešiolika bijo...

Spoksojau į priešais besisukantį molį ir gniutulo kontūrai išskydo. Kuo labiau stengiausi sufokusuoti žvilgsnį, tuo labiau tirpo kabinetas, ir pagaliau ėmė atrodyti, kad molis suka klasę, stalą, mano kėdę. Lyg visi drauge suktumės šiame nesustojančiame verpete pagal melodiją, sklindančią iš muzikos klasės. Pamažu kabinetas aplink mane ėmė nykti. Lėtai ištiesiau ranką ir vienu pirštu perbraukiau per molį.

Švystelėjo blyksnis, ir besisukantis kambarys virto kitu vaizdiniu...

Aš kritau.

Mes kritome.

Vėl buvau sapne. Pamačiau jos ranką. Pamačiau savo ranką, stveriančią už josios, mano pirštai vis labiau spaudė jos odą, kibo į riešą, žūtbūtinai stengiausi ją išlaikyti. Bet man sunkiai sekėsi, jaučiau, kaip jos pirštai slysta man iš rankos.

— *Nepaleisk!*

Norėjau jai padėti, išlaikyti. Labiau už viską to troškau. Paskui ji išslydo iš mano rankų...

♦ ♦ ♦

— Itanai, ką veiki? — ponia Abernati atrodė susirūpinusi.

Atsimerkiau ir bandžiau sutelkti žvilgsnį, grįžti į tikrovę. Mirus mamai ėmiau sapnuoti, bet pirmą kartą sapnavau dieną. Spoksojau į savo pilką purviną ranką, aplipusią džiūstančių moliu. Molyje ant žiedžiamojo rato matėsi nepriekaištingas rankos įspaudas, lyg ką tik būčiau išlyginęs, ką prieš tai dariau. Įsižiūrėjau geriau. Tai nebuvo mano ranka, įspaudas atrodė mažesnis. Tai buvo merginos ranka.

Jos ranka.

Pažvelgiau į savo panages — galėjau įžiūrėti molį nuo jos riešo.

— Itanai, bent pamėgintum ką nors daryti, — ponia Abernati uždėjo man ant peties ranką ir aš pašokau. Už klasės lango išgirdau dundant griaustinį.

— Ponia Abernati, man atrodo, Itanas bendrauja su savo siela, — sukikeno Savana ir pasilenkė, norėdama geriau įsižiūrėti. — Ko gero, Itanai, ji tau liepia pasidaryti manikiūrą.

Netoliese esančios merginos ėmė juoktis. Kumščiu įspaudžiau rankos atspaudą į molį ir jis vėl virto pilku beformiu gniutulu. Nuaidėjo skambutis ir aš atsistojau, rankas valydamasis į džinsus. Stvėriau kuprinę ir puoliau iš klasės. Sukdamas už kampo įsispyriau į drėgnus sportbačius ir vos nepargriuvau primynęs palaidus batraiščius, kai pasileidau žemyn laiptais, skyrusiais mane nuo muzikos klasės. Privalėjau išsiaiškinti, ar man nepasivaideno.

Abiem rankomis stumtelėjęs atidariau dvivėres muzikos klasės duris. Scena buvo tuščia. Pro mane vorele ėjo mokiniai. Stūmiausi priešpriešiais, broviausi į priekį, kai visi ėjo laukan. Giliai įkvėpiau, nors jau prieš įkvėpdamas žinojau, ką užuosiu.

Citrinos ir rozmarinai.

Scenoje panelė Spaider rinko gaidas, išmėtytas palei sulankstomąsias kėdes, ant kurių sėdėjo varganas Džeksono orkestras. Kreipiausi į ją:

— Atleiskite, ponia. Kas čia ką tik grojo tą... dainą?

Ji man nusišypsojo.

— Mūsų styginių grupę papildė nuostabus instrumentas. Altas. Ji ką tik atsikraustė į miestą...

Ne. Negali būti. Tik ne ji.

Apsigręžiau ir išbėgau, jai nespėjus ištarti vardo.

Nuaidėjus aštuntos pamokos skambučiui Linkas laukė manęs prie įėjimo į drabužinę. Pirštais perbraukė savo styrančius plaukus ir pasitaisė išblukusius marškinėlius su užrašu „Black Sabbath“.

— Linkai, man reikia tavo raktelių.

— O kaip treniruotė?

— Negalėsiu ateiti. Turiu kai ką nuveikti.

— Žmogau, apie ką kalbi?

— Tiesiog man reikia raktelių.

Turėjau nešdintis iš čia. Mane persekioja sapnai, vis girdžiu tą dainą, o dabar vidury pamokos netekau sąmonės, jei apskritai būtų galima taip pavadinti. Nesupratau, kas man darosi, bet žinojau, kad kažkas negerai.

Jei mama būtų gyva, tikriausiai viską jai papasakočiau. Tokia jau ji buvo: apie viską galėjau su ja šnekėtis. Bet jos nebėra, tėtis visąlaik užsidaręs kabinete, o jei prasitarčiau Amai, ji kokį mėnesį visą mano kambarį barstytų druska.

Buvau vienas.

Linkas ištiesė raktelius.

— Treneris tave užmuš.

— Žinau.

— Ir Ama sužinos.

— Žinau.

— Ir ji tau taip spirs į užpakalį, kad nulėksi iki apygardos krašto. — Jo ranka suvirpėjo, ir aš stvėriau raktelius. — Nebūk kvailas.

Nusisukau ir dėjau į kojas. Per vėlu.

9.11
Susidūrimas

Kol nubėgau iki automobilio, kiaurai permirkau. Audra kaupėsi visą savaitę. Per visas radijo stotis, kurias tik galėjau sugauti, — o jų nebuvo daug, nes Dranduleto imtuvas priimdavo tik tris ir tas pačias AM bangomis, — skambėjo perspėjimai dėl orų. Dangų klojo visiškai juodi debesys, buvo prasidėjęs uraganų sezonas, todėl jie nieko gero

nežadėjo. Bet man buvo nesvarbu. Turėjau praskaidrinti galvą ir susivokti, kas gi vyksta, nors ir nenutuokiau, kur važiuoju.

Teko įjungti priekinius žibintus, kitaip nebūčiau išvažiavęs iš automobilių aikštelės. Per tris pėdas priešais automobilį negalėjau nieko įžiūrėti. Netikusi dienelė vairuoti. Priekyje tamsų dangų perskrodė žaibas. Skaičiavau, kaip prieš daug metų mane išmokė Ama: vienas, du, trys. Driokstelėjo griaustinis, vadinasi, audra netoli, anot Amos, už trijų mylių.

Prie Džeksono vidurinės mane sustabdė šviesoforas, vienas iš trijų mūsų mieste. Neturėjau supratimo, ką daryti. Lietaus lašai it plaktuku daužė Dranduletą. Radijas buvo pritildytas iki silpno traškesio, bet aš kažką išgirdau. Sustiprinau garsą ir pro varganus garsiakalbius plūstelėjo daina.

Šešiolika mėnulių.

Daina, kuri buvo dingusi iš mano dainų sąrašo. Daina, kurios niekas daugiau, regis, negirdėjo. Daina, kurią Lina Dukein griežė altu. Daina, varanti mane iš proto.

Įsijungė žalias šviesoforo signalas ir Dranduletas trūktelėjo į priekį. Važiavau visai nenutuokdamas kur.

Dangų perskrodė žaibas. Ėmiau skaičiuoti: vienas, du. Audra artėjo. Įjungiau priekinio stiklo valytuvus. Jokios naudos. Nė per pusę kvartalo negalėjau įžiūrėti kelio. Blykstelėjo žaibas. Suskaičiavau: vienas. Virš Dranduleto stogo sudundėjo griaustinis ir lietaus šuorai prapliupo horizontaliai. Priekinis stiklas barškėjo taip, lyg bet kurią sekundę pasiduotų. Turint omenyje Dranduleto būklę, taip galėjo atsitikti.

Aš nesivijau audros. Audra vijosi mane ir pasivijo. Vos galėjau suvaldyti automobilį slidžiame kelyje, Dranduletas ėmė čiužinėti, mėtytis į šalis tarp dviejų 9-ojo kelio eismo juostų.

Nė velnio nemačiau. Staiga nuspaudžiau stabdžius ir tamsoje automobilis apsisuko. Akimirką blykstelėjo priekinės šviesos, ir nuo kelio vidurio į mane įsistebeilijo pora didelių žalių akių. Iš pradžių pamaniau, kad tai elnias, bet klydau.

Ant kelio kažkas stovėjo!

Iš visų jėgų abiem rankomis pasukau vairą. Mano kūnas trenkėsi į dureles.

Jos ranka buvo ištiesta. Užsimerkiau laukdamas smūgio, bet jo nebuvo.

Dranduletas trūktelėjo ir sustojo arčiau nei per tris pėdas. Lietuje priekiniai žibintai apšvietė blyškų ratą, atsispindintį nuo pigaus plastikinio lietpalčio, kokį už tris dolerius gali nusipirkti smulkių prekių parduotuvėje. Tai buvo mergina. Ji palengva nusitraukė nuo galvos gobtuvą, leisdama lietui srūti veidu. Žalios akys, juodi plaukai.

Lina Dukein.

Man užėmė kvapą. Žinojau, kad jos akys žalios, buvau jas matęs. Bet tamsoje jos atrodė kitaip — nepanašios į jokias matytas akis. Jos buvo milžiniškos ir nenatūraliai žalios, elektros žalumo — tarsi žaibas audroje. Šitaip stovėdama lietuje ji beveik nepanėšėjo į žmogų.

Išvirtau iš Dranduleto į lietų, palikdamas veikiantį variklį ir atlapas duris. Nė vienas iš mūsų neištarė nė žodžio, stovėjome 9-ojo kelio vidury pliaupiant liūčiai, kokios pasitaiko tik siaučiant uraganui arba šiaurrytiniam vėjui. Mano venose tvinksėjo adrenalinas, raumenys buvo įsitempę, lyg kūnas vis dar lauktų susidūrimo.

Linos plaukai plakėsi aplink vėjyje, nuo jų lašėjo vanduo. Žengiau žingsnį link jos ir mane pribloškė aromatas. Drėgnos citrinos. Šlapi rozmarinai. Staiga lyg virš galvos dūžtančios bangos vėl išniro pažįstamas sapnas. Tik šįkart jai slystant iš rankų galėjau įžiūrėti veidą.

Žalios akys ir juodi plaukai. Prisiminiau. Tai buvo ji. Ji stovėjo tiesiai prieš mane.

Turėjau įsitikinti. Stvėriau jos riešą. Štai jie — mažyčiai mėnulio pjautuvo formos įdrėskimai — kaip tik ten, kur sapne mano pirštai laikė jos riešą. Ją palietus mano kūną nutvilkė elektra. Arčiau nei už dešimties pėdų nuo mūsų į medį trenkė žaibas ir perskėlė kamieną lygiai pusiau. Šis ėmė rūkti.

— Ar iš proto išėjai? O gal nemoki vairuoti? — ji atsitraukė nuo manęs, žalios akys blykčiojo. Iš pykčio? Gal dėl ko kito.

— Tai tu.

— Ką ketinai padaryti — nužudyti mane?

— Tu tikra, — žodžiai keistai vėlėsi burnoje, lyg būtų vatiniai.

— Beveik garantuotas lavonas. Per tave.

— Aš neišprotėjau. Maniau, kad išprotėjau, bet taip nėra. Tai tu. Tu stovi prieš mane.

— Jau nebeilgai, — ji atsuko man nugarą ir patraukė keliu. Viskas vyko ne taip, kaip įsivaizduodavau.

Pabėgėjau, norėdamas ją pavyti.

— Tai tu nežinia iš kur išdygai ir išbėgai į kelio vidurį.

Ji teatrališkai mostelėjo ranka, lyg vytų ką nors daugiau, ne vien tokią mintį. Tik dabar šešėlyje pastebėjau ilgą juodą automobilį. Katafalkas pakeltu variklio dangčiu.

— Dar ko. Ieškojau, kas man galėtų padėti, genijau. Užgeso dėdės automobilio variklis. Galėjai tiesiog pravažiuoti pro šalį. Nebuvo būtina mėginti mane pervažiuoti.

— Tai tave aš sapnuodavau. Ir ta daina. Keista daina mano „iPod“ grotuve.

Ji žaibiškai atsisuko.

— Kokie dar sapnai? Kokia daina? Tu girtas ar čia tokie juokai?

— Žinau, kad tai tu. Ant tavo riešų yra žymės.

Ji atvertė ranką ir sumišusi pažvelgė į ją.

— Šitos? Turiu šunį. Atsipeikėk.

Bet aš žinojau, kad neklystu. Dabar aiškiai mačiau veidą iš savo sapnų. Ar gali būti, kad ji to nežino?

Ji užsitraukė gobtuvą ir pliaupiant lietui leidosi žingsniuoti tolyn į Reivenvudą. Pasivijau ją.

— Duosiu patarimą. Kitą kartą per audrą vidury kelio nelipk iš automobilio. Skambink 911.

Ji nesustojo.

— Neketinau kviesti policijos. Net neturėčiau vairuoti. Turiu tik leidimą mokytis vairuoti. Be to, išsikrovė mano mobiliukas.

Buvo aišku, kad ji ne vietinė. Šiame mieste policija sustabdytų tik tuo atveju, jei važiuotum priešinga kelio puse.

Audra įsismarkavo. Turėjau šaukti, norėdamas perrėkti liūties stūgavimą.

— Leisk parvežti tave namo. Tau nereikėtų čia būti.

— Ne, dėkui. Palauksiu, gal dar kas nors atvažiuos ir bandys mane pervažiuoti.

— Niekas daugiau nevažiuos. Gali praeiti ne viena valanda, kol kas nors važiuos pro šalį.

Ji vėl ėmė eiti.

— Nesvarbu. Pareisiu.

Negalėjau leisti jai klajoti vienai pliaupiant liūčiai. Ne taip mane auklėjo mama.

— Negaliu paleisti tavęs pėsčios namo tokiu oru. — Lyg ženklas virš mūsų galvų sudundėjo griaustinis. Vėjas nupūtė jai gobtuvą. — Vairuosiu kaip mano senelė. Vairuosiu kaip tavo senelė.

— Jei pažinotum mano senelę, taip nekalbėtum.

Vėjas stiprėjo. Dabar jau šaukė ir ji.

— Eime!

— Ką?

— Automobilis! Lipk su manim!

Ji pažvelgė į mane ir vieną akimirką abejojau, ar ji pasiduos.

— Ko gero, taip bus saugiau, nei eiti pėsčiai. Kol tu kelyje.

Dranduletas buvo permirkęs. Linkas pakvaiš pamatęs. Sėdint automobilyje audra atrodė kitaip: ir triukšmingesnė, ir tylesnė. Girdėjau į stogą beldžiantį lietų, bet jį beveik nustelbė mano širdies plakimas ir barškantys dantys. Perjungiau bėgį. Visu kūnu jaučiau šalia, vos už kelių colių, keleivio vietoje sėdinčią Liną. Vogčiomis dirstelėjau į ją.

Nors ir tikra rakštis, ji buvo gražuolė. Milžiniškos žalios akys. Negalėjau suprasti, kodėl šį vakarą jos atrodo tokios išskirtinės. Tokių ilgų blakstienų dar nebuvau matęs. Oda blyški, blyškumą pabrėžė

išdrikę juodi plaukai. Ant skruostikaulio, po kairiąja akimi, turėjo mažą šviesų pusmėnulio formos apgamą. Nepanaši nė į vieną Džeksono vidurinės merginą. Nebuvau matęs nieko į ją panašaus.

Ji per galvą nusitraukė šlapią lietpaltį. Juodi trumparankoviai marškinėliai ir džinsai buvo prilipę prie jos, lyg būtų įkritusi į plaukimo baseiną. Nuo pilkos liemenės ant dirbtinės odos sėdynės srovele tekėjo vanduo.

— Tu s-spoksai.

Nusisukau, įsmeigiau akis į priekinį stiklą, bet kur, tik ne į ją.

— Tikriausiai turėtum šitą nusivilkti. Nuo jos tik šalčiau. Mačiau, kaip ji grabalioja dailias sidabrines liemenės sagutes, negalėdama suvaldyti virpančių pirštų. Ištiesiau ranką ir ji sustingo. Lyg būčiau drįsęs dar kartą ją paliesti.

— Įjungsiu šildymą.

Ji vėl ėmėsi sagučių.

— D-dėkui.

Mačiau jos rankas, tiksliau, užrašus rašalu, išskydusiu nuo lietaus. Galėjau įžiūrėti tik kelis skaitmenis. Lyg vienetą, o gal septynetą, penketą, dvejetą. 152. Ką tai reiškia?

Dirstelėjau į užpakalinę sėdynę kariškos antklodės, kurią paprastai vežiodavosi Linkas. Vietoj jos pamačiau nutriušusį miegmaišį, tikriausiai nuo to karto, kai Linkas paskutinį sykį susikivirčijo namuose ir buvo priverstas miegoti automobilyje. Miegmaišis buvo prisigėręs laužo dūmų ir priplėkusio rūsio kvapo. Padaviau jį jai.

— Mmm, dabar geriau, — ji užsimerkė.

Pajutau, kaip nuo šilumos ji atsipalaiduoja, mano įtampa taip pat atlėgo, tik nesilioviau jos stebėjęs. Ji nebe taip tankiai kaleno dantimis. Paskui važiavome tylėdami. Girdėjome tik šėlstančią audrą ir riedančius ratus, į šonus taškančius ežeru virtusį kelią. Pirštu ant aprasojusio lango ji piešė figūras. Mėginau nenuleisti akių nuo kelio, mėginau prisiminti sapną — kokią nors detalę, ką nors, kas įrodytų, jog ji yra toji, na, mergina, o aš buvau aš.

Bet kuo labiau stengiausi, tuo labiau sapnas blėso, nyko lietuje ir plente, sklaidėsi pro šalį bėgančiuose neaprėpiamuose tabako laukuose, nusėtuose pasenusiais ūkio padargais ir pūvančiomis senomis daržinėmis. Pasiekėme miesto pakraštį, tolumoje jau mačiau kelio išsišakojimą. Jei suksi į kairę, mano namų link, privažiuosi Upės gatvę, kurioje palei Santi vagą rikiavosi visi rekonstruoti prieškario namai. Šiuo keliu taip pat galėjai išvažiuoti iš miesto. Privažiavęs kelio išsišakojimą negalvodamas iš įpročio pasukau į kairę. Dešinėje plytėjo tik Reivenvudo plantacija, ir niekas ten nė nevažiuodavo.

— Ne, palauk. Važiuok čia, — tarė ji.

— Ak, tiesa. Atsiprašau, — pajutau šleikštulį. Kilome į kalvą prie

Reivenvudo dvaro — didelio namo. Taip įnikęs aiškinausi, kas ji tokia, kad pamiršau, *kas* ji. Mergina, kurią jau kelis mėnesius sapnavau, mergina, apie kurią nesilioviau galvojęs, buvo Meikono Reivenvudo dukterėčia. O aš vežiau ją namo į Vaiduoklių namą — taip mes jį vadinome.

Taip aš jį vadindavau.

Ji pažvelgė į savo rankas. Ne aš vienas žinojau, kad ji gyvena Vaiduoklių name. Kažin ką ji nugirdo mokyklos koridoriuose? Jei žinotų, ką visi apie ją kalba... Sutrikusi jos veido išraiška sakė, kad ji žino. Nežinau kodėl, bet buvo nepakeliama matyti ją tokią. Mėginau sugalvoti, ką pasakyti, kad išsklaidyčiau tylą.

— Kodėl persikėlei gyventi pas dėdę? Paprastai žmonės stengiasi ištrūkti iš Gadino, beveik niekas čia neatsikrausto.

Jos balse išgirdau palengvėjimą.

— Visur gyvenau. Naujajame Orleane, Savanoje, Floridos salose, kelis mėnesius Virdžinijoje. Netgi kurį laiką Barbadose.

Pastebėjau, kad ji neatsakė į mano klausimą, bet negalėjau negalvoti apie tai, kad viską padaryčiau, jei galėčiau vienoje iš jos paminėtų vietų bent vasarą praleisti.

— Kur tavo tėvai?

— Mirę.

Pajutau, kaip suspaudžia krūtinę.

— Atleisk.

— Nieko tokio. Jie mirė, kai buvau dvejų. Aš jų net neprisimenu. Gyvenau su daugybe giminaičių, daugiausia su senele. Jai teko keliems mėnesiams išvažiuoti. Štai kodėl apsistojau pas dėdę.

— Mano mama taip pat mirė. Žuvo automobilio avarijoje, — nežinau, kodėl pasakiau. Dažniausiai stengdavausi apie tai nekalbėti.

— Užjaučiu.

Nepasakiau, esą nieko tokio. Jaučiau, kad ji — mergina, kuri supranta, jog tai netiesa.

Sustojome prie apsilupinėjusių juodų plieninių vartų. Prieš mane, įkalnėje, vos įžiūrimi pro rūko uždangą stūksojo apšiurę seniausio ir liūdniausiai pagarsėjusio Gadino kolonijinio namo likučiai — Reivenvudo dvaras. Niekada nebuvau priėjęs taip arti jo. Išjungiau variklį. Audra buvo virtusi smulkia įkyria dulksna.

— Regis, žaibai nutolo.

— Neabejoju, kad ten, iš kur jie priartėjo, jų dar sočiai.

— Gal. Tik ne šį vakarą.

Ji pažvelgė į mane beveik smalsiai.

— Taip. Šiam vakarui, manau, pakaks.

Jos akys atrodė kitaip. Jų spalva nublanko ir tapo ne tokia ryškiai žalia, ir dar jos kažkaip sumažėjo, buvo ne mažytės, bet labiau

įprastos.

Bandžiau savo pusėje atidaryti dureles ir palydėti ją iki namo.

— Ne, nereikia, — regis, ji varžėsi. — Mano dėdė šiek tiek drovus.

Per švelniai pasakyta.

Mano durelės buvo pusiau atdaros. Jos durelės — taip pat. Mus dabar merkė dulksna, bet mudu tik sėdėjome ir tylėjome. Žinojau, ką noriu pasakyti, bet taip pat supratau, kad negaliu. Nežinau, kodėl sėdėjau visas peršlapęs čia, priešais Reivenvudo dvarą. Nebuvo jokios prasmės, bet žinojau vieną dalyką. Kai nusileisiu nuo kalvos ir vėl pasuksiu į 9-ąjį kelią, viskas grįš į savo vietas. Viskas vėl turės prasmę. Juk taip?

Ji prakalbo pirma.

— Na, tai ačiū.

— Kad nesuvažinėjau?

Ji nusišypsojo.

— Taip. Ir kad pavėžėjai.

Įsistebeilijau į ją, man besišypsančią, lyg būtume draugai, nors tai buvo neįmanoma. Staiga mane apėmė keista fobija, pajutau poreikį kuo greičiau nešdintis iš čia.

— Nėr už ką. Noriu pasakyti, viskas šaunu. Nesijaudink.

Užsimaukšlinau ant galvos treningo gobtuvą, kaip mačiau darantį Emorį, kai jį koridoriuje norėjo užkalbinti viena anksčiau jo atstumta mergina.

Ji pažvelgė į mane purtydama galvą ir truputį per stipriai metė į mane miegmaišį. Šypsena buvo dingusi.

— Ką gi, pasimatysim.

Ji nusigręžė nuo manęs, prasmuko pro vartus ir nubėgo stačiu purvinu keliuku namo link. Užtrenkiau dureles.

Ant sėdynės gulėjo miegmaišis. Pakėliau jį, norėdamas numesti į galą. Nuo jo tebetrenkė priplėkusiu laužu, bet sklido ir kitas silpnas kvapas — citrinų ir rozmarinų. Užsimerkiau. Kai atsimerkiau, ji jau buvo įveikusi pusę keliuko.

Nuleidau langą.

— Jos akis stiklinė.

Lina atsigręžė į mane.

— Ką?

Sušukau lietui varvant į automobilio vidų:

— Ponios Ingliš! Turi sėdėti jai iš kitos pusės, arba ji vers tave kalbėti!

Ji nusišypsojo. Jos veidu riedėjo lietaus lašai.

— Gal man patinka kalbėti!

Ji vėl nusisuko į Reivenvudą ir užbėgo laipteliais į verandą.

Įjungiau atbulinę eigą ir nuvažiavau prie kelio išsišakojimo, kad

galėčiau pasukti, kur paprastai sukdavau, važiuoti keliu, kuriuo važinėjau visą gyvenimą. Iki šios dienos. Sėdynės plyšyje pamačiau kažką žvilgant. Sidabrinė saga.

Įsibrukau ją į kišenę ir spėliojau, ką susapnuosiu šiąnakt.

9.12

Sudužęs stiklas

Nieko.

Miegojau ilgai ir nieko nesapnavau — jau seniai taip nebuvo. Kai nubudau, langas buvo uždarytas. Lovoje jokio purvo, „iPod“ grotuve — jokių paslaptingų dainų. Dukart patikrinau. Net dusinėję kvepėjo tik muilu.

Gulėjau lovoje žiūrėdamas į žydras lubas ir galvojau apie žalias akis ir juodus plaukus. Senio Reivenvudo dukterėčia. Lina Dukein, rimuojasi su „ein“.

Ar gali būti taip užsisvajojęs vaikinas?

Linkui privažiavus laukiau prie šaligatvio krašto, įlipau vidun ir mano sportbačiai nugrimzdo į šlapią kilimėlį. Dėl to Dranduletas dvokė dar baisiau nei įprastai. Linkas papurtė galvą.

— Atleisk, žmogau. Po pamokų bandysiu išdžiovinti.

— Ką gi, padaryk man paslaugą ir lipk iš pamišėlių traukinio, kitaip visi ims kalbėti apie tave, o ne apie Senio Reivenvudo dukterėčią.

Akimirką svarsčiau, ar nepatylėjus, bet turėjau kam nors pasipasakoti.

— Mačiau ją.

— Ką?

— Liną Dukein.

Regis, jis nesuprato.

— Senio Reivenvudo dukterėčią.

Kol važiavom iki automobilių aikštelės, išklojau Linkui visą istoriją. Na, gal ne visai visą. Net geriausi draugai kai ką nutyli. Ir negaliu tvirtinti, kad jis viskuo patikėjo, bet vėlgi, o kas patikėtų? Man pačiam tebebuvo sunku patikėti. Mums einant prie vaikinų smulkmenos jam dar nebuvo aiškios, buvo aišku viena. Neleisti, kad būtų padaryta žala.

— Na, lyg ir nieko neįvyko. Parvežei ją namo.

— Nieko neįvyko? Ar tu bent jau klausaisi? Mėnesių mėnesius ją sapnuoju ir paaiškėja, kad ji...

Linkas pertraukė mane:

— Jūs nei pradėjot draugauti, nei ką. Juk neįėjai į Vaiduoklių namą, tiesa? Ir nematei, žinai... to? — Net Linkas negalėjo prisiversti ištarti jo vardo.

Šiaip ar taip, šlaistytis su gražia mergina buvo viena. Sukiotis šalia Senio Reivenvudo — visai kas kita.

Papurčiau galvą.

— Ne, bet...

— Žinau, žinau. Susimovei. Pasakysiu tik tiek: pasilaikyk tai sau, žmogau. Visa ši informacija itin slapta. Suprask: niekam daugiau nereikia žinoti.

Žinojau, kad bus sunku. Nežinojau, kad bus neįmanoma.

Atidarydamas anglų kalbos klasės duris vis dar galvojau apie viską: apie ją, apie tai, kad nieko neįvyko. Liną Dukein.

Gal taip buvo dėl to, kad ji nešioja tą beprotišką vėrinį su visokiais niekučiais, tarytum viskas, ką paliečia, galėtų būti jai svarbu arba yra svarbu. Gal dėl to, kad ir prie džinsų, ir prie suknelės avi tuos panešiotus sportukus, lyg kiekvieną minutę būtų pasiruošusi dumti. Kai į ją pažvelgiau, nutolau nuo Gatlino kaip niekada. Gal tai buvo dėl to.

Ko gero, užsigalvojęs sustojau, ir kažkas į mane atsitrenkė. Tik šįkart tai buvo ne triuškinanti jėga, o greičiau cunamis. Mudu smarkiai susidūrėme. Tą sekundę, kai susilietėme, perdegė virš mūsų ant lubų šviečiančios lempos ir ant galvų pažiro žiežirbų lietus.

Aš staiga pasilenkiau. Jai nepavyko.

— Itanai, ar mėgini antrąsyk per dvi dienas mane užmušti?

Klasė mirtinai nutyko.

— Ką? — vos galėjau išspausti žodį.

— Sakau, ar vėl ketini mane užmušti?

— Nežinojau, kad tu čia.

— Ir vakar vakare tą patį sakei.

Vakar vakare. Du trumpi žodžiai, galintys amžiams pakeisti tavo gyvenimą Džeksono vidurinėje. Nors tebešvietė daugybė lempų, galėjai pagalvoti, kad į mus kažkas nukreipė prožektorių, siekdamas atkreipti stebinčių žiūrovų dėmesį. Jaučiau, kaip rausta mano veidas.

— Atsiprašau. Tai yra... labas, — sumurmėjau it koks kvailys. Ji atrodė patenkinta, bet žengė toliau. Krepšį su knygomis numetė ant to paties suolo, kuriame sėdėjo visą savaitę, tiesiai prieš ponią Ingliš. Matančiosios akies pusėje.

Aš pasimokiau. Linai Dukein nenurodysi, kur ji gali ir kur negali sėdėti. Kad ir ką manytum apie Reivenvudus, reikėjo pripažinti šią jos savybę. Atsisėdau šalia, tiesiai per Niekieno žemės vidurį. Kaip visą savaitę. Tik šįkart ji su manimi kalbėjosi, ir dėl to viskas kažin kaip pasikeitė. Blogiau nebuvo, tik baugino.

Ji mėgino šypsotis, bet susilaikė. Bandžiau sugalvoti, ką pasakyti įdomaus ar bent nekvailo. Bet man nespėjus nieko suregzti į gretimą suolą klestelėjo Emilė, jai iš abiejų pusių nutūpė Edeną Vesterli ir

Šarlotė Čeis. Šešiomis eilėmis arčiau nei įprastai. Šiandien neišsisuksiu net sėdėdamas nematančiosios akies pusėje.

Ponia Ingliš įtariai pažvelgė nuo stalo.

— Sveikas, Itanai. — Edeną atsigręžė į mane ir nusišypsojo, lyg dalyvaučiau jų žaidimėlyje. — Kaip sekasi?

Nenustebau pamatęs Edeną, sekančią Emilės pavyzdžiu. Edeną buvo dar viena daili mergina, bet nepakankamai daili, kad būtų Savana. Ji visada priklausė dublerėms tiek aistruolių komandoje, tiek gyvenime. Nei iš tų, kurios sudaro pagrindą, nei skraiduolė, kartais jos net neišleisdavo į aikštelę. Nors Edeną niekada nesiliovė mėginusi tą prarają įveikti. Stengdavosi būti kitokia, tik, manau, jai nesisekė. Džeksone kitokių nebuvo.

— Nenorėjome palikti tavęs čia sėdėti vieno, — sukikeno Šarlotė.

Jei Edeną buvo dublerė, Šarlotė priklausė trečiajam sąstatui.

Šarlotė turėjo trūkumą, kurio sau neleistų nė viena save gerbianti Džeksono aistruolė, — ji buvo apkūni. Niekada taip ir neatsikratė kūdikiško putlumo ir, nors nuolat laikydavosi dietos, jai niekaip nepavykdavo nusimesti tų paskutinių penkių kilogramų. Tai nebuvo jos kaltė, ji stengėsi. Pyrago minkštimą suvalgydavo, o plutelę palikdavo. Imdavo dvigubą porciją blynų ir perpus mažiau padažo.

— Ar gali būti kas nuobodesnio už šitą knygą? — Emilė nė nežiūrėjo į mano pusę. Vyko ginčas dėl teritorijos. Tegu Emilė mane ir pametė, bet tikrai nenorėjo greta manęs matyti Senio Reivenvudo dukterėčios. — Lyg būtų įdomu skaityti apie miestą, pilną visiškų pamišėlių. To gero ir čia iki soties.

Abė Porter, kuri paprastai sėdėdavo matančiosios akies pusėje, atsisėdo greta Linos ir nedrąsiai šyptelėjo. Lina jai taip pat atsakė šypsniu, regis, ketino kažką draugiškai pasakyti, bet Emilė sviedė Abei žvilgsnį, kuris aiškiai bylojo: garsusis pietietiškas svetingumas Linai negalioja. Emilės Ašer nepaisymas būtų prilygęs socialinei savižudybei. Abė išsitraukė savo Moksleivių tarybos segtuvą ir, vengdama Linos, įkišo į jį nosį. Ji suprato.

Emilė pasisuko į Liną ir žinovės akys nuslydo jos viršugalviu be nušviesintų sruogelių, per neįdegusį veidą iki laku nenurausvintų pirštų nagų. Edeną ir Šarlotė kėdėse pasisuko veidais į Emilę, tarsi Lina nė neegzistuotų. Merginos ją atskyrė savo šalčiu — šiandien buvo minus penkiolika.

Lina atsivertė apdriskusį sąsiuvinį ir pradėjo rašyti. Emilė išsiėmė telefoną ir ėmė maigyti žinutes. Aš vėl nukreipiau akis į sąsiuvinį, tarp lapų įbrukau mėgstamą komiksų knygą — „Sidabrinis banglentininkas“, bet sėdint pirmoje eilėje tai buvo nelengva.

— Gerai, ponios ir ponai, kadangi likusios lempos, regis, švies toliau, jums nepasisekė. Tikiuosi, vakar vakare visi perskaitėte knygą, — ponia Ingliš pašėlusiai kažką keverzojo lentoje. — Trumpai

aptarkime mažame miestelyje užsimezgusį socialinį konfliktą.

♦ ♦ ♦

Kam nors reikėjo perspėti ponią Ingliš. Pamokai dar neįpusėjus klasėje ėmė tvenktis kai kas daugiau nei socialinis mažo miestelio konfliktas. Emilė rengė puolimą visu frontu.

— Kas žino, kodėl Atikus nori ginti Tomą Robinzoną, nors miestelyje vyrauja siauraprotiškos ir rasistinės nuotaikos?

— Kertu lažybų, kad atsakymą žino Lina Reivenvud, — nekaltai šypsodamasi poniai Ingliš pratarė Edeną. Lina nudūrė akis į eilutes savo sąsiuvinyje, bet nepasakė nė žodžio.

— Užsičiaupk, — sukuždėjau kiek per garsiai. — Juk žinai, kad jos ne tokia pavardė.

— Galėtų būti ir tokia. Ji gyvena su tuo pamišėliu, — atšovė Šarlotė.

— Galvok, ką kalbi. Girdėjau, juodu lyg ir pora, — Emilė priekyje išdėstė sunkiąją artileriją.

— Gana, — ponia Ingliš atsisuko matančiąja akimi į mus ir visi užsičiaupėme.

Lina pasimuistė, stumtelėjo kėdę grindimis ir ši garsiai sudžeržgė. Palinkau į priekį mėgindamas kaip siena užstoti Liną nuo Emilės favoričių, lyg galėčiau kūnu atremti jų kritiką.

Negali.

Ką? Apstulbęs atsitiesiau. Apsidairiau, bet man niekas nieko nesakė, apskritai niekas nekalbėjo. Pažvelgiau į Liną. Ji tebebuvo pusiau pasislėpusi savo sąsiuvinyje. Puiku. Negana sapnuoti išties egzistuojančias merginas ir girdėti įsivaizduojamas dainas. Dabar dar turėsiu klausytis balsų.

Tas visas reikalas su Lina mane tikrai erzino. Matyt, jaučiausi esąs savotiškai atsakingas. Emilė ir visos kitos nejaustų jai tokios neapykantos, jei ne aš.

Jaustų.

Štai ir vėl, balselis toks tylus, kad vos galiu girdėti. Lyg sklistų man iš pakaušio.

Edeną, Šarlotė ir Emilė nesiliovė laidžiusios šūvių, o Lina nė nemirktelėjo, lyg rašydama į tą savo sąsiuvinį galėtų nuo jų atsitverti.

— Regis, Harper Li sako, kad kito žmogaus tikrai nesuprasi, jei neįlįsi į jo kailį ir nepažvelgsi jo akimis. Kaip jūs tai suprantate? Nagi, kuris atsakys?

Harper Li niekad negyveno Gatline.

Apsidairiau tramdydamas juoką. Emilė žvelgė į mane, lyg būčiau kuoktelėjęs.

Lina pakėlė ranką.

— Manau, tai reiškia, kad turi suteikti žmonėms galimybę. Prieš pradėdamas nekęsti. Ar kitaip galvoji, Emile? — Ji žvilgtelėjo į Emilę

ir nusišypsojo.

— Esi maža pamišėlė, — po nosimi sušnypštė Emilė.

Nieko nenutuoki.

Atidžiau įsižiūrėjau į Liną. Ji liovėsi rašiusi į sąsiuvinį ir dabar juodu rašalu rašinėjo sau ant rankos. Ir nematydamas žinojau, ką ji rašo. Dar vieną skaičių. 151. Spėliojau, ką tai galėtų reikšti ir kodėl jo negalima rašyti sąsiuvinyje. Vėl nosimi įsikniaubiau į „Sidabrinį banglentininką“.

— Pakalbėkime apie Baubą Redlį. Kas verčia manyti, kad tai jis palieka dovanėles Finčų vaikams?

— Jis visai kaip Senis Reivenvudas. Tikriausiai mėgina įvilioti tuos vaikus į savo namus, norėdamas nužudyti, — sušnibždėjo Emilė pakankamai garsiai, kad išgirstų Lina, bet ganėtinai tyliai, kad negirdėtų ponia Ingliš. — Paskui suguldo jų kūnus į katafalką, išveža nežinia kur ir palaidoja.

Užsičiaupk.

Vėl išgirdau galvoje balsą ir dar kažką. Traškesį. Tylų.

— Ir kvailas vardas kaip Baubo Redlio. Kaip jis ten?

— Tu teisi. Šiurpus biblinis vardas, kokiu niekas nebesivadina.

Aš sustingau. Supratau, kad jos kalba apie Senį Reivenvudą, o kartu ir apie Liną.

— Emile, baik, — sviedžiau jos pusėn.

Ji prisimerkė.

— Jis nenormalus. Jie visi tokie, ir visi tai žino.

Sakiau, užsičiaupk.

Traškesys vis stiprėjo ir dabar jau atrodė, lyg kažkas lūžtų. Apsidairiau aplink. Iš kur tas garsas? Dar keisčiau, kad jo tarytum niekas negirdėjo, kaip ir balso.

Lina žvelgė tiesiai prieš save, bet jos dantys buvo sukąsti, o akys nenatūraliai įsmeigtos į vieną tašką klasės priekyje, lyg nematytų nieko, išskyrus tą tašką. Pajutau, kad klasė mažėja, traukiasi.

Vėl išgirdau per grindis brūkštelint Linos kėdę. Ji pakilo iš savo vietos ir patraukė prie knygų spintos, stovinčios prie šoninės sienos palei langą. Tikriausiai dedasi norinti padrožti pieštuką ir taip tikisi išvengti neišvengiamo — Džeksono vidurinės teisėjos ir žiuri. Drožtukas ėmė suktis.

— Melchizedekas, toks jo vardas.

Baikit.

Vis dar girdėjau besisukantį drožtuką.

— Mano močiutė sako, kad tai nelabojo vardas.

Baikit baikit baikit.

— Labai jam tinka.

GANA!

Dabar balsas nuskambėjo taip garsiai, kad stvėriausi už ausų.

Drožimas liovėsi. Staiga nei iš šio, nei iš to dužo klasės langas, esantis tiesiai prieš mūsų eilę, visai šalia tos vietos, kur droždama pieštuką stovėjo Lina; trūkinėdamas pažiro stiklas. Visai šalia Šarlotės, Edenos, Emilės ir manęs. Šios sukliko ir puolė iš savo vietų. Dabar supratau, kas traškėjo. Spaudimas. Mažyčiai stiklo įtrūkimai, besiskečiantys tarsi pirštai, kol langas it patraukus siūlą įkrito vidun.

Prasidėjo chaosas. Merginos klykė. Visi klasėje ropštėsi iš suolų. Net aš pašokau.

— Nepanikuokite! Ar visi sveiki? — kalbėjo ponia Ingliš, mėgindama suvaldyti klasę.

Atsisukau į pieštukų droštuką. Norėjau įsitikinti, ar Linai nieko neatsitiko. Ne, ji nesijautė gerai. Stovėjo prie išdužusio lango tarp stiklo šukių ir atrodė apimta panikos. Jos veidas buvo net blyškesnis nei paprastai, akys dar didesnės ir žalesnės. Kaip vakar vakare per liūtį. Bet jos atrodė kitaip. Buvo išsigandusios. Ji nebeatrodė tokia drąsi.

Lina pakėlė rankas. Viena buvo įpjauta ir kraujavo. Raudoni lašai tiško ant linoleumu išklotų grindų.

Aš nenorėjau...

Ar ji sudaužė tą stiklą? O gal stiklas krisdamas įpjovė jai ranką?

— Lina...

Ji puolė iš klasės man nespėjus paklausti, ar jai nieko nenutiko.

— Matėte? Ji sudaužė langą! Ten nuėjo ir kažkuo išmušė!

— Ji kumščiu kiaurai pramušė stiklą. Mačiau savo akimis!

— Tai kodėl ji neplūsta krauju?

— Kas tu toks? CSI? Ji bandė mus nužudyti!

— Tuoj pat skambinu tėčiui. Ji pamišėlė, kaip ir jos dėdė!

Jos plyšojo kaip pulkas piktų gatvės kačių, perrėkdamos viena kitą. Ponia Ingliš mėgino atkurti tvarką, bet tai buvo neįmanoma.

— Visi nurimkite. Nėra reikalo baimintis. Pasitaiko visokių nelaimingų atsitikimų. Tikriausiai viską galima paaiškinti, juk langas senas ir pučia stiprus vėjas.

Bet niekas netikėjo, kad priežastis — senas langas ir stiprus vėjas. Atrodo, kalta senio dukterėčia ir audra su žaibais. Žaliaakė audra, ką tik atsiritusi į miestelį. Vėtra Lina.

Viena buvo aišku. Oras gerokai pasikeitė. Gatlinas dar neregėjo tokios audros.

O ji tikriausiai nė nenutuokė, kad lyja.

9.12
Grinbrajeris

Nereikia.

Galvoje girdėjau jos balsą. Bent maniau girdįs.

Neverta, Itanai.

Verta.

Tada atstūmiau savo kėdę ir pasileidau koridoriumi paskui ją. Supratau, ką padariau. Pasirinkau, ką palaikyti. Dabar pakliuvau į kitokią bėdą, bet neėmiau į galvą.

Taip padariau ne dėl Linos. Ji nebuvo pirmoji. Visą laiką mačiau jas taip elgiantis. Taip jos elgėsi ir su Alisona Berč, kai šios egzema baisiausiai išplito, prie pietų stalo niekas nesėsdavo šalia, ir su Skuteriu Ričmanu, nes jis buvo prasčiausias trombonininkas per visą Džeksono simfoninio orkestro istoriją.

Nors niekada neėmiau žymeklio ir savo ranka nekeverzojau ant drabužinės spintelės „Nevykėlis“, daugybę kartų stebėjau ir nesikišau. Šiaip ar taip, bet man niekada nebuvo tas pats. Tik niekad nepakako ryžto apsisukti ir išeiti.

Vis dėlto kas nors turėjo ką nors daryti. Juk negali visa mokykla imti ir susidoroti su vienu žmogumi. Negali visas miestelis imti ir susidoroti su viena šeima. Nors, žinoma, gali, taip elgiamasi nuo neatmenamų laikų. Gal dėl šios priežasties Meikonas Reivenvudas liovėsi koją kėlęs iš namų dar prieš man gimstant.

Žinojau, ką darau.

Nežinai. Manai žinąs, bet nežinai.

Ji vėl atsirado mano galvoje, lyg visuomet ten būtų buvusi.

Žinojau, kas manęs laukia kitą dieną, bet man visai nerūpėjo. Svarbu buvo rasti ją. Tuo metu nebūčiau galėjęs pasakyti, ar svarbu dėl jos, ar dėl manęs. Šiaip ar taip, neturėjau iš ko rinktis.

Užduseęs stabtelėjau prie biologijos laboratorijos. Linkas dirstelėjo į mane ir purtydamas galvą, nieko neklausdamas metė man raktelius. Sugavau juos ir nubėgau. Buvau beveik tikras, kur jos ieškoti. Jei neklystu, ji turėjo eiti ten, kur eitų kiekvienas. Kur būčiau ėjęs aš.

Ji nuvažiavo namo. Net jei tie namai buvo Reivenvudas ir jai teko važiuoti pas Gadino Baubą Redlį.

Prieš mane dunksojo Reivenvudo dvaras. Jis stūksojo ant kalvos tarsi iššūkis. Nesakau, kad buvau išsigandęs, tam pojūčiui išreikšti šis žodis atrodė netikslus. Buvau išsigandęs, kai žuvus mamai naktį prie durų pasirodė policija. Buvau išsigandęs, kai tėtis užsidarė savo kabinete ir aš suvokiau, kad jis tikrai niekuomet iš ten nebeišeis. Išsigandau, kai vaikystėje apsiniaukė Ama, man supratus, kad mažosios jos rankų darbo lėlytės nėra žaislai.

Reivenvudas manęs negąsdino, net jei ir būtų buvęs toks šiurpus, koks atrodė. Pietuose nepaaiškinami dalykai yra lyg ir savaime suprantami. Kiekviename miestelyje stūkso vaiduoklių lankomas namas, o jei imtumėte klausinėti žmonių, bent trečdalis prisiektų gyvenime matę vieną ar dvi šmėklas. Be to, gyvenau su Ama, kuri tikėjo, kad, norint neprisileisti šmėklų, langines reikia dažyti vaiduokliškai mėlyna spalva, ir kuri iš maišelių su arklio ašutais bei žemėmis darydavo amuletus. Buvau pratęs prie keistenybių. Bet Senis Reivenvudas buvo kas kita.

Priėjau prie vartų ir dvejodamas uždėjau ranką ant sulankstytos geležies. Vartai girgžtelėjo ir atsivėrė. Nieko neatsitiko. Netrenkė žaibas, niekas nesprogo, nekilo vėtra. Nežinau, ko tikėjausi, bet, sprendžiant iš to, ką lig šiol buvau sužinojęs apie Liną, galėjau tikėtis bet kokio netikėtumo ir turėjau elgtis atsargiai.

Jei kas nors prieš mėnesį būtų pasakęs, kad kada nors žengsiu pro šiuos vartus, kopsiu į šią kalvą ir apskritai kelsiu koją į Reivenvudo teritoriją, būčiau išvadinęs jį pamišėliu. Tokiame miestelyje kaip Gatlinas, kur gali įsivaizduoti viską, šito nebūčiau galėjęs nė susapnuoti. Paskutinį kartą buvau priartėjęs tik iki vartų. Kuo labiau artėjau, tuo ryškiau mačiau, kad viskas byra. Didžiulis namas, Reivenvudo dvaras, atrodė tipiškas Pietų kolonijinis statinys, kokį gali tikėtis išvysti šiauriečiai, per daugybę metų prisižiūrėję tokių filmų, kaip „Vėjo nublokšti“.

Reivenvudo dvaras tebebuvo įspūdingas, bent jau dydžiu. Iš abiejų pusių supamas nykštukinių palmių ir kiparisų, jis galėjo atrodyti tinkamiausia vieta visą dieną sėdėti verandoje, gurkšnoti šaltmėtinę degtinę ir lošti kortomis, jei nebūtų begriūvantis. Jei nebūtų buvęs Reivenvudas.

Pastatytas jis buvo Gatlinui neįprastu neoklasicizmo stiliumi. Mūsų miestelyje stovėjo daugybė federalinio stiliaus kolonijinių pastatų, todėl Reivenvudas it kokia rakštis dar labiau iš visų išsiskyrė. Milžiniškos baltos dorėninės kolonos, apleistos ir apsilaupiusios, laikė stogą, kuris pernelyg stačiai leidosi į vieną pusę sudarydamas įspūdį, kad namas palinkęs it kokia artrito kamuojama senutė. Dengtas prieangis suskilinėjęs ir atsiskyręs nuo paties namo; jei išdrįstum ant jo užkelti koją, kiltų pavojus, kad jis sugrius. Išorės sienos buvo taip tankiai apaugusios vešliomis gebenėmis, kad kai kur pro jas nesimatė langų. Tarytum žemė rytų patį namą, mėgindama paversti moliu, iš kurio jis pastatytas.

Virš durų buvo sąrama, skersinė sija, kokių pasitaiko itin senuose pastatuose. Ant sąramos pamačiau kažin ką išraižyta. Simbolius. Jie atrodė panašūs į apskritimus ir pusmėnulius — gal mėnulio fazes. Nedrąsiai žengiau girgždančiais laiptais, norėdamas geriau įsižiūrėti. Šį tą išmaniau apie sąramas. Mano mama buvo Pilietinio karo istorikė,

ir per mūsų nesuskaičiuojamas keliones po įvairias istorines vietas, esančias dienos atstumu nuo Gadino, stengdavosi atkreipti į jas mano dėmesį. Pasakojo, kad tokios sąramos ypač dažnos senuosiuose Anglijos ir Škotijos namuose ir pilyse. Iš ten buvo kilę kai kurie čionykščiai, na, prieš jiems tampant čionykščiais.

Dar niekada nebuvau matęs sąramos su išraižytas simboliais, tik su žodžiais. Šie ženklai labiau panėšėjo į hieroglifus, iš visų pusių supančius lyg ir žodį, parašytą kalba, kurios neatpažinau. Jis tikriausiai ką nors reiškė Reivenvudų kartoms, gyvenusioms čia dar prieš pradedant namui griūti.

Atsikvėpiau ir peršokdamas kas antrą laiptelį užbėgau į prieangį. Sumečiau, kad jei lipsiu tik ant pusės laiptų, penkiasdešimčia procentų sumažinsiu galimybę nugarmėti skradžiai. Suėmiau žalvarinį žiedą, kybantį liūto nasruose, kuris tarnavo kaip durų plaktukas, ir pabeldžiau. Beldžiau dar. Jos nebuvo namie. Vis dėlto aš klydau.

Bet paskui išgirdau pažįstamą melodiją. *Šešiolika mėnulių.* Ji buvo kažkur netoliese.

Spustelėjau apkalkėjusią geležinę durų rankeną. Ši sugirgždėjo, ir kitoje pusėje išgirdau pasiduodant spyną. Pasiruošiau išvysti Meikoną Reivenvudą, kurio niekas mieste nebuvo matęs, bent jau kiek gyvenu aš. Bet durys neatsidarė.

Pažvelgiau į sąramą ir kažkas pakuždėjo, kad galiu pamėginti. Pagalvojau, jog blogiausia, kas galėtų atsitikti, — neatsidarys durys? Instinktyviai iškėliau ranką ir paliečiau vidurinį raižinį virš savo galvos. Mėnulio pjautuvą. Jį spustelėjęs pajutau, kaip pirštais stumtelėjau medį. Kažkas spragtelėjo.

Durys atsidarė beveik be garso. Žengiau per slenkstį. Dabar grįžti nebegalėjau.

Pro langus plūdo šviesa — tai atrodė visiškai neįmanoma turint omenyje, kad iš lauko namas buvo apžėlęs vijokliais ir užverstas lūženomis. Vis dėlto viduje buvo šviesu, ryšku ir viskas nauja. Nesimatė jokių senovinių baldų nei aliejumi tapytų Reivenvudų portretų, gyvenusių dar iki Senio Reivenvudo, jokių prieškarinių daiktų. Vidus labiau priminė puslapį iš baldų katalogo. Minkštos sofos ir kėdės, staleliai stiklo paviršiais, apkrauti iliustruotais albumais. Viskas taip miesčioniška, taip nauja. Atrodė, kad už namo išvysi dar tebestovintį prekes pristačiusį sunkvežimį.

— Lina?

Įviji laiptai būtų labiau tikę palėpei; regis, jie sukosi vis aukštyn ir aukštyn, gerokai aukščiau nei antro aukšto aikštelė. Nemačiau, kur jie baigiasi.

— Pone Reivenvudai? — Girdėjau, kaip aukštų lubų skliautuose aidi mano balsas. Nieko čia nebuvo. Bent jau nė vieno, kurį domintų

pokalbis su manimi. Už nugaros išgirdau garsą, pašokau ir vos neparpuoliau užkliuvęs už zomša aptrauktos kėdės.

Tai buvo juodas kaip derva šuo, o gal vilkas. Kažkoks baugus naminis gyvūnas, jis segėjo sunkų odinį antkaklį su kabančiu sidabriniu mėnuliu, kuris šuniui judant žvangėjo. Šuo įdėmiai žiūrėjo tiesiai į mane, lyg planuotų kitą žingsnį. Jo akys buvo kažkokios keistos. Pernelyg apvalios, pernelyg žmogiškos.

Vilkas-šuo ant manęs suurzgė ir iššiepė dantis. Urzgimas stiprėjo ir darėsi veriamas, panašesnis į riksmą. Pasielgiau, kaip būtų pasielgęs kiekvienas.

Sprukau.

Klupinėdamas bėgau laiptais žemyn, akims nespėjus priprasti prie šviesos. Nesustodamas pasileidau žvyruotu taku tolyn nuo Reivenvudo dvaro, tolyn nuo bauginančio naminio gyvūno, keistų simbolių ir šiurpių durų, atgal į saugią blausią tikros popietės šviesą. Takas vingiavo vis tolyn ir tolyn, rangėsi per apleistus laukus ir neprižiūrimų medžių giraites, prižėlusias gervuogių ir brūzgų. Man buvo vis tiek, kur jis veda, kad tik vestų tolyn.

Sustojau ir pasilenkiau rankomis įsiremdamas į kelius, krūtinė sprogte sprogo. Kojos atrodė kaip guminės. Pakėlęs galvą prieš save išvydau aptrupėjusią akmeninę sieną. Už tvoros vos galėjau įžiūrėti medžių viršūnes.

Užuodžiau pažįstamą kvapą. Citrinmedžių. Ji čia.

Sakiau tau čia neiti.

Žinau.

Mes kalbėjomės, nors ir nesikalbėjome. Bet, kaip ir klasėje, girdėjau ją savo galvoje, tarsi ji stovėtų šalia ir kuždėtų man į ausį.

Pajutau žengiąs link jos. Tai buvo tvora aptvertas sodas, gal net slaptas sodas, apie kokius knygose galėjo skaityti Savanoje augusi mano mama. Matyt, ši vieta tikrai sena. Akmeninė tvora tarpais buvo ištrupėjusi, kitur visai nugriuvusi. Prasibrovęs pro vijoklių užuolaidą, slepiančią seną aptrūnijusį arkinį įėjimą, išgirdau kažką labai tyliai verkiant. Įsižiūrėjau pro medžius ir krūmus, bet jos nemačiau.

— Lina?

Niekas neatsiliepė. Mano balsas skambėjo keistai, lyg ne mano, aidėjo nuo akmeninių sienų, juosiančių mažytę giraitę. Pasisukau į arčiausiai augantį krūmelį ir nulaužiau šakelę. Rozmarinas. Žinoma. O medyje virš galvos kabėjo tai, ko galėjau tikėtis, — keistai tobula, glotni, geltona citrina.

— Čia Itanas.

Prislopintas kūkčiojimas vis garsėjo, ir aš supratau, kad artinuosi.

— Eik šalin, sakiau tau, — jos balsas skambėjo taip, lyg turėtų slogą; tikriausiai verkė nuo tada, kai paliko mokyklą.

— Žinau. Girdėjau.

Tai buvo tiesa, ir negalėjau to paaiškinti. Atsargiai apėjau laukinį rozmariną, kliuvinėdamas už išlindusių šaknų.

— Tikrai? — Regis, ji susidomėjo, akimirksniu išsiblaškė.

— Tikrai.

Viskas vyko, kaip sapnuodavau. Girdėjau jos balsą, tik dabar ji buvo čia, verkė apžėlusiame sode, užmirštos žemės vidury, užuot kritusi man iš rankų.

Praskleidžiau didžiulį šakų raizginį. Štai ji, susirietusi tarp aukštų žolių, spokso į mėlyną dangų. Viena ranka atmesta virš galvos, kita įsitvėrusi į žolę, lyg manytų, jog ją paleidusi gali nuskristi. Pilka suknelė it balutė išsiskleidusi aplink ją. Veidas dryžuotas nuo ašarų.

— Tai kodėl neini?

— Ką?

— Kodėl neini šalin?

— Norėjau įsitikinti, kad gerai jautiesi. — Prisėdau šalia.

Žemė pasirodė neįtikėtinai kieta. Pabraukiau po savimi ranka ir supratau, kad sėdžiu ant lygaus plokščio akmens, pasislėpusio po žemėta augmenija.

Vos priguliau, ji atsisėdo. Atsisėdau aš, vėl prigulė ji. Keblu. Kaip ir visi mano veiksmai jos atžvilgiu.

Dabar mudu abu gulėjome ir žiūrėjome į mėlyną dangų. Jis palengva pilkėjo, įgavo Gatlino dangaus spalvą, kokia būna uraganų sezonu.

— Jie visi manęs nekenčia.

— Ne visi. Tik ne aš. Ir ne Linkas, mano geriausias draugas.

Tyla.

— Tu manęs net nepažįsti. Praeis šiek tiek laiko ir tu manęs taip pat imsi neapkęsti.

— Vos tavęs nepartrenkiau, prisimeni? Turiu būti tau malonus, kad neįduotum policijai.

Tai buvo nevykęs pokštas. Bet ji vis tiek nusišypsojo, tegu ir pačia santūriausia mano matyta šypsenėle.

— Nuo to ir pradėsiu. Įduosiu tave tam storuliui, kuris visą dieną sėdi prie prekybos centro, — ji vėl pažvelgė į dangų.

Stebėjau ją.

— Duok jiems šansą. Ne visi blogi. Noriu pasakyti, dabar jie tokie. Jie tik pavydi. Juk supranti, ar ne?

— Taip, žinoma.

— Jie pavydi, — pažvelgiau į ją pro aukštą žolę. — Aš pavydžiu.

Ji papurtė galvą.

— Tada esi kuoktelėjęs. Nėra ko pavydėti, nebent labai mėgtum pietus valgyti vienas.

— Tu visur gyvenai.

Atrodo, ji nesuprato.

— Na ir kas? Tu tikriausiai visą gyvenimą lankei tą pačią mokyklą ir gyvenai tame pačiame name.

— Taigi čia ir visa bėda.

— Patikėk, ne bėda. Žinau, kas yra bėdos.

— Visur važinėjai, daug matei. Kažin ką atiduočiau, kad taip galėčiau.

— Aha, visai viena. Tu turi geriausią draugą. Aš turiu šunį.

— Bet tu nieko nebijai. Elgiesi, kaip nori, ir sakai, ką nori. Visi kiti bijo būti savimi.

Lina ėmė lupinėti nuo smiliaus juodą laką.

— Kartais norėčiau elgtis kaip visi, bet negaliu savęs pakeisti. Mėginau. Vis dėlto niekuomet neapsirengiu taip, kaip reikia, ir nepasakau, ko reikia, ir visuomet viskas žlunga. Norėčiau būti savimi ir turėti draugų, kurie pastebėtų, kada esu mokykloje ir kada manęs nėra.

— Patikėk, jie pastebi. Bent jau šiandien pastebėjo.

Ji vos nesusijuokė, vos.

— Noriu pasakyti, gerąja prasme, — nusukau akis į šalį.

Aš pastebiu.

Ką?

Ar tu mokykloje.

— Tuomet tikriausiai pakvaišai, — bet sakydama šiuos žodžius ji, regis, šypsojosi.

Žiūrėjau į ją ir atrodė nesvarbu, turėsiu valgykloje vietą prie pietų stalo ar neturėsiu. Negalėjau paaiškinti, bet ji, o gal šitai, buvo svarbiau. Negalėjau sėdėti ir žiūrėti, kaip su ja bandoma susidoroti. Tik ne su ja.

— Žinai, visą laiką šitaip, — ji kalbėjo dangui.

Praplaukė debesėlis ir susiliejo su temstančia pilkšvai mėlyna padange.

— Debesuota?

— Mokykloje su manim, — ji iškėlė ranką ir pamojavo.

Debesėlis, regis, sukosi kartu su jos ranka. Ji rankove nusišluostė akis.

— Iš tikro man ne taip jau rūpi, ar aš jiems patinku. Tik nesinori, kad manęs savaime nekęstų.

Dabar debesėlis virto apskritimu.

— Tie kvailiai? Po kelių mėnesių Emilė gaus naują automobilį, Savana — naują karūną, Edeną persidažys plaukus nauja spalva, o Šarlotė — nežinau, gal susilauks kūdikio ar pasidarys tatuiruotę, ar dar ką nors, ir ši istorija bus pamiršta, — skiedžiau, ir ji tą suprato.

Lina vėl mostelėjo ranka. Dabar debesėlis labiau priminė truputį įlenktą apskritimą, gal net mėnulį.

— Žinau, jie kvailiai. Žinoma, jie kvailiai. Tie dažyti šviesūs plaukai ir tos kvailos mažytės priderintos žvilgančios rankinės.

— Taigi. Jos kvailos. Kam tai rūpi?

— Man rūpi. Neduoda ramybės. Ir todėl esu kvaila. Dėl to tampu proporcingai kvailesnė nei kvaila. Esu kvailė kvadratu, — ji pamojo ranka.

Į mėnulį panašus debesėlis nuslinko į šalį.

— Didesnės kvailystės nesu girdėjęs, — akies krašteliu pažvelgiau į ją. Ji mėgino sulaikyti šypsnį. Abu kokią minutę gulėjome.

— Žinai, kas yra kvaila? Po lova turiu knygų, — ištariau paprasčiausiai, lyg visą laiką sakyčiau tokius dalykus.

— Ką?

— Romanų. Tolstojaus. Selindžerio. Voneguto. Ir skaitau juos. Žinai, nes noriu.

Ji pasivertė ant šono, alkūne pasirėmė galvą.

— Tikrai? O ką apie tai mano tavo draugeliai sportininkai?

— Tarkime, apie tai nesiskelbiu, dažniausiai aptarinėju metimą pašokus.

— Ką gi, gerai. Pastebėjau, kad mokykloje labiau giliniesi į komiksus, — ji stengėsi kalbėti nerūpestingai. — „Sidabrinis banglentininkas“. Mačiau tave jį skaitant. Prieš pat tą atsitikimą.

Pastebėjai?

Gal ir pastebėjau.

Nesupratau, ar mes iš tiesų kalbamės, ar aš tik įsivaizduoju, bet dar nebuvau tiek pakvaišęs, dar ne.

Ji pakeitė temą, tiksliau, vėl grįžo prie tos pačios.

— Aš irgi skaitau. Daugiausia poeziją.

Galėjau įsivaizduoti ją tysančią ant lovos ir skaitančią eilėraštį, nors man buvo sunku įsivaizduoti lovą Reivenvudo dvare.

— Tikrai? Esu skaitęs tą... Bukovskį. — Tai buvo tiesa, jei du eilėraščiai — skaitymas.

— Turiu visas jo knygas.

Žinojau, kad ji nenori kalbėti apie tai, kas nutiko, bet aš neištvėriau. Turėjau sužinoti.

— Pasakysi man?

— Ką?

— Kas ten atsitiko?

Ilgai buvo tylu. Ji atsisėdo ir ėmė pešioti aplink augančią žolę. Apsivertė ant pilvo ir pažvelgė man į akis. Buvo tik per kelis colius nuo mano veido. Gulėjau sustingęs, mėginau susikoncentruoti į tai, ką ji kalba.

— Tiesą sakant, net nežinau. Man kartais nutinka tokių dalykų. Nuo manęs tai nepriklauso.

— Kaip sapnai, — stebėjau jos veidą norėdamas sugauti bent kokį

atpažinimo ženklą.

— Kaip sapnai, — atsakė negalvodama, paskui krūptelėjo ir apstulbusi pažvelgė į mane. Aš buvau teisus.

— Prisimeni sapnus.

Ji užsidengė veidą rankomis.

Aš atsisėdau.

— Žinojau, kad tai tu, ir tu žinojai, jog tai aš. Visą laiką žinojai, apie ką aš kalbu, — atitraukiau jai nuo veido rankas, ir mano ranką nupurtė srovė.

Tu ta mergina.

— Kodėl vakar vakare nieko nesakei?

Nenorėjau, kad žinotum.

Ji stengėsi į mane nežiūrėti.

— Kodėl? — Sodo tyloje klausimas nuskambėjo labai garsiai.

Kai ji pažvelgė į mane, jos veidas atrodė išblyškęs, visai persimainęs. Ji buvo išsigandusi. Akys — tarytum jūra prieš audrą ties Karolinos pakrante.

— Nesitikėjau, kad būsi čia, Itanai. Maniau, tai tik sapnai. Nežinojau, kad tu iš tiesų esi.

— Bet kai supratai, jog tai aš, kodėl nieko nesakei?

— Mano gyvenimas sudėtingas. Ir nenorėjau, kad tu... Nenorėjau, kad kas nors į jį veltųsi.

Nenutuokiau, apie ką ji kalba. Vis dar liečiau jos ranką — labai aiškiai tą suvokiau. Po mumis jutau grublėtą akmenį ir norėdamas atsiremti nusitvėriau jo krašto. Ranka užčiuopė kažin ką mažą ir apskritą, prilipusį prie akmens. Vabalą, o gal nuolaužą. Tas daiktas atšoko nuo akmens tiesiai man į ranką.

Paskui trenkė smūgis. Pajutau, kaip Lina tvirčiau suspaudė mano pirštus.

Kas vyksta, Itanai?

Nežinau.

Viskas aplinkui pasikeitė, lyg būčiau atsidūręs nežinia kur. Buvau sode, bet ne šitame. O citrinų kvapas virto dūmų tvaiku...

Buvo vidurnaktis, bet dangus degė. Liepsnos siekė debesis, į viršų kilo didžiuliai dūmų kamuoliai pakeliui pasiglemždami viską. Net mėnulį. Žemė buvo virtusi pelke. Apdegusi pelenais nuklota žemė, kurią prieš gaisrą merkė lietūs. Jei tik šiandien būtų liję. Ženevjeva springo dūmais, kurie taip smarkiai degino gerklę, jog perštėjo kvėpuojant. Sijonų apačia aplipo purvu, ir ji klupo kas kelios pėdos, kliūdama už daugybės klosčių, bet vis tiek nesustojo.

Tai buvo pasaulio pabaiga. Jos pasaulio.

Ji girdėjo riksmus, sumišusius su šautuvų pokšėjimu, ir nepermaldaujamą liepsnų ūžimą. Girdėjo kareivius šūkčiojant įsakymus

žudyti.

— Sudeginkit namus! Tegu maištininkai pajunta pralaimėjimo skonį! Sudeginkit viską!

Ir Sąjungos kareiviai žibalu aplaistę paklodes ir užuolaidas, po vieną padeginėjo didžiuosius plantacijų dvarus. Ženevjeva matė, kaip vienas paskui kitą liepsnoms pasiduoda kaimynų, draugų ir giminaičių namai. O baisiausia, kad pasidavė ir dauguma tų draugų bei giminaičių: namuose, kuriuose buvo gimę, juos gyvus pasiglemžė ugnis.

Štai kodėl ji bėga dūmų link, gaisro link — tiesiai žvėriui į nasrus. Į Grinbrajerį ji turi nusigauti anksčiau už kareivius. O laiko liko nedaug. Kareiviai tvarkingai žygiuoja palei Santi upę, iš eilės degindami namus. Jie jau sudegino Blakvelį; kita sodyba — Balandžių Kryžkelė, paskui Grinbrajeris ir Reivenvudas. Generolas Šermanas ir jo armija dar likus šimtams mylių iki Gatlino pasirinko išdegintos žemės taktiką. Jie iki pamatų supleškino Kolumbiją ir žygiavo tolyn į rytus, viską naikindami savo kelyje. Pasiekę Gatlino pakraštį pamatė tebeplevėsuojančią Konfederacijos vėliavą, — tiek ir tereikėjo, kad įgautų antrąjį kvėpavimą.

Iš tvaiko supratot kad bus pavėlavusi. Citrinmedžiai. Aitrus su pelenais sumišusių citrinų kvapas. Jie degino citrinmedžius.

Ženevjevos motina mėgo citrinas. Tad kai Ženevjeva dar buvo mergaitė, lankydamasis Džordžijos valstijoje tėvas vienoje plantacijoje nupirko motinai du citrinmedžius. Visi kalbėjo, kad medžiai neaugs, kad šaltos Pietų Karolinos žiemos naktys jas pražudys. Bet Ženevjevos motina neklausė. Tuos medelius ji pasodino tiesiai prieš medvilnės lauką ir pati juos prižiūrėjo. Šaltomis žiemos naktimis apdengdavo vilnonėmis antklodėmis, o kamienus apkasdavo žemėmis, kad jų nepažeistų drėgmė. Ir medeliai augo. Augo taip puikiau kad ilgainiui Ženevjevos tėvas nupirko jai dar dvidešimt aštuonis sodinukus. Kai kurios kitos miestelio ponios taip pat prašė savo vyrų nupirkti joms citrinmedžių ir kelios iš jų net gavo vienų ar du medelius. Bet nė viena neišmanė, kaip juos išsaugoti. Regis, medeliai vešėjo tik Grinbrajeryje, puoselėjami jos mamos rankų.

Dar niekam nebuvo pavykę tų medžių išnaikinti. Lig šios dienos.

— Kas čia buvo? — Pajutau, kaip Lina ištraukia savo ranką, ir atsimerkiau. Lina virpėjo. Pažvelgiau žemyn ir atgniaužiau delną, norėdamas pasižiūrėti į daiktą, kurį neapdairiai pastvėriau iš po akmens.

— Manau, ji su tuo kažkaip susijusi, — rankoje spaudžiau apdaužytą kamėją, juodą ir apskritą; perlamutru aptaisytame dramblio kaule buvo išraižytas moters veidas. Priekinė pusė išpuošta įmantriomis detalėmis. Kitoje pusėje pastebėjau nedidelį iškilimą.

— Žiūrėk. Manau, tai medalionas. — Paspaudžiau spyruoklę ir kamėjos priekinė dalis atsidarė; viduje matėsi įrašas. — Parašyta tik „Grinbrajeris“. Ir data.

Ji atsisėdo.

— Kas yra Grinbrajeris? — paklausė.

— Jis turėtų būti čia. Čia ne Reivenvudas. Čia Grinbrajeris. Gretima plantacija.

— O tas regėjimas, liepsnos — ar ir tu jas matei?

Linktelėjau. Atrodė per daug baisu, kad būtų galima apie tai kalbėti.

— Čia turėtų būti Grinbrajeris, bent tai, kas iš jo liko.

— Leisk apžiūrėti medalioną.

Padaviau jai atsargiai. Jis atrodė, lyg būtų daug matęs, gal net tą gaisrą regėjime. Ji apvertė jį rankose.

— 1865 metų vasario 11, — ji išmetė medalioną ir išblyško.

— Kas atsitiko?

Ji spoksojo žemyn į žolę.

— Vasario vienuoliktoji — mano gimtadienis.

— Sutapimas. Išankstinė gimtadienio dovana.

— Mano gyvenime sutapimų nebūna.

Pakėliau medalioną ir apverčiau. Ant nugarėlės buvo išgraviruoti dveji inicialai.

— IKV ir ŽKD. Medalionas tikriausiai priklausė vienam iš jų, — nutilau. — Keista. Mano inicialai — ILV.

— Mano gimtadienis, tavo inicialai. Ar nemanai, kad tai labiau nei keista?

Gal ji ir teisi. Vis dėlto...

— Turėtume pamėginti dar kartą, kad išsiaiškintume, — man knietėjo it pakasyti niežulį.

— Nežinau. Gali būti pavojinga. Iš tiesų jautėmės, lyg ten atsidūrę. Mano akys vis dar perši nuo dūmų.

Ji buvo teisi. Iš sodo nebuvome išėję, o jautėmės taip, lyg būtume vidury liepsnų. Plaučiuose tebejaučiau dūmus, bet tai neatrodė svarbu. Turėjau sužinoti.

Ištiesiau ranką su medalionu.

— Nagi, nejau neišdrįsi nė tiek?

Tai buvo iššūkis. Ji pavartė akis, bet ėmė siekti medaliono. Jos pirštai prisilietė prie manųjų, ir pajutau, kaip jos rankos šiluma sklinda po mano ranką. Jaudinantys šiurpuliukai. Nežinojau, kaip kitaip tai apsakyti.

Užsimerkiau ir laukiau — nieko neįvyko. Atsimerkiau.

— Gal mes tik įsivaizdavome. Gal jis tiesiog išsikrovė.

Lina dar kartą pažvelgė į mane, lyg būčiau Erlas Petis algebros pamokoje.

— Gal tokiam daiktui kaip šis negali paliepti, ką arba kada daryti, — ji atsistojo ir nusivalė drabužius. — Turiu eiti.

Ji tylėjo žvelgdama žemyn į mane.

— Žinai, tu ne toks, kaip tikėjausi, — nusigręžė ir pradėjo brautis pro citrinmedžius į sodo pakraštį.

— Palauk! — sušukau pavymui, bet ji nesustojo. Kliūdamas už šaknų bandžiau ją pavyti.

Priėjusi kraštinį citrinmedį ji sustojo.

— Nereikia.

— Ko nereikia?

Ji nežiūrėjo į mane.

— Tiesiog palik mane vieną, kol dar nieko neatsitiko.

— Nesuprantu, apie ką kalbi. Rimtai. Nors stengiuosi.

— Pamiršk.

— Manai, esi vienintelis pasaulyje sunkiai suprantamas žmogus?

— Ne. Bet... man tai lyg ir būdinga, — ji nusigręžė eiti. Kiek padvejojęs uždėjau ranką jai ant peties. Blėstanti saulė buvo jį sušildžiusi. Po palaidine jutau kaulelius, ir tą akimirką ji pasirodė labai trapi, kaip mano sapnuose. Keista, nes kai buvo atsigręžusi, atrodė nepalaužiama — kitaip nė nepagalvotum. Gal dėl to kaltos tos akys.

Kurį laiką taip stovėjome, paskui ji pasidavė ir atsisuko. Pamėginau dar kartą:

— Klausyk. Kažkas čia vyksta. Sapnai, daina, kvapas, o dabar dar ir medalionas. Tarytum mums lemta būti draugais.

— Ką tu pasakei? Kvapas? — regis, ji išsigando. — Tame pačiame sakiny kaip ir draugai?

— Manau, tai buvo kitas sakinys.

Ji nenuleido akių nuo mano rankos, ir aš atitraukiau ją nuo peties. Bet negalėjau išmesti iš galvos. Pažvelgiau tiesiai jai į akis, gal pirmą kartą gerai įsižiūrėjau. Atrodė, toji žalia praraja tokia gili, kad jos niekuomet nepasieksiu, net jei siekčiau visą gyvenimą. Kažin kaip tai paaiškintų Amos teorija, pasak kurios, „akys yra sielos langai“.

Lina, per vėlu. Tu jau esi mano draugė.

Negaliu ja būti.

Mes abu įsipainiojome į šitai.

Prašau. Turi patikėti manimi. Ne abu.

Ji atplėšė akis nuo manęs ir galva atsirėmė į citrinmedį. Atrodė labai nelaiminga.

— Žinau, tu ne toks kaip kiti. Bet yra su manimi susijusių dalykų, kurių tu negali suprasti. Nežinau, kodėl tarp mūsų atsirado šios sąsajos. Kaip ir tu, nenutuokiu, kodėl sapnuojame tuos pačius sapnus.

— Bet aš noriu žinoti, kas vyksta...

— Po penkių mėnesių man sukaks šešiolika, — ji pakėlė ranką su rašalu užrašytu skaičiumi. 151. — Šimtas penkiasdešimt viena diena.

Jos gimtadienis. Besikeičiantis skaičius ant rankos. Ji skaičiavo iki gimtadienio likusias dienas.

— Itanai, tu nežinai, ką tai reiškia. Tu nieko nežinai. Gal po jo manęs čia apskritai nebebus.

— Dabar čia esi.

Ji žvelgė pro mane į Reivenvudą. Kai pagaliau prabilo, į mane nebežiūrėjo.

— Patinka tas poetas, Bukovskis?

— Taip, — sutrikęs atsakiau.

— Nesistenk.

— Nesuprantu.

— Taip parašyta ant Bukovskio kapo, — ji pasuko už akmeninės tvoros ir dingo. Penki mėnesiai. Nenutuokiau, apie ką ji kalba, bet į vidurius įsisuko pažįstamas virpulys.

Panika.

Kai išlindau pro angą tvoroje, ji jau buvo dingusi, tarsi jos nė nebūtų buvę, liko tik citrinų ir rozmarinų dvelksmas. Keistas dalykas: kuo labiau ji bėgo, tuo labiau stiprėjo ryžtas ją sekti.

Nesistenk.

Buvau tikras, kad ant mano kapo bus užrašyta kitaip.

9.12

Seserys

Grįžus namo virtuvės stalas, mano laimei, tebebuvo padengtas — Ama mane nudėtų, jei pavėluočiau vakarienės. Tik neįvertinau, jog telefoninis medis atgijo tą pačią minutę, kai išėjau iš anglų kalbos pamokos. Iki man pareinant Amai paskambino ne mažiau kaip pusė miestelio.

— Itanai Veitai? Čia tu? Jei čia tu, esi iki ausų įklimpęs į bėdą.

Išgirdau pažįstamą pokštelėjimą. Popieriai prastesni, nei maniau. Nėriau pro duris į virtuvę. Ama stovėjo prie spintelės ryšėdama savo darbinę džinsinio audinio prikyštę su keturiolika kišenių vinims, kuriose būtų galėjusi nešiotis net keturis elektrinius grąžtus. Rankose laikė kinišką kaponę, stalas buvo nukrautas morkomis, kopūstais ir kitomis daržovėmis, kurių nepažinau. Pavasariniams suktinukams smulkintų daržovių reikėdavo daugiau nei kuriam kitam patiekalui pagal receptą iš mėlynos plastikinės Amos dėžutės. Jei ji imdavosi ruošti pavasarinius suktinukus, tai darydavo ne todėl, kad mėgtų kinų maistą, — tai reiškė ką kita.

Mėginau sukurpti priimtiną pasiaiškinimą, bet nieko negalėjau sugalvoti.

— Po pietų skambino ir treneris, ir ponia Ingliš, ir direktorius Harperis, ir Linko mama, ir dar pusė ARD ponių. Juk žinai, kaip nepakeliu pokalbių su tomis moterimis. Bjaurios kaip nuodėmė, visos jos tokios.

Gatline buvo pilna moterų organizacijų, bet ARD buvo jų visų motina. Organizacija ištikimai vadovavosi pavadinimu — „Amerikos

revoliucijos dukterys“; kiekviena, norėdama tapti jos nare, privalėjo įrodyti, jog giminystės ryšiais susijusi su kokiu nors tikru Amerikos revoliucijos patriotu. Buvo akivaizdu, kad narystė suteikia teisę savo kaimynams Upės gatvėje nurodinėti, kokia spalva dažyti namą, ir apskritai įsakinėti, grizyti ir teisti kiekvieną miestelio gyventoją. Nebent būtum Ama. Norėčiau tą pamatyti.

— Visi sakė tą patį. Kad vidury pamokos pabėgai iš mokyklos vydamasis tą Dukeinų merginą.

Ant pjaustymo lentelės atriedėjo dar viena morka.

— Žinau, Ama, bet...

Per pusę skilo kopūstas.

— Aš pasakiau: ne, mano berniukas be leidimo neišeitų iš mokyklos ir nepraleistų treniruotės. Turbūt įvyko klaida. Tikriausiai kas nors kitas negerbia savo mokytojos ir teršia šeimos vardą. Tai negali būti berniukas, kurį užauginau gyvendama šiuose namuose.

Ant stalviršio šleptelėjo žali svogūnai.

Pridarydamas jai gėdos padariau baisiausią nusikaltimą. Užvis blogiausia, kad ji pasijuto nejaukiai ponios Linkoln ir ARD moterų — savo nesutaikomų priešių — akyse.

— Ką pats gali pasakyti? Kas privertė bėgti iš mokyklos it uodegai svylant? Ir nenoriu girdėti, jog taip pasielgei dėl kokios nors merginos.

Giliai atsikvėpiau. Ką galėjau pasakyti? Kad ne vieną mėnesį sapnavau kažkokią paslaptingą merginą, kuri pasirodė miestelyje, ir — atsitik tu man taip — ji Meikono Reivenvudo dukterėčia? Kad, be siaubingų sapnų apie šią merginą, dar regėjau kažkokią kitą moterį, kurios tikrai nepažįstu ir kuri gyveno per Pilietinį karą?

Taip, jei šitai išsuktų mane iš bėdos, sprogtų saulė ir liautųsi egzistavusi visa saulės sistema.

— Yra visai kitaip, nei manai. Klasės vaikai Linai labai žiaurūs, jie erzino ją dėl dėdės pliurpdami, jog šis savo katafalku vežioja numirėlius; ji labai susijaudino ir išbėgo iš klasės.

— Laukiu, kada paaiškinsi, kuo tu čia dėtas.

— Argi ne tu visuomet liepi man „eiti paskui mūsų Viešpatį“? Manai, Jis nenorėtų, kad užstočiau puolamą žmogų? — Pagaliau pavyko. Supratau iš jos akių.

— Nedrįsk Viešpaties žodžiu teisintis dėl sulaužytų mokyklos taisyklių, nes, prisiekiu, išeisiu į lauką, paimsiu rykštę ir įkrėsiu per užpakalį tau šiek tiek proto. Man nerūpi, kiek tau metų. Girdi?

Per visą gyvenimą Ama nėra man sudavusi, nors tikrumo dėlei kelis kartus vaikėsi su rykšte. Bet dabar ne laikas apie tai kalbėti.

Padėtis sparčiai blogėjo. Reikėjo atitraukti jos dėmesį. Užpakalinėje kelnių kišenėje skylę svilino medalionas. Ama mėgo paslaptis. Ji išmokė mane skaityti: būdamas ketverių žvilgčiojau jai per petį į kriminalinius romanus ir sprendžiamus kryžiažodžius.

Darželyje buvau vienintelis vaikas, sugebėjęs perskaityti lentoje parašytą žodį „ekspertizė“, nes jis labai priminė „medicinos ekspertą“. Medalionas tikrai paslaptingas. Tik nepasakosiu, kad jį palietęs išvydau Pilietinio karo regėjimą.

— Tu teisi, Ama. Labai atsiprašau, neturėjau išeiti iš mokyklos. Tik norėjau įsitikinti, ar Linai nieko nenutiko. Klasėje jai už nugaros sudužo langas, jai bėgo kraujas. Nuvažiavau į namus pasižiūrėti, ar ji sveika.

— Buvai prie to namo?

— Taip, bet ji buvo lauke. Ko gero, jos dėdė tikrai labai drovus.

— Gali nepasakoti man apie Meikoną Reivenvudą, lyg žinotum, ko aš pati nežinau.

Dėbt.

— B. U. K. A. P. R. O. T. Y. S. T. Ė.

— Ką?

— Kitaip tariant, Itanai Veitai, neturi nė kruopelės sveikos nuovokos.

Kišenėje sužvejojau medalioną ir priėjau prie jos, tebestovinčios prie viryklės.

— Mudu buvome lauke, už namo, ir kai ką radome, — tariau aš atgniauždamas ranką, kad ji galėtų pasižiūrėti. — Viduje yra įrašas.

Amos veido išraiška privertė mane nustėrti. Lyg kas būtų smogęs jai į paširdžius ir ji nebegalėtų įkvėpti.

— Ama, kas tau? — siekiau jos alkūnės norėdamas prilaikyti, jei ji nualptų. Bet ji atitraukė savo ranką lyg nuo karštos puodo rankenos, man dar nespėjus prisiliesti.

— Iš kur jį gavai? — balsas virto kuždesiu.

— Radome purve Reivenvude.

— Tik ne Reivenvudo plantacijoje.

— Apie ką tu kalbi? Ar žinai, kam jis priklausė?

— Stovėk čia ir nejudėk, — paliepė ji skubėdama iš virtuvės.

Bet aš nepaisiau ir nusekiau iš paskos į jos kambarį. Jis visuomet labiau priminė vaistinę nei miegamąjį: žema balta viengulė lova stovėjo pakišta po daugybe lentynų. Ant lentynų gulėjo tvarkingos krūvelės laikraščių — Ama niekados neišmesdavo išspręstų kryžiažodžių, — buvo išdėlioti užsukami stiklainiai, pilni atsargų, iš kurių ji darydavo amuletus. Kai kuriuose laikė paprasčiausius dalykus: druską, spalvotus akmenėlius, žoleles. Buvo ir labiau neįprastų rinkinių, pavyzdžiui, stiklainis su šaknimis, arba kitas — su apleistais paukščių lizdais. Viršutinėje lentynoje stovėjo tik stiklainiai su žemėmis. Amos elgesys buvo keistas, neįprastas net jai. Buvau už jos per porą žingsnių, bet man įėjus ji jau vertė savo stalčius.

— Ama, ką tu...

— Ar nesakiau likti virtuvėje? Nenešk čionai *to* daikto! —

suspiegė ji, kai žengiau į priekį.

— Dėl ko taip susijaudinai? — Į savo darbinę prijuostę ji įsikišo kelis daikčiukus, kurių neįžiūrėjau, ir išskubėjo iš kambario. Pasivijau ją virtuvėje. — Ama, kas atsitiko?

— Imk šitą, — stengdamasi neprisiliesti prie mano rankos ji padavė man nuskalbtą nosinę. — Dabar suvyniok į ją tą daiktą. Tuoj pat, tučtuojau.

Painiau ir būti negalėjo. Ji visiškai neteko galvos.

— Ama...

— Itanai, daryk, kaip sakau, — ji niekada nevadindavo manęs vien vardu.

Kai medalionas buvo saugiai įvyniotas į nosinę, ji kiek aprimo. Panaršė apatinėse savo prikyštės kišenėse ir išsiėmė mažą odinį maišelį bei buteliuką miltelių. Pamatęs juos iškart suvokiau, jog tai būtini jos amuletų priedai. Beriant tamsius miltelius į odinį maišelį jos ranka šiek tiek virpėjo.

— Ar gerai suvyniojai?

— Aha, — tikėjausi, ji mane pataisys, kad taip be ceremonijų atsakinėju.

— Esi tuo tikras?

— Taip.

— Dabar įdėk jį čia. — Rankoje pajutau šiltą ir švelnų odinį maišelį. — Nagi.

Įmečiau pyktį sukėlusį medalioną į maišelį.

— Užrišk, — paliepė ji paduodama iš pažiūros paprastą virvelę, nors žinojau, kad viskas, ką Ama naudoja amuletams, niekuomet nebūna nei paprasta, nei tai, kas atrodo. — Dabar nunešk atgal, kur radai, ir užkask. Nunešk ten nedelsdamas.

— Ama, kas vyksta?

Ji žengė kelis žingsnius į priekį ir sugriebė mane už smakro, nubraukė nuo akių plaukus. Pirmą kartą nuo to laiko, kai ištraukiau iš kišenės medalioną, ji pažvelgė man į akis. Šitaip žiūrėjo kokią minutę, ir ši man pasirodė ilgiausia gyvenime. Jos veido išraiška buvo nepažįstama, abejojanti.

— Tu dar nepasirengęs, — sukuždėjo ji paleisdama mano smakrą.

— Kam nepasirengęs?

— Daryk, kaip liepiu. Nunešk tą maišelį atgal, kur radai, ir užkask. Paskui drožk tiesiai namo. Nenoriu, kad daugiau painiotumeisi su ta mergina, girdi?

Ji pasakė viską, ką ketino pasakyti, gal net daugiau. Bet aš to niekada nesužinosiu, nes saugoti paslaptis Amai sekėsi geriau, nei burti kortomis ar spręsti kryžiažodžius.

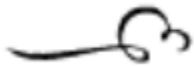

— Jau atsikėlei, Itanai Veitai?

Kiek dabar laiko? Devynios trisdešimt. Šeštadienis. Jau turėjau būti atsikėlęs, bet jaučiausi išsekęs. Vakar vakare dvi valandas basčiausi, kad Ama manytų, jog grįžau į Grinbrajerį užkasti medaliono.

Išlipau iš lovos ir kėblindamas per kambarį užkliuvau už dėžės pasenusių sausainių „Oreos“. Mano kambarys visuomet būdavo tikras jovalas, užverstas tokia daugybe daiktų, jog, anot tėčio, kėlė gaisro pavojų, todėl vieną dieną aš supleškinsiąs visą namą, nors, tiesą sakant, jis pats čia seniai nebuvo užėjęs. Be žemėlapio, sienos ir lubos nuklijuotos plakatais vietovių, kurias vieną dieną vyliausi aplankyti: Atėnai, Barselona, Maskva, net Aliaska. Kambaryje rikiavosi batų dėžių stirtos, kai kurios trijų ar keturių pėdų aukščio. Nors stirtos atrodė sukrautos kaip pakliuvo, galėjau tiksliai pasakyti kiekvienos dėžės vietą nuo baltos „Adidas“ su žiebtuvėlių kolekcija, kai aštuntoje klasėje buvau užvaldytas piromanijos, iki žalios „New Balance“ sportbačių dėžutės, kurioje saugojau šovinių tūteles ir nuplėštą vėliavos skiautę, mudviejų su mama rastas Samterio forte.

Dabar ieškojau geltonos „Nike“ dėžutės, kurioje gulėjo Ama taip suerzinęs medalionas. Atidariau dėžę ir ištraukiau švelnų odinį maišelį. Jį paslėpti vakar vakare atrodė nebloga mintis, bet dabar vėl įsikišau jį į kišenę. Dėl visa ko.

Ama dar kartą šūktelėjo nuo laiptų apačios:

— Leiskis žemyn, kitaip pavėluosi.

— Nusileisiu po minutėlės.

Kiekvieną šeštadienį pusdienį praleisdavau su trimis seniausiomis Gatlino moteriškėmis, savo prosenelės seserimis Merse, Prudense ir Greise. Visas miestelis vadino jas sesutėmis, tarsi jos būtų viena esybė; tam tikra prasme taip ir buvo. Kiekviena turėjo apie šimtą metų ir nė viena neprisiminė, kuri iš jų vyriausia. Visos trys buvo ištekėjusios ne po vieną kartą, bet kiekviena pergyveno visus savo vyrus ir susikraustė į tetos Greisės namus. Jos buvo ne tik labai senos, bet ir labai keistos.

Kai sulaukiau maždaug dvylikos, mama šeštadieniais ėmė vežiotis mane joms padėti, ir nuo to laiko visada čia lankydavausi. Blogiausia būdavo, kai reikėdavo nuvežti jas į bažnyčią. Seserys priklausė Pietų baptistų konvencijai ir bažnyčioje lankydavosi šeštadieniais ir sekmadieniais, dažnai ir kitomis dienomis.

Bet šiandien viskas buvo kitaip. Iššokau iš lovos ir nudūmiau po dušu Amai nespėjus pašaukti manęs trečią kartą. Negalėjau sulaukti, kada ten važiuosiu. Seserys žinojo viską apie visus, kada nors gyvenusius Gatline; turėjo žinoti, nes, kalbant apie visas tris, vienu ar

kitu metu santuokos ryšiais buvo susigiminiavusios su puse miestelio. Po regėtos vizijos pasidarė aišku, kad Ž inicialuose ŽKD reiškė Ženevjevą. O jei kas nors ir žino, ką reiškia likusios raidės, tai galėtų būti tik trys seniausios miestelio moteriškės.

Ištraukiau viršutinį komodos stalčių, norėdamas pagriebti kojines, ir pastebėjau lėlytę, kuri atrodė it medžiaginė beždžionėlė, laikanti mažytį druskos kapšelį ir mėlyną akmenuką, — vieną Amos amuletų. Ji juos darydavo norėdama atbaidyti blogąsias dvasias ar nelaimes, net slogą. Kai tėtis, užuot sekmadieniais ėjęs į bažnyčią, ėmė dirbti, ji vieną tokį amuletą pakabino virš jo kabineto durų. Tėčiui niekuomet per daug nerūpėjo lankytis bažnyčioje, bet Ama kalbėjo, jog gerasis Viešpats vis tiek įvertina, jei ten pasirodai. Po poros mėnesių tėtis internetu nupirko jai skudurinę raganą ir pakabino virtuvėje virš viryklės. Ama taip supyko, kad visą savaitę maitino jį šalta kukurūzų koše ir girdė prisvilusia kava.

Paprastai per daug neimdavau į galvą, radęs vieną iš Amos dovanėlių. Bet tas medalionas kėlė kažkokią grėsmę. Grėsmę, kurią ji norėjo nuo manęs nuslėpti.

Vaizdą, kurį išvydau atvažiavęs į seserų namus, buvo galima nusakyti tik vienu žodžiu. Maišatis. Duris atidarė teta Mersė, jos plaukuose styrojo plaukų suktukai.

— Dėkui Dievui, Itanai, tu čia. Pas mus k-ritiška padėtis, — pasakė ji, „k“ ištardama kaip atskirą žodį. Pusės to, ką jos kalbėdavo, aš nesuprasdavau — taip neaiškiai tardavo žodžius, o ir šnekėjo netaisyklingai. Bet Gatline taip jau yra: žmogaus amžių gali atspėti iš jo kalbėjimo manieros.

— Ką norite pasakyti?

— Harlonas Džeimsas susižeidė, ir nesu tikra, ar jis nenugaiš, — paskutinius žodžius ji ištarė kuždomis, tarytum Pats Dievas galėtų nugirsti, o ji nenorėtų pakišti Jam tokios minties. Harlonas Džeimsas buvo tetos Prudensės Jorkšyro terjeras, pavadintas paskutinio šviesaus atminimo jos vyro vardu.

— Kas atsitiko?

— Tuoj papasakosiu, kas atsitiko, — tarė nežinia iš kur išdygusi teta Prudensė, nešina pirmosios pagalbos vaistinėle. — Greisė mėgino Harloną Džeimsą nudobti, ir dabar jis vos gyvas.

— Nemėginau jo nudobti, — iš virtuvės suspiegė teta Greisė. — Nepasakok pasakų, Prudense Džeine. Tai buvo nelaimingas atsitikimas!

— Itanai, paskambink Dinui Vilksui ir pasakyk, kad pas mus k-ritiška padėtis, — paliepė teta Prudensė, iš pirmosios pagalbos

vaistinėlės traukdama buteliuką uostomosios druskos ir du itin plačius medicininius pleistrus.

— Jis gaišta! — Harlonas Džeimsas gulėjo ant virtuvės grindų ir atrodė sužeistas, bet toli gražu negaištąs. Užpakalinę koją laikė pakišęs po savimi, o bandydamas atsistoti ją vilko. — Greise, Viešpats mato, jei Harlonas Džeimsas nugaiš...

— Jis nenugaiš, teta Pru. Manau, jam sulaužyta koja. Kas nutiko?

— Greisė bandė nudobti jį šluota.

— Netiesa. Sakiau tau, buvau be akinių, o jis atrodė visai kaip prieplaukos žiurkė, bėganti per virtuvę.

— Iš kur žinai, kaip atrodo prieplaukos žiurkės? Niekada gyvenime nesi buvusi prieplaukoje.

1964-ųjų laidos kadilaku nuvežiau isterijos apimtas seseris ir Harloną Džeimsą, kuris tikriausiai gailėjosi likęs gyvas, į Dino Vilkso namus. Dinas Vilksas pardavinėjo gyvūnų ėdalą ir miestelyje buvo artimiausias veterinaro profesijai žmogus. Laimė, Harlonui Džeimsui išties tebuvo lūžusi koja, tad Dinui Vilksui pakako kompetencijos ją sutvarstyti.

Kai grįžome namo, pagalvojau, ar tik nekvaištelėjau manydamas, jog galėsiu iš seserų išpešti kokios nors informacijos. Įvažos keliuke prie namų stovėjo Telmos automobilis. Kai prieš dešimt metų teta Greisė vos nesudegino namo, pašovusi į orkaitę citrininį morengų pyragą ir ten jį palikusi visai popietei, kol su kitomis seserimis buvo bažnyčioje, tėtis pasamdė Telmą, kad ši prižiūrėtų sesutes.

— Kur jūs, mergaitės, buvote? — šūktelėjo Teima iš virtuvės.

Besistumdydamos ir mėgindamos prasibrauti į virtuvę seserys skubėjo Telmai pasakoti apie nelaimę. Aš nudribau ant vienos iš kelių skirtingų virtuvės kėdžių šalia tetos Greisės, kurią, regis, dar kartelį prislėgė jai kliuvęs piktadarės vaidmuo. Išsitraukiau iš kišenės medalioną ir laikydamas grandinėlę nosinėje kelis kartus apsukau aplink.

— Ką čia turi, gražuoli? — paklausė Teima, imdama iš skardinės nuo palangės žiupsnelį uostomojo tabako ir kimšdama jį po viršutine lūpa — vaizdelis keistesnis, nei galėjai nupasakoti, nes Teima turėjo savotiškos elegancijos ir priminė Dolę Parton.

— Medalionas, kurį radau netoli Reivenvudo plantacijos.

— Reivenvudo? Kokį velnią ten veikei?

— Ten gyvena mano draugė.

— Nori pasakyti, Lina Dukein? — paklausė teta Mersė. Žinoma, ji jau žino, visas miestelis žino. Čia Gatlinas.

— Taip, ponia. Mokykloje mokomės toje pačioje klasėje, — ji sukluso. — Šitą medalioną radome sode už didžiojo namo. Nežinome, kam jis priklausė, bet atrodo labai senas.

— Ten ne Meikono Reivenvudo valdos. Tai Grinbrajerio dalis, — tvirtai įsitikinusi tarė teta Pru.

— Leisk man pažiūrėti, — traukdama iš chalato kišenės akinius paprašė teta Mersė.

Padaviau jai medalioną, vis dar įvyniotą į nosinę.

— Ant jo yra įrašas.

— Neįskaitau. Greise, ar gali įžiūrėti? — paklausė ji tiesdama medalioną tetai Greisei.

— Aš visai nieko nematau, — stipriai prisimerkusi atsakė teta Greisė.

— Štai čia yra dveji inicialai, — parodžiau metale įrėžtus griovelius, — IKV ir ŽKD. O jei atversite tą plokštelę, pamatysite datą. 1865 metų vasario 11 diena.

— Data man girdėta, — tarė teta Prudensė. — Merse, kas tą dieną atsitiko?

— Greise, ar ne tądien ištekėjai?

— 1865, ne 1965, — pataisė teta Greisė. Jų klausa buvo ne ką geresnė nei regėjimas. — 1865 metų vasario 11-oji...

— Tai tie metai, kai federalai beveik iki pamatų sudegino Gatliną, — tarė teta Greisė. — Mūsų prosenelis tame gaisre prarado viską. Nejau, mergaitės, neprisimenate tos istorijos? Generolas Šermanas ir Sąjungos armija žygiavo per Pietų valstijas, viską degindami savo kelyje, neišskiriant nė Gatlino. Vadino Didžiuoju deginimu. Sudegė mažiausiai pusė visų Gatlino plantacijų, išskyrus Reivenvudą. Mano senelis sakydavo, kad Abrahamas Reivenvudas tą naktį tikriausiai sudarė sutartį su velniu.

— Ką norite pasakyti?

— Tik šitaip galėjo likti nepaliesta ta vieta. Federalai sudegino visas palei upę buvusias plantacijas, degino po vieną iki pat Reivenvudo. Tada pražygiavo pro šalį, lyg jo ten nė nebūtų.

— Kaip pasakojo senelis, tai ne vienintelis tą naktį nutikęs keistas dalykas, — pridūrė teta Pru, šerdama Harloną Džeimsą gabalėliu šoninės. — Abrahamas turėjo brolį, kuris su juo gyveno, o tą naktį ėmė ir dingo. Daugiau jo niekas nematė.

— Nieko keista. Gal jį nužudė Sąjungos kareiviai, o gal liko įkalintas kokiame degančiame name, — tariau aš.

Teta Greisė kilstelėjo antakį.

— O gal dar kas nors. Niekas nerado jo kūno.

Supratau, kad jau ne viena karta aptarinėjo Reivenvudus. Keistybės prasidėjo ne nuo Meikono Reivenvudo. Kažin, ką dar žino sesutės.

— O kaip Meikonas Reivenvudas? Ką žinote apie jį?

— Tas vaikinas niekada neturėjo jokių šansų, jis buvo nesantuokinis. — Gatline gimti pavainikiu reiškė tą patį, kaip būti

komunistu arba ateistu. — Jo tėvas Sailas sutiko Meikono mamą, kai jį paliko pirmoji žmona. Ji buvo daili mergina, regis, iš Naujojo Orleano. Šiaip ar taip, neilgai trukus gimė Meikonas ir jo brolis. Bet Sailas jos taip ir nevedė, o paskui ji paliko jį.

Teta Pru pertraukė:

— Greise Ana, nemoki pasakoti istorijų. Sailas Reivenvudas buvo ekscentrikas ir šykštus kaip šikšna. O tame name dėjosi keisti dalykai. Naktimis degdavo šviesos, vis kas nors matydavo vyrą juodu cilindru, klaidžiojantį aplink.

— Ir dar tas vilkas. Papasakok jam apie vilką.

Man nereikėjo pasakoti apie šunį ar ką ten tokį. Pats buvau jį matęs. Vis dėlto tai negalėjo būti tas pats gyvūnas. Šunys ir net vilkai taip ilgai negyvena.

— Tame name buvo vilkas. Sailas laikė jį kaip naminį gyvūną! — Teta Mersė papurtė galvą.

— Tie berniukai tai atvažiuodavo pas Sailą, tai išvažiuodavo pas mamą, o kai būdavo su Sailu, jis kažkaip siaubingai su jais elgdavosi. Visą laiką lupdavo ir beveik nepaleisdavo iš akių. Net neleido jų į mokyklą.

— Gal todėl ir Meikonas Reivenvudas niekada neišeina iš namų, — tariau aš.

Teta Mersė mostelėjo ranka, lyg išgirdusi didžiausią kvailystę.

— Jis išeina iš namų. Daugybę kartų mačiau jį besisukiojantį prie ARD pastato tuoj po vakarienės.

Tai jau tikrai.

Tokios jau buvo tos sesutės: jos gana aiškiai suvokė tikrovę, bet ne visą. Niekada nebuvau girdėjęs, kad kas būtų matęs Meikoną Reivenvudą, tad abejojau, ar jis sukiotųsi prie ARD pastato, dėbsodamas į apsilupinėjusius dažus ir šnekučiuodamasis su ponia Linkoln.

Teta Greisė atidžiau apžiūrėjo medalioną, pakėlusi jį į šviesą.

— Galiu pasakyti vieną dalyką. Štai šita nosinė priklausė Sulai Tredo, dar vadintai Sula Aiškiarege, nes žmonės kalbėdavo, esą ji galinti kortomis išpranašauti ateitį.

— Taro kortomis? — paklausiau.

— O kokių dar būna kortų?

— Na, būna lošimo kortų ir sveikinimo atvirukų, ir kortelių vietoms pobūviuose žymėti... — sumurmėjo teta Mersė.

— Iš kur žinai, kad nosinaitė priklausė jai?

— Štai čia prie krašto išsiuvinėti jos inicialai, o šitą matote? — paklausė ji rodydama į mažą paukštuką, išsiuvinėtą po inicialais. — Tai jos ženklas.

— Jos ženklas?

— Dauguma būrėjų tais laikais turėdavo savo ženklą.

Pažymėdavo savo kortų malkas, kad niekas nesukeistų kortų. Būrėjos sėkmė priklauso nuo jos kortų malkos. Tiek aš žinau, — tarė Teima taikliai it snaiperė spjaudama į mažą urną kambario kampe.

Tredo. Tokia buvo Amos pavardė.

— Ar ji Amai giminė?

— Žinoma, ji buvo Amos proprosenelė.

— O inicialai ant medaliono? IKV ir ŽKD? Ar ką nors apie juos žinote? — Tai buvo rizikingas žingsnis. Neprisimenu, kada paskutiniąkart sesutes buvo aplankiusi taip ilgai trukusi aiškumo akimirka.

— Erzini seną moterį, Itanai Veitai?

— Ne, ponia.

— IKV — Itanas Karteris Veitas. Jis buvo tavo proprosenelio brolis. O gal proproprosenelio?

— Tau niekada nesisekė aritmetika, — pertraukė teta Prudensė.

— Šiaip ar taip, jis buvo tavo proproproprosenelio Elio brolis.

— Elio Veito brolis buvo vardu Losonas, ne Itanas. Štai kodėl turiu tokį antrą vardą.

— Itanai, Elis Veitas turėjo du brolius. Tave pavadino abiejų garbei. Itanas Losonas Veitas.

Mėginau įsivaizduoti mūsų giminės medį. Daug kartų buvau jį matęs. Ką jau ką, bet savo giminės medį kiekvienas pietietis puikiai žino. Tame, kuris įrėmintas kabojo mūsų valgomajame, Itano Karterio Veito nebuvo.

Tikriausiai atrodžiau neįtikintas, nes po akimirkos teta Pru pakilo nuo kėdės.

— Savajame genealogijos albume turiu ir Veitų giminės medį. Visų giminystės linijas seku „Konfederacijos seserų“ klubui.

„Konfederacijos seserys“, mažesnis, bet toks pat baugus ARD bendraminčių ratelis, buvo savotiška karo atgyvena. Šiandieninės jo narės daugiausia laiko praleisdavo mėgindamos dokumentiniams filmams ir serialams, panašiems į „Žydra ir pilka“, atsekti savo šaknis iki pat Pilietinio karo.

— Štai, — teta Pru atkrypavo į virtuvę nešina milžinišku albumu odiniais viršeliais, iš jo kyšojo pageltę popierių ir nuotraukų krašteliai. Ji pervertė lapus, po visas grindis išmėtydama popierių skiautes ir laikraščių iškarpas.

— Tik pažiūrėkit... Bertonas Fri, trečiasis mano vyras. Argi jis nebuvo iš visų mano vyrų gražiausias? — paklausė ji, iškeldama ir rodydama mums sutrūkinėjusią fotografiją.

— Prudense Džeine, ieškok, ko ieškojai. Šis vaikinas tikrina mūsų atmintį, — teta Greisė buvo pastebimai susijaudinusi.

— Jis štai čia, už Steitamų medžio.

Spoksojau į taip gerai pažįstamus giminės medžio, kabančio

namie ant valgomojo sienos, vardus.

Jame aptikau vardą, neįtrauktą į Veitų namuose esantį giminės medį, — Itanas Karteris Veitas. Kodėl sesutės turi kitokį giminės medžio variantą? Nėra abejonių, kuris iš jų tikras. Įrodymą laikiau rankoje, įvyniotą į šimto penkiasdešimties metų senumo pranašautojos nosinę.

— Kodėl jo nėra mano giminės medyje?

— Dauguma Pietų giminių medžių suklastoti, vis dėlto stebiuosi, kad jis pateko bent į vieną Veitų giminės medį, — tarė teta Greisė. Ji užvertė albumą ir į orą pakilo dulkių debesis.

— Tik nepriekaištingų mano įrašų dėka jis buvo įtrauktas į šitą medį, — išdidžiai nusišypsojo teta Pru, parodydama abi savo dantų plokšteles.

Turėjau priversti jas susikaupti.

— O kodėl jis galėjo nepatekti į giminės medį, teta Pru?

— Nes jis buvo dezertyras.

Kažko nesupratau.

— Dezertyras? Ką norite pasakyti?

— Viešpatie, ko jus, jaunimą, moko tose mandrose jūsų mokyklose? — Teta Greisė įnikusi knaisiojo iš sausainių rinkinio druska apibarstytus riestainiukus.

— Dezertyrai — konfederatai, kurie per karą pabėgo iš generolo Li vadovaujamos armijos.

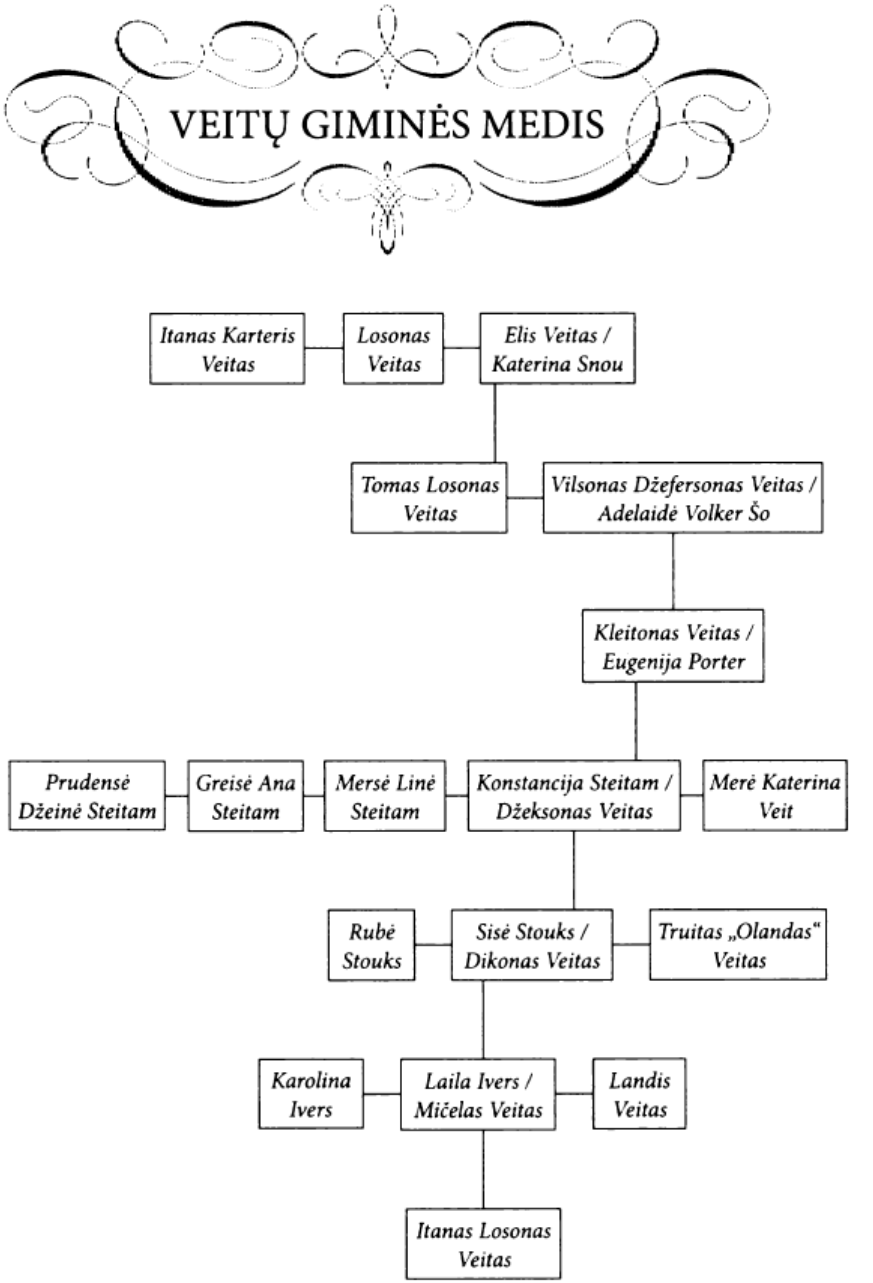

Tikriausiai atrodžiau sutrikęs, nes teta Pru jautė pareigą paaiškinti išsamiau:

— Per karą konfederatų kariuomenę sudarė dviejų rūšių kareiviai. Tie, kurie rėmė Konfederacijos siekius, ir tie, kuriuos karo tarnybon

stoti privertė šeimos, — teta Pru atsistojo ir nuėjo prie indaujos; ji žingsniavo pirmyn ir atgal kaip tikra istorijos pamoką dėstanti mokytoja.

— 1865 metais Li armija jau buvo sutriuškinta, alkana ir gerokai praretėjusi. Kai kas sako, kad maištininkams pristigo tikėjimo, tad jie ėmė sprukti. Dezertyruoti iš savo pulkų. Vienas iš jų buvo Itanas Karteris Veitas. Jis buvo dezertyras.

Visos trys nuleido galvas, tarytum tokia gėda būtų buvusi joms per sunki našta.

— Vadinasi, jūs man sakote, kad iš giminės medžio jis buvo ištrintas todėl, kad nepanoro mirti iš bado kovodamas pralaimėtame kare neteisiųjų pusėje?

— Ko gero, tai vienpusiškas požiūris.

— Nieko kvailesnio nesu girdėjęs.

Teta Greisė pašoko nuo kėdės, jei devyniasdešimt kelerių moteriškė apskritai gali pašokti.

— Nebūk įžūlus, Itanai. Šis medis buvo pakeistas dar gerokai prieš mums gimstant.

— Atleiskite, ponia. — Ji perbraukė sijoną ranka ir vėl atsisėdo. — Kodėl tėvai pavadino mane kažkokio proproprodėdės vardu, jei jis užtraukė gėdą visai giminei?

— Na, tavo mama ir tėtis turėjo savą požiūrį, juk apie karą prisiskaitė tiek visokiausių knygų. Žinai, jie visuomet buvo liberalūs. Kas žino, ką jie sau manė? Turėtum paklausti tėčio.

Lyg būtų bent menkiausias šansas, kad jis man pasakys. Vis dėlto, žinodamas savo tėvų jausmus, spėjau, kad mama tikriausiai didžiavosi Itanu Karteriu Veitu. Ir aš ganėtinai didžiavausi. Ranka perbraukiau per išblukusį rudą tetos Pru iškarpų albumo lapą.

— O ką reikštų inicialai ŽKD? Manau, Ž — tai Ženevjeva, — tariau žinodamas, kad taip ir yra.

— ŽKD. Ar ne tu, Merse, kadaise draugavai su vaikinu, kurio inicialai buvo ŽD?

— Negaliu prisiminti. O tu, Greise, ar prisimeni kokį nors ŽD?

— ŽD... ŽD? Ne, negalėčiau pasakyti, kad prisimenu, — prisiminimai išseko.

— Dievulėliau! Tik pažiūrėkit, mergaitės, kiek laiko! Metas į bažnyčią, — tarė teta Mersė.

Teta Greisė mostelėjo garažo durų link.

— Itanai, būk geras berniukas, išvairuok kadilaką lauk, girdi. Mes tik pasigražinsime.

Nuvežiau jas už keturių kvartalų į popietines pamaldas evangelikų misionierių baptistų bažnyčioje ir žvyruotu keliuku nustūmiau tetos Mersės vežimėlį. Tai užtruko ilgiau nei kelionė iki

bažnyčios, nes vežimėlis kas kelis žingsnius klimpo į žvyrą ir aš, norėdamas jį išstumti, turėjau sukinėti į visas puses, stengdamasis neišversti savo protetulės. Kunigui besiklausant trečio senyvos damos tvirtinimo, esą Jėzus išgelbėjęs jos rožių krūmus nuo japoninio vabalo ir pagydęs nuo artrito ranką, kuria ji dygsniuojanti antklodes, mano mintys jau buvo nuklydusios kitur. Džinsų kišenėje tarp pirštų varčiau medalioną. Kodėl jis mums parodė tą regėjimą? Ir kodėl staiga liovėsi?

Itanai, baik. Nežinau ką darai.

Galvoje vėl girdėjau Liną.

Padėk jį šalin!

Patalpa, kurioje buvau, ėmė nykti, pajutau, kaip mano pirštus sugriebia Linos pirštai, lyg ji stovėtų šalia...

Kad ir ką tikėjosi išvysti Ženevjeva, degančio Grinbrajerio vaizdas ją priblokšė. Liepsnos laižė namo šonus, naikino pinučius ir rijo verandą. Kareiviai nešė lauk senovinius daiktus ir paveikslus, plėšikavo kaip paprasčiausi vagys. Kur visi? Gal slapstosi miškuose kaip ji? Sučežėjo lapai. Ji pajuto kažką už nugaros, bet nespėjo atsigręžti — žemėtas delnas užspaudė jai burną. Abiem rankomis ji sugriebė svetimą riešą, mėgindama išsilaisvinti.

— Ženevjeva, tai aš, — ranka ją paleido.

— Ką čia veiki? Ar tau nieko neatsitiko? — Ženevjeva apglėbė kareivį, vilkintį kadaise prašmatnios pilkos konfederatų uniformos draiskanas.

— Nieko, brangioji, — atsakė Itanas, bet ji suprato, kad jis meluoja.

— Maniau, gal tu...

Pastaruosius dvejus metus, nuo tada, kai jis stojo karo tarnybon, Ženevjeva nuo Itano žinių gaudavo tik laiškais, bet po mūšio prie Vailderneso nesulaukė jokio laiškelio. Ženevjeva žinojo, kad daugybė vyrų, nuėjusių paskui Li, taip ir liko Virdžinijoje. Ji susitaikė su mintimi, kad mirs netekėjusi. Taip tvirtai buvo įtikėjusi, kad jau neteko Itano.

O dabar, tiesiog neįmanoma įsivaizduoti, jis gyvas stovi čia šią naktį.

— Kur kiti iš tavo pulko?

— Paskutinį kartę juos mačiau prie Samito.

— Ką nori pasakyti — paskutinį kartą matei? Ar jie žuvo?

— Nežinau. Kai palikau juos, dar buvo gyvi.

— Nesuprantu.

— Aš dezertyravau, Ženevjeva. Negalėjau daugiau nė dienos kovoti dėl to, kuo netikiu. Tik ne po visko, ką pamačiau. Dauguma su manimi kovojusių vaikinų net nesuvokia, kodėl vyksta šis karas, jie tik laisto savo krauju medvilnės laukus.

Itanas suėmė jos šaltas, apdraskytas rankas.

— Suprasiu, jei nebenorėsi tekėti už manęs. Neturiu nė grašio, o dabar netekau ir garbės.

— Man nesvarbu, ar tu turi pinigų, Itanai Karteri Veitai. Esi garbingiausias vyras iš visų mano kada nors pažinotų. Ir man nerūpi, kad tėvas mano, jog esame per daug skirtingi. Jis klysta. Dabar tu namie, ir mes susituoksime.

Ženevjeva prigludo prie jo nuogąstaudama, kad jei paleis, jis išsisklaidys ore. Tvaikas grąžino ją į dabartį. Gaižus liepsnojančių citrinų kvapas, liepsnojančio jų gyvenimo kvapas.

— Turime traukti link upės. Ten eitų mama. Ji trauktų į pietus, kur gyvena teta Margarita.

Bet Itanas nespėjo atsakyti. Kažkas artinosi. Sutraškėjo šakos, lyg kažkas brautųsi pro krūmus.

— Stok už manęs, — paliepė Itanas viena ranka stumdamas Ženevjevą sau už nugaros, o kita stverdamas šautuvą. Krūmai prasiskyrė ir priešais išniro Aivė, Grinbrajerio virėja. Ji tebevilkėjo naktiniais marškiniais, pajuodusiais nuo dūmų. Išvydusi uniformuotą žmogų ji suklykė — buvo per daug išsigandusi ir nepastebėjo, kad uniforma ne mėlyna, bet pilka.

— Aive, ar tu sveika? — Ženevjeva puolė gaudyti begriūvančios pagyvenusios moteriškės.

— Panele Ženevjeva, ką gi jūs čia veikiate?

— Bandžiau nusigauti iki Grinbrajerio. Visus jus perspėti.

— Jau per vėlu, vaikeli ir niekas nebūtų padėjęs. Tie mėlynskverniai išlaužė duris ir suvirto į namą lyg į savo. Apsižiūrėjo, ką norėtų pasiimti, o paskui pradėjo padeginėti.

Beveik negalėjai suprastu ką ji kalba. Ją buvo apėmusi isterija, kas kelios sekundės ji užsikosėdavo, dusinama dūmų ir savo ašarų.

— Per visą gyvenimą nemačiau tokių velnių. Pleškinti namą su moterimis! Po mirties visi turės atsakyti prieš Visagalį! — Aivė užsikirto.

Prireikė šiek tiek laiko Aivės žodžiams suvokti.

— Ką turėjai galvoje sakydama „pleškinti namą su moterimis“?

— Priimk mano užuojautą, vaikeli!

Ženevjeva pajuto, kad linksta keliai. Ji suklupo purve, lietus tekėjo per veidą ir maišėsi su ašaromis. Motina, sesuo, Grinbrajeris — nebeliko nieko.

Ženevjeva pakėlė akis į dangų.

— Man atsakyti turės pats Dievas, ne kas kitas.

Regėjimas išnyko taip pat staiga, kaip buvo mus pasiglemžęs. Vėl spoksojau į kunigą, Linos nebebuvo. Jutau, kaip ji nepastebimai dingo.

Lina?

Ji neatsakė. Sėdėjau bažnyčioje išpiltas šalto prakaito, įsispraudęs tarp tetos Mersės ir tetos Greisės, kurios piniginėse žvejojo smulkias monetas aukų krepšeliui.

Namas sudegintas su jame buvusiomis moterimis, namas, juosiamas citrinmedžių. Namas, kuriame, kertu lažybų, Ženevjeva

pametė savo medalioną. Medalioną su išgraviruota Linos gimimo diena, tik šimtmečiu anksčiau. Nenuostabu, kad Lina nenori matyti regėjimų. Ko gero, ji teisi.

Atsitiktinumų nebūna.

9.14

Tikrasis Baubas Redlis

Sekmadienio naktį, norėdamas nuvargti tiek, kad įstengčiau užmigti, dar kartą įnikau skaityti „Rugiuose prie bedugnės“. Nors labai nuvargęs taip ir nepasijutau. Ir skaityti negalėjau, nes skaitymas buvo nebe tas. Nebegalėjau išnykti susiliejęs su Houldeno Kolfildo personažu, nebegalėjau panirti į pasakojimą — bent ne tiek, kad tapčiau kažkuo kitu.

Mano galva neištuštėjo. Ji buvo pilna medalionų, gaisrų ir balsų. Žmonių, kurių nepažinojau, ir regėjimų, kurių nesupratau.

Ir dar kai ko. Padėjau knygą ir pasikišau rankas po galva.

Lina? Čia tu, tiesa?

Spoksojau į žydras lubas.

Neverta slapstytis. Žinau, kad esi čia. Na, kaip nori.

Laukiau, kol išgirdau. Jos balselį, it mažą šviesų prisiminimą, ryškėjantį tamsiausioje, tolimiausioje galvos kertelėje.

Ne. Ne visai.

Esi. Buvai visą vakarę.

Itanai, aš miegu. Tiksliau, miegojau.

Nusišypsojau.

Net nemiegojai. Klauseisi.

Nesiklausiau.

Prisipažink, kad klauseisi.

Jums, vaikinams, atrodo, kad - patys *svarbiausi. Gal man tiesiog patinka ta knyga.*

Ar dabar gali kada panorėjusi prisijungti?

Ilgai tvyrojo tyla.

Paprastai taip nebūna, bet šįvakar kažkaip ėmė ir atsitiko. Dar neperpratau, kaip tai vyksta.

Gal galim ko nors paklausti.

Pavyzdžiui?

Nežinau. Matyt, turėsim išsiaiškinti patys. Kaip ir visa kita.

Dar viena pauzė. Stengiausi negalvoti, ar jos neišgąsdino mano ištartas „mes“, jei kartais ji galėtų mane girdėti. Gal taip ir buvo, o gal ir ne; ji norėjo, kad aš nieko apie ją nesužinočiau.

Nesistenk.

Nusišypsojau ir pajutau, kaip ima lipti akys. Vos galėjau išlaikyti jas atmerktas.

Stengiuosi.

Išjungiau šviesą.

Labanakt, Lina.

Labanakt, Itanai.

Vyliausi, kad ji negali perskaityti visų mano minčių.

Krepšinis. Būtinai turėsiu daugiau galvoti apie krepšinį. Ir begalvodamas apie žaidimo derinių sąsiuvinį pajutau, kaip užsimerkiu, krintu, nebevaldau savęs...

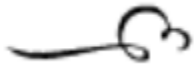

Skęstu.

Aš skendau.

Blaškiausi žaliame vandenyje, man virš galvos dužo bangos. Spardžiausi kojomis ieškodamas dumblino upės — gal Santi — dugno, bet jo nebuvo. Mačiau kažkokią šviesą, slystančią upės paviršiumi, bet negalėjau išsikapstyti.

Leidausi žemyn.

Artėja mano gimtadienis, Itanai. To nesustabdysi.

Ištiesiau ranką. Ji bandė ją pagriebti ir aš stengiausi ją sugauti, bet ją nunešė tolyn, ir aš nebegalėjau ilgiau tverti. Mėginau rėkti matydamas blyškią jos rankutę, nešamą tolyn į tamsą, bet burna buvo pilna vandens ir neišleidau nė garso. Jutau, kaip dūstu. Man ėmė temti sąmonė.

Mėginau tave perspėti. Turi paleisti mane!

Atsisėdau lovoje. Mano marškinėliai buvo permirkę. Pagalvė sudrėkusi. Plaukai šlapi. O kambarys tvankus ir drėgnas. Ko gero, vėl palikau atvirą langą.

— Itanai Veitai! Ar girdi mane? Tučtuojau lipk žemyn, kitaip šią savaitę gyvensi be pusryčių.

Savo kėdėje atsidūriau kaip tik tuo metu, kai trys paleisti kiaušiniai su bandelėmis ir padažu įslydo į mano lėkštę.

— Labas rytas, Ama.

Nė nežvilgtelėjusi ji atsuko man nugarą.

— Dabar žinai, kad iš to nieko gero. Nespjaudyk man už nugaros sakydamas, kad lyja, — ji vis dar pyko ant manęs, bet nebuvau tikras dėl ko: ar kad išėjau iš pamokos, ar dėl to, kad parnešiau namo medalioną. Tikriausiai dėl abiejų priežasčių. Bet negalėjau jos kaltinti; paprastai mokykloje nepatenku į bėdą. Tai buvo kai kas visiškai nauja.

— Ama, atsiprašau, kad penktadienį išėjau iš pamokos. Daugiau tai nepasikartos. Viskas bus taip, kaip buvo.

Jos veidas kiek sušvelnėjo ir ji atsisėdo priešais.

— Nemanau. Visi priimame sprendimus, o tie sprendimai turi pasekmių. Tikiuosi, kai nueisi į mokyklą, tau už tavuosius gerokai klius. Gal dabar pradėsi manęs klausyti. Nesiartink prie Linos Dukein ir prie to namo.

Ama niekada nesilaikė tos pačios nuomonės kaip ir visi kiti miestelio gyventojai, dažniausiai būdavo atvirkščiai. Supratau, kad ji susirūpinusi: Ama tebemaišė savo kavą, nors pienas seniai buvo išmaišytas. Ama visuomet dėl manęs nerimaudavo, ir aš ją dėl to mylėjau, bet nuo tada, kai parodžiau jai medalioną, kažkas pasikeitė. Apėjau stalą ir ją apkabinau. Nuo jos dvelkė pieštuko grafitu ir cinamono saldainiukais, kaip visuomet.

Ji papurtė galvą ir sumurmėjo:

— Nenoriu girdėti apie jokias žalias akis ir juodus plaukus. Šiandien kyla grėsmingas debesis, tad būk atsargus.

Ama ne tik niaukėsi. Šiandien ji darėsi juoda it derva. Pats jutau besitvenkiantį audros debesį.

Linkas sustabdė Dranduletą, iš kurio kaip paprastai bumbsėjo kažkokia siaubinga muzika. Man sėdant į automobilį jis garsą pritildė, o tai visuomet būdavo blogas ženklas.

— Turim bėdų.

— Žinau.

— Šįryt prie Džeksono susirinko tikra linčiuotojų minia.

— Ką girdėjai?

— Neramu nuo penktadienio vakaro. Girdėjau mamos pokalbius ir mėginau tau prisiskambinti. Beje, kur buvai?

— Dėjausi Grinbrajeryje laidojąs užkerėtą medalioną, kad Ama vėl įsileistų mane namo.

Linkas nusijuokė. Jis buvo pratęs prie kalbų apie kerus, amuletus ir nužiūrėjimus, jei reikalas siejosi su Ama.

— Bent jau neverčia ant kaklo nešioti to dvokiančio kapšelio su svogūnų pliurza. Ten tai buvo šlykštynė.

— Tai buvo česnakai. Mamos laidotuvėms.

— Buvo šlykštu.

Štai ką galėjau pasakyti apie Linką: draugavome nuo pat tos dienos, kai jis autobuse man padavė tą „Twinkie“ keksiuką, ir nuo to laiko galėjau sakyti ar daryti, ką noriu. Jam nerūpėjo. Jau tada buvo aišku, kas tavo draugai. Toks jau tas Gatlinas. Viskas tada, prieš dešimt metų, jau buvo įvykę. Mūsų tėvams viskas buvo nutikę prieš dvidešimt ar trisdešimt metų. O pačiam miesteliui, regis, nieko nenutinka jau daugiau kaip šimtas metų. Tai yra nieko svarbaus.

Nuojauta man kuždėjo, kad tuoj viskas pasikeis.

Mama sakytų, atėjo laikas. Pokyčiai buvo vienas mėgstamiausių mamos dalykų. Skirtingai nuo Linko motinėlės. Ponia Linkoln liguistai trokšdavo šėlti, vykdyti kokią nors misiją, įtraukti į ją kitus. Pavojingas derinys. Kai buvome aštuntoje klasėje, ponia Linkoln

nuplėšė nuo sienos kabelinės televizijos priedėlį, nes užtiko Linką bežiūrintį apie Harį Poterį — filmą, kurį ji ragino uždrausti skolintis iš Gatlino apygardos bibliotekos, nes manė, jog jis propaguoja raganystes. Laimei, Linkui pavykdavo nusėlinti į Erlo namus pasižiūrėti MTV, kitaip „Kas nušovė Linkolną“ niekada nebūtų tapusi svarbiausia — o sakydamas „svarbiausia“ turiu omenyje vienintele — Džeksono vidurinės roko grupe.

Niekuomet neperpratau ponios Linkoln. Kai mama dar buvo gyva, ji pavartydavo akis ir sakydavo: „Tegu Linkas ir geriausias tavo draugas, bet nesitikėk, kad stosiu į ARD ir per inscenizacijas segėsiu krinoliną.“ Paskui abu imdavom kvatotis įsivaizduodami mamą, kuri mylių mylias klampodavo po purvinus kadaise vykusių mūšių laukus ieškodama senų šovinių tūtelių, kuri pati sodo žirklėmis kirpdavosi plaukus, tapusią ARD nare, rengiančia kepinių muges ir visiems aiškinančia, kaip dekoruoti namus.

Ponią Linkoln nesunkiai galėjai įsivaizduoti ARD aplinkoje. Ji buvo organizacijos sekretorė, net aš tą žinojau. Kartu su Savanos Snou ir Emilės Ašer mamomis ji buvo išrinkta į tarybą, o mano mama dažniausiai laiką leisdavo užsidariusi bibliotekoje, įsmeigusi akis į mikrokortas.

Leisdavo laiką.

Linkas tebekalbėjo, ir netrukus išgirdau pakankamai, kad pradėčiau klausytis.

— Mano mama, Emilės mama, Savanos mama... paskutinius du vakarus jos nesitraukė nuo telefonų. Nugirdau mamą kalbant apie per anglų pamoką sudužusį langą ir ji esą girdėjusi, jog Senio Reivenvudo dukterėčios rankos buvusios kruvinos, — net neatsikvėpęs jis pasuko už kampo. — Ir kad taviškė mergina ką tik išleista iš psichiatrijos ligoninės Virdžinijoje, ir kad ji našlaitė, ir kad serga kažkokia maniakine šizofrenija.

— Ji ne mano mergina. Mes tik draugai, — pasakiau negalvodamas.

— Patylėk. Esi taip pažabotas, kad turėčiau nupirkti tau balną, — taip jis būtų galėjęs pasakyti apie kiekvieną merginą, su kuria kalbėčiausi, apie kurią kalbėčiau ar vien į kurią pažvelgčiau koridoriuje.

— Nieko panašaus. Nieko neįvyko. Mes tik šiaip.

— Nemalk šūdo, nes pamanysiu, kad esi išvietė. Tau ji patinka, Veitai. Pripažink.

Linkas nepasižymėjo proto aštrumu. Nemanau, kad būtų galėjęs įsivaizduoti, jog su mergina galima draugauti dėl ko kito, išskyrus suprantamas priežastis. Na, nebent ji skambintų soline gitara.

— Nesakau, kad ji man nepatinka. Mes tik draugai, — išties taip

ir buvo, nepriklausomai nuo mano norų. Bet tai jau kitas klausimas. Šiaip ar taip, tikriausiai nusišypsojau. Klaidingas ėjimas.

Linkas apsimetė vemiąs sau į sterblę ir staiga pasuko į šalį, vos neatsitrenkęs į sunkvežimį. Bet jis tik kvailiojo. Linkui nerūpėjo, kas man patinka, kol galėjo dėl to mane erzinti.

— Na? Ar tai tiesa? Ar ji tikrai?

— Ką tikrai?

— Pats žinai. Iškrito iš kvailių medžio ir krisdama apsibraižė į visas šakas?

— Sudužo langas, štai ir viskas. Jokia čia paslaptis.

— Ponia Ašer sako, kad jinai jį išmušė kumščiu, o gal ką nors metė į jį.

— Keista, kai paskutinį kartą buvau anglų pamokoje, ponios Ašer joje nebuvo.

— Na taip, mano mamos irgi, bet ji man sakė, kad šiandien ateis į mokyklą.

— Puiku. Palik jai vietos prie mūsų stalo valgykloje.

— Gal ir kitose mokyklose ji prisidirbo panašių dalykėlių, todėl ir pakliuvo į tam tikrą įstaigą. — Linkas kalbėjo rimtai, o tai reiškė, kad po įvykio su langu jis visko gana daug nugirdo.

Vieną akimirką prisiminiau, ką Lina buvo sakiusi apie savo gyvenimą. Sudėtingas. Gal tai ir buvo viena tų problemų, o gal tik vienas iš dvidešimt šešių tūkstančių kitų dalykų, apie kuriuos negalėjo kalbėti. O jei teisios visos pasaulio emilės ašer? O jei aš vis dėlto pasirinkau ne tą pusę?

— Būk atsargus, žmogau. Gal Kvailių kaime ji turi sau vietelę.

— Jei tikrai tuo tiki, esi idiotas.

Į mokyklos automobilių aikštelę įvažiavome tylėdami. Buvau suirzęs, nors žinojau, kad Linkas tik stengiasi mane apsaugoti. Bet nieko negalėjau padaryti. Šiandien viskas atrodė kitaip. Išlipau ir trenkiau automobilio durimis.

Linkas šūktelėjo pavymui:

— Man neramu dėl tavęs, žmogau. Elgiesi kaip pamišėlis.

— Tai ką, gal mudu su tavimi dabar pora? Verčiau susirūpintum, kodėl merginos su tavimi nesikalba, net ir pamišėlės.

Jis išlipo iš automobilio ir pažvelgė į administracijos pastatą.

— Šiaip ar taip, verčiau patark savo „draugei“ — kad ir ką tas žodis reikštų — šiandien pasisaugoti. Žiūrėk.

Ant fasadinių laiptų ponia Linkoln ir ponia Ašer kalbėjosi su direktoriumi Harperiu. Stengdamasi atrodyti graudžiai, prie motinos glaudėsi Emilė. Ponia Linkoln drožė direktoriui Harperiui pamokslą, o šis linksėjo, tarytum įsimindamas kiekvieną žodį. Direktorius Harperis gal ir vadovavo Džeksono vidurinei, bet jis puikiai suprato, kas vadovauja miesteliui. Dvi iš jų dabar stovėjo prieš jį.

Kai Linko mama baigė kalbėti, Emilė puolė ypač gyvai pasakoti savo versiją apie išdužusį langą. Ponia Linkoln ištiesė ranką ir užjaučiamai apglėbė Emilės pečius. Direktorius Harperis tik papurtė galvą.

Išties tvenkėsi juodi debesys.

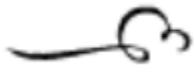

Lina sėdėjo katafalke ir kažką rašė savo sutrintame sąsiuvinyje. Variklis dirbo tuščiąja eiga. Pabeldžiau į langą ir ji pašoko. Atsigręžusi dirstelėjo į administracijos pastatą. Ji taip pat buvo pastebėjusi susirinkusias mamas.

Mostelėjau, kad atidarytų, bet ji papurtė galvą. Apėjau automobilį ir sustojau prie keleivio durelių. Jos buvo užrakintos — vis dėlto taip lengvai ji manęs neatsikratys. Atsisėdau ant variklio dangčio, šalia ant žvyro numečiau kuprinę. Niekur neketinau eiti.

Ką darai?

Laukiu.

Teks ilgai laukti.

Niekur neskubu.

Ji spoksojo į mane pro priekinį stiklą. Išgirdau atsidarant dureles.

— Ar tau kas nors sakė, kad esi pamišėlis? — Sukryžiavusi rankas lyg barti pasirengusi Ama ji priėjo prie manęs.

— Ko gero, mažesnis pamišėlis nei tu.

Jos plaukai užpakalyje buvo surišti juodu šilkiniu šaliku, tamsiame jo fone į akis krito šen bei ten išsimėtę rausvi vyšnių žiedai. Galėjau įsivaizduoti ją, žiūrinčią į save veidrodyje, apimtą jausmo, lyg eitų į savo laidotuves, ir besirišančią šitą šaliką, kad save pralinksmintų. Ilga juoda tunika, kažkoks sportinių marškinėlių ir suknelės hibridas, kabojo virš džinsų ir juodų sportukų.

Ji susiraukė ir pažvelgė į administracijos pastatą. Dabar mamos tikriausiai sėdėjo direktoriaus Harperio kabinete.

— Girdi, ką jie kalba?

Ji papurtė galvą.

— Itanai, aš neskaitau žmonių minčių.

— Manąsias skaitai.

— Ne visai taip.

— O vakar vakare?

— Sakiau tau, nežinau, kodėl taip nutinka. Regis, mudu kažkaip... susijungiam, — atrodė, kad šįryt net tą žodį jai ištarti sunku. Ji nežiūrėjo man į akis. — Dar su niekuo nėra taip buvę.

Norėjau jai pasakyti, kad žinau, kaip ji jaučiasi. Norėjau pasakyti, kad kai mes mintimis esame kartu, net jei mūsų kūnai nutoltų milijonus mylių, vis tiek ją jausčiau arčiau nei bet kurį kitą žmogų.

Ir negalėjau. Net apie tai galvoti negalėjau. Galvojau apie krepšinio derinių sąsiuvinį, apie valgyklos valgiaraštį, žalią it žirnelių sriuba koridorių, kuriuo tuoj nueisiu. Dar kažką. Užuot pasakęs tik pakraipiau galvą.

— Taip. Iš merginų tik tą ir tegirdžiu.

Kvailys. Kuo labiau nervinausi, tuo nykesni buvo mano pokštai.

Ji šyptelėjo kreiva šypsena.

— Nemėgink manęs pralinksminti. Nepavyks.

Bet pavyko. Atsigręžęs dirstelėjau į priekinius laiptus.

— Jei nori žinoti, kas kalbama, galiu pasakyti.

Ji nepatikliai nužvelgė mane.

— Kaip?

— Čia Gatlinas. Čia nieko panašaus į paslaptis nė nepasitaiko.

— Ar labai blogai? — Ji nusisuko. — Ar jie mano, kad aš pamišusi?

— Beveik.

— Grėsmė mokyklai?

— Tikriausiai. Mes atvykėlių nesutinkame maloniai. Vis dėlto ne mažiau keistas ir Meikono Reivenvudo elgesys. Tik neįsižeisk, — nusišypsojau.

Suskambo pirmas skambutis. Ji sunerimusi pagriebė man už rankovės.

— Vakar naktį. Sapnavau sapną. Ar tu...

Linktelėjau. Jai nereikėjo sakyti. Žinojau, kad ji buvo sapne kartu su manimi.

— Net plaukai buvo šlapi.

— Ir mano. — Ji iškėlė ranką. Ant riešo, už kurio mėginau ją išlaikyti, buvo likusi žymė. Prieš jai nugrimztant į tamsą. Vyliausi, kad ji tos dalies nesapnavo. Sprendžiant iš veido, beveik neliko abejonių, kad sapnavo.

— Lina, atleisk.

— Tu nekaltas.

— Norėčiau žinoti, kodėl tie sapnai tokie tikroviški.

— Mėginau tave perspėti. Turėtum nesiartinti prie manęs.

— Ką gi, manysiu esąs perspėtas.

Vis dėlto suvokiau negalėsiąs to padaryti — laikytis nuo jos atokiai. Nors žinojau, kad vos peržengęs mokyklos slenkstį įminsiu į krūvą mėšlo, man buvo nesvarbu. Buvo gera turėti žmogų, su kuriuo galiu kalbėtis ir neredaguoti kiekvieno žodžio. O su Lina galėjau kalbėtis; dar Grinbrajeryje aplankė jausmas, kad galėčiau sėdėti taip žolėse ir per dienų dienas kalbėtis su ja. Ir dar ilgiau. Kol ji manęs klausytųsi.

— Kas nutiks per tavo gimtadienį? Kodėl sakei, kad po jo tavęs gali čia nebebūti?

Ji akimirksniu pakeitė pokalbio temą.

— O kaip medalionas? Ar matei tą patį ką ir aš? Gaisrą? Kitą regėjimą?

— Taip. Sėdėjau vidury bažnyčios ir vos neišvirtau iš klaupto. Bet kai ką iš sesučių sužinojau. Inicialai IKV — tai Itanas Karteris Veitas. Jis buvo mano proproproprosenelio brolis, ir trys kuoktelėjusios mano tetulės sako, kad esu pavadintas jo vardu.

— Tai kodėl neatpažinai inicialų ant medaliono?

— Tas ir keisčiausia. Nebuvau apie jį net girdėjęs; mano namuose esančiame giminės medyje jo patogiai atsisakyta.

— O ŽKD? Tai Ženevjeva, tiesa?

— Regis, jos nežino, bet turėtų būti ji. Ji pasirodo regėjimuose, o D turėtų reikšti Dukein. Ketinau klausti Amos, bet kai parodžiau medalioną, jai vos akys ant kaktos neiššoko. Lyg būtų triskart užkerėtas, pamirkytas vudu kibire ir dar prakeiktas. O į mano tėčio kabinetą, kuriame jis laiko visas senas mamos knygas apie Gadiną ir karą, įeiti draudžiama, — maliau be sąryšio. — Galėtum pasikalbėti su savo dėde.

— Mano dėdė nieko nežinos. Kur dabar medalionas?

— Mano kišenėje, maišelyje su milteliais, kuriais Ama jį visą apibarstė vos pamačiusi. Ji mano, kad nuvežiau jį atgal į Grinbrajerį ir užkasiau.

— Ji tikriausiai manęs nekenčia.

— Ne daugiau nei bet kurios mano merginos, tai yra draugės. Norėjau pasakyti, merginos draugės, — negalėjau patikėti, kokias tauziju kvailystes. — Gal verčiau eikime į pamoką, kol neprisivirėm dar daugiau košės.

— Tiesą sakant, ketinau važiuoti namo. Žinau, anksčiau ar vėliau turėsiu su jais susidurti, bet dar vieną dieną norėčiau apsieiti be šito.

— Ar tau neklius?

Ji nusijuokė.

— Nuo dėdės? Liūdnai pagarsėjusio Meikono Reivenvudo, kuris mano, kad mokykla — laiko švaistymas, o gerųjų Gatlino gyventojų reikia vengti kaip maro? Jis bus sužavėtas.

— Tai kodėl apskritai lankai mokyklą? — Buvau beveik tikras, kad Linkas visai nerodytų akių mokykloje, jei kas rytą mama neišvytų jo su šluota pro duris.

Ji sukiojo vieną savo vėrinio amuletą — septynkampę žvaigždę.

— Ko gero, maniau, kad čia bus kitaip. Kad galėsiu su kuo nors susidraugauti, rašyti į laikraštį ar ką nors panašaus. Nežinau.

— Mūsų laikraštį? „Džeksono Stounvolo žinias“?

— Anoje mokykloje mėginau prisidėti prie laikraščio leidimo, bet man buvo pasakyta, kad redkolegijoje laisvų vietų nėra, nors rašančiųjų visąlaik trūkdavo ir laikraštis nuolat vėluodavo, — ji

susidrovėjusi nudūrė akis į šalį. — Jau turiu eiti.

Atidariau jai dureles.

— Manau, turėtum apie medalioną pasikalbėti su dėde. Jis gali daugiau žinoti, nei tu manai.

— Patikėk manimi, jis nežino. — Užtrenkiau dureles. Nors ir labai troškau, jog ji pasiliktų, man palengvėjo, kad ji važiuoja namo. Šiandien man ir taip bus kas veikti.

— Ar norėtum, kad perduočiau šitą nuo tavęs? — parodžiau į sąsiuvinį, gulintį ant keleivio sėdynės.

— Ne, tai ne namų darbas, — ji atidarė pirštinių skyrelį ir įbruko sąsiuvinį vidun. — Čia nieko nėra. — Bent jau nieko, ką ketintų man papasakoti.

— Verčiau jau eik, kol Drimba nepradėjo zuiti po aikštelę, — man nespėjus dar ką nors pasakyti ji įjungė variklį ir nuvažiuodama pamojavo.

Išgirdau lojant. Atsisukęs vos už kelių pėdų pamačiau milžinišką juodą Reivenvudo šunį ir ką jis aploja.

Man šypsojosi ponia Linkoln. Šuo suurzgė, plaukai jam ant kupros pasišiaušė. Ponia Linkoln pažvelgė į šunį su pasibjaurėjimu; galėjai pamanyti, kad mato patį Meikoną Reivenvudą. Jei susikautų, nežinia, kieno būtų viršus.

— Benamiai šunys platina pasiutligę. Kas nors turėtų perspėti apygardą.

Taip, kas nors.

— Taip, ponia.

— Kas ten ką tik nuvažiavo tuo keistu juodu automobiliu? Regis, judu gan gyvai šnekučiavotės, — ji jau žinojo atsakymą. Tai buvo ne klausimas. Tai buvo kaltinimas.

— Taip, ponia.

— Dėl to keistumo: direktorius Harperis man ką tik sakė, kad ketina pasiūlyti tai Reivenvudų mergaitei persikelti į kitą vietą. Galės trijose apygardose pasirinkti kokią norės mokyklą. Tik ne Džeksono vidurinę.

Nieko nesakiau. Net nežiūrėjau į ją.

— Itanai, tai mūsų pareiga. Direktoriaus Harperio, mano... visų Gatlino tėvų. Būtinai turime apsaugoti šio miesto jaunuolius nuo žalingų dalykų. Ir nuo negerų žmonių.

Vadinasi, nuo bet ko, kas yra kitoks nei ji pati.

Ji ištiesė ranką ir prisilietė man prie peties, taip, kaip mažiau nei prieš dešimt minučių lietė Emilę.

— Neabejoju, kad supranti, ką turiu galvoje. Juk tu — vienas iš mūsų. Čia gimė tavo tėtis, čia palaidota tavo mama. Tavo vieta čia. Ne *visiems* taip lemta.

Spoksojau į ją. Nespėjus man nieko daugiau pasakyti ji jau sėdėjo

savo furgone.

Šįkart ponia Linkoln buvo pasiryžusi nuveikti daugiau, ne tik sudeginti keletą knygų.

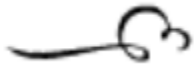

Vos įėjau į klasę, diena tapo neįprastai įprasta, keistai normali. Daugiau niekieno tėvų nemačiau, nors įtariau juos besisukinėjant prie raštinės. Per pietus kaip įprastai su vaikinais sušveičiau tris dubenėlius šokoladinio pudingo, nors buvo aišku, apie ką nekalbame ir ko neaptarinėjame. Net Emilė, per anglų ir chemijos pamokas pašėlusiai siuntinėjanti žinutes, atrodė kaip savotiškai raminanti visuotinė tiesa. Išskyrus jausmą, jog žinau, ką, tiksliau apie ką, ji žinutėse rašo. Kaip jau sakiau, neįprastai įprasta.

Kol Linkas vežė mane po krepšinio treniruotės, nusprendžiau padaryti kai ką visiškai beprotiška.

Priebutyje stovėjo Ama — neabejotinas ženklas, kad laukia nemalonumai.

— Matei ją?

To ir reikėjo tikėtis.

— Šiandien jos nebuvo mokykloje, — sakiau beveik tiesą.

— Gal taip ir geriausia. Paskui tą merginą velkasi bėda, sekioja kaip Meikono Reivenvudo šuo. Nenoriu, kad parvilktum ją į šiuos namus.

— Einu nusiprausiu po dušu. Ar greit vakarienė? Mudu su Linku šįvakar turime padaryti vieną projektą, — sušukau nuo laiptų stengdamasis, kad balsas skambėtų įprastai.

— Projektą? Kokį projektą?

— Istorijos.

— Kur eini ir kada ketini grįžti?

Prieš atsakydamas į šį klausimą trinktelėjau vonios kambario durimis. Turėjau planą, bet reikėjo sukurpti istoriją, ir ji privalėjo būti be priekaištų.

Po dešimties minučių sėsdamas prie virtuvės stalo jau buvau paruošęs ir istoriją. Ji nebuvo itin tobula, bet geriausia, ką galėjau per tokį trumpą laiką sugalvoti. Dabar tereikėjo ją iškloti. Nebuvau puikus melagis, o Ama nebuvo kvailė.

— Po vakarienės mane pasiims Linkas ir mes sėdėsime bibliotekoje iki jos uždarymo. Manau, iki devintos ar dešimtos, — ant troškintos kiaulienos užsipyliau „Karolinos aukso“. „Karolinos auksas“ — lipnus, tąsus garstyčių padažas ant grotelių keptai mėsai pagardinti — buvo vienintelis Gatlino apygardą garsinantis dalykas, niekaip nesusijęs su Pilietiniu karu.

— Bibliotekoje?

Amai meluodamas nervindavausi, tad stengdavausi meluoti kuo rečiau. O šiandien jaučiausi ypač nejaukiai, nemaloniai maudė skrandį. Užvis mažiausiai norėjau trijų lėkščių kiaulienos, bet rinktis nebuvo iš ko. Ji tiksliai žinojo, kiek man telpa. Jei suvalgysiu tik dvi, sukelsiu įtarimą. Jei vieną, ji nusiųs mane į kambarį su termometru ir imbieriniu limonadu. Linktelėjau ir ėmiau šveisti antrą lėkštę.

— Į biblioteką nekėlei kojos nuo...

— Žinau. — Nuo mamos mirties.

Mamai ir mūsų šeimai biblioteka būdavo antrieji namai. Nuo pat mažumės joje praleisdavau kiekvieną sekmadienio popietę: klaidžiodavau po knygų saugyklą, išsitraukdavau kiekvieną knygą su viršelyje pavaizduotu piratų laivu, riteriu, kariu ar astronautu. Mama sakydavo: „Itanai, tai mano bažnyčia. Šitaip mūsų šeimoje švenčiamas sekmadienis.“

Vyriausioji Gatlino apygardos bibliotekininkė Mariana Aškroft buvo seniausia mano mamos draugė, antra nuovokiausia po mamos Gatlino istorikė ir jos tyrinėjimų partnerė — iki pernai. Abi kartu mokėsi Djuko universitete, ir kai Mariana baigė daktaro disertaciją apie Afrikos amerikiečius, atvyko į Gatliną paskui mano mamą užbaigti pirmosios jų kartu rašomos knygos. Prieš avariją jos buvo įpusėjusios jau penktą.

Nuo to laiko nebuvau įkėlęs kojos į biblioteką ir vis dar jaučiausi nepasirengęs. Bet žinojau, kad ten eiti Ama man tikrai nekliudys. Ji net neskambins patikrinti, ar buvau. Mariana Aškroft buvo šeimos narė. O Ama, kuri mamą mylėjo ne mažiau nei Mariana, šeimą gerbė labiau už viską.

— Na, elkis gražiai ir nekelk balso. Žinai, ką sakydavo tavo mama. Kiekviena knyga yra Biblija, o ten, kur saugoma Biblija, yra ir Viešpaties namai.

Kaip jau sakiau, mano mama jokiu būdu nebūtų buvusi priimta į ARD.

Pasigirdo Linko signalas. Jis mane pavėžės pakeliui į grupės repeticiją. Moviau iš virtuvės slegiamas tokio kaltės jausmo, kad vos susilaikiau nepuolęs Amai ant kaklo ir visko neprisipažinęs, lyg vėl būčiau šešiametis, suvalgęs iš podėlio nugvelbtus visus vaisių želės miltelius. Gal Ama teisi. Gal aš iškirtau skylę danguje ir tuoj ant manęs užgrius visata.

Žengdamas link Reivenvudo durų rankoje stipriau suspaudžiau blizgantį mėlyną aplanką — dingstį, kodėl nekviestas pasirodžiau prie Linos namų. Užvažiavau perduoti jai anglų kalbos užduoties, nes ji

šiandien praleido pamoką, — bent taip ketinau pasiaiškinti. Kol stovėjau ties mūsų priebučiu, galvoje žodžiai skambėjo įtikinamai. Vis dėlto dabar, atsidūręs Reivenvudų verandoje, nebuvau toks tikras.

Paprastai šitaip nesielgdavau, bet buvo aišku, kad Lina pati manęs niekuomet į svečius nepakvies. O man nuojauta kuždėjo, kad jos dėdė gali mums padėti, kad jis gali ką nors žinoti.

O gal buvo dar kai kas. Norėjau ją pamatyti. Be Vėtros-Linos diena Džeksone atrodė ilga ir nuobodi, buvau bepradedąs abejoti, ar įveiksiu aštuonias pamokas be jos keliamų rūpesčių. Be visų tų rūpesčių, kuriuos jos dėka norėjau kelti pats.

Mačiau šviesą, sklindančią pro vijokliais apžėlusius langus. Namo gilumoje girdėjau muziką, senas Savanos dainas, sukurtas to Džordžijos dainų autoriaus, kurį mėgo mano mama. „Tą vėsų ramų vakarą...“

Nespėjęs pabelsti už durų išgirdau lojimą ir po kelių sekundžių durys atsilapojo. Prieš mane basomis kojomis stovėjo Lina, ji atrodė kitaip: pasipuošusi juoda suknele su išsiuvinėtais mažais paukščiukais, lyg pasiruošusi eiti į prašmatnų restoraną vakarieniauti. Su savo skylėtais sportiniais „Atari“ marškinėliais ir džinsais atrodžiau labiau tinkamas tik tokiai užeigai kaip „Dar-ee Keen“. Ji išėjo į verandą, uždarydama paskui save duris.

— Itanai, ką čia veiki?

Dvejodamas ištiesiau jai aplanką.

— Atvežiau tau namų darbą.

— Negaliu patikėti, kad čia apsireiškei. Sakiau, kad dėdė nemėgsta svetimų žmonių, — ji jau stūmė mane laiptais žemyn. — Turi eiti iš čia. Tuoj pat.

— Maniau, galėtume su juo pasikalbėti.

Mums už nugarų išgirdau kažką nesmagiai atsikrenkščiant. Pakėliau akis ir išvydau Meikono Reivenvudo šunį, o už jo — patį Meikoną Reivenvudą. Stengiausi neatrodyti nustebęs, bet beveik neabejojau, kad išsidaviau — vos nepašokau jį pamatęs.

— Na, man retai tenka šitai išgirsti. Ir nenorėčiau nieko nuvilti, kas jau kas, o aš tikrai esu pietietis džentelmenas, — jis kalbėjo šiek tiek tęsdamas žodžius, bet labai aiškiai artikuliuodamas. — Malonu pagaliau su tavim susitikti, pone Veitai.

Negalėjau patikėti, kad stoviu prieš jį. Paslaptingąjį Meikoną Reivenvudą. Tikrai tikėjausi Baubo Redlio — kokio nors žmogėno, slankiojančio po namus su kombinezonu, vapančio it koks neandertalietis vienskiemenius žodžius, gal net seilėtais burnos kampučiais.

Tai buvo ne Baubas Redlis. Greičiau Atikus Finčas.

Meikonas Reivenvudas buvo nepriekaištingai apsitaisęs, sakytum,

būtų, na, nežinau, 1942-ieji. Gurgždantys balti išeiginiai marškiniai susegti ne sagomis, o senamadiškais sidabriniais segučiais. Juodas smokingas be jokios dėmelės, tobulai išlygintas. Tamsios ir žėrinčios akys atrodė beveik juodos. Jos buvo tarsi aptemusios, it uždažytos, kaip katafalko, kuriuo po miestelį važinėjo Lina, stiklai. Tose akyse nebuvo žvilgsnio, jokio atspindžio. Jos atrodė tokios ryškios blyškiame veide, baltame lyg sniegas, baltame kaip marmuras, baltame, na, kokio ir galėjai tikėtis iš miestelio atsiskyrėlio. Plaukai kiek žilstelėję, ties smilkiniais balti, ant viršugalvio juodi kaip Linos.

Jį galėjai palaikyti kokia nors Amerikos nespalvoto kino laikų žvaigžde, o gal kokios nors nedidelės šalies, apie kurią niekas čia nėra girdėjęs, karališkosios šeimos nariu. Vis dėlto Meikonas Reivenvudas buvo čionykštis. Tai labiausiai ir glumino. Senis Reivenvudas buvo Gatlino maumas, kalbas apie jį girdėjau nuo vaikų darželio laikų. Tik dabar jis atrodė svetimesnis šioms vietoms nei aš.

Nenuleisdamas nuo manęs akių jis garsiai užvertė rankose knygą. Žiūrėjo į mane, bet atrodė, kad žvelgia kiaurai kažko ieškodamas. Gal šio žmogaus žvilgsnis kaip rentgeno spinduliai? Turint galvoje praėjusios savaitės įvykius, viskas atrodė įmanoma.

Mano širdis taip garsiai daužėsi, kad neabejojau, jog jis ją girdi. Meikonas Reivenvudas mane išgąsdino ir tą žinojo. Nė vienas iš mūsų nesišypsojo. Šuo stovėjo įsitempęs ir nejudėdamas, tarsi laukdamas įsakymo pulti.

— Koks aš nemandagus. Užeik, pone Veitai. Kaip tik ruošėmės sėsti vakarieniauti. Tiesiog privalai prisijungti prie mūsų. Čia, Reivenvude, vakarienė visuomet šioks toks įvykis.

Dirstelėjau į Liną vildamasis kokio nors ženklo.

Pasakyk, kad nenori likti.

Tikrai nenoriu, patikėk.

— Ne, pone, labai ačiū. Nenoriu trukdyti. Tik norėjau užvežti Linai namų darbus, — antrąkart pakėliau blizgantį mėlyną aplanką.

— Niekai, privalai pasilikti. Po vakarienės oranžerijoje pasimėgausime keliais kubietiškais cigarais, o gal tau labiau patinka cigarilės? Žinoma, nebent užeidamas jaustumeisi nejaukiai; tokiu atveju visiškai tave suprantu.

Neperpratau, ar jis juokauja.

Lina apglėbė jį per juosmenį, ir pamačiau kaipmat pasikeitusį jo veidą. Tarsi apniukusią dieną pro debesis būtų nušvitusi saulė.

— Dėde Meikonai, neerzinkite Itano. Čia jis vienintelis mano draugas, ir jei jį nubaidysite, turėsiu važiuoti gyventi su teta Dele, — tuomet nebeturėsite ką kankinti.

— Tebeturėsiu Baubą. — Šuo pašaipiai pakėlė į Meikoną akis.

— Aš jį pasiimsiu kartu. Tai mane jis sekioja po miestą, ne jus.

Privalėjau paklausti.

— Baubas? Ar šuo vardu Baubas Redlis?

Meikonas išspaudė menkutę šypsenėlę.

— Verčiau jis negu aš, — jis atlošė galvą ir nusikvatojo, o aš apstulbau, nes jokiais būdais nebūčiau galėjęs įsivaizduoti net šypsenos jo veide. Jis plačiai atvėrė duris už nugaros. — Tikrai, pone Veitai, prašome prisijungti prie mūsų. Taip mėgstu draugiją, o Reivenvude jau nežinia kada turėjome malonumo priimti svečią iš mūsų nuostabios mažytės Gatlino apygardos.

Lina nesmagiai nusišypsojo.

— Nebūkite snobas, dėde Meikonai. Jie nekalti, kad su jais nesikalbate.

— O aš nekaltas, kad turiu polinkį geroms manieroms, deramam nuovokumui ir priimtinai asmens higienai, — nebūtinai tokia tvarka, kokia išvardijau.

— Nekreipk į jį dėmesio. Jis prastai nusiteikęs, — Lina, regis, atsiprašinėjo.

— Leisk spėti. Ką nors prikalbėjo direktorius Harperis?

Lina linktelėjo.

— Skambino iš mokyklos. Kol įvykis *tiriamas*, man duodamas bandomasis laikas, — ji pavartė akis. — Dar vienas nusižengimas, ir būsiu pašalinta.

Meikonas atsainiai nusijuokė, lyg kalbėtume apie ką nors visiškai nereikšminga.

— Bandomasis laikas? Juokinga. Bandomasis laikas reikštų, kad esama autoritetingos valdžios, — jis stumtelėjo mus abu į prieškambarį. — Aptukęs vidurinės mokyklos direktorius, šiaip ne taip baigęs koledžą, ir šutvė įpykusių namų šeimininkių, kilme neprilygstančių net Baubui Redliui — jos negalėtų su juo net varžytis.

Žengiau per slenkstį ir sustojau kaip nudiegtas. Erdvus prieškambaris buvo aukštas ir didingas, nė kiek nepriminė tipiško priemiesčio namo, į kurį buvau įžengęs vos prieš kelias dienas. Virš laiptų kabėjo siaubingai didžiulis aliejiniais dažais tapytas paveikslas, portretas bauginamai gražios moters žėrinčiomis auksaspalvėmis akimis, o ir laiptai jau buvo ne šiuolaikiniai, bet klasikiniai, regis, kabantys ore. Jei šluodama juos savo krinolinais nusileistų Skarletė O’Hara, visai atrodytų savo vietoje. Kelių aukštų krištolo sietynai it lašai karojo nuo lubų. Prieškambaris buvo pristatytas senovinių Viktorijos laikų stiliaus baldų, po kelias sustumtų įmantriai išsiuvinėtų kėdžių, staliukų marmuriniais stalviršiais ir grakščių paparčių. Ant kiekvieno paviršiaus spindėjo po žvakę. Aukštos įstiklintos durys buvo plačiai atvertos, švelnus vėjelis sklaidė aukštose sidabrinėse vazose pamerktų ir meniškai ant stalo išdėliotų gardenijų aromatą.

Vieną akimirką beveik pamaniau, kad vėl matau regėjimą, bet medalionas saugiai suvyniotas į nosinę gulėjo kišenėje. Žinojau, nes

patikrinau. Nuo laiptų mane stebėjo tas šiurpą keliantis šuo.

Vis dėlto buvau suglumęs. Nuo paskutinio sykio, kai čia lankiausi, Reivenvudas buvo virtęs kažkuo visiškai kitu. Tai atrodė neįmanoma, lyg būčiau įžengęs į praeitį. Net jei čia tik iliuzija, gailėjausi, kad to nemato mano mama. Jai šis namas būtų patikęs. Dabar jis atrodė tikras, ir žinojau, kad šis milžiniškas namas didžiąją savo gyvavimo dalį taip ir atrodė. Jis skleidė tą patį kaip Lina, kaip mūrine tvora aptvertas sodas, kaip Grinbrajeris.

Kodėl anksčiau jis atrodė kitaip?

Apie ką tu kalbi?

Manau, žinai.

Meikonas ėjo priešais mus. Pasukome už kampo, kur prieš savaitę buvo jauki svetainė. Dabar atsivėrė didinga pobūvių salė su ilgu stalu liūto letenų formos kojomis, padengtu trims asmenims, lyg Meikonas būtų manęs laukęs.

Kampe nesiliovė skambėjęs pianinas. Spėjau, kad tai vienas tų mechaninių. Vaizdas mane pribloškė, regis, kambaryje turėjo skimbčioti taurės ir aidėti juokas. Reivenvude keliamas metų pokylis, o vienintelis svečias tebuvau aš.

Meikonas tebekalbėjo. Viskas, ką sakė, aidu atsimušė į milžiniškas freskomis išpuoštas sienas ir skliautuotas raižytas lubas.

— Tikriausiai aš snobas. Bjauriuosi miesteliais. Bjauriuosi miestelių gyventojais. Jų protai siauri, o užpakaliai platūs. Kitaip tariant, ko trūksta galvoje, jie kompensuoja užpakaline dalimi. Jie kaip greitasis maistas. Riebus, bet nesotus, — jis nusišypsojo, šypsena buvo nedraugiška.

— Tai kodėl paprasčiausiai neišvažiuojate? — Pajutau kylantį apmaudą, kuris sugrąžino mane į tikrovę, kad ir kokia ji dabar buvo. Viena, kai aš šaipausi iš Gatlino. Kas kita, kai tai daro Meikonas Reivenvudas. Jo priežastys visai kitos.

— Nebūk juokingas. Mano namai — Reivenvudas, ne Gatlinas, — pastarąjį žodį jis išspjovė, lyg šis būtų nuodingas. — Kai vaduosiuosi iš šio gyvenimo pančių, turėsiu rasti ką nors, kas vietoj manęs rūpintųsi Reivenvudu, nes aš vaikų neturiu. Išsaugoti Reivenvudą visuomet buvo didingas ir vienintelis mano tikslas. Man patinka apie save galvoti kaip apie tikro muziejaus saugotoją.

— Nebūkite toks dramatiškas, dėde Meikonai.

— Nebūk tokia diplomatiška, Lina. Niekuomet nesuprasiu, kodėl nori bendrauti su tais neapsišvietusiais miestelėnais.

Jo žodžiuose yra tiesos.

Ar reikia suprasti, kad nenori, jog ateičiau į mokyklą?

Ne... Tik turėjau omeny...

Meikonas dirstelėjo į mane.

— Išskyrus su čia esančiais.

Kuo daugiau jis kalbėjo, tuo daugiau aš norėjau sužinoti. Kas galėjo pagalvoti, kad Senis Reivenvudas po mano mamos ir Marianos Aškroft bus trečias nuovokiausias miestelio žmogus? O gal ketvirtas — priklausomai nuo to, ar mano tėvas kada nors dar iškiš nosį.

Bandžiau įžiūrėti knygos pavadinimą Meikono rankose.

— Kas tai, Šekspyras?

— Betė Kroker **[* Išgalvotas personažas, kurios vardu „General Mills“ kompanija leidžia kulinarijos receptų knygas (vert. past.)]**, kerinti moteris. Mėginau prisiminti, ką šio miestelio gyventojai valgo vakarienei. Šįvakar buvau nusiteikęs sukirsti ką nors pagal vietos receptą. Išsirinkau troškintą kiaulieną.

Ir vėl troškinta kiauliena. Vien pagalvojus darėsi bloga.

Meikonas plačiu mostu atitraukė Linos kėdę.

— Jei jau prabilome apie svetingumą, Lina, Susibūrimo dienomis mus lankys tavo pusseserės ir pusbrolis. Nepamirškime perspėti Namą ir Virtuvę, kad atvyks dar penki asmenys.

Lina, regis, suirzo.

— Perspėsiu virtuvės *darbuotojus* ir namo *tvarkytojus*, jei tai nori pasakyti, dėde Meikonai.

— Kas yra Susibūrimo dienos?

— Mūsų šeima tokia keista. Susibūrimas — tiesiog sena derliaus šventė, kaip kokia ankstyvoji Padėkos diena. Pamiršk tai.

Nežinojau, kad kas nors apskritai lankosi Reivenvude — giminės ar dar kas nors. Niekuomet neteko matyti automobilio, ties kelio išsišakojimu sukančio į tą pusę.

Regis, Meikonas pralinksmėjo.

— Kaip nori. Kalbant apie Virtuvę, esu alkanas kaip vilkas. Eisiu pažiūrėti, ką ji mums paruošė, — jam kalbant girdėjau kažkur toli barškant puodus ir keptuves.

— Tik nepersistenkit, dėde Meikonai. Labai prašau.

Žiūrėjau, kaip Meikonas Reivenvudas eina per saloną ir paskui dingsta. Girdėjau skubų išeiginių batų kaukšėjimą į išblizgintas grindis. Šis namas nepaprastai keistas. Palyginti su juo, Baltieji rūmai atrodytų kaip užkampio lūšna.

— Lina, kas vyksta?

— Ką nori pasakyti?

— Kaip jis sužinojo, kad reikia padengti vietą ir man?

— Tikriausiai pamatęs mus prieangyje.

— O šitas namas? Tądien, kai radau medalioną, buvau užėjęs. Jis atrodė visiškai kitaip.

Pasakyk. Gali manim pasitikėti.

Ji žaidė su savo suknelės palanka. Užsispyrėlė.

— Mano dėdei patinka senoviniai daiktai. Namas visąlaik keičiasi. Nejau tai iš tikro svarbu?

Kad ir kas čia dėjosi, dabar ji neketino man apie tai pasakoti.

— Gerai. Ar nieko prieš, jei apsidairysiu?

Ji susiraukė, bet nieko nesakė. Pakilau nuo stalo ir nuėjau į greta esančią svetainę, apstatytą kaip nedidelis kabinetas: minkštasuoliai, židinys ir keli nedidukai rašomieji stalai. Prieš ugnį gulėjo Baubas Redlis. Vos įžengiau į kambarį, jis ėmė urgzti.

— Geras šunelis.

Jis suurzgė garsiau. Atbulas pasitraukiau iš kambario. Jis liovėsi urzgęs ir padėjo galvą ant židinio atbrailos.

Ant artimiausio rašomojo stalo gulėjo paketas, suvyniotas į rudą popierių ir perrištas virvele. Pakėliau jį. Baubas Redlis vėl ėmė urgzti. Ant paketo buvo spaudas „Gatlino apygardos biblioteka“. Pažinojau šį spaudą. Mama gaudavo šimtus panašių paketų. Tik Marianai Aškroft rūpėtų šitaip suvynioti knygą.

— Domiesi bibliotekomis, pone Veitai? Pažįsti Marianą Aškroft? — Šalia manęs išdygo Meikonas. Paėmė iš mano rankų paketą ir nužvelgė gėrėdamasis.

— Taip, pone. Mariana, daktarė Aškroft, buvo geriausia mano mamos draugė. Jos kartu dirbo.

Meikono akys blykstelėjo, akimirką jose įsižiebė šviesa, paskui užgeso. Dingo.

— Žinoma, kaip neįtikėtinai nenuovoku iš mano pusės. Itanas Veitas. Pažinojau tavo mamą.

Suakmenėjau. Kaip Meikonas Reivenvudas galėjo pažinoti mano mamą?

Jo veidu nuslinko keista išraiška, lyg būtų prisiminęs kažką užmiršta.

— Tik iš jos darbų, žinoma. Perskaičiau viską, ką buvo parašiusi. Tiesą sakant, jei atidžiai įsiskaitysi į išnašas knygoje „Plantacijos ir sodinimas: padalytas sodas“, pamatysi, kad keli pirminiai jųdviejų studijos šaltiniai yra iš mano asmeninės kolekcijos. Tavo mama buvo talentinga. Baisi netektis.

Įstengiau nusišypsoti.

— Dėkui.

— Suprantama, man būtų garbė aprodyti tau savo biblioteką. Su didžiausiu malonumu pasidalyčiau savo kolekcija su vieninteliu Lailos Ivers sūnumi.

Pažvelgiau į jį. Mane pribloškė Meikono Reivenvudo lūpomis ištartas mamos vardas.

— Veit. Laila Ivers Veit.

Jis dar plačiau nusišypsojo.

— Žinoma. Bet pradėkim nuo to, kas svarbiausia. Iš pritilusio Virtuvės ūžesio sprendžiu, kad vakarienė patiekta. — Jis patapšnojo man per petį ir mes sugrįžome į didžiąją pobūvių salę.

Lina laukė mūsų prie stalo, degdama vakaro vėjelio užpūstą žvakę. Stalas buvo nukrautas įmantriomis vaišėmis, nors negalėjau įsivaizduoti, kaip jos ant jo atsirado. Name nemačiau nė vieno žmogaus, išskyrus mus tris. Taigi visiškai naujas namas, vilkas-šuo ir visa šita. O aš tikėjausi, kad keisčiausia vakaro dalis bus Meikonas Reivenvudas.

Maisto būtų pakakę pamaitinti ARD, visas miestelio bažnyčias ir krepšinio komandą — visus kartu sudėjus. Tik maistas buvo ne toks, koks paprastai patiekiamas Gatline. Vienas patiekalas atrodė kaip visas keptas paršelis su obuoliu dantyse. Styrantys kepti šonkauliukai su mažais popieriniais pūkučiais ant kiekvieno gulėjo šalia kapotos žąsies gabalų, apdėtų kaštainiais. Dubenys padažų, garnyrų ir kremų, bandelių ir įvairių rūšių duonos, lapinių kopūstų ir burokėlių, ir dar aptepų, kurių pavadinimų nežinojau. Ir, žinoma, troškintos kiaulienos sumuštiniai, kurie tarp kitų patiekalų visiškai netiko. Pažvelgiau į Liną. Mane pykino nuo minties, kiek daug turėsiu suvalgyti, norėdamas būti mandagus.

— Dėde Meikonai, visko per daug.

Susirangęs aplink Linos kėdės kojas Baubas viltingai uodega daužė grindis.

— Niekai, šiandien švęsime. Susiradai draugą. Kitaip Virtuvė įsižeis.

Lina susirūpinusi žvilgtelėjo į mane, lyg nerimautų, kad apsimesiu einąs į tualetą ir dėsiu į kojas. Gūžtelėjau pečiais ir ėmiau krautis į lėkštę. Gal Ama leis rytoj nevalgyti pusryčių.

Kai Meikonas pylėsi jau trečią taurę škotiško viskio, regis, atėjo tinkamas metas prabilti apie medalioną. Dabar pagalvoju, kad mačiau jį prisikraunant į lėkštę maisto, bet nepastebėjau valgančio. Maistas tarytum išnykdavo nuo lėkštės, vos Meikonas į burną įsidėdavo vieną ar du kąsnelius. Gal Baubas Redlis — laimingiausias iš visų miesto šunų?

Sulanksčiau servetėlę.

— Pone, ar galėčiau jūsų kai ko paklausti? Regis, gerai išmanote šio krašto istoriją, o mamos, deja, paklausti jau negaliu.

Ką darai?

Tik užduodu klausimą.

Jis nieko nežino.

Lina, turime pamėginti.

— Žinoma, — Meikonas gurkštelėjo iš taurės.

Kyštelėjau ranką į kišenę ir ištraukiau medalioną iš Amos maišelio, rūpestingai stengdamasis neišvynioti jo iš nosinės. Visos žvakės užgeso. Šviesa priblėso, paskui sumirksėjo ir išsijungė. Nutilo net pianinas.

Itanai, ką darai?

Aš nieko nepadariau.

Tamsoje išgirdau Meikono balsą.

— Kas tavo rankoje, sūnau?

— Medalionas, pone.

— Gal neprieštarautum ir įsidėtum jį atgal į kišenę? — Balsas buvo ramus, bet pajutau, kad jis pats sunerimęs. Supratau, jog labai stengiasi susikaupti. Gražbylystė liovėsi. Balsas suskambo griežtai, atkakliai, nors ir bandė iš visų jėgų tvardytis.

Įkimšau medalioną atgal į maišelį ir vėl įbrukau į kišenę. Kitame stalo gale Meikonas pirštais palietė kandeliabrą. Viena paskui kitą žvakės ant stalo vėl įsižiebė. Visos vaišės buvo dingusios.

Žvakių šviesoje Meikonas atrodė grėsmingas. Be to, pirmąkart nuo mūsų susitikimo jis nutilo, lyg nematomomis svarstyklėmis, ant kurių kažin kaip balansavo visų likimas, svertų savo galimybes. Laikas eiti. Lina teisi — sumanymas buvo nekoks. Gal iš tiesų yra priežastis, dėl kurios Meikonas Reivenvudas neišeina iš namų.

— Atleiskite, pone. Nežinojau, kad taip nutiks. Mūsų namų šeimininkė, Ama, kai jai jį parodžiau, sureagavo, tarsi... tarsi jis tikrai turėtų kokių galių. Bet kai mudu su Lina jį radome, nieko blogo nenutiko.

Daugiau jam nieko nepasakok. Neminėk regėjimų.

Gerai. Tik norėjau išsiaiškinti, ar neklydau dėl Ženevjevos.

Jai nereikėjo jaudintis; Meikonui Reivenvudui nenorėjau nieko pasakoti. Tik norėjau iš ten nešdintis. Ėmiau stotis.

— Manau, turėčiau važiuoti namo, pone. Jau vėlu.

— Ar galėtum apibūdinti medalioną? — Tai buvo labiau įsakymas nei pageidavimas. Neištariau nė žodžio.

Pagaliau prabilo Lina.

— Jis senas ir apdaužytas, su kamėja priekyje. Radome jį Grinbrajeryje.

Sunerimęs Meikonas sukiojo savo sidabrinį žiedą.

— Turėjai man pasakyti, kad eini į Grinbrajerį. Ten ne Reivenvudas. Negaliu užtikrinti tavo apsaugos.

— Ten buvau apsaugota. Jutau.

Apsaugota? Čia kažkas daugiau, ne vien perdėta globa.

— Nebuvai. Jis už ribų. Ta vieta nekontroliuojama, niekas negali jos kontroliuoti. Tu daug ko nežinai. O jis... — Meikonas mostelėjo į mane, sėdintį kitame stalo gale. — Jis nieko neišmano. Negali tavęs apsaugoti. Nereikėjo tau jo čia painioti.

Dabar prabilau aš. Neištvėriau. Kalba apie mane, lyg manęs čia nebūtų.

— Pone, aš taip pat su šiuo reikalu susijęs. Ant medaliono nugarėlės yra inicialai. IKV. IKV — tai Itanas Karteris Veitas, mano proproproprodėdė. O kiti inicialai — ŽKD, ir mes beveik įsitikinę, kad

D reiškia Dukein.

Itanai, liaukis.

Bet liautis negalėjau.

— Beprasmiška ką nors nuo mūsų slėpti, nes tai, kas vyksta — kad ir kas tai būtų — vyksta su mumis abiem. Ir, nepaisant to, patinka mums ar nepatinka, regis, tai vyksta ir dabar.

Vaza su gardenijomis nuskriejo per kambarį ir atsimušusi į sieną sudužo. Štai apie tokį Meikoną Reivenvudą visi nuo pat mažumės girdėdavome sekant pasakas.

— Nė nenutuoki, apie ką kalbi, jaunuoli, — jis įdėmiai žiūrėjo tiesiai man į akis. Žvilgsnyje buvo tiek niūrios jėgos, kad man ant sprando piestu atsistojo plaukeliai. Dabar jam buvo sunku išlikti santūriam. Mano per toli nueita. Baubas Redlis pakilo ir nubidzeno Meikonui už nugaros lyg tykodamas aukos, jo akys buvo vaiduokliškai apvalios ir kažkokios pažįstamos.

Daugiau nieko nesakyk.

Meikono akys susiaurėjo. Kino žvaigždės žavesys dingo, jį pakeitė kažin kas gerokai niūresnio. Man norėjosi bėgti, bet kojos buvo priaugusios prie žemės. Paralyžiuotos.

Klydau dėl Reivenvudo dvaro ir Meikono Reivenvudo. Aš bijojau jų abiejų.

Kai jis pagaliau prabilo, kalbėjo tarytum sau.

— Penki mėnesiai. Ar žinai, jog padarysiu viską, kad tik ją apsaugočiau tuos penkis mėnesius? Kiek tai man kainuos? Kaip tai mane išsekins, gal net sunaikins?

Netarusi nė žodžio Lina priėjo prie jo ir uždėjo ranką ant peties. Paskui audra nuo jo akių nuslinko taip pat greitai, kaip buvo užėjusi, ir jis atgavo šaltakraujiškumą.

— Regis, Ama išmintinga moteris. Pasvarstyčiau, ar nevertėtų pasinaudoti jos patarimu. Tą daiktą padėčiau atgal į vietą, kur radote. Prašyčiau daugiau nenešti jo į mano namus. — Meikonas atsistojo ir numetė ant stalo servetėlę. — Manau, mūsų apsilankymą bibliotekoje kuriam laikui atidėsime, tiesa? Lina, ar gali pasirūpinti, kad tavo draugas rastų kelią namo? Žinoma, vakaras buvo ypatingas. Tiek visko paaiškėjo. Pone Veitai, prašome apsilankyti ir kitą kartą.

Paskui kambarys aptemo, ir jis dingo.

Moviau iš namo nesidairydamas. Norėjau nešdintis kuo toliau nuo šiurpą keliančio Linos dėdės ir jo nenormalių namų. Kokia velniava čia ką tik dėjosi? Lina skubiai palydėjo mane iki durų, lyg nuogąstautų, kad kas nors gali nutikti, jei ji manęs iš čia neišgrūs. Vis dėlto eidamas prieškambariu pastebėjau tai, kas anksčiau buvo prasprūdę pro mano akis.

Medalionas. Aliejiniais dažais tapytame paveiksle moteris

persekiojančiomis auksaspalvėmis akimis segėjo medalioną. Stvėriau Linos ranką. Ji pamatė jį ir sustingo.

Anksčiau jo ten nebuvo!

Ką nori tuo pasakyti?

Tas paveikslas čia kabo nuo tada, kai dar buvau maža. Esu pro jį praėjusi tūkstantį kartų. Ji niekada neturėjo medaliono.

9.15

Kelio išsišakojimas

Važiuodami į mano namus beveik nesikalbėjome. Nežinojau, ką pasakyti, o Lina atrodė dėkinga, kad tyliu. Ji leido man vairuoti, ir tai buvo gerai, nes man reikėjo prasiblaškyti, kol vėl sulėtės pulsas. Pravažiavome mūsų gatvę, bet nekreipiau dėmesio. Nebuvau pasirengęs grįžti namo. Nežinau, nei kas dedasi Linos gyvenime, nei jos namuose, nei ką išdarinėja jos dėdė, bet ji turės man papasakoti.

— Pravažiavai savo gatvę, — tai buvo pirmi jos žodžiai, ištarti išvažiavus iš Reivenvudo.

— Žinau.

— Kaip ir visi, manai, kad mano dėdė pamišęs. Taip ir sakyk. Senis Reivenvudas, — jos balse buvo girdėti apmaudas. — Man reikia namo.

Nepratariau nė žodžio. Mudu sukome ratu aplink generolo pievelę, apskritą nuvytusios žolės lopinėlį, juosiantį tikriausiai vienintelį Gatlino objektą, įtrauktą į kelionių vadovus — Pilietinio karo generolo Džubalo A. Erlio skulptūrą. Generolas gynė savo pozicijas, kaip darydavo visada, bet dabar man tai pasirodė neteisinga. Viskas pasikeitė, viskas keičiasi. Aš buvau kitoks, mačiau ir jaučiau kitokius dalykus, ir dariau, kas vos prieš savaitę būtų atrodę neįmanoma. Tarytum ir generolas būtų turėjęs pasikeisti.

Pasukau Balandžių gatve ir sustabdžiau katafalką prie šaligatvio krašto, tiesiai po iškaba „Sveiki atvykę į Gatliną, miestą, kuriame stovi patys unikaliausi pietietiški kolonijiniai namai ir kepamas skaniausias pasaulyje pasukų pyragas“. Dėl pyrago nebuvau tikras, bet visa kita buvo tiesa.

— Ką darai?

Išjungiau variklį.

— Mums reikia pasikalbėti.

— Nesėdinėju automobiliuose su vaikinais, — tai buvo pokštas, bet balsas ją išdavė. Ji atrodė suakmenėjusi.

— Pasakok.

— Apie ką?

— Juokauji, ar ne? — Stengiausi nešaukti.

Ji timptelėjo savo vėrinį, tarp pirštų sukiojo ąselę nuo limonado skardinės.

— Nežinau, ką nori, kad pasakyčiau.

— Gal paaiškintum, kas ką tik ten nutiko.

Ji spoksojo pro langą į tamsą.

— Jis supyko. Kartais jis nesusitvardo.

— Nesusitvardo? Nori pasakyti, mėto daiktus po kambarį jų net nepalietęs ir be degtukų uždeginėja žvakes?

— Itanai, atleisk, — ji kalbėjo tyliai.

Tik ne aš. Kuo labiau ji stengėsi išsisukti nuo atsakymų į mano klausimus, tuo labiau siutau.

— Nenoriu, kad atsiprašinėtum. Noriu, kad pasakytum, kas vyksta.

— Apie ką tu?

— Apie tavo dėdę ir jo nenormalius namus, kuriuos jis kažin kaip sugebėjo per porą dienų naujai įrengti. Apie maistą, kuris tai atsiranda, tai išnyksta. Ir visas tas kalbas apie ribas ir tavo apsaugą. Rinkis, ką papasakosi.

Ji papurtė galvą.

— Negaliu apie tai kalbėti. Tu vis tiek nesuprasi.

— Iš kur žinai, jei neleidi man pabandyti?

— Mano šeima kitokia. Patikėk, tai ne tavo jėgoms.

— Ką tai turėtų reikšti?

— Pripažink, Itanai. Sakaisi esąs ne toks kaip visi, bet esi. Nori, kad būčiau kitokia, bet tik truputį. Ne iš tiesų kitokia.

— Žinai ką? Esi tokia pat pamišėlė kaip ir tavo dėdė.

— Nekviestas atėjai į mano namus, o dabar pyksti, nes tau nepatiko, ką ten pamatei.

Nieko neatsakiau. Pro langus nieko nebuvo matyti, aš negalėjau aiškiai mąstyti.

— Ir tu pyksti, nes bijai. Visi bijote. Giliai viduje visi esate vienodi, — dabar Linos balsas atrodė pavargęs, lyg ji jau būtų sudėjusi ginklus.

— Ne, — pažvelgiau į ją. — Tai tu bijai.

Ji apmaudžiai nusijuokė.

— Taip, tiesa. Tu net negalėtum įsivaizduoti, ko aš bijau.

— Bijai manimi pasikliauti.

Ji nieko neatsakė.

— Bijai ką nors taip gerai pažinti, kad pastebėtum, atėjo į mokyklą ar ne.

Ji perbraukė pirštu per aprasojusį lango stiklą. Linija buvo išsiklaipiusi it zigzagas.

— Bijai palaukti ir sužinoti, kuo viskas baigsis.

Zigzagas darėsi panašus į žaibo strėlę.

— Tu ne čionykštė. Tas tiesa. Ir ne šiaip truputį kitokia.

Ji tebespoksojo pro langą į tuštumą, nes pro langą nieko nebuvo matyti. Bet aš ją mačiau. Mačiau viską.

— Esi neįtikėtinai, absoliučiai, nepaprastai, be galo, neįmanomai kitokia, — pirštų galiukais vos paliečiau jos ranką ir tučtuojau pajutau elektros dilgtelėjimą. — Žinau, nes giliai savyje manau, jog aš taip pat kitoks. Todėl pasakyk man. Prašau. Koks tas kitoniškumas?

— Nenoriu sakyti.

Jos skruostu nuriedėjo ašara. Sugavau ją pirštu ir ji nudegino.

— Kodėl?

— Nes čia mano paskutinė galimybė pabūti paprasta mergaite, net jei čia tik Gatlinas. Nes čia esi vienintelis mano draugas. Nes jei pasakysiu, tu nepatikėsi. Arba dar blogiau, patikėsi, — ji atsimerkė ir pažvelgė man į akis. — Bet kuriuo atveju nebenorėsi su manimi kalbėtis.

Kažkas pabeldė į langą ir abu pašokome. Pro aprasojusį stiklą į mus švietė žibintuvėlis. Nuleidau ranką ir tyliai keiksnodamas atidariau langą.

— Vaikai pasiklydo pakeliui į namus? — Drimba. Buvo išsiviepęs lyg netikėtai kelio pakrašty radęs dvi spurgas.

— Ne, pone. Kaip tik važiuojame namo.

— Čia ne tavo automobilis, pone Veitai.

— Taip, pone.

Jis nukreipė žibintuvėlį į Liną ir ilgokai ją apžiūrinėjo.

— Tai tada važiuokit, grįžkit namo. Nenoriu, kad Ama lauktų.

— Taip, pone.

Pasukau raktelį ir įjungiau variklį. Pažvelgęs į užpakalinio vaizdo veidrodėlį pamačiau jo merginą, Amandą, sėdinčią ant priekinės policijos automobilio sėdynės ir kikenančią.

Užtrenkiau automobilio dureles. Dabar pro vairuotojo langą mačiau Liną, lūkuriuojančią prie mano namų.

— Pasimatysim rytoj.

— Būtinai.

Vis dėlto žinojau, kad rytoj nepasimatysime. Žinojau: jei ji nuvažiuos mūsų gatve, bus viskas baigta. Toks buvo kelias, visai kaip išsišakojimas, vedantis arba į Reivenvudą, arba į Gatliną. Turėjai rinktis. Jei ji dabar šio kelio nepasirinks, katafalkas ties išsišakojimu nuvažiuos kitu keliu, o pro mane pravažiuos. Kaip tą rytą, kai pirmąsyk jį pamačiau.

Jei ji pasirinks ne mane.

Negali važiuoti dviem keliais. O kartą pasukęs nebegali grįžti. Girdėjau, kaip variklis sugaudė įjungiant bėgį, bet nesustojau, ėjau prie durų. Katafalkas nuvažiavo.

Ji pasirinko ne mane.

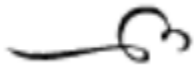

Gulėjau lovoje veidu atsisukęs į langą. Į vidų liejosi mėnesiena ir tai erzino, nes neleido užmigti, nors labiausiai už viską troškau, kad ši diena baigtųsi.

Itanai. Balselis buvo toks tylus, kad vos išgirdau.

Pažvelgiau į langą. Jis buvo uždarytas — tą buvau patikrinęs.

Itanai, na.

Užsimerkiau. Subarškėjo lango skląstis.

Įleisk mane.

Pokštelėdamos atsidarė medinės langinės. Sakyčiau, vėjas, bet nebuvo nė menkiausio dvelktelėjimo. Išlipau iš lovos ir pažvelgiau laukan.

Mūsų pievelėje stovėjo Lina, ji vilkėjo tik pižama. Kaimynams bus proga pasilinksminti, o Amą ištiks infarktas.

— Nulipsi ar man užlipti?

Infarktas, o paskui insultas.

Sėdėjome ant priekinių laiptelių. Mūvėjau džinsus, nes miegu be pižamos, o jei Ama aptiktų mane su mergina ir vienomis trumpikėmis, dar neišaušus rytui būčiau palaidotas po veja už namo.

Lina rėmėsi į laiptų pakopą ir apžiūrinėjo baltus atšokusius priebučio dažus.

— Vos neapsigręžiau jūsų gatvės gale, bet per daug bijojau.

Mėnesienoje mačiau, kad jos pižama žalios ir violetinės spalvos ir kažkuo primena kinišką.

— Paskui, kai parvažiavau namo, pajutau, kad dar labiau bijau to nepadaryti, — ji knebinėjo laką nuo basų kojų pirštų, ir iš to supratau, kad nori kažką pasakyti. — Net nežinau, kaip tai padaryti. Niekuomet anksčiau to nepasakojau, tad nežinau, ar pavyks.

Viena ranka perbraukiau savo susivėlusius plaukus.

— Kad ir kas tai būtų, gali man papasakoti. Žinau, ką reiškia turėti kuoktelėjusią šeimą.

— Tik manai, kad pažįsti pakvaišėlius. Neturi nė menkiausio supratimo.

Ji giliai atsikvėpė. Kad ir ką ketino pasakyti, jai buvo sunku. Mačiau, kaip kamuojasi ieškodama žodžių.

— Mano šeimos nariai ir aš, na, mes turime galių. Galime daryti, ko neįstengia paprasti žmonės. Mes tokie gimstame ir nieko negalime pakeisti. Tokie jau esame.

Man prireikė akimirkos susigaudyti, apie ką ji kalba, ar bent apie ką maniau ją kalbant.

Burtai.

Kur Ama, kai man jos reikia?

Bijojau klausti, bet privalėjau žinoti.

— Ir kas jūs esate? — Skambėjo taip keistai, kad vos prisiverčiau tuos žodžius ištarti.

— Kerėtojai, — tyliai atsakė ji.

— Kerėtojai?

Ji linktelėjo.

— Kaip kerėtojai burtais?

Ji vėl linktelėjo.

Įsistebeilijau į ją. Gal ji pamišusi.

— Kaip raganos?

— Itanai, nebūk juokingas.

Atsikvėpiau, man iškart palengvėjo. Žinoma, aš visiškas kvailys. Ką sau maniau?

— Išties, tai toks kvailas žodis. Lyg sakytum sportininkai. Arba knygiai. Tiesiog kvailas stereotipas.

Skrandis susitraukė. Viena mano dalis norėjo užlėkti laiptais, užrakinti duris ir pasislėpti lovoje. Bet kita dalis, didesnioji, troško likti. Argi nenujaučiau širdies kertelėje, jau seniai? Gal nežinojau, kas ji, bet supratau, kad kažkas ne taip, kad ji kažkuo ypatingesnė, skiriasi ne tik niekučių vėriniu ir tais senais sportukais. Ko tikėjausi iš merginos, galinčios sukelti liūtį? Gebančios kalbėtis su manim net nebūnant tam pačiam kambary? Pajėgiančios valdyti dangumi plaukiančius debesis? Plačiai atverti mano kambario langines, kai pati stovi kieme priešais namą?

— Gal gali pasiūlyti geresnį pavadinimą?

— Nėra vieno žodžio, kuriuo apibūdintum visus mano šeimos narius. Ar galima vienu žodžiu apibūdinti taviškius?

Norėjau sumažinti įtampą, dėtis, kad ji tokia kaip visos merginos. Įtikinti save, kad viskas gali gerai baigtis.

— Taip. Lunatikai.

— Mes kerėtojai. Tai plačiausias apibūdinimas. Visi turime galių. Esame apdovanoti, kaip kitos šeimos būna apdovanotos nuovoka, turtais, grožiu ar sportiškumu.

Žinojau, koks bus kitas klausimas, bet nenorėjau jo užduoti. Jau žinojau, kad ji gali sukelti vėją vien apie jį pagalvojusi. Nežinau, ar buvau pasiruošęs sužinoti, ką dar ji gali padaryti.

Šiaip ar taip, palengva ėmė atrodyti, kad kalbame apie dar vieną kvaištelėjusią pietiečių šeimą, panašią į sesutes. Reivenvudai Gatline gyvena taip pat seniai kaip ir kitos šeimos. Kodėl jie turėtų būti mažiau keisti? Bent taip bandžiau sau įteigti.

Tylą Lina suprato kaip blogą ženklą.

— Žinau, nereikėjo tau nieko sakyti. Prašiau palikti mane ramybėje. Dabar tikriausiai galvoji, kad aš nenormali.

— Manau, tu *talentinga.*

— Galvoji, kad mano namai keisti. Tą jau pripažinai.

— Na, jūs gerokai juos pakeitėte, — stengiausi neišsiduoti. Stengiausi priversti ją šypsotis. Žinojau, kiek jai prireikė pastangų atskleisti man tiesą. Dabar negalėjau jos palikti. Apsigręžiau ir parodžiau šviesą kabinete virš azalijų krūmų, sklindančią pro storas medines langines. — Žiūrėk. Matai tą langą? Tai mano tėčio kabinetas. Jis visą naktį dirba ir visą dieną miega. Nuo mamos mirties jis nebuvo išėjęs iš namų. Jis net neparodo man, ką rašo.

— Kaip romantiška, — tyliai tarė ji.

— Ne, pamišėliška. Bet niekas apie tai nekalba, nes nėra kam kalbėti. Išskyrus Amą, kuri mano kambaryje slapsto stebuklingus amuletus ir barasi, kam nešu namo senus papuošalus.

Mačiau, kad ji jau beveik šypsosi.

— Gal tu esi nenormalus.

— Aš nenormalus, tu nenormali. Tavo namuose dingsta kambariai, mano namuose — žmonės. Tavo kojos iš namų nekeliantis dėdė yra kvaištelėjęs, mano neišeinantis iš namų tėtis — nakviša, tad nesuprantu, kodėl manai, kad mes tokie jau skirtingi.

Lina su palengvėjimu nusišypsojo.

— Pabandysiu šį faktą priimti kaip komplimentą.

— Taip ir yra, — žvelgiau į ją, besišypsančią mėnesienoje. Ji šypsojosi tikra šypsena. Tą akimirką atrodė kažkaip ypatingai. Įsivaizdavau palinkstąs truputį į priekį ir pabučiuojąs ją. Atsitraukiau, persėdau laipteliu aukščiau, nei sėdėjo ji.

— Gerai jautiesi?

— Taip, kuo puikiausiai. Aš tik pavargęs, — nors nė kiek toks nesijaučiau.

Šitaip ant laiptelių prakalbėjome kelias valandas. Aš gulėjau laipteliu aukščiau, ji — laipteliu žemiau. Stebėjome tamsų nakties dangų, paskui rytmečio gaisus, kol išgirdome paukščius.

Kai pagaliau katafalkas nuvažiavo, jau buvo pradėjusi tekėti saulė. Žiūrėjau, kaip paskui automobilį namo neskubriai liuoksi Baubas Redlis. Tokiu greičiu šuo namus pasieks tik saulei leidžiantis. Klausiau savęs, kam jam to reikia.

Kvailas šuo.

Uždėjau ranką ant žalvarinės durų rankenos, bet tiesiog negalėjau prisiversti jų atidaryti. Viskas buvo apvirtę aukštyn kojomis, ir niekas viduje negalėjo to pakeisti. Mano mintys buvo sujauktos, suplaktos kaip didžiulė keptuvė Amos kiaušinienės, ir jau ne pirmą dieną tarsi kažkas vartėsi mano viduriuose.

B. A. I. K. Š. T. U. S. Taip pavadintų mane Ama. Aštuonios horizontaliai, arba, kitaip sakant, bailys. Aš bijojau. Pasakiau Linai,

esą didelis čia daiktas, kad ji ir jos šeima — kas tokie? Raganos? Kerėtojai? Ne iš to tuzino padermių, apie kurias pasakodavo tėtis.

Taip, didelis čia daiktas.

Melavau išsijuosęs. Kertu lažybų, net tas kvailas šuo galėjo tai suuosti.

9.24

Paskutinės trys eilės

Žinote posakį: širdį akmeniu prispaudė? Tikra tiesa. Tą minutę, kai Lina apgręžė automobilį ir vilkėdama tik violetinę pižamą pasirodė prie mano laukujų durų, taip būčiau galėjęs pasakyti.

Žinojau, kažkas artėja. Tik nežinojau, kad šitaip jausiuosi.

Nuo šios akimirkos norėjau būti tik dviejose vietose: su Lina arba vienas, kad galėčiau pabandyti visa tai išnarplioti savo galvoje. Nežinojau, kaip žodžiais nusakyti mūsų santykius. Ji nebuvo mano mergina, mes net nesusitikinėjome. Ligi praėjusios savaitės ji net nepripažino, kad mudu draugai. Neturėjau supratimo, ką ji man jaučia, o juk nepasiųsi, pavyzdžiui, Savanos, išsiaiškinti. Kad ir ką jautėme, kad ir kas tai buvo, nenorėjau rizikuoti to netekti. Tai kodėl kiekvieną sekundę galvojau apie ją? Kodėl ją pamatęs būdavau toks laimingas? Man atrodė, kad žinau atsakymą, bet ar galiu būti tuo tikras? Nežinojau ir neturėjau jokios galimybės sužinoti.

Vaikinai apie tokius dalykus nekalba. Vaikinai paprasčiausiai kenčia širdį prispaudusį akmenį.

— Ką rašai?

Ji užvertė spirale susegtą sąsiuvinį, kurį, regis, visur tampėsi. Krepšinio komanda trečiadieniais nesitreniruodavo, tad mudu su Lina sėdėjome Grinbrajerio sode, apie kurį ėmiau galvoti kaip apie mėgstamą mudviejų vietą, nors to niekuomet nepripažinčiau net kalbėdamas su ja. Čia mudu radome medalioną. Čia galėjome būti, ir niekas nespoksojo ir nesikuždėjo. Privalėjome mokytis, bet Lina kažką rašė sąsiuvinyje, o aš jau devintą kartą skaičiau tą pačią pastraipą apie vidinę atomo sandarą. Mūsų pečiai lietėsi, bet veidai žiūrėjo skirtingomis kryptimis. Aš tysojau blėstančioje saulėje, ji sėdėjo ilgėjančiame apsamanojusio ąžuolo šešėlyje.

— Nieko ypatinga. Rašinėju.

— Gerai, neprivalai pasakoti, — stengiausi neparodyti nusivylimo.

— Šiaip... kvailystės.

— Vis tiek pasakyk.

Kokią minutę ji tylėjo, savo juodu raišikliu terliojo guminį bato kraštą.

— Tiesiog kartais rašau eiles. Taip darau nuo vaikystės. Žinau, kad tai keista.

— Nemanau, kad keista. Mano mama buvo rašytoja. Mano tėtis rašytojas. — Jutau, kad ji šypsosi, nors į ją nežiūrėjau. — Na, gerai, tai nekoks pavyzdys, nes mano tėtis tikrai keistas, bet dėl to negalima kaltinti rašymo. — Luktelėjau tikėdamasis, kad ji paduos man sąsiuvinį ir paprašys paskaityti. Nepavyko. — Gal kada nors galėsiu perskaityti kokį eilėraštį.

— Vargu.

Išgirdau, kaip ji vėl atverčia sąsiuvinį ir lapą ima krebždenti rašiklis. Spoksojau į chemijos vadovėlį kartodamas frazę, kurią jau šimtą kartų prasukau galvoje. Buvome vieni. Saulė palengva slėpėsi. Lina rašė poeziją. Jei kada nors tam pasiryžčiau, tai dabar atrodė tinkamas laikas.

— Tai ar norėtum, na, žinai, draugauti? — stengiausi kalbėti nerūpestingai.

— O argi mudu nedraugaujame?

Kramčiau seno plastikinio šaukštelio kotą. Radau jį kuprinėje, tikriausiai buvo likęs nuo pudingo puodelio.

— Taip. Ne. Noriu pasakyti, gal norėtum, na, nežinau, gal kur nors nueitume?

— Dabar? — ji atsikando išvynioto javainio ir pasuko kojas taip, kad sėdėtų šalia manęs, paskui ištiesė batonėlį man. Aš papurčiau galvą.

— Ne šiandien. Penktadienį ar kitą dieną. Galėtume nueiti į kiną, — įkišau šaukštelį į chemijos vadovėlį ir jį užverčiau.

— Šlykštu, — ji nutaisė grimasą ir atsivertė kitą lapą.

— Ką nori pasakyti? — jutau, kaip rausta mano veidas.

Aš kalbėjau tik apie filmą.

Kvailys.

Ji parodė į mano knygos žymeklį — neplautą šaukštelį.

— Kalbėjau apie šitą.

Pajutau palengvėjimą ir nusišypsojau.

— Na, taip. Blogas įprotis, kurį perėmiau iš mamos.

— Turėjo silpnybę šaukštams ir šakutėms?

— Ne, knygoms. Vienu metu skaitydavo gal dvidešimt, jos būdavo išmėtytos po visus namus — ant virtuvės stalo, prie jos lovos, vonios kambaryje, automobilyje, jos rankinėse, nedidelė krūvelė ant kiekvienos laiptų pakopos. Skaitomą vietą pasižymėdavo bet kuo. Pamesta mano kojine, obuolio luobele, savo akiniais, kita knyga, šakute.

— Senu nešvariu šaukštu?

— Taigi.

— Kertu lažybų, Amą tai nervindavo.

— Varydavo iš proto. Ne, palauk, ji kaip ten... — pasiknisau giliau. — S. U. T. R. I. K. D. A. V. O.

— Dešimt vertikaliai? — nusijuokė ji.

— Tikriausiai.

— Šitas priklausė mano mamai, — ji iškėlė vieną amuletą, kabantį ant ilgos sidabrinės grandinėlės, kurios, regis, niekuomet nenusiimdavo. Tai buvo mažas auksinis paukščiukas. — Tai varnas.

— Reivenvudo **[* Angl. Ravemwood - varnų miškas (vert. past.)]** ženklas?

— Ne. Varnai — patys galingiausi kerėtojų pasaulio paukščiai. Legenda pasakoja, kad jie gali į save sutraukti energiją ir atpalaiduoti ją kitomis formomis. Kartais dėl jų galios varnų net bijomasi, — žiūrėjau, kaip ji paleidžia varną ir šis nukrinta į savo vietą tarp skridinio su išgraviruotu keistu įrašu ir juodo stiklinio rutuliuko.

— Turi daug amuletų.

Ji užsikišo už ausies plaukų sruogą ir pažvelgė žemyn į vėrinį.

— Jie netikri amuletai, tik man ką nors reiškiantys daiktai, — pakėlė ąselę nuo limonado skardinės. — Šita nuo pirmosios apelsinų limonado skardinės, kurią išgėriau sėdėdama mūsų namo Savanoje verandoj. Man ją nupirko senelė, kai verkdama parėjau iš mokyklos, nes niekas man nieko neįdėjo į Valentino dienai skirtą batų dėžutę.

— Miela.

— Jei sakydamas „miela“ turi galvoje „tragiška“.

— Norėjau pasakyti, kad ją išsaugojai.

— Aš viską saugau.

— O šitas? — parodžiau į juodą rutuliuką.

— Man jį davė teta Tvaila. Juos daro iš tų uolų, stūksančių kažkokioje atokioje vietoje Barbadose. Sakė, jis man atneš sėkmę.

— Šaunus vėrinys. — Mačiau, kiek daug jis jai reiškia — kiekvieną kabantį daiktelį ji lietė labai rūpestingai.

— Žinau, kad atrodo kaip krūva šlamšto. Ilgai niekur negyvenau. Niekada ilgiau kaip kelerius metus nesu išbuvusi tame pačiame name ar tame pačiame kambaryje, ir kartais man atrodo, kad, be šių ant grandinėlės suvertų daikčiukų, daugiau nieko ir neturiu.

Atsidusau ir nugnybau žolės stiebelį.

— Gaila, kad negyvenau kurioje nors iš tų vietų.

— Čia tavo šaknys. Geriausias draugas, kurį turėjai visą gyvenimą, namas su miegamuoju, kuris visada priklausė tau. Tikriausiai net yra toks durų staktos šulas, ant kurio sužymėtas tavo ūgis.

Yra.

Juk yra, tiesa?

Stumtelėjau ją petimi.

— Jei nori, galiu ir tave išmatuoti ant to šulo. Visiems laikams

gali įsiamžinti Veitų žemėje.

Ji šyptelėjo savo sąsiuviniui ir petimi stumtelėjo mane. Akies krašteliu mačiau popietės saulės nutviekstą jos veido pusę, vieną sąsiuvinio lapą, besivejančius juodų plaukų galiukus, juodo sportuko nosį.

Dėl to kino. Penktadienis tinka.

Paskui ji tarp lapų įspraudė javainį ir užvertė sąsiuvinį.

Mūsų juodų nutriušusių sportbačių nosys susilietė.

Kuo daugiau galvojau apie penktadienio vakarą, tuo labiau nervinausi. Žinojau, kad tai ne pasimatymas, tikrai ne. Vis dėlto iš dalies tai ir buvo bėda. Aš norėjau, kad būtų pasimatymas. Ką darai suvokęs, jog, ko gero, kažką jauti merginai, kuri lyg ir nepripažįsta esanti tavo draugė? Merginai, kurios dėdė išspyrė tave iš jų namų ir kuri nėra laukiama tavo namuose? Merginai, kurios nekenčia beveik visi tau pažįstami žmonės? Merginai, kuri sapnuoja tuos pačius sapnus kaip ir tu, bet gal nejaučia tokių pačių jausmų?

Neišmaniau, ką daryti, todėl nedariau nieko. Bet nesilioviau galvojęs apie Liną ir ketvirtadienio vakarą vos nenuvažiavau pas ją į namus. Būčiau taip ir padaręs, jei jos namai nebūtų už miesto ir turėčiau savo automobilį. Jei jos dėdė nebūtų Meikonas Reivenvudas. Visi tie „jei“ ir neleido man apsijuokti.

Kiekvieną dieną gyvenau tarsi svetimą gyvenimą. Man niekada nieko nenutikdavo, o dabar užgriuvo viskas — sakydamas „viskas“ iš tikro galvoje turėjau Liną. Valanda prabėgdavo ir greičiau, ir lėčiau. Jaučiausi, lyg būčiau išsiurbęs orą iš milžiniško baliono ar mano smegenys negautų deguonies. Debesys atrodė įdomesni, valgykla ne tokia šlykšti, muzika skambėjo gražiau, tie patys seni sąmojai buvo juokingesni, o Džeksonas iš krūvos pilkšvai žalių pramoninių pastatų virto galimybių planu, kuriame kokiu nors metu ir kokioje nors vietoje galėjau atsitiktinai sutikti ją. Pastebėjau, kad šypsausi be jokios priežasties, vaikštau su ausinėmis ir mintyse kartoju mūsų pokalbius, norėdamas dar kartą juos išklausyti. Buvau matęs taip darant kitus.

Bet niekada pats taip nesijaučiau.

Laukdamas penktadienio vakaro visą dieną buvau kuo puikiausiai nusiteikęs, vadinasi, pamokose man sekėsi už visus blogiausiai, o per treniruotę — geriausiai. Turėjau kur nors išlieti visą tą energiją. Net treneris pastebėjo ir po treniruotės šnektelėjo.

— Veitai, taip ir toliau, gal kitais metais tavimi susidomės krepšinio skautai.

Po treniruotės Linkas pavėžėjo mane iki Samervilio. Vaikinai taip pat ketino spėti į filmą, ir, ko gero, šį faktą man reikėjo turėti omenyje — kino teatre „Cineplex“ tebuvo vienas ekranas. Vis dėlto jau buvo per vėlu, ir aš lioviausi ėmęs į galvą.

Kai privažiavome Dranduletu, Lina sėdėjo lauke tamsoje priešais ryškiai apšviestą kino teatrą. Ji vilkėjo violetinius sportinius marškinėlius, ant jų buvo užsitempusi prigludusią suknelę, pabrėžiančią visus jos mergiškus privalumus, ir avėjo numintus juodus aulinius batus, verčiančius tuos privalumus pamiršti.

Viduje, be įprastos Samervilio bendruomeninės kolegijos studentų minios, buvo susirinkusi visa aistruolių komanda; merginos stoviniavo vestibiulio arkadoje su krepšinio komandos vaikinais. Mano nuotaika ėmė niūkti.

— Labas.

— Vėluoji. Nupirkau bilietus, — Linos akys tamsoje buvo neįskaitomos. Nusekiau paskui ją vidun. Pradžia ne kažin kokia.

— Veitai! Eikš čionai! — arkadoje virš minios nuaidėjo Emorio balsas, nustelbdamas devintojo dešimtmečio muziką, skambančią vestibiulyje.

— Veitai, tu su pana? — dabar mane erzino Bilis. Erlas nesakė nieko, bet tik todėl, kad apskritai beveik nekalbėdavo.

Lina nekreipė į juos dėmesio. Ji pasitrynė galvą ir žengė priekyje, tarsi nenorėtų į mane žiūrėti.

— Toks jau gyvenimas, — atšoviau pro minią. Pirmadienį apie tai dar išgirsiu. Pasivijau Liną. — Ei, atleisk, kad taip atsitiko.

Ji greitai atsigręžė ir pažvelgė į mane.

— Nieko nebus, jei esi iš tų žmonių, kurie nenori žiūrėti anonsų.

Aš tavęs laukiau.

Išsiviepiau.

— Anonsų ir titrų, ir šokančio spragintų kukurūzų berniuko.

Ji žvelgė pro mane į mano draugus ar bent į tuos žmones, kurie istorine prasme atliko tokią funkciją.

Nekreipk į juos dėmesio.

— Su sviestu ar be sviesto? — Ji buvo suirzusi. Aš pavėlavau, ir jai teko vienai atsidurti prieš Džeksono vidurinės socialinį užtvarą. Dabar buvo mano eilė.

— Su sviestu, — prisipažinau žinodamas, kad atsakymas neteisingas.

Lina vyptelėjo.

— Bet tavo porciją su sviestu iškeisiu į papildomai pasūdytą, — tariau.

Jos akys pažvelgė pro mane, paskui vėl į mane. Girdėjau artėjantį Emilės juoką. Nekreipiau dėmesio.

Lina, tik pasakyk, ir išeisim.

— Be sviesto, druskos, sumaišytą su šokoladinėmis karamelėmis. Tau patiks, — tarė ji ir jos pečiai šiek tiek atsileido.

Man jau patinka.

Aistruolės ir vaikinai praėjo pro mus. Emilė pabrėžtinai nekreipė į mane dėmesio, o Savana apėjo Liną, lyg ši būtų užsikrėtusi kokiu nors oru plintančiu virusu. Galėjau tik įsivaizduoti, ką jos pasakos mamoms grįžusios namo.

Stvėriau Linos ranką. Mano kūną nupurtė elektra, bet šįkart nenukrėtė taip, kaip tą naktį lyjant. Labiau panėšėjo į jausmų sumaištį. Tarsi paplūdimy į tave trenktųsi banga ar lietingą naktį lįstum po elektra šildoma antklode. Leidau jai mane užlieti. Savana pastebėjo ir bakstelėjo alkūne Emilę.

Tu neprivalai to daryti.

Suspaudžiau jos ranką.

Ko daryti?

— Ei, jaunuoliai, ar matėt vaikinus? — Man per petį paplojo Linkas, nešinas milžiniška porcija spragintų kukurūzų su sviestu ir didžiuliu puodeliu mėlyno gėrimo su ledu.

„Cineplexe“ buvo rodomas kažkoks kriminalinis detektyvas, kuris, turint galvoje Amos polinkį detektyvams ir lavonams, būtų jai patikęs. Linkas nuėjo atsisėsti su vaikinais, pakeliui tarp eilių nužiūrinėdamas kolegijos merginas. Ne todėl, kad būtų nenorėjęs sėdėti su Lina, bet todėl, jog manė, kad norėtume būti vieni. Taip ir buvo, bent aš taip norėjau.

— Kur nori sėdėti? Arčiau ekrano, viduryje? — laukiau, kad nuspręstų ji.

— Gale.

Tarpueiliais nusekiau ją į paskutinę eilę.

„Cineplexe“ Gatlino jaunimas lankydavosi dažniausiai dėl vienos priežasties — norėdamas sueiti į krūvą, juolab kad čia rodomi filmai jau būdavo išleisti skaitmeniniais diskais. Bet į paskutines tris eiles būdavo sėdamasi tik turint vieną tikslą. „Cineplexe“, prie vandens bokšto ir vasarą prie ežero. Be šių vietų, buvo dar keli tualetai ir rūsiai, daugiau rinktis nebuvo iš ko. Žinojau, kad mudu nesiglamžysime, net jei tarp mudviejų ir vyktų kas nors panašaus, čia jos nebūčiau atsivedęs. Lina nebuvo šiaip kokia nors mergina, kurią „Cineplexe“ vediesi į vieną iš paskutinių trijų eilių. Ji buvo kur kas vertesnė.

Vis dėlto ji taip pasirinko, ir aš žinojau kodėl. Jei nori nuo Emilės Ašer būti kuo toliau, paskutinė eilė kaip tik.

Gal turėjau ją perspėti. Dar nepradėjus rodyti filmo titrų žmonės jau energingai ėmėsi, ko atėję. Abu spoksojome į spragintus kukurūzus, nes kitur žiūrėti buvo pavojinga.

Kodėl nieko nesakei?

Nežinojau.

Melagis.

Elgsiuosi kaip džentelmenas. Garbės žodis.

Mintis apie tai nuvijau į šalį, galvojau apie bet ką — orą, krepšinį — ir kyštelėjau ranką į kukurūzų kibirėlį. Tuo pat metu ją kyštelėjo ir Lina, akimirksnį mūsų rankos lietėsi, ir mano ranka perbėgo šiurpulys, perliejo karštis ir šaltis — viskas kartu. Du prieš du. Statyk užtvarą. Veržkis į baudos aikštelę. Džeksono vidurinės krepšinio derinių sąsiuvinyje buvo tik tiek derinukų. Bus sunkiau, nei maniau.

Filmas buvo siaubingas. Po dešimties minučių jau žinojau jo pabaigą.

— Tai padarė jis, — sukuždėjau.

— Ką?

— Tas vyras. Jis — žudikas. Nežinau, ką nužudė, bet tai padarė jis. — Dar viena priežastis, kodėl Linkas nenorėdavo sėdėti šalia manęs: aš visada nuo pat pradžių žinodavau, kuo viskas baigsis, ir negalėdavau nutylėti. Mano saviška galvosūkių sprendimo versija. Dėl tos pačios priežasties man puikiai sekdavosi visokie vaizdo žaidimai ir žaisti su tėčiu šaškėmis. Perprasdavau viską iš karto, nuo pat pirmo ėjimo.

— Iš kur žinai?

— Žinau, ir tiek.

Kuo šitai baigsis?

Žinojau, ko klausia. Bet pirmą kartą tiesiog nežinojau atsakymo.

Laimingai. Labai labai laimingai.

Melagis. O dabar paduok šokoladines karameles.

Jų ieškodama ji įkišo savo ranką į mano sportinio nertinio kišenę. Tik jie buvo ne toje pusėje, ir ji rado, ko mažiausiai tikėjosi. Mažą maišelį, kietą gumulą, gerai mums pažįstamą medalioną. Lina krūptelėjo, išsitiesė, ištraukė maišelį ir iškėlė it kokią negyvą pelę.

— Kodėl vis dar nešiojiesi jį kišenėje?

— Ša.

Aplink mus sėdintys žmonės pyko; keista, filmo jie net nežiūrėjo.

— Negalėjau palikti namuose. Ama mano, kad aš jį užkasiau.

— Gal taip ir reikėjo padaryti.

— Tai neturi reikšmės, tas daiktas su dvasia. Beveik niekada neveikia. Pati matei, kad veikia, kada nori.

— Ar galit užsičiaupti? — Prieš mus sėdinti porelė nutarė įkvėpti oro. Lina pašoko ir medalionas nukrito. Abu bandėme jį sugriebti. Lyg sulėtintame filme mačiau krintančią nosinę. Tamsoje vos galėjau įžiūrėti baltą stačiakampį. Didelis ekranas ėmė suktis ir virto mažu šviesos taškeliu, o mes jau užuodėme dūmus...

Sudegino namą su visomis moterimis.

To negali būti. Mama. Ženevjevos mintys vijo viena kitą. Gal dar ne vėlu. Ji puolė bėgti, nepaisydama aštrių krūmų nagų, raginančių ją grįžti ir Itano bei Aivės balsų jai už nugaros. Krūmai prasiskyrė ir ji pamatė du federalus, stovinčius priešais sudegusį Ženevjevos senelio kadaise statytą namą. Du kareivius, laikančius sidabru nukrautą padėklą ir beriančius lobį į kareivišką kuprinę. Ženevjeva metėsi it juodas debesis, kedenamas gaisro sukeltų vėjo šuorų.

— Kokį velnią...

— Griebk ją, Emetai, — šūktelėjo vienas.

Peršokdama kas antrą pakopą Ženevjeva užbėgo laiptais, ją dusino dūmai, virstantys pro angą, kur anksčiau būta priekinių durų. Ji ėjo iš proto. Mama. Evangelina. Plaučius jai plėšte plėšė. Pajuto krintanti. Ar krinta dėl dūmų? Ar ji alpsta? Ne, čia kažkas kita. Jos riešą sugriebė kažkieno ranka ir nutempė žemyn.

— Kur žadi bėgti, mergyt?

— Paleisk! — suklykė ji nuo dūmų prikimusiu balsu. Kai jis ją vilko, nugara daužėsi į pakopas, prieš akis liejosi tamsiai mėlyna ir auksinė spalvos. Paskui trenkėsi galva. Karštis, tada kažin koks skystis, varvantis nuo suknelės apykaklės. Svaigulys ir sumaištis, susipynusi su neviltim.

Tamsą perskrodė šūvis. Jis nuaidėjo taip garsiai, kad ji atitoko. Riešą laikiusi ranka atsileido. Ji bandė prisiversti sutelkti žvilgsnį.

Nuaidėjo dar du šūviai.

Viešpatie, pasigailėk mamos ir Evangelinos. Bet galų gale paaiškėjo, kad ji prašė per daug o gal prašymas buvo ne tas. Nes kai išgirdo krintant trečią kūną, jos akys prašviesėjo, ir ji galėjo įžiūrėti pilką vilnonį Itano švarką, aptaškytą krauju. Mylimąjį, nušautą tų pačių kareivių, prieš kuriuos jis atsisakė kariauti.

Ir kraujo kvapas, sumišęs su parako ir degančių citrinų tvaiku.

Ekrane bėgo titrai, žiebėsi šviesos. Linos akys tebebuvo užmerktos, kėdėje ji sėdėjo atsilošusi. Plaukai susitaršę, nė vienas iš mudviejų negalėjome atgauti kvapo.

— Lina? Tau nieko?

Ji atsimerkė ir pakėlė į viršų mus skiriančią atramą. Netardama nė žodžio padėjo galvą man ant peties. Jutau, kaip smarkiai ji virpa, net negali kalbėti.

Žinau. Ir aš ten buvau.

Taip ir sėdėjome, kai pro šalį praėjo Linkas ir kiti vaikinai. Linkas man mirktelėjo ir praeidamas iškėlė kumštį, lyg norėtų su manim susidaužti delnais, kaip darydavo aikštelėje man atlikus sėkmingą metimą.

Bet jis klydo, visi jie klydo. Gal ir sėdėjome paskutinėje eilėje, bet

mes nesiglamžėme. Užuodžiau kraują ir man ausyse vis dar aidėjo šūviai.

Ką tik matėme mirštantį žmogų.

Susibūrimo dienos

Po apsilankymo kino teatre ilgai laukti neteko. Pasklido gandas, kad Senio Reivenvudo dukterėčia susitikinėja su Itanu Veitu. Jei nebūčiau „Itanas Veitas, kurio mama tik pernai mirė“, gandas būtų sklidęs dar greičiau, gal net beširdiškiau. Net komandos vaikinams magėjo šį tą pasakyti. Tik jie tai išsakė ne taip greitai kaip paprastai, nes nedaviau jiems progos.

Buvau vaikinas, kuris neištveria triskart nepietavęs, tačiau po apsilankymo kino teatre pietauti ėmiau rečiau, bent jau ne su komanda. Bet ar ilgai išsiversi su puse sumuštinio, suvalgyto ant suolo stadione, o ir slėptis nebuvo kur.

Iš tikro ir negalėjai pasislėpti. Džeksono vidurinė buvo miniatiūrinis Gatlinas; niekur nepabėgsi. Mano dingimas neprasprūdo vaikinams pro akis. Kaip jau sakiau, privalėjai rodytis patikrinimuose, o jei tam trukdo mergina, ypač kurios nėra patvirtintame sąraše — noriu pasakyti, Emilės ir Savanos patvirtintame sąraše, — reikalai komplikuojasi.

Jei mergina iš Reivenvudų, o jiems Lina visuomet bus tokia, reikalai praktiškai neįmanomi.

Turėjau elgtis vyriškai. Atėjo laikas susiremti su valgykla. Tai kas, kad mudu net netikra pora. Džeksone, jei kartu valgai pietus, tai beveik tas pats, lyg jau būtumėte leidę laiką automobilyje už vandens bokšto. Visi visuomet manydavo blogiausia, bent jau dauguma. Kai pirmą kartą su Lina kartu įėjome į valgyklą, ji vos neapsisuko ir neišėjo. Turėjau pastverti už rankinės dirželio.

Nebūk pakvaišusi. Tai tik pietūs.

— Atrodo, kai ką pamiršau savo spintelėje, — ji nusisuko, bet aš nepaleidau dirželio.

Draugai pietauja kartu.

Ne, nepietauja. Mes nepietaujame. Noriu pasakyti, ne čia.

Paėmiau du oranžinius plastikinius padėklus.

— Imsi padėklą? — pastūmiau prieš ją padėklą ir ant jo padėjau blizgantį picos trikampį.

Dabar pietaujame. Bailiuke.

Manai, nesu to bandžiusi?

Su manimi nebandei. Maniau, nori, kad būtų kitaip nei senojoje mokykloje.

Lina neryžtingai apsidairė po valgyklą. Giliai įkvėpė ir ant mano padėklo numetė lėkštę morkų ir salierų salotų.

Jei suvalgysi šitas, sėsiu, kur panorėsi.

Pažvelgiau į morkas, paskui į valgyklą. Vaikinai jau būriavosi prie mūsų stalo.

Kur panorėsiu?

♦ ♦ ♦

Jei tai būtų buvęs filmas, būtume atsisėdę prie stalo kartu su vaikinais ir jie būtų pasimokę ko nors vertingo, pavyzdžiui, nevertinti žmonių pagal išvaizdą arba kad būti kitokiam nėra blogai. O Lina būtų sužinojusi, kad ne visi sportininkai kvaili ir paviršutiniški. Regis, filmuose visada tai pavyksta, bet čia buvo ne filmas. Čia buvo Gatlinas, ir tas faktas griežtai lėmė, kas privalo nutikti. Man pasukus prie stalo, Linkas sugavo mano žvilgsnį ir ėmė purtyti galvą, lyg sakydamas: tik ne čia, žmogau. Už poros žingsnių nuo manęs ėjo Lina, pasirengusi dėti į kojas. Ėmiau suprasti, kaip viskas klostysis: tarkime, niekas nieko vertingo neišmoks. Jau beveik apsigręžiau, kai į mane pažvelgė Erlas.

Tas vienas žvilgsnis pasakė viską. Jis bylojo: jei atsivesi ją čia, tau galas.

Tikriausiai Lina taip pat matė tą žvilgsnį, nes kai apsigręžiau, jos jau nebuvo.

Tądien po treniruotės Erlui buvo pavesta su manimi pasikalbėti, ir tai atrodė gana juokinga, nes iškalba jis niekuomet nepasižymėjo. Jis atsisėdo ant suolo prie mano spintelės drabužinėje. Supratau, kad taip suplanuota, nes jis buvo vienas, o Erlas Petis beveik niekada nebūdavo vienas. Jis negaišo laiko.

— Nedaryk to, Veitai.

— Aš nieko nedarau, — nepakėliau akių nuo savo spintelės.

— Būk ramus. Tai ne dėl tavęs.

— Tikrai? O jei dėl manęs? — Užsitempiau savo sportinius marškinėlius su transformeriais.

— Vaikinams nepatinka. Šitą kelią pasirinkęs atgal nebegrįši.

Jei Lina nebūtų dingusi iš valgyklos, Erlas žinotų, kad man nesvarbu, ką jie mano. Jau kuris laikas man nesvarbu. Trenkiau spintelės durelėmis ir jis išėjo nelaukdamas, kol pasakysiu, ką manau apie jį ir kelią, vedantį į aklavietę.

Jutau, kad tai — paskutinis perspėjimas. Negalėjau kaltinti Erlo. Bent kartą pritariau jam. Vaikinai eina vienu keliu, aš — kitu. Kas dėl to ginčytųsi?

Vis dėlto Linkas atsisakė perbėgti į priešo pusę. O aš lankiau treniruotes; vaikinai netgi perdavinėdavo man kamuolį. Žaidžiau geriau nei bet kada, kad ir ką jie kalbėdavo ar dažniau nekalbėdavo drabužinėje. Kai sukiojausi tarp vaikinų, stengdavausi neišsiduoti, kad mano visata skilusi per pusę, kad dabar net dangus man atrodo kitoks,

kad man nebesvarbu, ar pateksime į valstijos finalą. Kad ir kur buvau, kad ir su kokiais žmonėmis, mano mintys sukosi apie Liną.

Tik, žinoma, per treniruotes apie tai neužsimindavau, nekalbėjau ir šiandien po treniruotės, kai važiuodamas namo Linkas sustojo prie „Stok ir vok“ nusipirkti degalų. Čia buvo ir kitų vaikinų, ir aš dėl Linko bandžiau elgtis kaip komandos narys. Mano burna buvo prikimšta cukraus pudra apibarstytų spurgų, ir žengdamas pro stumdomąsias duris vos jomis nepaspringau.

Ten buvo ji. Antra pagal grožį kada nors regėta mergina.

Tikriausiai ji buvo kiek vyresnė už mane, nes, nors atrodė kažkur matyta, Džeksone nesimokė kartu su manim. Tuo buvau tikras. Ji buvo iš tų, kurią pamatęs vaikinas nebepamiršta. Ji garsiai leido kažkokią man negirdėtą muziką ir lūkuriavo savo juodos ir baltos spalvos kabriolete „Mini Cooper“, netvarkingai pastatytame per dvi stovėjimo vietas automobilių aikštelėje. Regis, ji nepastebėjo nubrėžtų linijų, o gal jų nepaisė. It cigaretę čiulpė ledinuką ant pagaliuko, nuo vyšnių spalvos dažų putlios jos lūpos buvo dar raudonesnės.

Ji nužvelgė mus ir pagarsino muziką. Akimirksniu permetė abi kojas per dureles ir jau stovėjo prieš mus tebečiulpdama ledinuką.

— Frankas Zapa. „Skęstanti ragana“. Kai jūs dar gulėjot vystykluose. — Ji lėtai artinosi, lyg duodama mums laiko ją apžiūrėti. Turiu pripažinti, mes tą ir darėme.

Jos plaukai buvo ilgi ir šviesūs, vienoje veido pusėje šalia iškarpytų karčiukų krito plati rausvai nudažyta sruoga. Akis slėpė milžiniški juodi akiniai, segėjo juodą trumpą klostuotą sijonėlį, lyg būtų kokia nors gotė aistruolė. Nukirpti balti berankoviai marškinėliai buvo iš tokios plonytės medžiagos, kad persišvietė juoda liemenėlė ir beveik visa kita. O pažiūrėti buvo į ką. Juodi motociklininko batai, žiedas bamboje ir tatuiruotė. Ši buvo juoda, „pirmykščio“ stiliaus, ir vijosi aplink merginos bambą, bet iš tos vietos, kur stovėjau, negalėjau įžiūrėti, ką ji vaizduoja, be to, stengiausi per daug neįsistebeilyti.

— Itanas? Itanas Veitas?

Sustojau kaip nudiegtas. Į mane atsitrenkė pusė krepšinio komandos.

— Negali būti! — Iš jos lūpų išgirdęs mano vardą Šonas nustebo ne mažiau kaip aš. Paprastai laimės kūdikis būdavo jis.

— Karšta. — Linkas tik spoksojo pravira burna. — Karšta kaip TLN. — Trečiojo laipsnio nudegimas. Didžiausias Linko komplimentas merginai, karštesnei net už Savaną.

— Ko gero, bus bėdos.

— Karštos merginos ir *yra* bėda. Čia visa esmė.

Ji ėjo tiesiai į mane čiulpdama ledinuką.

— Kuris iš jūsų, laimės kūdikių, Itanas Veitas?

Linkas stumtelėjo mane į priekį.

— Itanai! — Ji puolė man ant kaklo. Rankos buvo stebėtinai šaltos, lyg būtų laikiusi krepšį su ledu. Suvirpėjau ir atsitraukiau.

— Ar aš tave pažįstu?

— Nė iš tolo. Aš Ridlė, Linos pusseserė. Ar nesigaili pirma nesutikęs manęs...

Paminėjus Liną vaikinai apsvaidė mane keistais žvilgsniais ir nenoriai nuslinko prie savo automobilių. Po mūsų su Erlu pokalbio dėl Linos buvome pasiekę abipusį susitarimą, vienintelį galimą tarp vaikinų: aš apie ją nekalbu, ir jie nekalba apie ją, ir tarpusavy kaip nors visi šitaip gyvensime, kiek reikės. Neklauskite ir aš nesakysiu. Vis dėlto ilgai taip nesitęs, ypač jei miestelyje ims rodytis keisti Linos giminaičiai.

— Pusseserė?

Ar Lina kada nors minėjo Ridlę?

— Šventėms? Teta Dėlė? Rimuojasi su „pragaras ir vėlei“? Na, ar ką nors primena?

Ji buvo teisi, Meikonas per vakarienę buvo kažką minėjęs.

Pajutęs palengvėjimą išsiviepiau, tik skrandis vis dar buvo susitraukęs į didelį mazgą; vadinasi, ne taip jau man ir palengvėjo.

— Tikrai. Atsiprašau, buvau pamiršęs. Pusbroliai.

— Meiluti, dabar žiūri į *pusseserę*. Visi kiti — tik vaikai, kurių mama susilaukė po manęs. Taip jau atsitiko. — Ridlė įšoko į mini kuperį. Ir tai sakydamas turiu omenyje, kad ji tiesiogine prasme liuoktelėjo per automobilio šoną ir nusileido ant vairuotojo sėdynės. Nejuokavau kalbėdamas apie aistruolės gebėjimus. Tos merginos kojos tikrai buvo galingos.

Mačiau, kad Linkas, stovėdamas prie Dranduleto, nenuleidžia nuo jos akių.

Ridlė patapšnojo vietą šalia savęs.

— Šok vidun, drauguži, kitaip pavėluosime.

— Aš ne... Noriu pasakyti, mes ne...

— Tu tikrai mielas. Dabar lipk vidun. Juk nenori, kad pavėluotume, tiesa?

— Kur pavėluotume?

— Į šeimos vakarienę. Didžiąją šventę. Susibūrimą. Kaip manai, kodėl buvau pasiųsta į šitą Gat-mėšlį tavęs ieškoti?

— Nežinau. Lina manęs nė nekvietė.

— Na, tarkime, tetai Delei niekas nesutrukdys apžiūrėti pirmąjį vaikiną, kurį Lina parsivedė namo. Tad esi pakviestas, ir kadangi Lina užimta vakarienės rengimu, o Meikonas vis dar, žinai, „miega“, trumpą šiaudą ištraukiau aš.

— Ji neparsivedė manęs namo. Aš tik vieną vakarą užėjau, atnešiau namų darbą.

Ridlė iš vidaus atidarė automobilio dureles.

— Lipk, Trumpasis Šiaude.

— Jei Lina būtų norėjusi, kad atvažiuočiau, būtų paskambinusi, — bet net taip sakydamas kažkur giliai žinojau, kad sėsiu į automobilį. Tik dar dvejojau.

— Ar tu visuomet toks? O gal flirtuoji su manimi? Nes jei dediesi sunkiai prieinamas, tik pasakyk: važiuosim į pelkynus ir automobilyje imsimės reikalo.

Įlipau į automobilį.

— Gerai. Važiuojam.

Ji ištiesė ranką ir savo šaltais pirštais nubraukė man nuo akių plaukus.

— Tavo gražios akys, drauguži. Neturėtum jų slėpti.

Per tą laiką, kol važiavome į Reivenvudą, nežinau, kas man pasidarė. Ji vis leido man negirdėtą muziką, o aš pradėjau kalbėti ir nebesilioviau, kol neišpasakojau jai visų tų dalykų, kurių nebuvau pasakojęs niekam, išskyrus Liną. Net negaliu paaiškinti. Lyg būčiau nebegalėjęs suvaldyti liežuvio.

Pasakojau jai apie mamą, kaip ji mirė, nors beveik niekada su niekuo apie tai nekalbėdavau. Papasakojau apie Ama, kad ji buria kortomis ir kad dabar, kai nebeturiu mamos, ji man kaip mama, tik va, tie amuletai ir lėlytės, ir tas jos sunkiai sugyvenamas charakteris... Papasakojau apie Linką ir jo mamą, kaip ji pastaruoju metu pasikeitė ir visą laiką bando visus įtikinti, kad Lina tokia pat pamišėlė kaip Meikonas Reivenvudas ir kelia grėsmę visiems Džeksono mokiniams.

Papasakojau apie tėtį, kaip jis užsidarė savo kabinete su savo knygomis ir kažkokiu paslaptingu paveikslu, į kurį man niekada nebuvo leista žvilgtelėti, ir kaip jutau, kad turiu jį saugoti, net jei tą grėsmę kelia kažkokie seniai nutikę dalykai.

Papasakojau jai apie Liną, kaip susitikom lietui lyjant, kaip mes tarytum pažinojom vienas kitą dar prieš susitikdami, ir apie nemalonų epizodą su langu.

Manęs neapleido jausmas, tarytum ji visa tai iš manęs trauktų čiulpdama tą lipnų raudoną ledinuką, kurio nesiliovė laižyti vairuodama. Man prireikė visų jėgų, kad neišpasakočiau apie medalioną ir sapnus. Gal faktas, jog ji — Linos pusseserė, atrišo man liežuvį. O gal dar kas nors.

Man pradėjus taip spėlioti, sustojome prie Reivenvudo dvaro ir ji išjungė radiją. Saulė buvo nusileidusi, ledinukas iš burnos dingęs ir aš pagaliau tylėjau. Kada visa tai įvyko?

Ridlė pasilenkė prie pat manęs. Jos akiniuose nuo saulės mačiau savo atspindį. Įkvėpiau jos kvapo. Ji kvepėjo saldžiai ir dar atsidavė kažkokia drėgme — niekuo nepriminė Linos kvapo, bet vis tiek aromatas atrodė pažįstamas.

— Tau nereikia jaudintis, Trumpasis Šiaude.

— Kodėl ne?

— Tu tikrai nepėsčias, — ji nusišypsojo ir jos akys blykstelėjo. Už juodų akinių pamačiau auksinį žybtelėjimą, lyg tamsiame tvenkinyje plaukiotų auksinė žuvelė. Net pridengtos akiniais nuo saulės jos akys veikė hipnotizuojamai. Gal dėl to ji jų nenusiėmė. Paskui akiniai patamsėjo ir ji sušiaušė man plaukus. — Gaila, kad kai susipažinsi su mumis visais, ji tikriausiai tavęs nebematys. Mūsų giminė kiek ekscentriška, — ji išlipo iš automobilio ir aš nusekiau paskui ją.

— Ekscentriškesnė nei tu?

— Gerokai.

Puiku.

Kai priėjome prie namo laiptų, ji dar kartą uždėjo man ant rankos savo šaltą plaštaką.

— Ir dar, drauguži. Kai Lina pasiųs tave toli, o maždaug po penkių mėnesių ji taip ir padarys, paskambink man. Žinosi, kaip mane surasti, — staiga keistai oficialiai ji įsikibo man į parankę. — Galima?

Mostelėjau laisva ranka.

— Žinoma, paskui tave.

Mums lipant laiptais jie sudejavo nuo mudviejų svorio. Privedžiau Ridlę prie durų abejodamas, ar laiptai mus išlaikys.

Pabeldžiau, bet niekas neatsiliepė. Pakėliau ranką ir užčiuopiau pusmėnulį. Durys lėtai atsivėrė...

Regis, Ridlė dvejojo. Mudviem žengiant per slenkstį beveik jutau, kaip namas nuščiūva, lyg imtų pastebimai keistis jo atmosfera.

— Labas, mama.

Apvalaina moteris, ant židinio atbrailos dėliojanti moliūgus ir auksinius lapus, krūptelėjo ir išmetė mažą baltą moliūgėlį. Jis ištiško ant grindų. Ji stvėrėsi židinio atbrailos, norėdama atgauti pusiausvyrą. Atrodė keistai, lyg vilkėtų prieš šimtą metų siūdintą suknelę.

— Džulija! Norėjau pasakyti, Ridle. Ką čia veiki? Tikriausiai susipainiojau. Maniau, maniau...

Supratau, kad kažkas ne taip. Nepanašu į įprastą motinos ir dukters pasisveikinimą.

— Džule? Tai tu? — Į prieškambarį įžengė jaunesnė, gal kokių dešimties metų Ridlės versija, vedina Baubu Redliu, kurio nugara dabar buvo apgaubta žėrinčia mėlyna pelerina. Išpuoštas naminis vilkas — na ir kas čia neįprasta. Toji mergaitė visa švytėjo: šviesūs plaukai ir spinduliuojančios mėlynos akys, sakytum, jose atsispindėjo saulėtos popietės dangus. Mergaitė nusišypsojo, paskui susiraukė. — Sakė, kad tu išvykusi.

Baubas ėmė urgzti.

Ridlė išskėtė rankas laukdama, kad mergaitė pultų jai į glėbį, bet ši nepajudėjo. Tada Ridlė ištiestomis rankomis atgniaužė delnus.

Viename atsirado raudonas ledinukas, o kitame, kad būtų išlaikyta pusiausvyra, maža pilka pelytė su žėrinčia mėlyna pelerina, derančia prie Baubo apdaro, uostinėjo orą — it pigus atrakciono triukas.

Mergaitė nedrąsiai žengė į priekį, lyg sesuo turėtų galios traukti ją per kambarį nė nepaliesdama, kaip mėnulis sukelia potvynius. Buvau patyręs tą savo kailiu.

Kai Ridlė prabilo, jos balsas buvo klampus it medus.

— Eikš, Rajana. Mama tik timptelėjo tau už uodegos, norėdama sužinoti, ar cypsi. Niekur aš neišvykau. Tikrai ne. Negi tavo numylėta vyresnioji sesutė galėtų tave palikti?

Rajana išsišiepė ir puolė prie Ridlės. Pašoko, lyg ketindama pulti į glėbį. Viauktelėjo Baubas. Akimirką Rajana pakibo ore it koks animacinio filmo personažas, netyčia žengęs nuo uolos ir kelias sekundes sustingęs virš jos prieš nukrisdamas. Paskui netikėtai nusileido bilstelėdama į grindis, tarsi atsitrenkusi į nematomą sieną. Iš karto ryškiau sušvito visos namo šviesos, tarytum namas būtų scena, o pasikeitęs apšvietimas reikštų veiksmo pabaigą. Dabar Ridlės bruožai metė nemalonius šešėlius.

Šviesoje viskas pasikeitė. Ridlė pakėlė ranką prie akių ir sušuko namui:

— Dėde Meikonai, labai prašau. Ar tikrai to reikia?

Baubas liuoktelėjo į priekį ir atsistojo tarp Rajanos ir Ridlės. Urgzdamas vis labiau artinosi, pasišiaušę keteros šeriai jį darė dar panašesnį į vilką. Matyt, Ridlės kerai Baubo neveikė.

Ridlė vėl tvirtai įsikibo man į parankę ir nusijuokė, o gal greičiau sudundėjo. Garsas nebuvo draugiškas. Mėginau išlikti santūrus, bet jutau, lyg mano gerklė būtų užkimšta drėgnomis kojinėmis.

Viena ranka įsikibusi į manąją, kitą ji pakėlė virš galvos ir mostelėjo delnu į viršų.

— Na, jei nori būti nemandagus.

Visos šviesos name užgeso. Regis, įvyko trumpasis jungimas.

Iš viršaus, nuo blausių šešėlių atsklido ramus Meikono balsas.

— Ridle, brangioji, kokia staigmena. Mes tavęs nelaukėme.

Jos nelaukė? Ką jis čia kalba?

— Nė už ką nepraleisčiau Susibūrimo. Be to, žiūrėk, atvedžiau svečią. Arba, ko gero, galima sakyti, aš jo viešnia.

Meikonas leidosi laiptais neatplėšdamas akių nuo Ridlės. Stebėjau du liūtus, sukančius ratus vienas apie kitą, o pats stovėjau viduryje. Ridlė manimi pasinaudojo, o aš patikėjau kaip mulkis, kaip tas raudonas ledinukas, kurį ji čiulpė ir dabar.

— Nemanau, kad tai puikiausias sumanymas. Neabejoju, kad esi laukiama kitur.

Pokštelėjusi ji išsitraukė iš burnos čiulpinuką.

— Kaip jau sakiau, nė už ką nepraleisčiau šitos šventės. Be to, juk

nenorite, kad veždčiau Itaną iki *pat* namų. Apie ką mudu kalbėtume?

Norėjau pasiūlyti jai išeiti, bet negalėjau ištarti nė žodžio. Visi stovėjo erdviame prieškambaryje ir įdėmiai žiūrėjo vienas į kitą. Ridlė atsirėmė į vieną koloną.

Tylą nutraukė Meikonas.

— Gal palydėtum Itaną į valgomąjį? Neabejoju, kad prisimeni, kur jis.

— Bet, Meikonai... — Moteris, kurią spėjau esant tetą Dėlę, atrodė įbauginta ir sutrikusi, lyg nesuprastų, kas vyksta.

— Gerai, Delfiną, — iš Meikono veido supratau, kad jis rengia planą, nuo vieno žingsnio pereidamas prie kito, pats būdamas per žingsnį priešakyje. Mane, nenutuokiantį, kur pakliuvau, tiesą sakant, guodė žinojimas, kad jis čia.

Mažiausiai troškau eiti į valgomąjį. Norėjau iš čia pabėgti, bet negalėjau. Ridlė nepaleido mano rankos, o kol ji buvo į mane įsikibusi, jaučiausi lyg valdomas autopiloto. Ji vedė mane į valgomąjį, kuriame aną kartą supykdžiau Meikoną. Pažvelgiau į Ridlę, prilipusią prie mano rankos. Ją supykdyti atrodė daug baisiau.

Kambarį apšvietė šimtai mažų juodų apeiginių žvakių, nuo sietyno karojo juodų stiklo karoliukų vėriniai. Ant virtuvės durų kabėjo milžiniškas, vien iš juodų plunksnų nupintas vainikas. Stalas padengtas sidabrinėmis ir baltomis it perlai lėkštėmis, kurios, mano galva, išties buvo pagamintos iš perlamutro.

Virtuvės durys atsivėrė. Pro jas atbula įžengė Lina, nešina milžinišku padėklu, gausiai apkrautu egzotiniais vaisiais, kurie tikrai buvo užauginti ne Pietų Karolinoje. Ji vilkėjo prigludusį juodą švarką sulig grindimis, suveržtą ties juosmeniu. Jis atrodė nenusakomo laikmečio, nieko panašaus nebuvau regėjęs nei šioje apygardoje, nei šiame šimtmetyje, bet kai nuleidau akis, pamačiau, kad ji avi savo sportukus. Atrodė dar gražesnė nei tądien, kai buvau atėjęs vakarienės... Kada tai buvo? Prieš kelias savaites?

Mano mintys susidrumstė, tarsi būčiau apsnūdęs. Giliai įkvėpiau, bet užuodžiau tik Ridlę, jos muskusinį kvapą, sumišusį su kažin kuo pernelyg saldžiu, lyg ant viryklės burbuliuojančiu sirupu. Kvapas buvo stiprus ir dusinantis.

— Jau beveik viskas. Tik dar keletas... — Lina sustingo, durys tebesiūbavo. Atrodė, lyg būtų išvydusi vaiduoklį ar ką nors dar baisesnio. Nežinau, ar ją taip paveikė Ridlė, o gal faktas, kad mudu stovime susikibę už parankių.

— Na, sveika, pusseseryt. Seniai nesimatėm, — Ridlė žengė kelis žingsnius į priekį kartu tempdama ir mane. — Ar manęs nepabučiuosi?

Linos neštas padėklas su trenksmu nukrito ant grindų.

— Ką čia veiki? — veik sukuždėjo Lina.

— Na, žinoma, atvykau aplankyti mylimos pusseserės ir atsivežiau vaikiną.

— Aš ne tavo vaikinas, — neįtikinamai sumurmėjau, vos išspausdamas žodžius, vis dar prilipęs prie jos rankos. Iš pakelio, įkišto į bato aulą, ji išsitraukė cigaretę ir prisidegė — viską padarė laisvąja ranka.

— Ridle, prašau name nerūkyti, — tarė Meikonas, ir cigaretė kaipmat užgeso. Ridlė nusijuokė ir staigiu judesiu sugrūdo ją į dubenį tarsi bulvių košės, bet tikriausiai ten buvo ne košė.

— Dėde Meikonai, jūs visada tvirtai laikotės namo *taisyklių*.

— Ridle, taisyklės buvo nustatytos seniai. Dabar nei tu, nei aš negalime jų pakeisti.

Abu spoksojo vienas į kitą. Meikonas mostelėjo ranka, ir kėdė pati atsitraukė nuo stalo.

— Kodėl mums visiems neprisėdus? Lina, gal praneštum Virtuvei, kad vakarieniaus dar du asmenys?

Lina stovėjo kunkuliuodama pykčiu.

— Ji negali čia pasilikti.

— Nieko tokio. Tu čia saugi, — nuramino ją Meikonas. Bet Lina atrodė išsigandusi. Įniršusi.

Ridlė nusišypsojo.

— Jūs tuo tikras?

— Vakarienė paruošta, ir žinote, kaip jaučiasi Virtuvė, jei tenka patiekti atvėsusį maistą, — Meikonas įėjo į valgomąjį. Visi vorele atsekė iš paskos, nors jo balsą galėjome išgirsti tik mes keturi, esantys kambaryje.

Pirmiausia pasirodė Baubas, nevikriai slinkdamas su Rajana. Paskui juos, įsikibusi žilaplaukiam maždaug mano tėtės amžiaus vyrui į parankę, sekė teta Dėlė. Vyras buvo apsitaisęs taip, lyg ką tik būtų išlipęs iš kokios nors mano mamos studijuotos knygos: auliniais kelius siekiančiais batais, žabo papuoštais marškiniais ir keistu operiniu apsiaustu su gobtuvu. Abu atrodė it kokie Smitsono muziejaus eksponatai.

Į kambarį įėjo dar viena vyresnė mergaitė. Ji buvo labai panaši į Ridlę, tik vilkėjo daugiau drabužių ir neatrodė tokia pavojinga. Jos šviesūs plaukai buvo ilgi ir tiesūs, karčiukai kaip Ridlės, tik tvarkingesni. Atrodė kaip viena tų merginų, kurias galima sutikti su krūva knygų įmantriame sename universiteto miestelyje kur nors Šiaurėje, pavyzdžiui, Jeile ar Harvarde. Merginos ir Ridlės žvilgsniai susitiko, regis, šioji ir pro tamsius akinius įžvelgė Ridlės akis.

— Itanai, norėčiau supažindinti tave su vyresniąja savo seserimi Anabele. Oi, atleisk, Rise.

Kas gali nežinoti savo tikros sesers vardo?

Risė nusišypsojo ir lėtai, lyg rūpestingai rinktų žodžius, prabilo:

— Ką čia veiki, Ridle? Maniau, šįvakar esi susitarusi kitur.

— Planai keičiasi.

— Taip pat ir šeimos, — Risė ištiesė ranką ir mostelėjo Ridlei prieš nosį; tai buvo paprasčiausias judesys, kaip fokusininko ranka virš cilindro. Krūptelėjau; nežinau, ką galvojau, bet akimirką pamaniau, kad Ridlė turi išnykti. Gal jau verčiau išnykčiau aš.

Bet ji neišnyko, šįkart Ridlė krūptelėjo ir nusuko akis į šalį, tarsi žiūrėjimas Risei į akis keltų fizinį skausmą.

Risė įdėmiai žvelgė Ridlei į veidą lyg į veidrodį.

— Įdomu. Rid, kodėl taip yra, kad kai žiūriu tau į akis, matau tik *ją?*. Judvi taip sukibusios, tarsi vandeniu neperliejamos, tiesa?

— Tu ir vėl nusišneki, *sesute*.

Risė užsimerkė ir susikaupė. Ridlė raitėsi it persmeigta plaštakė. Risė vėl mostelėjo ranka, ir trumpą akimirką Ridlės veidas ištirpo, virto miglotu kitos moters atvaizdu. Šios moters veidas man buvo kažkur matytas, tik negalėjau prisiminti kur.

Meikonas sunkiai nuleido ranką Ridlei ant peties. Pirmą kartą pamačiau, kad ją, išskyrus mane, kas liestų. Ridlė susigūžė, ir pajutau aštrų skausmą, iš jos rankos persmelkiantį mano ranką. Meikonas Reivenvudas tikrai buvo ne tas žmogus, su kuriuo būtų galima nepagarbiai elgtis.

— Gana. Patinka kam nors ar nepatinka, Susibūrimas jau prasidėjo. Niekam neleisiu gadinti Didžiosios šventės — tik ne po mano stogu. Ridlė, kaip ji pati paslaugiai paaiškino, buvo *pakviesta* prisijungti prie mūsų. Daugiau nieko nereikia sakyti. Visus prašau sėsti.

Lina atsisėdo, ji nenuleido nuo mudviejų akių.

Teta Dėlė atrodė dar labiau sunerimusi nei tuomet, kai atvykome. Vyras su operos apsiaustu raminamai paplekšnojo jai ranką. Į vidų įžengė aukštas maždaug mano amžiaus vaikinas juodais džinsais, išblukusiais juodais sportiniais marškinėliais ir nutrintais motociklininko batais. Regis, jis nuobodžiavo.

Ridlė stengėsi mus supažindinti.

— Mano mamą jau matei. O čia mano tėvas, Barklis Kentas, ir brolis Larkinas.

— Itanai, malonu tave matyti, — Barklis žengė į priekį, lyg norėdamas paspausti man ranką, bet pastebėjęs, kad Ridlė įkibusi man į parankę, atsitraukė. Larkinas apglėbė mane per pečius, bet kai pažvelgiau į jo ranką, ši buvo virtusi liežuvį iš nasrų kaišiojančia gyvate.

— Larkinai! — sušnypštė Barklis. Gyvatė tuoj pat vėl virto Larkino ranka.

— Viešpatie, tik bandau bent kiek praskaidrinti nuotaiką. Jūs visi tokie verksniai, — Larkino primerktos akys geltonai blykstelėjo.

Gyvatės akys.

— Larkinai, sakiau, gana. — Tėvas į jį dėbtelėjo tokiu žvilgsniu, kokiu gali dėbtelėti tik nuolat sūnaus nuviliamas tėvas. Larkino akys vėl tapo žalios.

Meikonas atsisėdo stalo gale.

— Kodėl mums visiems neatsisėdus? Virtuvė paruošė kuo puikiausias vaišes. Ne vieną dieną mudu su Lina buvome priversti klausytis tarškėjimo.

Visi susėdo prie milžiniško stačiakampio stalo liūto letenų formos kojomis. Jis buvo tamsaus medžio, beveik juodas, ant kojų išraižyti sudėtingi į vynmedžius panašūs ornamentai. Stalo viduryje mirgėjo juodos žvakės.

— Trumpasis Šiaude, sėskis štai čia, prie manęs, — Ridlė nusivedė mane prie tuščios kėdės, kitoje pusėje Linos kortelę laikančio sidabrinio paukščiuko. Lyg būčiau galėjęs rinktis.

Mėginau sugauti Linos žvilgsnį, bet jos akys buvo įsmeigtos į Ridlę. Ir žvilgsnis atrodė nuožmus. Tegalėjau puoselėti viltį, kad jos pyktis nukreiptas vien į Ridlę.

Stalas lūžo nuo valgių, jų buvo dar daugiau nei tą kartą, kai čia lankiausi; kaskart pakėlęs akis į stalą patiekalų išvysdavau vis daugiau. Keptų šonkauliukų „karūna“, jautienos filė su rozmarinais ir kitų dar egzotiškesnių, anksčiau neregėtų valgių. Įdarytas ir kriaušėmis papuoštas didžiulis paukštis gulėjo ant povo plunksnų, kurios buvo išdėliotos taip, kad priminė gyvo paukščio išskleistą uodegą. Vyliausi, kad povas netikras, bet, sprendžiant iš uodegos plunksnų, nebuvau tuo įsitikinęs. Ir blizgantys saldainiai, spėjau, tik atrodė kaip tikri jūrų arkliukai.

Niekas nevalgė, išskyrus Ridlę. Regis, jai buvo linksma.

— Nepaprastai mėgstu jūrų arkliukus, — ji įsimetė du mažyčius auksinius arkliukus į burną.

Teta Dėlė keliskart kostelėjo ir iš grafino prisipylė taurę tiršto kaip vynas juodo skysčio.

Ridlė pažvelgė į kitoje stalo pusėje sėdinčią Liną.

— Na, pusseseryt, kokių didelių planų turi savo gimtadieniui? — Ridlė panardino pirštus į tamsiai rudą padažą padažinėje šalia paukščio, kuris, vyliausi, ne povas, ir dviprasmiškai juos nulaižė.

— Šįvakar Linos gimtadienio neaptarinėsime, — perspėjo Meikonas.

Ridlė mėgavosi įtampa. Ji į burną įsimetė dar vieną jūrų arkliuką.

— Kodėl gi ne?

Linos žvilgsnis paklaiko.

— Tau nėra ko rūpintis *mano* gimtadieniu. Vis tiek tavęs nekviesiu.

— O *turėtum*. Noriu pasakyti, rūpintis. Juk toks *svarbus*

gimtadienis, — Ridlė nusijuokė. Linos plaukai ėmė raitytis ir tiestis, lyg kambaryje pūstų vėjas. Jokio vėjo nebuvo.

— Ridle, sakiau, pakaks, — Meikono kantrybė seko. Supratau iš balso — tokį buvau girdėjęs, kai per pirmąjį apsilankymą iš kišenės išsitraukiau medalioną.

— Dėde Meikonai, kodėl tu ją palaikai? Augdama su tavimi praleidau tiek pat laiko, kiek ir Lina. Kodėl staiga ji tapo tavo numylėtine? — Vieną akimirką ji beveik atrodė įsižeidusi.

— Žinai, kad su numylėtinėmis tai neturi nieko bendra. Tu jau pašaukta. Tai ne mano valioje.

Pašaukta? Kieno? Apie ką jis kalba? Troški migla aplink mane tirštėjo. Nebuvau tikras, kad viską gerai girdžiu.

— Bet mudu su tavimi tokie patys, — ji maldavo Meikono it išpaikintas vaikas.

Stalas ėmė šiek tiek virpėti, juodas skystis vyno taurėse švelniai teliūskavo. Išgirdau ritmišką barbenimą į stogą. Lietus.

Lina laikėsi įsitvėrusi stalo krašto, jos krumpliai buvo pabalę.

— Tu NE tokia pati, — sušnypštė ji.

Pajutau prie šono stingstantį Ridlės kūną — ji tebebuvo kaip gyvatė apsivijusi mano ranką.

— Lina, manai esanti daug geresnė nei aš... tiesa? Tu net nežinai tikro savo vardo. Net nesuvoki, kad ši tavo draugystė pasmerkta. Palauk, kol tave pašauks, ir sužinosi, kaip viskas yra iš tikrųjų, — ji nusijuokė grėsmingu, skaudžiu juoku. — Nė nenutuoki, ar mes tokios pačios, ar ne. Galbūt po kelių mėnesių atsidursi ten, kur ir aš.

Lina baimingai pažvelgė į mane. Stalas ėmė virpėti stipriau, lėkštės tarškėjo į medį. Lauke trenkė žaibas ir langais it ašaros pasipylė lietus.

— Užsičiaupk!

— Pasakyk jam, Lina. Ar nemanai, kad Trumpasis Šiaudas nusipelnė viską žinoti? Kad nė nenutuoki, šviesioji tu ar tamsioji? Kad negali rinktis?

Lina pašoko ant kojų už nugaros nuversdama kėdę.

— Sakiau, užsičiaupk!

Ridlė vėl suminkštėjo ir linksminosi.

— Papasakok jam, kaip mudvi gyvenome drauge, viename kambaryje kaip seserys, kad prieš metus buvau visai tokia kaip tu, o dabar...

Meikonas atsistojo stalo gale ir įsikibo į jį abiem rankomis. Jo blyškus veidas atrodė dar baltesnis nei paprastai.

— Ridle, jau gana! Jei ištarsi dar bent vieną žodį, išmesiu tave iš šių namų.

— Dėde, negali manęs išmesti. Nesi toks stiprus.

— Nepervertink savo gebėjimų. Žemėje nėra nė vieno tokio

galingo tamsiojo kerėtojo, kuris vienas įžengtų į Reivenvudą. Ne vien aš užbūriau šią vietą. Visi mes tai padarėme.

Tamsiojo kerėtojo? Skambėjo nekaip.

— Ak, dėde Meikonai. Pamiršai garsųjį pietietišką svetingumą. Aš neįsilaužiau. Buvau pakviesta užeiti įsikibusi į parankę dailiausiam Gat-mėšlio jaunikaičiui. — Ridlė atsisuko į mane ir nusišypsojo nusiimdama tamsius akinius. Akys buvo negeros, žėruojančios auksu, lyg degtų. Jų forma buvo kaip katės, su juodais plyšeliais per vidurį. Iš akių sklido šviesa, ir toje šviesoje viskas keitėsi.

Ji pažvelgė į mane šypsodamasi ta grėsminga šypsena ir jos veidą perkreipė tamsa bei šešėliai. Bruožai, anksčiau tokie moteriški ir viliojantys, dabar mano akyse tapo aštrūs ir atšiaurūs. Regis, oda tvirčiau aptraukė kaulus, išryškindama visas kraujagysles, kol beveik galėjai įžiūrėti jomis pulsuojantį kraują. Atrodė kaip pabaisa.

Aš atvedžiau pabaisą į namus, į Linos namus.

Beveik tą pačią akimirką namas pradėjo smarkiai drebėti. Krištolo sietynai siūbavo į šalis, šviesa mirkčiojo. Daužėsi tai atidaromos, tai uždaromos langinės, į stogą beldė lietus. Triukšmas buvo toks didelis, kad beveik nieko daugiau nesigirdėjo, kaip tą naktį, kai vos nepartrenkiau ant kelio stovinčios Linos.

Ridlė savo lediniais gniaužtais dar tvirčiau įsikibo man į ranką. Mėginau ją nupurtyti, bet vos galėjau pajudėti. Šaltis sklido į visas puses, mano ranka ėmė grubti.

Lina pasibaisėjusi pakėlė galvą.

— Itanai!

Teta Dėlė treptelėjo koja į kambario grindis. Regis, jai po kojomis subangavo grindų lentos.

Šaltis kaustė mano kūną. Gerklė stingo. Kojos buvo suparalyžiuotos, negalėjau pajudėti. Negalėjau atsiplėšti nuo Ridlės rankos, negalėjau niekam pasakyti, kas darosi. Dar kelios minutės ir nebepajėgsiu kvėpuoti.

Per stalą atsklido moters balsas. Teta Dėlė.

— Ridle, sakiau tau nevažiuoti čia, vaikeli. Dabar mes niekuo nebegalime tau padėti. Man labai gaila.

Meikono balsas skambėjo griežtai:

— Ridle, per metus viskas gali pasikeisti. Dabar esi pašaukta. Suradau tau vietą mūsų Struktūroje. Tu mums nebepriklausai. Turi išeiti.

Po akimirkos jis stovėjo tiesiai prieš ją. Vos tai įvyko, pasijutau prarandąs nuovoką. Veidai ir balsai pradėjo suktis aplink mane. Vos beįstengiau atgauti kvapą. Buvau taip sušalęs, kad net dantys nepajėgė barškėti.

— Išeik! — sušuko jis.

— Ne!

— Ridle! Elkis kaip pridera! Privalai išeiti iš šių namų. Reivenvude tamsiajai magijai ne vieta. Čia užburti namai, šviesos namai. Tu čia neištversi, bent jau neilgai, — tetos Dėlės balsas skambėjo ryžtingai.

Ridlė atsakė niurzgėdama.

— Neišeisiu, mama, ir jūs manęs nepriversite.

Meikono balsas nutraukė jos įniršį.

— Žinai, kad tai netiesa.

— Dėde Meikonai, dabar aš stipresnė. Negalite manęs valdyti.

— Tiesa, tavo jėga stiprėja, bet dar nesi pasiruošusi su manimi susiremti, o aš padarysiu viską, ko reikės Linai apginti. Net jei tektų tave sužeisti ar padaryti ką nors dar blogiau.

Ridlei jo grasinimo buvo per daug.

— Taip pasielgsi su manimi? Reivenvudas — tamsiosios galios namai. Visuomet tokie buvo, nuo pat Abrahamo laikų. Jis buvo vienas iš mūsų. Reivenvudas turi atitekti mums. Kodėl šieji jį su šviesa?

— Dabar Reivenvudas — Linos namai.

— Tavo vieta su manimi, dėde Meikonai. *Su ja.*

Ridlė atsistojo, tempdama į viršų ir mane. Dabar stovėjo visi trys: Lina, Meikonas ir Ridlė, trys tikrai bauginančio trikampio kampai.

— Aš jūsų padermės nebijau.

— Gal ir taip, bet čia tu neturi galios. Tik ne prieš visus mus ir talentą.

Ridlė sukikeno.

— Lina — talentas? Nieko juokingesnio nesi pasakęs per visą vakarą. Mačiau, ką gali talentai. Lina tikrai ne iš tokių.

— Kataklistas ir talentas — ne vienas ir tas pats.

— Nejaugi? Kataklistas — tai tamsiuoju virtęs talentas, dvi tos pačios monetos pusės.

Apie ką ji kalba? Buvau įklimpęs iki ausų.

O paskui pajutau, kaip mano kūnas persitempia, ir supratau, kad netenku sąmonės — tikriausiai mirštu. Tarytum iš manęs kartu su kraujo šiluma būtų išsiurbta visa gyvybė. Išgirdau griaustinio dundesį. Vienas — tada žaibo blyksnį ir medžio šakos triokštelėjimą visai čia pat už lango. Įsisiautėjo audra. Tiesiai virš mūsų.

— Klysti, dėde Meikonai. Neverta Linos ginti, ir ji tikrai ne talentas. Iki jos gimtadienio nežinosite jos likimo. Manote, vien dėl to, kad ji miela ir nekalta, ją pašauks šviesa? Tai nieko nereiškia. Argi ne tokia prieš metus buvau ir aš? Iš to, ką man pripasakojo Trumpasis Šiaudas, regis, ji virs tamsiąja, ne šviesiąja. Audros su žaibais? Vidurinės mokyklos bauginimas?

Vėjas stiprėjo, Lina vis labiau niršo. Mačiau įtūžį jos akyse. Pažiro išdužęs langas, visai kaip per anglų kalbos pamoką. Žinojau, kuo tai baigsis.

— Užsičiaupk! Nežinai, ką kalbi!

Valgomajame prapliupo liūtis. Paskui ją įsisuko vėjas, ant grindų dužusios skriejo taurės ir lėkštės, juodas skystis ilgomis drūžėmis nudažė grindis. Niekas nepajudėjo.

Ridlė atsigręžė į Meikoną.

— Tu visuomet per daug ja tikėjai. Ji nieko neverta.

Norėjau išsilaisvinti iš Ridlės rankos, stverti ją ir ištempti iš namų, bet negalėjau pajudėti.

Išbyrėjo antras langas, paskui dar vienas ir dar kitas. Visur dužo stiklai. Porcelianas, vyno taurės, visi paveikslų stiklai. Baldai daužėsi į sienas. O vėjas atrodė tarytum įsisukęs į valgomąjį kambarį. Jis taip ūžė, kad nieko daugiau negirdėjau. Nuo stalo nuskriejo staltiesė su visomis žvakėmis, pusdubeniais ir lėkštėmis, viskas trenkėsi į sieną. Man atrodė, kad kambarys skrieja ratu. Viskas buvo siurbiama į prieškambarį, laukujų durų link. Siaubingu žmogišku klyksmu suriko Baubas Redlis. Ridlės gniaužtai tarytum atleido mano ranką. Tankiai sumirksėjau stengdamasis nenualpti.

Viso šio chaoso centre stovėjo Lina. Ji atrodė visiškai rami, vėjyje plaikstėsi jos plaukai. Kas vyksta?

Jutau linkstant kojas. Prieš prarasdamas sąmonę pajutau, kaip vėjas galingu gūsiu tiesiog išplėšia mane iš Ridlės rankos, o ją pačią išsiurbia iš kambario lauk. Aš nuvirtau ant grindų ir išgirdau Linos balsą. O gal tik maniausi išgirdęs.

— Po velnių, palik ramybėje mano vaikiną, ragana.

Vaikiną.

Ar aš tikrai jos vaikinas?

Mėginau nusišypsoti. Bet praradau sąmonę.

10.09

Įtrūkęs tinkas

Atsipeikėjęs nesusigaudžiau, kur esu. Bandžiau įžiūrėti tai, ką pirmiausia išvydau. Žodžiai. Frazės, rūpestingai išraitytos ranka „Sharpie“ žymekliu ant lubų tiesiai virš lovos.

akimirkos kraujuodamos susilieja, nepalieka vietos laikui

Mačiau ir kitų frazių, šimtus jų, visur primargintų sakinių, eilių nuotrupų, atsitiktinių žodžių. Ant vienų spintelės durų paskubomis buvo užrašyta: *likimas nusprendžia.* Ant kitų — *kol užgimčys pasmerktieji.* Ant durų nuo viršaus iki apačios įžiūrėjau žodžius: *beviltiška / nepermaldaujama / pasmerkta / turinti galios.* Veidrodis bylojo: *atsimerk;* palangės: *ir matyk.*

Net blyškus baltas lempos gaubtas visas aprašinėtas žodžiais: *apsviesktamsąapsviesktamsą,* išmargintas it nesibaigiančiu pasikartojančiu raštu.

Linos poezija. Pagaliau pavyko kai ką perskaityti. Net jei nekreiptum dėmesio į išskirtinius užrašus, šis kambarys atrodė kitaip

nei visas namas. Jis buvo nedidukas ir jaukus, įrengtas pastogėje. Man virš galvos, palubėje, lėtai sukosi ventiliatorius, jo sparnai kapojo frazes. Baldai apkrauti šūsnimis spiralėmis susegtų sąsiuvinių, o ant naktinio stalelio gulėjo krūva knygų. Poezijos knygų. Plat, Eliotas, Bukovskis, Frostas, Kamingsas — bent jau žinojau šias pavardes.

Gulėjau mažoje baltoje geležinėje lovoje, kojos karojo nuleistos. Vadinasi, tai Linos kambarys, o aš guliu jos lovoje. Lina sėdėjo susirangiusi kėdėje ties lovos galvūgaliu, galva padėta ant rankos.

Svirduliuodamas atsisėdau.

— Ei, kas atsitiko?

Beveik neabejojau, kad buvau netekęs sąmonės, bet smulkmenas prisiminiau miglotai. Galvoje buvo likę tik kūną sukaustęs stingdantis šaltis, užgniaužta gerklė ir Linos balsas. Atrodo, ji kažką sakė — lyg aš jos vaikinas — bet tuo metu buvau bealpstąs ir tarp mūsų iš tikro nieko nebuvo įvykę, todėl dabar abejojau. Tikriausiai išgirdau, ką norėjau išgirsti.

— Itanai! — Ji pašoko nuo kėdės ir klestelėjo šalia manęs ant lovos, bet, regis, stengėsi neprisiliesti. — Ar tu sveikas? Ridlė nenorėjo tavęs paleisti, o aš nežinojau, ką daryti. Atrodei, lyg kentėtum baisų skausmą, ir aš tiesiog ėmiausi priemonių.

— Kalbi apie tą viesulą valgomojo vidury?

Ji liūdnai nudelbė akis.

— Taip jau atsitinka. Ką nors pajuntu, supykstu ar išsigąstu, o tada... tiesiog ima ir įvyksta.

Ištiesiau ranką ir uždėjau jai ant plaštakos jausdamas, kaip mano ranką užlieja šiluma.

— Pavyzdžiui, dūžta langai?

Ji vėl pažvelgė į mane, mano pirštai apkabino josios ir spustelėjo. Jai už nugaros, kampe, regis, ėmė ilgėti seno tinko plyšys: jis išsiraitė per lubas, apsivijo matinį šviestuvą ir apsisukęs it sūkurys grįžo atgal. Atrodė kaip širdis. Jos miegamajame ant lubų, ant sutrūkinėjusio tinko ką tik atsirado milžiniška mergaitiškos širdies kilpa.

— Lina?

— Ką?

— Ar mums ant galvų neužgrius tavo lubos?

Ji atsigręžė ir pažvelgė į plyšį. Pamačiusi prikando lūpą, skruostai nusidažė rausvai.

— Nemanau. Tai tik įtrūkęs tinkas.

— Ar čia tu pasistengei?

— Ne, — raudonis palengva dažė jai nosį ir skruostus. Ji nusuko žvilgsnį į šalį.

Knietėjo paklausti, apie ką ji galvoja, bet nenorėjau trikdyti. Vyliausi, kad tai šiek tiek susiję su manim, su jos ranka mano delne. Su žodžiu, kurį tariausi išgirdęs tą akimirką prieš prarasdamas

sąmonę.

Įtartinai žvelgiau į plyšį. Daug kas priklausė nuo to įskilusio tinko.

— Ar gali atitaisyti? Tuos dalykus, kurie tiesiog... nutinka?

Lina su palengvėjimu atsiduso galėdama kalbėti apie ką nors kitką.

— Kartais. Būna visaip. Kartais mane taip užvaldo jausmai, kad negaliu susivaldyti ir ištaisyti, ką padariusi, net kai viskas baigiasi. Nemanau, kad būčiau galėjusi vėl sulipdyti tą langą mokykloje. Nemanau, kad būčiau galėjusi užkirsti kelią audrai, kilusiai tądien, kai susitikome.

— Kažin, ar ta audra kilo dėl tavo kaltės. Negali savęs kaltinti dėl visų audrų, praūžiančių virš Gatlino apygardos. Uraganų sezonas dar nesibaigė.

Ji apsivertė ant pilvo ir pažvelgė man tiesiai į akis. Nenuleido žvilgsnio, nenusisukau ir aš. Visas mano kūnas gaudė nuo jos prisilietimo šilumos.

— Nejau nematei, kas šįvakar įvyko?

— Lina, kartais vėtra būna tiesiog vėtra.

— Kol esu čia, Gatlino apygardos uraganų sezonas esu aš, — ji bandė ištraukti savo ranką, bet aš tik dar tvirčiau ją suspaudžiau.

— Juokinga. Man tu panašesnė į merginą.

— Ne, aš ne mergina. Esu ištisa audrų sistema ir dar nevaldoma. Dauguma kerėtojų sulaukę mano amžiaus gali valdyti savo galias, bet man atrodo, kad galios dažniau valdo mane, o ne atvirkščiai. — Ji mostelėjo į savo atvaizdą veidrodyje ant sienos. Mums bežiūrint ant atspindžio pasirodė užrašas. *Kas Ši mergina?* — Vis dar bandau visa tai išsiaiškinti, bet kartais atrodo, kad man niekada nepavyks.

— Ar visi kerėtojai turi kokių nors galių, gabumų ar kaip ten juos pavadinsi?

— Ne. Visi galime daryti paprastus dalykus, pavyzdžiui, judinti daiktus, bet kiekvienas kerėtojas dar turi ypatingų gebėjimų, susijusių su jo gabumais.

Dabar jau troškau, kad būtų kokie nors kursai, kuriuose pasimokęs imčiau lengviau suprasti tokius pokalbius. Kokie nors Kerėtojų kursai 101, nes išties jaučiausi bejėgis. Vienintelis man pažįstamas žmogus, turintis išskirtinių gebėjimų, buvo Ama. Juk išburti ateitį ar apsaugoti nuo piktųjų dvasių nėra paprasta, tiesa?

Be to, ką aš žinau, gal ir Ama mintimis gali judinti daiktus; juk pakakdavo vien jos žvilgsnio, kad priverstų mane pakelti užpakalį.

— O teta Dėlė? Ką ji gali?

— Ji — palimpsestė. Ji permato laiką.

— Permato laiką?

— Na, tarkime, mudu su tavimi įeiname į kambarį ir matome dabartį. Teta Dėlė vienu metu mato įvairias praeities ir dabarties

akimirkas. Įėjusi į kambarį ji gali matyti jį tokį, koks jis yra šiandien ir koks buvo prieš dešimt, dvidešimt, penkiasdešimt metų, — viską iškart. Panašiai kaip mes, kai paliečiame medalioną. Štai kodėl ji nuolat tokia sutrikusi. Ji niekada tvirtai nežino, kokiame laike ir kur ji yra.

Prisiminiau, kaip jaučiausi po vieno iš regėjimų. O ką patirčiau, jei taip jausčiausi visą laiką?

— Ne juokas. O Ridlė?

— Ridlė — sirena. Jos talentas — įtikinti. Ji gali kam nori pakišti bet kokią mintį, priversti viską jai išpasakoti, bet ką padaryti. Jei ji prieš tave panaudotų savo galią ir lieptų šokti nuo uolos, nušoktum.

Prisiminiau, ką jutau važiuodamas su ja automobiliu, lyg būčiau galėjęs jai beveik viską išpasakoti.

— Nešokčiau.

— Šoktum. Turėtum. Mirtingasis neprilygsta sirenai.

— Nešokčiau, — pažvelgiau į ją. Jos plaukai plaikstėsi aplink veidą vėjyje, nors kambario langai buvo uždaryti. Jos akyse ieškojau kokio nors ženklo — gal ir ji jaučia tą patį, ką ir aš. — Negali nušokti nuo uolos, jei esi iš aukščiau nukritęs.

Išgirdau iš burnos sprūstančius žodžius ir, vos ištaręs, norėjau juos susigrąžinti. Galvoje jie skambėjo daug geriau. Ji vėl pažvelgė į mane, mėgindama suprasti, ar kalbu rimtai. Kalbėjau rimtai, bet negalėjau to pasakyti. Užuot pasakęs, pakeičiau pokalbio temą.

— O kokių neprilygstamų galių turi Risė?

— Ji — Sibilė, įmena veidus. Vien pažvelgusi į akis gali suprasti, ką regėjai, kokį žmogų matei, ką padarei. Tavo veidą gali atverti tiesiogine prasme: skaityti jį kaip knygą, — Lina tebetyrinėjo mano veidą.

— Na, o kas buvo ta kita? Toji moteris, kuria akimirką buvo virtusi Ridlė, kai į ją pažvelgė Risė? Ar matei?

Lina linktelėjo.

— Man Meikonas nesako, bet turėtų būti kuri nors iš tamsiųjų. Kas nors labai galinga.

Nesilioviau klausinėjęs. Privalėjau sužinoti. Atrodė, kad ką tik vakarieniavau su kompanija ateivių.

— Ką gali Larkinas? Kerėti gyvates?

— Larkinas — iliuzionistas. Tarsi kaitaliotojas. Bet vienintelis mūsų giminės kaitaliotojas — dėdė Barklis.

— Kuo jie skiriasi?

— Larkinas gali užkerėti, bet ką priversti atrodyti, kaip jis nori, užburti: žmones, daiktus, vietoves. Jis kuria iliuzijas, bet jos netikros. Dėdė Barklis gali pakeisti, vadinasi, iš tiesų bet kokį daiktą paversti kitu, ir tokiam laikui, kiek jis panorės.

— Vadinasi, tavo pusbrolis keičia daiktų išorę, o dėdė — jų esmę?

— Taip, dažniausiai. Senelė sako, jų galios per daug panašios. Kartais taip nutinka tėvams ir vaikams. Jie per daug panašūs, tad nuolat pešasi.

Žinojau, ką ji galvoja, kad pati to niekada nesužinos. Jos veidas apsiniaukė, ir aš kvailai pamėginau praskaidrinti jai nuotaiką.

— Rajana? Kokios jos galios? Šunų drabužių dizainerė?

— Dar per anksti pasakyti. Ji tik dešimties.

— O Meikonas?

— Na, jis... tiesiog dėdė Meikonas. Nėra nieko, ko dėdė Meikonas negalėtų padaryti ar nepadarytų dėl manęs. Augdama daug laiko praleidau su juo. — Ji nudūrė žvilgsnį į šalį vengdama mano klausimo. Kažką slėpė, bet argi iš Linos suprasi ką. — Jis man kaip tėvas, arba kokį įsivaizduoju savo tėvą.

Daugiau nieko nereikėjo sakyti. Žinojau, ką reiškia ko nors netekti. Klausiau savęs, ar visai neturėti yra dar blogiau.

— O tu? Kuo tu apdovanota?

Lyg ji turėtų tik vieną dovaną. Tarytum būčiau jų nematęs nuo pat pirmos mokslo metų dienos. Tarytum nuo tos nakties, kai ji sėdėjo mano priebutyje vilkėdama savo violetinę pižamą, nebūčiau mėginęs sukaupti drąsos užduoti šį klausimą.

Ji minutėlei nutilo, mėgindama susikaupti, o gal norėdama apsispręsti, ar pasakoti, — nesuprasi. Paskui pažvelgė į mane savo giliomis žaliomis akimis.

— Aš — talentas. Bent taip mano dėdė Meikonas ir teta Dėlė.

Talentas. Man palengvėjo. Neatrodė taip baisu, kaip sirena.

Nemanau, kad būčiau galėjęs su tuo susidoroti.

— Ką tai reiškia?

— Net nežinau. Tai ne vienas koks nors gebėjimas. Noriu pasakyti, manoma, kad talentas gali daug daugiau nei kiti kerėtojai, — ji tai pasakė paskubomis, lyg vildamasi, kad neišgirsiu, bet aš išgirdau.

Daugiau nei kiti kerėtojai.

Daugiau. Nebuvau tikras, ką apie tai manyti. Jei būtų pasakiusi „mažiau“, būčiau galėjęs susivokti. „Mažiau“ būtų geriau.

— Kaip pats šįvakar matei, aš net nežinau, ką galiu, — ji nervingai pešiojo tarp mūsų gulinčią antklodę. Patraukiau jos ranką, ir ji, pasirėmusi ant alkūnės, išsitiesė ant lovos šalia manęs.

— Man nė kiek nesvarbu. Tu man patinki tokia, kokia esi.

— Itanai, tu beveik nieko apie mane nežinai.

Mano kūną užliejo mieguista šiluma ir, atvirai kalbant, man buvo vis tiek, ką ji sako. Buvo taip gera tiesiog būti šalia jos, laikyti jos ranką, būti atskirtiems tik baltos antklodės.

— Netiesa. Žinau, kad rašai eiles, apie varną ant tavo vėrinio, dar žinau, kad mėgsti apelsinų limonadą ir myli savo senelę, ir dar mėgsti, kad į spragintus kukurūzus būtų įmaišyta šokoladinių karamelių.

Akimirką pamaniau, kad ji nusišypsos.

— Tai tarsi nieko.

— Tai pradžia.

Ji žvelgė tiesiai į mane, jos žalios akys tyrinėjo mano akių mėlį.

— Net nežinai mano vardo.

— Tavo vardas Lina Dukein.

— Na, pirmiausia jis ne toks.

Atsisėdau ir išsitiesiau, paleidau jos ranką.

— Apie ką tu kalbi?

— Tai ne mano vardas. Ridlė nemelavo.

Ėmiau prisiminti buvusio pokalbio nuotrupas. Ridlė sakė kažką panašaus, esą Lina nežinanti savo tikrojo vardo, bet nemaniau, kad turiu suprasti pažodžiui.

— Na, tai tuomet koks jis?

— Nežinau.

— Ar čia tokia kerėtojų keistybė?

— Ne visai. Dauguma kerėtojų žino savo tikruosius vardus, bet mano giminė kitokia. Mūsų giminėje savo tikrųjų vardų nežinome, kol nesulaukiame šešiolikos. Lig to laiko turime kitus vardus. Ridlė buvo Džulija. Risė — Anabelė. Aš esu Lina.

— Tai kas yra Lina Dukein?

— Aš esu Dukein, tiek žinau. Bet Lina mane pavadino senelė, nes manė, kad esu liesa kaip vijoklinė pupelė. Linelė Pupelė.

Kokią akimirką tylėjau. Bandžiau viską suvokti.

— Na, gerai, nežinai savo vardo. Po poros mėnesių sužinosi.

— Ne taip viskas paprasta. Aš nieko apie save nežinau. Štai kodėl visą laiką esu tokia kvaištelėjusi. Nežinau savo vardo, nežinau, kas nutiko mano tėvams.

— Jie žuvo avarijoje, tiesa?

— Man taip buvo pasakyta, bet iš tiesų niekas apie tai nekalba. Nerandu apie avariją jokių įrašų, niekuomet nemačiau jų kapų ar ko panašaus. Iš kur man žinoti, kad tai tiesa?

— Kas meluotų apie tokius šiurpius dalykus?

— Buvai susitikęs su mano gimine?

— Na, taip.

— Ir su ta pabaisa ant laiptų apačioje, ta... ragana, kuri tavęs vos nenugalabijo? Nori tikėk, nori ne, bet ji buvo geriausia mano draugė. Mudvi su Ridle užaugom kartu pas senelę. Daug keliaudavom, tad dalydavomės tuo pačiu lagaminu.

— Štai kodėl judvi kalbate beveik be akcento. Daugelis net nepatikėtų, kad esi gyvenusi Pietuose.

— O kodėl tu kalbi be akcento?

— Kalti tėvai profesoriai ir stiklainis, pilnas monetų po dvidešimt penkis centus: kas kartą neištaręs G turėdavau įmesti pinigą, —

pavarčiau akis. — Tai Ridlė negyveno su teta Dele?

— Ne. Teta Dėlė apsilanko tik per šventes. Mūsų giminėje su tėvais negyvenama. Pernelyg pavojinga. — Susiturėjau ir neuždaviau kitų penkiasdešimties klausimų, o Lina skubėjo, lyg šimtą metų būtų laukusi progos papasakoti šią istoriją. — Ridlė ir aš buvome lyg seserys. Miegodavome tame pačiame kambaryje ir mokėmės kartu namuose. Kai persikėlėme į Virdžiniją, įtikinome senelę leisti mus į paprastą mokyklą. Norėjome turėti draugų, būti paprastos mergaitės. Su mirtingaisiais susidurdavome tik tuomet, kai senelė mus kur nors išsivesdavo: į muziejų, operą, pietų „Olde Pink House“ restorane.

— Ir kas nutiko nuėjus į mokyklą?

— Tikra nelaimė. Rengėmės netinkamai, neturėjome televizoriaus, atlikdavome visus namų darbus. Buvome visiškos nevykėlės.

— Bet galėjote draugauti su mirtingaisiais.

Ji į mane nežiūrėjo.

— Kol nesutikau tavęs, niekada neturėjau draugo mirtingojo.

— Tikrai?

— Turėjau tik Ridlę. Jai taip pat siaubingai nesisekė, bet ji nieko nepaisė. Pernelyg rūpinosi, kad niekas manęs neskriaustų.

Buvo sunku įsivaizduoti ką nors ginančią Ridlę.

Itanai, žmonės keičiasi.

Tik ne taip stipriai. Netgi kerėtojai.

Ypač kerėtojai. Tą ir bandau tau pasakyti.

Ji atitraukė nuo manęs savo ranką.

— Ridlė ėmė keistai elgtis, paskui tie patys vaikinai, kurie anksčiau ją ignoruodavo, pradėjo visur sekioti jai iš paskos, laukti po pamokų, peštis, kuris lydės ją namo.

— Na, gerai. Kai kurios merginos jau tokios.

— Ridlė ne šiaip mergina. Sakiau tau, ji sirena. Ji gali priversti žmones daryti tai, ko šiaip jie nedarytų. Tie vaikinai vienas paskui kitą šoko nuo uolos. — Ji suko savo vėrinį aplink pirštą ir kalbėjo toliau. — Tą vakarą prieš šešioliktąjį Ridlės gimtadienį nusekiau ją į geležinkelio stotį. Iš baimės ji kraustėsi iš proto. Kalbėjo jaučianti, kad virsta tamsiąja ir kad turinti išvažiuoti, kol neįskaudino ko nors iš tų, kuriuos myli. Kol neįskaudino manęs. Buvau vienintelis žmogus, kurį Ridlė tikrai mylėjo. Tą naktį ji dingo ir ligi šios dienos aš jos nemačiau. Manau, po to, ką matei šį vakarą, beveik aišku, kad ji virto tamsiąja.

— Palauk minutėlę, apie ką kalbi? Ką turi omenyje sakydama „virto tamsiąja“?

Lina giliai atsikvėpė ir ėmė dvejoti, lyg nebūtų tikra, kad nori man atsakyti.

— Lina, turi man pasakyti.

— Mūsų giminėje sulaukusieji šešiolikos būna pašaukti. Sprendžiamas tavo likimas, ir tampi arba šviesiąja kaip teta Dėlė ir Risė, arba tamsiąja kaip Ridlė. Tamsiuoju arba šviesiuoju, juoduoju arba baltuoju. Šioje giminėje pilkųjų nebūna. Negalime rinktis ir vienąkart pašaukti nebegalime nieko pakeisti.

— Ką turi galvoje sakydama „negalite rinktis“?

— Negalime nuspręsti, kokie norime būti — šviesieji ar tamsieji, geri ar blogi, kaip gali rinktis mirtingieji arba kiti kerėtojai. Mano giminėje laisva valia neegzistuoja. Per šešioliktąjį gimtadienį už mus nusprendžia kiti.

Mėginau suprasti, ką ji sako, bet tai buvo per daug beprotiška. Su Ama gyvenau ganėtinai ilgai, tad žinojau, kad yra baltoji ir juodoji magija, bet buvo sunku patikėti, jog Lina negali pasirinkti, kokiai būti.

Kuo būti.

Ji pridūrė:

— Štai todėl negalime gyventi su savo tėvais.

— O ką tai turi bendro?

— Anksčiau taip nebūdavo. Bet kai mano senelės sesuo Akija virto tamsiąja, jų mama negalėjo Altijos išvaryti. Tais laikais, jei kerėtojas virsdavo tamsiuoju, dėl suprantamų priežasčių jis turėdavo palikti namus ir šeimą. Altijos mama manė galėsianti padėti jai tam pasipriešinti, bet neįstengė, ir mieste, kuriame jos gyveno, ėmė dėtis siaubingi dalykai.

— Kokie dalykai?

— Altija tapo eve. Evai neįtikėtinai galingi. Panašiai kaip Ridlė, jie gali daryti įtaką žmonėms, bet gali ir evoliucionuoti, virsti kitais žmonėmis, bet kuo. Kai Altija virto tokia, mieste ėmė vykti nesuprantamos nelaimės. Nukentėjo ne vienas žmogus, galiausiai nuskendo mergaitė. Tada Altijos mama ją išsiuntė kitur.

O aš maniau, kad Gatline susiduriame su sunkumais. Negalėjau įsivaizduoti netoliese nuolat besisukiojančios už Ridlę galingesnės būtybės.

— Tai dabar niekas iš jūsų nebegali gyventi su tėvais?

— Visi nusprendė, kad tėvams bus per sunku atsukti nugarą savo vaikui, jei jis virstų tamsiuoju. Nuo to laiko vaikai gyvena su kitais giminės nariais, kol būna pašaukti.

— O kodėl Rajana gyvena su tėvais?

— Rajana yra... Rajana. Ji — ypatingas atvejis, — Lina gūžtelėjo pečiais. — Bent taip kaskart sako dėdė Meikonas, kai jo paklausiu.

Viskas atrodė taip toli nuo realybės, ypač mintis, kad kiekvienas jos giminės narys turi antgamtinių galių. Atrodė tokie pat kaip aš, kaip kiti Gatlino gyventojai, na, gal ne visai visi, bet iš tiesų buvo visiškai kitokie. Argi ne taip? Juk Ridlei besisukiojant prie parduotuvės „Stok ir vok“ nė vienas vaikinas net neįtarė, kad ji galėtų būti kas nors kita,

o ne neįtikėtinai karšta pupytė, tik, matyt, gerokai susipainiojusi, jei ieško manęs. Ar gali taip būti? Ar galima tapti kerėtoju, užuot buvus paprasčiausiu vaiku?

— Tavo tėvai taip pat turėjo galių? — Klausdamas apie tėvus jaučiausi baisiai nepatogiai. Žinojau, ką reiškia kalbėti apie mirusius tėvus, bet šią akimirką privalėjau žinoti.

— Taip. Mano šeimoje visi jų turi.

— Kokios buvo jų galios? Panašios į tavo?

— Nežinau. Senelė niekuomet nepasakojo. Sakiau tau, lyg jų nė būti nebuvo. O tai verčia mane galvoti — pats supranti.

— Ką?

— Kad jie gal buvo tamsieji ir aš taip pat virsiu tamsiąja.

— Nevirsi.

— Iš kur žinai?

— O kaip galiu sapnuoti tuos pačius sapnus kaip ir tu? Kaip įėjęs į kambarį sužinau, buvai tu jame ar nebuvai?

Itanai.

Tai tiesa.

Paliečiau jos skruostą ir tyliai tariau:

— Nežinau, iš kur žinau. Tiesiog taip yra.

— Be abejo, kad tuo tiki, bet negali žinoti. Net aš nežinau, kas man nutiks.

— Tai didžiausia iš visų kada nors girdėtų nesąmonių, — išsprūdo man kaip ir visa kita šį vakarą; nenorėjau pasakyti, bent neketinau to ištarti garsiai, bet džiaugiausi pasakęs.

— Kas?

— Visos tos nesąmonės apie lemtį. Niekas negali nuspręsti, kas tau nutiks. Niekas, išskyrus tave pačią.

— Tik ne tada, Itanai, kai esi Lina Dukein. Kiti kerėtojai gali rinktis, bet ne mes, ne mano šeima. Kai sulaukus šešiolikos mus pašaukia, virstame šviesiaisiais arba tamsiaisiais. Neturime laisvos valios.

Kilstelėjau jos smakrą.

— Tai tu esi talentas. Ar tai blogai?

Žvelgiau jai į akis ir žinojau, kad pabučiuosiu ją, žinojau, kad nėra reikalo jaudintis, kol esame kartu. Ir tikėjau, tą vieną akimirką tikėjau, kad visuomet būsime kartu.

Lioviausi galvojęs apie Džeksono krepšinio derinių sąsiuvinį ir pagaliau leidau jai pamatyti, kas dedasi mano galvoje. Ką ketinau padaryti ir kiek man prireikė laiko, kad išdrįsčiau tai padaryti. *Oi.*

Jos akys išsiplėtė, tapo dar didesnės ir žalesnės, jei tai apskritai įmanoma.

Itanai, nežinau...

Pasilenkiau ir pabučiavau ją į lūpas. Jos buvo sūrios kaip ašaros.

Šįkart nuo lūpų iki pirštų galų mane užliejo ne šiluma — nukrėtė elektra. Jaučiau dilgčiojimą pirštų galiukuose. Lyg būčiau įkišęs rašiklį į elektros lizdą, kaip kadaise, kai buvau aštuonerių ir Linkas buvo prikalbinęs mane taip padaryti. Ji užsimerkė ir prisitraukė mane prie savęs, ir kokią minutę viskas buvo puiku. Ji bučiavo mane, jos lūpos šypsojo po mano lūpomis, ir supratau, kad ji manęs laukė gal tiek pat ilgai, kiek jos laukiau aš. Bet paskui staiga, kaip buvo atsivėrusi, taip pat staiga nuo manęs atsitvėrė. Tiksliau pasakius, mane nustūmė.

Itanai, mes negalime šitaip.

Kodėl? Maniau, abu vienas kitam jaučiame tą patį.

O gal ir ne. Gal ji nejaučia.

Įdėmiai žiūrėjau į ją, jos ištiestos rankos tebegulėjo man ant krūtinės. Tikriausiai ji juto, kaip tankiai plaka mano širdis.

Ne todėl, kad...

Ji ėmė gręžtis, ir aš buvau tikras, jog ketina bėgti, kaip pabėgo tądien, kai Grinbrajeryje radome medalioną, kaip tą vakarą, kai paliko mane stovintį priebutyje. Suėmiau jos riešą ir iškart pajutau karštį.

— Tai tada kodėl?

Ji žvelgė į mane ir aš bandžiau išgirsti jos mintis, bet nepavyko.

— Žinau, tu manai, kad galiu rinktis, kas man nutiks, bet aš negaliu. O tai, ką šįvakar iškrėtė Ridlė, tėra vieni niekai. Ji galėjo tave nužudyti, gal net būtų taip ir padariusi, jei nebūčiau jos sustabdžiusi, — ji giliai atsikvėpė, akys suspindo. — Štai į ką galiu pavirsti — į pabaisą, — tiki tuo ar ne.

Nekreipdamas dėmesio vėl apkabinau jos kaklą. Bet ji kalbėjo toliau:

— Nenoriu, kad matytum mane tokią.

— Man nesvarbu, — pabučiavau jai skruostą.

Ji nulipo nuo lovos, jos ranka išslydo iš mano delno.

— Tu nesupranti, — pakėlė ranką. 122. Dar šimtas dvidešimt dvi dienos, užrašytos juodu rašalu, tarytum tai viskas, kas mums liko.

— Suprantu. Tu bijai. Bet mes ką nors sugalvosime. Mums lemta būti kartu.

— Nelemta. Tu esi mirtingasis. Negali suvokti. Nenoriu matyti tavęs įskaudinto, o taip atsitiks, jei tapsi man per daug artimas.

— Per vėlu.

Girdėjau kiekvieną jos ištartą žodį, bet žinojau tik viena.

Esu įklimpęs iki ausų.

10.09

Didieji

Žodžiai turėjo prasmę, kai juos kalbėjo graži mergina. Dabar, grįžęs namo ir gulėdamas lovoje, vėl ėmiau nieko nebesuprasti. Net Linkas nepatikėtų. Bandžiau įsivaizduoti, kaip vyktų toks pokalbis: mergina, kuri man patinka ir kurios tikrojo vardo nežinau, yra ragana

— atleiskite — kerėtoja iš kerėtojų giminės, ir po penkių mėnesių sužinos, gera ji iš tikrųjų ar bloga. Namo viduje ji gali sukelti viesulus ir daužyti langus. O aš, palietęs beprotišką medalioną, kurį Ama ir Meikonas Reivenvudas — tiesą sakant, visai ne atsiskyrėlis — reikalauja užkasti, galiu regėti praeitį. Medalioną, kuris materializavosi ant kaklo moteriai Reivenvude kabančiame portrete, o pats namas, beje, visai ne vaiduoklių buveinė, bet puikiai rekonstruotas ir visiškai pasikeičia kiekvienąsyk, kai tik nukanku tenai aplankyti merginos, kuri vien savo prisilietimu mane nudegina, sukrečia ir sujaudina.

Ir aš ją pabučiavau. O ji atsakė tuo pačiu.

Per daug neįtikėtina, net man pačiam. Apsiverčiau ant kito šono.

Draskymas.

Vėjas draskė mano kūną.

Laikiausi įsikibęs į medį, o vėjas mane talžė, jo kauksmas kiaurai vėrė ausis. Aplink mane sukosi verpetai, kovodami vienas su kitu, jų greitis ir jėga augo kiekvieną akimirką. Pasipylė kruša, lyg būtų pats dangus atsivėręs. Turėjau nešdintis iš čia.

Bet eiti nebuvo kur.

— *Paleisk mane, Itanai. Gelbėkis!*

Negalėjau jos įžiūrėti. Pūtė per daug stiprus vėjas, bet aš ją jaučiau. Taip tvirtai laikiau jos riešą, jog buvau tikras, kad jis lūš. Bet man buvo nesvarbu, vis tiek jos nepaleidau. Vėjas pakeitė kryptį ir pakėlė mane nuo žemės. Tvirčiau įsikibau į medį, stipriau suspaudžiau jos riešą. Vis dėlto jutau: vėjo jėga mus plėšia vienas nuo kito.

Plėšia mane nuo medžio, nuo jos. Pajutau, kaip mano pirštai paleidžia jos riešą.

Nebegalėjau išlaikyti.

Pabudau kosėdamas. Visa oda tebejutau svilinantį vėją. Lyg būtų negana, kad Reivenvude stovėjau ant mirties slenksčio, dabar dar grįžo sapnai. Vienai nakčiai net man visko pasirodė per daug. Miegamojo durys buvo plačiai atlapotos, — keista, pastaruoju metu vakarais savo duris rakindavau. Man užvis mažiausiai reikėjo, kad miegant Ama visur prikaišiotų kokių nors kvailų vudu amuletų. Buvau tikras, kad duris užsirakinau.

Spoksojau į lubas. Miegas išgaravo. Atsidusau ir pagrabaliojau po lova. Spragtelėjau šalia stovinčią stalinę lempą, iš knygos „Lavina“ ištraukiau paliktą žymeklį, kai kažką išgirdau. Žingsniai? Garsai sklido iš virtuvės, buvo tylūs, bet vis tiek juos girdėjau. Gal tėtis nutarė atsikvėpti nuo rašymo? Gal būtų proga pasikalbėti? Visai galimas

daiktas.

Vis dėlto kai nusileidau iki laiptų apačios, supratau, kad tai ne jis. Kabineto durys buvo uždarytos, pro plyšį durų apačioje sklido šviesa. Tikriausiai Ama. Vos spėjau pasislėpti už virtuvės durų, kai pamačiau ją skubančią koridoriumi savo kambario link, jei tik Ama gali skubėti. Išgirdau, kaip sucypė uždaromos tinklinės užpakalinės namo durys. Kažkas atėjo arba išėjo. Po visko, kas šįvakar įvyko, tai pasirodė svarbu.

Nuėjau pasižiūrėti, kas dedasi priešais namą. Čia, prie šaligatvio, įjungtu varikliu stovėjo senas apdaužytas sunkvežimiukas — šeštojo dešimtmečio „Studebaker“. Persisvėrusi per langą Ama apie kažką kalbėjosi su vairuotoju. Ji padavė vairuotojui savo rankinę ir įlipo į sunkvežimiuką. Kur ji susiruošė vidury nakties?

Privalėjau ją pasekti. O kaip pasekti moterį, kuri galėtų būti man motina, kai ši naktį lipa į seną trantą, vairuojamą nepažįstamo vyriškio, jei neturi automobilio? Neturėjau iš ko rinktis. Privalėjau pasiimti volvą. Tai buvo automobilis, kurį vairavo mama, kai įvyko avarija; kiekvienąsyk jį pamatęs pirmiausia pagalvodavau apie tai.

Išlydau į vairuotojo sėdynę. Kaip visuomet kvepėjo senu popieriumi ir „Windex“ valikliu.

Važiuoti be šviesų buvo kebliau, nei įsivaizdavau, vis dėlto supratau, kad pikapas dumia Veider Kriko link. Tikriausiai Ama važiuoja namo. Nuo 9-ojo kelio sunkvežimiukas nusuko į užmiestį. Kai pagaliau sulėtino greitį ir sustojo šalikelėje, išjungiau variklį ir pasukau volvą į kelkraštį.

Ama atidarė dureles ir automobilio viduje įsižiebė šviesa. Tamsoje nuo jos prisimerkiau. Pažinau vairuotoją — tai buvo Karltonas Itonas, pašto viršininkas. Kam Amai prireikė prašytis Karltono Itono, kad pavėžėtų ją vidury nakties? Anksčiau nemačiau net jų besikalbančių.

Ama kažką pasakė Karltonui ir užtrenkė dureles. Sunkvežimiukas nudardėjo keliu be jos. Išlipau iš automobilio ir nusekiau paskui ją. Ama buvo įpročio žmogus. Ir jei kažkas privertė ją vidury nakties sėlinti iš namų į pelkynus, vadinasi, tai turėjo būti ne šiaip koks įprastas jos klientas.

Ji dingo krūmuose, nuskubėjo žvyruotu takeliu, kurį tiesdamas kažkas gerokai paplušėjo. Ėjo taku tamsoje, jai po kojų gurgždėjo žvyras. Aš žengiau žole šalia tako, kad nekelčiau to gurgždesio, nes jis tikrai būtų mane išdavęs. Tikinau save: taip elgiuosi vien tam, kad sužinočiau, kodėl Ama vidury nakties sėlina iš namų, bet labiausiai bijojau, kad ji manęs nenutvertų.

Nesunku suprasti, kodėl Veider Krikas buvo taip pavadintas **[* Angl. Wader - bridėjas, braidžiotojas (vert. past.)]**; norėdamas iki

jo nusigauti turėjai bemaž bristi per juodo vandens balas — bent jau tokiu keliu ėjo Ama. Jei nebūtų švietusi mėnulio pilnatis, būčiau sprandą nusilaužęs, besekdamas paskui ją samanomis apaugusių ąžuolų ir aštrių brūzgynų labirintu. Ėjome šalia vandens. Ore jutau pelkę — karštą ir lipnią it antra oda.

Pelkės pakraščiu rikiavosi plokšti mediniai plaustai iš virvėmis sutvirtintų kiparisų rąstų — varguolių keltai. Jie palei krantą atrodė tarytum taksi automobiliai, laukiantys, kada galės vandeniu nuplukdyti keleivius. Mėnesienoje mačiau, kaip Ama įgudusiai balansuoja ant vieno plausto; ji ilga lazda kaip irklu atsistūmė ir nusiyrė į kitą krantą.

Senokai nesilankiau Amos namuose, vis dėlto būčiau prisiminęs. Matyt, tada ėjome kitu keliu, nors tamsoje buvo sunku atskirti. Mačiau, kokie apipuvę plaustų rąstai; nė vienas plaustas neatrodė tvirtesnis už kitą. Tad pasirinkau pirmą pasitaikiusį.

Plaustu manevruoti buvo gerokai sunkiau, nei atrodė žiūrint į Amą. Kas kelios minutės pasigirsdavo pūkštelėjimas, kai į pelkę neriančio aligatoriaus uodega pliaukštelėdavo per vandenį. Džiaugiausi, kad nesumaniau bristi.

Paskutinį kartą savo ilga lazda atsistūmiau nuo pelkės dugno, ir plausto kraštas atsirėmė į krantą. Išlipęs ant smėlio išvydau Amos namelį, mažą ir kuklų, jame švietė vienintelis langas. Langų rėmai, kaip ir Veitų namo, buvo nudažyti tokia pat vaiduoklius atbaidančia mėlyna spalva. Namas surėstas iš kiparisų, tarsi pats būtų pelkės dalis.

Bet buvo dar kažkas, kažkas tvyrojo ore. Kvepėjo stipriai ir slogiai, lyg citrinos ir rozmarinai. Niekaip negalėjau tuo patikėti dėl dviejų priežasčių. Kvapusis šiurkščius rudenį nežydi, tik pavasarį, be to, jis pelkėje neauga. Vis dėlto tai buvo jis. Šio kvapo nesupainiosi. Kažkoks neįmanomas dalykas, kaip ir visa kita šią naktį.

Stebėjau namą. Nieko. Gal ji paprasčiausiai nusprendė pareiti namo. Gal tėtis žinojo, kad ji išeina, o aš klaidžioju vidury nakties rizikuodamas būti be naudos suėstas aligatorių.

Jau ketinau traukti per pelkę atgal, netgi ėmiau apgailestauti, kad ateidamas nebarsčiau duonos trupinių, kai durys atsidarė. Apšviestame tarpduryje stovėjo Ama ir į savo gerąją baltą lakinę rankinę dėjo kažin kokius daiktus, kurių gerai neįžiūrėjau. Ji vilkėjo puošniausią savo suknelę, su kuria lankydavosi bažnyčioje, mūvėjo baltas pirštinaites ir buvo užsidėjusi įmantrią priderintą skrybėlaitę, visą aplinkui papuoštą gėlėmis.

Ji vėl kažkur išsiruošė, patraukė atgal. Nejau taip apsitaisiusi eis į pelkynus? Kad ir kaip man nepatiko kelias iki Amos namų, plumpinti per pelkę mūvint džinsus pasirodė dar blogiau. Purvas buvo toks klampus, kad kas kartą žengęs žingsnį koją traukdavau lyg iš cemento. Nežinau, kaip pavyko ją pereiti Amai, turint galvoje suknelę ir jos

amžių.

Regis, Ama tiksliai žinojo, kur einanti. Ji sustojo aikštelėje, prižėlusioje aukštos žolės ir pelkės augalų. Kiparisų šakos pynėsi su gluosnių svyruoklių šakomis, sudarydamos virš galvos kupolą. Mano nugara perbėgo šiurpulys, nors lauke buvo apie dvidešimt laipsnių. Net po viso to, ką buvau matęs šį vakarą, ši vieta kėlė baimę. Pakraščiuose nuo vandens kilo rūkas, skverbėsi kaip garas pro verdančio puodo dangtį. Atsargiai prislinkau arčiau. Ji kažką traukė iš rankinės, mėnesienoje žvilgėjo balta lakinė oda.

Kaulai. Regis, vištos kaulai.

Palinkusi virš kaulų ji kažin ką sušnibždėjo ir sudėjo juos į mažą maišelį, beveik tokį patį, kokį buvo davusi man medaliono poveikiui susilpninti. Vėl pagraibiusi rankinėje ištraukė dailų rankšluostėlį — tokių pasitaiko tualete kur nors restorane — ir juo nusišluostė nuo sijono purvą. Tolumoje žibėjo baltos šviesos, it jonvabaliai mirgėjo tamsoje, ir skambėjo muzika, lėta, aistringa muzika ir juokas. Kažkur ne per toliausiai pelkėje linksminosi žmonės.

Ji pakėlė akis. Kažkas patraukė jos dėmesį, bet aš nieko negirdėjau.

— Galėtum ir pasirodyti. Žinau, kad ten esi.

Apimtas panikos suakmenėjau. Ji mane pastebėjo.

Bet ji kreipėsi ne į mane. Iš tvankios miglos rūkydamas cigarą išniro Meikonas Reivenvudas. Atrodė atsipalaidavęs, lyg būtų ką tik išlipęs iš automobilio su vairuotoju, o ne bridęs per purviną juodą vandenį. Kaip visada jis buvo nepriekaištingai apsitaisęs, vilkėjo savo šiugždančius baltus marškinius.

Ant jo nesimatė nė dėmelės. Mudu su Ama buvome iki kelių aplipę purvu ir pelkių žolėmis, o ant Meikono Reivenvudo nebuvo nė menkiausio purvo taškelio.

— Pačiu laiku. Žinai, Melchizedekai, kad negaliu visą naktį čia stypsoti. Turiu grįžti. Nesu per daug sužavėta, kad pašaukei čionai, taip toli nuo miesto. Paprasčiausiai nemandagu. Jau nekalbant apie tai, kad nepatogu, — ji sušnarpštė. — Sakyčiau, apsunkinimas.

A. P. S. U. N. K. I. N. I. M. A. S. Dvylika vertikaliai. Mintyse sudėliojau paraidžiui.

— Pats ganėtinai įspūdingai praleidau vakarą, Amarija, bet šis dalykas reikalauja neatidėliotino mūsų dėmesio, — Meikonas žengė kelis žingsnius į priekį.

Ama atsitraukė ir nukreipė į jį kaulėtą pirštą.

— Lik ten, kur esi. Tokią naktį kaip ši man nepatinka būti vienoje draugijoje su *tavo paderme.* Nė kiek nepatinka. Tu būk sau, o aš būsiu sau.

Pūsdamas dūmų ratilus jis atsainiai žengtelėjo atgal.

— Kaip sakiau, tam tikros *aplinkybės* reikalauja neatidėliotino

mūsų dėmesio, — jis atsiduso, išpūsdamas dūmų kamuolį. — „Per pačią pilnatį Mėnulis būna labiausiai nutolęs nuo Saulės.“ Cituoju gerus mūsų draugus, dvasininkus.

— Melchizedekai, nekalbėk su manimi iš aukšto ir pasipūtėliškai. Kas tokio svarbaus nutiko, kad vidury nakties prireikė traukti mane iš lovos?

— Be kita ko, Ženevjevos medalionas.

Ama vos nesukliko laikydama šaliką prie nosies. Ji akivaizdžiai net negalėjo pakęsti žodžio „medalionas“.

— O ką tas *daiktas*? Sakiau tau, aš jį suvaržiau ir liepiau nuvežti atgal į Grinbrajerį užkasti. Jei jis vėl žemėje, nenutiks nieko blogo.

— Klysti dėl pirmo punkto. Klysti ir dėl antro. Jis tebeturi jį. Rodė mano paties namų šventovėje. Be to, nesu tikras, ar kas nors gali suvaržyti tokį tamsų talismaną.

— Tavo namuose... Kada jis buvo tavo namuose? Prisakiau jam nesiartinti prie Reivenvudo, — dabar ji buvo aiškiai susijaudinusi. Puiku, vėliau Ama ras būdų, kaip priversti mane už tai sumokėti.

— Ką gi, gal tau vertėtų pasvarstyti, ar nesutrumpinus jam pavadžio. Neabejotina, jis nėra labai paklusnus. Perspėjau tave, kad ši *draugystė* bus pavojinga, kad ji gali peraugti į kai ką daugiau. Ateitis tarp jų neįmanoma.

Ama burbtelėjo sau po nosimi kaip visuomet, kai jos neklausydavau.

— Jis visuomet būdavo paklusnus, kol nesutiko tavo dukterėčios. Ir nekaltink manęs. Nebūtume tokioje keblioje padėtyje, jei nebūtum jos čia atsigabenęs. Aš tuo pasirūpinsiu. Pasakysiu, kad daugiau su ja nesusitikinėtų.

— Nebūk juokinga. Jie paaugliai. Kuo labiau bandysime juos išskirti, tuo labiau jie stengsis būti kartu. Kai ją pašauks, šios problemos nebeliks. Jei tik pavyks mums sulaukti. Ligi tol, Amarija, žiūrėk vaikio. Beliko keli mėnesiai. Reikalai ganėtinai pavojingi, o jis gali pridaryti dar daugiau nemalonumų.

— Nekalbėk man apie nemalonumus, Melchizedekai Reivenvudai. Jau daugiau kaip šimtas metų mano giminė kuopia tavo giminės jovalą. Saugojau tavo paslaptis, kaip ir tu saugojai manąsias.

— Aš esu tas aiškiaregys, kuriam nepavyko nuspėti, kad juodu suras medalioną. Kaip tu tai paaiškinsi? Kaip tavo draugėms dvasioms prasprūdo ši aplinkybė? — Jis sumojavo rankomis kandžiai žybtelėdamas cigaru.

Ji apsisuko, jos žvilgsnis buvo paklaikęs.

— Neįžeidinėk Didžiųjų. Tik ne čia, ne šioje vietoje. Jie turi savo paaiškinimus. Turėjo būti priežastis, kodėl jie to neatskleidė.

Ji nusisuko nuo Meikono.

— O jūs jo neklausykite. Atnešiau jums krevečių su kukurūzų

padažu ir citrininio morengų pyrago, — ji tikrai kalbėjo nebe su Meikonu. — Jūsų mėgstamo, — tarė imdama maistą iš indelių ir dėliodama ant lėkštės. Lėkštę padėjo ant žemės. Šalia lėkštės gulėjo nedidelis kapų akmuo, netoliese išsibarstę dar keli.

— Tai mūsų Didžiųjų namai, didieji mūsų giminės namai, girdi? Mano protetulė Sisė. Mano proprodėdė Abneras. Mano proproproprosenelė Sula. Nemėgink nepagarbiai elgtis su Didžiaisiais jų namuose. Nori atsakymų — parodyk bent kiek pagarbos.

— Atsiprašau. — Ji laukė. — Nuoširdžiai.

Ji šnirpštelėjo.

— Ir žiūrėk, kur barstai pelenus. Šiuose namuose nėra peleninės. Bjaurus įprotis.

Jis švystelėjo cigarą į samanas.

— O dabar prie reikalo. Laiko neturime daug. Reikia sužinoti, kur yra Saraf...

— Ša, — sušnypštė ji. — Netark jos vardo, tik ne šiąnakt. Neturėtume čia būti. Delčia — baltajai magijai, pilnatis — juodajai. Susitikome čia netinkamą naktį.

— Neturime iš ko rinktis. Šįvakar, sakyčiau, įvyko gana nemalonus įvykis. Mano dukterėčia, kuri savo Pašaukimo dieną persimainė, šiąnakt atsibeldė į Susibūrimą.

— Dėlės vaikas? Ta tamsuolė plevėsa pavojinga?

— Ridlė. Aišku, pasirodė nekviesta. Mano slenkstį peržengė su vaikinu. Noriu žinoti, ar tai atsitiktinumas.

— Nieko gero. Nieko gero. Nieko gero, — įsiutusi Ama sūpavosi nuo kulnų į priekį ir atgal.

— Na?

— Atsitiktinumų nebūna. Pats žinai.

— Bent dėl šito nesiginčijame.

Protu niekaip negalėjau šito suvokti. Meikonas Reivenvudas niekada nekeldavo kojos iš namų, ir štai jis čia, vidury pelkės, ginčijasi su Ama — nė nenumaniau, kad jiedu pažįstami — apie mane, Liną ir medalioną.

Ama vėl pasirausė rankinėje.

— Ar atnešei viskio? Dėdė Abneras mėgsta „Wild Turkey“.

Meikonas ištiesė butelį.

— Padėk jį štai čia, — tarė ji rodydama į žemę, — ir pasitrauk tenai.

— Matau, po šitiek metų tebebijai prie manęs prisiliesti.

— Nieko aš nebijau. Tu tik būk sau. Aš neklausinėju apie tavo reikalus ir nenoriu nieko apie juos žinoti.

Jis pastatė butelį ant žemės per kelias pėdas nuo Amos. Ji pakėlė jį, prisipylė taurelę ir išgėrė. Per visą gyvenimą nebuvau matęs Amos geriančios ką nors stipresnio už saldžią arbatą. Tada truputį gėrimo

nuliejo į žolę ant kapo.

— Dėde Abnerai, mums reikia tavo užtarimo. Kviečiu čionai tavo dvasią.

Meikonas kostelėjo.

— Melchizedekai, bandai mano kantrybę, — Ama užsimerkė ir iškėlė rankas į dangų, galvą atlošė atgal, lyg kalbėtų su pačiu mėnuliu. Ji pasilenkė ir iškratė mažą maišelį, kurį buvo išsiėmusi iš rankinės. Maišelio turinys pabiro ant kapo. Smulkučiai vištos kauleliai. Vyliausi, kad šie kaulai — ne iš tos pintinėlės keptos vištienos, kurią šią popietę sudorojau, bet nuojauta kuždėjo, kad gali būti ir tie patys.

— Ką jie sako? — paklausė Meikonas.

Ji perbraukė pirštais per kaulus, išskleidė kaip vėduoklę ant žolės.

— Nieko.

Jo neįveikiamas šaltakraujiškumas ėmė tirpti.

— Neturime tam laiko! Kokia iš tavęs aiškiaregė, jei nieko nematai? Liko mažiau nei penki mėnesiai, iki jai sukaks šešiolika. Jei ji pasikeis, prakeiks mus visus — ir mirtinguosius, ir kerėtojus. Turime paisyti pareigos, atsakomybės, kurią abu kažkada savo noru prisiėmėme. Tu atsakinga už savo mirtinguosius, aš — už savo kerėtojus.

— Man nereikia tavo priminimų apie mano pareigas. Ir malonėk kalbėti tyliau, girdi? Man visai nereikia, kad mano klientai čia subėgtų ir pamatytų mus kartu. Kaip atrodytų? Dora garbinga bendruomenės narė kaip aš? Nežlugdyk mano verslo, Melchizedekai.

— Amarija, jei neišsiaiškinsime, kur Saraf... kur *ji* yra ir ką planuoja, ant mūsų pečių užgrius didesnės bėdos, nei žlugę verslo sumanymai.

— Ji tamsioji. Niekada nežinai, kas jai šaus į galvą. Lyg mėgintum atspėti, kur praūš viesulas.

— Net jei ir taip. Man reikia žinoti, ar ji mėgins užmegzti ryšį su Lina.

— Jokių „ar“. Kada? — Ama vėl užsimerkė pirštais liesdama ant kaklo kabantį amuletą, kurio niekada nenusiimdavo. Tai buvo diskas su išgraviruota širdies pavidalo figūra, kurios viršuje kilo kažin koks kryžius. Raižinys buvo nudilęs, nes Ama tikriausiai tūkstantį kartų buvo trynusi jį tarp pirštų kaip dabar. Ji kažką ritmiškai kuždėjo man nesuprantama, bet anksčiau girdėta kalba.

Meikonas nekantriai žingsniavo pirmyn atgal. Aš mindžikavau žolėse, stengdamasis nekelti triukšmo.

— Šiandien nieko negaliu suprasti. Vien miglos. Manau, dėdė Abneras suniuręs. Esu tikra, kad dėl ko nors, ką tu pasakei.

Tikriausiai tai buvo paskutinis lašas, nes Meikono veidas persimainė, tarp šešėlių suspindo blyški oda. Žengė į priekį, ir aštrūs jo veido kampai mėnesienoje tapo bauginantys.

— Gana tų žaidimų. Šįvakar į mano namus koją įkėlė tamsioji kerėtoja, — tai absoliučiai negalimas dalykas. Ji atėjo su tavo vaikėzu, Itanu, ir tai gali reikšti tik viena. Jis turi galių, o tu nuo manęs tai slėpei.

— Nesąmonė. Jei tas vaikiščias turi galių, tai aš turiu uodegą.

— Klysti, Amarija. Paklausk Didžiųjų. Pasitark su kaulais. Kito paaiškinimo nėra. Dėl to turėjo būti kaltas Itanas. Reivenvudas apsaugotas. Tamsusis kerėtojas negalėtų pergudrauti tokios apsaugos, tik ne be kokios nors galingos pagalbos.

— Išsikraustei iš proto. Jis neturi jokių galių. Aš tą vaiką užauginau. Manai, nežinočiau?

— Šįkart tu klysti. Esi per arti jo, artumas temdo tau akis. O dabar ant kortos pastatyta per daug, kad galėtume klysti. Abu turime savo *talentus.* Perspėju tave, vaikėzas gali daugiau, nei mudu manėme.

— Paklausiu Didžiųjų. Jei reikia ką nors žinoti, jie pasistengs, kad sužinočiau. Nepamiršk, Melchizedekai, turime susiremti ir su mirusiaisiais, ir su gyvaisiais, o tai nelengva užduotis. — Ji pasikuitė po savo rankinę ir ištraukė purviną virvelę su ant jos suvertais mažais karoliukais.

— Kapinių kaulai. Paimk juos. Didieji nori, kad juos turėtum. Saugo dvasią nuo dvasios ir mirusįjį nuo mirusiojo. Mums, mirtingiesiems, jie nereikalingi. Perduok juos savo dukterėčiai, Meikonai. Jai nepakenks, bet gal apsaugos nuo tamsiojo kerėtojo.

Meikonas paėmė virvelę, atsargiai palaikė suėmęs dviem pirštais, paskui įmetė į savo nosinę, lyg į kišenę dėtų ypač šlykštų kirminą.

— Dėkingas. — Ama kostelėjo. — Prašau. Pasakyk jiems, kad esu dėkingas. Labai.

Jis pažvelgė į mėnulį tarsi į laikrodį. Paskui apsisuko ir dingo. Ištirpo pelkės rūke lyg nupūstas vėjelio.

10.10
Raudonas megztinis

Vos spėjau grįžti į savo miegamąjį prieš patekant saulei. Buvau pavargęs, nusivaręs nuo koto, kaip sakytų Ama. Dabar prie kampo laukiau Linko. Nors diena buvo saulėta, mane temdė mano paties šešėlis. Ir buvau alkanas kaip vilkas. Šįryt virtuvėje negalėjau pažvelgti Amai į akis. Vienas mano žvilgsnis būtų išdavęs viską, ką mačiau ir jaučiau praėjusią naktį, tad negalėjau rizikuoti.

Nežinojau, nė ką manyti. Ama, kuria pasitikėjau labiau nei kuo nors kitu, kuria tikėjau kaip savo tėvais, gal net labiau, kažką nuo manęs slepia. Ji pažįsta Meikoną, ir juodu nori mus su Lina išskirti. Visa tai kažin kaip siejasi su medalionu ir Linos gimtadieniu. Ir yra pavojinga.

Pats vienas niekaip negalėjau susivokti. Turėjau pasikalbėti su Lina. Apie nieką kita negalėjau galvoti. Tad kai vietoj laukto

Dranduleto iš už kampo išriedėjo katafalkas, nė kiek nenustebau.

— Tikriausiai girdėjai, — klestelėjau ant sėdynės, kuprinę numečiau ant grindų prieš save.

— Ką girdėjau? — Ji kiek droviai nusišypsojo ir arčiau manęs pastūmė ant sėdynės gulintį maišelį. — Girdėjau, mėgsti spurgas? Ir dar visą kelią nuo Reivenvudo girdėjau urzgiant tavo skrandį.

Nesmagiai dirstelėjome vienas į kitą. Lina sumišusi nudelbė žvilgsnį ir pešiojo pūkelius nuo minkšto raudono išsiuvinėto megztinio, kuris atrodė tarsi ištrauktas iš sesučių palėpės. Pažinojau Liną: megztinis tikrai ne iš Samervilio prekybos centro.

Raudonas? Nuo kada ji vilki raudonai?

Ji neatrodė suniurusi, atvirkščiai, ką tik buvo nuslinkęs tamsus debesis. Ji negirdėjo mano minčių. Nežinojo apie Amą ir Meikoną. Ji tik norėjo mane pamatyti. Ko gero, kai kas iš to, ką pasakiau vakar vakare, įkrito jai į širdį. Gal ji nori suteikti mums progą. Nusišypsojau ir praskleidžiau baltą popierinį maišelį.

— Tikiuosi, tu alkanas. Dėl jų turėjau susigrumti su storuliu policininku. — Katafalkas pajudėjo nuo kelkraščio.

— Panorai pavėžėti mane į mokyklą? — Kažkas nauja.

— Ne, — ji nuleido langą. Ryto vėjelis taršė jos plaukus ir vijo į garbanas. Šiandien tai darė vėjas.

— Turi geresnį sumanymą?

Jos veidas nušvito.

— Na, ar gali būti kas nors geriau, nei tokią dieną kaip ši praleisti Stounvolo Džeksono vidurinėje mokykloje? — Ji buvo laiminga. Jai pasukus vairą atkreipiau dėmesį į ranką. Užrašo rašalu nebuvo. Jokių skaičių. Jokio gimtadienio. Šiandien ji dėl nieko nesijaudina. Tik ne šiandien.

120. Žinojau, lyg skaičius būtų užrašytas nematomu rašalu ant mano rankos. Šimtas dvidešimt dienų, ir atsitiks tai, dėl ko taip nuogąstauja Meikonas ir Ama, — kad ir kas tai būtų.

Pasukome į 9-ąjį kelią ir pažvelgiau pro langą trokšdamas, kad ji tokia pabūtų dar bent kiek ilgiau. Užsimerkiau ir mintyse peržvelgiau žaidimo derinių sąsiuvinį. Du prieš du. Statyk užtvarą. Veržkis į baudos aikštelę. Aikštės gynyba.

Kai atvažiavome iki Samervilio, žinojau, kur traukiame. Mūsų amžiaus jaunimas Samervilyje važiuodavo tik į vieną vietą, jei ne į tris paskutines „Cineplexo“ eiles.

Katafalkas dulkėtu keliuku riedėjo palei lauko pakraštį už vandens bokšto. „Būsime automobilyje? Mes — automobilyje? Prie vandens bokšto? Dabar?“ Linkas niekuomet tuo nepatikėtų.

Variklis užgeso. Mūsų langai buvo nuleisti, visur tylu, pro jos ir mano langus skersai pūtė vėjelis.

Ar ne tai žmonės čia veikia?

Na, ne. Ne tokie žmonės kaip mes. Ne vidury dienos, kai turėtume būti mokykloje.

Ar negalime nors kartę būti kaip jie? Ar visuomet turime būti savimi?

Man patinka būti, kokie esame.

Ji atsisegė saugos diržą ir aš atsisegiau savąjį, prisitraukiau ją ir pasisodinau ant kelių. Jutau ją šiltą ir laimingą, sklindančią mano kūnu.

Tai toks būna sėdėjimas automobilyje?

Ji sukikeno ir siekė nubraukti man nuo akių plaukus.

— Kas čia? — stvėriau jos dešinę ranką. Ant riešo kybojo vakar naktį pelkėje Amos Meikonui duota apyrankė. Mano skrandis susitraukė, žinojau, kad Linos nuotaika tuoj pasikeis. Privalėjau jai pasakyti.

— Ją man davė dėdė.

— Nusiimk, — pasukau virvelę aplink riešą ieškodamas mazgo.

— Ką? — jos šypsena išblėso. — Ką tu kalbi?

— Nusiimk.

— Kodėl? — ji atitraukė ranką.

— Vakar naktį kai kas nutiko.

— Kas?

— Grįžęs namo nusekiau Amą į Veider Kriką, kur ji gyvena. Vidury nakties ji išsmuko iš namų su kai kuo pelkėje susitikti.

— Su kuo?

— Su tavo dėde.

— Ką jie ten veikė? — jos veidas išblyško it kreida, ir supratau, kad šiandien pasisėdėjimas automobilyje baigėsi.

— Jie kalbėjosi apie tave, apie mus. Ir medalioną.

Dabar ji sukluso.

— Ką sakė apie medalioną?

— Tai kažkoks tamsusis talismanas, kad ir ką tai reikštų; tavo dėdė papasakojo Amai, kad aš jo taip ir neužkasiau. Juodu dėl to rimtai sunerimo.

— Iš kur jie žino, kad tai talismanas?

Ėmiau irzti. Regis, ji kreipia dėmesį ne ten, kur reikia.

— O kaip išėjo, kad jie apskritai vienas kitą pažįsta? Ar bent nutuokei, kad tavo dėdė pažįsta Amą?

— Ne, bet aš nežinau visų jo pažįstamų.

— Lina, jie kalbėjo apie mus. Apie tai, kad reikia slėpti nuo mūsų medalioną, neleisti mums būti kartu. Man pasirodė, kad jie mano, jog tai kelia kažkokią grėsmę. Lyg aš kažkam trukdyčiau. Tavo dėdė mano...

— Ką?

— Jis mano, kad aš turiu kažkokių galių.

Ji garsiai nusijuokė, o aš dar labiau suirzau.

— Kodėl jis turėtų taip manyti?

— Nes atvedžiau Ridlę į Reivenvudą. Jis sako, kad turiu galios tai padaryti.

Ji susiraukė.

— Jis teisus.

Ne tokio atsakymo tikėjausi.

— Juokauji, tiesa? Jei turėčiau galių, ar nemanai, kad tai žinočiau?

— Nežinau.

Gal ji ir nežino, bet aš žinojau. Mano tėtis buvo rašytojas, o mama per dienas skaitydavo žuvusių Pilietinio karo generolų dienoraščius. Jokiu būdu negalėjau būti kerėtojas, nebent galiomis laikytume gebėjimą supykdyti Amą. Tikriausiai turėjo būti kokia nors anga, leidusi Ridlei patekti vidun. Vienas perdegęs kerėtojų apsaugos sistemos saugiklis.

Lina tikriausiai galvojo tą patį.

— Atsipalaiduok. Esu tikra, tai galima kaip nors paaiškinti. Taigi Meikonas ir Ama pažįsta vienas kitą. Dabar jau tai žinome.

— Regis, tavęs tai per daug neliūdina.

— Ką nori pasakyti?

— Jie mums melavo. Abu. Slapta susitikinėja, kad mus išskirtų. Bando priversti atsikratyti medaliono.

— Juk neklausėme, ar jie pažįsta vienas kitą.

Kodėl ji taip elgiasi? Kodėl nesisieloja, nepyksta, nejaučia dar ko nors?

— Kodėl turėtume? Ar tau neatrodo keista, kad tavo dėdė vidury nakties pelkėje susitinka su Ama, kalba su dvasiomis ir buria iš vištos kaulų?

— Keista, bet esu tikra — jie tik bando mus apsaugoti.

— Nuo ko? Nuo tiesos? Jie dar apie kai ką kalbėjo. Mėgino kai ką surasti, kažkokią Sarą. Ir apie tai, kad jei persimainysi, gali visus mus prakeikti.

— Apie ką čia kalbi?

— Nežinau. Kodėl tau nepaklausus dėdės? Patikrink, ar nors kartelį pasakys tiesą.

Nuėjau per toli.

— Mano dėdė rizikuoja savo gyvybe, norėdamas mane apsaugoti. Jis visada stojo už mane. Priglaudė žinodamas, kad po kelių mėnesių galiu virsti pabaisa.

— Nuo ko jis iš tiesų tave saugo? Ar bent žinai?

— Nuo manęs pačios! — atšovė ji. Tai buvo galas. Ji atidarė dureles ir nulipusi man nuo kelių nušoko į pievą. Didžiulis baltas vandens bokštas užstojo mus nuo Samervilio, bet diena nebeatrodė

tokia saulėta. Kur vos prieš kelias minutes buvo giedras dangus, driekėsi pilki ruožai.

Artinosi audra. Ji nenorėjo apie tai kalbėti, bet aš nepaisiau.

— Nesąmonė. Kodėl jis susitinka su Ama vidury nakties norėdamas jai pasakyti, kad mes tebeturime medalioną? Kodėl jie nenori, kad jį turėtume? Ir dar svarbiau, kodėl nenori, kad būtume kartu?

Lauke šūkavome tik mudu. Vėjelis virto stipriu vėju. Linos plaukai ėmė plaikstytis apie veidą. Ji atšovė:

— Nežinau. Tėvai visuomet stengiasi, kad paaugliai nedraugautų, taip jau yra. Jei nori sužinoti kodėl, gal turėtum paklausti Amos. Tai ji manęs nekenčia. Negaliu tavęs net nuo namų pavėžėti, nes bijai, kad ji mus pamatys.

Mano skrandyje didėjęs kamuolys susitraukė. Pykau ant Amos, pykau labiau nei kada nors per visą savo gyvenimą, bet vis tiek ją mylėjau. Tai ji man po pagalve palikdavo Dantukų fėjos laiškus, kas kartą tvarstydavo nubrozdintus kelius, padavinėjo tūkstančius kamuolių, kai norėjau išbandyti laimę Mažojoje lygoje. Ir kadangi mama mirė, o tėtis užsisklendė, vienintelė Ama mane prižiūrėjo, rūpinosi ir net pastebėdavo, jei praleisdavau pamokas ar pralošdavau rungtynes. Norėjau tikėti, kad ji gali viską paaiškinti.

— Tu tiesiog jos nesupranti. Ji mano...

— Ką? Kad saugo tave? Kaip mano dėdė bando apsaugoti mane? Ar kada nors pagalvojai, kad jie abu gal mėgina apsaugoti mudu nuo to paties... manęs?

— Kodėl tu vis apie tą patį?

Ji atsitraukė tolyn, lyg norėtų pabėgti, jei galėtų.

— O apie ką dar galima kalbėti? Viskas sukasi apie tai. Jie nuogąstauja, kad sužeisiu tave ar dar ką nors padarysiu.

— Klysti. Viskas dėl medaliono. Yra kažkas, ką norima nuo mūsų nuslėpti, — pasirausiau kišenėje ieškodamas pažįstamo daikto, įsukto į nosinę. Po vakarykštės nakties neketinau išleisti jo iš akių. Buvau tikras, kad Ama jo šiandien ieškos, o jei ras, mes jo nebematysime. Padėjau medalioną ant variklio dangčio. — Turime sužinoti, kas bus toliau.

— Dabar?

— Kodėl gi ne?

— Net nežinai, ar medalionas veiks.

Pradėjau vynioti jį iš nosinės.

— Yra tik vienas būdas sužinoti.

Stvėriau jos ranką, nors ji bandė ją ištraukti. Paliečiau glotnų metalą...

Ryto šviesa dar paryškėjo ir netrukus nebemačiau nieko, tik šviesą. Pajutau pažįstamą šuorą, kuris perkeldavo mane šimtą

penkiasdešimt metų į praeitį. Paskui į kažką atsitrenkiau. Atsimerkiau. Bet užuot išvydęs purvinus laukus ir liepsnas tolumoje, mačiau tik vandens bokšto šešėlį ir katafalką. Medalionas nieko mums neparodė.

— Jutai? Prasidėjo, o paskui nutrūko.

Ji linktelėjo ir atstūmė mane.

— Ko gero, mane pykina nuo automobilio ar kaip kitaip tą pavadinsi.

— Tu jį blokuoji?

— Ką čia šneki? Aš nieko nedarau.

— Garbės žodis? Nenaudoji savo kerėtojiškų galių ar dar ko nors?

— Ne, per daug stengiuosi atremti tavo kvailumą. Bet bijau, kad esu tam per silpna.

Kažko nesupratau: mus įtraukė, o paskui ištrenkė iš regėjimo. Kas buvo kitaip? Lina ištiesė ranką, norėdama suvynioti medalioną į nosinę. Mano žvilgsnis užkliuvo už purvinos odinės apyrankės, kurią Meikonui buvo davusi Ama.

— Nusiimk tą daiktą, — užkišau pirštą už virvelės ir pakėliau apyrankę kartu su ranka prie pat akių.

— Itanai, ji dėl apsaugos. Juk sakei, kad Ama nuolat šitaip daro.

— Nemanau.

— Ką čia paistai?

— Sakau, kad dėl šito daikto medalionas ir nesuveikė.

— Pats žinai, kad jis ne visada veikia.

— Bet buvo pradėjęs veikti ir kažkas jį sustabdė.

Ji papurtė galvą, išsidraikiusios sruogos subangavo ant pečių.

— Ar tu tikrai tuo įsitikinęs?

— Įrodyk, kad klystu. Nusiimk.

Ji pažvelgė į mane lyg į pamišėlį, bet susimąstė. Mačiau.

— Jei aš neteisus, galėsi vėl ją užsirišti.

Ji akimirką dvejojo, paskui padavė man ranką, kad atriščiau apyrankę. Atlaisvinau mazgą ir įsikišau amuletą į kišenę. Paėmiau medalioną, ir ji padėjo savo delną man ant rankos. Sugniaužiau medalioną, ir sūkurys nusinešė mus į niekur...

Beveik tuoj pat pasipylė lietus. Smarkus lietus, liūtis. Lyg būtų praplyšęs dangus. Aivė visuomet sakydavo, kad lietus yra Dievo ašaros. Šiandien Ženevjeva tuo tikėjo. Juos skyrė vos kelios pėdos, bet Ženevjeva negalėjo jų spėriai įveikti. Ji priklaupė prie Itano ir atsargiai rankomis suėmė jo galvų.

Jis nelygiai kvėpavo. Buvo gyvas.

— Ne, ne, tik ne tų jaunuolį. Jau ir taip per daug atėmei. Per daug. Tik ne šį vaikinų, — Aivės balsas išdavė didžiulį jaudulį, ji ėmė melstis.

— Aive, kviesk pagalbų. Man reikia vandens, viskio ir ko nors kulkai išimti.

Ženevjeva prispaudė vata pamuštų savo sijonų prie žaizdos, prieš kelias akimirkas atsivėrusios Itano krūtinėje.

— Myliu tave. Ir būčiau vedęs, kad ir ką tavo šeima manytų, — sukuždėjo jis.

— Nekalbėk taip, Itanai Karteri Veitai. Nekalbėk, lyg tuoj mirsi. Tu pasveiksi. Visiškai pasveiksi, — kartojo ji, mėgindama įtikinti ne tiek jį, kiek save.

Ženevjeva užsimerkė ir susikaupė. Žydinčios gėlės. Naujagimio klyksmas. Tekanti saulė.

Gimimas, ne mirtis.

Mintyse ji piešė tuos vaizdus ir troško, kad taip būtų. Vaizdai galvoje sukosi nesibaigiančiu ratu.

Gimimas, ne mirtis.

Itanas duso. Ji atsimerkė ir jų akys susitiko. Regis, akimirkų laikas sustojo. Paskui Itanas užsimerkė, galva nusviro ant šono.

Ženevjeva vėl užsimerkė, prieš akis kilo vaizdai. Tikriausiai tai klaida. Jis negali būti miręs. Ji sukaupė savo galių. Buvo dariusi tai milijonų kartų, mamos virtuvėje judinusi daiktus ir krėtusi išdaigas Aivei, gydžiusi iš lizdo iškritusius paukščių jauniklius.

Kodėl ji negali to padaryti dabar? Kai taip svarbu?

— Itanai, pabusk. Prašau tavęs pabusti.

Atsimerkiau. Mudu stovėjome lauko vidury, tiksliai toje pačioje vietoje, kurioje ir buvome. Pažvelgiau į Liną. Jos akys žvilgėjo, dar truputis ir ji apsipils ašaromis.

— O Dieve.

Pasilenkiau ir paliečiau žolę, kur stovėjome. Augalai ir žemė aplink mus buvo nudažyta raudonai.

— Tai kraujas.

— Jo kraujas?

— Tikriausiai.

— Tu teisus. Apyrankė neleido mums išvysti regėjimo. Bet kodėl dėdė Meikonas sakė, kad tai apsauga?

— Gal tai ir yra apsauga. Gal ji ne vien tam skirta.

— Neprivalai stengtis, kad pasijusčiau geriau.

— Matyt, yra kažkas, ką jie norėtų nuo mūsų nuslėpti; tas kažkas susijęs su medalionu ir, galiu galvą guldyti, su Ženevjeva.

Turime apie juos abu sužinoti kiek galima daugiau ir tą padaryti iki tavo gimtadienio.

— Kodėl iki gimtadienio?

— Vakar naktį Ama kalbėjosi su tavo dėde. Kad ir ką jie norėtų nuo mūsų nuslėpti, tai susiję su tavo gimtadieniu.

Lina giliai atsikvėpė, tarsi mėgintų sukaupti jėgas.

— Jie žino, kad aš virsiu tamsiąja. Štai kas.

— O kuo čia dėtas medalionas?

— Nežinau, bet tai nesvarbu. Niekas nesvarbu. Po keturių mėnesių aš nebebūsiu savimi. Matei Ridlę. Štai į ką aš pavirsiu, o gal į ką nors dar blogiau. Jei mano dėdė teisus ir aš esu talentas, tuomet Ridlė šalia manęs atrodys kaip Raudonojo Kryžiaus savanorė.

Prisitraukiau ją arčiau ir apglėbiau rankomis, lyg galėčiau apsaugoti nuo grėsmės, nors abu žinojome, kad man ji neįveikiama.

— Negali taip galvoti. Turi būti koks nors būdas tai sustabdyti, jei iš tiesų taip yra.

— Tu nesupranti. To nesustabdysi. Tai įvyksta, ir viskas, — jos balsas kilo. Vėjas ėmė stiprėti.

— Gerai, gal tu ir teisi. Gal tai ima ir nutinka. Bet mes rasime išeitį, kad tau taip *nenutiktų.*

Jos akys niaukėsi kaip dangus.

— Ar negalime tiesiog pasidžiaugti mums likusiu laiku?

Pirmąkart pajutau tų žodžių prasmę.

Mums likęs laikas.

Negalėjau jos netekti. To nebus. Iš proto varė vien mintis, kad nebegalėsiu jos paliesti. Baisiau, nei netekti visų savo draugų. Baisiau, nei būti pačiu nemėgstamiausiu vaikinu mokykloje. Baisiau, nei nuolat kęsti Amos pyktį. Jos netektis būtų pats blogiausias įsivaizduojamas dalykas. Tarsi krisčiau, bet šįkart tikrai trenkčiausi į žemę.

Prisiminiau ant žemės parkritusį Itaną Karterį Veitą, raudoną kraują, pralietą lauke. Vėjas ėmė kaukti. Laikas eiti.

— Nekalbėk taip. Mudu rasime išeitį.

Netgi taip sakydamas nežinojau, ar pats tuo tikėjau.

10.13
Bibliotekininkė Mariana

Praėjo trys dienos, o aš vis nesilioviau apie tai galvojęs. Itanas Karteris Veitas buvo nušautas ir tikriausiai mirė. Mačiau tai savo akimis. Tiesą sakant, visi tų laikų žmonės dabar jau mirę. Bet, kalbant apie aną Itaną Veitą, man buvo sunku susitaikyti su šio konfederatų kareivio mirtimi. Tiksliau, konfederatų dezertyro mirtimi. Mano proproproprosenelio.

Nesilioviau apie tai galvojęs ir per algebros pamoką, kol Savana vargo prieš klasę spręsdama lygtį, bet ponas Beitsas buvo per daug įnikęs į paskutinį „Ginklų ir šaudmenų“ numerį ir to nepastebėjo. Apie tai galvojau ir būsimųjų Amerikos ūkininkų susirinkime, kai neradęs Linos atsisėdau prie vaikinų iš muzikos grupės. Linkas su savo vaikinais sėdėjo už kelių eilių nuo manęs, bet aš jų nepastebėjau, atkreipiau dėmesį tik tada, kai Šonas ir Emoris ėmė mėgdžioti gyvulių balsus. Bet netrukus nebegirdėjau nė jų. Mano mintys vis grįždavo prie Itano Karterio Veito.

Ne dėl to, kad jis buvo konfederatas. Gatlino apygardoje visi

giminiavosi su karo tarp valstijų neteisiųjų puse. Jau buvome su tuo apsipratę. Čia kaip po Antrojo pasaulinio karo būtum gimęs Vokietijoje, po Perl Harboro atakos — Japonijoje ar Amerikoje po Hirosimos. Istorija kartais atrodo tikra kankynė. Gimimo vietos nepasirinksi. Bet neprivalai čia pasilikti. Neprivalai likti užstrigęs praeityje kaip ponios iš ARD ar Gatlino istorijos draugijos, arba sesutės. Ir neprivalai taikstytis su tuo, kas vyksta, kaip daro Lina. Itanas Karteris Veitas nesitaikstė. Negalėjau taikstytis ir aš.

Supratau viena: dabar, kai žinome apie kitą Itaną Veitą, privalome daugiau sužinoti apie Ženevjevą. Gal ne veltui pirmiausia ir aptikome medalioną. Gal ne veltui vienas su kitu susidūrėme sapne, net jei tas sapnas panašesnis į košmarą.

Žinoma, jei viskas būtų kaip anksčiau ir mama būtų gyva, pasiklausčiau jos, ką daryti. Bet jos nebėra, tėtis per daug vienišas, kad galėtų kuo nors pagelbėti, o Ama, jei reikalas susijęs su medalionu, tikrai mums nepadės. Lina vis dar paniurusi dėl Meikono — lauke pliaupiantis lietus buvo nepaneigiamas to įrodymas. Aš privalėjau atlikti namų darbus, vadinasi, man reikėjo beveik pusės galono šokoladinio pieno ir tiek sausainių, kiek pajėgiau panešti laisvąja ranka.

Patraukiau koridoriumi į virtuvę ir sustojau prie kabineto durų. Tėtis antrame aukšte prausėsi po dušu — tai būdavo bene vienintelis laikas, kai jis išeidavo iš kabineto, tad durys tikriausiai užrakintos. Jos visuomet būdavo užrakintos, nuo pat ano įvykio su rankraščiu.

Spoksojau į durų rankeną, paskui dirstelėjau į vieną ir į kitą koridoriaus pusę. Pavojingai balansuodamas ant pieno pakelio padėtais sausainiais prie rankenos ištiesiau ranką. Jos nė nepalietus išgirdau spragtelint spyną. Durys atsirakino pačios. Lyg kažkas iš vidaus būtų jas man atidaręs. Sausainiai nulėkė ant žemės.

Prieš mėnesį būčiau tuo nepatikėjęs, bet dabar išmaniau daugiau. Tai Gatlinas. Ne tas Gatlinas, kurį tariausi pažįstąs, bet kažkoks kitas Gatlinas, kuris, matyt, visą laiką slėpėsi, nors buvo prieš akis. Miestas, kuriame man patinkanti mergina yra iš senos kerėtojų giminės, mano namų tvarkytoja — aiškiaregė, pelkėje burianti iš vištos kaulų ir kviečianti savo mirusių protėvių dvasias, ir net mano tėtis elgiasi it vampyras.

Šiame Gatline, regis, niekas nebestebino. Juokinga, kad gali kur nors pragyventi visą gyvenimą ir iš tiesų neperprasti tos aplinkos.

Lėtai, nedrąsiai pastūmiau duris. Prieš akis šmėkštelėjo kabineto vaizdas: kampe įrengtos lentynos, prikištos mamos knygų ir Pilietinio karo radinių, kurių ji, regis, aptikdavo visur, kur tik beeidavo. Giliai į plaučius įtraukiau kabineto oro. Nenuostabu, kodėl tėtis niekada iš jo neišlenda.

Beveik mačiau ją susirangiusią sename krėsle prie lango. Galėtų

spausdinti mašinėle čia pat, kitoje durų pusėje. Jei truputį plačiau praverčiau duris, ką žinau, gal ir dabar ją ten rasčiau. Deja, mašinėlės tarškėjimo neišgirdau ir žinojau, kad jos nėra ir niekada nebebus.

Man reikalingos knygos gulėjo tose lentynose. Jei ir buvo žmogus, daugiau už sesutes išmanantis Gatlino apygardos istoriją, tas žmogus buvo mano mama. Žengiau žingsnį į priekį, dar keliais coliais plačiau atverdamas duris.

— Švenčiausiasis dangaus ir žemės valdove, Itanai Veitai, jei ketini kelti kojąį tą kambarį, taip gausi nuo tėčio, kad atsipeikėsi tik kitą savaitę!

Pienas vos neiškrito man iš rankos. Ama.

— Aš nieko nedarau. Tiesiog durys atsidarė.

— Turėk sarmatos! Į mamos ir tėčio kabinetą nedrįstų įžengti jokia Gatlino dvasia, nebent tai būtų pačios mamos vėlė, — ji įžūliai žvelgė į mane. Jos akyse įžiūrėjau kažin ką, kas vertė suabejoti, ar tik ji nebando kažką man pasakyti, gal net tiesą. O gal duris atidarė pati mama?

Viena buvo aišku. Kažkas nori, kad patekčiau į kabinetą, o kai kas nenori manęs į jį įleisti.

Ama užtrenkė duris, išsitraukė iš kišenės raktą ir jas užrakino. Išgirdau spragtelėjimą ir supratau, kad mano galimybių langas trinktelėjęs užsivėrė taip pat staiga, kaip buvo prasivėręs. Ji sukryžiavo rankas.

— Ryt į mokyklą. Ar tau nereikia pasimokyti? — Pažvelgiau į ją suirzęs. — Vėl eini į biblioteką? Ar judu su Linku jau baigėt tą pranešimą?

Ir tada man toptelėjo į galvą.

— Taip, į biblioteką. Kaip tik ten dabar ir einu, — pabučiavau jai skruostą ir nubėgau.

— Perduok nuo manęs Marianai linkėjimų ir nevėluok vakarienės.

Geroji senoji Ama. Ji visada žinodavo visus atsakymus, kartais pati to nesuprasdama, ir pasufleruodavo, kartais pati to nenorėdama.

Lina laukė manęs automobilių aikštelėje prie Gatlino apygardos bibliotekos. Sutrūkinėjęs betonas buvo dar šlapias ir žvilgėjo nuo lietaus. Nors iki bibliotekos darbo pabaigos buvo likusios dvi valandos, katafalkas, išskyrus pažįstamą seną žalsvai melsvą sunkvežimiuką, buvo vienintelis aikštelėje stovintis automobilis. Galima sakyti, miestas neturėjo daug bibliotekos gerbėjų. Apie kitus miestus, išskyrus savąjį, nelabai troškome ką sužinoti, o jei tavo senelis ar prosenelis negalėjo nieko papasakoti, atrodė, kad ir nereikia.

Atsitūpusi šalia pastato Lina kažką rašė į savo sąsiuvinį. Ji mūvėjo

sudriskusius džinsus, avėjo milžiniškus guminius aulinius ir vilkėjo minkštus juodus sportinius marškinėlius. Veidą gaubė garbanos ir nukarusios mažytės kaselės. Atrodė beveik kaip normali mergaitė. Žinoma, aš vėl norėjau ją pabučiuoti, bet teks palūkėti. Jei Mariana turėtų mums reikalingus atsakymus, atsirastų kur kas daugiau šansų ją pabučiuoti.

Mintimis vėl perbėgau derinių sąsiuvinį. Du prieš du.

— Tu išties tiki, kad čia kas nors gali mums padėti? — Lina pakėlė žvilgsnį nuo sąsiuvinio.

Truktelėdamas pastačiau ją ant kojų.

— Ne kas nors. Kai kas.

Biblioteka buvo graži. Vaikystėje čia praleidau daugybę valandų ir paveldėjau mamos tikėjimą, kad biblioteka — savotiška šventovė. Bibliotekos pastatas buvo vienas iš nedaugelio, kurie atlaikė Šermano žygį ir didįjį deginimą. Be Reivenvudo, biblioteka ir Istorijos draugija — du seniausi miestelio pastatai. Viktorijos laikų stiliaus namas buvo dviaukštis ir senas, visokių orų matęs, nuo jo luposi balti dažai, prie durų ir langų dešimtmečiais snūduriavo vijokliai. Jis kvepėjo senstančia mediena ir kreozotu, kietais knygų viršeliais ir senu popieriumi. Senu popieriumi, kuriuo, kaip sakydavo mano mama, kvepia laikas.

— Nesuprantu. Kodėl biblioteka?

— Tai ne šiaip biblioteka. Tai Mariana Aškroft.

— Bibliotekininkė? Dėdės Meikono draugė?

— Mariana buvo geriausia mano mamos draugė ir jos tyrinėjimų partnerė. Ji — vienintelis žmogus, apie Gatlino apygardą žinantis tiek, kiek ir mama, ir dabar ji Gatline galvočiausia.

Lina skeptiškai dirstelėjo į mane.

— Galvotesnė net už dėdę Meikoną?

— Na, gerai. Galvočiausia tarp Gatlino mirtingųjų.

Niekada nesuvokiau, ką tokiame miestelyje kaip Gatlinas veikia toks žmogus kaip Mariana. „Vien todėl, kad gyveni *nežinia kur*, — sakydavo man Mariana, su mama krimsdama sumuštinius su tunu, — dar nereiškia, kad negali *žinoti*, *kur* gyveni.“ Nė nenuvokiau, apie ką ji kalba. Nesuvokdavau nė pusės to, ką ji kalbėdavo. Tikriausiai dėl to Mariana taip puikiai sutarė su mama; aš nesuvokdavau ir kitos pusės — to, ką kalbėdavo mama. Kaip jau sakiau, mieste ji turėjo kiečiausią galvą, o gal tik kiečiausią charakterį.

Kai įėjome į tuščią biblioteką, Mariana vienomis kojinėmis vaikštinėjo tarp lentynų, pati sau aimanuodama kaip koks išprotėjęs personažas iš graikų tragedijos, kurias ji mėgdavo deklamuoti. Kadangi biblioteka buvo tarsi vaiduoklių miestas, retkarčiais

aplankomas vienos kitos ARD ponios, atėjusios pasitikrinti abejotinos genealogijos, Mariana patalpose karaliavo viena.

— “Girdėjai tu ką nors?

Nusekiau paskui jos balsą tolyn tarp lentynų.

— Ar nieko nežinai?

Pasukau už kampo į grožinės literatūros skyrių. Štai ir ji, svyruojanti su šūsnimi knygų glėbyje, žvelgianti kiaurai mane.

— Ar nuo tavęs nuslėpta...

Man iš už nugaros išniro Lina.

— ...kad mūs bičiuliams gresia...

Pro stačiakampių raudonais rėmais akinių viršų Mariana žvilgsnį nuo manęs nukreipė prie Linos.

— ...nedraugų lemtis?

Mariana buvo čia ir ne čia. Puikiai prisiminiau tą žvilgsnį ir žinojau, kad ji, nors viskam turėjo paruošusi po citatą, nepasirinkdavo jų neapgalvotai. Kokia nedraugų lemtis gresia man ar mano draugams? Jei tas draugas yra Lina, nebuvau tikras, ar noriu sužinoti.

Skaitydavau daug, bet ne graikų tragedijas.

— „Edipas“?

Apglėbiau Marianą su visa krūva knygų. Ji mane apkabino taip stipriai, kad nebegalėjau kvėpuoti; gremėzdiška generolo Šermano biografija įsirėžė man į šonkaulius.

— „Antigonė“, — man už nugaros prabilo Lina.

Stengiesi pasirodyti.

— Labai gerai, — žvelgdama man pro petį nusišypsojo Mariana.

Vyptelėjau Linai; ji tik gūžtelėjo pečiais.

— Mokiausi namie.

— Visuomet malonu sutikti jauną žmogų, skaičiusį „Antigonę“.

— Teprisimenu, kad ji norėjo palaidoti mirusįjį.

Mariana mums abiem nusišypsojo. Pusę knygų stirtos ji įbruko man, kitą pusę — Linai. Kai šypsojosi, atrodė it nužengusi nuo žurnalo viršelio. Turėjo baltus dantis ir gražią rudą odą, ir atrodė labiau panaši į manekenę nei į bibliotekininkę. Buvo tokia graži ir egzotiška, tokios maišytos kilmės, kad žiūrėdamas į ją, regis, galėjai matyti visą JAV Pietų istoriją, atvykėlius iš Vest Indijos, Karibų salų, Anglijos, Škotijos, net Amerikos — visus taip susimaišiusius, kad norint atsekti šaknis tektų nubraižyti visą mišką genealoginių medžių.

Nors mes gyvenome užkampyje tarp pietų ir šiaurės, kaip sakydavo Ama, Mariana Aškroft rengėsi taip, lyg dėstytų Djuko universitete. Visi jos drabužiai, papuošalai, visi jos ryškūs, margi šalikai, regis, būdavo atkeliavę iš kažkur kitur ir puikiai derėjo prie trumpų plaukų šukuosenos, stilingos be jokių specialių pastangų.

Mariana prie Gatlino apygardos pritapo ne ką daugiau, nei Lina, ir vis dėlto ji čia pragyveno tiek pat, kiek ir mano mama. Dabar jau

ilgiau.

— Aš taip tavęs pasiilgau, Itanai. O tu, tu tikriausiai Meikono dukterėčia Lina? Liūdnai pagarsėjusi miestelio naujokė. Mergina su langu. Ak, taip, girdėjau apie tave. Žinote, moterų kalbos.

Nusekėme paskui Marianą prie užsakymų stalo ir sumetėme knygas ant vežimėlio.

— Netikėkite viskuo, ką girdite, daktare Aškroft.

— Būk maloni, vadink mane Mariana.

Aš vos neišmečiau knygos. Išskyrus mūsų šeimą, beveik visiems čionykščiams Mariana buvo daktarė Aškroft. Linai iškart buvo pasiūlytas artimųjų ratas, ir aš nė nenutuokiau kodėl.

— Mariana, — Lina išsiviepė.

Jei neminėsime Linko ir manęs, Lina pirmąsyk iš šalies pajuto garsiojo pietiečių svetingumo skonį.

— Noriu žinoti viena: kai savo šluota išmušei tą langą, ar sunaikinai busimąją ARD kartą? — Mariana ėmė nuleidinėti žaliuzes ir mostelėjo, kad jai padėtume.

— Žinoma, ne. Jei būčiau taip padariusi, kas rūpintųsi nemokama reklama?

Mariana atlošė galvą ir nusijuokė, paskui ranka apkabino Liną.

— Lina, puikus humoro jausmas. Štai kas praverstų šitam miesteliui.

Lina atsiduso.

— Girdėjau šaipantis. Daugiausia iš manęs.

— A, bet... „Sąmojo paminklai pergyvena valdžios statytus paminklus“.

— Šekspyras? — pasijutau truputį atsiliekąs.

— Panašu. Seras Frensis Bekonas. Jei esi iš tų, kurie mano, kad jis parašė Šekspyro pjeses, tarkime, tavo pirmas spėjimas teisingas.

— Pasiduodu.

Mariana sušiaušė man plaukus.

— Nuo tada, kai paskutinį sykį tave mačiau, Itanai Veitai, paaugai turbūt pusantros pėdos. Kuo pastaruoju metu tave Ama maitina? Pyragu pusryčiams, pietums ir vakarienei? Atrodo, nesimatėme šimtą metų.

Pažvelgiau į ją.

— Žinau, atsiprašau. Nebuvau itin nusiteikęs... skaityti.

Ji matė, kad meluoju, bet suprato, ką noriu pasakyti. Mariana nuėjo prie durų ir lentelę su užrašu „Atidaryta“ apvertė į kitą pusę — „Uždaryta“. Šaižiai spragtelėjo užšaunama sklendė. Garsas man priminė kabinetą.

— Maniau, biblioteka dirba iki devynių?

Jei nedirba, prarasiu vertingą dingstį slapta išsmukti pas Liną.

— Šiandien nebedirba. Vyriausioji bibliotekininkė ką tik šią dieną

paskelbė Gatlino apygardos bibliotekos poilsio diena. Šiuo požiūriu ji gan spontaniška, — Mariana mirktelėjo akį. — Kaip bibliotekininkė.

— Dėkui, teta Mariana.

— Žinau, kad neateitumėte čia be priežasties, ir įtariu, kad ne kas kitas, o Meikono Reivenvudo dukterėčia yra toji priežastis. Tad gal eikime į galinį kambarį, išsivirkime po puodą arbatos ir pamėginkime tą priežastį panagrinėti, — Mariana mėgo žaisti žodžiais.

— Tiesą sakant, tai labiau klausimas, — pirštais čiuopiau kišenę, kurioje susuktas į aiškiaregės Sulos nosinę gulėjo medalionas.

— Visko klausk. Ko nors išmok. Į nieką neatsakyk.

— Homeras?

— Euripidas. Itanai Veitai, tau vertėtų pasistengti atsakyti į šiuos klausimus, kitaip man teks apsilankyti mokyklos tarybos posėdyje.

— Bet ką tik sakėte į nieką neatsakinėti.

Ji atrakino duris su užrašu „Privatus archyvas“.

— Aš taip sakiau?

Kaip ir Ama, Mariana, regis, viskam turėjo paruoštą atsakymą. Kaip kiekviena gera bibliotekininkė.

Kaip mano mama.

Niekada nebuvau lankęsis privačiame Marianos archyve galiniame kambaryje. Kai pagalvoju, nežinau nė vieno, kuris būtų ten užėjęs, išskyrus mano mamą. Tai buvo jų bendra erdvė, vieta, kur jiedvi rašė, tyrinėjo ir dar kažką darė — vienas Dievas težino ką. Neįsileisdavo net tėčio. Prisimenu Marianą, stabdančią jį tarpduryje, kai mama viduje nagrinėjo kažin kokį istorinį dokumentą.

— Privatu, vadinasi, privatu.

— Mariana, čia juk biblioteka. Bibliotekos ir buvo kuriamos tam, kad demokratizuotų žinias ir padarytų jas viešai prieinamas.

— Šiuose kraštuose bibliotekos buvo kuriamos tam, kad anoniminiai alkoholikai turėtų kur susirinkti, kai baptistai juos išspiria lauk.

— Mariana, nebūk juokinga. Čia tik archyvas.

— Nemanyk, kad aš bibliotekininkė. Manyk, kad esu iš proto išsikrausčiusi mokslininkė; čia mano slaptoji laboratorija.

— Visai pakvaišai. Judvi tik peržiūrinėjate trupančius senus popierius.

— „Jei savo paslaptis atskleidei vėjui, neturėtum vėjo kaltinti, kad išpasakojo jas medžiams.“

— Kahlilis Džibranas, — atkirto jis.

— „Trys žmonės paslaptį išsaugos, jei du iš jų bus mirę.“

— Bendžaminas Franklinas.

Galiausiai tėvas liovėsi brovęsis į jų archyvą. Mudu patraukėme namo ir valgėme šokoladinius ledus su riešutais ir zefyrais, ir nuo to laiko apie mamą ir Marianą visuomet galvodavau kaip apie nesustabdomą gamtos jėgą. Dvi išprotėjusios mokslininkės, kaip pavadino Mariana, prisirakinusios viena prie kitos laboratorijoje. Knygą po knygos jos kepė kaip blynus, kartą net pakliuvo į kandidatų sąrašą „Pietų balso“ — pietinių valstijų Pulicerio premijos atitikmens — premijai gauti. Tėtis baisiausiai didžiavosi mama, jomis abiem, nors mudu buvome tik pakeleiviai. „Įsivažiavusi.“ Taip jis sakydavo apie mamą, ypač kai ji būdavo įsitraukusi į kokį nors projektą. Tuomet ji būdavo labiausiai išsiblaškiusi ir vis dėlto kažkodėl atrodydavo, kad tuomet jis ją myli labiausiai.

Ir štai aš čia, privačiame archyve, be tėčio ir mamos, ir nė iš tolo nekvepia indeliu šokoladinių ledų. Miestelyje, kuriame visiškai niekas nesikeisdavo, reikalai ėmė gan sparčiai judėti.

Tai buvo plokštėmis iškaltas, tamsus ir nuošaliausias, tvankus, belangis trečio pagal senumą Gatlino pastato kambarys. Kambario viduryje lygiagrečiai išrikiuoti stovėjo keturi ilgi ąžuoliniai stalai. Pasieniais kiekvienas colis buvo užkimštas knygomis. „Pilietinio karo artilerija ir ginkluotė“. „Karalienė medvilnė: baltasis Pietų auksas“. Siauruose metaliniuose lentynų stalčiuose gulėjo rankraščiai, o mažesniame kambaryje, prigludusiame prie archyvo galo, rikiavosi perpildytos kartotekos spintelės.

Mariana su arbatiniu triūsė prie viryklėlės. Lina priėjo prie sienos, kur įrėminti po stiklu kabėjo trupantys Gatlino apygardos žemėlapiai, seni kaip sesutės.

— Žiūrėk, Reivenvudas, — Lina braukė pirštu per stiklą. — O čia Grinbrajeris. Šiame žemėlapyje puikiai matyti dvaro ribos.

Pasukau į tolimąjį kambario kampą, kur stovėjo vienišas stalas, nuklotas plonu dulkių sluoksniu ir vienu kitu voratinkliu. Ant jo gulėjo atverstas senas Istorijos draugijos statutas su apibrėžtais vardais, iš jo nugarėlės tebestyrojo įkištas pieštukas. Ant vaškuoto popieriaus nubraižytas žemėlapis, prisegtas prie dabartinio Gatlino žemėlapio, lyg kažkas būtų mėginęs po naujuoju miestu mintyse atkasti senąjį. O ant visų tų daiktų gulėjo portreto, kabančio Meikono Reivenvudo vestibiulyje, nuotrauka.

Moteris su medalionu.

Ženevjeva. Tai turėtų būti Ženevjeva. Turime jai pasakyti, Lina. Turime paklausti.

Negalim. Niekuo negalime pasikliauti. Net nežinome, kodėl matome regėjimus.

Lina, pasikliauk manimi.

— Teta Mariana, kokie čia daiktai?

Ji pažvelgė į mane, jos veidu akimirksniu nuslinko šešėlis.

— Tai paskutinis mūsų projektas. Mudviejų su tavo mama.

Kodėl tavo mama turėjo Reivenvude kabančio portreto nuotrauką?

Nežinau.

Lina priėjo prie stalo ir pakėlė paveikslo nuotrauką.

— Mariana, ką jūs darėte su šiuo paveikslu?

Mariana padavė mums po puodelį ant lėkštelės tikros arbatos. Dar viena Gatlino mada. Kad ir kas būtų, visada ant lėkštelės.

— Lina, šį paveikslą turėtum atpažinti. Jis priklauso tavo dėdei Meikonui. Tiesą sakant, jis pats atsiuntė nuotrauką.

— Bet kas toji moteris?

— Ženevjeva Dukein, maniau, tu žinai.

— Iš tikrųjų nežinojau.

— Ar tau dėdė nepasakojo apie tavo giminės kilmę?

— Mes nedaug kalbame apie mirusius gimines. Niekas nenori kalbėti apie mano tėvus.

Mariana priėjo prie vieno siauro archyvinio stalčiaus ir ėmė kažko ieškoti.

— Ženevjeva Dukein buvo tavo proproproprosenelė. Iš tiesų įdomi asmenybė. Mudvi su Laila vienam projektui tyrinėjome visą Dukeinų giminės medį, tavo dėdė Meikonas mums padėjo iki pat... — ji nudelbė akis. — Iki pernai.

Mano mama pažinojo Meikoną Reivenvudą? Maniau, jis sakė, kad pažįsta ją tik iš darbų.

— Tikrai turėtum išmanyti savo genealogiją, — Mariana pervertė kelis pageltusius dokumento lapus. Mes smalsiai įsistebeilijome į Linos giminės medį — visai šalia Meikono.

Pirštu dūriau į Linos genealoginį medį.

— Keista. Visų tavo giminės moterų pavardė Dukein, net ištekėjusių.

— Mūsų giminėje taip įprasta. Net ištekėjusios moterys pasilieka mergautinę pavardę. Visuomet taip būdavo.

Mariana pervertė lapą ir pažvelgė į Liną.

— Taip dažniausiai esti tose šeimose, kuriose moterys, manoma, ypač galingos.

Panorau keisti pokalbio temą. Nenorėjau su Mariana per daug kapstyti Linos giminės moterų galių, ypač žinodamas, kad Lina tikrai viena iš jų.

— Kodėl judvi su mama tyrinėjote Dukeinų medį? Tai buvo koks nors projektas?

Mariana pamaišė arbatą.

— Cukraus?

Man kabinant šaukšteliu cukrų, ji žvelgė pro šalį.

— Tiesą sakant, labiausiai mus domino šis medalionas, — ji parodė kitą Ženevjevos nuotrauką. Šioje fotografijoje ji segėjo

medalioną.

— Ypač domino viena istorija. Paprasta istorija, sakykime, meilės istorija, — ji liūdnai nusišypsojo. — Itanai, tavo mama buvo labai romantiška.

Mūsų su Lina žvilgsniai susitiko. Abu žinojome, ką pasakys Mariana.

— Jums abiem turėtų būti įdomu, kad į šią istoriją įpainiotas ir Veitas, ir Dukein. Konfederatų kareivis ir gražuolė Grinbrajerio šeimininkė.

Medaliono regėjimai. Grinbrajerio sudeginimas. Paskutinioji mamos knyga pasakojo apie tai, ką matėme vykstant tarp Ženevjevos ir Itano, Linos proproproprosenelės ir mano proproproprodėdės.

DUKEINŲ GIMINĖS MEDIS

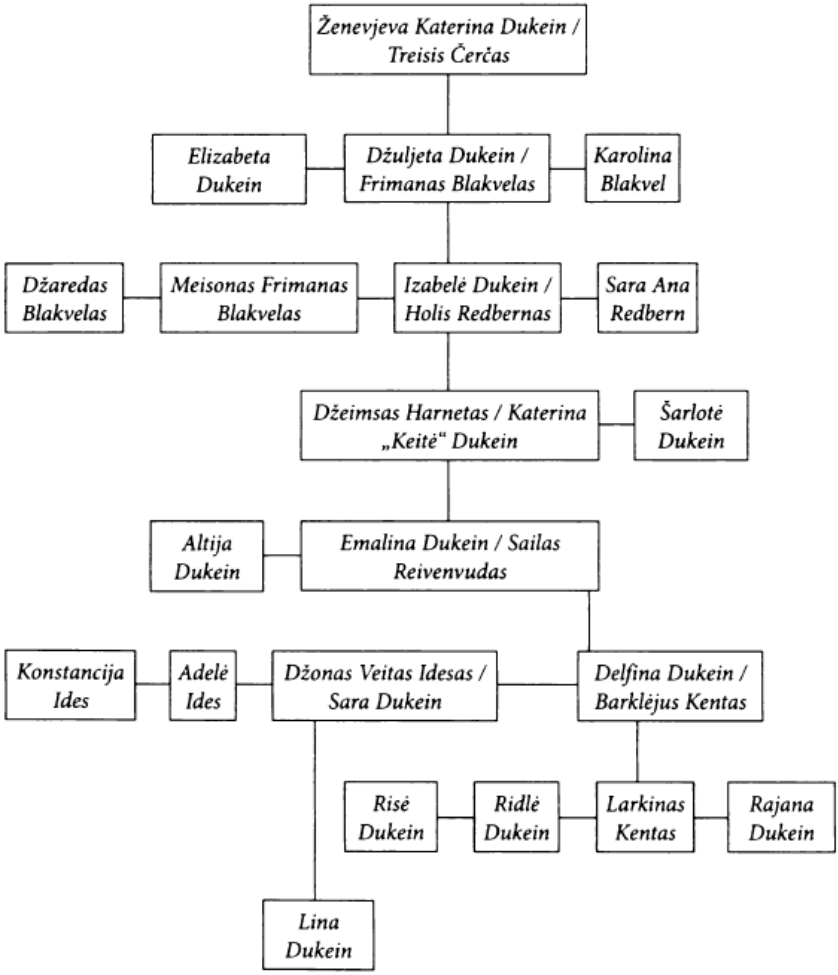

REIVENVUDŲ GIMINĖS MEDIS

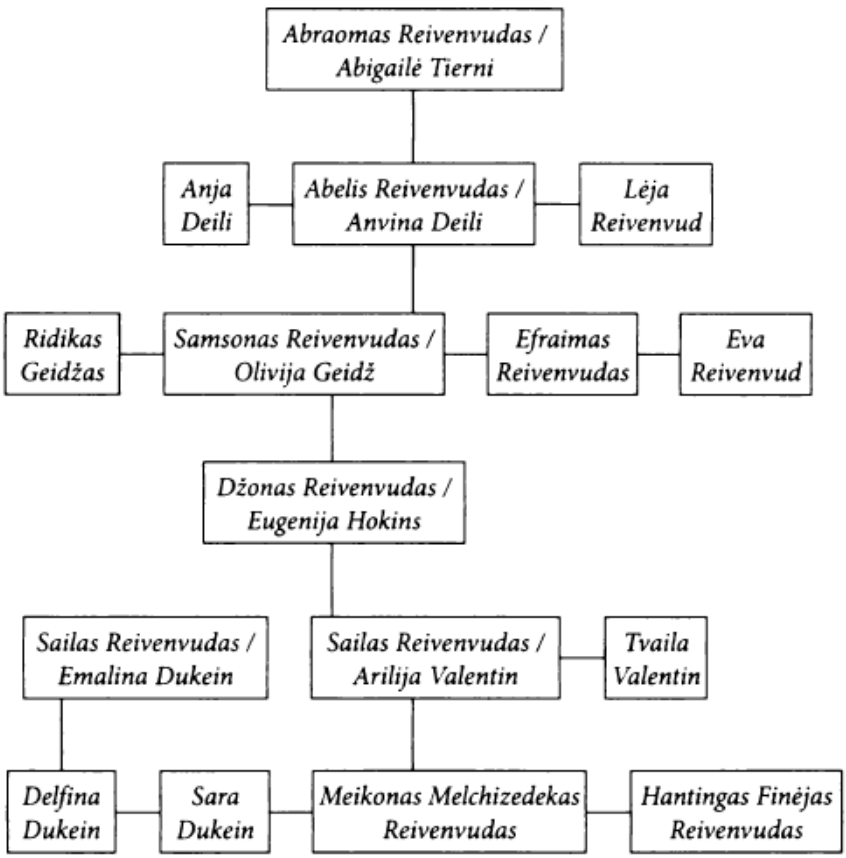

Prieš mirtį mama dirbo prie tos knygos. Man svaigo galva. Toks jau tas Gatlinas. Niekas čia neįvyksta tik vieną kartą.

Lina atrodė išblyškusi. Ji pasilenkė ir palietė mano ranką, gulinčią ant dulkėto stalo. Tuoj pat pajutau pažįstamą elektros dilgtelėjimą.

— Žiūrėkit. Štai laiškas, nuo kurio prasidėjo visas mūsų projektas, — ant gretimo ąžuolinio stalo Mariana padėjo du pergamento lapus. Slapčia džiūgavau, kad ji nepalietė mamos darbo stalo. Pamaniau, jog tai — derama pagarba, daug geriau nei gvazdikai, kuriuos visi dėjo ant jos karsto. Net ir ponios iš ARD. Jos taip pat dalyvavo laidotuvėse,

kaip pamišusios klojo tuos gvazdikus, nors mamai tai būtų nepatikę. Kai kas nors mirdavo, gimdavo ar tuokdavosi, susirinkdavo visas miestelis: baptistai, metodistai, atvykdavo net sekmininkai.

— Galite perskaityti, tik nelieskite rankomis. Tai vienas seniausių Gatlino dokumentų.

Prilaikydama plaukus, kad šie neliestų seno pergamento, Lina palinko prie laiško.

— Jie beprotiškai įsimylėję, bet per daug skirtingi, — ji peržvelgė laišką. — Jis juos vadina „nutolusiomis rūšimis“. Jos šeima stengiasi juos išskirti, ir jis ketina stoti karo tarnybon, nors netiki karu ir viliasi, kad kovodamas už Pietus pelnys jos šeimos palankumą.

Mariana užsimerkė ir pacitavo: „Galiu būti kad ir beždžionžmogiu, jei dėl to Grinbrajeryje būsiu vertinamas labiau. Nors esu tik mirtingas žmogus, man plyšta iš skausmo širdis pagalvojus, kad likusį gyvenimą gali tekti pragyventi be tavęs, Ženevjeva.“

Skambėjo kaip poezija, kaip eilutės, kurias, mano įsivaizdavimu, galėtų parašyti Lina.

Mariana vėl atsimerkė.

— Tarsi dangaus skliautą laikantis Atlantas.

— Viskas taip liūdna, — tarė Lina žvelgdama į mane.

— Juodu buvo įsimylėję. Vyko karas. Nesinorėtų jums to sakyti, bet istorija baigiasi prastai, bent jau taip atrodo, — Mariana baigė gerti arbatą.

— O medalionas? — parodžiau į nuotrauką. Šiek tiek bijojau klausti.

— Manoma, kad Itanas dovanojo jį Ženevjevai kaip slaptų sužadėtuvių ženklą. Niekada nesužinosime, kas jam nutiko. Po tos nakties, kai mirė Itanas, niekas jo daugiau nematė. Ženevjevos tėvas privertė ją ištekėti už kito, bet legenda pasakoja, kad ji medalioną išsaugojusi ir šis buvęs palaidotas kartu su ja. Manoma, jog tai galingas talismanas, sudaužytos širdies sulaužytas pažadas.

Suvirpėjau. Tas galingas talismanas nebuvo palaidotas su Ženevjeva, jis gulėjo mano kišenėje, be to, anot Meikono ir Amos, tai — tamsusis talismanas. Jutau jo pulsavimą, lyg būtų kepinamas karštose anglyse.

Itanai, nereikia.

Turime tai padaryti. Ji gali mums padėti. Mama mums būtų padėjusi.

Įkišau ranką į kišenę, praskleidžiau nosinę, norėdamas paliesti apdaužytą kamėją, ir paėmiau Marianos ranką vildamasis, kad ir šįkart medalionas suveiks. Jos arbatos puodelis sudužo į grindis. Kambarys ėmė suktis.

— Itanai! — riktelėjo Mariana.

Lina sugriebė Marianos ranką. Kambario šviesa blėso ir palengva virto naktimi.

— Nesijaudinkite. Mes visą laiką būsime su jumis.

Linos balsas nutolo ir aš išgirdau tolumoje griaudžiant pabūklus.

Dar po kelių akimirkų bibliotekoje prapliupo lietus...

Ant jų pylė lietus. Sustiprėję vėjo gūsiai ėmė slopinti liepsnas, bet jau buvo per vėlu.

Ženevjeva nenuleido akių nuo to, kas liko iš didžiulio namo. Šiandien ji neteko visko. Mamos. Evangelinos. Ji negali netekti dar ir Itano.

Per purvų jos link bėgo Aivė, skreite nešdama Ženevjevos prašytus daiktus.

— Pavėlavau, Viešpatie aukštybėse, jau pavėlavau, — sušuko Aivė. Ji nervingai apsidairė. — Eime, panele Ženevjeva, mes jau čia nieko negalime padaryti.

Bet Aivė klydo. Dar ne viskas prarasta.

— Ne per vėlu. Ne per vėlu, — kartojo Ženevjeva.

— Vaike, kalbi nesąmones.

Viskam pasiryžusi ji pažvelgė į Aivę.

— Man reikia knygos.

Aivė žengtelėjo atbula purtydama galvų.

— Ne. Negali žaisti su ta knyga. Nežinai, ką darai. Ženevjeva pastvėrė senųjų moteriškę už pečių.

— Aive, tai vienintelė išeitis. Privalai man jų duoti!

— Pati nežinai, ko prašai. Nieko neišmanai apie tų knygą...

— Duok man jų arba aš susirasiu pati!

Už jų plaikstėsi juodi dūmai, ugnis tebespragsėjo rydama namo likučius.

Aivė nusileido, pakėlė savo sudriskusius sijonus ir nusivedė Ženevjevą pro buvusį motinos citrinmedžių sodų. Ženevjeva niekada nebuvo nuėjusi toliau. Ten nieko nebuvo, tik medvilnės laukai, ar bent jai taip būdavo sakoma. O jai niekada nebuvo reikalo eiti į tuos laukus, išskyrus retus atvejus, kai jiedvi su Evangelina žaisdavo slėpynes.

Bet Aivė turėjo tikslų. Ji gerai žinojo, kur einanti. Tolumoje Ženevjeva vis dar girdėjo šūvius ir veriamus kaimynų, stebinčių, kaip dega jų namai, riksmus.

Aivė sustojo prie susipynusių laukinių vynmedžių, rozmarinų ir jazminų krūmokšnių, šliaužiančių sena akmenų siena į viršų. Ten buvo nedidelis arkinis įėjimas, slepiamas sąžalyno. Aivė pasilenkė ir praėjo pro arką. Ženevjeva nusekė paskui. Arka turėjo jungtis su siena, nes erdvė buvo uždara. Tobulas apskritimas — jo sienas slėpė daugybę metų augantys laukiniai vijokliai.

— Kokia čia vieta?

— Tavo mama nenorėjo, kad tu apie ją žinotum, kitaip būtum supratusi, kas čia.

Tolumoje Ženevjeva įžiūrėjo nedidelius akmenis, kyšančius iš aukštos

žolės. Žinoma. Giminės kapinės. Ženevjeva prisiminė kartą čia buvusi dar paauglė, kai mirė jos prosenelė. Prisiminė, kad laidojama buvo naktį ir mama stovėjo aukštoje žolėje nutvieksta mėnesienos, kuždėdama žodžius kažkokia kalba, kurios Ženevjeva ir jos sesuo nesuprato.

— Ką mes čia darome?

— Sakei, nori knygos. Tiesa?

— Ji čia?

Aivė sustojo ir sutrikusi pažvelgė į Ženevjevą.

— O kur dar galėtų būti?

Dar toliau, gilumoje, matėsi kitas statinys, smaugiamas laukinių vynmedžių. Kripta. Aivė sustojo prie durų.

— Ar tikrai nori...

— Neturime laiko! — Ženevjeva siekė rankenos, bet jos nebuvo. — Kaip jos atsidaro?

Senoji moteriškė pasistiebė ant pirštų galų ir ištiesė rankų aukštai virš durų. Ten, virš durų, tolimų gaisrų pašvaistės šviesoje Ženevjeva pamatė nedidelį glotnų akmenukų su išraižytu pusmėnuliu. Aivė uždėjo rankų ant pusmėnulio ir paspaudė. Akmeninės durys pajudėjo, jos vėrėsi girgždėdamos, akmuo brūžinosi į akmenį. Aivė ranka paieškojo kažko už durų. Žvakės.

Žvakės šviesa apšvietė nedidelį kambarėlį. Tikrai ne didesnį nei kelių pėdų skersmens. Visur stovėjo senos medinės lentynos, aukštai nukrautos buteliais ir buteliukais, pilnais augalų žiedų, miltelių ir drumzlinų skysčių. Kambario viduryje stovėjo nutrintas akmeninis stalas, ant jo gulėjo sena medinė dėželė. Kaip bežiūrėsi, dėželė buvo kukli: vienintelė jos puošmena — ant dangčio išraižytas mažytis pusmėnulis. Toks pat kaip akmenyje virš durų.

— Aš jos neliesiu, — tyliai tarė Aivė, lyg manytų, kad dėžė gali išgirsti.

— Aive, tai tik knyga.

— Nėra tokio dalyko kaip „tik knyga“ ypač tavo šeimoje.

Ženevjeva atsargiai pakėlė dangtį. Juoda knygos viršelio oda buvo sutrūkinėjusi, tapusi labiau pilka nei juoda. Pavadinimo nebuvo, tik ant priekio įspaustas tas pats pusmėnulis. Ženevjeva nedrąsiai iškėlė knygų iš dėželės. Žinojo, kad Aivė prietaringa. Nors ir šaipėsi iš senosios moteriškės, bet taip pat žinojo, kad Aivė išmintinga. Ji burdavo kortomis ir iš arbatos lapelių, ir Ženevjevos mama beveik dėl visko tardavosi su Aive ir jos arbatos lapeliais: kuri diena tinkamiausia daržovėms sodinti, norint išvengti šalnų, kokiomis žolelėmis gydytis nuo peršalimo.

Knyga buvo šilta. Lyg būtų gyva, lyg kvėpuotų.

— Kodėl ji be pavadinimo? — paklausė Ženevjeva.

— Jei knyga be antraštės, dar nereiškia, kad ji neturi pavadinimo. Šitoji yra „Mėnulių knyga“.

Daugiau gaišti nebuvo galima. Pro tamsų ji žengė liepsnų link. Prie to,

kas liko iš Grinbrajerio, ir Itano.

Ji pervertė lapus. Šimtai užkeikimų. Kaip ji suras, kurio reikia? Paskui jį pamatė. Parašytas lotyniškai, kalba, kurių ji gerai mokėjo; mama iš Šiaurės buvo pakvietusi mokytojų, kad ji ir Evangelina tų kalbų išmoktų. Jos šeimai tai buvo pati svarbiausia kalba.

Suvaržantis užkeikimas. Suvaržyti mirtį vardan gyvenimo.

Ženevjeva padėjo knygų ant žemės šalia Itano, pirštų prispaudė po pirmuoju užkeikimo posmu.

Aivė sugriebė jos riešų ir laikė suspaudusi.

— Ši naktis tam netinkama. Delčia — baltajai magijai, pilnatis — juodajai. Jaunatis — dar visai kas kita.

Ženevjeva trūktelėjo rankų iš senosios gniaužtų.

— Negaliu rinktis. Ši naktis mums vienintelė.

— Panele Ženevjeva, turi suprasti. Šie žodžiai — daugiau nei užkeikimas. Tai sandėris. Negali pasinaudoti „Mėnulių knyga“ ko nors mainais neatiduodama.

— Man kaina nesvarbu. Kalbame apie Itano gyvybę. Visus kitus aš jau praradau.

— Tas vaikinas jau be gyvasties. Ji buvo iš jo šaute iššauta. Tai ką mėgini padaryti, prieštarauja gamtai. Ir tam niekas neturi teisės.

Ženevjeva žinojo, kad Aivė teisi. Ją ir Evangeliną mama dažnai perspėdavo gerbti gamtos dėsnius. Dabar ji žengia per ribą, kurios nebūtų drįsęs peržengti nė vienas giminės kerėtojas.

Bet dabar jų visų nebėra. Liko tik viena ji.

Ir ji turi pamėginti.

— Ne! — Lina paleido rankas ir ratas suiro. — Ji virto tamsiąja, nejau nesuprantate? Ženevjeva, ji naudojosi juodąja magija.

Stvėriau ją už rankų. Ji mėgino nuo manęs atsiplėšti. Paprastai iš Linos jusdavau sklindančią tik vasarišką šilumą, be šįkart ji buvo panaši į uraganą.

— Lina, ji — ne tu. Jis — ne aš. Visa tai įvyko daugiau kaip prieš šimtą metų.

Ją buvo apėmusi isterija.

— Ji — tai aš, štai kodėl medalionas nori, kad tai matyčiau. Jis perspėja mane laikytis nuo tavęs atokiau. Kad neįskaudinčiau tavęs, kai virsiu tamsiąja.

Mariana atsimerkė, jos akys buvo plačiai išplėstos — tokių dar nebuvau regėjęs. Trumpi jos plaukai, paprastai tvarkingi ir sugulę, dabar buvo suvelti ir vėjo sutaršyti. Ji atrodė išsekusi, bet smagi. Pažinau tą žvilgsnį. Jis buvo lyg mano mamos.

— Tu nesi pašaukta, Lina. Tu nei gera, nei bloga. Tiesiog Dukeinų

šeimoje taip jaučiasi visi, sulaukę penkiolikos su puse.

Buvo laikas, kai pažinojau daug kerėtojų ir tikrai nemažai Dukeinų — ir tamsiųjų, ir šviesiųjų.

Lina žiūrėjo į Marianą priblokšta.

Mariana bandė atgauti kvapą.

— Tu nevirsi tamsiąja. Esi tokia pat melodramatiška kaip Meikonas. Dabar nusiramink.

Iš kur ji sužinojo apie Linos gimtadienį? Iš kur ji žino apie kerėtojus?

— Judu turite Ženevjevos medalioną. Kodėl man nesakėte?

— Nežinojome, ką daryti. Visi mums pasakoja vis ką nors kita.

— Duokit pažiūrėti.

Įkišau ranką į kišenę. Lina uždėjo savo delną man ant rankos ir aš sudvejojau. Mariana buvo artimiausia mamos draugė, tarsi šeimos narė. Žinojau, kad nederėtų aiškintis jos motyvų, bet juk ką tik sekiau paskui Amą į pelkę, kur ji susitiko su Meikonu Reivenvudu, o aš jokiais būdais nebūčiau to įtaręs.

— Kaip mums žinoti, kad galime jumis pasitikėti? — Man darėsi bloga vien nuo šito klausimo.

— „Geriausias būdas sužinoti, ar gali kuo nors pasitikėti, tiesiog juo pasitikėti.“

— Eltonas Džonas?

— Beveik. Ernestas Hemingvėjus. Tam tikra prasme to meto roko žvaigždė.

Nusišypsojau, bet Lina nebuvo nusiteikusi taip lengvai atsikratyti abejonių.

— Kodėl turėtume jumis pasitikėti, kai visi kiti nuo mūsų viską slepia?

Mariana surimtėjo.

— Todėl, kad aš ne Ama ir ne tavo dėdė Meikonas. Nesu tavo senelė nei teta Delfiną. Esu mirtingoji. Esu neutrali. Tarp juodosios ir baltosios magijos, šviesos ir tamsos turi būti kas nors; kas nors, kas nepasiduotų traukai, ir tas kas nors esu aš.

Lina pasitraukė nuo jos atbula. Mums abiem tai buvo neįtikėtina. Iš kur Mariana tiek daug žino apie Linos šeimą?

— Kas jūs? — Linos šeimoje šis klausimas turėjo neigiamą potekstę.

— Aš — Gatlino apygardos vyriausioji bibliotekininkė, tokia esu nuo pat pradžių, kai čia atsikrausčiau, tokia ir liksiu. Aš — ne kerėtoja. Aš tik registruoju faktus. Tik saugau knygas, — Mariana perbraukė ranka sau per plaukus. — Aš — saugotoja, viena iš ilgos virtinės mirtingųjų, kuriems patikėta istorija ir paslaptys to pasaulio, kurio dalimi niekuomet nebūsime. Turi būti toks žmogus, ir dabar tas žmogus esu aš.

— Teta Mariana? Ką jūs kalbate? — buvau sutrikęs.

— Tarkime, yra bibliotekos ir *bibliotekos*. Tarnauju visiems Gatlino gyventojams, ar jie būtų kerėtojai, ar mirtingieji. Ir man puikiai sekasi, nes tame kitame padalinyje darbas, tiesą sakant, vyksta daugiausia naktį.

— Norite pasakyti?..

— Gatlino apygardos kerėtojų bibliotekoje. Žinoma, aš esu kerėtojų bibliotekininkė. *Vyriausioji* kerėtojų bibliotekininkė.

Spoksojau į Marianą, lyg matyčiau ją pirmą kartą. Ji žvelgė į mane tomis pačiomis rudomis akimis, atsakė ta pačia supratinga šypsena. Atrodė tokia pati, bet kartu ir visiškai kitokia. Visuomet spėliodavau, kodėl visus šiuos metus Mariana gyveno Gatline. Maniau, dėl mamos. Dabar suvokiau, kad buvo ir kita priežastis.

Nežinau, ką jaučiau, bet kad ir kas tai buvo, Lina jautė priešingai.

— Tuomet galite mums padėti. Turime sužinoti, kas nutiko Itanui ir Ženevjevai ir kaip tai siejasi su Itanu ir manim. Ir viską turime išsiaiškinti iki mano gimtadienio, — Lina žvelgė į ją su viltimi. — Kerėtojų bibliotekoje turėtų būti dokumentų. Gal ten yra „Mėnulių knyga“. Kaip manote, ar joje galėtume rasti atsakymų?

Mariana nusuko žvilgsnį į šalį.

— Gal taip, o gal ir ne. Bijau, kad negaliu jums padėti. Man labai gaila.

— Ką jūs kalbate? — Kažkas ne taip. Nebuvau girdėjęs, kad Mariana atsisakytų kam nors padėti, ypač man.

— Negaliu įsitraukti, net jei norėčiau. Tokios šio darbo taisyklės. Ne aš rašau knygas ar taisykles, aš tik saugau knygas ir laikausi taisyklių. Negaliu kištis.

— Ar šis darbas svarbesnis, nei padėti mums? — Žengiau jai priešais, kad atsakydama žvelgtų man į akis. — Svarbesnis nei aš?

— Ne taip paprasta, Itanai. Tarp kerėtojų ir mirtingųjų pasaulių, tarp šviesos ir tamsos yra pusiausvyra. Saugotojas yra tos pusiausvyros, tos tvarkos dalis. Jei nepaisysiu mane saistančių įstatymų, pusiausvyrai kils pavojus, — ji vėl pažvelgė į mane, jos balsas virpėjo. — Negaliu kištis, net jei man grėstų mirtis. Net jei tai žeistų mano mylimus žmones.

Nesupratau, apie ką ji kalba, bet žinojau, kad Mariana mane myli, kaip mylėjo mamą. Jei negali mums padėti, tam turi būti priežastis.

— Puiku. Negalite mums padėti. Tik nuveskite mus į tą kerėtojų biblioteką ir mes susigaudysime patys.

— Tu ne kerėtojas, Itanai. Ne tu turi priimti šį sprendimą. Lina žengė prie manęs ir įsikibo man į ranką.

— Tai mano sprendimas. Ir aš noriu eiti.

Mariana linktelėjo.

— Gerai, nuvesiu, kai kitą sykį ji veiks. Kerėtojų biblioteka dirba

ne tomis pačiomis dienomis kaip Gatlino apygardos biblioteka. Jos darbo grafikas kiek *neįprastas*.

Kitaip ir būti negalėjo.

Helovinas

Gatlino apygardos biblioteka būdavo uždaryta švenčių dienomis: per Padėkos dieną, Kalėdas, Naujųjų metų dieną, Velykas. Todėl Gatlino apygardos kerėtojų biblioteka dirbdavo tik šiomis dienomis. Akivaizdu, kad tai nepriklausė nuo Marianos valios.

— Susitaikykit su apygardos sprendimu. Kaip sakiau, ne aš kuriu taisykles.

Įdomu, apie kokią apygardą ji kalbėjo: tą, kurioje visą gyvenimą gyvenau, ar tą kitą, kuri lygiai tiek pat laiko buvo nuo manęs slepiama.

Vis dėlto Lina, regis, įgavo vilties. Pirmą kartą ji tarytum patikėjo, kad būtų galima sutrukdyti tam, ką ji manė esant neišvengiama. Mariana negalėjo duoti mums jokių atsakymų, bet ji tapo mūsų ramsčiu, kai šalia nebūdavo kitų dviejų žmonių, kuriais labiausiai kliovėmės. Jie niekur nedingo, bet vis tiek atrodė labai toli. Nieko nesakiau Linai, bet be Amos buvau sutrikęs. Ir žinojau, kad Lina be Meikono nebūtų susigaudžiusi nė tiek.

Vis dėlto Mariana mums kai ką davė — Itano ir Ženevjevos laiškus, tokius senus ir trapius, kad buvo beveik permatomi; ir dar viską, ką jiedvi su mano mama buvo surinkusios apie tuos du jaunuolius. Visą krūvą popierių dulkėtoje rudoje dėžėje, kurios kartoniniai šonai buvo nudažyti lyg medinės lentos. Nors Linai patiko gilintis į prozą — „dienos be tavęs kraujuodamos susilieja ir laikas tampa dar viena kliūtimi, kurią turime įveikti“, — regis, tai buvo meilės istorija su tikrai prasta ir tikrai juoda pabaiga. Vis dėlto daugiau nieko neturėjome.

Dabar mums reikėjo susigaudyti, ko ieškome. Adatos šieno kupetoje arba, kitaip tariant, kartoninėje dėžėje. Tad darėme, ką galėjome. Pradėjome ieškoti.

Praėjus dviem savaitėms abu su Lina prie medaliono dokumentų buvome praleidę daugiau laiko, nei atrodė įmanoma. Kuo labiau gilinomės į dokumentus, tuo labiau juose matėme save. Ilgai vakarodavome mėgindami įminti Itano ir Ženevjevos, mirtingojo ir kerėtojos, žūtbūtinai ieškančių, kaip įveikti neįveikiamus sunkumus ir būti kartu, paslaptį. Patys mokykloje susidurdavome su sunkiai įveikiamu priešiškumu, Džeksone šiaip ne taip prastumdavome po aštuonias valandas, nors darėsi vis sunkiau. Kas dieną būdavo surezgamas naujas sąmokslas Linai išguiti arba kaip mus išskirti. O čia dar atėjo Helovinas.

Džeksone Helovinas paprastai būdavo gana triukšmingas. Iš

vaikinų, taip pat ir jų kostiumų, galėdavai laukti bet kokio netikėtumo. Be to, visuomet tvyrodavo įtampa: esi ar nesi įtrauktas į Savanos Snou kasmet keliamos triukšmingos puotos svečių sąrašą. Tačiau Helovino įtampa pereina į visiškai kitą lygmenį, jei esi pametęs galvą dėl merginos, kuri yra kerėtoja.

Nė nenutuokiau, ko tikėtis, kai už poros kvartalų nuo namų, kur už kampo saugiai slėpdamasi nuo akių Amos pakaušyje, Lina paėmė mane pavėžėti iki mokyklos.

— Tu nepersirengusi? — nustebau.

— Ką čia kalbi?

— Maniau, vilkėsi kokį kostiumą ar panašiai, — vos šie žodžiai nusprūdo nuo liežuvio, supratau, kad kalbu kaip kvailys.

— Ak, manai, per Heloviną kerėtojos persirengia ir skraido ant šluotų? — ji nusijuokė.

— Turėjau galvoje ne...

— Atleisk, kad nuvyliau. Pasipuošiame tik vakarienei, kaip ir per visas kitas šventes.

— Vadinasi, ir jums šiandien šventė.

— Pati švenčiausia metų diena. Ir pati pavojingiausia, pati svarbiausia iš keturių didžiųjų švenčių. Tai lyg mūsų Naujųjų metų išvakarės, senųjų pabaiga ir naujų metų pradžia.

— Ką turi omenyje sakydama „pavojingiausia“?

— Mano senelė sako, kad šią naktį šydas, skiriantis šį ir anapusinį, dvasių, pasaulį, būna pats ploniausias. Tai galios ir atminimo diena.

— Anapusinis pasaulis? Kaip pomirtinis gyvenimas?

— Panašu. Tai dvasių karalystė.

— Išties Helovinas dvasių ir vaiduoklių šventė.

Ji pavartė akis.

— Prisimename kerėtojus, persekiotus dėl to, kad buvo kitokie. Vyrus ir moteris, kurie buvo sudeginti dėl savo gebėjimų.

— Ar kalbi apie Seilemo raganų teismus?

— Tikriausiai taip juos vadinate. Ne tik Seileme, visoje rytinėje vandenyno pakrantėje vyko raganų teismai. Netgi visame pasaulyje. Tik Seilemo raganų teismai minimi *jūsų* vadovėliuose, — žodį „jūsų“ ji ištarė lyg nepadorų, o šiandien jis tikriausiai toks ir buvo.

Pravažiavome pro „Stok ir vok“. Baubas tupėjo kampe prie „Stop" ženklo. Laukė. Pamatęs katafalką jis lėtai nubidzeno paskui automobilį.

— Turėtume tą šunį pavėžėti. Tikriausiai jis pavargęs — sekioja tave dieną ir naktį.

Lina dirstelėjo į užpakalinio vaizdo veidrodėlį.

— Jis neliptų vidun.

Žinojau, kad ji teisi. Kai atsigręžiau į jį pasižiūrėti, galiu prisiekti

— jis linktelėjo.

Automobilių aikštelėje pastebėjau Linką. Jis buvo su šviesiu peruku ir vilkėjo mėlyną megztinį su prisiūta „Laukinių kačių“ emblema. Netgi nešėsi bumbulus. Atrodė siaubingai, tiesą sakant, kažkuo priminė savo mamą. Krepšinio komanda buvo nutarusi šiemet persirengti Džeksono aistruolių uniforma. Nuo tokios daugybės įvykių man tai išgaravo iš galvos, bent taip sau pasakiau. Turbūt gerokai klius, Erlas tik ir laukė, kad galėtų mane užsipulti. Pradėjus bendrauti su Lina, aikštelėje man ėmė žvėriškai sektis. Dabar startiniame penkete žaidžiau aš, ne Erlas, ir jam tai ne itin patiko.

Lina prisiekinėjo, kad nieko stebuklinga čia nėra, tikrai apsieita be kerėtojų burtų. Kartą ji atėjo į vienas rungtynes ir visi mano metimai buvo taiklūs. Trūkumas buvo tik tas, kad per visas rungtynes ji lindėjo mano galvoje, uždavinėjo šimtus klausimų apie baudų metimus, padavimus ir trijų sekundžių taisyklę. Paaiškėjo, kad ji niekada anksčiau nebuvo stebėjusi rungtynių. Atrodė blogiau, nei vestis sesutes į apygardos mugę. Po to karto ji rungtynėse nebesilankė. Nors žinau, kad klausydavosi, kai žaisdavau. Jausdavau ją ten esant.

Kita vertus, gal dėl jos šiemet aistruolių komandai sekėsi prasčiau nei visada. Emilei būdavo sunku išsilaikyti „Laukinių kačių“ piramidės viršūnėje, bet aš Linos apie tai neklausinėjau.

Šiandien mano komandos draugai buvo sunkiai atpažįstami, kol neprieidavai arčiau ir nepamatydavai apžėlusių kojų ir barzdaplaukių. Mus pasivijo Linkas. Iš arti jis atrodė dar siaubingiau: bemėgindamas nusigrimuoti, visas išsitepliojo rausvu lūpdažiu. Jis timptelėjo aukštyn sijoną patraukdamas po sijonu esančias pėdkelnes.

— Tau klius, — tarė jis pro išrikiuotus automobilius rodydamas į mus. — Kur tavo kostiumas?

— Atleisk, žmogau. Pamiršau.

— Nesąmonė. Tiesiog nenorėjai vilktis šito mėšlo. Pažįstu tave, Veitai. Dėjai į krūmus.

— Prisiekiu, tiesiog pamiršau.

Lina nusišypsojo Linkui.

— Manau, atrodai puikiai.

— Nežinau, kaip jūs, merginos, tepliojatės tas nesąmones ant veido. Velnioniškai nežti.

Lina nutaisė grimasą. Ji beveik niekada nesidažydavo — jai nereikėjo.

— Žinai, tikrai ne visos, sulaukusios trylikos, pasirašo sutartį su „Maybelline“.

Linkas paplekšnojo sau per peruką ir po megztiniu pasikišo dar vieną kojinę.

— Papasakok Savanai.

Priėjome prie paradinių laiptų, Baubas tupėjo ant vejos šalia vėliavos stiebo. Norėjau paklausti, kaip tam šuniui pavyko pirma mūsų atbėgti į mokyklą, bet dabar jau žinojau, kad neverta sukti galvos.

Koridoriai buvo sausakimši. Tarsi pusė mokyklos būtų praleidusi pirmą pamoką. Kiti krepšinio komandos nariai, taip pat persirengę moteriškais drabužiais, stoviniavo prie Linko spintelės. Jų kostiumai turėjo didžiulį pasisekimą. Tik aš maniau kitaip.

— Kur tavo bumbulai, Veitai? — Emoris papurtė savo bumbulą man prie veido. — Kas atsitiko? Ar su sijonu tavo viščiuko kojos prastai atrodo?

Šonas užsitempė megztinį.

— Kertu lažybų, kad nė viena aistruolė neskolintų jam sijono, — keli vaikinai nusijuokė.

Emoris apkabino mane ir palinko arčiau.

— Ar tikrai, Veitai? O gal, kai draugauji su mergina iš vaiduoklių namo, tau Helovinas kasdien?

Pastvėriau jo megztinį už nugaros. Jam iš liemenėlės iškrito viena puskojinė.

— Emai, nori išsiaiškinti dabar?

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Tavo reikalas. Anksčiau ar vėliau taip atsitiks.

Linkas žengė tarp mūsų.

— Panelės, panelės, mes čia tam, kad džiugintume. Be to, Emai, juk nenori susibjauroti savo dailaus veidelio.

Erlas papurtė galvą ir nustūmė Emorį koridoriumi prieš save. Kaip paprastai, jis neištarė nė žodžio, bet žvilgsnį supratau.

Kartą pasukus tuo keliu, Veitai, grįžti nebeįmanoma.

Regis, visa mokykla tik ir tekalbėjo apie krepšinio komandą, kol nepamačiau tikrųjų aistruolių. Paaiškėjo, kad ne tik mano komandos draugai sumanė persirengti visa grupe. Mudu su Lina ėjome į anglų pamoką, kai jas išvydome.

— Viešpatie šventas, — Linkas sudavė man per ranką.

— Kas?

Jos žygiavo koridoriumi išsirikiavusios viena greta. Emilė, Savana, Edeną ir Šarlotė. Paskui jas — visos Džeksono „Laukinių kačių" aistruolės. Dėvėjo visiškai vienodas absurdiškai trumpas juodas sukneles, be abejo, smailianosius juodus aulinukus ir aukštas raganų skrybėles užlinkusiais kraštais. Ir tai dar nebuvo blogiausia. Juodi ilgi perukų plaukai buvo susukti ir plaikstėsi sutaršytos garbanos. O ant skruostų po dešine akimi juodais dažais buvo nupiešti išdidinti pusmėnuliai. Akivaizdus Linos apgamas. Viską vainikavo šluotos,

kuriomis jos, eidamos per koridorių, dėjosi pašėlusiai šluojančios publikai po kojų.

Raganos? Helovino dieną? Kaip išradinga.

Suspaudžiau jai ranką. Jos veido išraiška nepasikeitė, bet jutau, kaip ranka virpa.

Lina, man labai gaila.

Jei tik jos žinotų.

Laukiau, kad imtų drebėti pastatas, sproginėtų langai, dar nežinia kas įvyktų. Bet nieko neįvyko. Lina tik stovėjo visa kunkuliuodama.

Busimoji ARD karta traukė mūsų link. Nutariau užbėgti joms už akių.

— Emile, kur tavo kostiumas? Pamiršai, kad šiandien Helovinas?

Emilė, regis, sutriko. Paskui nusiviepė man ta nemaloniai saldžia šypsena, kokia šypsosi per daug pasipūtę žmonės.

— Ką tu kalbi, Itanai? Ar ne į tai dabar esi įnikęs?

— Tik norėjome, kad tavo *mergina* jaustųsi kaip namie, — žiaumodama gumą tarė Savana.

Lina sviedė į mane žvilgsnį.

Itanai, liaukis. Tau bus tik blogiau.

Man nesvarbu.

Ai *susitvarkysiu.*

Kas atsitinka tau, atsitinka ir man.

Tampydamas į viršų kojines prie manęs priėjo Linkas.

— Ei, merginos, maniau, būsim bjaurybės. Palaukit, juk tai kasdieniška.

Nelauktai sau pačiai Lina nusišypsojo.

— Užsičiaupk, Vešli Linkolnai. Pasakysiu tavo mamai, kad valkiojiesi su ta pamišėle, ir ji iki pat Kalėdų neišleis tavęs iš namų.

— Juk žinai, kas tas daiktas jai ant veido, tiesa? — išsiviepė Emilė, rodydama pirmiausia į Linos apgamą, paskui į nupieštą sau ant skruosto. — Tai vadinamoji raganos žymė.

— Ar susiradai vakar internete? Esi dar didesnė kvailė, nei maniau, — nusijuokiau.

— Tu pats kvailys, kad draugauji su ja.

Ėmiau rausti, o to troškau užvis mažiausiai. Nenorėjau visos mokyklos akivaizdoje veltis į tokį pokalbį, juolab pats nenutuokiau, ar mudu su Lina draugaujame. Kartą bučiavomės. Šiaip ar taip, vis būdavome kartu. Bet ji nebuvo mano mergina, bent aš taip nemaniau, nors tariausi išgirdęs ją taip sakant per Susibūrimą. Ir ką galėjau padaryti? Paklausti? Gal tai buvo vienas tų dalykų, kurių paklausęs tikriausiai sulauki neigiamo atsakymo. Regis, kažkokia jos dalis tebesilaikė nuo manęs atstu, dalis, kurios tiesiog negalėjau pasiekti.

Emilė dūrė man šluotos galu. Mačiau, kad visas „kuolu į širdį“ sumanymas jai būtų patrauklus, ypač dabar.

— Emile, kodėl jums visoms neiššokus pro langą. Pažiūrėtumėt, ar galit skraidyti. O gal negalite?

Jos akys susiaurėjo.

— Tikiuosi, abu patenkinti šį vakarą sėdėsite namie, kai visa mokykla ūš Savanos pokylyje. *Jai* tai bus paskutinė šventė Džeksono vidurinėje, — Emilė apsisuko ir nudrožė koridoriumi atgal prie savo spintelės. Savana ir jų pakalikės nusekė paskui.

Linkas juokavo su Lina mėgindamas ją pralinksminti, nors, turint galvoje, kaip kvailai jis atrodė, tai padaryti buvo sunku. Kaip jau sakiau, Linku visuomet galėdavau pasikliauti.

— Jos tikrai manęs nekenčia. Laikas nieko nepakeis, tiesa? — atsiduso Lina.

Linkas ėmė šūkaloti šokinėdamas ir mojuodamas bumbulais.

— Jos tikrai tavęs nekenčia, taip, tikrai. Jos kiekvieno neapkenčia, argi nežinai?

— Labiau jaudinčiausi, jei jos tave mėgtų, — pasilenkiau ir nerangiai apglėbiau ją ranka, bent mėginau tą padaryti. Ji nusisuko, mano ranka vos brūkštelėjo jai per petį. Puiku.

Ne čia.

Kodėl?

Tau bus tik blogiau.

Esu atpirkimo ožys.

— Gana VJD — viešo jausmų demonstravimo, — Linkas alkūne bakstelėjo man į šoną. — Dėl jūsų imsiu prastai jaustis, kad pasmerkiau save dar vieniems metams be merginos. Pavėluosime į anglų, o pakeliui nusimausiu tas pėdkelnes. Man jos lenda į užpakalį.

— Tik stabtelsiu prie spintelės ir pasiimsiu knygą, — tarė Lina.

Jos plaukai ant pečių ėmė raitytis. Man kilo įtarimas, bet nieko nepasakiau.

Emilė, Savana, Šarlotė ir Edeną stovėjo prie savo spintelių ir staipėsi prieš veidrodžius vidinėje durelių pusėje. Linos spintelė koridoriuje buvo kiek tolėliau.

— Tiesiog nekreipk į jas dėmesio, — tariau.

Emilė trynė skruostą popierine servetėle. Juodas pusmėnulio ženklas tik skydo, darėsi didesnis ir juodesnis, — jo niekaip nepavyko nuvalyti.

— Šarlote, ar turi makiažo valiklio?

— Žinoma.

Emilė dar kelis kartus patrynė skruostą.

— Nenusivalo. Savana, maniau, sakei, šituos dažus nuplauna muilas ir vanduo.

— Tikrai nuplauna.

— Tai kodėl negaliu nuvalyti? — suirzusi Emilė užtrenkė

spintelės dureles.

Vykstanti drama patraukė Linko dėmesį.

— Ką gi ten veikia tas ketvertukas?

— Regis, joms kilo kažkokių *keblumų*, — tarė Lina šliedamasi prie savo spintelės.

Savana bandė nuo skruosto nusivalyti juodą mėnulį.

— Ir maniškis nenusivalo, — dabar mėnulis ištepliojo jai pusę veido. Savana ėmė raustis rankinėje. — Kažkur čia turėjau pieštuką.

Emilė ištraukė iš spintelės savo rankinę ieškodama valiklio.

— Tiek to. Rankinėje turiu pati.

— Kas čia per... — Savana ištraukė kažką iš rankinės.

— Panaudojai „Sharpie“ žymeklį? — nusijuokė Emilė.

Savana laikė iškėlusi žymeklį.

— Žinoma, ne. Nė nenutuokiu, kaip jis čia atsidūrė.

— Tu nieko nesupranti. Tie dažai tikrai nenusivalys iki vakarėlio.

— Negaliu visą vakarą būti su tuo *daiktu* ant veido. Ketinu apsirengti graikų deive Afrodite. Jis visiškai sugadins man kostiumą.

— Turėjai būti atsargesnė, — Emilė dar kiek pasikuitė savo rankinėje. Metė rankinę į spintelę; ant grindų pažiro lūpų blizgis ir nagų lako buteliukai. — Jis turi būti čia.

— Apie ką tu kalbi? — paklausė Šarlotė.

— Apie kosmetiką, kurią šiandien naudojau; jos čia nėra.

Dabar jau Emilė traukė žiūrovų dėmesį; visi sustodavo paspoksoti, kas vyksta. Iš Emilės rankinės iškrito žymeklis ir nuriedėjo į koridoriaus vidurį.

— Ir tu naudojaisi žymekliu?

— Jokiu būdu ne! — suspiegė Emilė, pašėlusiai trindama veidą. Bet juodas mėnulis tik dar labiau plėtėsi ir tamsėjo, kaip ir kitoms merginoms. — Kokia čia velniava?

— Žinau, kad tikrai turiu, — tarė Šarlotė, sukdama savo spintelės raktą. Ji atidarė dureles ir kelias akimirkas stovėjo spoksodama vidun.

— Kas? — griežtai paklausė Savana. Šarlotė ištraukė ranką iš spintelės. Ji laikė žymeklį.

Linkas papurtė savo bumbulą.

— Aistruolės — jėga!

Pažvelgiau į Liną.

Žymeklis?

Jos veide nušvito šelmiška šypsenėlė.

Maniau, sakei, negali valdyti savo galių.

Pradinukams sekasi.

Dienai baigiantis visi Džeksone tik ir tekalbėjo apie aistruolių komandą. Matyt, visos aistruolės, kurios buvo persirengusios Lina, užuot pieštuku akims ant veido nusipiešusios nekaltus pusmėnulius,

kažin kaip tą padarė „Sharpie“ žymekliu. Aistruolės. Pokštams nebuvo galo.

Ateinančias kelias dienas, kol išbluks dažai, visos žymeklių paženklintais skruostais vaikščios po mokyklą ir miestelį, giedos bažnyčios jaunimo chore ir per rungtynes sveikins krepšinio komandą. Ponią Linkoln ir ponią Snou ištiks priepuolis.

Tenorėjau vieno: pamatyti tai savo akimis.

Po pamokų palydėjau Liną iki automobilio, nors iš tiesų tai tebuvo pretekstas pabandyti ilgėliau palaikyti jos ranką. Stiprūs fiziniai pojūčiai, kuriuos išgyvendavau ją palietęs, manęs nebaidė, kaip galėtų pasirodyti. Kad ir ką jutau: degiau, sprogdinau elektros lemputes ar jaučiausi perveriamas žaibo, privalėjau būti arti jos. Kaip valgyti ar kvėpuoti. Rinktis negalėjau. Ir tai baugino labiau nei visas mėnuo Helovinų; tai mane žudė.

— Ką veiksi šįvakar? — kalbėdama ji išsiblaškiusi perbraukė ranka sau per plaukus. Sėdėjo ant katafalko variklio dangčio, o aš stovėjau priešais.

— Pamaniau, gal galėtum atvažiuoti ir pabūtume namie, atidarinėtume duris persirengėliams. Padėtum pasaugoti pievelę, kad niekas joje nepadegtų kryžiaus, — stengiausi per daug negalvoti apie kitus savo planus: Liną ant sofos, senus filmus ir faktą, kad Amos visą vakarą nebus.

— Negaliu. Šiandien didžioji šventė. Iš visur suvažiuos giminės. Dėdė Meikonas nė penkioms minutėms neišleistų manęs iš namų, jau nekalbant apie pavojų. Tokių tamsių galių naktį pašaliečiui niekuomet neatidaryčiau durų.

— Niekada taip negalvojau.

Lig šiol.

Kai parsiradau namo, Ama jau ruošėsi išeiti. Ant viryklės ji virė vištą ir rankomis, „vieninteliu bent kiek save gerbiančiai moteriškei tinkamu būdu“, minkė tešlą bandelėms. Įtartinai dėbtelėjau į puodą spėliodamas, ar šis patiekalas atsidurs ant mūsų, ar ant Didžiųjų vakarienės stalo.

Nusignybau gabalėlį tešlos ir ji nutvėrė mano ranką.

— V. A. G. I. L. I. A. U. T. O. J. A. S.

Aš nusišypsojau.

— Kitaip sakant, Itanai Veitai, laikyk savo vagiles rankas toliau nuo mano bandelių. Turiu pamaitinti alkstančiuosius.

Ko gero, šįvakar man neteks valgyti nei vištienos, nei bandelių.

Per Heloviną Ama visuomet keliaudavo namo. Sakydavo, kad šią

naktį bažnyčioje vyksta ypatingos pamaldos, bet mama aiškindavo, kad ši naktis labiausiai tinkama verslui. Ar gali būti geresnė naktis burti kortomis už Heloviną? Nei per Velykas, nei per Valentino dieną nesulauksi tokios gausybės klientų.

Vis dėlto galvodamas apie pastaruosius įvykius svarsčiau, ar nėra kokios kitos priežasties. Gal ši naktis labai tinkama būrimams kapinėse iš vištos kaulų? Negalėjau paklausti ir nebuvau tikras, ar norėčiau sužinoti. Man trūko Amos, ilgėjausi pokalbių su ja, trūko prarasto pasitikėjimo. Jeigu ji ir jautė šį skirtumą, neišsidavė. Gal manė, kad aš tiesiog augu. Gal taip ir buvo.

— Eini į tą pobūvį pas ponus Snou?

— Ne, šiemet pabūsiu namie.

Ji kilstelėjo antakį, bet neketino nieko klausti. Jau žinojo, kodėl ten neinu.

— Pasiklok lovą. Verčiau būk pasiruošęs atsigulti.

Nieko nepasakiau. Žinojau geriau. Ji ir nelaukė atsakymo.

— Ruošiuosi po kelių minučių išeiti. Atidaryk duris, kai ateis tie jaunikliai. Tavo tėtis įnikęs į darbą.

Lyg tėtis būtų galėjęs palikti savanorišką tremtį dėl persirengėlių.

— Žinoma.

Maišeliai su ledinukais gulėjo koridoriuje. Praplėšiau juos ir išverčiau į didelę stiklinę vazą. Negalėjau iš galvos išmesti Linos žodžių. *Tokių tamsių galių naktis.* Prisiminiau Ridlę, stovinčią prie automobilio priešais „Stok ir vok“ parduotuvę, — tik lipšni dirbtinė šypsena ir kojos, nieko daugiau. Matyt, nesugebu atpažinti tamsiųjų galių nei nuspręsti, kam atverti, o kam neatverti namų durų. Kaip jau sakiau, kai mergina, apie kurią negali liautis galvojęs, yra kerėtoja, Helovinas įgauna visiškai naują prasmę. Pažvelgiau į saldainių vazą rankose. Tada atidariau duris į gatvę, pastačiau vazą prieangyje ir grįžau vidun.

Įsitaisęs žiūrėti „Švytėjimo“ pajutau, kaip man trūksta Linos. Leidau mintims nuklysti, nes dažniausiai jos nukeliaudavo ten, kur būdavo ji, bet dabar jos ten nebuvo. Užmigau ant sofos laukdamas, kad ji susapnuotų mane ar ką nors panašaus.

Mane išgąsdino beldimas į duris. Pažvelgiau į laikrodį. Buvo beveik dešimta — persirengėliams per daug vėlyvas metas.

— Ama?

Niekas neatsakė. Vėl išgirdau beldžiant.

— Tai tu?

Kambaryje buvo tamsu, tik blykčiojo televizoriaus ekranas. Tą akimirką rodė filmo epizodą, kai tėvas kruvinu kirviu kapoja viešbučio duris, terorizuodamas savo šeimą. Ne pats tinkamiausias metas durims atidaryti, ypač Helovino naktį. Beldimas pasigirdo dar kartą.

— Linkai?

Išjungiau televizorių ir apsidairiau, ką galėčiau pastverti, bet nieko nemačiau. Pakėliau seną valdymo pultą, besivoliojantį ant grindų vaizdo žaidimų krūvoje. Ne beisbolo lazda, bet vis šis tas — padori, tvirta, senamadiška japoniška technika. Galėjo sverti ne mažiau kaip penkis svarus. Iškėliau jį virš galvos ir žengiau prie sienos, skiriančios kambarį nuo prieškambario. Dar žingsnis ir pratraukiau nėrinių užuolaidą, dengiančią įstiklintas duris. Tik per kokį milimetrą.

Neapšviesto prieangio tamsoje neįžiūrėjau veido. Bet tą seną smėlio spalvos furgoną, stovintį gatvėje prie mano namų su neišjungtu varikliu, būčiau bet kur atpažinęs. „Dykumos smėlis“, — sakydavo ji. Tai buvo Linko mama, ji laikė lėkštę šokoladinių pyragaičių. Rankoje tebeturėjau pultą. Jei Linkas mane pamatytų, neatleistų visą gyvenimą.

— Luktelkit, ponia Linkoln, — spragtelėjau prieangio šviesos mygtuką ir atšoviau priekines duris. Bet kai pamėginau jas atverti, durys užsikirto. Dar kartą patikrinau spyną — ji tebebuvo užšauta, nors aš ją ką tik atšoviau.

— Itanai?

Dar kartą atšoviau spyną. Nespėjus atitraukti rankos, ji garsiai užsitrenkė.

— Ponia Linkoln, labai atsiprašau, regis, durys užsikirto, — visu svoriu užguliau jas, kitoje rankoje žongliruodamas pultu. Kažkas nukrito man prieš nosį ant grindų. Pasilenkiau pakelti. Česnakas, susuktas į Amos nosinę. Spėjau, kad jų prikabinėta ant kiekvienų durų ir pridėliota ant visų palangių. Mažytė Amos Helovino tradicija.

Vis dėlto kažkas neleido atidaryti durų, kaip prieš kelias dienas kažkas mėgino man atidaryti kabineto duris. Kiek dar spynų šiame name atsirakinės ir užsirakinės savaime? Kas čia dedasi?

Dar kartą atšoviau duris ir paskutinį kartą patraukiau. Durys atsidarė ir trenkėsi į prieškambario sieną. Ponia Linkoln buvo apšviesta iš nugaros — tamsus pavidalas blausios lempos fone. Jos siluetas kėlė nerimą.

Ji spoksojo į pultą mano rankoje.

— Itanai, vaizdo žaidimai supūdys tau smegenis.

— Taip, ponia.

— Atnešiau tau šokoladinių pyragaičių. Kaip taikos ženklą.

Ji ištiesė juos man ir laukė. Turėjau pakviesti ją vidun. Viskam sava tvarka. Ko gero, tai buvo vadinama mandagiu elgesiu, pietietišku vaišingumu. Vis dėlto turėjau patirties su Ridle, o baigtis nebuvo pati geriausia. Dvejojau.

— Kodėl jūs, ponia, vaikštote naktį? Linko čia nėra.

— Žinau, kad nėra. Jis pas ponus Snou, kur ir turėtų būti visi

garbingi Džeksono mokinių bendruomenės nariai, jei jiems pasiseka. Man teko šiek tiek paskambinėti telefonu, kad jis būtų pakviestas. Turint galvoje jo elgesį pastaruoju metu.

Vis tiek kažko nesupratau. Ponią Linkoln pažinojau visą gyvenimą. Ji visada buvo keistuolė. Nenustygdavo besistengdama, kad kokia nors knyga būtų išimta iš bibliotekos lentynų, mokytojas atleistas iš darbo, per vieną popietę sugriauta kieno nors reputacija. Pastaruoju metu ji pasikeitė. Žygis prieš Liną buvo kitoks. Ponia Linkoln visuomet laikėsi savo įsitikinimų, bet šįkart tai buvo asmeniška.

— Ponia?

Ji atrodė sunerimusi.

— Iškepiau tau šokoladinių pyragaičių. Maniau, galėsiu užeiti ir mudu pasikalbėsime. Itanai, kovoju ne prieš tave. Tu nekaltas, kad toji mergina apraizgė tave velnio burtais. Turėtum būti vakarėlyje su draugais. Su čionykščiais jaunuoliais, — ji ištiesė pyragaičius, lipnius dvigubu šokoladinių drožlių sluoksniu apibarstytus karamelinius pyragaičius, kuriuos baptistų bažnyčios kepinių mugėje visuomet išpirkdavo pirmiausia. Aš užaugau krimsdamas tuos pyragaičius. — Itanai?

— Klausau, ponia.

— Ar galiu užeiti?

Nepajudinau nė pirštelio. Tvirčiau suspaudžiau pultą. Stebeilijau į pyragaičius ir staiga pasijutau visiškai nealkanas. Tos moters nei lėkštė, nei joks trupinėlis nepageidautini mano namuose. Mano namai, kaip ir Reivenvudas, įgijo savo dvasią, ir nė dalelė manęs ar mano namų neketino jos įsileisti.

— Ne, ponia.

— Itanai, ką tai reiškia?

— Ne, ponia.

Jos akys susiaurėjo. Ji kyštelėjo lėkštę man, tarsi ketindama vis tiek įeiti, bet lėkštė bumbtelėjo, lyg atsitrenkusi į nematomą sieną tarp jos ir manęs. Mačiau, kaip lėkštė virsta, lėtai krinta ant grindų ir subyra į milijoną molinių šukių ir šokolado trupinėlių, nuklojančių visą durų kilimėlį su užrašu „Laimingo Helovino“. Iš ryto Ama gaus priepuolį.

Ponia Linkoln atsargiai atbula nulipo prieangio laipteliais ir dingo senojo „Dykumų smėlio“ tamsoje.

Itanai!

Jos balsas išplėšė mane iš miego. Tikriausiai buvau užsnūdęs. Siaubo maratonas baigėsi ir televizoriaus ekrane burzgė pilkas sniegas.

Dėde Meikonai! Itanai! Gelbėkit!

Šaukė Lina. Nežinia kur. Jos balse girdėjau siaubą, o galva taip skausmingai tvinkčiojo, kad akimirką pamiršau, kur esu. *Kas nors padėkit! Prašau!*

Durys į lauką buvo plačiai atvertos, jos siūbavo ir daužėsi vėjyje. Atsimušęs nuo sienų poškėjimas aidėjo kaip pabūklų ugnis.

Maniau, sakei aš čia saugi!

Reivenvudas.

Stvėriau senojo volvo raktelius ir išdūmiau.

Neprisimenu, kaip nusigavau iki Reivenvudo, tik žinau, kad kelis kartus vos nenulėkiau nuo kelio. Vargiai galėjau sukoncentruoti žvilgsnį. Lina kentė tokį baisų skausmą, mūsų ryšys buvo toks stiprus, kad vien jusdamas tą veriantį skausmą vos nealpau.

Ir dar šauksmas.

Ji šaukė nuo pat tos akimirkos, kai nubudau, iki paspaudžiau pusmėnulį ir įžengiau į Reivenvudo dvarą.

Kai atsidarė priekinės durys, pamačiau, kad Reivenvudas dar kartą pasikeitęs. Šį vakarą jis buvo panašus į kažkokią senovinę pilį. Kandeliabrai metė keistus šešėlius ant daugybės juodas mantijas, juodas ilgas sukneles ir juodus švarkus vilkinčių svečių. Šįkart jų buvo gerokai daugiau nei per Susibūrimą.

Itanai! Paskubėk! Nebegaliu tverti...

— Lina, — sušukau. — Meikonai! Kur ji?

Niekas nė nepažvelgė į mano pusę. Nemačiau nė vieno pažįstamo veido, nors erdviame prieškambaryje buvo daugybė svečių, šmėžuojančių iš kambario į kambarį it šmėklos per kviestinę vaiduoklių vakarienę. Jie buvo nečionykščiai, bent jau pastaruosius kelerius šimtus metų negyveno šiose vietose. Mačiau vyrus tamsiais kiltais ir šiurkščiais geilų apdarais, moteris, vilkinčias sukneles su korsetais. Viskas buvo juoda, apgaubta šešėlių.

Prasibroviau pro minią į kambarį, kuris turėjo būti pagrindinė šokių salė. Nemačiau nė vieno iš jų: nei tetos Dėlės, nei Risės, nei mažosios Rajanos. Kambario kampuose sustatytos žvakės sumirgėdavo, plykstelėdavo liepsna, ir kažin koks perregimas keistų muzikos instrumentų orkestras tai išryškėdavo, tai vėl tapdavo miglotas. Instrumentai grojo patys, o šešėliuotos figūros sukosi ir slydo dabar jau akmeninėmis grindimis. Šokėjai, regis, nė nesuprato, kad esu čia.

Buvo aišku, kad skamba kerėtojų muzika, nes ji pati skleidė kerus. Daugiausia griežė styginiai instrumentai. Girdėjau smuiką, altą, violončelę. Beveik galėjau įžiūrėti tinklą, kurį šokėjai nėrė tai įtraukdami, tai ištraukdami vienas kitą iš eilių, tarytum būtų buvęs iš anksto apgalvotas raštas ir jie visi būtų piešinio dalis. Tik ne aš.

Itanai...

Turėjau ją surasti.

Staiga užliejo skausmo banga. Dabar jos balsas slopo. Kluptelėjau ir stvėriau šalia stovinčiam mantija apsigaubusiam svečiui už peties. Vos prie jo prisiliečiau, skausmas, Linos skausmas, per mane nutekėjo į jį. Jis susverdėjo ir atsitrenkė į netoliese šokančią porą.

— Meikonai! — surikau visa gerkle.

Laiptų viršuje pamačiau Baubą Redlį, jis tarytum laukė manęs. Apskritos žmogiškos jo akys atrodė apimtos siaubo.

— Baube! Kur ji? — Baubas pažvelgė į mane ir išvydau drumzlinas, pilkas it plienas Meikono Reivenvudo akis; galėjau prisiekti, kad tai jos. Tada Baubas apsisuko ir nubėgo. Nusivijau jį ar bent man taip atrodė, bėgau įvijais akmeniniais laiptais į namo viršų, kuris dabar buvo Reivenvudo pilis. Laiptų aikštelėje jis manęs luktelėjo, paskui nubėgo link tamsaus kambario koridoriaus gale. Žinant Baubą, tai buvo ne kas kita kaip kvietimas.

Jis sulojo ir dvejos masyvios ąžuolinės durys atsivėrė pačios. Buvome taip toli nuo puotos, kad nebegirdėjau nei muzikos, nei svečių šurmulio. Lyg būtume įžengę į kitą erdvę ir laiką. Net pati pilis keitėsi man po kojomis: akmuo trupėjo, sienos samanojo ir darėsi šaltos. Lempos virto ant sienų sukabintais deglais.

Šį tą nutuokiau apie senovę. Gatlinas buvo senas. Ir aš užaugau supamas senovės. Bet čia buvo visiškai kitaip. Kaip Lina ir buvo sakiusi, Naujieji metai. Naktis, nepavaldi laikui.

Kai įžengiau į pagrindinę salę, mane pribloškė dangus. Kambarys kaip oranžerija vėrėsi tiesiai į dangų. Dangus viršuje buvo juodas, pats juodžiausias, kokį teko regėti. Lyg būtume siaubingos audros vidury, bet kambaryje tvyrojo tyla.

Lina gulėjo ant sunkaus akmeninio stalo tarsi embrionas. Ji buvo visa šlapia, permerkta prakaito, ir raitėsi iš skausmo. Aplink ją ratu susikibę rankomis buvo sustoję visi: Meikonas, teta Dėlė, Barklis, Risė, Larkinas, net Rajana ir moteris, kurios nepažinau.

Jų akys buvo išsiplėtusios, bet nieko nematančios. Jie net nepastebėjo, kad esu kambaryje. Mačiau judančias, kažką murinančias lūpas. Žengęs arčiau prie Meikono supratau, kad jie kalba ne angliškai. Nebuvau tikras, bet gan daug laiko esu praleidęs su Mariana, todėl spėjau, kad lotyniškai.

Sanguis sanguinis mei, tutela tua est.
Sanguis sanguinis mei, tutela tua est.
Sanguis sanguinis mei, tutela tua est.
Sanguis sanguinis mei, tutela tua est.

Girdėjau tik tylų murmesį, monotonišką kartojimą. Linos

nebegirdėjau. Galva ištuštėjo. Jos nebebuvo.

Lina! Atsiliepk!

Tyla. Ji tik gulėjo, tyliai dejavo ir lėtai rangėsi, lyg mėgintų išsinerti iš odos. Vis dar prakaitavo, ir prakaitas maišėsi su ašaromis.

Dėlė isteriškai pertraukė tylą:

— Meikonai, daryk ką nors! Kerai neveikia.

— Delfiną, aš stengiuosi, — jo balse suskambo anksčiau negirdėtos gaidelės. Baimė.

— Nesuprantu. Juk kartu rūpinomės šios vietos apsauga. Šis namas — vienintelė vieta, kur ji turėtų būti saugi, — teta Dėlė žvelgė į Meikoną laukdama atsakymų.

— Mes klydome. Čia jai nėra saugaus prieglobsčio, — prabilo graži gal mano močiutės amžiaus moteris spiralėmis sugarbanotais juodais plaukais. Jai ant kaklo vienas ant kito kabėjo daugybė vėrinių, ant nykščių ji mūvėjo puošnius sidabrinius žiedus. Buvo tokia pat egzotiška kaip Mariana, lyg būtų atkeliavusi iš kažin kur toli.

— Teta Arilija, jūs to nežinote, — atkirto Dėlė gręždamasi į Risę. — Rise, kas vyksta? Ar ką nors matai?

Risė buvo užsimerkusi, ašaros riedėjo jos skruostais.

— Mamyte, aš nieko nematau.

Linos kūnas įsitempė ir ji suklykė — pravėrė burną ir atrodė, lyg klyktų, tačiau neišleido nė garso. Negalėjau to tverti.

— Darykit ką nors! Padėkit jai! — sušukau.

— Ką tu čia veiki? Nešdinkis iš čia! Čia nesaugu, — perspėjo Larkinas. Tik dabar šeima mane pastebėjo.

— Susikaupkite! — Meikono balse suskambo ryžtas. Jis nustelbė kitus balsus, darėsi vis garsesnis ir pagaliau Meikonas rėkte išrėkė:

Sanguis sanguinis mei, tutela tua est.
Sanguis sanguinis mei, tutela tua est.
Sanguis sanguinis mei, tutela tua est.
Kraujau kraujo mano, tu esi apgintis!

Aplinkui stovintieji tvirčiau susikibo rankomis, lyg norėdami ratui suteikti daugiau jėgos, bet jų pastangos buvo bevaisės. Lina tebeklykė, nebyliai klykė iš siaubo. Buvo baisiau nei košmariškam sapne. Tai buvo tikra. Ir jei jie šito nesustabdys, sustabdysiu aš. Puoliau prie jos nerdamas pro Risės ir Larkino rankas.

— Itanai, NE!

Įžengęs į ratą išgirdau. Tai buvo staugesys. Grėsmingas, persekiojantis lyg paties vėjo balsas. O gal tai ir buvo kieno nors balsas? Nebuvau tikras. Nors iki stalo, kur ji gulėjo, tebuvo vos keli žingsniai, atrodė, lyg būtų už milijono mylių. Kažkas bandė nustumti mane atgal, kažkas galingesnio, nei kada nors buvau pajutęs.

Galingesnio net už tą akimirką, kai Ridlė mėgino mane negyvai sustingdyti. Priešinausi visomis savo išgalėmis.

Lina, ateinu! Laikykis!

Mečiausi kūnu į priekį ištiestomis rankomis, kaip tiesdavau jas sapne. Juoda dangaus bedugnė ėmė suktis.

Užsimerkiau ir nėriau pirmyn. Mūsų pirštai vos vos susilietė.

Išgirdau jos balsą.

Itanai, aš...

Oras rato viduje įnirtingai sukosi aplink mus kaip verpetas. Sūkuriais kilo į dangų, jei tą vietą vis dar galėjai pavadinti dangumi. Į juodumą. It sprogimas plūstelėjo banga, ji partrenkė ant nugaros dėdę Meikoną, tetą Dėlę ir visus kitus, tėškė į užpakaly esančias sienas. Tą pat akimirką besisukantis suardyto rato oras buvo įsiurbtas į viršuje tvyrančią juodumą.

Tada viskas baigėsi. Pilis išnyko, virto paprasta mansarda su paprastu langu, besidaužančiu po pakraige. Lina gulėjo ant grindų — sąmonės netekęs plaukų, rankų ir kojų raizginys, bet ji kvėpavo.

Nenuleisdamas nuo manęs žvilgsnio priblokštas Meikonas pasikėlė nuo grindų. Paskui priėjo prie lango ir tvirtai jį uždarė.

Teta Dėlė pažvelgė į mane, jos veidu tebeplūdo ašaros.

— Jei nebūčiau mačiusi savo akimis...

Priklaupiau prie Linos. Ji neįstengė nei judėti, nei kalbėti. Bet buvo gyva. Jaučiau ją, jutau silpną plakimą, pulsuojantį jos rankoje. Padėjau galvą šalia. Tik šitaip galėjau išsilaikyti nesusmukęs.

Linos šeima lėtai apsupo mus glaudžiu ratu — tamsus man virš galvos besikalbantis apskritimas.

— Sakiau tau. Tas vaikinas turi galios.

— Tai neįmanoma. Jis mirtingasis. Jis ne mūsiškis.

— Kaip mirtingasis galėtų pralaužti *Sanguinis* ratą? Kaip mirtingasis galėtų atremti *Mentem Interficere*, tokį galingą, kad pats Reivenvudas virto nesaugus?

— Nežinau, bet turi būti paaiškinimas, — Dėlė pakėlė ranką virš galvos. — *Evinco*, *contineo, colligo*, *includo*, — ji atsimerkė. — Meikonai, namas vis dar apsaugotas. Jaučiu. Bet ji vis tiek prasibrovė prie Linos.

— Žinoma, prasibrovė. Negalime uždrausti jai ateiti vaiko.

— Sarafinos galios didėja kas dieną. Dabar Risė ją mato pažvelgusi Linai į akis, — Dėlės balsas virpėjo.

— Smogė mums šią naktį. Ji tik norėjo mums kai ką pasakyti.

— Ką pasakyti, Meikonai?

— Kad ji gali.

Pajutau ranką sau prie smilkinio. Ji mane glostė, slydo kakta. Mėginau klausytis, bet ranka mane migdė. Norėjau ropoti namo į savo lovą.

— Arba kad negali.

Pakėliau akis į viršų. Arilija trynė man smilkinius, lyg būčiau mažas palūžęs žvirblelis. Pajutau, kad ji manęs gailisi, žino, kas dedasi manyje. Ji kažin ko ieškojo, rausėsi mano galvoje, lyg norėtų surasti pamestą sagą ar seną kojinę.

— Ji elgėsi kvailai. Padarė lemtingą klaidą. Sužinojome, ką mums tikrai reikėjo sužinoti, — tarė Arilija.

— Tai tu pritari Meikonui? Kad vaikinas turi galių? — dabar Dėlės balsas atrodė dar labiau paklaikęs.

— Delfiną, tu buvai teisi. Turi būti koks nors kitas paaiškinimas. Jis mirtingasis, o visi žinome, kad mirtingieji negali turėti galių, — atkirto Meikonas, lyg mėgintų įtikinti ne tik kitus, bet ir save.

Bet aš buvau bepradedąs galvoti, ar tai nėra tiesa. Pelkėje Amai jis buvo sakęs tą patį: kad aš turįs kažin kokių galių. Tik atrodė labai neįtikima, net man pačiam. Buvau ne toks kaip jie, tiek jau žinau. Nebuvau kerėtojas.

Arilija pažvelgė į Meikoną.

— Meikonai, gali kiek nori saugoti namą. Bet aš tavo motina ir tau sakau, kad, jei nori, gali susikviesti visus Dukeinus, visus Reivenvudus, apjuosti ratą, platų kaip šita Dievo užmiršta apygarda. Gali išmėginti visas *Vincula.* Ją saugo ne namas. Ją saugo tas vaikinas. Nieko panašaus nesu mačiusi. Joks kerėtojas negali tarp jų įsibrauti.

— Regis, taip ir yra, — Meikono balsas skambėjo piktai, bet su motina jis nesiginčijo. Buvau per daug pavargęs ir man niekas nerūpėjo. Net nepakėliau galvos.

Girdėjau Ariliją kažką kuždant man į ausį. Atrodo, kad ji vėl kalbėjo lotyniškai, bet žodžiai buvo kiti.

Cruor pectoris mei, tutela tua est!

Kraujau širdies mano, tu esi apgintis!

11.01
Užrašai ant sienos

Rytą nesusigaudžiau, kur esu. Paskui pamačiau žodžius ant sienų, seną geležinę lovą, langus ir veidrodžius. Viskas Linos ranka aprašinėta žymekliu. Tada prisiminiau.

Pakėliau galvą ir nusišluosčiau nuo skruosto seilę. Lina tebemiegojo; mačiau kraštelį jos pėdos, nukarusios nuo lovos. Pasikėliau. Nuo miegojimo ant grindų nugara buvo sustingusi. Spėliojau, kas ir kaip mus parnešė iš mansardos.

Suskambo mano mobiliukas — nustatytas žadintuvas, kad Amai tektų tik tris kartus šaukti nuo laiptų apačios norint mane pažadinti. Tik šiandien skambėjo ne „Bohemijos rapsodija“. Skambėjo toji daina. Išsigandusi Lina svirduliuodama atsisėdo.

— Kas atsi...

— Ša, paklausyk.

Daina buvo pasikeitusi.

Šešiolika mėnulių, šešiolika metų
Šešiolikakart sapnavai mano baimes
Šešiolika mėgins pažaboti padanges
Išgirsta tik vienas, o šešiolika spengia...

— Išjunk! — Ji stvėrė mano mobiliuką ir išjungė, bet posmas nesiliovė skambėjęs.

— Man atrodo, čia apie tave. Ką reiškia pažaboti padanges?

— Vakar vakare vos nemiriau. Man bloga nuo visko, kas su manimi susiję. Bloga nuo tų visų man nutikusių nenormalių dalykų. Gal šįkart dėl įvairumo ta kvaila daina apie tave. Tiesą sakant, tu čia šešiolikmetis, — suirzusi Lina pakėlė ranką į viršų ir atgniaužė delną. Paskui sugniaužė kumštį ir trenkė juo į grindis, lyg dobtų vorą.

Muzika liovėsi. Su Lina šiandien verčiau neprasidėti. Jei atvirai, aš jos nekaltinau. Atrodė pažaliavusi ir virpanti, gal net blogiau, nei atrodė Linkas po vakarėlio paskutinę mokslo dieną prieš žiemos atostogas, kai Savana pakurstė jį išgerti butelį senos pipirmėčių degtinės iš mamos sandėliuko. Net praėjus trejiems metams jis vis dar nevalgo šaltmėtinių saldainių.

Linos plaukai styrojo į kokias penkiolika šalių, akys užgriuvusios ir paburkusios nuo ašarų. Tai štai kaip rytą atrodo merginos. Dar nebuvau nė vienos matęs iš taip arti. Mėginau negalvoti apie Amą ir tą pragarą, kurį ji man užkurs, kai grįšiu namo.

Užsiropščiau ant lovos ir prisitraukiau Liną sau ant kelių, ranka glostydamas jos pamišėliškus plaukus.

— Gerai jautiesi?

Ji užsimerkė ir veidu įsikniaubė man į nertinį. Žinojau, kad dabar tikriausiai dvokiu kaip šeškas.

— Ko gero.

— Girdėjau tavo riksmą nuo pat savo namų.

— Kas galėjo žinoti, kad man gyvybę išgelbės keltingas?

Kaip visada kažko nesupratau.

— Kas tas keltingas?

— Taip vadinamas gebėjimas bendrauti, kaip bendraujame mudu, kad ir kur būtume. Kai kurie kerėtojai tą geba, kai kurie ne. Mudvi su Ridle galėdavome šitaip kalbėtis mokykloje, bet...

— Maniau, sakei, tau niekada anksčiau taip nebuvo nutikę?

— Niekad nebuvo nutikę su mirtinguoju. Dėdė Meikonas sako, kad taip nutinka itin retai.

Man visai patinka.

Lina bakstelėjo man alkūne.

— Tai keltiškosios mūsų giminės pusės savybė. Šitaip kerėtojai

perduodavo vienas kitam žinią vykstant teismams. Valstijose tai buvo vadinama „kuždėjimu“.

— Bet aš ne kerėtojas.

— Žinau, tai tikrai keista. Su mirtingaisiais neturėtume taip bendrauti.

Žinoma, neturėtumėte.

— Ar tau neatrodo, kad viskas šiek tiek keisčiau nei keista? Galime bendrauti keltingu, Ridlė mano padedama įsibrovė į Reivenvudą, net tavo dėdė sako, kad galiu tave kažkaip apsaugoti. Kodėl tai vyksta? Noriu pasakyti, juk aš ne kerėtojas. Mano tėvai kitokie, bet ne taip *labai* kitokie.

Ji atsirėmė man į petį.

— Gal tau nereikia būti kerėtoju, kad turėtum galios.

Užkišau jai už ausies plaukų sruogą.

— Gal pakanka kerėtoją tik įsimylėti.

Taip ir pasakiau. Jokių kvailų juokelių, jokių nukrypimų nuo temos. Bent kartą nesigėdijau, nes tai buvo tiesa. Buvau įsimylėjęs. Manau, visuomet ja žavėjausi. Ir tegu verčiau ji tai žino, nes dabar kelio atgal nebėra. Tik ne man.

Ji pažvelgė į mane ir visas pasaulis pranyko. Lyg būtume tik mudu, lyg visuomet būsime tik mudu, ir tam mums nereikia jokių burtų. Tai kartu ir džiugino, ir liūdino. Negalėjau būti šalia jos ir nieko nejausti, nejausti visko.

Ką dabar galvoji?

Ji nusišypsojo.

Manau, gali atspėti. Gali perskaityti, kas parašyta ant sienos. Ir jai taip sakant ant sienos atsirado užrašas. Atsirado lėtai, žodis po žodžio.

Tu
esi
ne
vienintelis
kuris
krinta.

Užrašas atsirado savaime, vinguriavo tuo pačiu juodu braižu kaip ir kiti kambaryje esantys užrašai. Linos skuostai truputį paraudo ir ji rankomis užsidengė veidą.

— Tikrai nesmagiai jausiuosi, jei viskas, ką galvoju, atsidurs ant sienų.

— Tai tu to nenorėjai?

— Ne.

Tau nereikia drovėtis, Lina.

Atitraukiau jos rankas.

Nes aš tą patį jaučiu tau.

Ji buvo užsimerkusi, ir aš pasilenkiau jos pabučiuoti. Tai buvo mažutis bučinys, menkutis bučinukas. Bet vis tiek privertė mano širdį daužytis.

Ji atsimerkė ir nusišypsojo.

— Noriu išgirsti viską. Noriu išgirsti, kaip išgelbėjai man gyvybę.

— Net neprisimenu, kaip čia atsidūriau, paskui negalėjau tavęs surasti, tavo namai buvo pilni šiurpą keliančių žmonių, kurie atrodė lyg karnavale.

— Tai buvo ne karnavalas.

— Supratau.

— Paskui suradai mane? — Ji padėjo galvą man ant kelių ir šypsodamasi žvelgė į akis. — Įjojai į kambarį ant balto žirgo ir išgelbėjai mane nuo neabejotinos mirties tamsiojo kerėtojo rankose?

— Nejuokauk. Buvo tikrai baisu. Ir nebuvo jokio žirgo, tik šuo.

— Prisimenu tik dėdę Meikoną, kalbantį apie apsaugą, — Lina susimąsčiusi suko ant piršto plaukus.

— O ką reiškė tas ratas?

— Tai *Sanguinis* ratas. Kraujo ratas.

Stengiausi neparodyti, kaip susijaudinau. Vos pajėgiau suviršKinti mintį apie Amą ir vištos kaulus. Nemanau, kad galėčiau susidoroti su tikru vištos krauju; vyliausi, kad tai — tik vištos kraujus.

— Nemačiau jokio kraujo.

— Ne tikro kraujo, kvaileli. Kraujo kaip giminystės ryšio, kaip šeimos. Juk prisimeni, šventėms suvažiavo visa mano šeima.

— Tiesa, atleisk.

— Sakiau tau, Helovino naktį kerai labai veiksmingi.

— Tai ką jūs darėte ten susirinkę? Tame rate?

— Meikonas norėjo kerais apsaugoti Reivenvudą. Jis visuomet užburtas, bet per kiekvieną Heloviną jis jį vėl užburia naujiems metams.

— Bet kažkas nepavyko.

— Tikriausiai, nes mes stovėjome ratu, paskui girdėjau dėdę Meikoną kalbant su teta Dele, o paskui visi pradėjo šaukti ir kalbėti apie kažkokią moterį. Kažkokią Sarą.

— Sarafiną. Ir aš girdėjau.

— Sarafiną? Ar toks jos vardas? Anksčiau neteko jo girdėti.

— Ji turėtų būti tamsioji kerėtoja. Nežinau, jie visi atrodė išsigandę. Anksčiau nebuvau girdėjęs tavo dėdės taip kalbančio. Ar žinai, kas tuomet vyko? Ar ji tikrai mėgino tave nužudyti? — Kažin, ar norėjau išgirsti atsakymą.

— Nežinau. Nedaug teprisimenu, tik tą balsą, lyg kažkas iš labai toli kalbėtų su manimi. Bet neprisimenu, ką man sakė, — ji susirangė man ant kelių, nepatogiai remdamasi į krūtinę. Regis, beveik jutau jos

širdį, plakančią prie manosios, kaip mažą paukštelį, plazdantį narvelyje. Buvome taip arti, kaip arti gali būti du žmonės, nežiūrintys vienas į kitą. Manau, šįryt mums abiem reikėjo to artumo. — Itanai, mūsų laikas baigiasi. Neverta. Kad ir kas tai buvo, kad ir kas ji buvo, ar nemanai, kad ji buvo atėjusi manęs, nes po keturių mėnesių virsiu tamsiąja?

— Ne.

— Ne? Tik tiek tegali pasakyti apie baisiausią mano gyvenimo naktį, kai vos nenumiriau? — Lina atsitraukė.

— Pagalvok, ar toji Sarafina, kad ir kas ji būtų, medžiotų tave, jei būtum blogiuke? Ne, tave vaikytųsi gerieji. Pažvelk į Ridlę. Tiesą sakant, nė vienas tavo giminaitis nepatiesė jai kilimo.

— Išskyrus tave. Bukagalvis, — ji žaismingai niuktelėjo man tarp šonkaulių.

— Taigi, nes aš ne kerėtojas, aš menkutis mirtingasis. Juk pati sakei: jei ji man lieptų šokti nuo uolos, nušokčiau.

Lina atmetė plaukus.

— Itanai Veitai, nejau mama niekada tavęs neklausinėjo, ar ir tu šoktum nuo uolos, jei ketintų šokti tavo draugas?

Apglėbiau ją rankomis. Jaučiausi laimingesnis, nei turėčiau būti, prisimenant vakarykštę naktį. O gal Lina pasijuto geriau ir aš persiėmiau jos nuotaika. Šiomis dienomis tarp mūsų tekėjo tokia stipri srovė, kad buvo sunku suprasti, kur aš, o kur ji.

Žinojau tik viena: noriu ją pabučiuoti.

Tu virsi šviesiąja.

Ir pabučiavau.

Būtinai šviesiąja.

Pabučiavau ją vėl, suimdamas į glėbį. Noras ją bučiuoti prilygo norui kvėpuoti. Turėjau taip padaryti. Negalėjau susilaikyti. Kūnu prigludau prie jos. Girdėjau jos kvėpavimą, jutau jos širdį, besidaužančią man į krūtinę. Iškart užsiliepsnojo visa mano nervų sistema. Plaukai atsistojo piestu. Juodi jos plaukai pasklido mano rankose ir ji atlyžo prisišliejusi prie mano kūno. Kiekvienas jos plaukų prisilietimas dilgė tarsi elektra. Šito laukiau nuo pirmo mūsų susitikimo, nuo pirmo sapno apie ją.

Lyg būtų trenkęs žaibas. Mes buvome viena.

Itanai.

Net galvoje pajutau, kad jos balsas skamba atkakliai. Tą patį jutau ir aš, lyg negalėčiau pakankamai priartėti. Jos oda buvo švelni ir karšta. Jutau stiprėjantį dilgsėjimą. Mums skaudėjo lūpas; stipriau bučiuotis nebegalėjome. Lova pradėjo drebėti, paskui kilti.

Jutau, kaip ji po mumis siūbuoja. Jutau, lyg sprogtų mano plaučiai. Mano oda nušiurpo. Šviesos kambaryje tai įsižiebdavo, tai užgesdavo, kambarys sukosi, o gal aptemo, tik aš nesupratau ir

nežinojau, ar aptemo mano akys, ar kambario šviesa.

Itanai!

Lova su trenksmu nukrito ant grindų. Išgirdau byrantį stiklą, lyg būtų sudužęs langas. Išgirdau verkiančią Liną.

Tada vaiko balsą.

— Kas nutiko, Linele Pupele? Kodėl tokia liūdna?

Ant krūtinės pajutau mažą šiltą rankutę. Šiluma iš rankos sklido po visą mano kūną, kambarys liovėsi suktis ir aš vėl galėjau kvėpuoti. Atsimerkiau.

Rajana.

Atsisėdau, mano galva tvinksėjo. Lina buvo šalia, jos galva ilsėjosi man prie krūtinės kaip ir prieš valandą. Tik šįkart kambario langai buvo išdužę, lova susmukusi, o prieš mane stovėjo maža šviesiaplaukė dešimtmetė ir laikė ranką man ant krūtinės. Tebešniurkščiodama Lina pamėgino nustumti nuo manęs sudužusio veidrodžio šukę ir tai, kas liko iš jos lovos.

— Manau, supratome, kas yra Rajana.

Lina nusišypsojo šluostydamasi akis. Ji prisitraukė Rajaną arčiau.

— Taumaturgė. Tokios mūsų šeimoje dar nebuvo.

— Spėju, kad tai įmantrus kerėtojų pavadinimas, reiškiantis gydytoją, — tariau aš trindamas galvą.

Lina linktelėjo ir pabučiavo Rajanos skruostą.

— Kažkas panašaus.

11.27
Tik paprasta amerikietiška šventė

Po Helovino lyg po audros viskas nuščiuvo. Nugrimzdome į rutiną, nors žinojome, kad laikrodis tiksi. Aš paėjėdavau iki kampo, norėdamas pasislėpti nuo Amos, Lina pavėžėdavo mane katafalku, Baubas Redlis pasivydavo mus ties „Stok ir vok“ ir sekdavo iki mokyklos. Išskyrus retus atvejus, kai prie mūsų prisijungdavo Vinis Ridas, vienintelis Džeksono debatų komandos narys, su kuriuo būdavo nelengva diskutuoti, arba Robertas Lesteris Teitas, dukart iš eilės laimėjęs valstijos rašybos olimpiadą, valgykloje su mumis sėdėdavo vienintelis Linkas. Jei nebūdavome mokykloje, neužkandžiaudavome ant stadiono suolų ir jei mūsų nešnipinėdavo direktorius Harperis, užsidarydavome bibliotekoje iš naujo skaitinėdami su medalionu susijusius dokumentus ir vildamiesi, kad Mariana nusižengs taisyklėms ir ką nors prasitars. Nė ženklo flirtuojančių pusseserių sirenų su ledinukais ir mirtinais gniaužtais, jokių nepaaiškinamų trečios kategorijos uraganų nei grėsmingų juodų debesų danguje, netgi jokios keistos vakarienės su Meikonu. Nieko neįprasta.

Išskyrus vieną dalyką. Patį svarbiausią. Krausčiausi iš proto dėl merginos, kuri, tiesą sakant, tą patį jautė ir man. Kada tai įvyko? Buvo

beveik lengviau patikėti, kad ji kerėtoja, nei tuo, kad ji apskritai egzistuoja.

Aš turėjau Liną. Ji buvo galinga ir graži. Kiekviena diena buvo bauginanti ir kiekviena diena buvo tobula.

Kol staiga nei iš šio, nei iš to įvyko neįtikėtinas dalykas. Ama pakvietė Liną švęsti Padėkos dienos.

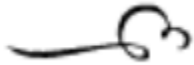

— Vis tiek nesuprantu, kodėl nori ateiti per Padėkos dieną. Tokia nuobodybė, — aš nervinausi. Buvo aišku, kad Ama kažką rezga.

Lina nusišypsojo ir aš atlėgau. Už jos šypseną nebuvo nieko geriau. Ji kas kartą mane nuginkluodavo.

— Man neatrodo nuobodu.

— Niekada nešventei Padėkos dienos mūsų namuose.

— Niekada nešvenčiau Padėkos dienos jokiuose namuose. Kerėtojai nešvenčia Padėkos dienos. Tai mirtingųjų šventė.

— Rimtai? Nevalgo kalakuto? Nei moliūgų pyrago?

— Ne.

— Tu šiandien daug neprisivalgei, tiesa?

— Na, ne.

— Tada viskas bus gerai.

Iš anksto perspėjau Liną, kad nesistebėtų, kai sesutės ims vynioti į servetėles bandeles ir kišti jas į rankines. Ar kai teta Karoliną ir Mariana pusę nakties diskutuos, kur Jungtinėse Valstijose buvo atidaryta pirma viešoji biblioteka (Čarlstone) ar kokiomis dalimis maišomi „Čarlstono žalumos“ dažai (dvi dalys „jankių“ juodos ir viena dalis „maištininkų“ geltonos). Kad teta Karolina buvo muziejaus Savanoje direktorė ir apie architektūros periodus bei senovę nutuokė ne blogiau nei mano mama apie Pilietinio karo ginklus ir mūšių strategiją. Nes Lina turėjo būti pasirengusi sutikti Amą, mano kuoktelėjusius gimines, Marianą ir dar Harloną Džeimsą.

Nepasakiau vieno dalyko, kurį, tiesą sakant, jai reikėjo žinoti. Turint galvoje, kaip pastaruoju metu klostėsi reikalai, mano tėtis per Padėkos vakarienę tikriausiai vilkės pižamą. Bet to paaiškinti aš tiesiog nepajėgiau.

Ama į Padėkos dieną žiūrėjo labai rimtai, o tai reiškė du dalykus. Tėtis pagaliau išeis iš savo kabineto, nors saulė jau bus nusileidusi, tad tai nebus didelė išimtis, ir valgys su mumis prie stalo. Jokių kviečių dribsnių. Bent tiek Ama pareikalaus. Tad pagerbdama tėčio piligrimystę į mūsų visų kasdienį pasaulį Ama sukėlė tikrą audrą. Kalakutas, bulvių košė su padažu, lenktasėklės pupelės ir kukurūzų tyrė, batatai su zefyrais, kumpis su medaus glajumi ir bandelės, moliūgų ir citrininis morengų pyragai, pastarąjį — po vakaro,

praleisto pelkėje, tuo beveik neabejojau, — ji kepė labiau dėdei Abnerui nei mums.

Stabtelėjau minutėlei prieangyje prisiminęs, kaip jaučiausi Reivenvudo verandoje, kai pirmą kartą ten pasirodžiau. Dabar atėjo Linos eilė. Savo tamsius plaukus ji buvo sušukavusi į viršų, ir aš paliečiau išsprūdusią sruogą, besivejančią aplink smakrą.

Pasiruošusi?

Ji timptelėjo juodą suknelę, limpančią prie šlaunų. Buvo sunerimusi.

Ne.

Turėtum būti pasiruošusi.

Išsiviepiau ir pastūmęs atidariau duris.

— Pasiruošusi ar nepasiruošusi...

Namai kvepėjo kaip vaikystėje. Bulvių koše ir atkakliu darbu.

— Itanai Veitai, tai tu? — šūktelėjo Ama iš virtuvės.

— Taip, ponia.

— Ar ta mergaitė su tavimi? Vesk ją čionai, kad galėtume apžiūrėti.

Virtuvė čirškėjo. Ama stovėjo prie viryklės ryšėdama prijuostę, abiejose rankose ji laikė po medinį šaukštą. Teta Pru krapštinėjosi netoliese, kaišiojo pirštus į išdėliotus dubenis. Teta Mersė ir teta Greisė prie virtuvinio stalo žaidė žodžių loto; regis, nė viena nepastebėjo, kad iš tiesų nesudeda nė žodžio.

— Na, nestovėk ten. Vesk ją čia.

Visi mano kūno raumenys įsitempė. Neįmanoma nuspėti, ką pasakys Ama ar sesutės. Vis dar nenutuokiau, kodėl Ama primygtinai reikalavo pirmiausia pakviesti Liną.

Lina žengė į priekį.

— Malonu pagaliau su jumis susitikti.

Šluostydamasi rankas į prijuostę Ama nužvelgė Liną nuo galvos iki kojų.

— Tai štai kuo per dienas užimtas mano berniukas. Paštininkas buvo teisus. Graži kaip paveiksliukas.

Kažin, ar Karltonas Itonas apie tai užsiminė veždamas ją į Veider Kriką?

Lina nuraudo.

— Dėkui.

— Girdėjau, gerai supurtei tą mokyklą, — teta Greisė nusišypsojo. — Irgi gerai. Nežinau, ko jie ten jus, jaunimą, moko.

Teta Mersė po vieną išdėliojo savo korteles. K-N-I-E-T-I.

Teta Greisė prisimerkusi palinko arčiau lentos.

— Merse Line, tu vėl sukčiauji! Koks čia žodis? Pavartok jį sakinyje.

— Man knieti suvalgyti tą baltą pyragaitį.

— Ne taip reikia rašyti.

Bent viena iš jų moka rašyti. Teta Greisė pakėlė vieną kortelę nuo lentos.

— Knieti rašoma be „i“.

O gal nemoka.

Tu neperlenkei.

Sakiau.

— Ar girdžiu Itaną? — Pačiu laiku į virtuvę įėjo teta Karolina ir plačiai išskėtė rankas. — Eikš čia ir apkabink savo tetą.

Akimirką visuomet sutrikdavau — tokia panaši ji buvo į mamą. Tokie patys ilgi rudi plaukai, visuomet susegti ant pakaušio, tokios pačios tamsios rudos akys. Bet mano mamai labiau patikdavo vaikščioti basai ir mūvėti džinsus, o teta Karolina buvo Pietų gražuolė, vilkinti sukneles su petnešėlėmis ir mažus megztinukus. Manau, tetai patiko mėgautis pašnekovo veido išraiška sužinojus, kad ji ne kokia nors senstanti debiutante, bet Savanos istorijos muziejaus direktorė.

— Kaip reikalai Šiaurėje? — Gatliną teta Karolina visuomet vadindavo „Šiaure“, nes jis šiauriau nei Savana.

— Gerai. Ar atvežei man cukruje apkepintų riešutų?

— O kada neatvežiau?

Paėmiau Linos ranką ir patraukiau ją prie mūsų.

— Lina, čia mano teta Karolina ir mano prosenelės seserys Prudensė, Mersė ir Greisė.

— Malonu jus visas matyti, — Lina ištiesė ranką, bet teta Karolina prisitraukė ją į glėbį.

Trinktelėjo laukujės durys.

— Su Padėkos diena, — į vidų įėjo Mariana, nešina dengtu indu ir ant jo padėta pyrago lėkšte. — Ką praleidau?

— Voverės, — teta Pru prišlepsėjo arčiau ir įsikibo Marianai į parankę. — Ką apie jas žinai?

— Na, gerai, visiems sakau, lauk iš mano virtuvės. Man reikia vietos savo burtams, o tu, Merse Steitam, matau, kerti mano saldainiukus su cinamonu.

Sekundėlę teta Mersė liovėsi krimtusi. Lina pažvelgė į mane, mėgindama nesišypsoti.

Galėjau iškviesti Virtuvę.

Patikėk manim, Amai virtuvėje nereikia jokios pagalbos. Ji pati daro stebuklus.

Visi susigrūdo svetainėje. Teta Karolina ir teta Pru aptarinėjo, kaip saulėtoje verandoje auginti japonines churmas, o teta Greisė ir teta Mersė tebesikivirčijo, kaip rašyti „knieti“. Mariana buvo teisėja. Visas tas šurmulys galėjo bet ką išvesti iš proto, bet kai pamačiau Liną, įsispraudusią tarp sesučių, man ji pasirodė laiminga, netgi patenkinta.

Šaunu.

Juokauji?

Ar šitaip ji įsivaizduoja šeimos šventę? Kepiniai, troškiniai, žodžių loto ir besipešančios senos ponios? Nebuvau tuo tikras, bet žinojau, kad nė kiek neprilygo Susibūrimui.

Bent niekas nieko nemėgina nužudyti.

Lina, duok joms dar apie penkiolika minučių.

Virtuvės tarpduryje sugavau Amos žvilgsnį, bet ji žiūrėjo ne į mane. Į Liną.

Ji neabejotinai buvo kažką sumaniusi.

Padėkos vakarienė vyko kaip kiekvienais metais. Išskyrus tai, kad viskas buvo kitaip. Mano tėtis vilkėjo pižamą, mamos kėdė buvo tuščia, o aš po stalu laikiausi už rankų su mergina kerėtoja. Vieną akimirką mane tai sukrėtė, jaučiausi laimingas ir nusiminęs vienu metu, lyg šie jausmai kaip nors sietųsi. Bet apie tai galvoti galėjau tik akimirką; vos ištarėme „amen“, sesutės ėmė džiauti bandeles, Ama šaukštu krauti mums į lėkštes kalnus bulvių košės ir padažo, o teta Karolina pradėjo lengvą pokalbį.

Supratau, kas vyksta. Jei bus pakankamai darbo, pakankamai šnekų, pakankamai pyrago, gal niekas nepastebės tuščios kėdės. Bet tiek pyrago nebuvo ne tik Amos virtuvėje, nebuvo visame pasaulyje.

Šiaip ar taip, teta Karolina buvo pasiryžusi neleisti man nutilti.

— Itanai, gal tau reikėtų ką nors pasiskolinti mūšių inscenizacijai? Palėpėje turiu keletą nepaprastai autentiškai atrodančių frenčių.

— Nepriminkite, — buvau beveik pamiršęs, kad jei noriu šiais metais išlaikyti istorijos egzaminą, Hani Hilio mūšio inscenizacijai turiu vilkėti kaip konfederatų kareivis. Kiekvieną vasarį Gatline vykdavo Pilietinio karo inscenizacija; tai buvo vienintelė priežastis, dėl kurios čia apskritai pasirodydavo turistų.

Lina ištiesė ranką prie bandelės.

— Tikrai nesuprantu, kodėl taip sureikšminama inscenizacija. Regis, prireikia tiek pastangų mūšiui, įvykusiam daugiau kaip prieš šimtą metų, atkurti, kai galima tiesiog pasiskaityti apie jį istorijos vadovėlyje.

O Dieve.

Teta Pru aiktelėjo; jos požiūriu, tai buvo šventvagystė.

— Tą jūsų mokyklą reikėtų sudeginti iki pamatų! Joje moko ne tos istorijos. Jokiame vadovėlyje nesužinosite apie Pietų valstijų nepriklausomybės karą. Turite pamatyti jį patys, kiekvienas turėtų pamatyti, nes šalis, Amerikos revoliucijoje bendrai kovojusi dėl nepriklausomybės, šiame kare atsigręžė pati prieš save.

Itanai, pasakyk ką nors. Pakeisk temą.

Per vėlu. Dabar kiekvieną akimirką ji gali užtraukti valstybės himną.

Mariana perpjovė bandelę ir į vidų įsidėjo kumpio.

— Panelė Steitam teisi. Pilietinis karas supriešino šalį, dažnai

brolį prieš brolį. Tai tragiškas Amerikos istorijos skyrius. Galvas padėjo daugiau kaip pusė milijono vyrų, nors dauguma žuvo ne mūšyje, o mirė nuo ligų.

— Tragiškas skyrius, tai jau taip, — teta Pru palinksėjo galva.

— Nesijaudink taip labai, Prudense Džeine, — teta Greisė patapšnojo seseriai ranką.

Teta Pru gindamasi pliaukštelėjo jai per pirštus.

— Nenurodinėk, kada turėčiau jaudintis. Aš tik stengiuosi, kad jie atskirtų kiaulės galvą nuo uodegos. Tik aš viena juos šio to mokau. Ta mokykla turėtų man mokėti.

Turėjau tave perspėti, kad jos gali įsivažiuoti.

Dabar perspėjai.

Lina nepatogiai pasimuistė kėdėje.

— Atsiprašau, nenorėjau pasielgti nepagarbiai. Tiesiog niekada anksčiau nepažinojau žmogaus, tiek daug išmanančio apie karą.

Gražiai pasakyta. Jei sakydama „išmanančio“ turi galvoje „apsėsto“.

— Nesijausk nepatogiai, mieloji. Prudensė Džeinė retkarčiais ima ir suputoja, — teta Greisė kumštelėjo tetai Pru alkūne.

Štai kodėl jai į arbatą įpilame viskio.

— Čia vis Karltono atvežta karamelė su žemės riešutais, — teta Pru pažvelgė į Liną atsiprašinėdama. — Kai per daug cukraus, man kyla problemų.

Kyla problemų, kaip nuo jo susilaikyti.

Tėtis kostelėjo ir išsiblaškęs stumdė po lėkštę bulvių košę. Lina įžvelgė progą pakeisti temą.

— Itanas sako, kad jūs — rašytojas, pone Veitai. Kokias knygas rašote?

Tėtis pakėlė į ją akis, bet nieko neatsakė. Tikriausiai net nesuvokė, kad Lina kreipėsi į jį.

— Mičelas dirba prie naujos knygos. Didelės knygos. Gal pačios svarbiausios iš visų jo parašytų. O parašęs jis yra daugybę knygų. Mičelai, kiek dabar jų yra? — paklausė Ama, lyg kalbintų vaiką. Ji žinojo, kiek knygų išleidęs mano tėtis.

— Trylika, — sumurmėjo jis.

Linos nesutrikdė bauginantys tėčio socialiniai įgūdžiai, nors man labai atėmė ūpą. Pažvelgiau į jį: plaukai nešukuoti, po akimis juodi ratilai. Kada jis taip nusivažiavo?

Lina mygo toliau:

— Apie ką jūsų knyga?

Tėtis grįžo į gyvenimą, pirmąkart šį vakarą pagyvėjo.

— Tai meilės istorija. Su šia knyga teko sukarti tikrai ilgą kelią. Didis amerikietiškas romanas. Galima sakyti, mano profesinio kelio „Triukšmas ir įniršis“, bet iš tiesų negaliu kalbėti apie siužetą. Tikrai ne. Ne dabar. Ne dabar, kai esu taip arti... prie... — jis kalbėjo

padrikai. Paskui staiga nutilo, lyg kas nors būtų išjungęs jo nugaroje mygtuką. Įsižiūrėjo į tuščią mamos kėdę ir nutolo.

Ama atrodė susirūpinusi. Teta Karolina mėgino nukreipti visų dėmesį nuo to, kas sparčiai virto pačiu nesmagiausiu mano gyvenimo vakaru.

— Lina, iš kur tu, sakai, čia persikėlei?

Bet atsakymo neišgirdau. Negirdėjau nieko. Tik mačiau, kad viskas juda kaip sulėtintame filme. Viskas liejasi, plečiasi ir traukiasi lyg karščio bangos, judančios oru.

Paskui...

Kambarys sustingo, tik jis nebuvo sustingęs. Aš sustingau. Mano tėtis sustingo. Jo akys susiaurėjo, lūpos suapvalėjo artikuliuodamos garsus, kurie taip ir neišsprūdo jam iš lūpų. Jis tebespoksojo į nepaliestą lėkštę bulvių košės. Sesutės, teta Karolina ir Mariana buvo it statulos. Net oras visiškai nejudėjo. Senelio laikrodžio švytuoklė sustojo pusiaukelėje.

Itanai? Ar tau nieko nenutiko?

Mėginau jai atsakyti, bet nepajėgiau. Kai Ridlė buvo mane suspaudusi savo mirtinais gniaužtais, tuomet buvau tikras, kad sustingsiu ir mirsiu. Dabar buvau sustingęs, bet nebuvau nei sušalęs, nei miręs.

— Ar tai aš šitaip padariau? — garsiai paklausė Lina.

Atsakyti pajėgė tik Ama.

— Sustabdei laiką? Tu? Na, nebent šis kalakutas išperėtų aligatorių, — ji prunkštelėjo. — Ne, vaikeli, tu to nepadarei. Tai ne tavo jėgoms. Didieji nusprendė, kad mudviem laikas moteriškai pasikalbėti. Dabar niekas mūsų negirdi.

Išskyrus mane. Aš jus girdžiu.

Bet nepajėgiau šių žodžių ištarti. Girdėjau jas kalbant, bet pats negalėjau išspausti nė garso.

Ama pažvelgė į lubas.

— Dėkui, teta Dilaila. Ačiū už pagalbą, — ji nuėjo prie bufeto ir atpjovė gabalą moliūgų pyrago. Padėjo jį ant puošnios porceliano lėkštės, o lėkštę pastatė stalo viduryje. — Šitą gabalą palieku tau ir Didiesiems, ir žiūrėk, kad neužmirštum, jog taip padariau.

— Kas čia vyksta? Ką jiems padarėte?

— As *jiems* nieko nepadariau. Tik, ko gero, laimėjau mudviem šiek tiek laiko.

— Ar jūs kerėtoja?

— Ne, tik aiškiaregė. Matau, ką reikia matyti, ko daugiau niekas nemato arba nenori matyti.

— Ar jūs sustabdėte laiką?

Kerėtojai tai gali, jie sustabdo laiką. Lina buvo man sakiusi. Bet tik neįtikėtinai galingi.

— Aš nieko nedariau. Tik paprašiau Didžiųjų trupučio *pagalbos*, ir teta Dilaila padarė šią paslaugą.

Lina atrodė sutrikusi, gal net išsigandusi.

— Kas tie Didieji?

— Didieji — tai mano šeima iš Anapus. Jie man kartkartėmis truputį pagelbsti. Ir ne jie vieni. Yra ir daugiau, — žvelgdama Linai į akis Ama persilenkė per stalą. — Kodėl tu be apyrankės?

— Ką?

— Argi Melchizedekas tau jos nedavė? Sakiau jam, kad turi ją nešioti.

— Jis davė, bet aš ją nusiėmiau.

— Na, kodėl taip darai?

— Supratome, kad ji blokuoja regėjimus.

— Ji tikrai kai ką blokavo. Kol jos nenusiėmei.

— Ką ji blokavo?

Ama ištiesė ranką ir suėmė Linos plaštaką, apvertė ją delnu į viršų.

— Nenorėjau būti ta, kuri tau, vaike, šitai pasakys. Bet Melchizedekas, tavo šeima, jie tau nepasakys, nė vienas. O pasakyti reikia. Turi būti pasiruošusi.

— Kam pasiruošusi?

Kažką murmėdama sau po nosimi Ama nukreipė žvilgsnį į lubas.

— Vaikeli, ji ateina. Ji ateina tavęs, ir ji — tokia jėga, su kuria reikia skaitytis. Tamsi kaip naktis.

— Kas? Kas ateina manęs?

— Gaila, kad jie nepasakė tau patys. Nenorėjau, kad ši užduotis tektų man. Bet Didieji, jie sako, kad kas nors turi tau pasakyti, kol nevėlu.

— Ką man pasakyti? Ama, kas ateina?

Ama išsitraukė mažą maišelį, kabantį ant odinės virvelės jai ant kaklo po marškiniais, ir suspaudė. Pritildė balsą lyg bijotų, kad kas nors išgirs.

— Sarafina. Tamsioji.

— Kas ta Sarafina?

Ama dvejojo dar tvirčiau spausdama maišelį.

— Tavo mama.

— Nesuprantu. Mano tėvai mirė, kai buvau vaikas, ir mano mamos vardas buvo Sara. Mačiau giminės medyje.

— Tavo tėtis mirė, tai tiesa, bet mama gyva, kaip mane gyvą matai. O juk žinai, kaip čia, Pietuose, būna su giminės medžiais. Jie ne tokie tikslūs, kaip manoma.

Linos veidas išbalo. Iš visų jėgų stengiausi ištiesti ranką ir paimti jos delną, bet suvirpėjo tik pirštai. Buvau bejėgis. Nieko negalėjau, tik stebėti ją, visai vieną krintančią į tamsą. Visai kaip sapnuose.

— Ir ji tamsioji?

— Ji — tamsiausia iš visų šiandien gyvų kerėtojų.

— Kodėl dėdė man nesakė? Arba senelė? Sakė, ji mirusi. Kodėl jie man melavo?

— Būna tiesa ir *tiesa.* Tai ne visai tas pats. Manau, jie mėgino tave apsaugoti. Vis dar mano galį tave apsaugoti. Bet Didieji nėra taip smarkiai įsitikinę. Nenorėjau, kad man tektų tau tai papasakoti, bet Melchizedekas užsispyręs.

— Kodėl bandote man padėti? Maniau... maniau, nemėgstate manęs.

— Svarbu ne tai, mėgstu ar nemėgstu. Ji ateina tavęs, ir nereikia tavęs blaškyti, — Ama pakėlė antakį. — Be to, nenoriu, kad kas nors nutiktų mano berniukui. Tai ne tavo jėgoms, tai ne judviejų jėgoms.

— Kas ne mudviejų jėgoms?

— Visa tai. Tiesiog tau ir Itanui nelemta būti kartu.

Lina atrodė sutrikusi. Ama vėl kalbėjo mįslėmis.

— Ką turite galvoje?

Ama krūptelėjo ir atsisuko, lyg kažkas būtų paplekšnojęs per petį.

— Teta Dilaila, ką pasakei? — Ama atsigręžė į Liną. — Turime nedaug laiko.

Beveik nepastebimai sujudėjo laikrodžio švytuoklė. Kambarys ėmė atgyti. Tėčio akys lėtai sumirksėjo — praėjo kelios sekundės, kol blakstienos palietė skruostus.

— Užsisek tą apyrankę. Tau reikia visokeriopos pagalbos.

Staiga laikas vėl ėmė eiti...

♦ ♦ ♦

Kelis kartus sumirksėjau ir apsidairiau po kambarį. Tėvas tebespoksojo į savo bulves. Teta Mersė tebevyniojo į servetėlę bandelę. Pakėliau rankas prie veido, pakrutinau pirštus.

— Kokia čia velniava buvo?

— Itanai Veitai, — aiktelėjo teta Greisė.

Ama skrodė bandelę ir dėjo į vidų kumpį. Užklupta ji pakėlė į mane akis. Buvo aišku: ji nenorėjo, kad nugirsčiau jų mergaitišką pokalbį. Dėbtelėjo į mane žvilgsniu, kuris sakė: Itanai Veitai, laikyk liežuvį už dantų.

— Nedrįsk taip kalbėti prie mano stalo. Dar nesi toks suaugęs, kad paėmusi muilo neišmazgočiau tau burnos. Ką sau galvoji? Kumpis ir bandelės. Kalakutas ir įdaras. Viriau visą dieną ir tikiuosi, kad valgysi.

Pažvelgiau į Liną. Jos šypsena buvo dingusi. Ji spoksojo į savo lėkštę.

Linele Pupele. Sugrįžk pas mane. Neleisiu, kad kas nors tau nutiktų. Viskas bus gerai.

Bet ji buvo per toli.

Visą kelią iki namų Lina nepratarė nė žodžio. Kai privažiavome Reivenvudą, ji skubiai atidarė automobilio dureles, iššokusi užtrenkė ir nieko nesakiusi pasuko namo link.

Vos susilaikiau nenusekęs iš paskos. Galva svaigo. Nepajėgiau įsivaizduoti, ką jaučia Lina. Jau ir taip blogai netekti mamos, bet nepajėgiau suvokti, ką jausčiau sužinojęs, jog mano mama trokšta mano mirties.

Mano mama žuvo, bet aš nelikau bejėgis. Prieš palikdama mus, mane ji susaistė su Ama, tėčiu, Linku, Gatlinu. Jutau ją gatvėse, namie, bibliotekoje, net sandėliuke. Lina to niekada nepatyrė. Ji buvo atkirsta ir, anot Amos, plūduriavo neprisišvartavusi kaip pelkėje vargšų keltai.

Norėjau būti jai inkaras. Bet dabar nemaniau, kad kas nors tai įstengtų.

Lina pražygiavo pro Baubą, kuris tupėjo prieangyje net nelekuodamas, nors bėgo paskui automobilį visą kelią iki namų. Per vakarienę jis taip pat tupėjo kieme priešais mūsų namą. Regis, jam patiko batatai ir maži zefyriukai, kuriuos numečiau jam pro duris, Amai nuėjus į virtuvę atnešti dar padažo.

Girdėjau ją šaukiančią viduje. Atsidusau, išlipau iš automobilio ir atsisėdau ant prieangio laiptelių šalia šuns. Man galvoje jau tvinksėjo — sumažėjo cukraus.

— Dėde Meikonai! Dėde Meikonai! Saulė nusileido, žinau, kad jūs nemiegate!

Liną girdėjau šaukiančią ir savo galvoje.

Saulė nusileido, žinau, kad nemiegate!

Laukiau tos dienos, kai Lina netikėtai atskleis man tiesą apie Meikoną, kaip papasakojo tiesą apie save. Kad ir kas jis būtų, jis neatrodė eilinis kerėtojas, jei apskritai tokių būna. Miegojimas visą dieną ir gebėjimas pasirodyti bei išnykti, kada nori, — nereikėjo būti genijum, kad suprastum, kuo tai kvepia. Vis dėlto nebuvau tikras, ar noriu šiandien eiti vidun.

Baubas spoksojo į mane. Ištiesiau ranką jį paglostyti, o jis nusuko galvą į šalį, lyg sakytų: gerai jau gerai, tik neliesk manęs, vaikine. Kai išgirdome viduje kažką dūžtant, mudu su Baubu atsistojome ir nuslinkome garso link. Lina beldė į duris antrame aukšte.

Namas vėl buvo apstatytas nušiurusiomis prieškario puošmenomis; įtariu, šis interjeras Meikonui buvo mieliausias. Slapta apsidžiaugiau, kad atsidūriau ne pilyje. Norėjau sustabdyti laiką ir atsukti jį tris valandas atgal. Atvirai kalbant, būčiau buvęs visai laimingas, jei Linos namas būtų virtęs nediduku nameliu ant ratų ir mes sėdėtume prie dubens su įdaro likučiais kaip visi kiti Gatlino

gyventojai.

— Mano mama? Mano mama?

Durys plačiai atsivėrė. Tarpduryje stovėjo Meikonas, netvarkingas ir pasišiaušęs. Vilkėjo suglamžytą lininę pižamą, tiesą sakant, liežuvis neapsiverčia sakyti, ji buvo labiau panaši į naktinius marškinius. Akys raudonesnės nei paprastai, oda blyškesnė, plaukai susivėlę. Atrodė lyg pervažiuotas sunkvežimio.

Galima sakyti, jis niekuo nesiskyrė nuo mano tėčio — visiškas nevala. Gal dar didesnis nevala. Išskyrus marškinius; mano tėčio jokiais būdais neužkluptum vilkinčio tokio drabužio.

— Sarafina mano mama? Ta baidyklė, kuri per Heloviną bandė mane nužudyti? Kaip galėjote slėpti nuo manęs?

Meikonas suirzęs papurtė galvą ir ranka pasiglostė plaukus.

— Amarija.

Nieko nebūčiau pagailėjęs, kad pamatyčiau Meikoną ir Amą pasiruošusius kautis. Už Amą statyčiau visus savo pinigus.

Meikonas žengė per slenkstį ir uždarė duris. Šmėkštelėjo jo miegamasis. Jis kažkuo priminė „Operos fantomo“ sceną: už mane aukštesnės kaltos geležies žvakidės ir juoda lova su baldakimu, užklota pilku ir juodu aksomu. Langai uždengti tokiu pat audeklu, niūriai kabančiu virš juodų žaliuzių. Net sienos buvo apmuštos sudūlėjusiu juodu ir pilku audiniu, kuriam tikriausiai koks šimtas metų. Kambarys visiškai tamsus, tamsus kaip naktis. Jis kėlė šiurpą.

Tamsa, tikra tamsa — kai kas daugiau, nei tik šviesos trūkumas.

Peržengęs slenkstį Meikonas išniro koridoriuje nepriekaištingai apsitaisęs, ant galvos kiekvienas plaukelis savo vietoje, kelnės ir šiugždantys balti marškiniai be menkiausios raukšlelės. Net glotnūs elnio odos batai be jokio įbrėžimo. Atrodė visiškai kitaip nei prieš akimirką, nors nepadarė nieko, tik peržengė savo miegamojo slenkstį.

Pažvelgiau į Liną. Ji net nepastebėjo, ir mane nupurtė šiurpas pagalvojus, kaip skirtingai mes visuomet gyvenome, ji ir aš.

— Mano mama gyva?

— Baiminuosi, tai šiek tiek sudėtingiau.

— Norite pasakyti, ta dalis, kurioje mama nori mane nužudyti? Kada ketinote man papasakoti, dėde Meikonai? Kai jau būsiu pašaukta?

— Prašau, tik nepradėk ir vėl. Tu netapsi tamsiąja, — Meikonas atsiduso.

— Negaliu įsivaizduoti, kaip galite galvoti priešingai. Nes esu, cituoju, „tamsiausios iš visų šiandien gyvų kerėtojų“ duktė.

— Suprantu, kad esi nusiminusi. Tam suvokti reikia laiko, ir man derėjo pačiam tau pasakyti. Bet privalai patikėti, kad bandžiau tave apsaugoti.

Dabar Linos pyktis veržėsi per kraštus.

— Mane apsaugoti! Leidote man patikėti, kad per Heloviną buvau užpulta atsitiktinai, bet, pasirodo, ten buvo mano mama! Mano mama gyva ir ji bandė mane nužudyti, o jums neatrodė, kad turėčiau apie tai žinoti?

— Mes nežinome, ar ji bando tave nužudyti.

Paveikslų rėmai ėmė daužytis į sienas. Visame koridoriuje viena po kitos užgeso lemputės. Lietus plakė žaliuzes.

— Ar per pastarąsias kelias savaites neprisikentėme užtektinai nuo blogo oro?

— Ką dar man melavote? Ką dar tuoj sužinosiu? Kad gyvas ir mano tėvas?

— Bijau, kad ne, — jis tai pasakė taip tragiškai, taip liūdnai. Tokiu pat balsu kai kurie žmonės kalbėdavo apie mano mamos mirtį.

— Turite man padėti, — jos balsas lūžinėjo.

— Lina, padarysiu viską, ką įstengiu, kad tau padėčiau. Visada taip elgiausi.

— Netiesa, — purkštelėjo ji. — Nepasakėte man apie mano galias. Neišmokėte manęs apsiginti.

— Aš nežinau tavo galių masto. Esi talentas. Kai tau reikės ką nors padaryti, padarysi. Savaip savu laiku.

— Mano motina nori mane nužudyti. Aš neturiu laiko.

— Kaip jau sakiau, mes nežinome, ar ji bando tave nužudyti.

— O kaip paaiškintumėte tai, kas nutiko per Heloviną?

— Yra ir kitų galimybių. Mudu su Dele mėginame išsiaiškinti, — Meikonas nusisuko nuo jos, lyg ketintų grįžti į kambarį. — Tau reikia nurimti. Apie tai galėsime pasikalbėti vėliau.

Lina pasisuko į vazą, stovinčią ant indaujos koridoriaus gale. Lyg už virvelės patraukta vaza nusekė paskui jos žvilgsnį iki sienos prie Meikono miegamojo durų, perskriejo kambarį ir sudužo atsitrenkusi į tinką. Tolokai nuo Meikono, kad jo neužgautų, bet gana arti, kad būtų iškalbinga. Tai nebuvo atsitiktinumas.

Tai buvo ne tas atvejis, kai Lina prarasdavo savitvardą ir kas nors *atsitikdavo.* Ji tai padarė tyčia. Ji valdė padėtį.

Meikonas atsigręžė taip staiga, kad net nepamačiau, kaip tai įvyko, bet jis jau stovėjo priešais Liną. Buvo apstulbęs kaip ir aš, ir suprato tą patį: tai ne atsitiktinumas. O jos veido išraiška sakė, kad ji nė kiek ne mažiau nustebusi. Jis atrodė įskaudintas, jei Meikonas Reivenvudas galėjo atrodyti įskaudintas.

— Juk sakiau, kai tau reikės ką nors padaryti, padarysi.

Meikonas pasisuko į mane.

— Manau, ateinančios savaitės bus dar pavojingesnės. Padėtis pasikeitė. Nepalik jos vienos. Kai ji čia, galiu ją apsaugoti, bet mama buvo teisi. Regis, tu taip pat gali ją apsaugoti, gal net geriau negu aš.

— Ei! Aš jus girdžiu! — Lina atsikvošėjo nuo savo galios

demonstravimo ir Meikono žvilgsnio. Žinojau, kad vėliau ji dėl to graušis, bet dabar buvo per daug įpykusi. — Nekalbėkit apie mane, lyg manęs kambaryje nebūtų.

Meikonui už nugaros sprogo lemputė, bet jis nė nemirktelėjo.

— Ar girdit, ką sakote? Man reikia žinoti! Juk aš esu medžiojama. Aš esu ta, kurią ji persekioja, ir net nežinau kodėl.

Juodu spoksojo vienas į kitą, Reivenvudas ir Dukein, dvi to paties susivijusio kerėtojų medžio šakos. Kažin, ar nebūtų laikas man nešdintis.

Meikonas pažvelgė į mane. Jo veidas bylojo „taip".

Lina nukreipė į mane savo žvilgsnį. Jos akys sakė „ne“.

Ji stvėrė mano ranką ir aš pajutau karštį, deginimą. Ji liepsnojo, tokios įpykusios jos dar nebuvau matęs. Negalėjau patikėti, kad neišdužo visi namo langai.

— Juk žinote, kodėl ji mane medžioja, tiesa?

— Tai...

— Leiskit spėti, sudėtinga? — juodu įsistebeilijo vienas į kitą. Linos plaukai raitėsi. Meikonas sukiojo savo sidabrinį žiedą.

Baubas šliaužė pilvai atbulas. Nuovokus šuo. Ir aš būčiau norėjęs iššliaužti iš kambario. Sprogo paskutinės lemputės ir mes atsidūrėme tamsoje.

— Privalote pasakyti man viską, ką žinote apie mano galias, — tokios buvo jos sąlygos.

Meikonas atsiduso, ir tamsa ėmė sklaidytis.

— Lina, netiesa, kad nenoriu tau pasakyti. Tau šiek tiek jas *pademonstravus*, aišku, kad net nežinau, ką gebi. Niekas nežino. Ko gero, net ir tu pati, — ji neatrodė visiškai įtikinta, bet klausėsi. — Štai ką reiškia būti talentu. Tai vienas iš gabumų.

Ji ėmė atlyžti. Mūšis baigėsi, šįkart laimėjo ji.

— Tai ką man daryti?

Meikonas atrodė skausmingai panašus į mano tėvą, kai man besimokant penktoje klasėje šis atėjo į mano kambarį paaiškinti apie paukščiukus ir bitutes.

— Galių atsiradimas gali būti labai sudėtingas laikotarpis. Tikriausiai yra kokia nors knyga tuo klausimu. Jei nori, nueikime pas Marianą.

Taip, tikrai. „Permainos ir pasirinkimas“. „Šiuolaikinės mergaitės kerėjimo knyga“. „Mano mama nori mane užmušti: saviugdos knyga paaugliams“.

Savaitė žadėjo būti ilga.

11.28
Domus Lunae Libri

— Šiandien? Bet juk šiandien ne šventė.

Atidaręs laukujės duris mažiausiai tikėjausi išvysti Marianą,

vilkinčią paltu ir stovinčią ant mūsų slenksčio. Dabar su Lina sėdėjau ant šaltos seno žalsvai melsvo Marianos sunkvežimiuko sėdynės; važiavome į Kerėtojų biblioteką.

— Pažadas yra pažadas. Vakar buvo Padėkos diena. Šiandien Juodasis penktadienis. Gal ir nelabai šventiška, bet oficiali šventė, o mums to ir tereikia, — Mariana buvo teisi. Ama tikriausiai nuo aušros laukia eilėje prie prekybos centro rankoje spausdama kuponus; lauke jau buvo tamsu, o ji vis dar negrįžusi. — Gatlino apygardos biblioteka uždaryta, tad veikia Kerėtojų biblioteka.

— Tomis pačiomis valandomis? — paklausiau Marianos, o ji tuo tarpu pasuko į pagrindinę gatvę.

Ji linktelėjo.

— Nuo devintos iki šeštos, — paskui mirktelėjo: — Nuo devintos vakaro iki šeštos ryto. Ne visi mano lankytojai išdrįstų pasirodyti dieną.

— Nelabai teisinga, — pasiskundė Lina. — Mirtingiesiems tenka daug daugiau laiko, o čionykščiai knygų beveik neskaito.

Mariana gūžtelėjo pečiais.

— Kaip sakiau, man moka Gatlino apygarda. Diskutuokite tenai. Bet pagalvokite, juk daug ilgiau galėsite negrąžinti savo *Lunae Libri.*

Nieko nesupratau.

— *Lunae Libri.* Apytikriai išvertus — „Mėnulių knygos“. Galite vadinti jas kerėtojų rankraščiais.

Man nerūpėjo, kaip juos pavadinti. Negalėjau sulaukti, ką mums papasakos kerėtojų bibliotekos knygos, ypač viena knyga. Mums labai trūko dviejų dalykų: atsakymų ir laiko.

Kai išvirtome iš automobilio, negalėjau patikėti savo akimis. Marianos sunkvežimiukas sustojo kelkraštyje arčiau nei per dešimt žingsnių nuo Gatlino istorijos draugijos, arba, kaip mėgdavo sakyti mama ir Mariana, Gatlino isterikių draugijos. Istorijos draugija buvo kartu ir ARD štabas. Mariana pavažiavo sunkvežimiuku į priekį, norėdama pasitraukti iš apšviesto rato ant grindinio; šviesą skleidė gatvės žibintas.

Ant šaligatvio tupėjo Baubas Redlis. Lyg būtų žinojęs iš anksto.

— Čia? Ta *Lunae,* ar kas ten tokia, yra ARD būstinėje?

— *Domus Lunae Libri.* „Mėnulių knygų“ namai. Sutrumpintai *Lunae Libri.* Atsakymas yra „ne“, tik Gatlino įėjimas. — Aš prapliupau kvatotis. — Kaip ir tavo mama, moki vertinti ironiją.

Mes priėjome prie tuščio pastato. Geresnės nakties ir būti negalėjo.

— Tai ne pokštas. Istorijos draugija — seniausias apygardos pastatas, antras po Reivenvudo. Po didžiojo deginimo kitų pastatų neliko, — pridūrė Mariana.

— Bet ARD ir kerėtojai? Ar jie gali turėti ką nors bendra? — Lina

buvo priblokšta.

— Tikiuosi, pamatysite, kad tarp jų yra daugiau bendra, nei manai, — Mariana nuskubėjo prie seno akmeninio pastato ir išsitraukė pažįstamą raktų ryšulį. — Pavyzdžiui, aš esu abiejų draugijų narė. — Pažvelgiau netikėdamas į Marianą. — Esu neutrali. Manau, pasakiau aiškiai. Nesu tokia kaip tu. Tu kaip Laila, per daug įsitrauki...

Šį sakinį galėjau užbaigti pats. Ir pažiūrėk, kas jai nutiko.

Mariana sustingo, bet žodžiai sklandė ore. Nebegalėjo nieko pasakyti ar padaryti, kad juos atsiimtų. Buvau priblokštas, bet neištariau nė žodžio. Lina paėmė mano ranką, jutau, kaip ji traukia mane iš manęs paties.

Itanai, ar gerai jautiesi?

Mariana vėl dirstelėjo į savo laikrodį.

— Be penkių devynios. Dar neturėčiau jūsų įleisti. Bet apačioje turiu būti prieš devintą, jei kartais šį vakarą pasirodytų daugiau lankytojų. Eikit paskui mane.

Perėjome tamsų kiemą už pastato. Ji grabaliojo raktus ir pagaliau ištraukė vieną, kurį aš visuomet laikiau grandinėle raktams, nes jis nė neatrodė panašus į raktą. Tai buvo geležinis žiedas, vienoje pusėje su lankstu. Įgudusia ranka Mariana spustelėjo lankstą, šis spragtelėjęs atsilenkė ir apskritimas virto pusmėnuliu. Kerėtojų mėnuliu.

Ji įkišo raktą į geležines groteles prie pamato užpakalinėje pastato pusėje. Pasuko raktą ir grotelės sklandžiai atsivėrė. Už grotelių žemyn leidosi tamsūs akmeniniai laiptai, vedantys į dar juodesnę tamsą, į rūsį po ARD rūsiu. Pasukus raktą dar labiau į kairę, ant sienos užsidegė žibintų eilė. Dabar laiptai buvo gerai apšviesti mirgančios šviesos, ir man net pavyko įžiūrėti žodžius DOMUS LUNAE LIBRI, išraižytus akmeninėje arkoje virš įėjimo. Mariana dar kartelį spragtelėjo raktu ir laiptai dingo, jų vietoje vėl atsirado geležinės grotelės.

— Ir viskas? Ar neisime vidun? — regis, pasipiktino Lina.

Mariana įkišo ranką pro groteles. Jos tebuvo iliuzija.

— Kaip žinote, aš ne kerėtoja, bet reikėjo ko nors imtis. Naktimis užklysdavo atsitiktinių lankytojų. Meikonas paprašė Larkiną jas man įrengti, ir jis retkarčiais vis užsuka pažiūrėti, ar jos nesugadintos.

Staiga Mariana apniuko ir pažvelgė į mus.

— Na, štai. Jei tikrai manote, kad šito norite, negaliu jūsų sulaikyti. Kai nusileisite žemyn, negalėsiu būti vadove. Negaliu sukliudyti jums paimti knygą ir negaliu priimti jos atgal, kol vėl neatsidarys *Lunae Libri*.

Ji uždėjo ranką man ant peties.

— Ar supranti, Itanai? Tai ne žaidimas. Ten, apačioje, guli galingos knygos, tarp jų užkeikimų knygos, kerėtojų rankraščiai, tamsieji ir šviesieji talismanai, galių turintys daiktai, kurių nėra matęs joks mirtingasis, išskyrus mane ir mano pirmtakus. Daugelis knygų yra

užkerėtos, kitos prakeiktos. Turi būti atsargus. Nieko neliesk. Tegu knygas liečia Lina.

Linos plaukai vilnijo. Ji jau pajuto šios vietos magiją. Aš nepatikliai linktelėjau. Jaučiausi ne itin stebuklingai: man suko vidurius, lyg būčiau išgėręs per daug pipirmėčių degtinės. Kažin kiek kartų vienu aukštu aukščiau pirmyn ir atgal šmirinėjo ponia Linkoln ir jos bičiulės, nė nenutuokdamos, kas po jomis yra.

— Kad ir ką rastumėte, prisiminkite, kad privalome išeiti prieš patekant saulei. Nuo devintos iki šeštos. Tokios yra bibliotekos darbo valandos, ir tik tuo laiku galima atidaryti duris. Saulė patekės lygiai šeštą; bibliotekos darbo dieną ji visada taip pateka. Jei iki saulėtekio neužlipsite laiptais į viršų, įstrigsite iki bibliotekos kitos darbo dienos, o aš net nenumanau, ar mirtingasis galėtų ištverti tokį išbandymą. Ar aiškiai pasakiau?

Lina linktelėjo ir paėmė mano ranką.

— Ar jau galime eiti? Negaliu sulaukti.

— Negaliu patikėti, ką darau. Jei sužinotų tavo dėdė Meikonas ir Ama, mane užmuštų, — Mariana dar kartą dirstelėjo į laikrodį. — Po to, kai nudėtų jus.

— Mariana? Ar tu... ar mano mama kada nors tai matė? — negalėjau nurimti. Negalėjau galvoti apie nieką kita.

Mariana pažvelgė į mane, jos akys keistai sužaižaravo.

— Tavo mama mane čia ir įdarbino.

Tai pasakiusi ji dingo mums iš akių, pro iliuzines groteles nusileido žemyn į *Lunae Libri*. Baubas Redlis sulojo, bet sukti atgal jau buvo vėlu.

Laiptai buvo šalti ir apsamanoję, oras drėgnas ir vėsus. Nesunku įsivaizduoti, kad visokie drėgni, bėginėjantys, urveliuose besiglaudžiantys padarai kuo puikiai jautėsi čia, apačioje.

Bandžiau negalvoti apie paskutinius Marianos žodžius. Negalėjau įsivaizduoti mamos, besileidžiančios šiais laiptais. Negalėjau įsivaizduoti, kad ji žinojo apie šį pasaulį, kurį aš neseniai aptikau, tiksliau, jis su manimi netikėtai susidūrė. Vis dėlto ji žinojo, ir negalėjau liautis spėliojęs iš kur. Ar ji taip pat netikėtai jį aptiko, o gal kas nors ją pakvietė? Dabar, kai paaiškėjo, kad ir mama žinojo šitą paslaptį, viskas atrodė tikroviškiau, nors jos ir nebuvo čia, kad pasidalytų ja su manim.

O aš buvau čia, leidausi žemyn akmeniniais laiptais, nutašytais ir lygiais kaip senos bažnyčios grindys. Abiejose laiptų pusėse išvydau didelius riedulius — senovinės patalpos, buvusios dar prieš ARD pastatą, pamatus, gerokai senesnius nei pats statinys. Pažvelgiau į

laiptų apačią, bet įžiūrėjau tik neaiškius kontūrus tamsoje. Nė nepanašu į biblioteką. Atrodė kaip tai, kas tikriausiai ir yra, kas visuomet buvo. Požemis.

Laiptų apačioje, kriptos šešėliuose, virš galvų, kur keturiasdešimt ar penkiasdešimt kolonų rėmėsi į skliautuotas lubas, buvo išgaubta nesuskaičiuojama daugybė nedidelių kupolų. Kai akys apsiprato su tamsa, galėjau įžiūrėti, kad kiekviena kolona kitokia, o kai kurios pasvirusios kaip palinkę seni ąžuolai. Nuo jų šešėlių apskrita salė atrodė lyg koks tylus tamsus miškas. Ji kėlė siaubą. Nebuvo aišku, kiek toli ji tęsiasi, nes iš visų pusių ją gaubė tamsa.

Mariana įkišo raktą į pirmą koloną, paženklintą mėnuliu. Žibintai ant sienų užsidegė patys, apšviesdami salę mirgančia šviesa.

— Jos nuostabios, — atsikvėpė Lina. Mačiau, kad jos plaukai tebebanguoja, ir pagalvojau, ką ji turėtų jausti šioje vietoje, kokius išgyventi potyrius — aš tokių niekada nepatirsiu.

Gyva. Galinga. Lyg kažkur čia būtų tiesa, visa tiesa.

— Surinktos iš viso pasaulio dar gerokai prieš man pradedant dirbti. Stambulas, — Mariana rodė į kolonų viršų, dekoruotas jų dalis, kapitelius. — Atvežta iš Babilono, — ji parodė į kitą su keturiomis vanagų galvomis, kyšančiomis kiekvienoje pusėje. — Egiptas, Dievo akis, — paplekšnojo kitą su įspūdingai iškalta liūto galva. — Asirija.

Ranka paliečiau sieną. Iškalti net sienų akmenys. Kai kuriuose išraižyti veidai, vyrai, būtybės, paukščiai; kolonų miške jie tykojo it plėšrūnai. Kituose akmenyse įrėžti man nepažįstami simboliai, kerėtojų ir nežinomų kultūrų hieroglifai.

Patraukėme į salės gilumą ir išėjome iš kriptos, kuri buvo tarytum koks vestibiulis; vėl vienas paskui kitą, lyg sekdami mus, užsiliepsnojo deglai. Mačiau, kaip kolonos riečiasi aplink akmeninį stalą salės viduryje. Lentynos, arba tai, ką spėjau esant lentynomis, nuo vidurinio apskritimo driekėsi kaip rato stipinai ir, regis, kilo aukštyn beveik iki lubų pindamosi į bauginantį labirintą, kuriame, įsivaizdavau, aš, mirtingasis, galėčiau paklysti. Pačioje salėje nebuvo nieko, tik kolonos ir apskritas akmeninis stalas.

Mariana ramiai nukabino deglą nuo geležinio pusmėnulio ant sienos ir padavė man. Kitą padavė Linai, pati taip pat pasiėmė žibintą.

— Apsidairykite. Man reikia patikrinti paštą. Gali būti užsakymas iš kito filialo.

— *Lunae Libri* bibliotekai? — nė nepagalvojau, kad galėtų būti kitų kerėtojų bibliotekų.

— Žinoma, — Mariana pasuko atgal prie laiptų.

— Palaukite, o kaip gaunate paštą?

— Taip pat kaip ir jūs. Ar lyja, ar saulė šviečia, jį atneša Karltonas Itonas.

Karltonas Itonas žino. Suprantama, žino. Dabar tikriausiai galima

paaiškinti, kodėl jis pavėžėjo Amą vidury nakties. Kažin, ar jis atplėšinėja ir kerėtojų laiškus. Kažin, ko dar aš nežinau apie Gatliną ir jame gyvenančius žmones. Klausti nereikėjo.

— Mūsų nėra labai daug, bet daugiau, nei galėtum numanyti. Neužmiršk, Reivenvudas čia įsikūrė seniau nei šis senas pastatas. Prieš apsigyvenant mirtingiesiems čia buvo kerėtojų apygarda.

— Gal todėl jūs visi čia tokie keisti, — Lina man kumštelėjo. Aš tebevirškinau žinią apie Karltoną Itoną.

Kas dar žino, kas iš tiesų dedasi Gadinę, kitame Gatline su stebuklingomis požeminėmis bibliotekomis ir merginomis, galinčiomis valdyti gamtos reiškinius arba priversti nušokti nuo uolos? Kas dar priklauso šiai išskirtinei grupei, kaip Mariana ir Karltonas Itonas? Kaip mano mama?

Drimba? Ponia Ingliš? Ponas Li?

Tik jau ne ponas Li.

— Nesijaudink, kai tau jų prireiks, jie tave susiras. Jie veikia šiuo principu, visuomet taip veikdavo.

— Palaukit, — stvėriau Marianos ranką. — Ar tėtis žino?

— Ne.

Bent vienas žmogus mano namuose negyveno dvigubo gyvenimo, net jei ir buvo kuoktelėjęs.

Mariana davė paskutinį patarimą.

— Dabar verčiau imkitės darbo. *Lunae Libri* yra tūkstančius kartų didesnė už bet kokią jūsų matytą biblioteką. Jei pasiklysite, tučtuojau ieškokite, kaip grįžti atgal. Štai kodėl lentynos driekiasi iš šios vienos salės. Jei eisite tik pirmyn ir atgal, bus mažesnė tikimybė paklysti.

— Kaip galima paklysti, jei gali vaikščioti tik tiesia linija?

— Pamėgink, pamatysi.

Lina įsiterpė:

— O kas lentynų gale? Noriu pasakyti, tarpueilių gale?

Mariana keistai į ją dėbtelėjo.

— Niekas nežino. Niekas dar nenuėjo taip toli ir neišsiaiškino. Kai kurie tarpueiliai virsta tuneliais. Kai kurios *Lunae Libri* vietos dar neištirtos. Čia yra daug dalykų, kurių net pati nemačiau. Gal kada nors pamatysiu.

— Ką jūs kalbate? Viskas kur nors baigiasi. Negali būti, kad knygų eilės tuneliais driektųsi po visu miesteliu. O ką, gal užlipate arbatos į ponios Linkoln namus? Pasukate į kairę ir nunešate knygą tetai Delei į kitą miestelį? Tuneliu į dešinę paplepėti su Ama? — buvau nusiteikęs skeptiškai.

Mariana nusišypsojo man.

— O kaip, tavo manymu, Meikonas gauna knygas? Kaip tu manai, kodėl ARD niekada nemato ateinančių ir išeinančių lankytojų? Gatlinas yra Gatlinas. Žmonėms jis patinka toks, koks yra, toks, kokiu

yra *laikomas.* Mirtingieji mato tik tai, ką nori matyti. Nuo pat Pilietinio karo šioje apygardoje ir jos apylinkėse gyvena klestinti kerėtojų bendruomenė. Jau šimtus metų, Itanai, ir niekas artimiausiu metu nepasikeis. Tikrai ne dėl to, kad tu apie tai sužinojai.

— Negaliu patikėti, kad dėdė Meikonas niekada man nepasakojo apie šią vietą. Tik pagalvok, kiek kerėtojų pro čia praėjo, — Lina iškėlė savo deglą ir iš lentynos ištraukė įrištą tomą. Knyga buvo puošniu viršeliu, svarino jai rankas ir į visas šalis paskleidė pilkų dulkių debesį. Ėmiau kosėti.

— „Kerėjimas. Trumpa istorija“, — ji ištraukė kitą knygą. — Matyt, esame prie K raidės, — šįkart tai buvo odinė dėžutė, kurią atidarius buvo matyti viduje saugomas rankraštis. Lina jį ištraukė. Jo net dulkės atrodė senesnės, pilkesnės. — „Kerėjimas norintiems sukurti ir sugluminti“. Tai bent seniena.

— Atsargiau. Jai daugiau nei keli šimtai metų. Gutenbergas spausdinimo mašiną išrado tik 1455-aisiais, — Mariana atsargiai lyg naujagimį paėmė iš jos rankraštį.

Lina ištraukė kitą knygą, įrištą į pilką odą.

— „Kerėjimas konfederacijai“. Ar kerėtojai kariavo?

Mariana linktelėjo.

— Abiejose pusėse, ir tarp mėlynųjų, ir tarp pilkųjų. Ko gero, tai buvo vienas iš didžiausių kerėtojų bendruomenės nesutarimų. Kaip ir tarp mūsų, mirtingųjų.

Brukdama dulkėtą knygą atgal į lentyną Lina pakėlė į Marianą akis.

— Mūsų giminės kerėtojai tebekariauja, tiesa?

Mariana į ją liūdnai pasižiūrėjo.

— Padalytas namas, kaip šį reiškinį vadino prezidentas Linkolnas. Taip, Lina, bijau, kad tu teisi, — ji palietė Linos skruostą. — Dėl to ir esi čia, jei nepamiršai. Kad surastum, ko tau reikia, suprastum kai ką beprasmiška. O dabar verčiau pradėkite.

— Mariana, čia tiek daug knygų. Ar negalite mums nors teisingos krypties parodyti?

— Nesidairykite į mane. Kaip sakiau, aš atsakymų nežinau, tik saugau knygas. Kibkite į darbą. Čia veikia mėnulio laikrodis, ir jūs galite prarasti laiko pojūtį. Čia nusileidus viskas atrodo truputį kitaip.

Žvilgčiojau tai į Liną, tai į Marianą. Bijojau bent vieną pamesti iš akių. *Lunae Libri* baugino labiau, nei įsivaizdavau. Priminė ne tiek biblioteką, kiek, na, katakombas. O „Mėnulių knyga“ galėjo būti bet kur.

Mudu su Lina žvelgėme į begalines lentynas, bet nė vienas nežengėme nė žingsnio.

— Kaip mes ją surasime? Čia tikriausiai milijonas knygų.

— Man kilo mintis. Gal...

Žinau, ką ji galvojo.

— Gal turėtume išbandyti medalioną?

— Turi jį?

Aš linktelėjau ir iš džinsų kišenės išsitraukiau šiltą gumulėlį. Padaviau Linai deglą.

— Turime pažiūrėti, kas bus. Turi būti dar kažkas, — išvyniojau medalioną ir padėjau ant apskrito akmeninio stalo kambario viduryje. Marianos akyse pastebėjau pažįstamą žvilgsnį, taip jos susižvalgydavo su mano mama, kai iškasdavo ypač vertingą radinį. — Norite pažiūrėti?

— Labiau, nei gali įsivaizduoti, — Mariana lėtai paėmė mano ranką, o aš suėmiau Linos. Susipynusiais su Linos pirštais paliečiau medalioną.

Akinamas blyksnis privertė užsimerkti.

Paskui išvydau dūmus ir gaisro tvaiką, ir mes prapuolėme...

Ženevjeva pakėlė knygą, norėdama pro lietų įskaityti žodžius. Žinojo, kad tardama juos ji mes iššūkį gamtos dėsniams. Beveik girdėjo savo motinos balsą, liepiantį sustoti - pagalvoti, ką renkasi.

Bet Ženevjeva sustoti negalėjo. Ji negalėjo netekti Itano. Ji pradėjo kartoti.

CRUOR PECTORIS MEI, TUTELA TUA EST.
VITA VITAE MEAE, CORRIPIENS TUAM, CORRIPIENS MEAM.
CORPUS CORPORIS MEI, MEDULLA MENSQUE,
ANIMA ANIMAE MEAE, ANIMAM NOSTRAM CONECTE.
CRUOR PECTORIS MEI, LUNA MEA, AESTUS MEUS.
CRUOR PECTORIS MEI. FATUM MEUM, MEA SALUS.

— Liaukis, vaike, kol dar ne vėlu! — Aivė šaukė kaip patrakusi.

Pliaupė lietus, dūmus perskrodė žaibas. Ženevjeva sulaikė kvapą ir laukė. Nieko. Ji tikriausiai suklydo. Prisimerkė, norėdama aiškiau tamsoje įžiūrėti žodžius. Rėkte išrėkė juos į tamsą kalba, kurią geriausiai mokėjo.

KRAUJAU MANO ŠIRDIES, TAVO YRA APGINUS.
GYVASTIE MANO GYVASTIES, IMDAMA TAVO, PAIMK IR MANO.
KŪNE MANO KŪNO, SMEGENYS IR PROTE,
SIELA MANO SIELOS, JUNKIS PRIE MŪSŲ DVASIOS.
KRAUJAU MANO ŠIRDIES, MĖNULI MANO, KARŠTI MANO.
KRAUJAU MANO ŠIRDIES. IŠSIGELBĖJIME MANO, LEMTIE MANO.

Pamačiusi virpančius Itano akių vokus nepatikėjo savo akimis.

— Itanai! — Vieną akimirką jų žvilgsniai susitiko.

Itanas mėgino įkvėpti, aiškiai bandė prabilti. Ženevjeva prispaudė ausį prie jo lūpų ir skruostu juto šiltą kvėpavimą.

— Niekada netikėjau, kai tavo tėtis sakė, kad kerėtojai ir mirtingajam neįmanoma būti kartu. Būtume radę išeitį. Myliu tave, Ženevjeva. — Jis kažką įspraudė jai į delną. Medalioną.

Ir taip pat staiga, kaip buvo atsivėrusios, jo akys užsimerkė, krūtinė liovėsi kilnotis.

Ženevjevai nespėjus susivokti, jos kūną tarsi pervėrė. Juto gyslomis tvinkčiojantį kraują. Į ją tikriausiai trenkė žaibas. Ją užliejo skausmo banga.

Ženevjeva bandė laikytis.

Paskui viskas aptemo.

— Mieliausiasis Dieve aukštybėse, tik nepasiimk ir jos.

Ženevjeva pažino Aivės balsą. Kur ji? Tvaikas priminė, kur esanti. Smilkstančios citrinos. Ji mėgino ką nors ištarti, bet žodžiai strigo gerklėje, lyg būtų rijusi smėlį. Jos akių vokai sujudėjo.

— Dėkoju tau, Viešpatie! — Šalia purve klūpojo Aivė ir nenuleido nuo jos akių.

Ženevjeva kostelėjo ir ištiesė ranką į Aivę, mėgindama prisitraukti ją arčiau.

— Itanas, ar jis... — sukuždėjo.

— Labai gaila, vaike. Jo nebėra.

Ženevjeva praplėšė akis. Aivė atšoko, lyg pamačiusi patį velnią.

— Viešpatie, pasigailėk!

— Kas? Aive, kas nutiko?

Senoji moteriškė iš visų jėgų stengėsi paaiškinti, ką pamačiusi.

— Tavo akys, vaikeli. Jos... jos pasikeitė.

— Ką čia kalbi?

— Jos jau nebe žalios. Jos geltonos, geltonos kaip saulė.

Ženevjevai buvo vis tiek, kokios spalvos jos akys. Dabar, netekus Itano, jai niekas neberūpėjo. Ji ėmė raudoti.

Lietus įsismarkavo, po kojomis versdamas purvu.

— Privalai keltis, panele Ženevjeva. Turime pasikalbėti su būtybėmis iš anapus, — Aivė mėgino pakelti ją ant kojų.

— Aive, kalbi niekus.

— Tavo akys... Aš tave perspėjau. Sakiau tau apie tą mėnulį, jauną mėnulį. Turime sužinoti, ką tai reiškia. Turime pasitarti su dvasiomis.

— Jei kas nors atsitiko mano akims, neabejoju, taip yra todėl, kad mane pervėrė žaibas.

— Ką tu matei? — Aivė atrodė įsibaiminusi.

— Aive, kas yra? Kodėl taip keistai elgiesi?

— Tavęs nenutrenkė žaibas. Tai buvo kas kita.

Aivė nubėgo atgal per degančius medvilnės laukus. Ženevjeva šūktelėjo jai iš paskos mėgindama atsistoti, bet jai vis dar svaigo galva. Ji atlošė galvą į tirštą purvą, lietaus lašai krito tiesiai į veidą. Jie maišėsi su pralaimėjimo ašaromis. Ji tai atsipeikėdavo, tai vėl nugrimzdavo į nebūtį, sąmonė tai apsiniaukdavo, tai vėl prašviesėdavo. Išgirdo Aivės balsą, silpną, tolimą, šaukiantį ją vardu. Kai akys vėl prašviesėjo, seno// *moteris stovėjo šalia į ranką suėmusi savo sijoną.*

Sijono klostėse Aivė kažką atnešė ir numetė ant drėgnos žemės greta Ženevjevos. Mažyčiai buteliukai su milteliais ir dar kažkuo, panašiu į smėlį, sumaišytu su purvu.

— Ką darai?

— Aukoju. Dvasioms. Tik jos vienos gali paaiškinti, ką visa tai reiškia.

— Aive, nusiramink. Tu svaičioji.

Senoji moteris ištraukė kažką iš suknelės kišenės. Tai buvo veidrodžio šukė. Ji kyštelėjo ją Ženevjevai prie akių.

Buvo tamsu, bet suklysti buvo neįmanoma. Ženevjevos akys degė. Iš tamsiai žalių jos virto liepsnojančiu auksu ir dėl dar vieno dalyko nė kiek nepriminė anksčiau buvusiųjų. Viduryje vietoj apskrito juodo vyzdžio it katės vyzdžiai švietė migdolo formos prorėžos. Ženevjeva numetė veidrodėlį ant žemės ir pasisuko į Aivę.

Bet senoji moteris nekreipė dėmesio. Ji jau buvo sumaišiusi miltelius bei žemes ir pilstė jas iš delno į delną šnibždėdama senąja savo protėvių kalba.

— Aive, ką tu...

— Ša, — sušnypštė senoji moteriškė, — klausausi, ką sako dvasios. Jos žino, ką padarei. Jos pasakys, ką tai reiškia.

— Iš jos kaulų žemės ir iš mano kraujo, — aštria veidrodžio šuke Aivė persidūrė pirštą ir mažus kraujo lašelius sumaišė su sijojama žeme. — Leiskit išgirstu ką girdite jūs. Matyti, ką matote jūs. Žinoti, ką žinote jūs.

Aivė atsistojo, iškėlė rankas į dangų. Lietus žliaugte žliaugė per veidą, suknele ruožais tekėjo purvas. Ji vėl prabilo nežinoma kalba, o paskui...

— Negali būti. Ji nežinojo, ko griebtis, — suaimanavo ji tamsiam dangaus skliautui.

— Aive, kas?

Aivė virpėjo, apkabino save rankomis ir dejavo:

— Negali būti. Negali būti.

Ženevjeva stvėrė Aivę už pečių.

— Kas? Kas yra? Kas man negerai?

— Sakiau nekišti nagų prie tos knygos. Sakiau, kad naktis netinkama kerėjimui, bet dabar; vaikeli, jau per vėlu. Niekaip nesusigrąžinsi.

— Ką tu kalbi?

— Panele Ženevjeva, dabar tu *prakeikta. Buvai pašaukta.*

Esi permainyta ir mes niekaip negalime to pakeisti. Sandėris įvyko. Iš „Mėnulių knygos“ nieko negali gauti, neatiduodama ko nors mainais.

— Ką? Ką gi aš atidaviau?

— Savo lemtį, vaikeli. Savo ir visų kitų, po tavęs gimsiančių Dukein vaikų lemtį.

Ženevjeva nesuprato. Suprato tik tiek, kad to, ką padarė, negalima pakeisti.

— Ką nori pasakyti?

— Šešioliktaisiais metais per šešioliktąjį mėnulį knyga pasiims, kas jai pažadėta. Ką jai paaukojai. Dukein vaiko kraują, ir tas vaikas virs tamsiuoju.

— Visų Dukein vaikai?

Aivė nulenkė galvą. Šią naktį pralaimėjo ne tik Ženevjeva.

— Ne visi.

Ženevjeva įgavo vilties.

— Kurie nevirs? Kaip sužinosime?

— Knyga pati pasirinks. Per šešioliktąjį vaiko gimtadienį, kai patekės šešioliktasis mėnulis.

— Nepavyko, — Linos balsas skambėjo dusliai, iš tolo. Aš mačiau tik dūmus ir tegirdėjau jos balsą. Mes buvome ne bibliotekoje, bet nebuvome ir regėjime. Atsidūrėme kažkokioje tarpinėje erdvėje, ir tai buvo siaubinga.

— Lina!

Paskui vieną akimirką dūmuose išvydau jos veidą. Jos akys buvo milžiniškos ir tamsios, tik dabar žalia spalva atrodė beveik juoda. Balsas labiau panėšėjo į kuždesį.

— Dvi sekundės. Jis atgijo dviem sekundėms, o paskui ji jo neteko.

Ji užsimerkė ir dingo.

— Lina! Kur tu?

— Itanai, medalionas, — tarytum iš labai toli išgirdau Marianą.

Rankose jutau medaliono kietumą. Supratau.

Paleidau jį.

Atsimerkiau kosėdamas nuo dūmų, erzinančių plaučius. Salė skendėjo migloje ir sukosi.

— Kokį velnią jūs, vaikai, čia veikiate?

Sutelkiau žvilgsnį į medalioną ir salė ėmė ryškėti. Medalionas gulėjo ant akmeninių grindų, atrodė mažas ir nekaltas. Mariana paleido mano ranką.

Kriptos viduryje stovėjo Meikonas Reivenvudas, aplink jį plaikstėsi apsiaustas. Šalia stovėjo Ama, jos gerasis paltas buvo kreivai susagstytas, rankose ji spaudė rankinę. Nežinau, kuris iš jų buvo labiau įpykęs.

— Atsiprašau, Meikonai. Juk žinai taisykles. Jie prašė pagalbos, ir

aš privalėjau ją suteikti, — Mariana atrodė palaužta.

Ama puolė Marianą, lyg ši būtų benzinu apipylusi mūsų namą.

— Man regis, privalai rūpintis Lailos berniuku ir Meikono dukterėčia. Ir nesuprantu, kaip tą rūpestį galima suderinti su tuo, ką dabar darai.

Laukiau, kad Meikonas taip pat kirstų Marianai, bet jis neištarė nė žodžio. Paskui supratau kodėl. Jis purtė Liną. Ši gulėjo nualpusį ant akmeninio stalo salės vidury. Rankos plačiai atmestos į šalis, veidas įremtas į šiurkštų akmenį. Regis, ji buvo be sąmonės.

— Lina! — Nekreipdamas dėmesio į Meikoną, jau stovintį šalia jos, pastvėriau Liną į glėbį. Jos akys tebebuvo juodos, išsprogintos į mane.

— Ji gyva, tik ne čia. Manau, galiu ją pasiekti. — Meikonas veikė tyliai. Mačiau, kaip sukioja savo žiedą. Jo akys keistai švytėjo.

— Lina! Sugrįžk! — Suėmiau jos suglebusį kūną ir priglaudžiau prie krūtinės.

Meikonas kažką murmėjo. Nesupratau žodžių, bet mačiau, kad Linos plaukai ima plaikstytis judinami jau pažįstamo antgamtinio vėjo, kurį mintyse vadinau kerėtojų vėjeliu.

— Ne čia, Meikonai. Čia tavo kerai neveiks, — Mariana karštligiškai sklaidė dulkėtos knygos lapus, jos balsas virpėjo.

— Mariana, jis kužda ne kerus. Jis keliauja. Kerėtojas to nepajėgtų. Tik Meikonas gali patekti ten, kur ji atsidūrė, — į požemį, — Ama stengėsi kalbėti raminamai, bet nelabai įtikino.

Pajutau šąlantį ištuštėjusį Linos kūną ir supratau, kad Ama teisi. Nežinau, kur buvo Lina, bet tik ne mano glėbyje. Ji buvo toli. Pats tą jutau, o juk aš — tik mirtingasis.

— Sakiau tau, Meikonai. Čia neutrali vieta. Nė vienas užkeikimas neturi galios žemės salėje, — Mariana nenustygo vietoje, rankoje ji spaudė knygą, lyg ši galėtų jai kaip nors padėti. Bet joje atsakymų nebuvo. Pati Mariana buvo taip sakiusi. Kerėjimas mums nepadės.

Prisiminiau sapnus, prisiminiau traukęs Liną per purvą. Kažin, ar čia ta vieta, kur jos netekau.

Prabilo Meikonas. Jo akys buvo plačiai atmerktos, bet jis nieko nematė. Lyg žvelgtų vidun, ten, kur atsidūrė Lina.

— Lina, paklausyk manęs, ji negali tavęs valdyti.

Ji. Įdėmiai žvelgiau į tuščias Linos akis.

Sarafina.

— Tu stipri, Lina, išsiveržk. Ji žino, kad čia negaliu tau padėti. Ji tykojo tavęs šešėliuose. Privalai tai padaryti pati.

Išdygo Mariana su stikline vandens. Meikonas pylė jį Linai ant veido, į burną, bet ji nesujudėjo.

Nebegalėjau tverti.

Suėmiau jos veidą ir stipriai pabučiavau. Iš mūsų burnų varvėjo

vanduo, lyg būčiau daręs dirbtinį kvėpavimą skenduoliui.

Pabusk, Lina, negali dabar manęs palikti. Tik ne šitaip. Man tavęs reikia labiau nei jai.

Linos akių vokai suvirpėjo.

Itanai, aš pavargau.

Springdama ir spjaudydama vandenį sau ant švarkelio ji sugrįžo į gyvenimą. Nieko nepaisydamas aš šypsojausi ir ji man taip pat nusišypsojo. Šitai sapnuodavau, ir dabar mes pakeitėme sapno pabaigą. Šįkart aš ją išlaikiau. Vis dėlto kažkur pasąmonėje turbūt žinojau: čia dar ne ta akimirka, kai ji išslysta iš mano rankų. Tai tik pradžia.

Net jei tai tiesa, šįkart aš ją išgelbėjau.

Pasilenkiau norėdamas ją apglėbti. Troškau pajusti tarp mudviejų pažįstamą srovę. Man nespėjus jos apkabinti, staiga ji atsisėdo ir išsivadavo iš mano rankų.

— Dėde Meikonai!

Meikonas stovėjo priešingoje salės pusėje atsirėmęs į kriptos sieną, vos laikydamasis ant kojų. Jis atlošė galvą į akmenį. Prakaitavo, sunkiai alsavo, veidas buvo išblyškęs it kreida.

Lina pribėgo ir prisiglaudė prie jo kaip vaikas, sunerimęs dėl tėvo.

— Tau nereikėjo to daryti. Ji vos tavęs nenužudė.

Kad ir ką jis darė keliaudamas, kad ir ką tai reiškė, tos pastangos jam daug kainavo.

Tai buvo Sarafina. Toji būtybė, kad ir kas ji būtų, vis dėlto buvo Linos motina.

Ir jei šitai buvo kelionė į biblioteką, nežinau, ar aš pasirengęs tam, kas gali įvykti po poros mėnesių.

Arba, skaičiuojant nuo rytojaus ryto, po 74 dienų.

Kiaurai peršlapusi Lina sėdėjo susupta į antklodę. Ji atrodė lyg penkerių metų mergaitė. Žvelgiau į senas ąžuolines duris už jos nugaros spėliodamas, ar vienas iš čia išsikapstyčiau. Vargu. Tarp lentynų nuėjome apie trisdešimt žingsnių, paskui it į šulinį leidomės laiptais žemyn, praėjome keletą nedidelių durelių ir atėjome į jaukų kabinetą, kuris tikriausiai buvo kokia nors skaitykla. Koridorius rodėsi begalinis, kas keli žingsniai jame buvo durys — kaip kokiame požeminiame viešbutyje.

Vos Meikonas atsisėdo, stalo viduryje atsirado sidabrinis arbatos servizas su penkiais puodeliais ir pailga lėkšte saldžios duonos riekelių. Gal ir čia esama Virtuvės.

Apsidairiau. Nenutuokiau, kur esąs, bet žinojau viena. Kažkur Gadinę ir vis dėlto kažin kur daug toliau nuo Gatlino, nei kada nors

buvau nukakęs.

Šiaip ar taip, čia buvo ne mano lyga.

Pamėginau patogiai įsitaisyti apmuštoje kėdėje, kuri atrodė taip, lyg būtų priklausiusi Henrikui VIII. Tiesą sakant, nebuvo jokių įrodymų, kad ji jam nepriklausė. Sienų gobelenas taip pat atrodė tarsi kokios nors senos pilies arba Reivenvudo. Jame iš vidurnakčio mėlio ir sidabro spalvos siūlų buvo išaustas žvaigždynas. Kas kartą į jį pažvelgus mėnulis pasirodydavo vis kitoje fazėje.

Meikonas, Mariana ir Ama sėdėjo kitoje stalo pusėje. Jei sakyčiau, kad mudu su Lina pakliuvome į bėdą, būčiau smarkiai sušvelninęs. Meikonas atrodė įtūžęs, arbatos puodelis prieš jį net tarškėjo. Ama buvo dar labiau įniršusi.

— Kodėl manai, kad gali spręsti, kada mano berniukas pasirengęs požemiui? Jei Laila būtų čia, ji pati nudirtų tau kailį. Mariana Aškroft, tau netrūksta įžūlumo.

Mariana pakėlė arbatos puodelį, jos rankos virpėjo.

— Tavo berniukas? O kaip mano dukterėčia? Mano manymu, tai ji buvo užpulta!

Išdėję mus į šuns dienas, Meikonas ir Ama spoksojo vienas į kitą. Nedrįsau pažvelgti į Liną.

— Meikonai, nuo pat pirmos dienos, kai gimei, keli galvos skausmą, — Ama pasisuko į Liną. — Vis dėlto negaliu patikėti, Lina Dukein, kad į šį reikalą įtraukei ir mano berniuką.

Lina neištvėrė.

— Žinoma, įtraukiau ir jį. Aš elgiuosi blogai. Kada jūs tai suvoksite? Ir bus tik blogiau!

Arbatos servizas pakilo nuo stalo į orą ir sustingo. Meikonas žiūrėjo į jį nė nemirksėdamas. Iššūkis. Visas servizas išsilygino ir švelniai nusileido ant stalo. Lina pažvelgė į Meikoną, lyg kambaryje daugiau nieko nebūtų.

— Aš tapsiu tamsiąja, ir jūs niekaip to nesustabdysite.

— Netiesa.

— Netiesa? Mano likimas toks pat kaip... — ji negalėjo ištarti.

Antklodė nukrito jai nuo pečių, ir ji suėmė mano ranką.

— Itanai, turi bėgti nuo manęs. Kol ne vėlu.

Suirzęs Meikonas pažvelgė į ją.

— Tu netapsi tamsiąja. Nebūk tokia patikli. Ji tik nori, kad taip manytum.

Tai, kaip jis ištarė „ji“, man priminė, kaip jis sakydavo „Gatlinas“.

Mariana padėjo ant stalo arbatos puodelį.

— Paaugliai... viskas taip apokaliptiška.

Ama papurtė galvą.

— Yra dalykų, kurie įvyksta savaime, bet yra ir tokių, dėl kurių reikia šiek tiek paplušėti. Šis reikalas dar nebaigtas.

Jutau, kaip mano delne virpa Linos ranka.

— Jie teisūs, Lina. Viskas bus gerai.

Ji truktelėjo ir išlaisvino savo ranką.

— Viskas bus gerai? Mano mama kataklistė mėgina mane nužudyti. Šimtmečio senumo įvykiai ką tik parodė, kad nuo Pilietinio karo laikų prakeikta visa mano giminė. Po dviejų mėnesių man sukaks šešiolika, ir tai viskas, ką galite padaryti?

Vėl švelniai paėmiau jos ranką, ji nesipriešino.

— Ir aš mačiau tą patį regėjimą. Knyga pasirenka, ką pasiimti. Gal ji tavęs nepasirinks, — griebiausi šiaudo, nes daugiau nieko neturėjau.

Ama pažvelgė į Marianą ir tėškė savo lėkštelę į stalą. Atsitrenkęs į ją puodelis subarškėjo.

— Knyga? — Meikono akys įsisiurbė į mane.

Mėginau žiūrėti jam į akis, bet nepajėgiau.

— Regėjime matyta knyga.

Itanai, daugiau nesakyk nė žodžio.

Turime jiems pasakyti. Vieni nepajėgsime.

— Dėde Meikonai, tai smulkmena. Mes net nežinome, ką tie regėjimai reiškia, — Lina neketino pasiduoti, bet po šios nakties įvykių jaučiau, kad turime taip padaryti. Privalome. Visa palengva sprūdo iš mūsų rankų. Man atrodė, lyg skęsčiau ir negalėčiau ne tik Linos išgelbėti, bet ir pats išsikapstyti.

— Gal regėjimai byloja, kad ne visi pašauktieji iš tavo šeimos virsta tamsiaisiais. O teta Dėlė? Risė? Manai, žavioji mažoji Rajana virs tamsiąja, nors gali gydyti žmones? — kalbėjau slinkdamasis arčiau jos.

Lina pasitraukė ir atsilošė kėdėje.

— Tu nieko neišmanai apie mano giminę.

— Bet, Lina, jis teisus, — Meikonas žvelgė į ją įpykęs.

— Tu — ne Ridlė. Ir ne tavo mama, — tariau kiek įmanydamas tvirčiau.

— Iš kur žinai? Niekada nebuvai sutikęs mano mamos. Beje, ir aš nebuvau sutikusi, išskyrus anapusines atakas, kurioms, regis, niekas negali sukliudyti.

Meikonas stengėsi kalbėti raminamai.

— Nesame pasirengę tokiems užpuolimams. Nežinojau, kad ji geba keliauti. Nežinojau, kad ji turi tokių pačių galių kaip aš. Kerėtojai tokiais gebėjimais neapdovanojami.

— Regis, niekas nieko nežino nei apie mamą, nei apie mane.

— Štai todėl mums ir reikia knygos, — šįkart kalbėdamas žiūrėjau tiesiai į Meikoną.

— Apie kokią knygą vis kalbate? — Meikonui ėmė trūkti kantrybė.

Nesakyk jam, Itanai.

Turime pasakyti.

— Apie knygą, kuri prakeikė Ženevjevą. — Meikonas ir Ama susižvalgė. Jau žinojo, ką ketinu pasakyti. — „Mėnulių knygą“. Jei taip prakeikiama, joje turi būti pasakyta, ir kaip prakeiksmą panaikinti. Tiesa? — Kambarys nuščiuvo.

Mariana pažvelgė į Meikoną.

— Meikonai...

— Mariana, nesikišk. Jau ir taip pridarei daugiau, nei reikėtų, o po kelių minučių patekės saulė.

Mariana žinojo. Ji žinojo, kur rasti „Mėnulių knygą“, ir Meikonas norėjo įsitikinti, kad ji laikys liežuvį už dantų.

— Teta Mariana, kur toji knyga? — žvelgiau jai tiesiai į akis. — Turite mums padėti. Mama mums būtų padėjusi, o jūs privalote likti nešališka, tiesa? — Elgiausi negarbingai, bet tai buvo tiesa.

Ama pakėlė rankas, paskui nuleido jas sau į sterblę. Retas pasidavimo požymis.

— Kas padaryta, padaryta. Melchizedekai, jie jau nutvėrė siūlo galą. Vienaip ar kitaip tas senas megztinis turės išsiardyti.

— Meikonai, egzistuoja *protokolai.* Jei jie manęs klausia, privalau jiems pasakyti, — tarė Mariana. Paskui pakėlė akis į mane. — „Mėnulių knygos“ *Lunae Libri* bibliotekoje nėra.

— Iš kur žinote?

Meikonas atsistojo eiti ir atsigręžė į mus abu. Jo dantys buvo sukąsti, akys tamsios ir piktos. Kai pagaliau prabilo, balsas nuaidėjo kambario skliautu virš mūsų visų.

— Nes tai knyga, kurios vardu pavadintas šis archyvas. Tai pati galingiausia knyga nuo čia iki anapusinio pasaulio. Tai knyga, kuri amžiams prakeikė mūsų giminę. Ir jau daugiau kaip šimtas metų ji dingusi.

12.01

Ragana

Pirmadienio rytą mudu su Linku važiuodami 9-uoju keliu prie išsišakojimo sustojome paimti Linos. Linkui patiko Lina, bet iki Reivenvudo dvaro jis nebūtų važiavęs už jokius pinigus. Jam jis tebebuvo vaiduoklių namas.

Kad jis žinotų! Padėkos dienai skirtos atostogos tebuvo ilgesnis savaitgalis, bet prieblandos zona per Padėkos vakarienę, vazos, skraidančios tarp Meikono ir Linos, ir mūsų kelionė į Žemės centrą, nors neperžengėme Gatlino ribų, man laiką ištęsė. Kitaip nei Linkui, kuris savaitgalį praleido žiūrėdamas futbolą, krėsdamas į kailį pusbroliams ir bandydamas atspėti, ar šiemet į sūrio kamuolėlį įdėta svogūnų ar ne.

Vis dėlto, anot Linko, brendo kitos rūšies nemalonumai, ir šįryt jie atrodė gana pavojingi. Pastarąsias dvidešimt keturias valandas Linko

mama, užsidariusi virtuvėje ir kuždėdama į telefoną ilgu laidu, kaitino visas telefono linijas. Po vakarienės atvyko ponia Snou ir ponia Ašer, ir visos trys pasislėpė virtuvėje — karo štabe. Dėdamasis norįs nutverti butelį „Mountain Dew“ vandens, Linkas įslinko į virtuvę, bet nugirdo ne itin daug. Vis dėlto jis suprato mamos ištartą paskutinę frazę. „Vienaip ar kitaip mes ją išguisime iš mokyklos.“ Ir jos šunelį taip pat.

Ne kažin kas, bet, kiek pažinojau ponią Linkoln, vertėjo sunerimti. Visuomet neprošal įvertinti, ko gali griebtis tokios moterys kaip ponia Linkoln, siekdamos apginti savo vaikus ir savo miestelį nuo to, ko neapkentė labiau už viską — žmogaus, kitokio nei jos. Turėčiau žinoti. Mama buvo pasakojusi istorijų apie pirmuosius kelerius metus, kai čia atsikraustė. Pasak jos, ji buvusi tokia nusikaltėlė, kad net pačioms dievobaimingiausioms bažnyčios ponioms pabodo ją skųsti; sekmadieniais eidavusi apsipirkti, užsukdavusi į bet kurią patikusią bažnyčią arba visai į ją neidavusi, buvusi feministė (ponia Ašer kartais tai painiodavo su komuniste), demokratė (ponia Linkoln aiškindavo, kad jau pačiame šiame žodyje slypi „demonas“) ir, užvis blogiausia, vegetarė (vadinasi, nepriimdavo ponios Snou kvietimų vakarieniauti). Negana to, kad nepriklausė nei teisingai bažnyčiai, nei ARD, nei Nacionalinei šaulių asociacijai, mano mama buvo pašalietė.

Vis dėlto tėtis čia išaugo ir buvo vienas iš Gatlino sūnų. Todėl kai mama mirė, visos tos moterys, buvusios tokios greitos ją gyvą smerkti, lyg keršydamos ėmė vilkti puodus kažin kokių kremų, dubenis kepsnių ir troškinių su aitriosiomis paprikomis. Lyg pagaliau būtų jų viršus. Mamai tai būtų labai nepatikę, ir jos tą žinojo. Tada ir buvo pirmas kartas, kai tėtis nuėjo į savo kabinetą ir ne vienai dienai užsirakino. Mudu su Ama žiūrėjome, kaip puodų krūvos auga mūsų prieangyje, kol pagaliau jos juos atsiėmė ir kaip visuomet vėl ėmė mus smerkti.

Jų žodis visada būdavo paskutinis. Mudu su Linku tą žinojome, nors Lina apie tai nieko nenutuokė.

Lina sėdėjo įsispraudusi tarp Linko ir manęs ant priekinės Dranduleto sėdynės ir kažką rašė sau ant rankos. Galėjau įžiūrėti tik žodžius *sudužę kaip visa kita*. Ji be paliovos rašinėdavo, kaip kiti žmonės kramto gumą ar suka ant piršto plaukus; net manau, kad ji to nesuvokė. Kažin, ar kada nors leis man paskaityti kokį nors savo eilėraštį, jei bent vienas yra apie mane.

Linkas dirstelėjo žemyn.

— Kada parašysi man dainą?

— Iškart, kai baigsiu Bobui Dilanui.

— Kad tu surūgtum, — Linkas nuspaudė stabdžius prieš pat įvažiavimą į aikštelę. Negalėjau jo kaltinti. Prieš aštuntą ryto aikštelėje pamatęs jo mamą galėjai gauti apopleksiją. O ten kaip tik buvo ji.

Automobilių aikštelėje rinkosi moksleiviai, jų buvo gerokai

daugiau nei įprastai. Ir tėvai; išskyrus rytą po incidento su langu, šioje aikštelėje tėvų nebūta nuo pat tos dienos, kai Džoselinos Volker mama prisistatė į mokyklą per žmogaus anatomijos pamoką — buvo demonstruojamas filmas apie vaisingumo ciklą — ir išsitempė ją namo.

Kažkas iš tiesų vyko.

Linko mama padavė dėžutę Emilei, kurios vadovaujama visa aistruolių komanda prie kiekvieno aikštelėje stovinčio automobilio ėmė klijuoti kažin kokias ryškiaspalves skrajutes. Skrajutės plaikstėsi vėjyje, bet, gana saugiai glaudžiantis Drandulete, man pavyko kelias įžiūrėti. Lyg vyktų kokia rinkimų kampanija, tik be kandidato.

DŽEKSONO VIDURINĖJE SMURTUI — NE!

JOKIO TOLERAVIMO!

Linkas skaisčiai nuraudo.

— Atsiprašau, jums, draugužiai, teks lipti lauk, — jis taip smarkiai susikūprino vairuotojo sėdynėje, kad atrodė, jog automobilio niekas nevairuoja. — Nenorėčiau, kad mama iškarštų man kailį prieš visą aistruolių komandą.

Pasislinkau žemyn siekdamas atidaryti Linai dureles.

— Žmogau, pasimatysim viduje.

Sugriebiau Linos ranką ir suspaudžiau.

Pasiruošusi?

Kiek galiu, pasiruošusi.

Nėrėme pro automobilius palei aikštelės pakraštį. Emilės nematėme, bet už Emorio pikapo išgirdome jos balsą.

— Atpažinkite požymius! — Emilė artėjo prie Kerės Džensen lango. — Mokykloje kuriamas naujas klubas „Džeksono vidurinės angelai sargai“. Padėsime apsaugoti mokyklą nuo pavojų pranešdami apie smurto aktus ar bet kokį *neįprastą* elgesį mokyklos prieigose. Mano nuomone, kiekvienas Džeksono vidurinės mokinys privalo būti atsakingas, kad mokykloje būtų saugu. Jei norite prisijungti, po aštuntos pamokos renkamės valgykloje.

Emilės balsui tolstant Linos ranka stipriau sugniaužė manąją.

Ką tai galėtų reikšti?

Neturiu supratimo. Jie veltui gaišta laiką. Eime.

Mėginau ją pakelti, bet ji nutempė mane žemyn. Vėl susigūžė prie padangos.

— Man reikia truputį palaukti.

— Tau nieko neatsitiko?

— Tik pažiūrėk į juos. Mano, kad aš pabaisa. Įkūrė klubą.

— Tiesiog jie nekenčia svetimų, o tu — naujokė. Sudužo langas. Reikėjo ką nors apkaltinti. Tai tik...

— Raganų medžioklė.

Ne tai norėjau pasakyti.

Bet taip pagalvojai.

Suspaudžiau jos ranką ir mano plaukai atsistojo piestu.

Tau nebūtina to daryti.

Būtina. Tokių kaip jie leidausi išgujama iš buvusios mokyklos. Nenorėčiau, kad tai pasikartotų.

Žengdami pro paskutinę automobilių eilę susidūrėme su jomis. Ponia Ašer ir Emilė į savo autobusiuko bagažinę krovė papildomas skrajučių dėžes. Edeną ir Savana dalijo skrajutes aistruolėms ir kiekvienam vaikinui, panorusiam žvilgtelėti į Savanos kojas ar iškirptę. Ponia Linkoln stovėjo už kelių žingsnių ir kalbėjosi su kitomis mamomis, tikriausiai žadėdama įtraukti jų namus į Pietų paveldo turistinį maršrutą, jei šios po porą kartų skambtelėtų direktoriui Harperiui. Erlo Pečio mamai ji padavė aplanką su gnybtuku ir rašikliu. Praėjo minutė, kol susigaudžiau, kas tai — kitaip ir būti negalėjo.

Buvo panašu į peticiją.

Ponia Linkoln pastebėjo mudu stovinčius ir nusitaikė. Kitos mamos nusekė jos žvilgsnį. Vieną akimirką visos tylėjo. Pamaniau, gal, susigėdusios manęs, padės į šalį savo skrajutes, susikraus jas į autobusiukus ir universalus ir patrauks namo. Ponia Linkoln, kurios namuose esu nakvojęs beveik tiek pat naktų, kiek ir savuosiuose. Ponia Snou, kuri yra mano trečios eilės pusseserė. Ponia Ašer, kuri tvarstė man ranką, kai būdamas dešimties persirėžiau ją meškerės kabliuku. Panelė Eleri, kuri pirmą kartą man iš tiesų apkirpo plaukus. Tos moterys mane pažinojo.

Pažinojo nuo vaikystės. Jos tikrai to nepadarys, tik ne man. Jos pasišalins.

Jei pakartočiau daug kartų, gal tai virstų tiesa?

Viskas bus gerai.

Kai suvokiau, kad klystu, jau buvo per vėlu. Jos atsitokėjo po akimirką trukusio sukrėtimo išvydus Liną ir mane.

Poniai Linkoln mudu pamačius, jos akys prisimerkė.

— Direktorius Harperis... — ji pažvelgė į Liną, paskui į mane ir papurtė galvą. Tarkime, dabar kurį laiką nebūsiu kviečiamas pas Linką vakarienės. Ji pakėlė balsą: — Direktorius Harperis pažadėjo visokeriopai padėti. Džeksono vidurinėje netoleruosime smurto, kamuojančio šios šalies kitų miestų mokyklas. Jūs, jaunime, elgiatės teisingai, gindami savo mokyklą, o dėl tėvų... — ji dėbtelėjo į mus, — mes jus remsime *visomis* išgalėmis.

Tebesilaikydami už rankų mudu su Lina praėjome pro šalį. Emilė žengė mums priešais ir, nekreipdama dėmesio į Liną, kyštelėjo man skrajutę.

— Itanai, ateik šiandien į susirinkimą. „Angelams sargams“ tu tikrai būtum naudingas.

Pirmą kartą po daugybės savaičių ji kreipėsi į mane. Signalą

supratau. Tu — vienas mūsiškių ir tau suteikiamas paskutinis šansas.

Atstūmiau jos ranką.

— Džeksonui tik ir tetrūksta tavo *angeliško* elgesio. Kodėl gi nepakankinus kokio vaikelio, nenuplėšus plaštakei sparnų, neištrenkus iš lizdo paukštelio? — nusitempiau Liną pro šalį.

— Itanai Veitai, ką pasakytų tavo vargšė mama? Ką ji manytų apie tavo pasirinktus draugus?

Atsigręžiau. Už manęs stovėjo ponia Linkoln. Kaip visuomet apsirengusi buvo it kokia varguolė bibliotekininkė iš kino filmo, su pigiais vaistinėje pirktais akiniais ir piktai styrančiais plaukais, kurių spalvos negalėjai suprasti — rudi ar pilki. Nejučia kildavo klausimas: iš kur atsirado Linkas?

— Pasakysiu, ką sakytų tavo mama. Ji verktų. Ji apsiverstų karste.

Ji peržengė visas ribas.

Ponia Linkoln nieko nežinojo apie mano mamą. Nežinojo, kad mama buvo tas žmogus, kuris Mokyklų inspekcijai nusiuntė visų teismo nutarčių kopijas, skelbiančias, kad Jungtinėse Valstijose neleidžiama drausti knygų. Ji nežinojo, kad mama kas kartą susigūždavo, kai ponia Linkoln kviesdavo ją į Moterų sparno ar ARD susirinkimą. Ne dėl to, kad būtų nekentusi Moterų sparno ar ARD, bet todėl, kad nekentė to, kam atstovavo ponia Linkoln. Toms pranašumą demonstruojančioms nedidelio proto Gatlino moterims, iš kurių ypač išsiskyrė ponia Linkoln ir ponia Ašer.

Mama visuomet sakydavo: „Teisinga niekuomet nebūna lengva.“ Dabar, šią akimirką, žinojau, kaip pasielgti teisingai, net jei nebus lengva. Arba pasekmės bus nelengvos.

Atsigręžiau į ponią Linkoln ir pažvelgiau į akis.

— „Šaunuolis, Itanai“, — štai ką pasakytų mano vargšė mama. Geros dienos, ponia.

Nusigręžiau į administracijos pastato duris ir nužingsniavau šalia savęs tempdamas Liną. Mus skyrė tik keli žingsniai. Lina virpėjo, nors neatrodė išsigandusi. Aš tebespaudžiau jos ranką mėgindamas nuraminti. Ilgi juodi jos plaukai tai rietėsi, tai vėl tiesėsi, lyg ji tuoj sprogtų, o gal jau sprogo. Niekada nemaniau, kad galiu būti toks laimingas įžengęs į Džeksono koridorių, kol tarpduryje nepamačiau direktoriaus Harperio. Jis rūsčiai žvelgė į mus, lyg gailėtųsi esąs direktorius; jei nebūtų, galėtų ir jis dalyti skrajutes.

Einant pro jį Linos plaukai plaikstėsi aplink pečius. Tik jis į mus nė nedirstelėjo. Per daug įtemptai stebėjo kažin ką už mūsų.

— Kokį velnią...

Atsigręžiau ir žvilgtelėjau pro petį: spėjau pamatyti šimtus ryškiai žalių skrajučių, atsiplėšiančių nuo automobilių priekinių stiklų, kylančių iš stirtų ir dėžių, furgonų ir rankų. It pulkas paukščių,

plevenančių staiga kilusio vėjo sūkuryje, sklendžiančių į debesis. Ištrūkusių, gražių ir laisvų. Kaip tame Hičkoko filme „Paukščiai“, tik priešinga tvarka.

Girdėjome klykiant, kol mums už nugarų užsitrenkė sunkios metalinės durys.

Lina susiglostė plaukus.

— Na ir beprotiški pas jus orai.

12.06

Pamesta ir atrasta

Man beveik palengvėjo, kad šiandien šeštadienis. Savaip guodė mintis, kad praleisiu dieną su moteriškėmis, kurių vienintelės stebuklingos galios — pamiršti savo vardus. Kai atvažiavau pas sesutes, tetos Mersės Siamo katė Lusilė Bol — sesutės mėgo „Aš myliu Lusi“ **[* Kultinis šeštojo dešimtmečio amerikiečių televizijos serialas su aktore Lusile Bol (vert. past.)]** — „mankštinosi“ kieme priešais namą. Per visą kiemą sesutės buvo ištiesusios skalbinių virvę: kiekvieną rytą teta Mersė užrišdavo Lusilei Bol pasaitėlį ir užkabindavo ant skalbinių virvės, kad katė galėtų pasimankštinti. Buvau mėginęs paaiškinti, kad kates galima išleisti į lauką ir jos pačios pareis kada panorėjusios, bet teta Mersė dėbtelėjo į mane, lyg būčiau pasiūlęs jai susidėti su vedusiu vyru. „Paprasčiausiai negaliu leisti Lusilei Bol vienai bastytis gatvėmis. Neabejoju, kas nors ją tikrai nutvertų.“ Miestelyje kačių grobimo atvejų lyg ir nepasitaikydavo, bet šis argumentas man buvo neįveikiamas.

Atidariau duris tikėdamasis įprasto bruzdesio, tačiau šiandien namai buvo neįprastai tylūs. Blogas ženklas.

— Teta Pru?

Išgirdau iš namo gilumos atsklindančią pažįstamą tingią jos tartį.

— Itanai, mes šildomės verandoje prieš saulę.

Nėriau pro tarpdurį į įstiklintą verandą ir išvydau po ją bėginėjančias sesutes, rankose laikančias kažką panašaus į nedideles beplaukes žiurkes.

— Po šimts pypkių, kas čia tokie? — paklausiau net nesusimąstydamas.

— Itanai Veitai, galvok, ką kalbi, kitaip man teks muilu išmazgoti tau burną. Nesi toks kvailas, kad kalbėtum nešvankybes, — tarė teta Greisė. Jos požiūriu, nešvankybėms priskiriami ir tokie žodžiai, kaip „kelnaitės“, „nuogas“ ar „šlapimo pūslė“.

— Atleiskite, ponia. Bet ką jūs laikote rankoje?

Teta Mersė puolė į priekį ir atkišo delną — jame miegojo du mažyčiai graužikai.

— Tai voverių jaunikliai. Praeitą antradienį Rubė Vikoks aptiko juos savo pastogėje.

— Laukinių voverių?

— Jie šeši. Argi ne mieliausi padarėliai?

Supratau, kad iki nelaimės vienas žingsnis. Mintis, kad mano nusenusios tetulės galėtų prižiūrėti laukinį gyvūną, kūdikį ar dar ką nors, gąsdino.

— Iš kur juos gavote?

— Na, Rubė negalėjo jais rūpintis... — pradėjo teta Mersė.

— Dėl to siaubūno savo *vyro*. Jis net neleidžia jai eiti į „Stok ir pirk“ jo neatsiklausus.

— Taigi Rubė atidavė juos mums, nes mes turime narvelį.

Sesutės buvo išgelbėjusios uragano sužeistą meškėną ir slaugiusios, kol šis pasveiko. Paskui tas meškėnas sudraskė tetos Prudensės papūgėles, Sonį ir Šėrę, tad Teima išvijo meškėną lauk ir daugiau apie jį niekas nekalbėjo. Bet narvelį jos tebeturėjo.

— Žinote, voverės gali platinti pasiutligę. Jų negalima liesti rankomis. O jei kuri nors įkąs?

Teta Pru susiraukė.

— Itanai, tai mūsų vaikučiai ir jie mieliausi pasaulyje. Jie mums neįkąs. Mes jų mamytės.

— Jie beveik prijaukinti, argi ne, mažutėliai? — tarė teta Greisė, glausdama vieną sau prie nosies.

Teliko įsivaizduoti, kaip vienas šitų mažų plėšrių padarėlių kimba kuriai nors sesutei į sprandą ir aš esu priverstas vežti ją į ligoninę, kad būtų suteikta skubi pagalba — dvidešimt privalomų injekcijų į pilvą, jei tave sukandžiojo pasiutęs gyvūnas. Injekcijų, kurios, turint galvoje jų amžių, gali bet kurią pribaigti.

Mėginau jas įtikinti — tuščias laiko gaišimas.

— Juk negali žinoti. Tai laukiniai gyvūnai.

— Itanai Veitai, aiškiai matyti, kad *nesi* gyvūnų mylėtojas. Šie mažulėliai niekuomet mūsų nesužeis, — teta Greisė nepritardama rūsčiai dėbtelėjo. — O ką norėtum, kad su jais padarytume? Jų mamytės nebėra. Nugaiš, jei jais nepasirūpinsime.

— Galiu nuvežti juos į Žiauraus elgesio su gyvūnais prevencijos draugiją.

Teta Mersė globėjiškai prispaudė padarėlius prie krūtinės.

— Į Žiauraus elgesio su gyvūnais prevencijos draugiją! Šitiems žudikams. Jie tikrai juos nugalabys!

— Gana šnekų apie draugiją. Itanai, paduok man tą pipetę akims.

— Kam?

— Su šia mažyte pipete turime šerti juos kas keturios valandos, — paaiškino teta Greisė. Teta Pru laikė rankose vieną voveriuką, o jis tuo tarpu nuožmiai čiulpė pipetės galą. — O kartą per dieną ausų krapštuku turime nuvalyti jų intymias vieteles, kad jie išmoktų praustis patys.

Tokio reginio man būtų buvę per daug.

— Iš kur, po galais, žinote?

— Radome in-ternete, — teta Mersė išdidžiai nusišypsojo.

Negalėjau įsivaizduoti, iš kur mano tetulės nutuokia apie internetą. Sesutės net duonos skrudintuvo neturi.

— Ir kaip jūs prisijungėte prie interneto?

— Teima nuvežė mus į biblioteką ir mums padėjo panelė Mariana. Ten yra kompiuterių. Nežinojai?

— Ir kad jame galima rasti visko, net nepadorių nuotraukų. Retkarčiais ant ekrano vis iššokdavo pačių nepadoriausių nuotraukų. Įsivaizduoji!

„Nepadoriomis“ teta Greisė tikriausiai vadino apnuogintų kūnų nuotraukas; sakyčiau, šis faktas turėjo jas amžiams atbaidyti nuo interneto.

— Aš tik noriu dar kartą pabrėžti, kad, mano galva, šis sumanymas netikęs. Negalite jų laikyti amžinai. Jie augs ir darysis agresyvesni.

— Na, žinoma, neketiname jų prižiūrėti amžinai, — teta Pru papurtė galvą, lyg ši mintis būtų kvaila. — Išleisime juos į užpakalinį kiemą, kai tik galės savimi pasirūpinti.

— Bet jie nemokės susirasti maisto. Štai kodėl netikęs sumanymas priglausti laukinius gyvūnus. Paleisti į laisvę jie badaus, — regis, šis argumentas turėjo įtikinti sesutes ir apsaugoti mane nuo būtinybės atsidurti ligoninės priimamajame.

— Štai ir klysti. Apie visa tai parašyta in-ternete, — tarė teta Greisė.

Kur ta interneto svetainė apie laukinių voverių auginimą ir jų intymių vietų valymą ausų krapštukais?

— Reikia išmokyti juos rinkti riešutus. Užkasti kieme riešutų ir leisti voveriukams mokytis jų ieškoti.

Mačiau, kuo viskas baigsis. Taip ir buvo: dalį dienos užpakaliniame kieme laidojau riešutų mišinį. Kažin kiek teks iškasti tų mažų duobučių, kad sesutės būtų patenkintos.

Pusvalandį pakasiojęs ėmiau rasti daiktų. Antpirštį, sidabrinį šaukštą ir ametisto žiedą, kuris neatrodė itin vertingas, bet suteikė man puikią dingstį liautis slėpus kieme žemės riešutus. Kai sugrįžau į vidų, teta Pru, užsidėjusi akinius ypač storais stiklais, plušėjo prie krūvos pageltusių popierių.

— Ką skaitote?

— Kai ko ieškau tavo draugo Linko mamos prašymu. Pietų paveldo turistiniam maršrutui ARD prašė kelių pastabų apie Gatlino istoriją, — ji pervertė vieną popierių krūvą. — Bet sunku ką nors rasti apie Gatliną, kur nebūtų minimas Reivenvudas, — šį vardą ARD mažiausiai norėtų girdėti.

— Ką turite galvoje?

— Na, be jų, ko gero, Gatlino apskritai čia nebūtų. Tad sunku rašyti miestelio istoriją ir juos apeiti.

— Ar tikrai jie čia buvo pirmieji? — Girdėjau Marianą taip kalbančią, bet buvo sunku patikėti.

Teta Mersė ištraukė iš krūvos vieną dokumentą ir prisikišo taip arti veido, kad akyse jai turėjo dvejintis. Teta Pru išplėšė jį jai iš rankų.

— Duok man. Aš turiu savo sistemą.

— Na, jei tau nereikia pagalbos, — teta Mersė vėl atsigręžė į mane. — Tiesa, šiose vietose Reivenvudai įsikūrė pirmieji. Kažkada apie 1800-uosius iš Škotijos karaliaus išsirūpino žemės dovanojimo raštą.

— 1781-aisiais. Štai, turiu dokumentą, — teta Pru pamojavo geltonu popieriaus lapu. — Jie buvo fermeriai, o paaiškėjo, kad Gatlino apygardos žemės — pačios derlingiausios visoje Pietų Karolinoje. Medvilnė, tabakas, ryžiai, indigažolės — viskas čia augo, nors buvo keista — šios kultūros paprastai toje pačioje vietoje neauga. Kai žmonės suprato, kad čia galima auginti beveik viską, aplink Reivenvudus išaugo miestelis.

— Patiko jiems ar nepatiko, — pridūrė teta Greisė, pakeldama akis nuo siuvinėjimo kryžiuku.

Ironiška: be Reivenvudų Gatlino gal nė nebūtų. Meikono Reivenvudo ir jo šeimos vengiantys žmonės turėtų būti jiems dėkingi už tai, kad apskritai turi miestelį. Kažin kaip jaustųsi ponia Linkoln? Guldau galvą, ji žino, ir tai kažkaip susiję su tuo, kodėl visi taip nekenčia Meikono Reivenvudo.

Spoksojau į savo ranką, aplipusią ta nepaaiškinamai derlinga žeme. Joje tebelaikiau kieme atkastus daiktus.

— Teta Pru, ar šis daiktas priklauso kuriai nors iš jūsų? — Nuskalavau žiedą plautuvėje ir iškėliau.

— Na, šį žiedą mano antrasis vyras Volasas Pričardas padovanojo man mūsų pirmųjų ir vienintelių vestuvių metinių proga, — jos balsas virto šnabždesiu. — Jis buvo baisiai šykštus žmogus. Kurgi tu jį radai?

— Palaidotą žemėje, kieme. Dar radau šaukštą ir antpirštį.

— Merse, pažiūrėk, ką rado Itanas — tavo Tenesio kolekcijos šaukštą. Sakiau tau, kad jo neėmiau! — sušuko teta Pru.

— Duok pažiūrėti, — Mersė užsidėjo akinius, norėdama apžiūrėti šaukštą. — Na, gerai. Pagaliau turiu visas vienuolika valstijų.

— Teta Merse, valstijų yra daugiau nei vienuolika.

— Renku tik Konfederacijos valstijas, — teta Greisė ir teta Pru pritariamai sulinksėjo.

— Kalbant apie laidojimą: ar galit patikėti, kad Junisė Hanikat išsireikalavo būti palaidota su savo receptų knyga? Nenorėjo, kad kas nors iš bažnyčios pasisavintų jos tešloje keptų vaisių receptą, — teta

Mersė papurtė galvą.

— Ji buvo pagiežinga kaip ir jos sesė, — Tenesio kolekcijos šaukštu teta Greisė atidarinėjo „Whitmans Sampler“ saldainių dėžutę.

— Tas receptas vis tiek buvo niekam tikęs, — tarė teta Mersė.

Teta Greisė atvertė saldainių dėžutės dangtelį norėdama perskaityti viduje esančių saldainių pavadinimus.

— Merse, kuris su sviestiniu kremu?

— Kai numirsiu, norėčiau būti palaidota su savo boa ir Biblija, — tarė teta Pru.

— Prudense Džeine, dėl to gerasis Dievulis neskirs tau papildomų balų.

— Neketinu tų balų gauti, tik noriu turėti, ką paskaityti, kai teks palūkėti. Bet jei balai būtų dalijami, Greise Ana, aš jų surinkčiau daugiau nei tu.

Palaidota su receptų knyga...

O jei „Mėnulių knyga“ kur nors palaidota? O jei kas nors nenorėjo, kad ji būtų rasta, ir ją paslėpė? Gal tas, kuris suvokė jos galią geriau nei kas nors kitas. Ženevjeva.

Lina, manau, žinau, kur knyga.

Akimirką buvo tylu, paskui Linos mintys susirado manąsias. *Apie ką kalbi?*

Apie „Mėnulių knygą“. Manau, ji su Ženevjeva.

Ženevjeva mirusi.

Žinau.

Ką nori pasakyti, Itanai?

Manau, supranti, apie ką kalbu.

Apgailėtinai atrodantis Harlonas Džeimsas užšoko ant stalo. Jo koja tebebuvo sutvarstyta. Teta Mersė ėmė šerti jį juodojo šokolado saldainiais iš dėžutės.

— Merse, nešerk to šuns šokoladu! Tu jį pribaigsi. Mačiau per Opros laidą. Šokoladas, o gal ten buvo svogūnų padažas?

— Itanai, ar nori, kad irisus palikčiau tau? — paklausė teta Mersė. — Itanai?

Aš nebesiklausiau. Galvojau, kaip atkasti kapą.

11.28

Kapas

Tai buvo Linos sumanymas. Šiandien tetos Dėlės gimtadienis, ir paskutinę minutę Lina nusprendė Reivenvude surengti šeimos pokylį. Pakviesti Amą taip pat buvo Linos sumanymas, nors ji kuo puikiausiai žinojo, kad tik Dievo valia priverstų Amą peržengti Reivenvudo dvaro slenkstį. Kad ir kas buvo nutikę tarp jų su Meikonu, į jį Ama reaguodavo tik šiek tiek ramiau nei į medalioną. Ir stengėsi laikytis nuo jo atokiai.

Po pietų atbėgo Baubas Redlis, nasruose nešinas susuktu lapu, kuriame buvo kažkas rūpestingai kaligrafiškai išvedžiota. Tai buvo kvietimas, tačiau Ama prie jo net neprisilietė ir vos sutiko išleisti mane. Gerai, kad nepamatė manęs lipančio į katafalką su senuoju mamos sodo kastuvu. Dievaži, būtų pakėlusi vėją.

Džiaugiausi atsiradusia dingstimi išsprukti iš namų, net jei ši dingstis — kapų plėšimas. Po Padėkos dienos tėvas užsidarė kabinete, o kai Meikonas su Ama nutvėrė mus *Lunae Libri* bibliotekoje, iš Amos tesulaukdavau rūsčių žvilgsnių.

Mudviem su Lina uždraudė lankytis *Lunae Libri*, bent jau per ateinančias šešiasdešimt aštuonias dienas. Regis, Meikonas su Ama nepageidavo, kad daugiau informacijos susirinktume anksčiau, nei juodu ketino mums pranešti.

— Po vasario vienuoliktosios galėsite daryti, ką panorėję, — nepritardama murmėjo Ama. — Lig tol darykite viską, ką daro jūsų bendraamžiai: klausykitės muzikos, žiūrėkite televizorių. Tik nekiškit nosies prie tų knygų.

Mamai tai būtų sukėlę juoką — mintis, kad man neleidžiama skaityti knygos. Reikalai tikrai pakrypo į blogąją pusę.

Itanai, dabar dar blogiau. Dabar Baubas net miega šalia mano lovos.

Man tai neatrodo taip jau blogai.

Jis laukia manęs prie vonios durų.

Na, Meikonas yra Meikonas.

Lyg namų areštas.

Taip, tai ir buvo namų areštas, abu supratome.

Turėjome rasti „Mėnulių knygą“, o ji turbūt su Ženevjeva. Labiausiai atrodė tikėtina, kad Ženevjeva galėjo būti palaidota Grinbrajeryje. Čia pat, plynėje už sodo tvoros, stovėjo keli apdūlėję antkapiai. Jie matėsi nuo akmens, ant kurio mudu paprastai sėdėdavome, kurio, kaip paaiškėjo, būta židinio akmens. Mūsų vieta — taip apie jį galvodavau, nors niekada garsiai neištariau. Ženevjeva turėjo būti palaidota ten, nebent po karo būtų išsikrausčiusi, bet Gatlino niekas niekada nepalikdavo.

Visada maniau, kad būsiu pirmasis.

Bet dabar, jau išsprukęs iš namų, klausiau savęs, kaip rasiu

dingusią kerėjimo knygą, galinčią išgelbėti Linai gyvybę, o gal ir negalinčią? Kuri galbūt palaidota prakeiktos protėvių kerėtojos kape, o galbūt ir nepalaidota. Tas kapas gal šalia Reivenvudo dvaro, o gal ir ne. Ir kaip ją rasti, kad Linos dėdė manęs nepamatytų, nesulaikytų ir nenudėtų?

Visa kita priklausė nuo Linos.

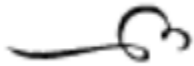

— Koks čia istorijos projektas, dėl kurio naktį reikia lankyti kapines? — paklausė teta Dėlė, kliūdama už gervuogių virkščių. — Vaje!

— Mamyte, pasisaugok, — Risė įsikibo mamai į parankę, kad padėtų įveikti sąžalyną. Tetai Delei ir dieną sunkiai sekėsi vaikščioti su kuo nors nesusidūrus, o tamsoje ji kliuvo už kiekvieno kupstelio.

— Mums reikia nukopijuoti vieną protėvių antkapį. Studijuojame genealogiją, — na, iš dalies tai buvo tiesa.

— O kodėl Ženevjeva? — įtariai paklausė Risė.

Risė pažvelgė į Liną, bet ši tučtuojau nusisuko. Lina buvo perspėjusi, kad neleisčiau Risei žiūrėti man į veidą. Matyt, Sibilei pakako vieno žvilgsnio melui įžvelgti. Sibilei meluoti buvo kebliau nei Amai.

— Ji nutapyta paveiksle, kuris kabo prieškambaryje. Pamaniau, būtų šaunu remtis ja. Neatrodo, kad turėtume daug giminės kapų, kuriuos galėtume rinktis, skirtingai nuo daugumos čionykščių.

Hipnotizuojanti kerėtojų pobūvio muzika ėmė slopti, ją pakeitė sausų lapų čežėjimas po mūsų kojomis. Įžengėme į Grinbrajerio teritoriją. Artėjome prie tikslo. Buvo sutemę, bet pilnatis švietė taip skaisčiai, kad net nereikėjo žibintų. Prisiminiau, ką kapinaitėse Ama buvo sakiusi Meikonui. „Delčia — baltajai magijai, pilnatis — juodajai.“ Vyliausi, kad nesiimsime jokios magijos, bet dėl to nebuvo mažiau baugu.

— Nežinau, ar Meikonas norėtų, kad mes čia tamsoje klaidžiotume. Ar pasakei, kur einame? — nuogąstavo teta Dėlė. Ji timptelėjo savo nėriniuotos palaidinės apykaklę.

— Pasakiau, kad eisime pasivaikščioti. Jis tik prisakė neatsiskirti nuo jūsų.

— Nemanau, kad esu tinkamos formos. Pripažinsiu, esu kiek uždususi, — teta Dėlė sunkiai kvėpavo, aplink veidą plaikstėsi iš visuomet kiek pakrypusio kuodelio išsprūdę plaukai.

Tada užuodžiau pažįstamą kvapą.

— Atėjome.

— Dėkui Dievui.

Patraukėme link aptrupėjusios akmeninės sodo tvoros, kur tądien,

kai išbyrėjo langas, radau verkiančią Liną. Pro vijoklių arką nėriau į sodą. Naktį jis neatrodė tinkama vieta spoksoti į debesis, atvirkščiai, tinkamiausia vieta prakeiktai kerėtojai palaidoti.

Tai čia, Itanai. Ji čia. Jaučiu.

Aš taip pat.

Kaip manai, kur jos kapas?

Mums praėjus židinio akmenį, prie kurio radau medalioną, netoliese, plynėje už kelių jardų, išvydau kitą akmenį. Antkapį su neryškia sėdinčia figūra.

Lina taip tyliai aiktelėjo, kad vos išgirdau.

Itanai, ar matai ją?

Taip.

Ženevjeva. Ji tik iš dalies buvo įgavusi kūną, miglotas rūko ir šviesos derinys tai blėso, tai vėl ryškėjo orui skverbiantis pro jos vaiduoklišką pavidalą, vis dėlto suklysti buvo neįmanoma. Tai Ženevjeva, moteris iš paveikslo. Turėjo tokias pačias auksines akis ir ilgus rudus banguotus plaukus. Jie švelniai plaikstėsi vėjyje, lyg ji būtų paprasčiausiai ant suolo ar autobusų stotelėje sėdinti moteris, o ne šmėkla kapinėse ant antkapio. Net ir tokia ji buvo graži, bet kartu ir bauginanti. Man piestu stojo plaukai.

Galbūt tai klaida.

Teta Dėlė sustingo kaip įbesta. Ji taip pat išvydo Ženevjevą, bet nebuvo tikra, kad ją mato ir kiti. Galbūt pamanė, kad šmėkla — tik jos gebėjimo vienu metu regėti pernelyg daug skirtingų laikotarpių padarinys, per dvidešimt dešimtmečių susipynę šios vietovės vaizdiniai.

— Manau, mums reikėtų sukti atgal. Aš prastai jaučiuosi, — teta Dėlė akivaizdžiai netroško kerėtojų kapinėse prasidėti su šimto penkiasdešimties metų vaiduokliu.

Lina užkliuvo už palaidos vijoklio šakos ir suklupo. Stvėriau jos ranką, norėdamas suturėti, bet nespėjau.

— Neužsigavai?

Ji atsitiesė ir sekundės dalį žvilgtelėjo į mane, Risei tos akimirkos pakako. Ji nusitaikė į Linos akis, žvelgė jai į veidą, į jo išraišką, jos mintis.

— Mamyte, jie meluoja! Nėra jokio istorijos projekto. Jie kažko ieško, — Risė prispaudė ranką prie smilkinio, lyg derintų aparatą. — Knygos!

Teta Dėlė atrodė sutrikusi, netgi labiau sutrikusi nei paprastai.

— Kokios knygos galima ieškoti kapinėse?

Lina atplėšė akis nuo Risės žvilgsnio ir jos galios.

— Knygos, kuri priklausė Ženevjevai.

Atsegiau atsineštą kuprinę ir išsitraukiau kastuvą. Lėtai priėjau prie kapo, mėgindamas nekreipti dėmesio į visą laiką mane stebinčią

Ženevjevos šmėklą. Galbūt mane nutrenks žaibas ar dar kas nors; niekuo nesistebėjau. Mes juk atėjome iki vietos. Įbedžiau kastuvą į žemę ir pasėmiau lopetą.

— Ak, Didžioji motina! Itanai, ką darai? — Matyt, kapas ir kastuvas sugrąžino tetą Dėlę į dabartį.

— Ieškau knygos.

— Čia? — Teta Dėlė buvo benualpstanti. — Ar čia galėtų būti knyga?

— Kerėjimų knyga, tikrai labai sena. Bet mes net nežinome, ar ji čia yra. Tai tik spėlionės, — tarė Lina, dirsčiodama į Ženevjevą, kuri tebesėdėjo vos už žingsnio ant antkapio.

Mėginau nežiūrėti į Ženevjevą. Jos kūnas tai išblėsdavo, tai vėl atsirasdavo, ir tai trikdė; ji įdėmiai žiūrėjo į mus tomis bauginančiomis auksinėmis katės akimis, tuščiomis ir negyvomis, lyg išlietomis iš stiklo.

Žemė nebuvo labai kieta, ypač žinant, kad dabar gruodis. Per kelias minutes iškasiau pėdos gylio duobę. Teta Dėlė susirūpinusi žingsniavo pirmyn ir atgal. Retkarčiais apsidairydavo norėdama įsitikinti, ar niekas iš mūsų nestebi, tada dirstelėdavo į Ženevjevą. Bent jau buvau ne vienintelis, kurį ji dirgino.

— Turėtume grįžti. Tai šlykštu, — tarė Risė, mėgindama sugauti mano žvilgsnį.

— Nevaizduok čia kažin kokios skautės, — atšovė Lina, klaupdamasi prie duobės.

Ar Risė ją mato?

Nemanau. Tik nežiūrėk jai į akis.

O jei Risė perpras tetos Dėlės veidą?

Ji to negali. Niekas negali. Teta Dėlė per daug mato vienu metu. Tik palimpsestas gali suvirškinti visą informaciją ir ją suprasti.

— Mama, ar tikrai leisi jiems atkasti kapą?

— Žvaigždės mato, tai absurdas. Tučtuojau baikime tas kvailystes ir grįžkime į pobūvį.

— Negalime. Turime sužinoti, ar knyga čia, — Lina pasisuko į tetą Dėlę. — Galėtumėt mums parodyti.

Ką čia kalbi?

Ji gali parodytu kas ten, apačioje. Ji gali parodyti, ką mato.

— Nežinau. Meikonui tai nepatiktų, — teta Dėlė susirūpinusi kramtė lūpą.

— Manai, kad jam labiau patiktų, jei mes atkastume kapą? — atrėmė Lina.

— Gerai jau, gerai. Itanai, lipk iš duobės.

Išlipau iš duobės purtydamas nuo kelnių purvą. Pažvelgiau į Ženevjevą. Jos veidas įgavo keistą išraišką, lyg jai būtų įdomu, kas

dabar vyks, o gal ji rengėsi netrukus mus paversti garais.

— Visi sėskite. Nuo šito galite apsvaigti. Jei pajusite šleikštulį, nulenkite galvą tarp kelių, — mokė teta Dėlė it kokia antgamtinė stiuardesė. — Pirmas kartas visuomet sunkiausias, — teta Dėlė ištiesė rankas, kad galėtume susikibti.

— Mamyte, negaliu patikėti, kad įsivėlei!

Teta Dėlė išsitraukė iš kuodelio smeigtuką ir paleido plaukus ant pečių.

— Nebūk tokia uoli skautė, Rise.

Risė pavartė akis ir paėmė mano ranką. Žvilgtelėjau į Ženevjevą. Ji žiūrėjo tiesiai į mane, į mano vidų, ir laikė pirštą prie lūpų, lyg sakydama: „Ša.“

Oras aplink mus pradėjo retėti. Paskui ėmėme suktis kaip tuose atrakcionuose, kai tave prisega diržu prie sienos ir viskas taip greitai ima skrieti, jog atrodo, kad apsivemsi.

Paskui žybsniai...

Vienas po kito, lyg atsidarinėtų ir užsidarinėtų durys. Vienas po kito, akimirka po akimirkos.

Dvi besijuokiančios mergaitės baltais sijonėliais, bėgančios per žolę susikibusios rankomis. Jų plaukuose įrišti geltoni kaspinai.

Atsivėrė dar vienos durys.

Jauna moteris karamelės spalvos oda, ant skalbinių virvės džiaustanti drabužius, tyliai niūniuojanti, vėjelis ore plaiksto paklodes. Moteris pasisuka į didžiulį baltę kolonijinio stiliaus namą ir šūkteli:

— Ženevjeva! Evangelina!

Ir dar.

Prieblandoje jauna mergina eina proskyna. Ji grįžteli pasižiūrėti, ar niekas jos neseka, ant nugaros suplevėsuoja rudi plaukai. Ženevjeva. Ji puola į aukšto ilgakojo vaikino glėbį — vaikino, kuris galėtų būti manimi. Jis pasilenkia ir ją pabučiuoja.

— Aš myliu tave, Ženevjeva. Ir vieną dieną vesiu tave. Man nerūpi, ką kalba tavo šeima. Tai negali būti neįmanoma.

Ji švelniai paliečia jo lūpas.

— Ša. Turime nedaug laiko.

Durys užsidaro, atsidaro kitos.

Lietus, dūmai ir naikinančios, alsuojančios ugnies traškėjimas. Ženevjeva stovi tamsoje, ant jos veido — juodi suodžiai ir ašarų žymės. Rankoje ji laiko knygę odiniais viršeliais. Knyga be pavadinimo, viršelyje įspaustas tik pusmėnulis. Ji žiūri į moterį, tą pačią moterį, kuri džiaustė ant virvės skalbinius. Aivė.

— Kodėl ji be pavadinimo?

— Jei knyga be antraštės, dar nereiškia, kad ji neturi pavadinimo. Šioji yra „Mėnulių knyga“.

Durys užsitrenkia.

Aivė, senesnė ir liūdnesnė, stovi prie naujai iškasto kapo, giliai duobėje — pušinis karstas.

— Nors einu per tamsiausią slėnį, nebijau jokio pavojaus.

Ji kažką laiko rankoje. Knygą, oda įrištą knygą su pusmėnuliu ant viršelio.

— Pasiimk su savimi, panele Ženevjeva. Kad ji niekam daugiau nebekenktų.

Ji meta knygą į duobę su karstu.

Dar vienos durys.

Mes keturi sėdime aplink pusiau atkastą duobę, o apačioje, žemėje, kiek giliau, kur be Dėlės pagalbos nieko negalime įžiūrėti, guli pušinis karstas. Ant jo — knyga. Dar giliau, karste, tamsoje guli Ženevjeva. Jos akys užmerktos, oda it blyškus porcelianas, lyg ji dar kvėpuotų; taip puikiai išsilaikiusi, kaip nebūtų išsilaikęs joks kitas lavonas. Ilgi ugniniai plaukai kaskadomis krinta jai ant pečių.

Vaizdas įvijai kyla į viršų, išnyra iš žemės gelmių. Vėl prie mūsų keturių, susikibusiomis rankomis sėdinčių prie pusiau atkasto kapo. Prie antkapio ir blankios Ženevjevos figūros, įdėmiai stebinčios mus.

Suklykė Risė. Užsitrenkė paskutinės durys.

♦ ♦ ♦

Mėginau atsimerkti, bet buvau apsvaigęs. Dėlė buvo teisi, jaučiau šleikštulį. Bandžiau susiorientuoti, bet niekaip negalėjau sutelkti dėmesio. Jutau, kaip Risė paleidžia mano ranką ir traukiasi nuo manęs, mėgindama atitolti nuo Ženevjevos ir jos bauginančio auksinių akių žvilgsnio.

Ar tu sveikas?

Manau, kad taip.

Linos galva buvo nuleista tarp kelių.

— Ar visi sveiki? — paklausė teta Dėlė; jos balsas skambėjo tvirtai. Teta Dėlė nebeatrodė nei sutrikusi, nei nevikri. Jei man kas kartą į ką nors pažvelgus tektų visa tai regėti, aš nualpčiau arba išprotėčiau.

— Negaliu patikėti, kad visa tai matote, — tariau žiūrėdamas į Dėlę. Mano žvilgsnis pagaliau ėmė koncentruotis.

— Palimpsesto gebėjimai yra didelė garbė ir dar didesnė našta.

— Knyga ten, apačioje, — tariau.

— Taip, bet, regis, ji priklauso šiai moteriai, — tarė Dėlė, rodydama į Ženevjevos šmėklą, — kurią matydami judu tarytum nė kiek nesistebite.

— Matėme ją ir anksčiau, — prisipažino Lina.

— Na, tuomet ji nusprendė jums pasirodyti. Kerėtojai neapdovanoti gebėjimu regėti mirusiųjų, to nesugeba net ir talentai, o mirtingiesiems ši užduotis juo labiau neįveikiama. Mirusįjį galima regėti tik tada, kai to nori pats mirusysis.

Išsigandau. Ne taip, kaip buvau išsigandęs stovėdamas ant Reivenvudo laiptelių arba kai Ridlė ketino mane mirtinai sušaldyti. Tai buvo kitokia baimė. Panašesnė į tą, kurią jausdavau pabudęs iš savo sapnų ir galvodamas, kad galiu netekti Linos. Tai buvo paralyžiuojanti baimė. Tokią pajunti suvokęs, kad vidury nakties nuo tavęs akių nenuleidžia galinga prakeiktos tamsiosios kerėtojos šmėkla, ji stebi tave kasantį jos kapą, nes tu nori pavogti knygą, gulinčią ant jos karsto. Ką sau maniau? O ką gali manyti, per pilnatį kasdamas kapą?

Tu bandei atitaisyti skriaudą. Mano galvoje pasigirdo balsas, bet ne Linos.

Atsigręžiau į Liną. Ji buvo išblyškusi. Risė ir teta Dėlė spoksojo į tai, kas liko iš Ženevjevos. Jos taip pat ją girdėjo. Pažvelgiau į žėrinčias auksines akis, o ji tai išblėsdavo, tai vėl atsirasdavo. Regis, suprato, ko mes čia atsibeldėme.

Pasiimk ją.

Abejodamas žiūrėjau į Ženevjevą. Ji užsimerkė ir vos vos linktelėjo.

— Ji nori, kad paimtume knygą, — tarė Lina.

Ko gero, aš nesikrausčiau iš proto.

— Iš kur mums žinoti, kad galime ja pasitikėti? — Vis dėlto ji buvo tamsioji kerėtoja. Tokiomis pat akimis kaip Ridlė.

Lina atsigręžė į mane, jos akyse žybtelėjo jaudulys.

— Mes nežinome.

Beliko viena.

Kasti.

Knyga atrodė visiškai kaip regėjime: sutrūkinėjusi juoda oda su įspaustu mažyčiu pusmėnuliu. Ji atsidavė neviltimi ir buvo sunki — ne tik fiziškai, bet ir psichologiškai. Tamsi knyga; tai supratau per tas kelias sekundes, kai ją laikiau, kol nenusvilino pirštų galiukų. Kiekvienąkart įkvėpdamas jutau, tarsi knyga po truputėlį vogtų mano alsavimą.

Iškėliau ranką iš duobės laikydamas knygą virš galvos. Lina paėmė ją iš manęs ir aš išsiropščiau lauk. Tenorėjau kuo greičiau iš ten nešdintis. Neapleido mintis, kad stoviu ant Ženevjevos karsto.

Teta Dėlė aiktelėjo.

— Didžioji motina, niekada nemaniau, kad ją pamatysiu. „Mėnulių knyga“. Būk atsargus. Ta knyga sena kaip laikas, gal dar senesnė. Meikonas nepatikės, kad mes...

— Jis nesužinos, — Lina švelniai nuo viršelio nubraukė žemes.

— Na, jau ne, jūs tikrai pakvaišote. Jei bent kiek abejojate, kad nepasakysime dėdei Meikonui... — Risė sunėrė rankas lyg suirzusi vaikų prižiūrėtoja.

Lina kilstelėjo knygą aukščiau, Risei prie pat veido.

— Ko nepasakysime? — Lina įsispoksojo į Risę, panašiai kaip per Susibūrimą Risė spoksojo Ridlei į akis: įtemptai, ryžtingai. Risės veido išraiška pasikeitė, ji atrodė sutrikusi. Žiūrėjo į knygą, bet jos tarytum nematė.

— Ar yra ką pasakoti, Rise?

Risė stipriai užsimerkė, lyg norėtų nusipurtyti negerą sapną. Prasižiojo kažką sakyti, paskui staiga užsičiaupė. Linos veidą perkreipė vos įžvelgiama šypsenėlė, ji lėtai pasisuko į savo tetą.

— Teta Dele?

Teta Dėlė atrodė tokia pat sutrikusi kaip Risė, šiaip ar taip, tokia ji atrodydavo beveik visuomet, bet kažkas buvo kitaip. Ji taip pat neatsakė į Linos klausimą.

Lina grįžtelėjo ir numetė knygą ant mano kuprinės. Tuo metu jos akyse pamačiau žalius žiburėlius, mėnesienoje žvilgantys plaukai vilnijo — kerėtojų vėjelis. Tamsoje beveik galėjau įžiūrėti aplink ją plūduriuojančią magiją. Nesupratau, kas vyksta, bet visos trys atrodė tarytum užsirakinusios tamsoje, vyko bežadis pokalbis, kurio nei girdėjau, nei supratau.

Paskui viskas baigėsi, mėnesiena virto mėnesiena, o naktis vėl virto naktimi. Pažvelgiau į Ženevjevos antkapį Risei už nugaros. Ženevjeva išnyko, lyg jos ten nė nebūtų buvę.

Risė sumindžikavo ir jos veidas įgavo įprastą veidmainišką išraišką.

— Jei bent akimirką manai, kad nepasakysiu dėdei Meikonui, jog atsitempei mus į kapines be jokios rimtos priežasties, dėl kažkokio kvailo mokyklinio projekto, kurio net nesiėmei...

Kokį velnią ji čia tauškia? Bet Risė kalbėjo visiškai rimtai. Ji pamiršo, kas ką tik nutiko, neprisiminė nė tiek, kiek aš supratau.

Ką tu ką tik padarei?

Mudu su dėde Meikonu treniravomės.

Lina užsegė mano kuprinę, kurioje gulėjo knyga.

— Žinau, atsiprašau. Ši vieta naktį tikrai baugi. Eime iš čia.

Risė pasuko į Reivenvudą, vilkdama paskui save tetą Dėlę.

— Tu toks kūdikis.

Lina man mirktelėjo.

Treniravotės? Kaip valdyti protą?

Daryti menkniekius. Akmenukų svaidymas per atstumą. Iliuzinis interjeras. Užkerėti laiką, bet tai atlikti sunku.

Šįkart buvo lengva?

Ištryniau joms iš atminties knygą. Matyt, galima sakyti, kad ištryniau. Knygos jos neprisimins, nes jų tikrovėje šių įvykių nebuvo.

Žinau, kad mums reikėjo knygos. Žinau, kodėl Lina tai padarė. Bet kažin kaip jutau, kad buvo peržengta riba, ir dabar nebežinojau,

kur esame ir ar ji kada nors galės sugrįžti ten, kur esu aš. Kur būdavo ir ji.

Risė ir teta Dėlė jau buvo sode. Man nereikėjo būti sibile, kad suprasčiau, jog Risė nori kuo greičiau iš čia išsinešdinti. Lina patraukė paskui jas, bet mane kažkas sulaikė.

Lina, palauk.

Grįžau prie duobės ir įkišau ranką į kišenę. Išvyniojau nosinę su pažįstamais inicialais ir paėmęs už grandinėlės pakėliau medalioną. Nieko. Jokių regėjimų, ir kažkas man kuždėjo, kad jų daugiau nebus. Medalionas mus atvedė čionai, parodė, ką reikėjo pamatyti.

Laikiau medalioną virš kapo. Atrodė, taip būtų teisinga, sąžininga. Ketinau jį išmesti, kai vėl išgirdau Ženevjevos balsą, šįkart tylesnį.

Ne. Jis man nepriklauso.

Pažvelgiau į antkapį. Čia vėl buvo Ženevjeva, arba tai, kas liko iš jos papūtus vėjeliui. Dabar nebeatrodė tokia baugi.

Atrodė palūžusi. Kaip atrodytum netekęs vienintelio kada nors mylėto žmogaus.

Supratau ją.

12.08
Iki ausų

Į bėdą galima įklimpti taip, kad didesnės bėdos grėsmė net nebeatrodys grėsminga. Šiaip ar taip, jeigu įkritai į vandenį, nebėra kitos išeities, tik kapanotis upės viduryje, jei turi bent menkiausią šansą pasiekti kitą krantą. Tokia buvo klasikinė Linko logika, ir aš pradėjau suvokti jos genialumą. Galbūt iš tiesų sunku ją perprasti, kol nesi įklimpęs iki ausų.

Išaušus kitai dienai, mudviem su Lina taip ir nutiko. Buvome įklimpę iki ausų. Dieną pradėjau antro numerio Amos pieštuku klastodamas raštelį, paskui praleidau pamokas, norėdamas paskaityti pavogtą knygą, kurios mums apskritai nederėjo turėti, ir baigiau prisimelavęs apie kartu vykdomą popamokinį „projektą“. Buvau beveik tikras, kad Ama nutvers mane po dviejų sekundžių, vos ištarsiu žodį „popamokinis“, bet ji telefonu kalbėjosi su teta Karolina, aptarinėjo mano tėčio „būklę“.

Jutau kaltę dėl melagysčių, jau nekalbant apie vagystę, klastotę, atminties trynimą, bet mokyklai laiko neturėjome; per daug buvo tikresnių studijų.

Turėjome „Mėnulių knygą“. Ji buvo tikra. Laikiau ją savo rankose...

— Ai! — Ji nudegino ranką, lyg būčiau palietęs įkaitusią krosnį. Knyga nukrito ant Linos miegamojo grindų. Kažkur name sulojo Baubas Redlis. Girdėjau jį tipenant laiptais į viršų, mūsų link.

— Durys, — tarė Lina, nepakeldama akių nuo seno lotynų kalbos žodyno. Miegamojo durys užsitrenkė, vos Baubui pasiekus laiptų

aikštelę. Protestuodamas jis piktai sulojo. — Baubai, nelįsk į mano kambarį. Mes nieko nedarome. Aš ruošiuosi griežti.

Nustebęs spoksojau į duris. Matyt, tai dar viena Meikono pamoka. Lina net nesureagavo, lyg tūkstantį kartų būtų taip dariusi. Kaip tą triuką, kurį vakar naktį iškrėtė Risei ir tetai Delei. Pradėjau manyti, kad kuo arčiau jos gimtadienis, tuo ryškiau šioje merginoje atsiskleidžia kerėtoja.

Stengiausi to nepastebėti. Bet kuo labiau stengiausi, tuo daugiau pastebėjau.

Ji žvelgė į mane, mano delnus trindama man į džinsus. Juos tebeperštėjo.

— Nesupranti, kai sakoma „neliesk, jei nesi kerėtojas“?

— Teisingai, nesuprantu.

Ji atidarė aptrintą juodą dėklą ir išėmė savo altą.

— Jau beveik penkta valanda. Turiu pradėti griežti, kitaip atsikėlęs dėdė Meikonas supras. Jis visada supranta.

— Ką? Dabar?

Ji nusišypsojo ir atsisėdo į kėdę kambario kampe. Pasitaisė instrumentą po smakru, paėmė ilgą stryką ir priglaudė prie stygų. Vieną akimirką ji apmirė ir užsimerkė, tartum sėdėtų filharmonijoje, o ne savo miegamajame. Paskui pradėjo griežti. Muzika šliaužė iš po jos rankų, sklido po kambarį, judėjo oru kaip kokia dar viena neatskleista jos galia. Ant lango kabančios plonytės baltos užuolaidos ėmė pleventi, ir aš išgirdau dainą...

Šešiolika mėnulių ir metų praėję,
Paskutinis mėnulis, artėjančios valandos.
Šiuose puslapiuos Tamsa prašviesėja,
Jėga pažaboja, ką ugnys sudegina...

Man stebint Lina nučiuožė nuo kėdės ir atsargiai padėjo altą ten, kur ką tik sėdėjo. Ji jau nebegriežė, bet muzika vis tiek liejosi iš instrumento. Ji atrėmė stryką į kėdę ir atsisėdo šalia manęs ant grindų.

Ša.

Taip mokomasi griežti?

— Regis, dėdė Meikonas neatskiria. Pažiūrėk... — ji parodė į duris, už kurių mačiau šešėlį ir girdėjau ritmišką dunksėjimą. Baubo uodega. — Jam patinka, o man patinka, kad jis sėdi prie mano durų. Lyg kokia signalizacija nuo suaugusiųjų.

Ji buvo teisi.

Lina priklaupė prie knygos ir lengvai paėmė į rankas. Ji vėl ėmė versti lapus, ir prieš mūsų akis vėrėsi tie patys dalykai, kaip ir visą dieną. Šimtai užkeikimų, kruopštūs įrašai anglų, lotynų, geilų ir

kitomis kalbomis, kurių neatpažinau, vienas įrašas — keistai raitytomis raidėmis, jų anksčiau niekada neteko matyti. Ploni rusvi lapai — trapūs, beveik permatomi. Išmarginti tamsiai rudu rašalu, senovine ir dailia rašysena. Vyliausi, kad tai rašalas.

Ji pabaksnojo pirštu į keistą užrašą ir padavė man lotynų kalbos žodyną.

— Čia ne lotyniškai. Pats pažiūrėk.

— Manau, tai geilų kalba. Ar kada nors matei ką nors panašaus? — parodžiau į raitytus rašmenis.

— Ne. Gal kokia nors sena kerėtojų kalba.

— Blogai, kad neturime kerėtojų žodyno.

— Turime, noriu pasakyti, dėdė turbūt turi. Savo bibliotekoje jis laiko šimtus kerėtojų knygų. Ne *Lunae Libri*, bet tikriausiai rastume, ko ieškome.

— Kiek liko laiko, kol jis atsikels?

— Ne tiek jau daug.

Užsitraukiau nertinio rankovę ant delno ir lyg su Amos virtuvine pirštine paėmiau knygą. Perverčiau plonus lapus, jie traškėjo man prisilietus, tartum būtų pagaminti ne iš popieriaus, bet iš sausų lapų.

— Ar ką nors čia supranti?

Lina papurtė galvą.

— Mūsų giminėje, kol nesi pašauktas, iš tikrųjų nieko neleidžiama žinoti, — ji dėjosi besigilinanti į knygą. — Jei kartais taptum tamsiuoju.

Supratau, kad reikia užsičiaupti.

Vertėme lapą po lapo, bet nebuvo net už ko užsikabinti. Knygoje aptikome iliustracijų: kai kurios baugino, kitos atrodė gražios. Būtybės, simboliai, gyvūnai — „Mėnulių knygoje“ net žmonių veidai kažkodėl nė kiek nepriminė žmonių. O man ji buvo kaip kokia enciklopedija iš kitos planetos.

Lina patraukė knygą sau ant kelių.

— Aš tiek daug neišmanau, ir visa tai taip...

— Svaigina?

Atsirėmiau į jos lovą ir įsmeigiau akis į lubas. Visur buvo žodžiai, nauji žodžiai ir skaičiai. Mačiau mažėjančius skaičius, lyg kalėjimo kameroje užrašytus ant kambario sienų.

100, 72, 50...

Kiek dar sėdėsime kartu kaip dabar? Artėjo Linos gimtadienis ir jos galios stiprėjo. O jei ji teisi, jei ji pavirs kuo nors neatpažįstamu, kuo nors tokiu tamsiu, kad net nepažins manęs arba aš jai nerūpėsiu? Spoksojau į altą kampe, kol supratau, kad nebenoriu jo regėti. Užsimerkiau ir klausiausi kerėtojų melodijos. O paskui išgirdau Linos balsą...

— ... KOL TAMSA PRIARTINS LAIKA PASZAUKTI, PER

SZESZIOLIKTA MENULI, KAJ GALIOS ASABA TURI LAISWA WALIA IR JEGA BAIGIANTIS DIENAJ ARBA PASKUTINE PASKUTINES WALANDOS MINUTE AMZIAMS PASIRINKTI PO PASZAUKIANCZIU MENULIU...

Pažvelgėme vienas į kitą.

— Kaip tau ką tik... — dirstelėjau jai pro petį.

Ji atvertė lapą.

— Čia angliškai. Šie puslapiai parašyti angliškai. Kažkas pradėjo versti čia, knygos gale. Žiūrėk, rašalas kitokios spalvos, — ji buvo teisi.

Net angliškai rašyti puslapiai galėjo būti kelių šimtų metų. Lapas priraitytas elegantiška rašysena, bet ji nebuvo ta pati, ir rašyta ne tuo pačiu rusvu rašalu ar kuo ten.

— Atversk patį galą.

Ji pakėlė knygą ir perskaitė:

— KARTA PASZAUKTAS NEGALI RINKTIS. ISZTARTAS PASIRINKIMAS NEGALI BUTI ATSZAUKTAS. GALIOS ASABA WISIEMS LAIKAMS KRINTA I DIDZIA TAMSA ARBA I DIDZIA SZWIESA. JEI LAJKAS BEGA IR PASKUTINE SZESZIOLIKTO MENULIO WALANDA PRASKRIEJA NEISIPAREIGOJUS, DAIKTU TWARKA PRAZUWA. TO NEGALI BUTI. KNIGA WISIEMS LAJKAMS SUSAISTYS NEISIPAREIGOJUSI.

— Vadinasi, iš tiesų pašaukimo negalima apeiti?

— Tą ir bandžiau tau pasakyti.

Stebeilijau į žodžius, kurie daugiau aiškumo nesuteikė.

— Vis dėlto kas atsitinka, kai būni pašauktas? Ar šis pašaukiantis mėnulis siunčia kokį nors kerėtojų spindulį ar dar ką?

Ji peržvelgė lapą.

— Tiksliai nepasakyta. Žinau tik tiek, kad tai įvyksta mėnesienoje, vidurnaktį — WIDURI DIDZIOS TAMSOS IR PO DIDZIA SZWIESA, ISZ KURIOS MES KILOME. Bet tai gali nutikti bet kur. Nėra nieko, ką iš tiesų galėtum pamatyti, tiesiog atsitinka, ir tiek. Jokių kerėtojų spindulių.

— Vis dėlto kas nutinka? — norėjau žinoti viską, tebeatrodė, kad ji kažką slepia. Ji neatitraukė nuo lapo akių.

— Daugumai kerėtojų — tai sąmoningas procesas, kaip čia ir pasakyta. Galios žmogus, kerėtojas, pasirenka amžiną sprendimą. Pats pasirenka, nori būti šviesusis ar tamsusis. Štai ką reiškia laisva valia ir jėga, sakykime, kaip mirtingasis gali pasirinkti, būti geram ar blogam, išskyrus tai, kad kerėtojas pasirenka visiems laikams. Jie pasirenka, kokį gyvenimą nori gyventi, kaip bendraus su magiškąja visata ir vienas su kitu. Tai sandėris, kurį jie sudaro su gamtos pasauliu, su daiktų tvarka. Žinau, skamba beprotiškai.

— Kai esi šešiolikos? Kaip tokio amžiaus gali žinoti, kas esi ir

koks norėtum būti visą likusį gyvenimą?

— Na, taip, kitiems pasisekė. Aš net negaliu rinktis.

Sunkiai prisiverčiau užduoti kitą klausimą.

— O kas nutiks tau?

— Risė sako, kad tik pasikeiti. Įvyksta akimirksniu, kaip širdies tvinksnis. Jauti energiją, galią, sklindančią tavo kūnu beveik taip, tarsi pirmą kartą pasijustum gyvas, — ji liūdnai susimąstė. — Bent taip kalbėjo Risė.

— Neatrodo taip jau blogai.

— Risė tai nusakė kaip užliejančią šilumą. Pasakojo, jutusi, lyg saulė apšviestų tik ją, nieko kito. Ir dar sakė, tą akimirką tiesiog žinai, kurį kelią pasirinkti.

Atrodė per lengva, pernelyg neskausminga, tarsi kas būtų nutylėta. Gal ta dalis, kaip jaučiasi kerėtojas, virsdamas tamsiuoju. Bet nenorėjau apie tai kalbėti, nors žinojau, kad abu apie tai galvojame.

Tik tiek?

Tik tiek. Nė kiek neskauda ar kaip kitaip nepatogu, jei dėl to nerimauji.

Tai buvo vienas tų dalykų, dėl kurių nerimavau, bet ne vienintelis.

Aš nesijaudinu.

Aš taip pat.

Šįkart mudu nusprendėme neišsakyti, ką galvojame, netgi sau.

Saulė nuslinko per pintą Linos grindų kilimėlį, oranžinė šviesa visas juostelių spalvas nuauksino šimtais įvairiausių atspalvių. Akimirką Linos veidas, akys, plaukai, viskas, ką palietė šviesa, virto auksu. Ji buvo graži, nutolusi už šimto metų ir šimto mylių, ir kaip tie veidai knygoje kažkokia ne visai žmogiška.

— Saulė leidžiasi. Kiekvieną minutę gali atsikelti dėdė Meikonas. Turime paslėpti knygą, — ji užvertė ją, įkišo į mano kuprinę ir užsegė užtrauktuką. — Tu ją pasiimk. Jei dėdė suras, mėgins nuo manęs paslėpti, kaip ir visa kita.

— Niekaip negaliu suvokti, ką juodu su Ama slepia. Jei šitai įvyks ir niekas negali sustabdyti, kodėl jie mums visko nepapasakoja?

Ji nusuko nuo manęs žvilgsnį. Prisitraukiau ją į glėbį ir ji padėjo galvą man ant krūtinės. Neištarė nė žodžio, bet ir pro du sluoksnius megztinių jutau jos širdį, plakančią prie mano širdies.

Ji žvelgė į altą ir muzika palengva nutilo, išblėso kaip saulė lange.

Kitą dieną mokykloje buvo akivaizdu, kad mudu esame vieninteliai žmonės, vienaip ar kitaip susiję su knygomis. Per pamokas niekas nekėlė rankos, nebent kam prireikdavo prašytis leidimo į

tualetą. Nė vienas rašiklis nepalietė popieriaus lapo, nebent prireikdavo parašyti raštelį, kas pakviestas, kas neturi šansų būti pakviestas ir kas jau atstumtas.

Džeksono vidurinėje gruodis reiškė tik viena — žiemos pokylį. Sėdėjome valgykloje, kai Lina pirmąsyk apie jį prabilo.

— Ar jau pakvietei ką nors į pokylį? — Lina nenutuokė apie visiems gerai žinomą Linko strategiją į šokius vaikščioti be merginos, kad galėtų flirtuoti su bėgikes treniruojančia Kros. Linkas buvo įsimylėjęs trenerę Mėgę Kros, kuri prieš penketą metų, kai mes dar buvome penktoje klasėje, baigė mokyklą ir po koledžo jau grįžo kaip trenerė Kros.

— Ne, man patinka skraidyti vienam, — Linkas išsiviepė keptų bulvyčių prikimšta burna.

— Trenerė Kros budi per šokius, todėl Linkas visuomet eina vienas, kad galėtų visą vakarą slampinėti netoliese, — paaiškinau.

— Nenoriu nuvilti merginų. Kai į punšą bus įpilta alkoholio, jos dėl manęs susipeš.

— Niekada nesu buvusi mokyklos šokiuose, — Lina nudelbė akis į savo padėklą ir paknaibė sumuštinį. Atrodė beveik nusivylusi.

Aš jos nepakviečiau į šokius. Man nė nešovė į galvą, kad ji norėtų ten eiti. Tarp mūsų vyko tiek daug, ir visa buvo daug svarbiau nei šokiai.

Linkas sviedė į mane žvilgsnį. Buvo perspėjęs, kad taip nutiks. „Žmogau, visos merginos nori būti pakviestos į šokius. Neturiu supratimo kodėl, bet net aš tai žinau.“ Kas galėjo numanyti, kad Linkas tikrai bus teisus, turint galvoje, kad jo generalinis planas dėl trenerės Kros taip niekada ir neišdegė?

Linkas susivertė paskutinius savo kokakolos lašus.

— Tokia gražuolė kaip tu? Galėtum būti Sniego karalienė.

Lina bandė nusišypsoti, bet jai vargiai sekėsi.

— O kokia čia dar Sniego karalienė? Ar nebūna renkama tik vakaro karalienė, kaip visur kitur?

— Ne, juk žiemos pokylis, todėl renkama Ledo karalienė, kiekvienais metais ja tapdavo Savanos pusseserė Siuzana, paskui ji baigė mokyklą ir pernai laimėjo Savana, tad visi šį titulą ėmė vadinti Sniego karaliene, — Linkas ištiesė ranką ir iš mano lėkštės nugvelbė gabalėlį picos.

Buvo ganėtinai aišku, kad Lina norėtų būti pakviesta. Dar viena paslaptinga merginų savybė — nori būti pakviestos, net jei nenori eiti. Vis dėlto jutau, kad Lina kitokia. Atrodė, kad ji turi susidariusi įsivaizduojamą sąrašą, kaip turėtų elgtis normali mergina, besimokanti vidurinėje mokykloje, ir buvo pasiryžusi viską išbandyti. Tai atrodė beprotybė. Dabar mažiausiai už viską norėjau eiti į tą pokylį. Pastaruoju metu nebuvome patys mėgstamiausi Džeksono vidurinės

piliečiai. Man nerūpėjo, kad į mus visi spokso, kai einame koridoriumi, nors ir nesusikibę už rankų. Nekreipiau dėmesio, kad dabar visi tikriausiai pliauškia apie mus nesąmones, žiaurius dalykus, nes mes trise perpildytoje valgykloje vieninteliai sėdime prie atskiro stalo, nei į tai, kad visas „Džeksono angelų“ klubas patruliuoja koridoriais tik ir telaukdamas, kada susimausime.

Bet reikalas tas, kad prieš sutinkant Liną man tai rūpėjo. Ėmiau galvoti, kas man nutiko, tikriau sakant, gal aš kaip nors apkerėtas.

Ne aš tai padariau.

Nesakiau, kad tu.

Ką tik pasakei.

Nesakiau, kad tu apkerėjai. Tik pasakiau, gal esu apkerėtas.

Manai, aš kaip Ridlė?

Manau... nesvarbu.

Lina dar atidžiau ėmė tyrinėti mano veidą, lyg mėgintų jį įminti. Ką gali žinoti, gal dabar ji geba ir tai.

Ką?

Tas dalykas, kurį pasakei rytą po Helovino savo kambaryje. Lina, ar kalbėjai rimtai?

Koks dalykas?

Užrašas ant sienos.

Kokios sienos?

Tavo miegamojo sienos. Nevaidink, kad nežinai, apie ką kalbu. Sakei, jauti tą patį, ką ir aš.

Ji ėmė sukioti savo vėrinį.

Nežinau, apie ką kalbi.

Kritimą.

Kritimą?

Kritimą... na, žinai.

Ką?

Tiek to.

Itanai, pasakyk.

Ką tik pasakiau.

Pažiūrėk į mane.

Žiūriu.

Nudelbiau akis į šokoladinį pieną.

— Supratai? Savana Snou? Ledo karalienė? — ant savo keptų bulvyčių Linkas išvertė vanilinius ledus.

Lina sugavo mano žvilgsnį ir nuraudo. Po stalu ištiesė ranką. Suėmiau ją ir staiga vos nepašokau — taip stipriai trenkė jos prisilietimas. Lyg būčiau įkišęs pirštus į elektros lizdą, tikrai. Ji taip į mane pažiūrėjo, kad net jei negirdėčiau jos minčių, vis tiek būčiau supratęs.

Itanai, jei turi ką pasakyti, sakyk.

Taip. Taigi.

Sakyk.

Bet nieko sakyti mums nereikėjo. Įpusėjus pokalbiui su Linku buvome visiškai vieni vidury perpildytos valgyklos. Tarp mudviejų kalbant, jau nebenutuokėme, apie ką pliauškia Linkas.

— Supratai? Juokinga tik todėl, kad tai tiesa. Žinai, Ledo karalienė, Savana, tik viena.

Lina paleido mano ranką ir sviedė į Linką morką. Ji nesiliovė šypsotis. Jis pamanė, kad ji šypsosi jam.

— Gerai, supratau, Ledo karalienė. Vis tiek kvaila.

Linkas įsmeigė šakutę į skystą buizą ant savo padėklo.

— Nesąmonė. Šiose vietose net nesninga.

Palinkęs virš ledų ir bulvyčių Linkas nusišypsojo.

— Ji pavydi. Verčiau saugokis. Lina nori būti išrinkta Ledo karaliene, kad galėtų pašokti su manimi, kai tapsiu Ledo karaliumi.

Nelauktai sau pačiai Lina nusijuokė.

— Su tavim? Maniau, saugai save bėgimo trenerei.

— Taip ir yra, ir šiais metais ji tikrai mane įsimylės.

— Linkas ištisas naktis bando sugalvoti ką nors sąmojinga, kad galėtų sublizgėti, kai ji eis pro šalį.

— Ji mano, kad aš linksmas.

— Juokingas.

— Šie metai mano, jaučiu. Šiemet būsiu Sniego karalius, ir trenerė Kros pagaliau išvys mane ant scenos su Savana Snou.

— Tiesą sakant, negaliu įsivaizduoti, kaip visa tai vyks, — Lina ėmė lupti raudonąjį apelsiną.

— O! Žinai, ją iš koto išvers puiki mano išvaizda ir žavesys bei muzikiniai talentai, ypač jei parašysi man dainą. Ji bus nuginkluota ir šoks su manimi, o man baigus mokyklą išvažiuos paskui mane į Niujorką kaip mano muzikos gerbėja.

— Kas tai, kokia nors ypatinga popamokinė programa? — Apelsino žievelė atsiskyrė it viena ilga spiralė.

— Žmogau, tavo mergina mano, kad aš ypatingas. — Bulvytės dribo jam iš burnos.

Lina pažvelgė į mane. Mergina. Abu girdėjome, kaip jis tai ištarė.

Ar aš tikrai tavo mergina?

Ar norėtum ja būti?

Ar tu manęs ko nors klausi?

Ne pirmą kartą apie tai galvojau. Jau kuris laikas atrodė, lyg Lina būtų mano mergina. Kai pagalvoji apie viską, ką teko kartu išgyventi, tai buvo lyg ir faktas. Tad nežinau, kodėl niekada to nesakiau garsiai, ir nežinau, kodėl ir dabar man buvo sunku tai pasakyti. Vis dėlto ištarus žodžius atsiranda daugiau tikrumo.

Tikriausiai klausiu.

Neatrodai tvirtai įsitikinęs.

Stvėriau po stalu kitą jos ranką ir susiradau žalias akis.

Esu įsitikinęs, Lina.

Tuomet, ko gero, aš tavo mergina.

Linkas tebekalbėjo.

— Galvosite, koks aš ypatingas, kai trenerė Kros per šokius sukiosis vien apie mane, — Linkas atsistojo ir numetė padėklą.

— Tik nemanyk, kad mano mergina dovanos tau šokį, — nusviedžiau savo padėklą.

Linos akys sublizgo. Neklydau, ji ne tik nori būti pakviesta, ji nori ten eiti. Tą akimirką man nerūpėjo, kas toliau jos normalių vidurinės mokyklos mergaičių darbų sąraše. Ketinau pasistengti, kad ji išbandytų viską, kas į jį įtraukta.

— Ar jūs, draugužiai, einate?

Viltingai pažvelgiau į ją ir ji spustelėjo man ranką.

— Ko gero, taip.

Šįkart jos šypsena buvo tikra.

— Linkai, o jei dovanočiau tau du šokius? Mano vaikinas neprieštaraus. Jis nepalieps, su kuo man šokti, o su kuo ne.

Aš pavarčiau akis.

Linkas iškėlė kumštį ir mudu susidaužėme krumpliais.

— Taip, tikrai.

Suskambėjo skambutis ir pietūs baigėsi. Štai taip aš ne tik įgijau draugę žiemos pokyliui, aš turėjau merginą. Ir ne šiaip merginą — pirmąsyk gyvenime vos neištariau žodžio, prasidedančio raide M. Vidury valgyklos, Linkui matant.

Ir nesakykit, kad nebūna aistringų pietų.

12.13
Tirpsmas

— Nesuprantu, kodėl ji negali su tavimi susitikti čia. Tikėjausi pamatyti Melchizedeko dukterėčią visą išsipusčiusią, su prašmatnia suknele.

Stovėjau priešais Amą, kad ji galėtų surišti man peteliškę. Ama buvo tokia maža, kad norėdama pasiekti mano apykaklę turėjo pasilypėti trimis pakopomis aukščiau, nei stovėjau aš. Kai buvau vaikas, sekmadieniais prieš išeinant į bažnyčią ji sušukuodavo man plaukus ir užrišdavo kaklaraištį. Visuomet atrodydavo, kad labai didžiuojasi manimi, ir dabar lygiai taip pat į mane žiūrėjo.

— Atleisk, fotosesijai nėra laiko. Paimsiu ją iš namų. Nejau pamiršai — vaikinas privalo paimti merginą.

Ir tai buvo ne menki juokai, turint galvoje, kad jos paimti važiuosiu Dranduletu. Linką pavėžės Šonas. Komandos vaikinai vis dar palikdavo jam vietos prie naujojo pietų stalo, nors Linkas dažniausiai sėdėdavo su Lina ir manimi.

Ama timptelėjo mano peteliškę ir linksmai prunkštelėjo. Nežinau, kas jai pasirodė taip juokinga, bet aš sudirgau.

— Per stipriai suveržei. Jaučiu, kad mane smaugia, — mėginau užkišti pirštą tarp kaklo ir išnuomoto smokingo apykaklės, bet man nepavyko.

— Kaklaraištis čia niekuo dėtas, tai tavo nervai. Viskas klosis kuo puikiausiai, — ji pritariamai mane nužvelgė, kaip tikriausiai būtų nužvelgusi mama. — Dabar leisk apžiūrėti gėles.

Paėmiau už nugaros gulinčią mažą dėžutę su raudona rože tarp smulkių baltų muilinės gubojos žiedelių. Man jie atrodė ganėtinai šlykštūs, bet „Rojaus soduose“, vienintelėje Gatlino gėlių parduotuvėje, kažin ko geresnio negausi.

— Labiau apgailėtinų gėlių turbūt nesu mačiusi, — Ama dirstelėjo tik kartelį ir nušveitė jas į šiukšliadėžę laiptų apačioje. Apsisuko ant kulno ir dingo virtuvėje.

— Kodėl taip padarei?

Ji atidarė šaldytuvą ir ištraukė ant riešo tvirtinamą puokštelę, nedidukę ir dailią. Balti kvapieji šiurkščiai — konfederatų jazminai — ir laukiniai rozmarinai, surišti šviesiu sidabro spalvos kaspinu. Sidabrinė ir balta — žiemos pokylio spalvos. Tiko tobulai.

Žinojau, kad Ama nesvaigsta iš laimės dėl mano draugystės su Lina, vis dėlto ji dėl manęs pasistengė. Padarė tai dėl manęs. Tą būtų padariusi mama. Tik po mamos mirties suvokiau, kaip stipriai priklausau nuo Amos, kaip stipriai visuomet nuo jos priklausydavau. Tik ji neleido man nugrimzti. Be jos būčiau nuskendęs kaip tėtis.

— Viskas ką nors reiškia. Nemėgink tramdyti laukinės prigimties.

Pakėliau puokštelę prieš virtuvės lempą. Pirštais per visą ilgį perbraukiau kaspiną. Po kaspinu buvo pritvirtintas mažytis kauliukas.

— Ama!

Ji gūžtelėjo pečiais.

— Na ir kas? Nejau purkštausi dėl mažulyčio kapinių kaulelio? Augęs šiuose namuose, visa ko prisižiūrėjęs, nejau dar neatėjai į protą? Truputis apsaugos niekam nepakenks, net ir tau, Itanai Veitai.

Atsidusau ir padėjau puokštelę atgal į dėžutę.

— Ir aš tave myliu, Ama.

Ji apkabino mane ir vos nesulaužė man kaulų, tada pasileidau laiptais žemyn į naktį.

— Būk atsargus, girdi? Nepamesk galvos!

Nė nenutuokiau, ką ji turi omenyje, bet vis tiek nusišypsojau.

— Taip, ponia.

Man nuvažiuojant tėvo kabinete degė šviesa. Ar jis bent žino, kad šį vakarą žiemos pokylis?

Kai Lina atidarė duris, mano širdis tarsi liovėsi plakusi, — turint

omenyje, kad ji manęs net nepalietė, tai jau kai ką reiškė. Žinojau, šįvakar per šokius ji išsiskirs iš kitų merginų. Gatlino apygardoje šokių vakaruose būdavo puikuojamasi tik dvejopomis suknelėmis, nes visos jos būdavo perkamos tik dviejose vietose: proginių suknelių parduotuvėje „Mažoji misa arba už dviejų miestelių esančiame vestuvinių drabužių salone „Pietų gražuolė“.

Merginos, kurios lankėsi „Mažojoje mis", vilkėdavo provokuojamas undinių sukneles su giliais skeltukais ir rizikingomis iškirptėmis, puoštas blizgančiais žvyneliais; Ama man niekuomet nebūtų leidusi su tokia mergina pasirodyti bažnyčios rengiamoje iškyloje, jau nekalbant apie žiemos pokylį. Kartais jos būdavo vietos gražuolių rinkimų nugalėtojos ar nugalėtojų dukterys, kaip Edeną, kurios mama kadaise užėmė antrą vietą per rinkimus „Mis Pietų Karolina“, arba dažniausiai dukterys tų, kurios kadaise troško tapti gražuolių konkurso nugalėtojomis. Tai buvo tos pačios merginos, kurias po poros metų per Džeksono vidurinės brandos atestatų įteikimą galėjai matyti su kūdikiais ant rankų.

„Pietų gražuolės“ suknelės buvo kaip Skarletės O’Haros, pūstu it karvės varpelis sijonu. „Pietų gražuolės“ pirkėjos buvo ARD ir Moterų sparno narių dukterys, emilės ašer ir savanos snou, ir galėjai jas vestis kur nori, jei tik sugebėjai suviršinti, pakęsti jas ir tai, kad pasijusdavai taip, lyg šoktum su nuotaka per jos vestuves.

Ir vienu, ir kitu atveju viskas švytėjo, buvo ryšku ir gausiai išpuošta žėrinčiais blizgučiais bei savotiška oranžine spalva, kitaip vadinama „Gatlino persikine“, kuri visur, išskyrus Gatlino apygardą, būdavo paliekama neskoningoms pamergių suknelėms.

Vaikinams akivaizdaus spaudimo tekdavo mažiau, bet iš tikro lengviau nebūdavo. Tekdavo derintis prie savo draugės, kurios drabužis galėjo turėti bauginamų „Gatlino persikinės“ spalvos akcentų. Šiais metais krepšinio komanda susitarė ryšėti sidabro spalvos kaklaraiščius ir segėti tokios pat spalvos plačius diržus, kad išvengtų žeminančių rausvų, violetinių ar persikų spalvos peteliškių.

Galėjau galvą guldyti, kad Lina niekada gyvenime nevilkėjo „Gatlino persikinės“ spalvos drabužio. Žvelgiant į ją man ėmė linkti kojos — šis jausmas jau darėsi pažįstamas. Ji buvo graži iki skausmo.

Tai bent!

Patinka?

Ji apsisuko aplink. Ilgi palaidi plaukai vilnijo ant pečių prilaikomi žybsinčių segtukų — vienu iš tų stebuklingų būdų, kuriuo merginoms pavyksta plaukus sušukuoti taip, lyg jie kiltų į viršų, bet kartu ir kristų žemyn. Norėjau perbraukti juos pirštais, bet nedrįsau paliesti nė vieno jos plaukelio. Linos suknelė sidabriškai pilkomis plonytėmis juostomis, it sidabrinių vorų nuaustas sidabro voratinklis, laisvai krito kūnu priglusdama ten, kur reikia, ir nepaversdama jos mažąja mis.

Kas tai? Sidabrinių vorų gijos?

Kas žino? Gal ir taip. Tai dėdės Meikono dovana.

Ji nusijuokė ir įsitempė mane vidun. Regis, net Reivenvude sklandė žiemiška pobūvio nuotaika. Šį vakarą prieškambaris atrodė lyg seno Holivudo filmo dekoracija: šachmatine tvarka išklotos juodos ir baltos grindų plytelės, mums virš galvų suposi žėrinčios sidabrinės snaigės. Prie vaivorykštės spalvomis mirguliuojančių sidabro užuolaidų stovėjo juodas lakuotas senovinis stalas, o už užuolaidų įžiūrėjau kažin ką tviskant lyg vandenyną, nors žinojau, kad to negali būti. Baldų paviršiai atspindėjo virpančią žvakių šviesą: kur bežvelgiau, mačiau ištiškusias mažytes mėnesienos balutes.

— Išties? Mezgė vorai?

Mačiau žvakių šviesos atspindžius ant jos švytinčių lūpų. Mėginau apie tai negalvoti. Mėginau nenorėti pabučiuoti to mažučio pusmėnulio ant jos skruostikaulio. Ant jos pečių, veido, plaukų spindėjo vos pastebimos sidabro dulkelės. Šįvakar net jos apgamas atrodė sidabrinis.

— Juokauju. Tikriausiai aptiko ją kokioje nors mažytėje krautuvėlėje Paryžiuje ar Romoje, o gal Niujorke. Dėdei Meikonui patinka gražūs daiktai, — ji palietė sidabrinį savo vėrinio mėnulio pjautuvą, kabantį ant jos prisiminimų grandinėlės truputį aukščiau. Spėjau, dar viena Meikono dovana.

Iš tamsaus prieškambario atsklido pažįstama tingi tartis, ten degė viena sidabrinė žvakidė.

— Budapešte, ne Paryžiuje. Dėl kitko prisipažįstu kaltas, — išniro smokingu, tvarkingomis juodomis kelnėmis ir baltais puošniais marškiniais vilkintis Meikonas. Sidabrinės jo marškinių sąsagos blykstelėjo žvakių šviesoje.

— Itanai, būčiau labai dėkingas, jei šįvakar pasistengtum visokeriopai globoti mano dukterėčią. Kaip žinai, man labiau patinka, kai vakarus ji leidžia namie, — jis padavė puokštelę, kad prisegčiau Linai prie krūtinės, — mažą kvapiųjų šiurkščių vainikėlį. — Visomis įmanomomis priemonėmis.

— Dėde Meikonai! — Lina, regis, suirzo.

Įsižiūrėjau į puokštelę įdėmiau. Ant segtuko, laikančio gėles, karojo sidabrinis žiedas. Jame buvo išgraviruotas įrašas kalba, kurios nesupratau, bet atpažinau iš „Mėnulių knygos“. Nereikėjo pernelyg įdėmaus žvilgsnio, kad pamatytum, jog tai žiedas, kurį ligi šiol dieną naktį mūvėdavo Meikonas. Ištraukiau beveik tokią pat Amos puokštelę. Tarp šimtų kerėtojų, tikriausiai įsipareigojusių žiedui, ir visos plačiosios Amos Didžiųjų giminės mieste nebeliko būtybės, kuri drįstų prie mūsų kišti nagus. Turėjau vilties.

— Pone, manau, jūsų ir Amos globojama Lina kuo puikiausiai išgyvens per Džeksono vidurinės žiemos pokylį, — nusišypsojau.

Bet Meikonas nesišypsojo.

— Nerimauju ne dėl pokylio, bet vis tiek esu dėkingas Amarijai.

Lina susiraukė dirsčiodama tai į dėdę, tai į mane. Gal mudu neatrodėme patys laimingiausi žmonės.

— Dabar tau, — prieškambaryje nuo stalo ji paėmė butonjerę — paprastą baltą rožę su mažyte jazmino šakele — ir prisegė man prie švarko. — Norėčiau, kad bent minutėlei visi liautumėtės jaudinęsi. Net nesmagu. Pati galiu savimi pasirūpinti.

Meikonas neatrodė įtikintas.

— Šiaip ar taip, nenorėčiau, kad kas nors būtų įskaudintas. Nežinau, jis kalbėjo apie Džeksono vidurinės raganas ar apie galingą tamsiąją kerėtoją Sarafiną. Ką gi, per pastaruosius kelis mėnesius prisižiūrėjau pakankamai, tad tokį perspėjimą vertinau rimtai.

— Ir iki vidurnakčio parvežk ją namo.

— Ar tai kokia nors galinga kerėtojų valanda?

— Ne. Jai taikoma komendanto valanda.

Aš užgniaužiau šypseną.

Važiuojant į mokyklą Lina atrodė susirūpinusi. Sėdėjo įsitempusi priekinėje sėdynėje, sukiojo radiją, krapštinėjo suknelę, saugos diržą.

— Atsipalaiduok.

— Argi ne beprotystė, kad mudu važiuojame į pokylį? — Lina viltingai pažvelgė į mane.

— Ką nori pasakyti?

— Noriu pasakyti, kad visi manęs nekenčia, — ji nudelbė akis į rankas.

— Nori pasakyti, mūsų nekenčia.

— Gerai, mūsų nekenčia.

— Neprivalome ten važiuoti.

— Ne, aš noriu. Tas ir yra... — ji kelis kartus aplink riešą apsuko puokštelę. — Pernai mudvi su Ridle planavome eiti kartu. Bet paskui...

Neišgirdau jos atsakymo, net galvoje.

— Lig to laiko reikalai pablogėjo. Ridlei sukako šešiolika. Paskui ji dingo, o aš turėjau palikti mokyklą.

— Na, dabar ne pernykščiai metai. Čia tik šokiai. Neatsitiko nieko blogo.

Ji susiraukė ir užvožė veidrodėlį.

Kol kas.

Kai įėjome į gimnastikos salę, vaizdas net man padarė įspūdį: studentų taryba tikriausiai uoliai plušo visą savaitgalį. Džeksonas visiškai įkūnijo viduržiemio nakties sapno idėją. Šimtai mažyčių popierinių snaigių — kai kurios baltos, kai kurios tviskančios aliuminio folija, blizgučiais, žvyneliais ir bet kuo, kas gali žėrėti, —

ant žvejybinio valo karojo nuo salės lubų. Birių muilo drožlių „sniegas“ buvo supustytas salės kampuose, o nuo laiptelių pluoštais driekėsi mirgančios baltos švieselės.

— Sveikas, Itanai. Lina, tu puikiai atrodai, — trenerė Kros padavė mums po taurę Gatlino persikų punšo. Ji vilkėjo juodą suknelę, kuri, pamaniau, truputį per daug atidengia kojas, jei turėsime omeny Linką.

Žvelgiau į Liną galvodamas apie sidabrines snaiges, Reivenvude besisupančias ore be jokio žvejybinio valo ar aliuminio folijos. Vis tiek jos akys švytėjo ir ji tvirtai įsikibo man į ranką lyg vaikas, švenčiantis savo pirmąjį gimtadienį. Niekada netikėdavau, kai Linkas tvirtindavo, kad mokyklos šokiai merginoms daro kažkokį nepaaiškinamą poveikį. Dabar buvo aišku, kad taip nutinka visoms merginoms, net kerėtojoms.

— Gražu.

Tiesą sakant, nebuvo gražu. Tiesiog paprasti seni Džeksono vidurinės šokiai, bet Linai, ko gero, tai buvo kai kas ypatinga. Gal burtai praranda žavesį, kai augi jų lydimas.

Paskui išgirdau pažįstamą balsą. Negali būti.

— Pradėkime pokylį!

Itanai, pažiūrėk...

Apsisukau aplink ir vos neužspringau punšu. Man šypsojosi Linkas, jis vilkėjo kažką panašaus į sidabrinį smokingą iš blizgančio dirbtinio šilko. Po juo matėsi juodi sportiniai marškinėliai su atspaustu smokingo marškinių priekiu, jis avėjo savo juodus sportbačius. Atrodė kaip gatvės čarlstono atlikėjas.

— Ei, Trumpasis Šiaude! Sveika, pusseseryt! — pro minią, pro diskotekos vedėją, pro duslų boso dundesį ir šokių aikštelėje trypiančias poras išgirdau su niekuo nesupainiojamą balsą. Medus, cukrus, sirupas ir vyšniniai ledinukai — viskas kartu paėmus. Vienintelį sykį gyvenime man pasirodė per saldu.

Linos ranka tvirčiau sugniaužė mano delną. Neįtikėtina! Įsikibusi Linkui į parankę šalia stovėjo Ridlė, ji buvo įsispraudusi į vos kūną dengiantį sidabriniais žvyneliais padabintą drabužėlį — tokio menko drabužio Džeksono vidurinės pokyliuose, o gal ir jokiuose kituose pokyliuose, dar niekas nebuvo matęs. Net nežinojau, kur bežiūrėti; akis badė ilgos kojos ir iškilumai, išdrikę šviesūs plaukai. Vien nuo žiūrėjimo į ją pajutau kylant kambario temperatūrą. Mačiau, kad ji paveikė ne mane vieną: keletas vaikinų liovėsi šokę su savo vestuvinį tortą primenančiomis panelėmis, o šios širdo. Pasaulyje, kuriame visos pokylių suknelės būdavo perkamos dviejose parduotuvėse, Ridlė pranoko net labiausiai provokuojamai apsitaisiusias „mažąsias mis“. Šalia jos trenerė Kros atrodė it moterų vienuolyno vyresnioji. Kitaip tariant, Linkui galas.

Lina dirstelėjo į mane, paskui nukreipė nepalankų žvilgsnį į Ridlę.

— Ridle, ką čia veiki?

— Pusseseryt, pagaliau mes šokiuose. Ar tu neapimta *ekstazės*? Argi tai *ne fantastiška?*

Mačiau, kaip be vėjo ima plaikstytis Linos plaukai. Ji mirktelėjo akimis ir pusė mirgančių baltų girliandos lempučių užgeso. Reikėjo skubiai ko nors imtis. Nusitempiau Linką prie punšo dubens.

— Ką tu veiki su ja?

— Žmogau, ar gali patikėti? Ji karščiausia Gatlino pupytė, nepyk. Trečio laipsnio nudegimas. Ir ji sukinėjosi prie „Stok ir vok“, kai važiuodamas čionai užėjau nusipirkti „Slim Jims“. Net vilkėjo suknelę.

— Ar nemanai, kad tai keistoka?

— Manai, man tai rūpi?

— O jei ji kokia pamišėlė?

— Manai, ji mane suraišios ar padarys ką nors panašaus? — jis išsiviepė įsivaizduodamas tokį vaizdelį.

— Aš nejuokauju.

— Tu visuomet juokauji. Kas yra? Aa, suprantu, tu pavydi. Nes, kiek pamenu, pirmasis gan mikliai stryktelėjai į jos automobilį. Tik nesakyk, kad bandei su ja laižytis ar dar ką nors...

— Tik ne su ja. Ji Linos pusseserė.

— Na ir kas. Žinau tik tiek, kad esu čia, pokylyje, su karštutėle pupyte — trijose apygardose karštesnės nerasi. Kiek yra šansų, kad į šį miestelį nukris meteoritas? Ir čia panašiai — kito karto nebus. Nesikarščiuok. Nesugadink man reikalo, — jis buvo apkerėtas, dėl Linko jai net nereikėjo per daug stengtis. Ką aš kalbėjau, buvo nebesvarbu.

Neryžtingai pamėginau dar kartelį.

— Žmogau, su ja bus bėdos. Ji jaukia tavo protą. Ji tave iščiulps, o baigusi išspjaus.

Jis abiem rankomis stvėrė mano pečius.

— Atsiknisk.

Linkas apkabino Ridlės liemenį ir žengė į šokių aikštelę. Eidamas pro šalį nė nežvilgtelėjo į trenerę Kros.

Nutempiau Liną į kitą pusę, į kampą, kuriame fotografas dirbtinės pusnies ir netikro sniego senio fone fotografavo poras, o studentų tarybos nariai pasikeisdami pylė dirbtinį sniegą ant šio vaizdelio. Atsimušiau tiesiai į Emilę.

Ji pažvelgė į Liną.

— Lina, atrodai... spindinti.

Lina vos dirstelėjo į ją.

— Emile, atrodai... išsipūtusi.

Tai buvo tiesa. Itano nekenčianti Pietų gražuolė Emilė atrodė kaip pyragaitis su sidabro ir persikų kremo įdaru, pastirusi, išsipusčiusi ir įkišta į surauktą taftą. Jos plaukai, susukti į baisias, paršiukų

uodegėles primenančias garbanas, atrodė lyg padaryti iš geltono susivijusio kaspino. Veidas tarytum per daug ištemptas darant šukuoseną kirpykloje, į plaukus per daug įsmeigta segtukų.

Ką aš jose matydavau?

— Nežinojau, kad šokate.

— Šokame, — Lina įsistebeilijo į ją.

— Aplink laužą? — Emilės veidą perkreipė pikta šypsena.

Linos plaukai vėl ėmė banguoti.

— O ką? Ieškai laužo, kad galėtum sudeginti tą suknelę?

Užgeso antra mirgančių lempučių girliandos pusė. Mačiau kažką iš studentų tarybos repečkojantį patikrinti laidų.

Neleisk jai nugalėti. Ji čia — vienintelė ragana.

Itanai, ji ne vienintelė.

Šalia Emilės išdygo Savana, paskui save tempdama Erlą. Ji atrodė visiškai kaip Emilė, tik sidabrinė ir rausva, o ne sidabrinė ir persikų spalvos. Jos sijonas buvo toks pat išpūstas. Jei prisimerktum, galėtum dabar įsivaizduoti jų abiejų vestuves. Buvo siaubinga.

Erlas spoksojo į žemę, stengdamasis išvengti mano žvilgsnio.

— Ema, eime, jau skelbiami karaliaus dvariškiai, — Savana reikšmingai pažvelgė į Emilę.

— Nenoriu jums trukdyti, — Savana mostelėjo į eilę nuotraukoms. — Noriu paklausti, ar tu, Lina, matysiesi fotojuostoje? — Ji staiga nuplazdėjo šalin su visa kreminio pyragaičio suknia.

— Kitas!

Linos plaukai tebesigarbanojo.

Jos kvailės. Tai nesvarbu. Niekas nesvarbu.

Vėl išgirdau fotografo balsą.

— Kitas!

Stvėriau Linos ranką ir timptelėjau į dirbtinę pūgą. Ji pakėlė į mane padūmavusias akis. Paskui miglos išsisklaidė ir ji vėl buvo čia. Jutau rimstant audrą.

— Paruošti sniegą, — išgirdau už nugaros.

Tu teisus. Nesvarbu.

Pasilenkiau jos pabučiuoti.

Tik tu svarbi.

Mudu bučiavomės, ir tuo metu blykstelėjo fotoaparatas. Akimirką, vieną tobulą akimirką atrodė, kad pasaulyje daugiau nieko nėra ir niekas nesvarbu.

Akinama blykstės šviesa, paskui lipni balta košė, pasipylusi virš mudviejų, užliejo viską aplink.

Kas per?..

Lina aiktelėjo. Mėginau nusibraukti tą marmalą nuo akių, bet jis užlipdė viską. Pamatęs Liną supratau, kad jai dar blogiau. Plaukai, veidas, graži suknelė. Jos pirmas šokių vakaras. Viskas nuėjo velniop.

Toji masė putojo tiršta it blynų tešla, varvėjo virš mūsų galvų iš kibiro, to paties, iš kurio turėjo pabirti dirbtinės snaigės ir švelniai sūpuodamosi leistis, kol fotografuosimės. Pažvelgiau į viršų, ir man apvarvėjo visas veidas. Kibiras nudardėjo ant grindų.

— Kas į sniegą pripylė vandens? — fotografas buvo įsiutęs. Niekas nepratarė nė žodžio, o aš galėjau lažintis, kad „Džeksono angelai“ nieko nematė.

— Ji tirpsta! — sušuko kažkas. Mes stovėjome balto muilo ar klijų, ar dar kokio marmalo baloje, trokšdami sumažėti ir išnykti iš akių; bent taip turėjo atrodyti aplink mus kvatojančiai miniai. Savana ir Emilė stovėjo nuošaly ir mėgavosi kiekviena galbūt labiausiai žeminančio Linos gyvenimo epizodo minute.

Pro triukšmą nuaidėjo vaikino balsas:

— Reikėjo likti namie!

Bet kur būčiau pažinęs tą kvailą balsą. Ganėtinai daug kartų girdėjau jį aikštelėje — tikriausiai vienintelėje vietoje, kur jis prabildavo. Erlas kažką kuždėjo Savanai į ausį ranka apglėbęs pečius.

Aš pratrukau. Per salę mečiausi taip staiga, kad Erlas nė nepastebėjo mano puolimo. Trenkiau muilinu kumščiu jam į žandą ir jis nuvirto kartu pargriaudamas ant krinolinu apgaubto užpakalio Savaną.

— Kokia čia velniava? Veitai, ar kuoktelėjai? — Erlas ėmė keltis, bet aš jį vėl parverčiau koja.

— Verčiau lik ant grindų.

Erlas atsisėdo ir timptelėjo švarko apykaklę, norėdamas jį ištiesinti, tarsi sėdėdamas gimnastikos salėje ant grindų vis dar atrodytų kietas.

— Verčiau pagalvok, ką darai, — jis nesikėlė. Galėjo sakyti, ką tik nori, bet abu žinojome, kad jei kelsis, vėl atsidurs ant grindų.

— Pagalvojau, — ištempiau Liną iš besiplečiančios pliurzos — to, kas liko iš dirbtinės pusnies.

— Eime, Erlai, jau skelbia dvariškius, — suirzusi tarė Savana. Erlas atsistojo ir nusivalė drabužius.

Patryniau akis, papurčiau šlapius savo plaukus. Lina stovėjo virpėdama, nuo jos it kalkės varvėjo dirbtinis sniegas. Net minioje aplink ją buvo susidariusi nedidelė tuščia erdvė. Niekas, išskyrus mane, nedrįso prieiti per arti. Mėginau rankove nuvalyti jai veidą, bet ji atsitraukė.

Šitaip nutinka visą laiką.

— Lina.

Turėjau žinoti.

Jai pašonėje išdygo Ridlė, čia pat už jos stovėjo Linkas. Ji buvo įtūžusi, tiek supratau.

— Nesuprantu, pusseseryt. Nesuprantu, kodėl nori būti tarp *jų,* —

žodžius ji spjaute išspjovė, visai kaip Emilė. — Niekas su mumis taip nesielgia, kad ir kas būtume — šviesiosios ar tamsiosios. Tik ne *jie*. Kur tavo savigarba, Linele Pupele?

— Neverta. Ne šį vakarą. Noriu važiuoti namo, — Lina buvo per daug sutrikusi, kad pyktų kaip Ridlė. Reikėjo arba kovoti, arba sprukti, ir dabar Lina rinkosi atsitraukimą. — Itanai, parvežk mane namo.

Linkas nusivilko savo sidabrinį švarką ir apgaubė jos pečius.

— Tai bent jovalas.

Ridlė negalėjo, o gal nenorėjo nusiraminti.

— Jie tikros rakštys šiknoj, pusseseryt, išskyrus Trumpąjį Šiaudą. Ir mano naująjį vaikiną Mažį Dinką.

— Linkas. Sakiau tau, Linkas.

— Ridle, užsičiaupk. Jai jau visko per akis. — Sirena man nebedarė poveikio.

Ridlė dirstelėjo man pro petį ir nusišypsojo paslaptinga šypsena.

— Pagalvojus ir man jau per akis.

Nusekiau jos žvilgsnį. Ledo karalienė ir jos dvariškiai buvo užlipę ant scenos ir viepėsi atsidūrę saugioje vietoje. Savana vėl buvo Sniego karalienė. Niekas nesikeitė. Ji džiugiai šypsojosi Emilei, išrinktai Ledo princese kaip ir praėjusiais metais.

Ridlė kilstelėjo savo kino žvaigždės tamsius akinius. Jos akys ėmė švytėti — beveik galėjai justi nuo jos sklindantį karštį. Rankoje atsirado ledinukas, ir aš ore užuodžiau tirštą lipnų saldumą.

Ridle, nereikia.

Tai ne dėl tavęs, pusseseryt. Tai daug daugiau. Šitame mėšliname miesteliūkštyje kai kas pasikeis.

Ridlės balsą girdėjau savo galvoje taip pat aiškiai kaip Linos. Papurčiau galvą.

Palik juos ramybėje, Ridle. Nuo to bus tik blogiau.

Atsimerk; blogiau būti negali. O gal ir gali.

Ji paplojo Linai per petį.

Žiūrėk ir mokykis.

Ji įdėmiai žiūrėjo į karališkąjį dvarą ir čiulpė savo vyšninį ledinuką. Vyliausi, kad per daug tamsu kam nors įžiūrėti jos šiurpą keliančias katės akis.

Ne! Ridle, jie apkaltins mane. Nereikia.

Reikia pamokyti Gat-mėšlį. Iras kaip tik ta, kuri juos pamokys.

Ridlė patraukė scenos link, jos žvilgantys kulniukai kaukšėjo į grindis.

— Ei, mažyte, kur droži? — Linkas nusekė jai iš paskos.

Laipteliais prie žėrinčios plastikinės sidabro spalvos karūnos ir įprastos ketvirtos vietos karališkajame dvare kopė Šarlotė, įsispraudusi į dviem dydžiais per ankštą suknelę, surauktą iš daugybės jardų

žvilgios šviesiai violetinės taftos. Tikriausiai po Edenos, Ledo karalienės kambarinės. Jai žengiant ant pakopos milžiniškas prakaitą spaudžiantis alyvinis kūrinys užkliuvo už laiptelio krašto ir, jai užlipus ant paskutinės pakopos, per silpnai susiūta siūlė neatlaikė ir drykstelėjo užpakalinė suknelės dalis. Kelias sekundes Šarlotė nesusigaudė, kas nutiko, o per tą laiką pusė mokyklos spoksojo į jos pikantiškas rausvas kelnaites — didumo sulig visa Teksaso valstija. Šarlotė suklykė kraują stingdančiu balsu, jos klyksmas reiškė viena: dabar visi žino, kokia aš iš tikro stora.

Ridlė išsiviepė.

Oi!

Ridle, baik!

Aš *tik pradėjau.*

Šarlotė klykė, tuo metu Emilė, Edeną ir Savana mėgino pridengti ją savo paauglėškomis vestuvinėmis suknelėmis. Garsiakalbiuose sudžeržgė stabdoma plokštelė ir staiga pasigirdo rolingų muzika.

„Užuojauta velniui“ — galėjo būti Ridlės daina palydovė. Ji prisistatė išties rimtai.

Kai kas šokių aikštelėje tiesiog pamanė, kad Dikis Viksas dar kartelį apsikvailino, mėgindamas tapti įžymiausiu trisdešimt penkerių metų mokyklinių diskotekų vedėju. Bet apsišovė patys. Pamirškime užgesusias lempučių girliandas; po kelių akimirkų viena po kitos, kaip virstantys domino kauliukai, ėmė sproginėti visos virš scenos ir pažemiu palei šokių aikštelę išvedžiotos lemputės.

Ridlė nusivedė Linką į šokių aikštelę ir jis ėmė sukinėti ją aplink, o Džeksono mokiniai klykė braudamiesi iš aikštelės po žiežirbų liūtimi. Esu tikras, visi manė, kad vyksta kokia nors elektros laidų sistemos avarija, dėl kurios bus apkaltintas Redas Svitas, vienintelis Gatlino elektrikas. Kvatodama ir raitydamasi aplink Linką Ridlė su klubų raištį primenančia suknele atmetė galvą.

Itanai, turime ką nors daryti!

Ką?

Ką nors daryti buvo per vėlu. Lina apsisuko ir nubėgo, aš nusekiau paskui ją. Dar nė vienam iš mudviejų nespėjus pasiekti gimnastikos salės durų įsijungė palei lubas įrengti purkštuvai. Sporto salę užliejo vanduo. Ėmė šaudyti garso aparatūros saugikliai, kibirkščiuodami lyg pasmerktojo mirti laukianti elektros kėdė. Šlapios snaigės krito ant grindų it permirkę blynai, o muilo drožlių sniegas virto putojančia pliure.

Visi ėmė rėkti, merginos nuvarvėjusiu blakstienų tušu ir plaukų priežiūros priemonėmis puolė prie durų kliūdamos už įmirkusių taftos sijonų. Šiame jovale mažosios mis nebūtum atskyręs nuo Pietų gražuolės. Visos atrodė kaip skęstančios pastelinių spalvų žiurkės.

Pribėgęs prie durų išgirdau garsų trenksmą. Atsigręžiau į sceną

kaip tik tuomet, kai virto milžiniška blizganti snaigė — užpakalinė dekoracija. Lipdama nuo sosto Emilė kryptelėjo ant slidžios scenos. Vis dar mojuodama miniai ji mėgino išsilaikyti, bet paslydo ir parkrito ant salės grindų. Susmuko ir virto krūva persikų ir sidabro spalvų taftos. Trenerė Kros puolė bėgti.

Nejutau jai gailesčio, nors buvo gaila žmonių, kuriuos, žinoma, apkaltins dėl šio košmaro: studentų tarybą dėl pavojingai nepritvirtintos užpakalinės dekoracijos, Dikį Viksą, pasinaudojusį storos paauglės aistruolės, likusios vienais apatiniais, nelaime, ir Redą Svitą, Džeksono vidurinės mokyklos gimnastikos salėje neprofesionaliai išvedžiojusį apšvietimo laidus ir sukėlusį grėsmę gyvybei.

Pasimatysim vėliau, pusseseryt. Čia buvo net geriau nei šokiai.

Pastūmiau Liną prieš save pro duris.

— Eik!

Ji buvo tokia sušalusi, kad vos galėjau prie jos prisiliesti. Kai pribėgome prie automobilio, mus jau vijosi Baubas Redlis.

Meikonui nereikėjo nerimauti dėl komendanto valandos.

Dar nebuvo nė pusės devynių.

Meikonas buvo įsiutęs, o gal tik sunerimęs. Gerai nesupratau, nes kas kartą, kai pažvelgdavo į mane, nusukdavau akis į šalį. Net Baubas Redlis, gulintis prie Linos kojų ir plakantis uodega į grindis, nedrįso į jį pažvelgti.

Namai nebepriminė šokių aikštelės. Kertu lažybų, Meikonas pro Reivenvudo duris niekada nebeįsileis nė vienos sidabrinės snaigės. Dabar viskas buvo juoda. Viskas: grindys, baldai, užuolaidos, lubos. Tik kabineto židinyje ramiai spragsėjo ugnis, apšviesdama kambarį. Galbūt namas atspindėdavo besikeičiančias jo nuotaikas, o šįkart nuotaika buvo niūri.

— Virtuve! — Meikono rankoje atsirado puodelis kakavos. Jis padavė jį Linai, kuri sėdėjo prie židinio susisupusi į šiurkščią vilnonę antklodę. Abiem rankomis ji suspaudė puodelį, drėgni plaukai buvo užkišti už ausų, pati glaudėsi prie šilumos. Jis žingsniavo jai priešais. — Lina, turėjai išeiti tą pačią akimirką, kai ją pamatei.

— Tuo metu lyg ir negalėjau — buvau užpilta pamuilėmis ir visos mokyklos išjuokiama.

— Na, daugiau nebūsi tokia užimta. Iki gimtadienio niekur nebeišeisi — savo labui.

— Pernelyg akivaizdu, kad mano gerovė čia niekuo dėta, — ji tebedrebėjo, bet nemaniau, kad nuo šalčio, jau nebe.

Jis įsižiūrėjo į mane, jo akys buvo šaltos ir niūrios. Buvo įniršęs,

dabar tuo nebeabejojau.

— Turėjai ją iš ten išvesti.

— Nežinojau, ką daryti, pone. Net nenumaniau, kad Ridlė nuniokos salę. O Lina niekada nebuvusi šokiuose, — mano pasiteisinimas nuskambėjo kvailai.

Meikonas tik spoksojo į mane teliūskuodamas taurėje viskį.

— Įdomiausia, kad judu net nepašokote. Nė vieno šokio.

— Iš kur žinai? — Lina padėjo puodelį.

Meikonas žingsniavo toliau.

— Nesvarbu.

— Tiesą sakant, man svarbu.

Meikonas gūžtelėjo pečiais.

— Tai Baubas. Jis, kaip čia geriau pasakius, mano akys.

— Ką?

— Jis mato, ką aš matau. Aš matau, ką mato jis. Jis — kerėtojų šuo, juk žinai.

— Dėde Meikonai! Tu mane šnipinėjai!

— Ne vien tave. Kaip manai, kodėl man pavyksta būti miestelio atsiskyrėliu? Be geriausio žmogaus draugo toli nenukeliaučiau. Baubas mato viską, tad ir aš regiu viską.

Pažvelgiau į Baubą. Mačiau akis, žmogaus akis. Turėjau suprasti, o gal visada supratau. Jis turėjo Meikono akis.

Ir dar kai kas: jis kažką graužė. Nasruose turėjo kaži kokį gniužulą. Pasilenkiau iš jo atimti. Tai buvo sumaigyta įmirkusi polaroidinė nuotrauka. Jis ją nešė visą kelią nuo gimnastikos salės.

Mūsų nuotrauka iš pokylio. Stovime su Lina tarp dirbtinių snaigių. Emilė klydo. Lina buvo užfiksuota nuotraukoje, tik visa tviskanti, vaiski, lyg žemiau juosmens jau būtų pradėjusi skaidytis ir virsti kažkokia vaiduokliška dvasia. Lyg iš tiesų tirptų dar sniegui jos nepalietus.

Patapšnojau Baubui per galvą ir įsikišau nuotrauką į kišenę. Šito Linai nereikia matyti, tik ne dabar. Du mėnesiai iki jos gimtadienio. Ir be nuotraukos supratau, kad mūsų laikas baigiasi.

12.16
Kai įžygiuoja šventieji

Kai privažiavau, Lina sėdėjo priebutyje. Primygtinai pareikalavau, kad leistų vairuoti man, nes Linkas norėjo važiuoti kartu su mumis, bet negalėjo rizikuoti būti pastebėtas katafalke. O aš nenorėjau, kad Lina ten pasirodytų viena. Apskritai nenorėjau, kad ji ten eitų, bet buvo neįmanoma jos atkalbėti. Atrodė pasiruošusi mūšiui. Vilkėjo juodą megztinį aukšta atlenkiama apykakle, juodus džinsus ir juodą liemenę kailiuku apvedžiotu gobtuvu. Jai teks susidurti su komanda, kuriai pavesta sušaudyti nusikaltėlį, ir ji tą žinojo.

Po šokių buvo praėjusios vos trys dienos, bet ARD laiko veltui

neleido. Šią popietę įvyksiantis Džeksono vidurinės drausmės komiteto posėdis nedaug kuo skirsis nuo raganų teismo, ir, kad tą suprastum, nereikėjo būti kerėtoju. Emilė sugipsuota koja klibikščiavo po mokyklą, mieste visi tik ir tekalbėjo apie baisų atsitikimą per žiemos pokylį, ir ponia Linkoln pagaliau sulaukė visokeriopo palaikymo. Atsirado liudytojų. O jei viską, ką jie tvirtino regėję, girdėję ar prisimenantys, tinkamai pakreipsi, gali prisimerkti, pažvelgti kitu aspektu ir pamėginti įžiūrėti logiką: atsakomybė tenka Linai Dukein.

Viskas buvo gerai, kol mieste pasirodė ji.

Linkas iššoko ir atidarė Linai dureles. Jį taip kankino kaltės jausmas, kad atrodė, jis tuoj apsivems.

— Ei, Lina, kaip sekasi?

— Gerai.

Melagė.

Nenoriu, kad jis blogai jaustųsi. Tai ne jo kaltė.

Linkas atsikrenkštė.

— Man labai gaila, kad taip atsitiko. Visą savaitgalį kariavau su mama. Ji visuomet buvo keistuolė, bet šįkart viskas kitaip.

— Tu nekaltas, bet esu dėkinga, jog mėginai su ja pasikalbėti.

— Gal ir būčiau ką nors pakeitęs, jei ne visos tos raganos iš ARD, pūtusios jai arabus į kitą ausį. Per pastarąsias dvi dienas ponia Ašer ir ponia Snou gal kokį šimtą kartų skambino mums į namus.

Pravažiavome pro „Stok ir vok“. Net Drimbos nematyti. Keliai ištuštėję, lyg važiuotume per vaiduoklių miestą. Drausmės komiteto posėdis numatytas lygiai penktą valandą, ir mes atvažiuosime pačiu laiku. Posėdis turėjo vykti gimnastikos salėje, nes ji vienintelė Džeksono vidurinėje galėjo sutalpinti tiek žmonių, kiek tikriausiai susirinks. Dar vienas Gatlino bruožas: kad ir kas vyktų, įsitraukdavo visi. Čia nebūdavo uždarų posėdžių. Sprendžiant iš tuščių gatvių, viskas miestelyje buvo uždaryta; vadinasi, beveik visi ketino dalyvauti.

— Tiesiog nesuprantu, kaip tavo mamai pavyko taip greitai viską padaryti. Net tokiai spartuolei kaip ji.

— Sprendžiant iš to, ką nugirdau, įsitraukė daktaras Ašeris. Jis medžioja kartu su direktorium Harperiu ir kažkokiu dideliu Mokyklos tarybos viršininku.

Daktaras Ašeris buvo Emilės tėtis ir vienintelis tikras miestelio gydytojas.

— Nuostabu.

— Jūs, vaikinai, žinote, kad mane tikriausiai ištrenks, tiesa? Guldau galvą, kad jau viskas nuspręsta. Šis posėdis — tik spektaklis.

Linkas atrodė sutrikęs.

— Jie negali tavęs išgrūsti neišklausę tavo versijos. Juk tu nieko nepadarei.

— Negi tai svarbu. Tokie dalykai sprendžiami už uždarų durų. Kad ir ką pasakyčiau, viskas bus nesvarbu.

Ji buvo teisi, ir abu tą žinojome. Tad nieko nepasakiau. Tik pakėliau jos ranką prie lūpų ir pabučiavau, šimtąjį kartą trokšdamas, kad prieš Mokyklos tarybą reikėtų stoti man, o ne Linai.

Bet reikalas tas, kad aš ten niekada neatsidurčiau. Kad ir ką padaryčiau, kad ir ką pasakyčiau, visuomet būsiu vienas iš jų. O Lina nebus niekuomet. Manau, tai mane užvis labiausiai siutino ir trikdė. Nekenčiau jų dar labiau, nes kažkodėl tebebuvau laikomas saviškiu, nors ir susitikinėjau su Senio Reivenvudo dukterėčia, susirėmiau su ponia Linkoln ir nebuvau kviečiamas į Savanos Snou vakarėlius. Tebebuvau vienas jų. Priklausiau jiems ir negalėjau nieko padaryti, kad būtų kitaip. Ir jei šis prieštaringas teiginys būtų teisingas, jei jie kažin kokiu būdu taip pat būtų mano dalis, vadinasi, Lina kovoja ne tik prieš juos. Kovoja ir prieš mane.

Toji tiesa mane žudė. Gal Lina ir bus pašaukta per šešioliktąjį savo gimtadienį, bet aš toks esu nuo pat gimimo. Savo likimą galėjau tvarkyti nė kiek ne daugiau. Gal nė vienas iš mūsų negalėjome.

Sustojau automobilių aikštelėje. Ji buvo pilnutėlė. Prie pagrindinio įėjimo rikiavosi daugybė žmonių, laukė, kada juos įleis. Tiek žmonių vienoje vietoje nemačiau nuo „Dievų ir generolų“ — ilgiausio ir nuobodžiausio filmo apie Pilietinį karą — premjeros. Jame statistais nusifilmavo pusė mano giminės, nes turėjo savas uniformas.

Linkas susigūžė ant užpakalinės sėdynės.

— Išsmuksiu čia. Pasimatysime viduj, — stumtelėjęs atidarė dureles ir išropojo lauk tarp automobilių. — Sėkmės.

Linos rankos gulėjo ant kelių, jos virpėjo. Kankinausi matydamas ją šitaip nervinantis.

— Neprivalai eiti. Galime apsisukti ir parvešiu tave tiesiai namo.

— Ne. Eisiu.

— Kodėl nori save kankinti? Pati sakei, tai tikriausiai tik spektaklis.

— Neketinu suteikti progos jiems galvoti, kad bijau pažvelgti į akis. Iš paskutinės mokyklos jau išėjau, šįkart nebėgsiu, — ji giliai įkvėpė.

— Tai ne bėgimas.

— Man — bėgimas.

— Ar tavo dėdė bent ateis?

— Jis negali.

— Po velnių, kodėl?

Ji buvo palikta vienui viena, nors aš stovėjau šalia.

— Dar per anksti. Aš jam net nesakiau.

— Per anksti? Ką visa tai reiškia? Jis užsirakinęs savo kriptoje ar

dar kur nors?

— Panašiau į *dar kur nors.*

Dabar nevertėjo apie tai kalbėti. Po kelių minučių ją užgrius labai didelė našta.

Patikėk, aš stengiuosi. Jei nesitvardyčiau, kiltų uraganas.

Žmonės spoksojo į mus, net rodė pirštais, bet aš nesistebėjau. Tiek to mandagumo. Apsidairiau tikėdamasis pamatyti prie durų tupintį Baubą Redlį, bet šį vakarą jo niekur nebuvo.

Į gimnastikos salę suėjome pro šoninį įėjimą, taip jau sutapo, šis įėjimas skirtas svečiams, — tai buvo Linko sumanymas, bet neprašovėme pro šalį. Vos mums įėjus suvokiau: žmonės lauke stoviniuoja ne todėl, kad lauktų, kada juos įleis, bet vildamiesi ką nors išgirsti. Viduje vietos buvo belikę tik stovėti.

Viskas priminė apgailėtiną prisiekusiųjų posėdį, matytą televizijos dramose „iš teismo salės“. Priekyje stovėjo didžiulis sudedamasis plastikinis stalas, prie šalia išrikiuotų stalų sėdėjo keli mokytojai: žinoma, raudona peteliške po kaklu ir savo provincialiais prietarais besipuikuojantis ponas Li, direktorius Harperis ir pora kitų, tikriausiai Mokyklos tarybos narių. Visi atrodė pasenę ir suirzę, ko gero, mieliau būtų sėdėję namie ir apsipirkinėję per televiziją arba žiūrėję kokią nors religinę programą.

Žiūrovų suolus buvo okupavusi Gatlino grietinėlė. Ponia Linkoln ir jos ARD linčiuotojos užėmė pirmąsias tris eiles, toliau įsitaisė Konfederacijos seserų narės, Pirmųjų metodistų choras ir Istorijos draugija. Tuoj už jų sėdėjo „Džeksono angelai“ arba merginos, trokštančios būti kaip Emilė ir Savana, bei vaikinai, svajojantys patekti į Emilės ir Savanos kelnaites. Visi puikavosi naujai išmargintais angelų sargų marškinėliais. Marškinėlių priekyje pavaizduotas angelas buvo įtartinai panašus į Emilę Ašer: plačiai išskleistais dideliais baltais angelo sparnais, vilkintis — ką gi daugiau, jei ne Džeksono vidurinės „Laukinių kačių“ marškinėlius. Ant nugaros buvo nupiešta pora baltų sparnų. Turėjo atrodyti, lyg jie dygtų tiesiai iš juos vilkinčio žmogaus nugaros. Ir „angelų“ karo šūkis: „Mes tave saugosime“.

Emilė sėdėjo šalia ponios Ašer, jos koja, sudėta į milžinišką gipsą, buvo užkelta ant oranžinės valgyklos kėdės. Pamačiusi mus ponia Linkoln prisimerkė, o ponia Ašer globėjiškai apkabino Emilę, lyg kuris nors iš mūsų galėtų pribėgti ir ištvatinti ją vėzdu it kokį bejėgį ruonio jauniklį. Mačiau, kaip Emilė iš mažytės sidabrinės savo rankinės nemačiom išsitraukė telefoną ir pasiruošė siųsti žinutes. Tuoj sukirbės jos pirštai. Mokyklos gimnastikos salė tikriausiai tapo keturių apygardų vietinių paskalų centru.

Už kelių eilių sėdėjo Ama tarp pirštų sukiodama ant kaklo kabantį amuletą. Turėkime vilties, jis poniai Linkoln išaugins ragus, kuriuos ji

visus šiuos metus taip išmoningai slėpė. Tėčio, savaime suprantama, nebuvo, bet šalia Telmos, kitoje tarpueilio pusėje, sėdėjo sesutės. Matyt, reikalai prastesni, nei maniau. Paskutinį kartą tokį vėlų metą sesutės iš namų buvo išėjusios tik 1980-aisiais, kai teta Greisė prisivalgė per daug žirnienės ir pamanė, kad ją ištiko širdies smūgis. Teta Mersė sugavo mano žvilgsnį ir pamojo nosinaite.

Palydėjau Liną iki kėdės priekyje, matyt, paliktos jai. Kėdė stovėjo tiesiai priešais sušaudymo komandą, pačiame viduryje.

Viskas bus gerai.

Pažadi?

Girdėjau lauke pliaupiantį lietų.

Pažadu, viskas yra niekis. Pažadu, šie žmonės yra kvaili. Pažadu: kad ir ką jie sakytų, niekas nepakeis mano jausmų tau.

Priimsiu tai kaip „ne“.

Lietus ėmė smarkiau belsti į stogą — negeras ženklas. Paėmiau jos ranką ir įspraudžiau kai ką į delną. Mažytę sidabrinę sagutę iš Linos liemenės, kurią radau ant sutrūkinėjusios Dranduleto sėdynės tą naktį, kai mudu per lietų susitikome. Sagutė atrodė kaip niekam nereikalingas daiktas, bet nuo tada nešiojausi ją džinsų kišenėje.

Štai. Lyg sėkmę nešantis amuletas. Bent man jis atnešė kai ką gera.

Mačiau, kaip ji stengiasi nepalūžti. Netarusi nė žodžio Lina nusiėmė grandinėlę ir pridėjo sagą prie savo vertingojo šlamšto kolekcijos.

Dėkui. Jei būtų pajėgusi, būtų nusišypsojusi.

Broviausi prie eilės, kur sėdėjo sesutės ir Ama. Pasiremdama lazdele teta Greisė atsistojo.

— Itanai, eik čionai. Mes užėmėme tau vietą, brangusis.

— Greise Steitam, kodėl tau neatsisėdus, — sušnypštė už sesučių sėdinti pagyvenusi moteris mėlynais plaukais.

Teta Pru atsigręžė.

— Seide Hanikat, ar nemalonėtum rūpintis savais reikalais, antraip aš tau juos priminsiu.

Teta Greisė pasisuko į ponią Hanikat ir nusišypsojo.

— Itanai, eik čionai.

Įsispraudžiau tarp tetos Mersės ir tetos Greisės.

— Kaip laikaisi, saldainiuk? — Teima nusišypsojo ir įgnybo man į ranką.

Lauke nugriaudėjo griaustinis, sumirksėjo šviesos. Kelios senyvos moteriškės aiktelėjo.

Ties didelio sudedamojo stalo viduriu sėdintis įsitempęs vyriškis atsikrenkštė.

— Tai tik nedidelis elektros tiekimo trikdis. Maloniai prašytume visų sėstis, idant galėtume pradėti. Mano vardas Bertranas Holingsvortis, aš vadovauju Mokyklos tarybai. Šio posėdžio tikslas —

apsvarstyti peticiją, reikalaujančią iš Džeksono vidurinės mokyklos pašalinti moksleivę panelę Liną Dukein. Ar aš neklystu?

Iš savo vietos direktorius Harperis kreipėsi į poną Holingsvortį, kaltintoją, arba tiksliau, ponios Linkoln samdytą budelį.

— Taip, pone. Peticiją man įteikė keli *susirūpinę* tėvai, ją pasirašė daugiau kaip du šimtai gerbiamų tėvų ir Gatlino gyventojų, taip pat nemažai Džeksono vidurinės moksleivių.

Žinoma, pasirašė.

— Kokiu pagrindu reikalaujama šalinti iš mokyklos?

Ponas Harperis pervertė kelis gelsvo teisininkų bloknoto lapus, lyg skaitytų pažymą apie teistumą.

— Užpuolimas. Mokyklos turto sunaikinimas. Be to, panelei Dukein jau buvo skirtas bandomasis laikotarpis.

Užpuolimas? Aš nieko neužpuoliau.

Tai tik kaltinimas. Jie nieko negali įrodyti.

Stryktelėjau iš vietos jam dar nebaigus skaityti.

— Tai netiesa!

Kitame stalo gale dar vienas nervingas vaikinas pakėlė balsą, norėdamas perrėkti lietų ir dvidešimt ar trisdešimt senų moteriškių, ėmusių kuždėtis apie netinkamas mano manieras.

— Jaunuoli, sėskitės. Čia ne diskusija.

Perrėkdamas gausmą ponas Holingsvortis primygtinai klausinėjo toliau.

— Ar turime liudytojų, galinčių pamatuotai patvirtinti šiuos kaltinimus?

Dabar kai kurie žmonės ėmė pašnibždomis vienas kito klausinėti, ką reiškia žodis „pamatuotai“.

Direktorius Harperis nejaukiai atsikrenkštė.

— Taip. Be to, neseniai gavau informacijos, kad panelė Dukein su panašiomis problemomis susidūrė ir anksčiau lankytoje mokykloje.

Ką jis čia kalba? Ką jie žino apie mano buvusią mokyklą?

Nežinau. Kas nutiko senojoje mokykloje?

Nieko.

Viena Mokyklos tarybos narė pervertė kelis prieš ją gulinčius popierius.

— Manau, pirmiausia norėtume išklausyti Džeksono vidurinės mokyklos tėvų partnerystės prezidentę ponią Linkoln.

Linko mama dramatiškai atsistojo ir tarp eilių pasuko link Gatlino prisiekusiųjų. Pati per televiziją buvo mačiusi keletą dramų „iš teismo salės“.

— Labas vakaras, ponios ir ponai.

— Ponia Linkoln, ar galite mums papasakoti, ką žinote, nes esate viena iš peticijos iniciatorių?

— Žinoma. Panelė Reivenvud, noriu pasakyti, panelė Dukein čia

atsikraustė prieš keletą mėnesių, ir nuo to laiko Džeksono vidurinėje mokykloje kyla įvairiausių *bėdų.* Pirmiausia per anglų kalbos pamoką ji išdaužė langą...

— Ir vos nesupjaustė mano mergaitės, — riktelėjo ponia Snou.

— Ir vos rimtai nesužalojo kelių vaikų, o daugybė susipjaustė į sudužusį stiklą.

— Nė vienas nesusižeidė, išskyrus Liną; be to, tai buvo nelaimingas atsitikimas! — šūktelėjo Linkas iš salės galo.

— Vešli Džefersonai Linkolnai, verčiau eitum namo, jei nežinai, kas pridera! — sušnypštė ponia Linkoln.

Ji susitvardė, išlygino sijoną ir atsigręžė į Drausmės komitetą.

— Panelės Dukein kerai, regis, gan stipriai veikia silpnąją lytį, — nusišypsojo ponia Linkoln. — Kaip jau sakiau, per anglų kalbos pamoką ji išdaužė langą ir taip išgąsdino moksleivius, kad kai kurios pilietiškai mąstančios jaunos panelės *pačios* ėmėsi kurti „Džeksono angelų sargų“ klubą — grupę, kurios vienintelis tikslas — saugoti Džeksono moksleivius. Kaip saugios kaimynystės prevencinė priemonė.

Puolę angelai vieningai linktelėjo iš savo vietų, lyg kas nors būtų timptelėjęs prie kiekvieno galvos pritvirtintą nematomą virvelę. Tam tikra prasme viena tokia persona jas ir tampė.

Ponas Holingsvortis kažką paskubomis rašė geltoname bloknote.

— Ar tai vienintelis incidentas su panele Dukein?

Ponia Linkoln bandė atrodyti sukrėsta.

— O Dieve, ne! Per žiemos pokylį ji įjungė priešgaisrinę apsaugą, sužlugdė šokius ir sugadino keturių tūkstančių dolerių vertės garso aparatūrą. Lyg to dar būtų negana, nustūmė nuo scenos panelę Ašer, dėl ko ši susilaužė kojį, kuri, kaip tvirtina patikimi žinovai, gis ne vieną mėnesį.

Lina įdėmiai žiūrėjo tiesiai prieš save, nedirstelėdama į nieką.

— Dėkoju, ponia Linkoln.

Linko mama pasisuko ir nusišypsojo Linai. Ne nuoširdžiai ir net ne kandžiai. Jos šypsena sakė: „Sugriausiu tavo gyvenimą ir mėgausiuosi tai darydama.“

Ponia Linkoln nužingsniavo į vietą. Tada sustojo ir pažvelgė tiesiai į Liną.

— Vos nepamiršau. Dar vienas, paskutinis dalykas, — iš rankinės ji išsitraukė keletą palaidų lapų. — Turiu duomenų iš buvusios panelės Dukein mokyklos Virdžinijoje. Nors gal būtų tiksliau vadinti ją *gydymo įstaiga.*

Tai ne gydymo įstaiga. Tai privati mokykla.

— Kaip minėjo direktorius Harperis, panelė Dukein ne pirmą kartą įsipainioja į nuotykius, susijusius su smurtu.

Linos balsas mano galvoje skambėjo beveik isteriškai. Mėginau ją

nuraminti.

Nesijaudink.

Bet jaudinausi aš. Ponia Linkoln taip nekalbėtų, jei neturėtų kokių nors įrodymų.

— Panelė Dukein yra labai *sutrikusios* pusiausvyros. Ji serga psichine liga. Tuoj pažiūrėsiu... — ponia Linkoln pirštu braukė per lapą, lyg ko ieškodama. Laukiau norėdamas išgirsti psichinės ligos, kuria, anot ponios Linkoln, serga Lina, pavadinimą — jos kitoniškumo diagnozę. — Ak, taip, štai ji. Pasirodo, panelė Dukein serga bipoline depresija, kuri — tą jums patvirtintų daktaras Ašeris — yra labai rimta psichinė liga. Šio sutrikimo kamuojami *žmonės* linkę smurtauti, jų elgesys nenuspėjamas. Tokie dalykai paveldimi; jos mama taip pat sirgo šia liga.

Neįtikėtina.

Lietus daužė stogą. Stiprėjantis vėjas baladojo salės duris.

— Tiesą sakant, jos motina prieš keturiolika metų nužudė jos tėvą.

Visa salė aiktelėjo.

Žaidimas. Setas. Mačas.

Visi suošė vienu metu.

— Ponios ir ponai, prašau tylos, — direktorius Harperis mėgino visus nuraminti, bet jo žodžiai buvo lyg degtukas, prikištas prie sauso krūmo. Ugniai plykstelėjus jos sustabdyti buvo nebeįmanoma.

Po dešimties minučių salė nurimo, bet Lina nenusiramino nė kiek. It savo jutau jos tvinksinčią širdį ir gerklę gniaužiantį tramdomų ašarų gumulą. Sprendžiant pagal lauke pilančią liūtį, tvardytis jai buvo sunku. Stebėjausi, kaip ji dar nepabėgo iš salės, bet ji arba buvo per daug narsi, arba per daug priblokšta ir negalėjo pajudėti.

Mačiau, kad ponia Linkoln meluoja. Netikėjau, kad Lina būtų buvusi gydymo įstaigoje, kaip netikėjau, kad „angelai“ norėtų apsaugoti Džeksono vidurinės mokinius. Tik nesupratau, ar ponia Linkoln meluoja dėl kito dalyko — esą Linos mama nužudžiusi jos tėvą.

Vis dėlto žinojau, kad noriu nudėti ponią Linkoln. Linko mamą pažinojau visą gyvenimą, bet pastaruoju metu nebegalėjau apie ją galvoti. Ji nebeatrodė panaši į moterį, kuri kadaise nuplėšė nuo sienos kabelinės televizijos priedėlį ar valandų valandas pamokslaudavo mums apie abstinencijos privalumus. Tai, kas vyko dabar, neatrodė panašu į jos erzinančius, bet vis dėlto nekaltus užmojus. Šįkart viskas buvo kerštingiau ir labiau asmeniška. Negalėjau suvokti, kodėl ji taip baisiai nekenčia Linos.

Ponas Holingsvortis mėgino paimti vadžias į savo rankas.

— Nagi, gerbiamieji, nusiraminkite. Ponia Linkoln, dėkoju, kad radote laiko dalyvauti šį vakarą. Norėčiau peržiūrėti tuos dokumentus, jei jūs nieko prieš.

Aš vėl atsistojau.

— Visa tai juokinga. Kodėl tiesiog nepadegate jos, kad įsitikintumėte, ar ji sudegs?

Ponas Holingsvortis mėgino suvaldyti posėdį, kuris jau buvo bevirstąs Džerio Springerio šou.

— Pone Veitai, sėskite arba būsite išprašytas lauk. Daugiau šiame posėdyje panašių protrūkių nebus. Peržiūrėjau raštiškus liudytojų parodymus apie nutikusius įvykius ir, man regis, šis dalykas gana nesudėtingas; yra tik vienas protingas sprendimas.

Kažkas subildėjo, ir salės gale plačiai atsivėrė didžiulės metalinės durys. Kartu su lietaus šuorais į vidų įsiveržė vėjo gūsis.

Ir dar kai kas.

Į gimnastikos salę dideliais žingsniais atsainiai įžygiavo Meikonas Reivenvudas juodu kašmyro apsiaustu ir griežtu pilku su šviesiais ruoželiais kostiumu. Įsikibusi jam į parankę ėjo Mariana Aškroft. Mariana nešėsi nedidelį languotą skėtį, vos apsaugantį ją nuo lietaus. Meikonas skėčio neturėjo, bet buvo visiškai sausas. Paskui juos kėblino Baubas, juodi jo šeriai buvo drėgni ir pasišiaušę — buvo aišku, kad jis labiau vilkas nei šuo.

Lina atsigręžė oranžinėje plastikinėje kėdėje ir akimirksniu paaiškėjo, kokia jaučiasi pažeidžiama. Jos akyse pamačiau palengvėjimą ir supratau, kaip jai sunku nusėdėti, susiturėti ir raudant nepulti jam į glėbį.

Meikono akys blykstelėjo jos pusėn ir ji vėl įsitaisė kėdėje. Tarp eilių jis nužingsniavo Mokyklos tarybos narių link.

— Atleiskite, kad vėluojame. Labai jau klastingas šįvakar oras. Atsiprašau, jei sutrukdžiau. Jei teisingai išgirdau, jūs ką tik ketinote padaryti kažką *protinga*?

Ponas Holingsvortis atrodė sutrikęs. Tiesą sakant, dauguma žmonių salėje atrodė sutrikę. Nė vienas nebuvo matęs gyvo Meikono Reivenvudo.

— Atleiskite, pone. Nežinau, kas manote esąs, bet dabar vyksta nagrinėjimas. Ir negalima čia vestis to... to šuns. Į mokyklos teritoriją įleidžiami tik tarnybiniai gyvūnai.

— Puikiai suprantu. Tiesiog Baubas Redlis man padeda regėti.

Nesusilaikiau nenusišypsojęs. Ko gero, tai buvo tiesa. Baubas pasipurtė, vanduo nuo permirkusio šlapio jo kailio aptaškė visus, sėdinčius šalia tako.

— Na, pone?..

— Reivenvudas. Meikonas Reivenvudas.

Iš suolų vėl pasigirdo aikčiojimai, paskui eilėmis nuvilnijo kuždesys. Nuo mano gimimo miestelis laukė šios dienos. Vien nuo šio vaizdo galėjai justi salėje kylančią temperatūrą. Labiau už viską, už *viską* Gatlinas mėgo reginius.

— Gatlino ponios ir ponai, kaip malonu pagaliau su jumis visais susitikti. Tikiuosi, pažįstate mano brangią draugę, dailiąją daktarę Aškroft. Ji buvo labai maloni ir sutiko palydėti mane šį vakarą, nes aš ne itin gerai pažįstu mūsų gražųjį miestelį.

Mariana pamojavo ranka.

— Leiskite dar kartą atsiprašyti, kad vėluojame; prašome tęsti. Esu tikras, kaip tik ketinote paaiškinti, kad mano dukterėčiai pateikti kaltinimai yra visiškai be pagrindo, ir paraginti šiuos vaikus eiti namo ir gerai išsimiegoti prieš rytojaus pamokas.

Minutėlę atrodė, lyg ponas Holingsvortis būtų įtikintas kaip tik taip pasielgti, ir aš klausiau savęs, gal dėdė Meikonas turi tokių pat įtikinėjimo galių kaip Ridlė. Moteris aukšta, į bičių avilį panašia šukuosena kažką sukuždėjo ponui Holingsvorčiui ir šis, regis, prisiminė nutrūkusią savo minčių giją.

— Ne, pone, aš ne tai ketinau padaryti, visai ne tai. Tiesą sakant, jūsų dukterėčiai pateikti kaltinimai yra ganėtinai rimti. Regis, yra liudytojų, mačiusių aptariamus įvykius. Remdamasis rašytiniais liudijimais ir šiam posėdžiui pateikta medžiaga, manau, kad mums neliks kitos išeities, kaip tik ją pašalinti.

Meikonas mostelėjo ranka Emilės, Savanos, Šarlotės ir Edenos link.

— Ar šitos yra jūsų *liudytojos*? Banda lakios vaizduotės mažų mergyčių, iš aukšto žiūrinčių į tai, kas ne jų nosiai.

Ponia Snou pašoko.

— Ar norite pasakyti, kad mano duktė meluoja?

Meikonas nusišypsojo kino žvaigždės šypsena.

— Visai ne, mieloji. Aš *sakau*, kad jūsų duktė meluoja. Neabejoju, kad jaučiate skirtumą.

— Kaip drįstate! — Linko mama puolė it laukinė katė. — Neturite teisės būti čia ir skubinti posėdį.

Mariana nusišypsojo ir žengė priekin.

— Kaip sakė vienas didis žmogus, „bet kokia neteisybė visur kelia grėsmę teisybei“. O šioje salėje, ponia Linkoln, teisybės aš nematau.

— Baikite čia savo Harvardo paskaitas.

Spragtelėdama Mariana ėmė glausti skėtį.

— Netikiu, kad Martinas Liuteris Kingas jaunesnysis būtų lankęs Harvardą.

Autoritetingai prabilo ponas Holingsvortis:

— Faktas tas, kad, pasak liudytojų, panelė Dukein įjungė priešgaisrinę sistemą, tuo Džeksono vidurinės mokyklos turtui

padarydama tūkstančių dolerių žalą, ir nustūmė panelę Ašer nuo scenos, dėl ko panelė Ašer patyrė sužalojimus. Vien dėl to turime pagrindo pašalinti ją iš mokyklos.

Mariana garsiai atsiduso ir suglaudė skėtį.

— „Sunku išlaisvinti kvailius nuo grandinių, kurias jie garbina“, — ji reikšmingai pažvelgė į ponią Linkoln. — Volteras, dar vienas žmogus, nesimokęs Harvarde.

Meikonas liko ramus, o tai, regis, visus dar labiau erzino.

— Pone?

— Holingsvortis.

— Pone Holingsvorti, būtų apmaudu, jei šitaip tęstumėte ir toliau. Matote, didžiojoje Pietų Karolinos valstijoje įstatymas draudžia neleisti nepilnamečiui lankyti mokyklos. Ugdymas yra privalomas, vadinasi, būtinas. Negalite be jokio pagrindo išvyti iš mokyklos nekaltą mergaitę. Tos dienos jau baigėsi, net Pietuose.

— Kaip jau paaiškinau, pone Reivenvudai, mes turime pagrindo ir galios pašalinti jūsų dukterėčią.

Ponia Linkoln pašoko.

— Negalite netikėtai čia išdygti ir kištis į miesto reikalus. Metų metus neišeidavote iš namų! Kas jums davė teisę reikšti nuomonę apie tai, kas vyksta miestelyje arba su mūsų vaikais?

— Ar kalbate apie tą savo marionečių kolekciją, vilkinčią kaip kas ten tokie — vienaragiai? Atleiskite, mano prastas regėjimas, — Meikonas mostelėjo „angelų“ link.

— Tai angelai, pone Reivenvudai, ne vienaragiai. Nesitikiu, kad atpažinsite mūsų Viešpaties pasiuntinius, nes neprisimenu mačiusi jus bažnyčioje.

— Ponia Linkoln, „kas iš jūsų be nuodėmės, tegu pirmas sviedžia akmenį“, — Meikonas šiek tiek patylėjo, lyg manytų, kad poniai Linkoln prireiks vienos kitos akimirkos jo žodžiams suvokti. — O dėl pirmos jūsų pareikštos minties, ponia Linkoln, tai jūs visiškai teisi. Daug laiko praleidžiu namie, ir man tai patinka. Tai tikrai kerinti vieta. Bet gal turėčiau daugiau laiko leisti mieste, kartu su jumis visais. Viską truputį supurtyti — nerandu geresnio išsireiškimo.

Ponia Linkoln atrodė paklaikusi, o ARD narės sukiojosi savo vietose, nervingai žvilgčiojo viena į kitą apie tai pagalvojusios.

— Tiesą sakant, jei Lina nebegrįš į Džeksono vidurinę, ją reikės mokyti namie. Tikriausiai turėčiau pakviesti kartu pagyventi dar kelis jos pusbrolius ir pusseseres. Nenorėčiau, kad ji prarastų socialinį lavinimo aspektą. Kai kurios jos pusseserės išties žavios. Beje, vieną tikriausiai matėte savo mažame viduržiemio karnavale.

— Tai buvo ne karnavalas...

— Prašau man atleisti. Pamaniau, kad akį rėžiančios suknelės — karnavalo kostiumai.

Ponia Linkoln nuraudo. Ji jau nebebuvo tik moteris, mėginanti uždrausti knygas. Tai buvo moteris, su kuria geriau nejuokauti. Sunerimau dėl Meikono. Nerimavau dėl mūsų visų.

— Būkime sąžiningi, pone Reivenvudai. Šiame mieste jums nėra vietos. Jūs nesate jo dalis, kaip ir jūsų dukterėčia, — tai akivaizdu. Nemanau, kad turite teisę ko nors reikalauti.

Meikono veidas šiek tiek persimainė. Jis sukiojo aplink pirštą žiedą.

— Ponia Linkoln, vertinu jūsų atvirumą ir pasistengsiu būti su jumis nė kiek ne mažiau atviras. Tikrai, padarytumėte didelę klaidą, visi šiame miestelyje padarytų klaidą, jei toliau gvildentų šį klausimą. Matote, aš turiu daugybę išteklių. Maža to, netgi esu šioks toks švaistūnas. Jei mėginsite uždrausti mano dukterėčiai grįžti į Stounvolo Džeksono vidurinę mokyklą, būsiu priverstas išleisti šiek tiek savo turto. Kas žino, gal atidarysiu čia „Wal-Martą“.

Tribūnomis vėl nuvilnijo aikčiojimai.

— Ar tai grasinimas?

— Nė iš tolo. Taip jau sutapo, kad aš dar valdau žemę, ant kurios pastatytas „Pietų komforto“ viešbutis. Jo uždarymas būtų itin nepatogus jums, ponia Snou, nes jūsų vyrui tektų gerokai tolėliau pavažiuoti, kad susitiktų su savo damomis, dėl to, neabejoju, jis būtų priverstas nuolat vėluoti vakarienės. Juk tai būtų nepriimtina, tiesa?

Ponas Snou plykstelėjo it burokas ir susirietė už dviejų vaikinų iš futbolo komandos, bet Meikonas dar tik pradėjo.

— O jūs, pone Holingsvorti, man labai matytas. Kaip ir ta įspūdinga konfederatų gėlė jums iš kairės, — Meikonas parodė į ponią iš Mokyklos tarybos, sėdinčią greta. — Ar aš judviejų anksčiau kur nors nesu matęs? Galėčiau prisiekti...

Ponas Holingsvortis kiek susvyravo.

— Nieko panašaus, pone Reivenvudai. Esu vedęs vyras!

Meikonas nukreipė savo dėmesį į plinkantį vyriškį, sėdintį kitoje pono Holingsvorčio pusėje.

— Pone Ebitai, o jei nuspręsčiau nebenuomoti žemės „Veivardo šuniui“, kur jūs vakarais mėgstate pasilinksminti, kai jūsų žmona mano, kad studijuojate „Gerosios Biblijos studijų grupėje“?

— Vilsonai, kaip tu galėjai! Dengtis mūsų visagaliu Viešpačiu! Kaip mane gyvą matai, tu liepsnosi pragare! — Ponia Ebit stvėrė rankinę ir ėmė brautis išėjimo link.

— Rozalija, tai netiesa!

— Nejaugi? — Meikonas nusišypsojo. — Net sunku įsivaizduoti, ką papasakotų Baubas, jei mokėtų kalbėti. Žinote, jis apibėga visus mūsų gražiojo miestelio kiemus ir automobilių aikšteles, kertu lažybų, jis šio to prisižiūrėjęs.

Aš užgniaužiau juoką.

Išgirdęs savo vardą Baubas pastatė ausis, ir daugelis ėmė muistytis savo vietose, lyg Baubas galėtų prasižioti ir prabilti. Po Helovino nakties manęs tai nebenustebintų, o turint galvoje Meikono Reivenvudo reputaciją, niekas Gatline taip pat nebūtų per daug sukrėstas.

— Kaip matote, šiame mieste gyvena ne taip mažai žmonių, kurių sąžiningais nepavadinsi. Tad galite įsivaizduoti mano susirūpinimą, kai sužinojau, kad keturios paauglės yra vienintelės šių piktų kaltinimų, mestų mano šeimai, liudytojos. Ar mums visiems nebūtų geriau, jei nutrauktume šią bylą? Pone, argi tai nebūtų *džentelmeniška*?

Atrodė, kad ponas Holingsvortis tuoj apsivems, o greta jo sėdinti moteris, regis, vylėsi prasmegti skradžiai. Ponas Ebitas, kurio vardo niekas nebuvo minėjęs, kol jo neištarė Meikonas, jau buvo išbėgęs paskui žmoną. Likusieji tribunolo nariai atrodė mirtinai išsigandę, tarytum dabar bet kurią akimirką Meikonas Reivenvudas arba jo šuo būtų galėję visam miesteliui išpasakoti jų mažas bjaurias paslaptis.

— Pone Reivenvudai, manau, jūs teisus. Gal mums reikėtų giliau *panagrinėti* tuos kaltinimus, prieš gvildenant šią problemą. Iš tikrųjų gali būti nenuoseklumų.

— Išmintingas sprendimas, pone Holingsvorti. Labai išmintingas sprendimas, — Meikonas priėjo prie mažo stalelio, prie kurio sėdėjo Lina, ir pasiūlė savo ranką. — Dabar eime, Lina. Jau vėlu. Tau rytoj į mokyklą. — Lina atsistojo dar tiesesnė nei įprastai. Lietus nurimo iki švelnaus teškenimo. Mariana užsirišo ant galvos šaliką ir visi trys nuėjo tarpueiliu. Paskui juos išdūlino Baubas. Nė vienas į nieką nė nežvilgtelėjo.

Ponia Linkoln pašoko ant kojų.

— Jos motina žudikė! — sušuko ji rodydama į Liną.

Meikonas staiga apsisuko ir jų akys susitiko. Jo veide buvo kažkas tokio — ta pati išraiška, atsiradusi, kai parodžiau jam Ženevjevos medalioną. Baubas grėsmingai suurzgė.

— Būk atsargi, Marta. Nežinia, kada mudu vėl susidursime.

— Ak, Meikonai, bet aš juk žinau, — ji nusišypsojo, bet tai nė kiek nepriminė šypsenos. Nežinau, kas tarp jų praplaukė, bet neatrodė, kad Meikonas tebekariautų su ponia Linkoln.

Mariana vėl išskleidė skėtį, nors jie dar nebuvo išėję į lauką. Diplomatiškai nusišypsojo miniai.

— Viliuosi visus pamatyti bibliotekoje. Primenu, šiokiadieniais dirbame iki šeštos.

Ji linktelėjo salei.

— „Ką turime be bibliotekų? Neturime nei praeities, nei ateities.“ Paklauskite Rėjaus Bredberio. Arba nueikite pas Šarlotę ir patys pasiskaitykite ant viešosios bibliotekos sienos, — Meikonas paėmė Marianos ranką, bet ji dar buvo nebaigusi. — O jis, ponia Linkoln, taip

pat nesimokė Harvarde. Net koledžo nelankė.

Sulig tais žodžiais jie dingo.

12.19

Baltos Kalėdos

Manau, po Drausmės komiteto posėdžio niekas netikėjo, kad kitą dieną Lina pasirodys mokykloje. Vis dėlto, kaip ir maniau, ji pasirodė. Daugiau niekas nežinojo, kad kartą ji buvo netekusi teisės lankyti mokyklą. Ji neketino leistis, kad ši teisė iš jos vėl būtų atimta. Visiems kitiems mokykla buvo kalėjimas. Linai ji reiškė laisvę. Tik tai buvo nebesvarbu, nes tą dieną Lina Džeksono vidurinėje tapo vaiduokliu — niekas į ją nežiūrėjo, su ja nesikalbėjo, nesisėdo greta jos prie stalo, stadione ant suolo, mokykliniame suole. Iki ketvirtadienio pusė mokyklos vilkėjo „Džeksono angelų“ marškinėlius su tais baltais sparnais ant nugarų. Iš to, kaip į ją žiūri mokytojai, buvo galima spręsti, kad pusė jų taip pat mielai apsivilktų tuos marškinėlius. Penktadienį grąžinau savo krepšinio uniformą. Nebesijaučiau esąs vienoje komandoje su visais.

Treneris įsiuto. Baigęs šaukti jis tik papurtė galvą.

— Veitai, pakvaišai. Pažiūrėk, kaip tau klostosi šis sezonas, o tu jį meti dėl kažkokios merginos.

Supratau iš balso. *Kažkokios merginos.* Senio Reivenvudo dukterėčios.

Vis dėlto niekas nė vienam iš mudviejų nepasakė blogo žodžio, bent jau į akis. Jei ponia Linkoln buvo privertusi juos bijoti Dievo, Meikonas Reivenvudas Gatlino žmonėms davė pretekstą prisibijoti kai ko daugiau. Tiesos.

Stebėjau vis mažėjančius skaičius ant Linos sienos ir rankos, ir galimybė ką nors pakeisti vis labiau tirpo. O jei negalėsim to išvengti? Jei Lina buvo teisi, ir po jos gimtadienio mano pažįstama mergina išnyks? Lyg niekada nebuvusi.

Teturėjome tik „Mėnulių knygą“. Ir vis atkakliau mėginau neįsileisti vienos minties, neduodančios ramybės man ir Linai.

Nebuvau tikras, ar vien knygos pakaks.

TARP GALIOS ASABU IRA DWI SUSIJUSIOS JEGOS, ISZ KURIU KILA WISI BURTAI, TAJ TAMSA IR SZWIESA.

— Manau, mums reikia perprasti visa tai, kas susiję su tamsa ir šviesa. Kaip manai, ar galėtume prisikasti prie gerosios dalies? Tos dalies, kuri vadinama „Pašaukimo dienos spragos“? Kaip įveikti niršųjį kataklistą? Kaip pasukti laiko tėkmę atgal? — Buvau nusivylęs, o Lina jau kurį laiką nesikalbėjo.

Nuo šaltų stadiono suolų, kur mudu sėdėjome, mokykla atrodė

ištuštėjusi. Turėjome būti gamtamokslinių projektų konkurse ir stebėti Alisą Milkhauz, mirkančią acte kiaušinį, klausytis Džeksono Frimano įrodinėjimo, kad visuotinis atšilimas pramanytas, ir Anės Hanikat siūlymo, kaip Džeksono vidurinę paversti žaliąja mokykla. Gal „angelai“ ketina pradėti perdirbinėti savo skrajutes.

Spoksojau į algebros vadovėlio antrąją dalį, kyšančią iš mano kuprinės. Atrodė, kad nėra nieko, ko būtų verta mokytis. Per pastaruosius kelis mėnesius pakankamai išmokau. Lina buvo už milijono mylių, vis dar įnikusi į knygą. Pradėjau ją nešiotis kuprinėje bijodamas, kad Ama suras, jei paliksiu savo kambaryje.

— Čia daugiau parašyta apie kataklistus.

DIDZIAUSIA ISZ TAMSIUJU ASABU, TURINCZIU GALIOS PASAULIUI IR POZEMINIAM PASAULIUI, IRA KATAKLISTAS. DIDZIAUSIA ISZ SZWIESIUJU ASABU, TURINCZIU GALIOS PASAULIUI IR POZEMINIAM PASAULIUI, IRA TALENTAS. JEI NERA WIENO, NEGALI BUTI IR KITO, KAIP BE TAMSOS NEGALI BUTI SZWIESOS.

— Matai? Tu netapsi tamsiąja. Esi šviesioji, nes esi talentas.

Lina papurtė galvą ir parodė į kitą pastraipą.

— Nebūtinai. Taip galvoja mano dėdė. Bet paklausyk...

ATEJUS LAJKUI PASZAUKTI, PAAJSZKES TIESA. KAS ATRODO TAMSUS, GALI BUTI RISZKIAUSIA SZWIESA, KAS ATRODO SZYVIESUS, GALI BUTI DIDZIAUSIA TAMSA.

Ji buvo teisi, nieko negali žinoti.

— Tuomet viskas darosi labai sudėtinga. Net nesu tikras, ar suprantu šituos žodžius.

NES TAMSUS PROTAS IZIEBE TAMSIA UGNI, O TAMSI UGNIS SUKURE WISUS DEMONU PASAULIO IR TAMSIUJU BEI SZWIESIUJU KERETOJU LILUMUS. BE WISOS GALIOS NEGALI BUTI JOKIOS GALIOS. TAMSI UGNIS SUKURE DIDZIA TAMSA IR DIDZIA SZWIESA. VISA GALIA IRA TAMSI GALIA, NES TAMSI GALIA IRA NET SZWIESOJE.

— Tamsus protas? Tamsi ugnis? Kas tai — kerėtojų didysis sprogimas?

— O kas tie lilumai? Niekada nieko panašaus negirdėjau, bet vėlgi, man niekas nieko nesako. Net nežinojau, kad mama gyva, — ji bandė pasirodyti kandi, bet jos balse girdėjau skausmą.

— Gal lilumai — senovinis kerėtojų pavadinimas ar kas nors panašaus.

— Kuo daugiau randu, tuo mažiau suprantu.

Ir mums lieka vis mažiau laiko.

Patylėk.

Nuaidėjo skambutis ir aš atsistojau.

— Eini?

Ji papurtė galvą.

— Dar pabūsiu čia.

Viena šaltyje. Taip nutikdavo vis dažniau; nuo Drausmės komiteto posėdžio ji net nepažvelgė man į akis, lyg būčiau vienas jų. Negalėjau jos kaltinti žinodamas, kad visa mokykla ir pusė miestelio apskritai nusprendė, kad ji yra psichiatrijos ligoninėje gydyta bipoline depresija serganti žudikės duktė.

— Anksčiau ar vėliau pasirodyk pamokose. Neduok direktoriui Harperiui dar daugiau pagrindo.

Atsigręžusi ji pažvelgė į pastatą.

— Nesuprantu, kodėl dabar tai turėtų būti svarbu.

Visą popietę jos niekur neradau. Jei ir buvo galima ją rasti, ji nesiklausė. Per chemijos pamoką ji nedalyvavo periodinės lentelės apklausoje.

Tu nesi tamsioji, Lina. Aš suprasčiau.

Per istorijos pamoką jos nebuvo, kai inscenizavome Linkolno ir Duglaso polemiką, o ponas Li mėgino priversti mane argumentuoti už vergiją. Tikriausiai kaip bausmę už kokį nors „liberalų“ rašinį, kurį parašysiu ateityje.

Nepasiduok jų spaudimui. Jie visiškai nesvarbūs.

Per AŽK pamoką jos nebuvo, aš turėjau stovėti prieš klasę ir ženklais parodyti „Žibėk, žibėk, maža žvaigždute“, o visa likusi krepšinio komanda sėdėjo kvailai šaipydamasi.

Lina, aš niekur neisiu. Negali nuo manęs atsiriboti.

Kaip tik tada supratau, kad ji gali.

Kai atėjo pietų metas, aš nebegalėjau ilgiau kęsti. Palaukiau jos išeinančios iš trigonometrijos pamokos ir nusitempiau į koridoriaus pašalę. Kuprinę numečiau ant grindų. Suėmiau jos veidą rankomis ir įkvėpiau jos aromato.

Itanai, ką darai?

Štai ką.

Abiem rankomis trūktelėjau į save jos veidą. Kai mūsų lūpos susilietė, jutau savo kūno šilumą, besismelkiančią į jos šaltį. Jutau jos kūną susiliejant su manuoju, nepaaiškinamą trauką, kuri nuo pat pradžių mus jungė ir suvedė vėl. Atsakydama į mano prisilietimą Lina numetė knygas ir rankomis apsivijo aplink kaklą. Man ėmė svaigti galva.

Suskambo skambutis. Ji aiktelėjo ir atšlijo. Pasilenkiau pakelti jos knygos, Bukovskio „Prakeiktųjų pramogos“, ir aptrinto spirale susegto sąsiuvinio. Tiesą sakant, sąsiuvinis jau buvo beveik suplyšęs — pastaruoju metu ji turėjo apie ką rašyti.

Nereikėjo tau taip daryti.

O kodėl ne? Tu mano mergina, ir aš tavęs pasiilgau.

Itanai penkiasdešimt keturios dienos. Turime tik tiek. Laikas baigti apsimetinėtu kad galime ką nors pakeisti. Bus lengviau, jei abu susitaikysime.

Tai ji pasakė kažkaip ypatingai, lyg kalbėtų ne vien apie savo gimtadienį. Kalbėjo apie kitus dalykus, kurių negalime pakeisti.

Ji nusisuko, bet aš pastvėriau jos ranką jai dar nespėjus atsukti man nugaros. Jei ji nori pasakyti, ką ir numanau, norėjau, kad pasakytų žiūrėdama į mane.

— Lina, ką turi galvoje? — vos prisiverčiau paklausti.

Ji nusuko akis į šalį.

— Itanai, žinau, manai, kad gali būti laiminga pabaiga, gal ir aš kurį laiką taip maniau. Bet mudu gyvename skirtinguose pasauliuose, ir mano pasaulyje, jei ko nors labai nori, vien norėti nepakanka, — ji vengė mano žvilgsnio. — Tiesiog mudu per daug skirtingi.

— Tai dabar jau per daug skirtingi? Po visko, ką patyrėme? — prabilau garsiau. Pora moksleivių atsisuko ir įsistebeilijo į mane. Į Liną jie net nežiūrėjo.

Mes skirtingi. Tu mirtingasis, o aš kerėtoja; tie pasauliai gali kirstis, bet niekada nebus tokie patys. Mums nelemta gyventi abiejuose.

Ji norėjo pasakyti, kad *jai* nelemta gyventi abiejuose. Emilė ir Savana, krepšinio komanda, ponia Linkoln, ponas Harperis, „Džeksono angelai“ — visi pagaliau pasiekė savo.

Tai dėl Drausmės komiteto posėdžio, tiesa? Neleisk jiems...

Ne tik dėl posėdžio. Dėl visko. Itanai, man čia ne vieta. O tavo vieta čia.

Tai dabar aš vienas jų. Ar tų nori pasakyti?

Ji užsimerkė ir aš beveik mačiau jos mintis, susiraizgiusias galvoje.

Nesakau, kad tu kaip jie, bet esi vienas jų. Čia gyvenai visų gyvenimų. O kai viskas baigsis, kai mane pašauks, tu tebebūsi čia.

Tau vėl teks vaikščioti šiais koridoriais ir šiomis gatvėmis, o manęs tikriausiai čia nebebus. Bet tu būsi, ir niekas nežino, kaip ilgai; o juk pats sakei — Gatlino žmonės niekada nieko nepamiršta.

Dvejus metus.

Ką?

Aš čia būsiu dar dvejus metus.

Dveji metai — ilgas laiko tarpas būti nematomam. Patikėk, žinau.

Minutę mudu tylėjome. Ji tik stovėjo ir pešiojo popieriaus skutelius iš spiralinės savo sąsiuvinio nugarėlės.

— Pavargau kovoti. Pavargau dėtis, kad esu normali.

— Negali pasiduoti. Tik ne dabar, ne po visko. Neleisk jiems laimėti.

— Jie jau laimėjo. Laimėjo tą dieną, kai per anglų pamoką

sudaužiau langą.

Kažin kas jos balse man išdavė, kad ji nusivylusi ne tik Džeksonu.

— Ar nutrauki santykius ir su manim? — Laukiau sulaikęs kvėpavimą.

— Prašau, neapsunkink visko dar labiau. Ir aš to nenoriu.

Tuomet taip nedaryk.

Negalėjau kvėpuoti. Negalėjau galvoti. Lyg vėl, kaip per Padėkos vakarienę, būtų sustojęs laikas. Tik šįkart burtų nebuvo. Buvo priešingai.

— Tiesiog manau, šitaip bus lengviau. Tai nekeičia mano jausmų tau, — ji pakėlė į mane akis, dideles žalias akis, žėrinčias nuo ašarų. Paskui nusisuko ir nubėgo koridoriumi, kuris buvo toks tykus, kad galėjai girdėti krintantį pieštuką.

Linksmų Kalėdų, Lina.

Nieko neišgirdau. Ji dingo, ir aš su tuo niekada nesusitaikysiu; nei per penkiasdešimt tris dienas, nei per penkiasdešimt trejus metus, nei per penkiasdešimt tris šimtmečius.

Po penkiasdešimt trijų minučių sėdėjau vienas spoksodamas pro langą, nors taip sakyti būtų netikslu — valgykla buvo perpildyta. Gatlinas buvo papilkėjęs, — atslinko debesys. Nepavadinčiau jų audra; čia metų metus nesnigo. Jei pasisekdavo, gal kartą per metus sulaukdavom vieno kito sniego šuoro. Bet nuo tada, kai buvau dvylikos, nesnigo nė vienos dienos.

Norėjau, kad snigtų. Gaila, kad negaliu paspausti mygtuko ir atsukti to epizodo koridoriuje su Lina. Norėjau jai pasakyti, jog man nerūpi, kad visi miestelyje manęs nekenčia, nes tai nesvarbu. Prieš sutikdamas ją savo sapnuose, buvau paklydęs, o ji tą dieną per liūtį mane surado. Žinau, atrodo, lyg nuolat stengčiausi Liną išgelbėti, bet tiesa buvo ta, kad ji gelbėjo mane, ir dabar buvau nepasirengęs, jog ji liautųsi tai dariusi.

— Sveikas, žmogau, — prieš mane prie tuščio stalo ant suolo klestelėjo Linkas. — Kur Lina? Norėjau jai padėkoti.

— Už ką?

Iš kišenės Linkas išsitraukė sulankstytą sąsiuvinio lapą.

— Ji man parašė dainą. Neblogai, ką?

Negalėjau į lapą net žvilgtelėti. Su Linku ji kalbasi, su manimi — ne.

Linkas stvėrė gabalėlį mano nepaliestos picos.

— Klausyk, noriu tavęs paprašyti paslaugos.

— Žinoma. Ko reikia?

— Mudu su Ridle per atostogas važiuojame į Niujorką. Jei kas nors klaustų, tavo žiniomis, aš esu Savanoje, bažnyčios stovykloje.

— Savanoje nėra bažnyčios stovyklos.

— Taip, bet mano mama to nežino. Pasakiau jai, kad užsirašiau, nes jie turi kažkokią baptistų roko grupę.

— Ir ji patikėjo?

— Pastaruoju metu ji keistokai elgiasi, bet man vis tiek. Sakė, galiu važiuoti.

— Nesvarbu, ką sakė mama; tu negali važiuoti. Ne viską žinai apie Ridlę. Ji... pavojinga. Tau gali visko nutikti.

Jo akys užsidegė. Tokio Linko dar nebuvau matęs. Nors pastaruoju metu retai jį matydavau. Visą laiką leisdavau su Lina arba galvodamas apie ją, apie knygą, apie jos gimtadienį. Dalykus, apie kuriuos dabar sukasi mano pasaulis, ar bent sukosi, kol prieš valandą kai kas nenutiko.

— To ir viliuosi. Be to, man ta mergina žiauriai patinka. Ji tikrai kažkaip mane veikia, žinai? — Nuo mano padėklo jis paėmė paskutinį gabalėlį picos.

Vieną akimirką svarsčiau, ar nepapasakojus Linkui visko kaip seniau: apie Liną ir jos šeimą, apie Ridlę, Ženevjevą ir Itaną Karterį Veitą. Iš pradžių Linkas žinojo viską, bet nežinau, ar patikėtų tuo, ką išgirstų dabar, ar įstengtų patikėti. Kai kurių dalykų negali reikalauti net iš geriausio draugo. Dabar negalėjau rizikuoti netekti dar ir Linko, bet reikėjo ką nors daryti. Negalėjau leisti jam važiuoti su Ridle į Niujorką ar dar kur nors.

— Klausyk, žmogau, turi manimi pasikliauti. Nesusidėk su ja. Ji tik naudojasi tavimi. Liksi įskaudintas.

Jis rankoje suspaudė kokakolos skardinę.

— Baik. Jei su manimi susitikinėja karščiausia miesto mergina, tai būtinai ji turi manimi naudotis? Ko gero, manai esąs vienintelis, galįs pakabinti šaunią pupytę. Nuo kada pradėjai taip pūstis?

— Ne tą noriu pasakyti.

Linkas atsistojo.

— Manau, abu suprantame, ką nori pasakyti. Pamiršk, ko tavęs prašiau.

Buvo per vėlu. Ridlė jį suvystė. Kad ir ką sakyčiau, savo nuomonės jis nepakeis. O aš negalėjau tą pačią dieną netekti ir merginos, ir geriausio draugo.

— Klausyk, ne taip mane supratai. Aš nieko nesakysiu, juolab tavo mama su manimi vis tiek nesikalba.

— Šaunu. Nelengva turėti geriausią draugą, prilygstantį man puikia išvaizda ir gabumais, — Linkas paėmė nuo mano padėklo sausainį ir perlaužė per pusę. Tai galėjo būti ir purvinas sausainis „Twinkie“ nuo autobuso grindų. Ginčas baigtas. Ne merginos nosiai mudu sukiršinti, net jei ji sirena.

Emilė smalsiai jį apžiūrinėjo.

— Verčiau jau eik, kol Emilė neįskundė tavęs mamai. Tuomet

negalėsi važiuoti į jokią bažnyčios stovyklą — tikrą ar išgalvotą.

— Dėl jos nesijaudinu. — Bet jis jaudinosi. Nenorėjo per visas žiemos atostogas įstrigti namie su mama. Ir nenorėjo būti atstumtas komandos, visų Džeksono mokinių, net jei buvo per kvailas ar per ištikimas, kad suprastų.

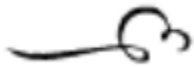

Pirmadienį padėjau Amai iš pastogės parnešti šventines puošmenas. Nuo dulkių man ašarojo akys; bent taip pasakiau sau. Radau visą mažą miestelį, apšviečiamą baltomis leputėmis, kurį mama kasmet išdėliodavo po Kalėdų eglute ant pluošto vatos — apsimesdavome, kad tai sniegas. Nameliai kažkada priklausė jos senelei, ir ji juos taip mylėjo, kad mylėjau juos ir aš, nors buvo padaryti iš prasto kartono, klijų ir blizgučių, o man bandant juos pastatyti pusė vis nuvirsdavo. „Itanai, seni daiktai vertesni už naujus, nes jie turi, ką papasakoti.“ Ji paimdavo seną skardinę mašinytę ir sakydavo: „Įsivaizduok mano prosenelę, žaidžiančią su šita mašinėle, statančią šį miestą po eglute, kaip dabar statome mes.“

Kada paskutinįsyk mačiau šį miestelį? Tada, kai dar buvo mama. Dabar jis atrodė mažesnis, kartonas labiau aplamdytas ir nudriskęs. Nė vienoje dėžėje neradau nei žmonių, nei gyvūnų. Miestelis atrodė apleistas ir mane tai liūdino. Be mamos jo žavesio nebeliko. Pasijutau ieškąs Linos.

Nieko nebėra. Dėžės stovi, bet viskas ne taip. Jos čia nėra. Tai net nebe miestelis. Ir ji niekada nepamatys tavęs.

Atsakymo nesulaukiau. Lina dingo arba išmetė mane iš galvos. Nežinau, kas būtų blogiau. Buvau visiškai vienišas, o dar blogiau, kai visi mato, koks esi vienišas. Tad pasukau į vienintelę vietą mieste, kur, žinojau, nieko nesutiksiu. Į Gatlino apygardos biblioteką.

— Teta Mariana?

Bibliotekoje buvo labai šalta; kaip paprastai, ji buvo tuščia. Spėju, kad po Drausmės komiteto posėdžio Mariana nesulaukė nė vieno lankytojo.

— Aš čia, — ji sėdėjo ant grindų, vilkėdama apsiaustu, iki juosmens apsikrovusi atverstomis knygomis, tarytum jos būtų ką tik nukritusios nuo lentynų. Laikė knygą ir garsiai skaitė, panirusi į pažįstamą knyginę ekstazę.

— “Matome Jį ateinat ir žinome, kad Jis mūsų,
Tas, kuris saulės šviesa ir lietumi
Kantrią žemę paverčia gėlynais.
Pasaulio Numylėtinis ateina...“

Ji užvertė knygą.

— Robertas Herikas. Tai Kalėdų giesmė, giedota karaliui Vaitholo rūmuose, — atrodė kaži kur nutolusi, kaip pastaruoju metu Lina, kaip dabar jaučiausi aš.

— Atsiprašau, aš jo nepažįstu. — Buvo taip šalta, kad jai kalbant mačiau iš burnos virstantį garą.

— Ką tau tai primena? Žemės pavertimas gėlynais ir pasaulio numylėtinis?

— Turite omenyje Liną? Guldau galvą, ponia Linkoln turėtų ką apie tai pasakyti, — atsisėdau šalia Marianos, tarp lentynų pasklido knygos.

— Ponia Linkoln. Kokia liūdna būtybė, — ji papurtė galvą ir ištraukė kitą knygą. — Dikensas mano, kad Kalėdos — tai laikas žmonėms „plačiai atverti savo aklinai užsklęstas širdis ir apie menkesnius žmones galvoti kaip apie sau lygius bendrakeleivius kelionėje į kapus, o ne kaip apie kitos rasės būtybes“

— Sugedo šildytuvas? Ar norite, kad iškviesčiau Gatlino elektriką?

— Aš jo nebuvau įjungusi. Tikriausiai dėl išsiblaškymo, — ji numetė knygą atgal į krūvą. — Gaila, Dikensas niekada nebuvo atvykęs į Gatliną. Aklinai užsklęstų širdžių čia mes rastume su kaupu.

Pakėliau knygą. Ričardas Vilburas. Atverčiau ją ir įsikniaubiau į puslapių kvapą. Dirstelėjau į žodžius. „Kas yra dviejų priešybė? Vienišas aš ir vieniša tu.“ Keista, jaučiausi kaip tik taip. Skubiai užverčiau knygą ir pažvelgiau į Marianą.

— Teta Mariana, ačiū, kad atėjote į posėdį. Viliuosi, dėl to jums nekilo rūpesčių. Jaučiuosi, lyg būčiau dėl visko kaltas.

— Tu nekaltas.

— Jaučiuosi lyg kaltas, — numečiau knygą ant grindų.

— Ką, gal dabar būsi visų tamsybių autorius? Gal tu išmokei ponią Linkoln neapykantos, o poną Holingsvortį baimės?

Sėdėjome abu apsupti kalno knygų. Ji ištiesė ranką ir suspaudė mano delną.

— Šį mūšį, Itanai, pradėjai ne tu. Bijau, kad ne tu jį ir baigsi, tiesą sakant, ir ne aš, — jos veidas surimtėjo. — Kai šįryt įėjau, šios knygos gulėjo krūvoje ant grindų. Nežinau, kaip jos čia atsidūrė nei kodėl. Vakar vakare išeidama užrakinau duris ir šį rytą jos tebebuvo užrakintos. Žinau tik tiek: sėdau jų peržiūrinėti, ir visos knygos, kiekviena iš jų, pasakojo man ką nors apie dabartinę šio miesto padėtį. Apie Liną, tave, net mane.

Papurčiau galvą.

— Tai sutapimas. Jau tokios tos knygos.

Ji ištraukė atsitiktinai paimtą knygą ir padavė man.

— Pamėgink pats. Atsiversk.

Paėmiau knygą.

— Kas tai?

— Šekspyras. „Julijus Cezaris“.

Atverčiau ir pradėjau skaityti:

— „Dažnai lemtis nuo mūsų tepriklauso.
Ir ne likimas, mielas mano Brutai,
O vien tik patys mes, deja, kalti,
Kad esame tokie bevaliai.“ **[* Vertė A. Churginas (vert. past.)]**

— Kuo čia dėtas aš?

Mariana įsižiūrėjo į mane pro akinius.

— Aš tik bibliotekininkė. Galiu duoti tau tik knygų. Negaliu duoti atsakymų, — ji vis tiek nusišypsojo. — Dėl lemties: jos šeimininkas tu ar žvaigždės?

— Apie ką kalbate, apie Liną ar apie Julijų Cezarį? Man nemalonu prisipažinti, bet šitos tragedijos aš neskaičiau.

— Lyg nežinočiau.

Likusį laiką praleidome rausdamiesi po krūvą, paeiliui skaitydami vienas kitam. Pagaliau supratau, ko čia atėjau.

— Teta Mariana, manau, man vėl reikia į archyvą.

— Šiandien? Ar neturi ką veikti? Bent pasirūpintum Kalėdų dovanėlėmis?

— Aš neperku dovanų.

— Išmintingai pasakyta. O dėl manęs, „apskritai man patinka Kalėdos... Nors ir negrabiai, jos vis dėlto išreiškia Ramybę ir Gerą valią. Bet kasmet tai daro vis negrabiau“.

— Vėl Dikensas?

— Forsteris.

Atsidusau.

— Negaliu paaiškinti. Manau, man reikia pabūti su mama.

— Žinau. Man jos taip pat trūksta.

Tiesą sakant, nemaniau, kad pasakysiu Marianai, ką jaučiu. Dėl mūsų miesto ir kaip viskas blogai klojasi. Dabar žodžiai strigo gerklėje, lyg juos tardamas kluptų kitas žmogus.

— Tik pamaniau, jei pabūčiau su jos knygomis, gal pasijusčiau kaip anksčiau. Gal galėčiau su ja pasikalbėti. Kartą mėginau nueiti į kapines, bet jutau, kad ten, žemėje, jos nėra. — Stebeilijau į kažkokią dėmelę ant kilimo.

— Žinau.

— Vis dar negaliu suvokti, kad ji ten. Netelpa į galvą. Kodėl mylimus žmones turėtume kišti į kažkokią nuošalią duobę? Šaltą, purviną ir pilną vabalų? Negali būti, kad po visko, po visko, kuo buvo, ji sulaukė tokios pabaigos, — mėginau apie tai negalvoti, negalvoti apie jos kūną, ten, apačioje, virstantį kaulais, purvu ir dulkėmis. Buvo

sunku suvokti, kad ji turi viską patirti viena, kaip dabar viską vienas išgyvenu aš.

— O kaip norėtum, kad baigtųsi? — Mariana uždėjo ranką man ant peties.

— Nežinau. Turėčiau... Kas nors turėtų pastatyti jai paminklą ar ką nors panašaus.

— Kaip generolui? Tavo mama skaniai iš to pasijuoktų, — Mariana apglėbė mane ranka. — Žinau, ką nori pasakyti. Jos ten nėra, ji čia.

Ji ištiesė ranką ir aš padėjau jai atsistoti. Visą kelią iki archyvo ėjome laikydamiesi už rankų, lyg vis dar būčiau vaikas, kurį ji prižiūrėdavo, kai mama dirbdavo archyve. Ji išsitraukė storą žiedą su raktais ir atidarė duris. Nėjo paskui mane.

Vėl atsidūręs archyve susmukau ant kėdės prie mamos stalo. Ant mamos kėdės. Ji buvo medinė, su Djuko universiteto emblema. Manau, gavo ją kaip apdovanojimą, nes baigė su pagyrimu ar panašiai. Kėdė buvo nepatogi, bet pažįstama, ir veikė raminamai. Traukiau į save seno lako kvapą, to paties lako, kurį tikriausiai uodžiau būdamas kūdikis, ir iškart pasijutau geriau, nei jaučiausi daugybę mėnesių. Jutau, kaip kvepia šūsnimis sudėtos knygos, suvyniotos į čežantį plastiką, senas trupantis rankraštis, dulkės ir pigios kartotekos dėžutės. Kvėpavau ypatingu savo ypatingos mamos planetos oru. Man atrodė, lyg būčiau septynerių ir sėdėčiau jai ant kelių, veidu įsikniaubęs į petį.

Panorau eiti namo. Be Linos, neturėjau daugiau kur eiti.

Nuo mamos stalo pakėliau mažą įrėmintą nuotrauką, beveik paslėptą tarp knygų. Nuotraukoje buvo ji ir tėtis, nufotografuoti kabinete mūsų namuose. Nuotrauka buvo nespalvota, padaryta labai seniai. Tikriausiai knygos aplankui, vienam iš jų ankstyvųjų projektų, kai tėtis dar buvo istorikas ir juodu dirbdavo kartu. Tada, kai turėjo juokingas šukuosenas ir mūvėjo bjaurias kelnes, o veidai spindėjo laime. Buvo sunku žiūrėti į nuotrauką, bet dar sunkiau ją padėti. Kai norėjau vėl padėti ją ant mamos stalo šalia dulkėtų knygų stirtų, mano žvilgsnis užkliuvo už vienos knygos. Ištraukiau ją iš po Pilietinio karo ginklų enciklopedijos ir Pietų Karolinos vietinių augalų katalogo. Nežinojau, kokia tai knyga. Tik pamačiau, kad joje įdėtas žymeklis — rozmarino šakelė. Nusišypsojau. Bent jau ne kojinė ar neplautas šaukštelis, kuriuo valgytas pudingas.

Gatlino apygardos jaunimo lygos valgių gaminimo knyga „Kepta višta su padažu“. Ji pati atsivertė ties vienu puslapiu. „Betės Berton pasukose troškinti pomidorai“, mėgstamas mamos patiekalas. Puslapiai kvepėjo rozmarinais. Atidžiau įsižiūrėjau į rozmarino šakelę. Ji buvo žalia, lyg vakar sode nuskinta. Mama nebūtų galėjusi jos čia įdėti, bet niekas kitas jų nekištų tarp puslapių. Mėgstamas mamos

receptas buvo pažymėtas pažįstamu Linos aromatu. Gal tikrai knygos mėgino man kažką pasakyti.

— Teta Mariana? Ar jūs ieškojote, kaip išsikepti pomidorų?

Ji įkišo galvą pro duris.

— Nejau manai, kad prisiliesčiau prie pomidoro, tuo labiau jį kepčiau?

Spoksojau į rozmariną rankoje.

— Aš tik pamaniau.

— Ko gero, tai vienintelis dalykas, dėl kurio mudvi su tavo mama nesutardavome.

— Ar galiu pasiskolinti šią knygą? Tik kelioms dienoms.

— Itanai, tau nereikia klausti. Čia tavo mamos daiktai; kad ir ką paimtum iš šio kambario, ji nebūtų prieštaravusi.

Norėjau paklausti Marianos apie rozmariną valgių gaminimo knygoje, bet neprisiverčiau. Niekam negalėjau jos parodyti nei su ja išsiskirti. Nors niekada netroškinau ir niekada gyvenime netroškinsiu nė vieno pomidoro. Pasikišau knygą po pažastimi ir Mariana palydėjo mane iki durų.

— Jei manęs prireiks, esu tavo paslaugoms. Tavo ir Linos. Žinai. Nėra nieko, ko dėl tavęs nepadaryčiau, — ji nubraukė man nuo akių plaukus ir apdovanojo šypsena. Ne mamos šypsena, bet viena mėgstamiausių mano mamos šypsenų.

Mariana apkabino mane ir suraukė nosį.

— Kvepi rozmarinais?

Gūžtelėjau pečiais ir išsprūdau pro duris į pilką dieną. Gal Julijus Cezaris buvo teisus. Gal atėjo laikas pasipriešinti savo ir Linos likimui. Kad ir kieno jis būtų rankose — mūsų ar žvaigždžių, — negalėjau tik sėdėti ir laukti, kol paaiškės.

Kai išėjau į lauką, snigo. Negalėjau patikėti. Pažvelgiau į dangų ir leidau sniegui kristi ant šąlančio veido. Didelės baltos purios snaigės supdamosi leidosi žemyn be jokio konkretaus tikslo. Tai nebuvo pūga, nieko panašaus. Tai buvo dovana, gal net stebuklas: baltos Kalėdos, visai kaip dainoj.

Priėjęs mūsų priebutį pamačiau ją sėdinčią ant laiptelių, vienplaukę, su nusmauktu gobtuvu. Tik pamatęs suvokiau, ką iš tiesų reiškė sniegas. Pasiūlymą taikytis.

Lina man nusišypsojo. Tą akimirką byrančios mano gyvenimo šukės vėl susidėliojo į vietas. Visa, kas buvo negerai, pasitaisė savaime; gal ne visai viskas, bet gana daug.

Prisėdau šalia jos ant laiptų.

— Ačiū, Lina.

Ji atsirėmė į mane.

— Tik norėjau, kad pasijustum geriau. Itanai, aš tokia sutrikusi. Nenoriu tavęs įskaudinti. Nežinau, ką daryčiau, jei kas nors tau atsitiktų.

Perbraukiau ranka jos drėgnus plaukus.

— Prašau nestumti manęs šalin. Neištverčiau, jei tektų prarasti dar vieną brangų žmogų, — atsegiau jos šiltą striukę, įkišęs ranką po švarkeliu apkabinau per juosmenį ir prisitraukiau arčiau. Bučiavau ją, o ji glaudėsi prie manęs, kol pajutome, kad jei nesiliausime, aikštelėje prie namų ištirps visas sniegas.

— Kas čia buvo? — paklausė ji gaudydama orą. Vėl ją bučiavau, kol nebegalėjau tverti ir atsitraukiau.

— Manau, tai vadinama likimu. Šito laukiau nuo pat žiemos pokylio, ir neketinu ilgiau laukti.

— Neketini?

— Ne.

— Na, teks dar truputį palūkėti. Man vis dar neleidžiama išeiti pas draugus. Dėdė Meikonas mano, kad aš bibliotekoje.

— Man nesvarbu, kad tau niekur neleidžiama eiti. Man leidžiama. Jei prireiks, persikelsiu gyventi į tavo namus ir miegosiu su Baubu jo guolyje.

— Jis turi miegamąjį. Miega lovoje su baldakimu.

— Dar geriau.

Ji nusišypsojo ir ištiesė mano ranką. Snaigės leidosi ir tirpo ant šiltos mūsų odos.

— Pasiilgau tavęs, Itanai Veitai, — ji pabučiavo mane. Ėmė snigti stipriau, nuo mūsų varvėjo. Galima sakyti, buvome radioaktyvūs. — Gal tu ir teisus. Turėtume kartu praleisti kiek galima daugiau laiko iki... — ji nutilo, bet aš žinojau, ką ji galvoja.

— Lina, mes ką nors sugalvosime. Prisiekiu.

Ji neryžtingai linktelėjo ir patogiai įsitaisė mano glėbyje. Jutau tarp mūsų sklindančią ramybę.

— Šiandien nenoriu apie tai galvoti, — vėl sugrįžusi į gyvenimą ji žaismingai mane stumtelėjo.

— Tikrai? Tai apie ką nori galvoti?

— Apie sniego angelus. Niekada nesame jų darę.

— Nejaugi? Jūs nedarote angelų?

— Į Virdžiniją persikėlėme tik keliems mėnesiams, tad niekada negyvenau, kur sninga.

Po valandos permirkę ir šlapi sėdėjome prie virtuvės stalo. Ama buvo išėjusi į „Stok ir vok“, ir mudu gėrėme karštą šokoladą, kurį pamėginau išvirti pats.

— Nesu tikra, kad karštas šokoladas verdamas būtent taip, —

paerzino mane Lina, kai į karštą pieną iš dubens grandžiau mikrobangų krosnelėje pašildytas šokolado drožles. Gėrimas išėjo rudas, baltas ir sušokęs į gumulus. Man atrodė puikus.

— Tikrai? Iš kur žinai? „Virtuve, prašyčiau karšto šokolado“, — žemu balsu pamėgdžiojau jos laibą balselį — pasigirdo keistai lūžinėjantis falcetas. Ji nusišypsojo. Buvau pasiilgęs tos šypsenos, nors nemačiau jos vos kelias dienas; pasiilgčiau, net jei nematyčiau vos kelias minutes.

— Jei prakalbome apie Virtuvę, tai man reikia eiti. Pasakiau dėdei, kad einu į biblioteką, o dabar ji jau uždaryta.

Nesitraukdamas nuo virtuvės stalo timptelėjau ir pasisodinau ją ant kelių. Dabar, kai vėl galėjau ją liesti, buvo sunku atsispirti norui nepaleisti jos iš glėbio. Pastebėjau, kad ieškau preteksto ją kutenti, liesti plaukus, rankas, kelius. Mus traukė vieną prie kito it magnetas. Ji atsišliejo man į krūtinę ir taip mudu sėdėjome, kol išgirdau viršuje šlepsint žingsnius. Ji liuoktelėjo nuo mano kelių kaip išgąsdinta katė.

— Nesijaudink, tai tėtis. Jis tik prausiasi po dušu. Dabar iš savo kabineto išeina tik nusiprausti.

— Jam vis blogiau, tiesa? — Ji suėmė mano ranką. Abu supratome, kad tai ne klausimas.

— Iki mamos mirties tėtis buvo ne toks. Paskui jis tiesiog kuoktelėjo, — daugiau sakyti nereikėjo; ganėtinai daug kartų ji girdėjo mano mintis. Apie tai, kaip mirė mama ir mes liovėmės kepę pomidorus, netekome kai kurių Kalėdų miestelio dalių, ir jos nebuvo šalia, kai reikėjo drąsiai pasipriešinti poniai Linkoln — viskas buvo kitaip.

— Man labai gaila.

— Žinau.

— Ar dėl to šiandien ėjai į biblioteką? Ieškoti mamos?

Nubraukiau plaukus jai nuo veido ir pažvelgiau į Liną. Linktelėjau, ištraukiau iš kišenės rozmariną ir atsargiai padėjau ant stalo.

— Eime. Noriu tau kai ką parodyti, — nukėliau ją nuo kėdės ir paėmiau už rankos. Drėgnomis kojinėmis nučiuožėme per senas medines grindis ir sustojome prie kabineto durų. Pažvelgiau į tėčio miegamąjį laiptų viršuje. Vanduo dušinėje net nebuvo paleistas; mes dar turime daug laiko. Pamėginau pasukti rankeną.

— Užrakinta, — Lina susiraukė. — Turi raktą?

— Palauk, žiūrėk, kas bus, — stovėjome ir žiūrėjome į duris. Taip stovėdamas jaučiausi kvailai, Lina tikriausiai jautėsi taip pat, nes pradėjo kikenti. Kai vos nesusijuokiau ir aš, durys pačios ėmė vertis. Ji liovėsi juoktis.

Tai ne kerai. Kerus aš jusčiau.

Manau, turėčiau įeiti vidun, arba abu turėtume įeiti.

Žengtelėjau atgal ir durys užsisklendė. Lina pakėlė rankas, lyg ketintų pasinaudodama savo galiomis man jas atidaryti. Švelniai paliečiau jos nugarą.

— Lina, manau, man reikia pačiam.

Vėl paliečiau rankeną. Durys atsisklendė ir prasivėrė, ir aš pirmą kartą po daugybės metų įžengiau į kabinetą. Jis tebebuvo tamsus ir baugus. Tapytas paveikslas, uždengtas paklode, tebekabėjo virš išblukusios sofos. Prie lango stovintis tėčio rašomasis stalas buvo nuklotas paskutinio jo romano lapais: šūsnys ant kompiuterio, šūsnys ant kėdės, šūsnys, skrupulingai išdėliotos ant persiško kilimo, patiesto ant grindų.

— Nieko neliesk. Jis supras.

Lina atsitūpė ir įsižiūrėjo į arčiausią krūvą. Paskui pakėlė popieriaus lapą ir įjungė varinę stalinę lempą.

— Itanai.

— Nejunk šviesos. Nenoriu, kad jis nusileidęs čionai sudirgtų. Nudėtų mane, jei sužinotų, kad buvau įlindęs. Jam niekas nerūpi, tik jo knyga.

Netardama nė žodžio ji padavė man popieriaus lapą. Jis visas buvo prikeverzotas. Žodžių nebuvo, — tik keverzonės. Stvėriau pluoštą arčiausiai gulinčių lapų. Jie buvo pribraižyti vingiuotų linijų ir įvairiausių figūrų. Pakėliau vieną lapą nuo grindų — nieko, tik mažytės apskritimų eilutės. Ėmiau versti balto popieriaus šūsnis, nuklojusias stalą ir grindis. Tik keverzonės ir figūros, daugybė tokių lapų. Nė vieno žodžio.

Tada supratau. Knygos nėra.

Mano tėvas nebuvo rašytojas. Jis net nebuvo vampyras.

Jis — beprotis.

Pasilenkiau susidedamas rankas ant kelių. Apsivemsiu. Turėjau tai nuspėti. Lina paglostė man nugarą.

Nieko baisaus. Tiesiog jam dabar labai sunku. Jis sugrįš pas tave.

Nesugrįš. Jo nebėra. Jos nebėra, dabar netenku ir jo.

Ką visą šį laiką veikė mano tėvas, vengdamas manęs? Kokia prasmė dieną miegoti, o visą naktį dirbti, jei nerašai didžiojo amerikietiško romano? Jei eilutė po eilutės keverzoji apskritimus? Vengi savo vienintelio vaiko? Ar Ama žino? Ar visi žino šitą pokštą, išskyrus mane?

Tu nekaltas. Nekankink savęs.

Šįkart aš praradau savitvardą. Manyje susikaupė pyktis ir aš nubloškiau nuo stalo nešiojamąjį kompiuterį; į orą pakilo popieriaus lapai. Trenkiau per varinę stalinę lempą ir nieko negalvodamas nutraukiau paklodę nuo virš sofos kabančio paveikslo. Paveikslas vartaliodamasis nukrito ant grindų ir nuvertė žemą knygų lentyną. Ant grindų nuskriejo krūva knygų ir pasklido ant kilimo.

— Pažvelk į paveikslą, — ji pastatė jį tarp knygų.

Tai buvo mano portretas.

Mano kaip konfederatų kareivio 1865-aisiais. Bet vis tiek mano.

Nė vienam iš mudviejų nereikėjo skaityti, kas pieštuku buvo parašyta ant kortelės kitoje rėmo pusėje, norint sužinoti, kas šis žmogus. Jam ant veido net karojo užkritusi tiesių rudų plaukų sruoga.

— Jau beveik laikas mums su tavimi susitikti, Itanai Karteri Veitai, — tariau ir tuo pat metu išgirdau laiptais plumpsintį tėvą.

— Itanai Veitai!

Apimta panikos Lina sužiuro į duris.

— Durys!

Jos užsitrenkė ir užsisklendė. Kilstelėjau antakį. Kažin, ar kada nors prie to priprasiu.

Pasigirdo beldimas į duris.

— Itanai, ar tu sveikas? Kas ten vyksta?

Nekreipiau į jį dėmesio. Nesumečiau, ką daugiau daryti, o į jį žiūrėti dabar nebūčiau pajėgęs. Tad pamačiau knygas.

— Žiūrėk, — atsiklaupiau ant grindų prie artimiausios knygos. Ji buvo atsivertusi ties trečiu puslapiu. Perverčiau lapą ir atsiverčiau ketvirtą puslapį, bet jis vėl sugrįžo atgal. Kaip kabineto durų užraktas. — Ar čia tu taip padarei?

— Ką tu kalbi? Negalime čia būti visą naktį.

— Mudu su Mariana dieną praleidome bibliotekoje. Kad ir kaip pamišėliškai tai skambėtų, ji manė, kad knygos kai ką mums nori pasakyti.

— Ką pasakyti?

— Nežinau. Apie likimą, ponią Linkoln ir tave.

— Mane?

— Itanai! Atidaryk duris! — Dabar tėtis jas daužė, bet pernelyg ilgai jis manęs čionai neįsileido. Atėjo mano eilė.

— Archyve radau mamos nuotrauką, darytą šiame kabinete, paskui radau valgių gaminimo knygą, ji atsivertė ties jos mėgstamu receptu, pažymėtu rozmarino šakele. Neseniai nuskinta šakele. Supranti? Tai kažin kaip siejasi su tavimi ir mano mama.

O dabar mes čia, lyg kažkokia jėga būtų norėjusi, kad čia ateitume. Arba, nežinau, dar kas nors.

— O gal tu tik apie tai pagalvojai, nes pamatei jos nuotrauką.

— Gal, bet pažvelk čia, — perverčiau prieš mane gulinčios „Konstitucinės istorijos“ lapą, atversdamas ketvirtą puslapį. Vos man jį atvertus, lapas vėl atsivertė atgal.

— Keista, — ji pasisuko į kitą knygą. „Pietų Karolina: nuo lopšio iki kapo duobės“. Knyga buvo atsivertusi ties dvyliktu puslapiu. Lina atvertė vienuoliktą. Knyga vėl atsivertė ties dvyliktu.

Nusibraukiau plaukus nuo akių.

— Bet šitame puslapyje nieko neparašyta, tai diagrama. Marianos knygose buvo atsivertę tam tikri puslapiai, nes jos bandė mums kažką perduoti, lyg kokią žinią. Mamos knygos, regis, mums nieko nesako.

— Gal tai koks nors kodas.

— Mano mama siaubingai neišmanė matematikos. Ji buvo *rašytoja*, — tariau, lyg tokio paaiškinimo būtų gana. Bet aš matematiką išmaniau, ir mama tai žinojo geriau nei kas nors kitas.

Lina atidžiai apžiūrėjo kitą knygą.

— Pirmas puslapis. Tai titulinis lapas. Jame negali būti jokio turinio.

— Kam ji paliktų man kodą? — svarsčiau garsiai. Lina atsakė:

— Nes tu visada žinai, kaip baigsis filmas. Nes užaugai su Ama, detektyviniais romanais ir kryžiažodžiais. Gal tavo mama manė, kad suvoksi tai, ko daugiau niekas nesuprastų.

Tėvas be didelio entuziazmo daužė duris. Pažvelgiau į kitą knygą. Devintas puslapis, paskui tryliktas. Nė vienas skaičius ne didesnis už 26. Ir vis dėlto daugybė knygų turi daug daugiau puslapių...

— Abėcėlėje yra 26 raidės, tiesa?

— Taip.

— Taip ir bus. Mažiukas nenusėdėdavau ramiai bažnyčioje su sesutėmis, tad mama sugalvodavo man žaidimų kitoje bažnyčios programėlės pusėje. Kartuves, užšifruotus žodžius ir šitą, abėcėlinį kodą.

— Palauk, pasiimsiu rašiklį, — ji pastvėrė nuo stalo rašiklį. — Jei A yra 1, o B yra 2, leisk, parašysiu.

— Atsargiai. Kartais naudodavausi atbuliniu kodu, kai Z būdavo 1.

Mudu su Lina sėdėjome knygų rato vidury ir ėmėme knygą po knygos, o tėvas iš kitos pusės daužė duris. Aš jo nepaisiau, kaip lig šiol jis nepaisė manęs. Neketinau atsiliepti nei ką nors jam aiškinti. Tegu bent kartą pajunta, ką tai reiškia.

— 3, 12, 1,9, 13...

— Itanai! Ką ten veiki? Koks ten buvo triukšmas?

— 25, 15,21, 18, 19, 5, 12, 6.

Pažvelgiau į Liną ir ištiesiau lapą. Jau buvau ją aplenkęs.

— Manau... tai skirta tau.

Buvo taip aišku, lyg kabinete stovėtų mama ir savais žodžiais, savo balsu mums sakytų.

PAŠAUK SAVE

Ši žinia buvo Linai.

Nežinia, kokiu pavidalu, kokia prasme, kokioje visatoje, bet čia buvo mano mama. Mama tebebuvo mano mama, net jei gyveno tik knygose, durų sklendėse, keptų pomidorų ir seno popieriaus kvape.

Ji buvo gyva.

Kai pagaliau atidariau duris, už jų stovėjo tėtis, vilkintis vonios chalatu. Žvelgė pro mane į kabinetą, kur po visas grindis draikėsi išmėtyti jo įsivaizduojamo romano lapai, o atidengtas Itano Karterio Veito portretas buvo atremtas į sofą.

— Itanai, aš...

— Ką? Ketinai man pasakyti, kad mėnesių mėnesius kiūtojai užsirakinęs savo kabinete rašydamas šitai? — Pakėliau vieną suglamžytą lapą.

Jis dirstelėjo į grindis. Mano tėtis gal ir buvo pamišėlis, bet vis tiek pakankamai sveiko proto, kad suvoktų, jog išsiaiškinau tiesą. Lina sėdėjo ant sofos; atrodė, kad jai nepatogu.

— Kodėl? Tik tiek tenoriu žinoti. Ar apskritai buvo kokia nors knyga, ar tik bandei manęs šalintis?

Tėtis lėtai pakėlė galvą, jo akys buvo pavargusios ir pasruvusios krauju. Atrodė susenęs, lyg jį būtų palaužęs gyvenimas, vieną po kito siųsdamas nusivylimus.

— Aš tik norėjau būti arčiau jos. Kai esu čia, su jos knygomis ir daiktais, regis, ji nėra visai išėjusi. Vis dar galiu ją užuosti. Kepti pomidorai... — jo balsas nutilo, lyg būtų vėl nugrimzdęs į savo mintis, ir reta aiškaus proto akimirka dingo.

Praėjo pro mane į kabinetą ir pasilenkė, kad pakeltų apskritimų pripieštą lapą. Jo ranka virpėjo.

— Mėginau rašyti, — jis pažvelgė į mamos kėdę. — Tik nebežinau ką.

Jis toks ne dėl manęs. Aš buvau niekuo dėtas. Jis toks dėl mamos. Prieš kelias valandas panašiai jaučiausi bibliotekoje sėdėdamas tarp jos daiktų, mėgindamas pajusti, kad ji su manimi. Dabar žinojau, kad ji neišėjusi, ir viskas pasikeitė. Tėtis nežinojo. Jam ji neatrakinėjo durų ir nepalikinėjo žinučių. Jis neturėjo nė tiek.

Kitą savaitę, Kalėdų išvakarėse, sudūlėjęs ir išsiklaipęs kartoninis miestelis nebeatrodė toks mažas. Pakrypusi bažnyčios stogo smailė buvo savo vietoje, o ūkininko namas, jei gerai padėtas, negriūdavo. Žibėjo balti blizgučių klijai, o tas pats senas vatinis sniegas, ištikimas kaip laikas, tvirtai laikė miestelį.

Gulėjau ant pilvo išsitiesęs ant grindų, galvą pakišęs po apatinėmis tankios veimutinės pušies šakomis, kaip visada darydavau. Melsvai žali spygliai dūrė man į sprandą, kai atsargiai stūmiau mažyčių baltų lempučių girliandą į skylutes užpakalinėje aplūžusio miestelio pusėje. Atsisėdau norėdamas pasižiūrėti: neryški balta šviesa už spalvotų miestelio langų sužibo įvairiomis spalvomis. Žmonių taip

ir neradome, skardiniai automobiliai ir gyvūnai taip pat buvo dingę. Miestelis buvo tuščias, bet pirmą kartą neatrodė apleistas, o aš nesijaučiau vienišas.

Taip sėdint ir besiklausant Amos pieštuko krebždėjimo bei senos subraižytos šventinės tėčio plokštelės, mano žvilgsnis už kažko užkliuvo. Už kažin ko mažo ir tamsaus, įstrigusio vatinio sniego pusnyje. Tai buvo beveik cento dydžio žvaigždutė, nudažyta sidabriniais ir auksiniais dažais, ją supo aureolė, susukta lyg iš popieriaus sąvaržėlės. Ji buvo nukritusi nuo miestelio Kalėdų eglutės, kurios jau daug metų pasigedome. Mama ją buvo padariusi iš pypkės krapštuko, kai dar buvo maža mergaitė ir mokėsi mokykloje Savanoje.

Įsidėjau ją į kišenę. Kai kitą kartą sutiksiu Liną, perduosiu jai, jos amuletų vėriniui, kad saugotų. Šitaip žvaigždutė nebepasimes. Kad aš jos vėl nepamesčiau.

Mamai būtų patikę. Patiktų. Kaip patiktų Lina, — o gal ir patinka.

Pašauk save.

Atsakymas visą laiką buvo prieš mus. Tik su visomis knygomis užrakintas tėvo kabinete, įstrigęs tarp mamos valgių gaminimo knygos lapų.

Šiek tiek įsivėlęs į dulkėtą sniegą.

1.12
Pažadas

Ore kažkas tvyrojo. Paprastai, kai taip sakoma, tas kažkas iš tiesų būna ne ore. Bet kuo labiau artėjo Linos gimtadienis, tuo daugiau man kilo klausimų. Kai grįžome po žiemos atostogų, koridoriai buvo nužymėti purškiamaisiais dažais, kurie dengė spinteles ir sienas. Tik tai nebuvo įprasti grafičiai — žodžiai neatrodė panašūs į anglų kalbos žodžius. Net nepamanytum, jog tai žodžiai, nebent būtum matęs „Mėnulių knygą“.

Po savaitės išdužo visi anglų kalbos klasės langai. Ir vėl būtų galima sakyti, jog kaltas vėjas, tik kad nedvelkė nė menkiausias vėjelis. Be to, kaip vėjas savo taikiniu pasirinktų vieną klasę?

Dabar, kai nebežaidžiau krepšinio, iki mokslo metų galo turėjau lankyti kūno kultūros pamokas — pačias baisiausias pamokas Džeksono mokykloje. Po valandos, praleistos bėgiojant sprintus ir laipiojant lig salės lubų mazgais suraišiotu lynu, kol ims peršėti delnai, priėjęs prie savo spintelės radau atlapotas dureles ir po visą koridorių išmėtytus popierius. Mano kuprinės nebuvo. Nors po kelių valandų Linkas ją rado įmestą į šiukšliadėžę už gimnastikos salės durų, man tai buvo pamoka. Džeksono vidurinė — „Mėnulių knygai“ ne vieta.

Nuo šiol knygą laikėme mano spintoje. Laukiau, kada ją aptiks Ama, ką nors pasakys, apibarstys mano kambarį druska, bet nieko tokio neįvyko. Pastarąsias šešias savaites su Lina ir be jos, pasitelkdamas aplamdytą mamos lotynų kalbos žodyną, buvau įnikęs į šitą seną knygą odiniais viršeliais. Amos orkaitės pirštinės padėjo saugoti rankas nuo nudegimų. Burtažodžių buvo šimtai ir tik keli jų anglų kalba. Visi kiti parašyti man nesuprantamomis kalbomis ir užkoduoti kerėtojų kalba, kurios neturėjome vilties iššifruoti. Kuo daugiau pavykdavo perskaityti, kas parašyta knygos puslapiuose, tuo labiau nerimavo Lina.

— Pašauk save. Tai net neturi jokios prasmės.

— Žinoma, turi.

— Apie tai nerašoma nė viename skyriuje. To nėra jokiame knygos burtažodžių aprašyme.

— Reikia ieškoti toliau. Negalime tikėtis, kad apie tai perskaitysime vadovėlyje.

„Mėnulių knygoje“ turėtų būti atsakymas, jei tik pajėgsime jį rasti. Nepajėgėme galvoti apie nieką kita, išskyrus faktą, kad po mėnesio galime prarasti viską.

Naktimis ilgai neužmigdavome, kalbėdavomės gulėdami savo lovose, nes net dabar kiekviena naktis atrodė vis arčiau tos, kuri mums bus paskutinė.

Ką galvoji, Lina?

Ar tikrai nori žinoti?

Visada noriu.

Ar norėjau? Spoksojau į suglamžytą žemėlapį ant sienos, ploną žalią liniją, jungiančią visas tas vietas, apie kurias buvau skaitęs. Štai jie, visi mano įsivaizduojamos ateities miestai, sujungti lipnia juosta, žymekliu ir smeigtukais. Per šešis mėnesius daug kas pasikeitė. Plonos žalios linijos, galinčios nuvesti mane į mano ateitį, jau nebebuvo. Tik mergina.

Bet dabar jos balsas buvo silpnas, turėjau įsitempti, norėdamas ją išgirsti.

Viena mano dalis norėtų, kad niekuomet nebūtume susitikę.

Juokauji, tiesa?

Ji neatsakė. Ne iš karto.

Dėl to tik daug sunkiau. Anksčiau maniau, kad turiu daug ką prarasti, bet dabar turiu tave.

Žinau, apie ką tu.

Nubloškiau prie lovos stovinčios lempos gaubtą ir spoksojau tiesiai į lemputę. Jei žiūrėsiu tiesiai į ją, šviesa mane apakins ir neleis pravirkti.

Ir galiu netekti tavęs.

Lina, to nebus.

Ji tylėjo. Mane apakino šviesos ruožai ir sūkuriai. Net neįžiūrėjau mėlynų savo miegamojo lubų, nors stebeilijau tiesiai į jas.

Pažadi?

Pažadu.

Ji žinojo, kad šito pažado gal nepajėgsiu ištesėti. Bet vis tiek pažadėjau, nes ketinau rasti būdą jį ištesėti.

Mėgindamas išjungti šviesą nusideginau ranką.

2.04

Labanakt, vaikučiai, ar panašiai

Po savaitės Linos gimtadienis.

Septynios dienos.

Šimtas šešiasdešimt aštuonios valandos.

Dešimt tūkstančių aštuoniasdešimt minučių.

Pašauk save.

Mudu su Lina buvome išvargę, bet vis tiek pabėgome iš pamokų, kad dieną praleistume su „Mėnulių knyga“. Tapau Amos parašo padirbinėjimo meistru, o panelė Hester nedrįsdavo prašyti Linos atnešti Meikono Reivenvudo raštelį. Buvo šalta, giedra diena, ir užšalusiame Grinbrajerio sode mudu susirangę glaudėmės po senu miegmaišiu iš Dranduleto, mėgindami tūkstantąjį kartą suvokti, ar knyga gali mums padėti.

Mačiau, kad Lina netenka vilties. Lubos jos kambaryje buvo visos aprašinėtos žymekliu, sienos padengtos žodžiais, kurių negalėjo ištarti,

ir mintimis, kurias bijojo išsakyti.

Tamsiugnis, Šviesatamsa / tamsi materija, ar tai svarbu? Didi tamsa praryja didžią šviesą kaip mano gyvenimą / kerėtojų / mergaitė ant / gamtinė anksčiau / pirmas žvilgsnis septynios dienos septynios dienos septynios dienos 777777777777777.

Negalėjau jos kaltinti. Iš tiesų viskas atrodė gana beviltiškai, bet aš neketinau pasiduoti. Niekada nepasiduosiu. Lina susmuko prie senos akmeninės tvoros, trupančios kaip menkutė mums likusi galimybė.

— Neįmanoma. Per daug užkeikimų. Mes net nežinome, ko ieškome.

Kiekvienam įsivaizduojamam tikslui buvo atitinkama formulė. *Nedorėlių apakinimas*, *Vandens lygio jūroje pakėlimas*, *Runų užkeikimas.*

Bet nieko panašaus į *Burtažodį, panaikinantį šeimos prakeikimų*, arba *Burtažodį, panaikinantį mėginimą prikelti iš mirusiųjų proproproprosenelės Ženevjevos karo didvyrį*, arba *Burtažodį, kuris tavo pašaukimo valandą neleistų virsti tamsiąja.* Arba į tą, kurio iš tiesų ieškojome — *Burtažodį savo merginai išgelbėti (kai pagaliau ją turi), kol dar ne per vėlu.*

Vėl įsigilinau į turinį: MALDAWIMAJ, UZKEJKIMAI, REJKALAVIMAJ, PRAKEJKIMAJ, PIKTADARISTES.

— Nesijaudink, Lina, rasime išeitį, — bet taip sakydamas nebuvau tuo tikras.

Kuo ilgiau knyga gulėjo viršutinėje spintos lentynoje, tuo labiau ėmiau justi, kad mano kambarys lankomas vaiduoklių. Tai jutome abu kiekvieną naktį; sapnai, kurie iš pradžių tik panėšėjo į košmarus, darėsi vis baisesni. Jau kelios naktys nemiegojau ilgiau kaip po porą valandų. Kas kartą užsimerkus, kas kartą užmigus jie jau būdavo ten. Laukdavo. Maža to, tai būdavo vis tas pats košmaras, kuris vis sukdavosi uždaru ratu. Kas naktį aš vėl prarasdavau Liną, ir tai mane žudė.

Turėjau vienintelę strategiją — neužmigti. Prisipumpavęs cukraus ir kofeino nuo išgertos kokakolos ir „Red Bull“ žaisdavau vaizdo žaidimus. Skaitydavau viską nuo „Tamsos širdies“ iki savo mėgstamo „Sidabrinio banglentininko“ numerio, to, kuriame Galaktas praryja visatą; vis skaitydavau ir skaitydavau. Vis dėlto jei kam teko nemiegoti kelias naktis, tas žino, kad trečią ar ketvirtą naktį būni toks pavargęs, kad beveik gali užmigti stovėdamas.

Net Galaktas neištvertų.

Gaisras.

Visur siautė ugnis.

Ir dūmai. Mane dusino dūmai ir pelenai. Tamsu, nors į akį durk; nieko nematyti. O karštis it švitriniu popieriumi dreskia man odą.

Nieko negirdėjau, tik ugnies ūžimą.

Net negirdėjau Linos šauksmo, tik savo galvoje.

Paleisk! Tu privalai ištrūkti!

Jutau traškant riešo kaulus, trūkinėjančius po vieną kaip nedidelės gitaros stygos. Ji paleido mano riešą, lyg tikėdamasi, kad atgniaušiu pirštus, bet aš nepasidaviau.

Nedaryk taip, Lina! Laikykis už mano rankos!

Paleisk mane! Prašau... gelbėkis!

Nė už ką!

Vis dėlto jutau ją slystančią pro pirštus. Mėginau įsitverti stipriau, bet ji slydo...

Pašokau ir atsisėdau lovoje kosėdamas. Viskas buvo taip tikra, net burnoje jutau dūmus. Bet kambaryje nebuvo karšta; jis buvo atvėsęs. Langas vėl atdaras. Mėnesiena leido akims greičiau nei įprastai prisitaikyti prie tamsos.

Akies krašteliu kažką pastebėjau. Šešėliuose kažkas judėjo.

Mano kambaryje kažkas buvo.

— Ak tu, kipše neraliuotas!

Jis mėgino pasprukti nepastebėtas, bet nesuskubo. Žinojo, kad jį pamačiau. Tad padarė tai, kas ir beliko. Atsigręžė į mane.

— Nors savęs nelaikau ypač šventu, ar galėčiau tave taisyti, jei pats mėginu taip *neelegantiškai* išeiti? — Meikonas nusišypsojo savąja Kerio Granto šypsena ir priėjo prie lovos galo. Vilkėjo ilgą juodą apsiaustą ir tamsias laisvas kelnes. Atrodė išsipustęs lyg kokiam nors šimtmečio pradžios vakarui mieste, o ne šiuolaikiniam įsilaužimui. — Sveikas, Itanai.

— Ką, po galais, veikiate mano miegamajame?

Jis atrodė sutrikęs; tai reiškė, kad ant liežuvio galo Meikonas neturėjo greito ir žavaus paaiškinimo.

— Painu paaiškinti.

— Na, tai išpainiokite. Nes vidury nakties įlipote pro mano langą, tad esate arba koks nors vampyras, arba koks nors iškrypėlis, arba viskas kartu. Tai kuris gi iš jų?

— Mirtingieji, jums viskas vien tik juoda arba balta. Aš nei medžiotojas, nei skriaudikas. Tikriausiai painioji mane su mano broliu medžiotoju. Kraujas manęs nedomina, — nuo šios minties jis nusipurtė. — Nei kraujas, nei kūnas, — jis pasukiojo tarp pirštų cigarą ir prisidegė. Rytoj jį užuodusi Ama gaus priepuolį. — Tiesą sakant, nuo jų mane pykina.

Man seko kantrybė. Nemiegojau kelias naktis ir jaučiausi pavargęs nuo tokio išsisukinėjimo. Laukiau atsakymų ir norėjau juos gauti dabar.

— Man gana jūsų mįslių. Atsakykite į klausimą. Ką darote mano kambaryje?

Jis priėjo prie pigios sukamosios kėdės šalia rašomojo stalo ir vienu plačiu judesiu atsisėdo.

— Tarkime, slapta klausiausi.

Pakėliau senus Džeksono vidurinės krepšinio komandos marškinėlius, susuktus ir numestus ant grindų, ir per galvą užsitempiau.

— Slapta klausėtės būtent ko? Čia nieko nėra. Aš miegojau.

— Ne, tiesą sakant, tu sapnavai.

— Iš kur žinote? Ar tai viena jūsų kerėtojiškų galių?

— Turbūt ne. Aš — ne kerėtojas, iš tikrųjų toks nesu.

Man užgniaužė gerklę. Meikonas Reivenvudas niekuomet dieną neišeidavo iš savo namų; jis geba atsirasti iš niekur, stebėti žmones savo vilko, besidedančio šunimi, akimis ir nė nemirktelėjęs beveik pribaigti tamsiąją kerėtoją. Jei jis ne kerėtojas, tuomet liko tik vienas paaiškinimas.

— Tai jūs vampyras.

— Tikrai ne, — jis atrodė pasipiktinęs. — Tai tokia banali frazė, tokia klišė, — ji manęs nepuošia. Vampyrų nėra. Ko gero, tu tiki dar ir vilkolakiais bei ateiviais. Dėl to kaltinčiau televiziją, — jis giliai įtraukė cigaro dūmo. — Man labai nemalonu tave nuvilti. Aš — nelabasis. Neabejoju, anksčiau ar vėliau Amarija pati tau būtų pasakiusi, nes ji, regis, pasiryžusi atskleisti visas mano paslaptis.

Nelabasis? Net nežinojau, ar išsigąsti. Tikriausiai atrodžiau sutrikęs, nes Meikonas pajuto būtinybę paaiškinti išsamiau.

— Tokie džentelmenai kaip aš iš prigimties turi tam tikrų *galių,* bet tos galios atitinka mūsų jėgas, kurias turime reguliariai *papildyti*, — kažkodėl tai, kaip jis ištarė paskutinį žodį, kėlė nerimą.

— Ką turite galvoje, sakydamas „papildyti“?

— Mes, kaip čia pasakius, mintame mirtingaisiais, jais papildome savo jėgas.

Kambarys ėmė siūbuoti. O gal susiūbavo Meikonas.

— Itanai, sėskis. Atrodai mirtinai išblyškęs, — Meikonas skubiai priėjo prie manęs ir nuvedė prie lovos. — Kaip sakiau, žodį „mintame“ vartoju nerasdamas tinkamesnio. Tik kruvinosios piktosios dvasios minta mirtingųjų krauju, o aš — ne kruvinoji piktoji dvasia. Nors ir jos, ir aš esame lilumai, gyvename visiškoje tamsoje, aš esu daug labiau *evoliucionavusi* būtybė. Imu tai, ko jūs, mirtingieji, apsčiai turite, ko jums net nereikia.

— Ką tokį?

— Sapnus. Suirusias nuotrupas. Mintis, troškimus, baimes, prisiminimus — jūs jų net nepasigendate, — žodžiai biro jam iš burnos, lyg norėtų jais užburti. Pajutau, kad iš visų jėgų stengiuosi juos apdoroti mėgindamas suvokti, ką jis sako. Mano protas buvo lyg susuktas į storą vilną.

Ir tada staiga suvokiau. Jutau, kaip galvoje it dėlionėje jungiasi atskiri gabalėliai.

— Sapnai... jūs juose dalyvavote? Siurbėte juos man iš galvos? Tai dėl to negaliu prisiminti viso sapno?

Jis nusišypsojo ir užgesino cigarą į tuščią kokakolos skardinę ant mano stalo.

— Prisipažįstu kaltas. Išskyrus „siurbimą“. Ne pats mandagiausias išsireiškimas.

— Jei jūs tas, kuris siurbia... vagia mano sapnus, tuomet žinote jų pabaigą. Žinote, kas galiausiai nutinka. Galite mums pasakyti, kad galėtume to išvengti.

— Ne visai taip. Nuotrupas išrenku ir paimu gan apgalvotai.

— Kodėl nenorite, kad žinotume, kuo viskas baigsis? Jei žinosime sapno pabaigą, gal galėsime jos išvengti.

— Regis, tu jau ir taip per daug žinai, o aš ir pats ne viską suprantu.

— Nors kartą baikite kalbėti mįslėmis! Vis kartojate, kad galiu apsaugoti Liną, kad turiu galios. Kodėl, pone Reivenvudai, nepasakote, kas, po galais, iš tiesų vyksta? Man įgriso ir aš pavargau būti stumdomas!

— Sūnau, negaliu papasakoti, ko nežinau. Tu esi šiokia tokia paslaptis.

— Aš jums ne sūnus.

— Melchizedekai Reivenvudai! — Amos balsas suskambo kaip varpas.

Meikono šaltakraujiškumas ėmė blėsti.

— Kaip drįsti be mano leidimo ateiti į šiuos namus! — Ji stovėjo su chalatu ir laikė ilgą karoliukų vėrinį. Jei nežinočiau, būčiau pamanęs, kad tai karoliai. Ama piktai pakratė kumštyje sugniaužtą amuletą. — Esame sutarę. Į šiuos namus įeiti draudžiama. Savo purviniems darbeliams pasiieškok kitos vietos.

— Ne taip viskas paprasta, Amarija. Berniukas sapnuoja tokius dalykus, kurie pavojingi jiems *abiem*.

Amos akyse plieskė įniršis.

— Ar minti mano berniuko sapnais? Ar tą nori pasakyti? Gal dėl to turėčiau pasijusti geriau?

— Nurimk. Nesuprask visko tiesiogiai. Aš tik darau, kas būtina, norint apsaugoti juos abu.

— Melchizedekai, žinau, ką darai ir kas esi, ir, kai ateis laikas,

turėsi reikalų su velniu. Nedrįsk nešti to blogio į mano namus.

— Amarija, aš jau seniai pasirinkau. Priešinausi tam, kuo man buvo lemta tapti. Priešinuosi kiekvieną savo gyvenimo naktį. Bet nesu tamsusis ir toks nebūsiu, kol turiu man rūpintį vaiką.

— Tai nekeičia tavo esmės. Ne tokią išeitį tau reikia pasirinkti.

Meikono akys susiaurėjo. Buvo aišku, kad susitarimas tarp jų yra keblus ir kad čia ateidamas jis jį sulaužė. Kiek kartų? Net nežinojau.

— Kodėl nepasakote, kas nutinka sapno pabaigoje? Turiu teisę žinoti. Tai mano sapnas.

— Tai galingas sapnas, trikdantis sapnas, ir Linai nereikia jo sapnuoti. Ji jam dar nepasiruošusi, o judu taip nepaaiškinamai susijęs. Ji mato, ką tu matai. Tad gali suprasti, kodėl turėjau tą dalį atimti.

Manyje susikaupė įniršis. Buvau taip įpykęs, piktesnis nei ponia Linkoln, kai atsistojusi šmeižė Liną Drausmės komiteto posėdyje, piktesnis nei tada, kai tėvo kabinete aptikau prikeverzotų lapų šūsnis.

— Ne, nesuprantu. Jei žinote ką nors, kas gali jai padėti, kodėl nepasakote? O gal liaukitės mane apgaudinėję ir leiskite pačiam pamatyti savo sapną?

— Aš tik stengiuosi ją apsaugoti. Myliu Liną ir niekuomet...

— Žinau, girdėjau. Niekuomet jos nenuskriaustumėte. Tik pamiršote pasakyti, kad niekuo jai ir nepadėtumėte.

Jis sukando dantis. Dabar jis įpyko; dabar jau mokėjau tą pyktį atpažinti. Bet nė akimirkai neatsisakė savo vaidmens.

— Itanai, bandau apsaugoti ją ir tave. Žinau, tau patinka Lina ir tu siūlai jai tam tikrą globą, bet yra dalykų, kurių dabar neįžvelgi, dalykų, kurie mums nepavaldūs. Vieną dieną tu suprasi. Tiesiog judu su Lina per daug skirtingi.

Skirtingos rūšys. Lygiai taip pat anas Itanas rašė Ženevjevai. Kuo puikiausiai supratau. Per daugiau kaip šimtą metų niekas nepasikeitė.

Jo akys sušvelnėjo. Pamaniau, gal jam pagailo manęs, bet tai buvo kažkas kita.

— Galiausiai tau teks vilkti tą naštą. Visuomet ji tenka mirtingajam. Patikėk manimi, aš žinau.

— Aš nepasitikiu jumis, ir jūs klystate. Mes ne tokie jau skirtingi.

— Mirtingieji. Pavydžiu jums. Manote, kad galite ką nors pakeisti. Sustabdyti visatą. Atitaisyti, kas seniai padaryta, dar prieš jums ateinant. Jūs tokios nuostabios būtybės, — jis kalbėjo man, bet atrodė, kad kalba jau ne apie mane. — Atsiprašau už įsibrovimą. Leisiu tau miegoti.

— Tik nelįskite į kambarį, pone Reivenvudai. Ir man į galvą.

Jis pasuko durų link, ir mane tai nustebino. Tikėjausi, kad išeis, kaip atėjo.

— Dar vienas dalykas. Ar Lina žino, kas jūs?

Jis nusišypsojo.

— Žinoma. Tarp mudviejų nėra paslapčių.

Aš neatsakiau į jo šypseną. Tarp jųdviejų yra paslapčių, net jei ši paslaptis — ne paslaptis, ir mudu su Meikonu tą žinojome. Jis nusigręžė, apsiaustas suplazdėjo ir jis dingo.

Štai taip.

2.05
Hani Hilio mūšis

Kitą rytą pabudau tvinkčiojančia nuo skausmo galva. Nemaniau, kaip dažnai nutinka pasakojimuose, kad viso to apskritai nebuvo. Netikėjau, kad praėjusią naktį Meikono Reivenvudo atsiradimas mano miegamajame ir išnykimas tebuvo sapnas. Daugybę mėnesių po mamos avarijos kas rytą atsibusdavau tikėdamas, kad tai tik blogas sapnas. Daugiau niekada nedarysiu tokios klaidos.

Šįkart žinojau: jei atrodo, kad viskas pasikeitė, tai taip ir yra. Jei atrodo, kad dedasi vis keistesni dalykai, tai taip ir yra. Jei atrodo, kad mudviem su Lina lieka vis mažiau laiko, vadinasi, tai tiesa.

Šešios dienos, ir tai dar ne viskas. Reikalai atrodė nekokie. Tiek tegalėjome pasakyti. Tad, žinoma, nieko nesakėme. Mokykloje darėme ką ir visuomet. Koridoriuje laikėmės už rankų. Bučiuodavomės prie galinių spintelių, iki įskausdavo lūpos ir pasijusdavome lyg nupurtyti elektros srovės. Gyvenome savame burbule, džiaugėmės įsivaizduojamu įprastu gyvenimu arba tuo trupučiu, kuris mums liko. Ir kalbėdavomės, visą dieną kalbėdavomės, kiekvieną minutę per visas pamokas, netgi per tas, kai nesėdėdavome kartu.

Lina man pasakojo apie Barbadosą, kur vanduo ir dangus susijungia plona žydra linija, ir nebegali atsikirti, kas yra kas, o aš tuo metu lipdymo pamokoje dariau virvelinės keramikos puodą.

Lina pasakojo man apie savo senelę, kuri leisdavo jai gerti „7-Up“ pro raudoną saldymedžio šiaudą, kai per anglų kalbos pamoką rašėme rašinį pagal „Daktarą Džekilą ir poną Haidą“, o Savana Snou pliaukšėjo savo kramtomąja guma.

Lina pasakojo man apie Meikoną, kuris, nepaisydamas sunkumų, aplankydavo ją per kiekvieną gimtadienį, kad ir kur ji būtų, kiek ji save prisimena.

Tą naktį, ilgas valandas praleidę prie „Mėnulių knygos“, stebėjome tekančią saulę, nors ji buvo Reivenvude, o aš namie.

Itanai?

Aš čia.

Man baisu.

Žinau. Turėtum šiek tiek pamiegoti, Lina.

Nenoriu miegui švaistyti laiko.

Ir aš nenoriu.

Bet abu žinojome, kad ne dėl to. Nė vienas iš mudviejų nė kiek

netroškome sapnuoti.

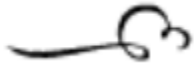

PASZAUKIMO NAKTI, PACZIA SILPNIAUSIA NAKTI, KAJ WIDUJE ESANTI TAMSA ISAKO PAKLUSTI ISZORINEI TAMSAI IR GALIOS ZMOGUS ATSIWERIA DIDZIAJAI TAMSAI BE APGINTIES, SUVARZIMU, SAUGANCZIU UZKEIKIMU IR ATSPARUMO. SMERTIS, APLANKIUSI PASZAUKIMO WALANDA, IRA GALUTINE IR AMZINA...

Lina užvertė knygą.

— Daugiu negaliu šito skaityti.

— Ne juokai. Nenuostabu, kad tavo dėdė visą laiką taip jaudinasi.

— Negana to, kad galiu virsti kokiu nors piktuoju demonu, pasirodo, galiu numirti amžiams. Dar viena pakibusi grėsmė.

— Supratau. Demonas. Mirtis. Pražūtis.

Mudu vėl buvome Grinbrajerio sode. Lina padavė man knygą, nuvirto ant nugaros ir įsmeigė akis į dangų. Vyliausi, kad ji žaidžia su debesimis, užuot graužusis, kiek mažai mudu išsiaiškinome per šias popietes su knyga. Vis dėlto neprašiau man pagelbėti, kai verčiau jos lapus mūvėdamas senas Amos sodo pirštines — gerokai man per mažas.

„Mėnulių knyga“ turėjo tūkstančius puslapių, o kai kuriuose buvo užrašyta ne po vieną užkeikimą. Nebuvo jokio rimo, jokios organizuotos struktūros, — bent jau aš nieko neįžvelgiau. Paaiškėjo, kad turinys tebuvo kaži koks pokštas, labai apytiksliai nusakantis, ką galima rasti knygoje. Verčiau lapus vildamasis ką nors aptikti. Bet daugumoje puslapių, regis, tebuvo kažkokie svaičiojimai. Spoksojau į žodžius, kurių nesupratau.

I DDARGANFOD YR HYN SYDD AR GOLL
DATODWCH Y CWLWM, TROELLWCH A THROWCH EF
BWRIWCH Y RHWYMYN HWN
FEL Y CAF GANFOD
YR HYN RWY'N DYHEU AMDANO
YR HYN RWY'N EI GEISIO.

Kažkas patraukė mano dėmesį — žodis, kurį atpažinau iš citatos, prisegtos prie sienos tėvų kabinete: „PETE ET INVENIES“. Ieškok ir rasi. „INVENIES“. Rasi.

UT INVENIAS QUOD ABEST
EXPEDI NODUM, TORQUE ET CONVOLVE
ELICE HOC VINCULUM
UT INVENIAM

QUOD DESIDERO
QUOD PETO.

Nekantriai puoliau sklaidyti mamos lotynų kalbos žodyną, versdamas ir paskubomis užsirašinėdamas knygos gale. Į mane žvelgė užkeikimo žodžiai:

Rasti, ko trūksta,
Atraizgyti mazgą, sukti ir vynioti,
Ištarti užkeikimą,
Kad rasčiau,
Ko trokštu,
Ko siekiu.

— Radau!

Lina išsitiesė ir dirstelėjo man per petį.

— Ką čia šneki? — Ji neatrodė įtikinta.

Pakėliau savo keverzonę vištos koja jai paskaityti.

— Štai ką išverčiau. Regis, tuo galima pasinaudoti ko nors ieškant.

Lina palinko arčiau tikrindama mano vertimą. Jos akys išsiplėtė.

— Tai burtažodis daikto vietai nustatyti.

— Regis, galėtume juo pasinaudoti ieškodami atsakymo, kad išsiaiškintume, kaip panaikinti prakeiksmą.

Nenuleisdama žvilgsnio nuo puslapio Lina pasidėjo knygą ant kelių. Parodė į kitą užkeikimą, parašytą aukščiau.

— Tai tas pats užkeikimas, tik, manau, valų kalba.

— Bet ar jis gali mums padėti?

— Nežinau. Mes net tikrai nežinome, ko ieškome, — staiga netekusi jėgų ji susiraukė. — Be to, žodiniai užkeikimai nėra tokie lengvi, kaip atrodo, ir mes niekada anksčiau to nebandėme. Gali blogai baigtis.

Ar ji juokauja?

— Gali blogai baigtis? Blogiau, nei per savo šešioliktąjį gimtadienį virsti tamsiąja kerėtoja? — Stvėriau knygą jai iš rankų ir pirštinių galuose pradeginau saulutes. — Tai kam kasėme kapą, norėdami surasti šitą daiktą, ir ne vieną savaitę sugaišome stengdamiesi suprasti, kas joje parašyta, jei net nepamėginsime? — Laikiau iškėlęs knygą, kol iš vienos pirštinės ėmė rūkti dūmai.

Lina papurtė galvą.

— Duok ją man, — ji giliai atsikvėpė. — Gerai, pamėginsiu, bet neturiu supratimo, kas gali nutikti. Paprastai aš darau kitaip.

— Darai?

— Na, žinai, naudojuosi savo galiomis ir visomis kitomis talento

savybėmis. Noriu pasakyti, čia ir yra esmė, ar ne? Turėtų būti įgimta. Dažniausiai net pati nežinau, ką darau.

— Puiku, tad šį kartą tu veiksi, o aš padėsiu. Ką turiu padaryti? Nubrėžti apskritimą? Uždegti žvakes?

Lina pavartė akis.

— Gal verčiau prisėsk štai ten, — ji parodė už kelių pėdų. — Dėl visa ko.

Tikėjausi truputį didesnio pasirengimo, bet juk buvau tik mirtingasis. Ką aš išmaniau? Nepaisiau Linos nurodymo laikytis atokiau nuo pirmo jos žodinio kerėjimo, bet vis dėlto žengiau porą žingsnių atbulas. Vienoje rankoje Lina laikė knygą — vien tai jau buvo žygdarbis, nes knyga buvo neįtikėtinai sunki — ir giliai įkvėpė. Skaitant jos žvilgsnis lėtai slinko į puslapio apačią.

— „Atraizgyti mazgą, sukti ir vynioti,
Ištarti užkeikimą,
Kad rasčiau,
Ko trokštu...“

Ji pakėlė akis ir paskutinę eilutę ištarė aiškiai, tvirtai:

— „Ko siekiu.“

Akimirką nieko neįvyko. Virš galvos tebetvyrojo debesys, oras tebebuvo šaltas. Nepavyko. Lina gūžtelėjo pečiais. Žinojau, kad ji galvoja tą patį. Paskui abu išgirdome: garsas, lyg tuneliu garmėtų oro srautas. Už manęs užsiliepsnojo medis. Iš tiesų nuo apačios į viršų jį apėmė liepsna. Liepsnos raitėsi kamienu, ūžė, plito po visas šakas. Nebuvau regėjęs taip staiga įsiplieskusios ugnies.

Medis tuoj pat ėmė rūkti. Kosėdamas patraukiau Liną nuo ugnies.

— Tau nieko neatsitiko? — Ji taip pat kosėjo. Nubraukiau nuo veido juodas garbanas. — Na, akivaizdu, kad nepavyko. Nebent norėjai apskrudinti tikrai didelius zefyrus.

Lina varganai šyptelėjo.

— Sakiau, kad gali blogai baigtis.

— Per švelniai pasakyta.

Stebeilijome į degantį kiparisą. Liko penkios dienos su trupučiu.

Likus keturioms dienoms su trupučiu dangų aptraukė audros debesys, o Lina susirgo ir liko namie. Santi upė patvino ir nuplovė į šiaurę nuo miestelio besidriekiančius kelius. Vietos žiniasklaida tai pripaišė pasauliniam klimato atšilimui, bet aš išmaniau geriau. Sėdėjau algebros pamokoje ir ginčijausi su Lina dėl knygos, kuri nė kiek nepadės man gauti aukštesnio kontrolinio darbo įvertinimo.

Itanai, pamiršk knygą. Man ji atsibodo. Iš jos jokios naudos.

Negalime pamiršti. Tai vienintelis tavo šansas. Girdėjai, ką sakė dėdė. Tai pati galingiausia kerėtoją pasaulio knyga.

Taip pat knyga, kuri prakeikė visą mano giminę.

Nepasiduok. Kažkur knygoje turi būti atsakymas.

Ji tolo, nenorėjo manęs klausyti, o aš šį semestrą neparašysiu jau trečio kontrolinio darbo. Nuostabu.

Beje, ar gali supaprastinti 7x — 2(4x — 6)?

Žinojau, kad gali. Ji jau mokėsi trigonometrijos.

Ką tai turi bendra?

Nieko. Bet aš neparašysiu šio kontrolinio.

Ji atsiduso.

Mergina kerėtoja vis dėlto šioks toks privalumas.

Likus trims dienoms su trupučiu ėmė slinkti purvo nuošliaužos ir ant gimnastikos salės užvažiavo aukščiau buvusi aikštelė. Aistruolių komanda kurį laiką nesitreniruos, o Drausmės komitetui savo raganų teismams teks susirasti naują vietą. Lina nelankė mokyklos, bet mintimis mudu bendraudavome visą dieną. Jos balsas silpo ir aš ją vargiai girdėjau pro dar vienos dienos Džeksono vidurinėje triukšmą.

Sėdėjau vienas valgykloje. Valgyti negalėjau. Pirmą kartą nuo tada, kai sutikau Liną, žvelgiau į mane supančius žmones ir pajutau nusmelkiant kažką nenusakoma. Kas tai? Pavydas? Jų gyvenimas toks paprastas, toks lengvas. Jų problemos mažytės, mirtingųjų dydžio. Kaip kadaise buvo mano. Sugavau Emilės žvilgsnį. Savana klestelėjo Emilei ant kelių, pasigirdo pažįstamas Savanos niurnėjimas. Tai ne pavydas. Linos neiškeisčiau į nieką.

Negalėjau įsivaizduoti savęs, grįžtančio į tokį menką gyvenimėlį.

Likus dviem dienoms su trupučiu, Lina su manimi net nebekalbėjo. Stiprūs vėjai nuplėšė pusę ARD būstinės stogo. Buvo sunaikinti narių registracijos žurnalai ir giminių medžiai, siekiantys laivo „Mayflower“ ir revoliucijos laikus, metų metus sudarinėti ponios Linkoln ir ponios Ašer. Gatlino apygardos patriotai iš naujo turės įrodinėti, esą jų kilmė pranašesnė už mūsų.

Važiuodamas į mokyklą užsukau į Reivenvudą ir iš visų jėgų ėmiau belsti į duris. Lina nesirodė. Kai pagaliau priverčiau ją atidaryti duris, supratau, kodėl ji slapstosi.

Reivenvudas vėl buvo pasikeitęs. Viduje namas atrodė kaip ypač griežtai saugomas kalėjimas. Languose įtaisytos grotos, lygios betoninės sienos, išskyrus prieškambarį, kuris buvo išmuštas veltiniu ir nudažytas oranžine spalva. Lina vilkėjo oranžinį kombinezoną su

skaitmenimis 0211 — jos gimtadienį žyminčiais skaičiais, rankos visos aprašinėtos. Tiesą sakant, atrodė gan šauniai, netvarkingai išdrikusiais plaukais. Jai tiko net kalinio drabužis.

— Lina, kas vyksta?

Ji nusekė mano žvilgsnį, klaidžiojantį jai pro petį.

— Ak, šitai? Nieko. Pokštas.

— Nežinojau, kad Meikonas pokštauja.

Ji truktelėjo atsipalaidavusį rankovės raištelį.

— Jis nepokštauja. Pokštauju aš.

— Nuo kada gali valdyti Reivenvudą?

Ji gūžtelėjo pečiais.

— Tiesiog vakar atsibudau ir viskas jau taip atrodė. Tikriausiai buvo mano galvoje. O namas, ko gero, pakluso.

— Eime iš čia. Kalėjimas tave dar labiau slegia.

— Po dviejų dienų galiu tapti Ridle. Tai ganėtinai slegia, — ji liūdnai papurtė galvą ir atsisėdo ant verandos krašto. Prisėdau šalia. Ji į mane nežiūrėjo, mieliau spoksojo į savo baltus sportukus — tokius duoda kalėjime. Įdomu, iš kur ji žino, kaip atrodo kalėjimo sportukai.

— Batraiščiai. Jie ne tokie.

— Ką?

Parodžiau.

— Tikruose kalėjimuose batraiščius atima.

— Itanai, turi liautis. Viskas baigta. Negaliu sustabdyti gimtadienio artėjimo nei panaikinti prakeiksmo. Daugiau negaliu dėtis paprasta mergina. Nesu kaip Savana Snou ar Emilė Ašer. Aš kerėtoja.

Nuo apatinio verandos laiptelio pasėmiau saują akmenukų ir vieną nusviedžiau kiek įstengdamas toliau.

Lina, aš neatsisveikinsiu. Negaliu.

Ji paėmė iš mano rankos akmenuką ir metė. Pirštais prisilietė prie manęs ir pajutau silpną šiltą tvinksnį. Bandžiau jį įsiminti.

Tu net neturėsi tokios galimybės. Išnyksiu ir net neprisiminsiu, kad man rūpėjai.

Buvau užsispyręs. Negalėjau to klausytis. Šįkart akmenukas atsitrenkė į medį.

— Niekas nepakeis mudviejų jausmų vienas kitam. Tą tai jau tikrai žinau.

— Itanai, gali būti, aš net nepajėgsiu jausti.

— Netikiu, — sviedžiau likusius akmenukus į apaugusį kiemą. Nežinau, kur jie nukrito; jie net nesubarškėjo. Bet spoksojau ton pusėn rydamas gniutulą, atsiradusį gerklėje.

Lina ištiesė man ranką, paskui sudvejojo. Nuleido ją net neprisilietusi.

— Neširsk ant manęs. Aš nieko neprašiau.

Tada pratrukau.

— Gal ir neprašei, bet jei rytoj paskutinė diena, kai būsime kartu, galėčiau ją praleisti kartu su tavimi, bet tu verčiau niūrinėji čia, lyg jau būtum pašaukta.

Ji atsistojo.

— Tu nesupranti, — už nugaros išgirdau trinktelint duris — ji įėjo į namą, į savo kalėjimą ar dar kur nors.

Niekada anksčiau neturėjau merginos, tad nebuvau pasirengęs spręsti tokius klausimus — net nežinau, kaip juos pavadinti. Ypač su mergina kerėtoja. Nesugalvodamas, ko griebtis, atsistojau, pasidaviau ir nuvažiavau į mokyklą — vėluodamas kaip paprastai.

Dvidešimt keturios valandos su trupučiu. Virš Gatlino įsivyravo žemas slėgis. Nesuprasi, artėja sniegas ar kruša, bet dangus atrodė nekaip. Šiandien visko gali būti. Per istorijos pamoką pažvelgiau pro langą ir pamačiau kažką panašaus į laidotuvių procesiją, nors dar nieko nereikėjo laidoti. Tai buvo Meikono Reivenvudo katafalkas, paskui jį sekė septyni juodi linkolnai. Jie pravažiavo pro Džeksono vidurinę, pervažiavo miestelį ir pasuko Reivenvudo link. Niekas nesiklausė pono Li, monotoniškai kalbančio apie busimąją Hani Hilio — ne paties žinomiausio Pilietinio karo mūšio, kuriuo Gatlino apygardos žmonės ypač didžiavosi, inscenizaciją.

— 1864-aisiais Šermanas įsakė Sąjungos generolui majorui Džonui Hačui ir jo kariuomenei atkirsti Čarlstono ir Savanos geležinkelį ir taip neleisti Konfederacijos kareiviams sukliudyti jo „žygiui prie jūros“. Bet dėl kelių „navigacinių skaičiavimo klaidų“ Sąjungos pajėgos užtruko.

Jis išdidžiai nusišypsojo ant lentos rašydamas „navigacinės skaičiavimo klaidos“. Gerai, Sąjunga pasielgė kvailai. Supratome. Tokia buvo Hani Hilio mūšio esmė, karo tarp valstijų esmė, kaip visi mes buvome mokomi nuo vaikų darželio. Žinoma, pamirštant faktą, kad iš tiesų karą laimėjo Sąjunga. Gatline visi apie tai kalbėjo kaip apie tam tikrą kilniaširdišką nuolaidą, kurią padarė džentelmeniškesni pietiečiai. Kalbant istoriniais terminais, Pietinės valstijos pasirinko kilnų kelią, bent anot pono Li.

Bet šiandien niekas nežiūrėjo į lentą. Visi spoksojo pro langą. Juodų linkolnų kolona lydėjo katafalką gatve už stadiono. Dabar, kai Meikonas, taip sakant, pasirodė viešai, jis, regis, mėgavosi atsidūręs visų dėmesio centre. Kaip žmogus, kuris iš namų išeidavo tik naktį, jis mokėjo patraukti dėmesį.

Pajutau spyrį į blauzdą. Linkas kūprinosi prie suolo, kad ponas Li nematytų jo veido.

— Žmogau, kaip manai, kas važiuoja tomis mašinomis?

— Pone Linkolnai, ar norėtumėte mums papasakoti, kas įvyko paskui? Ypač dėl to, kad jūsų tėvas rytoj vadovaus kavalerijai, — sukryžiavęs rankas ponas Li stebeilijo į mus.

Linkas apsimetė kosėjantis. Kai pernai mirė Erlas Itonas vyresnysis, Linko tėčiui, įbaugintam droviam vyriškiui, teko garbė inscenizacijoje vadovauti kavalerijai — tai buvo vienintelis būdas inscenizacijose gauti aukštesnį rangą. Kas nors turėjo mirti. Savanos Snou šeimoje tai būtų buvęs svarbus įvykis. Linkas visame gyvosios istorijos reginyje nebuvo pernelyg svarbus.

— Leiskite pagalvoti, pone Li. Luktelėkite, supratau. Aha, mes laimėjome mūšį ir pralaimėjome karą, o gal buvo atvirkščiai? Nes šiuose kraštuose kartais sunku suprasti.

Ponas Li nekreipė dėmesio į Linko pastabą. Ko gero, jis priešais savo namą, tiksliau, nediduką namelį ant ratų, visus metus keldavo Konfederacijos vėliavą.

— Pone Linkolnai, iki to laiko, kai Hačas ir federalai pasiekė Hani Hilį, pulkininkas Kolkokas... — Klasė sukikeno, o ponas Li rūsčiai dėbtelėjo. — Taip, tokia buvo jo tikroji pavardė. Pulkininkas ir jo Konfederacijos bei atsargos karių brigada kitoje kelio pusėje suformavo neįveikiamą septynių patrankų bateriją. — Kiek kartų turėsime klausyti apie septynias patrankas? Galėtum pamanyti, jog tai stebuklas su žuvimis ir duona.

Linkas atsigręžė į mane ir galva mostelėjo į pagrindinę gatvę.

— Na?

— Manau, tai Linos giminės. Jie turėjo suvažiuoti į jos gimtadienį.

— Taip. Ridlė kažką minėjo.

— Judu vis dar susitikinėjate? — vos išdrįsau paklausti.

— Taip, žmogau. Ar moki laikyti paslaptį?

— O kada nemokėjau?

Linkas patraukė į viršų savo marškinėlius su grupės „Ramones" atvaizdu ir parodė ištatuiruotą animacinę Ridlės versiją: su trumpute katalikiškos mokyklos mokinukės uniforma ir puskojinėmis. Tikėjausi, kad Linko susižavėjimas Ridle bus praradęs bent kiek garo, bet giliai viduje žinojau tiesą. Linko aistra Ridlei praeis tik tada, kai ji bus juo pasisotinusi ir pametusi, jei pirmiau neprivers jo stačia galva šokti nuo uolos. Ir net tada gali būti, kad jis nesiliaus ja žavėjęsis.

— Įsigijau per Kalėdų atostogas. Visai nieko, tiesa? Pati Ridlė ją nupiešė. Ji žudanti dailininkė.

Kad žudanti, neabejojau. Ką galėjau pasakyti? Išsitatuiruoji sau ant rankos tamsiosios kerėtojos humoristinę versiją, kuri, beje, laiko tave apžavėjusi kažin kokiais meilės kerais ir dar yra tavo mergina.

— Tavo mamytė pakvaiš pamačiusi.

— Ji nepamatys. Tatuiruotę dengia rankovė, o mūsų namuose dabar galioja nauja privatumo taisyklė. Ji privalo belstis.

— Prieš įsiveržiant vidun ir darydama, ką nori?

— Na, prieš tai bent jau pasibeldžia.

— Tikiuosi. Tavo labui.

— Šiaip ar taip, mudu su Ridle turime Linai staigmeną. Neišsiduok Ridlei, kad pasakiau, kitaip ji mane užmuš, bet mes rytoj keliam Linai puotą. Didžiajame Reivenvudo lauke.

— Verčiau pasakyk, kad juokauji.

— Staigmena, — jis iš tiesų atrodė susijaudinęs, lyg tokia puota galėtų įvykti, lyg Lina į ją eitų, o Meikonas jai leistų.

— Kas jums šovė į galvą? Linai nepatiks. Jiedvi su Ridle net nesišneka.

— Tai Linos bėdos, žmogau. Ji turėtų jas įveikti, juk jos giminaitės.

Žinojau, kad jis paveiktas, Ridlės apsėstas zombis, bet vis tiek jis mane erzino.

— Pats nežinai, ką kalbi. Verčiau nesikišk. Patikėk manim.

Jis atplėšė pakelį „Slim Jim“ ir atsikando dešrelės.

— Kodėl gi, žmogau. Mes tik mėginame surengti Linai ką nors malonaus. Neatrodo, kad būtų daug žmonių, norinčių iškelti jai puotą.

— Tuo labiau nereikėtų to daryti. Niekas neateis.

Jis nusiviepė ir susikišo likusią dešrelę į burną.

— Visi ateis. Visi jau eina. Bent taip sako Ridlė.

Ridlė. Žinoma. Paskui ją kaip paskui stebuklingą fleitininką tuoj sekios visas prakeiktas miestelis, tereikės lyžtelėti ledinuką.

Linkas, regis, kitaip suvokė padėtį.

— Pirmą kartą pasirodys mano grupė, „Šventieji roleriai".

— Kas tokie?

— Mano naujoji grupė. Žinai, aš ją įkūriau bažnyčios stovykloje.

Nenorėjau nieko daugiau žinoti, kas nutiko per žiemos atostogas. Džiaugiausi, kad jis apskritai grįžo sveikas.

Ponas Li pabrėžtinai pokštelėjo į lentą, rašydamas didžiulį aštuonetą.

— Galų gale Hačas neįveikė konfederatų pozicijų ir atitraukė savo pajėgas — aštuoniasdešimt devyni nukauti *vyrai* ir šeši šimtai dvidešimt devyni sužeisti. Konfederatai laimėjo mūšį netekę tik aštuonių vyrų. Ir štai todėl jūs rytoj prisijungsite prie manęs per Hani Hilio mūšio gyvosios istorijos inscenizaciją.

Gyvoji istorija. Šitaip žmonės, kaip ir ponas Li, vadino Pilietinio karo inscenizacijas, ir jie nejuokaudavo. Kiekviena smulkmena būdavo tiksliai atkuriama, pradedant uniformomis ir baigiant karių išdėstymu mūšio lauke.

Linkas nusiviepė man kaip reklaminis „Slim Jim“ veidas.

— Nesakyk Linai. Norime, kad ji nustebtų. Tai bus lyg ir gimtadienio dovana nuo mudviejų.

Tylėdamas spoksojau į jį. Galvojau apie Liną: niūrią jos nuotaiką ir oranžinį kalėjimo kombinezoną. Paskui apie Linko neabejotinai siaubingą grupę, Džeksono vidurinės šokius, Emilę Ašer ir Savaną Snou, puolusius angelus, Ridlę ir Reivenvudą, o kur dar tolumoje sproginėjantis Hani Hilis. Viską nepritariamai stebint Meikonui, kitiems pakvaišusiems Linos giminaičiams ir mamai, kuri bando ją nužudyti. Ir šuniui, kurio dėka Meikonas mato kiekvieną mūsų žingsnį.

Nuskambėjo skambutis. Staigmena — pernelyg menkas žodis apibūdinti, ką ji pajus. O aš esu tas, kuriam teks jai pranešti.

— Atvykę į inscenizaciją nepamirškite užsiregistruoti. Neužsiregistravusieji negaus įskaitos! Ir nepamirškite likti lynais atitvertoje saugioje zonoje. Nesitikėkite, kad jei jus nušaus, gausite aukščiausią šio dalyko įvertinimą, — sušuko ponas Li mums vorele žengiant pro duris.

Būti nušautam dabar neatrodė pats blogiausias dalykas pasaulyje.

Pilietinio karo inscenizacijos — tikrai keistas reiškinys, ir Hani Hilio mūšio inscenizacija nebuvo išimtis. Kam turėtų būti įdomu persirengti drabužiu, kuris išties atrodo kaip prakaitą varantis vilnonis Helovino kostiumas? Kas norėtų bėgioti šaudydamas iš senovinio šautuvo, tokio nesaugaus, kad, buvo pasakojama, kartais iš jo iššovus šauliui nutraukdavo ranką. Beje, taip mirė Erlas Itonas vyresnysis. Kam turėtų rūpėti atkurti mūšius, vykusius kare prieš beveik šimtą penkiasdešimt metų, kuriame Pietūs, tiesą sakant, nelaimėjo? Kas norėtų to imtis?

Gatline, kaip ir daugumoje Pietų valstijų, atsakymas buvo vienas: tavo gydytojas, tavo advokatas, tavo pamokslininkas, vaikinas, kuris remontuoja tavo automobilį, kuris pristato tau paštą, tikriausiai tavo tėtis, visi dėdės ir pusbroliai, tavo istorijos mokytojas (ypač jei jis ponas Li) ir būtinai miestelio ginklų parduotuvės savininkas. Atėjus antrai vasario savaitei, ar lytų, ar šviestų saulė, Gatlinas gyveno vien tik Hani Hilio mūšio inscenizacija ir rūpinosi vien ja.

Hani Hilis buvo Mūsų Mūšis. Nežinau, kodėl buvo taip nuspręsta, bet buvau beveik tikras, kad tai kažin kaip siejosi su septyniomis patrankomis. Hani Hiliui miestelio žmonės ruošdavosi ištisas savaites. Dabar, kai mūšis buvo visai čia pat, visoje apygardoje buvo garinamos ir lyginamos konfederatų uniformos, ore sklandė šiltos vilnos kvapas. Valomi Vitvorto šautuvai ir blizginami kardai, o pusė miestelio vyrų pastarąjį savaitgalį praleido pas Bufordą Redfordą gamindami savadarbius šaudmenis, nes jo žmonai tas kvapas nekliuvo. Našlės skalbė paklodes ir šaldė pyragus šimtams turistų, užgriūsiančių

miestelį, kad išvystų gyvąją istoriją. ARD narės ne vieną savaitę rengėsi savo inscenizacijos versijai — Pietų paveldo ekskursijoms, o jų dukterys du šeštadienius kepė tortus, kurie bus patiekiami sugrįžus iš ekskursijų.

Ši dalis buvo ypač įdomi, nes ARD narės, tarp jų ir ponia Linkoln, ekskursijas vesdavo pasidabinusios to laikmečio suknelėmis; įsisprausdavo į korsetus ir daugybę apatinių sijonų, dėl to atrodydavo kaip dešrelės, tuoj išsprogdinsiančios savo apvalkalus. Ir ne tik jos; jų dukterys, tarp jų Savana ir Emilė, busimoji ARD karta, vilkėdamos „Namelio prerijose“ personažų kostiumus turėjo krapštinėtis apie istorinius kolonijinius namus. Ekskursija visuomet prasidėdavo nuo ARD būstinės, nes tai buvo antras seniausias Gatlino pastatas. Spėliojau, ar stogas bus pataisytas laiku. Negalėjau susilaikyti — įsivaizdavau tas moteris, vaikštinėjančias po Gatlino istorijos draugiją ir rodančias į dygsniuotų antklodžių žvaigždžių pavidalo ornamentus virš šimtų kerėtojų rankraščių ir dokumentų, žemai apačioje laukiančių kitos ne darbo dienos.

ARD ne vienintelė įsitraukdavo į veiksmą. Karas tarp valstijų dažnai būdavo minimas kaip „pirmas šiuolaikinis karas“, vis dėlto jei savaitę prieš inscenizaciją būtum pasivaikščiojęs po Gatliną, nieko šiuolaikiška nepamatytum. Būdavo išstatomos visos Pilietinio karo relikvijos: nuo arklių traukiamų vežimų iki haubicų, apie kurias kiekvienas miestelio darželinukas galėjo papasakoti, jog tai artilerijos pabūklas, užkeltas ant poros seno vežimo ratų. Sesutės net išsitraukdavo autentišką Konfederacijos vėliavą ir prismeigdavo virš laukujų durų, nes aš atsisakydavau ją kabinti balkone. Nors visa tai buvo tik proga pasirodyti, čia aš nubrėždavau ribą.

Dieną prieš inscenizaciją vykdavo didžiulis paradas, kuris inscenizacijos dalyviams suteikdavo galimybę su visomis regalijomis pražygiuoti per miestelį turistams prieš akis, nes kitą dieną jie būdavo tokie aprūkę ir purvini, kad niekas ir nebūtų pastebėjęs žvilgančių žalvarinių autentiškų jų frenčių sagučių.

Po parado vykdavo didelė šventė su keptu paršiuku, bučinių palapine ir senovinių pyragų pardavinėjimu. Ama dienų dienas kepdavo. Be apygardos mugės, šis renginys jai buvo didžiausia pyragų paroda ir geriausia proga nugalėti savo priešes. Jos pyragai visuomet būdavo perkamiausi. Ponią Linkoln ir ponią Snou tai varė iš proto, o Amai tai buvo didžiausias stimulas taip pašėlusiai kepti. Visų labiausiai jai patikdavo versti raudonuoti ARD moteris dėl jų antrarūšių pyragų ir nušluostyti joms nosis.

Tad kiekvienais metais, kai priartėdavo antra vasario savaitė, gyvenimas, kokį pažinojome, liaudavosi egzistavęs, ir visi atsidurdavome Hani Hilio mūšio laike, apie 1864-uosius. Šie metai nebuvo išimtis, išskyrus vieną keistą papildymą. Šiais metais, kai į

miestą sunkvežimiukai atitempė dvivamzdžius pabūklus ir priekabas žirgams — mat kiekvienas save gerbiantis inscenizacijos kavaleristas turėjo savo žirgą — buvo rengiamasi ir kitokiam mūšiui.

Tik šis mūšis prasidėjo ne prie antro seniausio Gatlino pastato, bet prie pirmojo. Ir ten, ir čia buvo haubicų. Besirengiant šiam mūšiui šautuvai ir žirgai nerūpėjo, bet jis dėl to nė kiek nebuvo menkesnis. Atvirai kalbant, tai buvo vienintelis mūšis mieste.

O dėl aštuonių Hani Hilio aukų, tiesą sakant, negalėčiau nieko pasakyti. Aš jaudinausi tik dėl vienos. Nes jei jos netekčiau, žūčiau pats.

Tad pamirškime Hani Hilio mūšį. Man tai buvo panašiau į antrojo fronto atidarymo dieną.

2.11

Sveika sulaukusi šešiolikos

Atstokit nuo manęs! Sakiau jums visiems! Jūs nieko negalite padaryti!

Po kelių valandų neramaus miego mane pažadino Linos balsas. Nė negalvodamas užsitempiau džinsus ir pilkus marškinėlius. Negalvodamas apie nieką, išskyrus viena: paskutinė diena. Galime liautis laukę artėjančios pabaigos.

Pabaiga priartėjo.

ne pokštelėdama bet inkšdama ne pokštelėdama bet inkšdama ne pokštelėdama bet inkšdama

Lina ėjo iš proto, o dar tik švito.

Knyga. Prakeikimas, visai ją pamiršau. Peršokdamas kas antrą laiptelį vėl užbėgau į savo kambarį. Iškėlęs ranką ėmiau graibyti po viršutinę spintos lentyną, kur buvau ją paslėpęs; buvau pasiruošęs nusideginti — visuomet taip nutikdavo palietus kerėtojų knygą.

Tik šįkart nenusideginau. Nes jos ten nebuvo.

„Mėnulių knyga“, mūsų knyga, buvo dingusi. O šiandien kaip tik jos mums labiausiai reikėjo. Galvoje dunksėjo Linos balsas.

šitaip ateina pasaulio pabaiga ne pokštelėdama bet inkšdama

Lina, deklamuojanti T. S. Eliotą, neatrodė geras ženklas. Stvėriau volvo raktelius ir puoliau bėgti.

Važiuojant Balandžių gatve patekėjo saulė. Grinbrajeryje, kuris visiems kitiems miesto gyventojams buvo vienintelis tuščias Gatlino laukas — šiuo metu tapęs Hani Hilio mūšio lauku, — jau buvo prasidėjęs gyvenimas. Juokingiausia, kad net negirdėjau artilerijos už automobilio lango, nes pabūklai dundėjo mano galvoje.

Kai užbėgau Reivenvudo verandos laipteliais, Baubas lodamas manęs jau laukė. Ant laiptelių atsišliejęs į koloną stovėjo ir Larkinas. Jis vilkėjo savo odinį švarką ir žaidė su gyvate, kuri tai susirangydavo, tai išsitiesdavo jam ant rankos. Iš pradžių tai buvo jo ranka, paskui ji virto gyvate. Jis tingiai keitė pavidalus it dalytojas, maišantis kortų

malką. Šis reginys užklupo mane nepasiruošusį. Jis ir dar tai, kaip lojo Baubas. Įsivaizduokite, nesupratau, ar Baubas aploja mane, ar Larkiną. Baubas priklausė Meikonui, o mudu su Meikonu išsiskyrėme ne visai geruoju.

— Sveikas, Larkinai.

Jis abejingai linktelėjo. Buvo šalta, ir iš jo burnos lėtai, lyg nuo įsivaizduojamos cigaretės, kilo dūmelis. Šis išsiplėtė į apskritimą, kuris virto maža balta gyvačiuke, paskui ji įsikando savo uodegą ir rijo save, kol išnyko.

— Tavim dėtas, vidun neičiau. Tavo mergina... Kaip čia pasakius? Pagiežinga? — Gyvatė visu ilgiu apsivijo jo kaklą, tada virto odinio švarko apykakle.

Teta Dėlė plačiai atvėrė duris.

— Pagaliau, mes tavęs laukėme. Lina savo kambaryje ir nė vieno iš mūsų neįsileidžia.

Pažvelgiau į tetą Dėlę, tokią netvarkingą: nuo vieno peties karojo nutįsęs šalikas, akiniai pasvirę ant šono, net žilas bepradedąs irti kuodelis pakrypęs. Pasilenkiau jos apkabinti. Ji kvepėjo kaip senovinė sesučių spintelė, prikimšta maišelių su levandomis ir senų baltinių, vienos sesers perduodamų kitai. Risė ir Rajana stovėjo jai už nugaros it prislėgta šeima niūriame ligoninės vestibiulyje.

Ir vėl Reivenvudas atrodė labiau prisitaikęs prie Linos ir jos nuotaikų nei prie Meikono, o gal ši nuotaika buvo apėmusi juos abu. Meikono niekur nebuvo matyti, tad negalėjau būti tuo tikras. Jei galėtume įsivaizduoti pykčio spalvą, ja buvo aptaškytos visos sienos. Įniršis ar dar kas nors toks pat intensyvus ir kunkuliuojantis karojo nuo kiekvieno šviestuvo, apmaudas buvo įaustas į storus kambariuose ištiestus kilimus, neapykanta blykčiojo po kiekvienu lempos gaubtu. Grindimis slinko šešėliai, neperregima tamsa, kuri skverbėsi į sienas ir kaip tik dabar užliejo mano sportbačius, tad jų beveik negalėjau įžiūrėti. Visiška tamsa.

Negaliu tikrai pasakyti, kaip atrodė kambarys. Mane per daug blaškė jo atmosfera, o ji buvo gana šlykšti. Nedrąsiai žengiau prie didingų įvijų laiptų, kurie vedė į Linos miegamąjį. Šimtą kartų buvau jais kopęs, puikiausiai žinojau, kur jie veda. Ir vis dėlto šiandien jie atrodė kitokie. Teta Dėlė žiūrėjo į Risę ir Rajaną, sekančias man iš paskos, lyg vesčiau jas į nežinomas priešakines karo linijas.

Man užlipus ant antros pakopos visas namas sudrebėjo. Tūkstančiai senovinio sietyno žvakių susiūbavo man virš galvos ir ant veido nulašėjo vaško. Susigūžiau ir atšokau. Be jokio perspėjimo laiptai išsirietė po kojomis ir lūžo parblokšdami mane ant sėdynės; aš nučiuožiau išblizgintomis grindimis iki prieškambario vidurio. Risė ir teta Dėlė spėjo atšokti, bet vargšę Rajaną nusitempiau su savim kaip kamuolys, numušęs kėglius apygardos boulingo klube.

Atsistojau ir riktelėjau į laiptų viršų:

— Lina Dukein, jei dar kartą užsiundysi ant manęs šiuos laiptus, pats įduosiu tave Drausmės komitetui.

Žengiau ant pirmo laiptelio, paskui ant antro. Nieko.

— Paskambinsiu ponui Holingsvorčiui ir asmeniškai paliudysiu, kad esi pavojinga pamišėlė, — peršokdamas kas antrą pakopą atsidūriau pirmoje laiptų aikštelėje. — Nes jei vėl su manimi taip pasielgsi, vadinas, tokia ir esi, girdi? — Paskui galvoje išgirdau jos balsą.

Tu nesupranti.

Žinau, Lina, kad bijai, bet nuo visų užsisklendus nebus geriau.

Eik šalin.

Ne.

Aš nejuokauju, Itanai. Eik šalin. Nenoriu, kad tau kas nors atsitiktų.

Negaliu.

Dabar stovėjau prie jos miegamojo durų, skruostu prisišliejęs prie šaltos baltos medinės plokštės. Norėjau būti su ja, kuo arčiau jos, negavęs dar vieno širdies smūgio. Ir jei ji prileis mane tik iki čia, man to pakaks. Kol kas.

Itanai, tu čia?

Čia.

Aš bijau.

Lina, aš žinau.

Nenoriu, kad patirtum skausmą.

Nepatirsiu.

Itanai, nenoriu tavęs palikti.

Nepaliksi.

O jei paliksiu?

Lauksiu tavęs.

Net jei virsiu tamsiaja?

Net jei būsi labai labai tamsi.

Ji atidarė duris ir įsitraukė mane vidun. Plyšojo muzika. Atpažinau dainą. Tai buvo pikta, beveik metalinė jos versija, bet aš ją vis tiek atpažinau.

Šešiolika mėnulių, šešiolika metų
Šešiolika tavo baimių didžių
Šešiolika kartų sapnavai mano ašaras
Garmėjai su manim į bedugnę kartu...

Ji atrodė, lyg būtų visą naktį verkusi. Tikriausiai taip ir buvo. Palietęs veidą pamačiau, kad jis visas dryžuotas nuo ašarų. Laikiau ją apkabinęs ir mudu siūbavome, o daina skambėjo toliau.

Šešiolika mėnulių, šešiolika metų
Griaudė audros, žaibavo ir lijo
Griausmas pervėrė kūną iš šešiolikos mylių
Šešiolika ieško, ko šešiolika bijo...

Pro jos petį mačiau, kad kambaryje baisus jovalas. Sienų tinkas sutrūkinėjęs ir byrantis, tualetinis staliukas apverstas, lyg kambarį būtų sujaukęs įsilaužęs vagis. Langai išdužę. Be stiklų maži metaliniai rėmai atrodė kaip kokios senovinės pilies kalėjimo grotos. Kalinė glaudėsi prie manęs, o mus abu siautė melodija.

Šešiolika mėnulių, šešiolika metų
Šešiolikakart sapnavai mano baimes
Šešiolika mėgins pažaboti padanges
Išgirsta tik vienas, o šešiolika spengia...

Kai paskutiniįsyk čia buvau, lubos buvo beveik ištisai aprašytos žodžiais, bylojančiais slapčiausias Linos mintis. Dabar visi kambario paviršiai buvo išgražinti jos aiškia juoda rašysena. Lubų pakraščiuose buvo prirašinėta: *Vienatvė — glausti tą, kurį myli / Kai žinai, kad gal niekad daugiau nebeglausi.* Ant sienų: *Net paklydus tamsoj / Mano Širdis tave ras.* Ant durų staktos: *Siela miršta prie delno to, kuris ją neša.* Ant veidrodžių: *Jei rasčiau, kur pabėgti / Saugiai pasislėpusi ten Šiandien būčiau.* Net tualetinis staliukas buvo sudarkytas frazėmis: *Tamsiausia dienos šviesa suranda mane čia, tie, kurie laukia, visuomet stebi*, ir dar viena, regis, viską pasakanti: *Kaip pabėgti nuo savęs?* Jos istoriją skaičiau žodžiuose, girdėjau muzikoje.

Šešiolika mėnulių ir metų praėję
Paskutinis mėnulis, artėjančios valandos
Šiuose puslapiuos Tamsa prašviesėja
Jėga pažaboja, ką ugnys sudegina...

Paskui elektrinė gitara ėmė skambėti lėčiau, ir išgirdau naują posmą, dainos pabaigą. Pagaliau kažkas pasibaigė. Klausydamas mėginau iš galvos išmesti sapnus apie žemę ir ugnį, vandenį ir vėją.

Šešioliktas mėnuo, šešiolikti metai
Tavo baimių diena jau pradeda aušti
Reikalauji ar iš tavęs reikalauja
Lieji ašaras, varvini kraujų
Naikini arba garbini — Mėnulį ar Saulę.

Gitara nutilo, ir dabar mudu stovėjome tyloje.

— Ką manai...

Ji delnu užspaudė man burną. Negalėjo apie tai kalbėti. Buvo kaip niekad pažeidžiama. Pūtė šaltas vėjelis, siautėją ir keliavo pro atviras duris man už nugaros. Nesupratau, ar jos skruostai raudoni nuo šalčio, ar nuo ašarų, bet neklausiau. Mudu griuvome ant lovos ir susivijome į kamuolį — būtų buvę sunku suprasti, kur katro koja ar ranka. Mudu nesibučiavom, bet atrodė lyg bučiuotumės. Buvome artimesni, nei kada nors įsivaizdavau dviejų žmonių artumą.

Matyt, taip būna, kai ką nors myli ir pasijunti, lyg būtum jį praradęs. Net jei tebelaikai apglėbęs.

Lina virpėjo. Jutau kiekvieną jos šonkaulį, kiekvieną kaulelį, ir jos judesiai, regis, buvo nevalingi. Išlaisvinau ranką, kuria buvau apglėbęs jos kaklą, ir pasukau taip, kad pasiekčiau antklodę, gulinčią prie lovos ant grindų, ir užtraukčiau ant mudviejų. Ji įsikniaubė man į krūtinę ir aš patraukiau antklodę aukščiau. Dabar ji užklojo mūsų galvas, ir mes tūnojome mažame tamsiame urvelyje, mudu abu.

Nuo mūsų kvėpavimo urvas sušilo. Pabučiavau jos vėsias lūpas ir ji man atsakė tuo pačiu. Tarp mudviejų tekanti srovė sustiprėjo, ir ji nosimi pasitrynė man į kaklo duobutę.

Itanai, kaip manai, ar galėtume šitaip likti amžinai?

Galime daryti viską, ko nori. Šiandien tavo gimtadienis.

Pajutau ją sustingstant mano glėbyje.

Neprimink.

Bet juk atnešiau tau dovaną.

Ji kilstelėjo antklodę pro plyšelį įsileisdama šviesos.

— Tikrai? Liepiau nenešti.

— Nuo kada pradėjau klausyti visko, ką liepi? Be to, Linkas sako, jei mergina liepia nenešti jai gimtadienio dovanos, tai reiškia, „pasirūpink mano gimtadienio dovana ir pasistenk, kad tai būtų papuošalas“.

— Ne visos merginos tokios.

— Gerai, pamirškime.

Ji paleido antklodę, paskui vėl patogiai įsitaisė mano glėbyje.

Ar tikrai?

Kas?

Papuošalas.

Maniau, nenorėjai dovanos?

Tik noriu sužinoti.

Nusišypsojau ir nutraukiau antklodę. Mus abu iškart užliejo šaltis, tad skubiai iš džinsų kišenės išsitraukiau mažą dėžutę ir vėl nėriau po antklode. Truputį ją kilstelėjau, kad Lina matytų dėžutę.

— Užklok, per šalta.

Paleidau antklodę ir mus vėl apgaubė tamsa. Dėžutė ėmė švytėti žalia šviesa, ir kai ji patraukė sidabrinį kaspinėlį, aš galėjau įžiūrėti

liaunus Linos pirštų galiukus. Švytėjimas stiprėjo, jis buvo šiltas ir šviesus, ir prieš mane blausiai nušvito jos veidas.

— Šis tas nauja, — nusišypsojau jai žalioje šviesoje.

— Žinau. Taip vyksta nuo pat pabudimo šį rytą. Ką pagalvoju, tas tarytum ir atsitinka.

— Neblogai.

Ji ilgesingai žiūrėjo į dėžutę, lyg stengdamasi išlaukti kuo ilgiau jos neatidariusi. Man toptelėjo, kad, ko gero, tai vienintelė dovana, kurią šiandien Lina gaus. Be nelauktos puotos. Turėjau apie ją pranešti Linai, bet atidėliojau iki paskutinės minutės.

Nelaukta puota?

Oi!

Tikiuosi, juokauji.

Tik ne Ridlė su Linku.

Tikrai? Netikėta tai, kad puotos nebus.

Tiesiog atidaryk dėžutę.

Ji dėbtelėjo į mane ir atidarė dėžutę, ir visa dar labiau nušvito, nors dovana čia buvo niekuo dėta. Jos veidas sušvelnėjo, ir supratau, kad išvengiau nemalonumų dėl puotos. Taip jau yra su merginomis ir papuošalais. Kas galėjo žinoti? Vis dėlto Linkas buvo teisus.

Ji pakėlė grandinėlę, smulkutę ir blizgančią, su ant jos kabančiu žiedu. Tai buvo raižyto aukso žiedas, trys aukso gijos — rožinė, geltona ir balta — supintos į vainiką.

Itanai! Man jis patinka.

Ji pabučiavo mane gal kokį šimtą kartų, o aš pradėjau kalbėti net jai nebaigus. Nes jutau, kad turiu pasakyti dar iki jai jį pasikabinant, iki kam nors nutinkant.

— Jis priklausė mano mamai. Paėmiau jį iš senos jos brangenybių dėžutės.

— Ar manai, kad elgiesi teisingai? — paklausė ji.

Linktelėjau. Negalėjau apsimesti, kad man tai nieko nereiškia.

Lina žinojo, ką jaučiu savo mamai. Man tai reiškė labai daug, ir pajutau palengvėjimą, kad abu galime tą pripažinti.

— Jis nėra nei retas, nei dar koks nors, pavyzdžiui, kaip deimantai ar panašiai, bet man jis brangus. Manau, ji būtų nieko prieš, kad dovanoju jį tau, nes, na, supranti...

Ką?

Ai.

— Ketini priversti mane pasakyti paraidžiui? — Mano balsas skambėjo keistai, jis virpėjo.

— Man nemalonu tau pranešti, bet tarimas paraidžiui nėra stiprioji tavo pusė.

Ji žinojo, kad išsisukinėju, bet ketino priversti mane tai ištarti. Man labiau patiko mūsų tylusis bendravimas. Taip kalbėti, iš tiesų

kalbėti tokiam vaikinui kaip aš buvo daug lengviau. Nubraukiau plaukus jai nuo sprando ir užsegiau grandinėlę. Ji kabėjo ant kaklo ir blykčiojo šviesoje truputį aukščiau vėrinio, kurio niekada nenusisegdavo.

— Nes man esi tikrai ypatinga.

Ar labai?

Manau, atsakymas kabo tau ant kaklo.

Daug visko kabo ant mano kaklo.

Paliečiau jos amuletų vėrinį. Visi tie daikčiukai atrodė kaip šlamštas, dauguma tokie ir buvo — pats svarbiausias šlamštas pasaulyje. O dabar jie jau virto ir mano šlamštu. Suplota cento moneta su skyle iš tų maisto prekių automatų prieš kino teatrą, kuriame buvome per mūsų pirmąjį pasimatymą. Siūlo galas nuo raudono megztinio, kurį ji vilkėjo per iškylą prie vandens bokšto, tą pačią, iš kurios vėliau mudu šaipydavomės. Sidabrinė saga, kurią padaviau per Drausmės komiteto posėdį, kad sektųsi. Mažytė žvaigždutė iš sąvaržėlės, išlankstyta mano mamos.

Tuomet jau turėtum žinoti atsakymą.

Ji pasilenkė vėl manęs pabučiuoti, pabučiuoti tikru bučiniu. Tai buvo toks bučinys, kurio nė nepavadinsi bučiniu: susipynė rankos, kojos, plaukai; toks, kai antklodė pagaliau nuslysta ant grindų, o šiuo atveju į vietą sugrįžta išdužę langai, pakyla nuversta komoda, drabužiai vėl atsiduria ant pakabų, o ledinis šaltas kambarys pagaliau sušyla. Mažame šaltame jos kambario židinyje įsiliepsnojo ugnis, bet jos nė negalėjai lyginti su karščiu, sklidusiu mano kūnu. Jutau elektrą, stipresnę nei tą, prie kurios jau buvau įpratęs, ir mano širdies tvinksniai tankėjo.

Netekęs kvapo atsitraukiau.

— Kur Rajana, kai jos prireikia? Tikrai reikės pagalvoti, ką dėl to daryti.

— Nesirūpink, ji apačioje, — Lina mane prisitraukė, ir ugnis židinyje suspragsėjo dar garsiau, grasindama dūmais ir liepsna įveikti kaminą.

Papuošalai, sakau jums, yra geras dalykas. Ir meilė.

Ir gal dar pavojus.

— Dėde Meikonai, einu! — Lina pasisuko į mane ir atsiduso. — Ko gero, ilgiau atidėlioti negalime. Turime leistis žemyn ir susitikti su giminaičiais, — ji žengė durų link. Skląstis atšoko pats. Pasivaipiau ir patryniau jai nugarą. Baigta.

Mums išeinant iš Linos kambario jau buvo pradėję temti. Per pietus man buvo kilusi mintis vogčiomis nusėlinti į Virtuvę, bet Lina

tik užsimerkė ir pro duris į kambarį įriedėjo kambarių aptarnavimo stalelis su ratukais. Matyt, net Virtuvei šiandien buvo gaila Linos. O gal Virtuvė, kaip ir aš, taip pat menkai galėjo pasipriešinti naujai atsiradusioms Linos galioms. Prisirijau blynų su šokolado drožlėmis, primirkusių šokoladinio sirupo, kuriuos nuploviau šokoladiniu pienu. Lina suvalgė sumuštinį ir obuolį. Paskui viskas vėl ištirpo bučiniuose.

Manau, abu žinojome, kad gal paskutinį kartą taip gulinėjame jos kambaryje. Regis, daugiau nieko negalėjome padaryti. Aplinkybės klostėsi taip, kaip klostėsi, ir jei mums liko tik ši diena, tuomet privalėjome bent ją išnaudoti.

Iš tikrųjų buvau tiek pat įsibaiminęs, kiek džiugus. Vis dėlto dar nesulaukęs vakarienės jau išgyvenau geriausią ir kartu blogiausią savo gyvenimo dieną.

Mums leidžiantis laiptais pastvėriau Linos ranką. Ji tebebuvo šilta, ir iš to galėjau spręsti, kad Linos nuotaika kiek pasitaisė. Ant kaklo blykčiojo vėriniai, ore kybojo sidabrinės ir auksinės žvakės, o mes ėjome pro jas ir po jomis leidomės laiptais žemyn. Nebuvau pratęs matyti Reivenvudo tokio šventiško ir sklidino šviesos, tad kokią akimirką pasijutau beveik kaip tikrame gimtadienyje, kurį švenčia laimingi ir nerūpestingi žmonės. Kokią akimirką.

Tada pamačiau Meikoną ir tetą Dėlę. Jie abu laikė žvakes, o už jų Reivenvudą gaubė šešėliai ir tamsa. Šešėliuose judėjo kitos tamsios figūros, taip pat laikančios žvakes. Blogiausia, kad Meikonas ir Dėlė vilkėjo ilgus tamsius drabužius it nežinomo ordino apeigų patarnautojai ar druidų žyniai. Na, visai neatrodė kaip gimtadienio pokylis. Panašiau į tikrai baugias laidotuves.

Sveika sulaukus šešiolikos. Nenuostabu, kad nenorėjai nusileisti iš savo kambario.

Dabar supranti apie ką kalbėjau.

Pasiekusi paskutinę pakopą Lina sustojo ir atsigręžė į mane. Su savo senais džinsais ir jai per dideliu mano Džeksono vidurinės džemperiu su gobtuvu ji čia atrodė kaip balta varna. Abejoju, ar Lina per visą savo gyvenimą kada nors taip vilkėjo. Manau, norėjo kuo ilgiau su savimi išsaugoti gabalėlį manęs.

Nebijok. Tai tik sutvirtinimas, kuris mane apsaugos iki mėnulio patekėjimo. Kol aukštai nepakils mėnuo, nebūsiu pašaukta.

Lina, aš nebijau.

Žinau. Kalbėjau sau.

Ji paleido mano ranką ir žengė nuo paskutinio laiptelio. Kai jos pėda palietė išblizgintas juodas grindis, ji persimainė. Plevėsuojantys tamsūs sutvirtinimo drabužiai paslėpė jos kūno išlinkimus. Juodi plaukai ir juodi drabužiai susiliejo į vieną šešėlį, kuris uždengė ją nuo galvos iki kojų pirštų, liko tik veidas, švytintis kaip pats mėnuo. Ji

palietė savo kaklą, ant jo tebekabėjo mano mamos auksinis žiedas. Vyliausi, kad jis padės jai prisiminti, jog esu čia, su ja. Kaip vyliausi, kad mano mama visą laiką bandė mums padėti.

Ką jie tau darys? *Juk nebus kokio nors iškrypėliško pagoniško sekso*, *tiesa*?

Lina prapliupo juoktis. Teta Dėlė dėbtelėjo į ją pasibaisėjusi. Risė viena ranka santūriai suglostė savo mantiją, tuo parodydama savo pranašumą, o Rajana ėmė kikenti.

— Susikaupk, — sušnypštė Meikonas.

Larkinas, kuriam kaži kaip pavyko su juoda mantija atrodyti taip pat madingai kaip ir su odiniu švarku, prunkštelėjo. Juokelius Lina paslėpė savo drabužio klostėse.

Žvakėms judant man pavyko įsižiūrėti į artimiausius veidus: Meikonas, Dėlė, Lina, Larkinas, Risė, Rajana ir Barklis. Buvo ir mažiau pažįstamų veidų. Arilija, Meikono mama, ir dar vienas vyresnis veidas, raukšlėtas ir saulės nurudintas. Net iš ten, kur stovėjau ar bandžiau išstovėti, įžiūrėjau, kaip labai ji priminė anūkę, ir aš tuoj pat suvokiau, kas ji.

Lina ją pamatė tuo pat metu kaip ir aš.

— Močiute!

— Su gimimo diena, brangioji! — Ratas trumpam prasiskyrė ir Lina puolė apkabinti žilaplaukės moters.

— Nemaniau, kad atvažiuosi!

— O kaipgi, atvažiavau. Norėjau padaryti tau staigmeną. Iš Barbadoso atvykti vienas juokas. Nespėjau nė mirktelėti ir jau buvau čia.

Ją reikia suprasti pažodžiui tiesa? Kas ji? Dar viena keliautoja, *piktoji dvasia kaip Meikonas?*

Itanai, ji dažna oro linijų keleivė. „United“ *linijų.*

Jaučiau tą patį, ką jautė ir Lina, — trumpą palengvėjimo akimirką, nors jaučiausi vis svetimesnis. Na, gerai, mano tėtis ne viso proto, mama lyg ir mirusi, o mane užauginusi moteris šį tą nutuokia apie vudu. Visa tai galėjau suvirškinti. Tik stovėdamas čia, supamas tikrų kortas besinešiojančių, mantijomis apsigobusių kerėtojų su žvakėmis rankose, jutau, kad man reikia išmanyti daug daugiau, nei buvo išmokiusi Ama. Kol jie nepradėjo kalbėti lotyniškai ir kerėti.

Meikonas žengė iš rato į priekį. Per vėlu. Jis aukštai iškėlė savo žvakę.

— *Cur Luna hac Vinctum convenimus?*

Teta Dėlė žengė žingsnį ir atsistojo šalia. Jos žvakė sumirgėjo, kai ji ją pakėlė ir ėmė versti:

— Kodėl sutvirtinimui susirinkome per šį mėnulį?

Ratas atsiliepė. Skanduodami jie laikė aukštai iškėlę žvakes.

— *Sextusdecima Luna*, *Sextusdecimo Anno, Illa Capietur.*

Lina atsakė jiems angliškai. Jos žvakė įsiliepsnojo, net atrodė, kad liepsna nudegins jai veidą.

— Per šešioliktą mėnulį, šešioliktais metais ji bus pašaukta. Lina stovėjo rato vidury aukštai iškėlusi galvą. Jai ant veido iš visų pusių krito žvakių šviesa. Jos žvakė ėmė degti neįprastai žaliai.

Lina, kas vyksta?

Nesijaudink. Tai sutvirtinimo dalis.

Jei tai tik sutvirtinimas, buvau beveik tikras, kad pašaukimui aš nepasiruošęs.

Meikonas ėmė kartoti užkeikimą, kurį prisiminiau iš Helovino. Kaip jis vadinosi?

Sanguis sanguinis mei, tutela tua est.
Sanguis sanguinis mei, tutela tua est.
Sanguis sanguinis mei, tutela tua est.
Kraujau kraujo mano, tu esi apgintis!

Lina išblyško. *Sanguinis* ratas. Štai kas tai. Ji iškėlė žvakę aukštai virš galvos ir užsimerkė. Žalia liepsnelė plykstelėjo ir virto didžiule oranžine ir raudona liepsna, sprogo, ir nuo jos žvakės liepsna persimetė į visas kitas rato žvakes.

— Lina! — bandžiau perrėkti sprogimo griausmą, bet ji neatsiliepė. Ugnies purslai tiško į tamsą virš galvų, kilo taip aukštai, kad suvokiau, jog šią naktį virš Reivenvudo nėra jokio stogo, jokių lubų. Ugnis tvoskė karščiu ir akino, aš ranka užsidengiau akis. Apie nieką negalėjau galvoti, tik apie Heloviną. O jei vėl viskas pasikartos? Mėginau prisiminti, ką jie darė tą naktį, norėdami atremti Sarafiną. Ką jie kartojo? Kaip Meikono motina tai pavadino?

Sanguinis. Bet negalėjau prisiminti žodžių, nemokėjau lotyniškai ir pirmą kartą pasigailėjau nestojęs į klasikos klubą.

Išgirdau beldžiant į laukujės duris, ir akimirksniu liepsnos dingo. Mantijos, ugnis, žvakės, tamsa ir šviesa — viskas dingo. Paprasčiausiai išnyko. Nė kiek nenustebdami jie virto paprasta šeima, stovinčia aplink paprastą gimtadienio tortą. Dainuojančia.

Kas po?..

— ... Su gimimo diena! — nuskambėjo paskutiniai dainos garsai, o beldimas į laukujės duris nesiliovė. Milžiniškas gimtadienio tortas, trys rausvos, baltos ir sidabro spalvos aukštai, stovėjo ant kavos stalelio svetainės vidury. Stalas padengtas elegantišku arbatos servizu, patiestos baltos servetėlės. Lina užpūtė žvakutes ir rankos mostu išsklaidė dūmus ties veidu, kur prieš kelias sekundes plaikstėsi liepsna. Šeimos nariai prapliupo ploti. Vėl vilkėdama mano sportinį Džeksono vidurinės nertinį ir džinsus ji atrodė kaip bet kuri kita šešiolikmetė.

— Šaunuolė mūsų mergaitė! — Senelė pasidėjo mezginį ir ėmė

pjaustyti tortą, o teta Dėlė puolė pilstyti arbatą. Risė ir Rajana įnešė didžiulę stirtą dovanų, Meikonas atsisėdo į karalienės Viktorijos laikų krėslą ir įpylė sau ir Barkliui viskio.

Lina, kas čia vyksta? Kas ką tik įvyko?

Prie durų kažkas yra. Jie tik atsargūs.

Aš nespėju su tavo šeima.

Suvalgyk torto. Juk čia gimtadienio vaišės, pamiršai?

Beldimas į duris nesiliovė. Larkinas pakėlė akis nuo didelio šokoladinio torto trikampio — Linos mėgstamiausio.

— Ar niekas neatidarys durų?

Meikonas nubraukė trupinėlį nuo savo kašmyro švarko ir ramiai pažvelgė į Larkiną.

— Be abejo, Larkinai, pažiūrėk, kas atėjo.

Meikonas dirstelėjo į Liną ir papurtė galvą. Šiandien durų ji neatidarinės. Lina linktelėjo ir atsišliejo į senelę. Šypsodamasi su gabalėliu torto kaip beprotiškai mylinti vaikaitė — tokia ji ir buvo. Paplekšnojo greta gulinčią pagalvėlę. Puiku. Mano eilė susitikti su senele.

Tuo metu prie durų išgirdau pažįstamą balsą ir supratau, kad verčiau susidurti su bet kieno senele, nei su tais, kurie dabar laukia už durų. Tai buvo Ridlė su Linku, Savana su Emile ir Edeną su Šarlote, visi kiti jų gerbėjų klubo nariai ir Džeksono krepšinio komanda. Nė vienas nevilkėjo savo kasdienių uniformų — „Džeksono angelų" marškinėlių. Paskui prisiminiau kodėl. Emilės skruostas buvo purvinas. Inscenizacija. Supratau, kad mudu su Lina ją jau beveik praleidome, ir per istoriją susikirsime. Dabar jau viskas baigta, išskyrus vakaro žygį ir fejerverkus. Juokinga, — bet kurią kitą dieną gauti F, žemiausią įvertinimą, būtų didelė nelaimė.

— STAIGMENA!

Staigmena — ne tas žodis. Ir vėl dėl mano kaltės chaosas ir pavojus atkeliavo į Reivenvudą. Visi susigrūdo prieškambaryje. Senelė pamojo nuo sofos. Meikonas, santūrus kaip paprastai, gurkšnojo viskį. Tik jį pažinodamas galėjai pasakyti, kad jis tuoj pratrūks.

Tiesą sakant, keista, kodėl Larkinas apskritai juos įleido?

To negali būti.

Staigmena, visai apie ją pamiršau.

Emilė prasibrovė į priekį.

— Kur vakaro kaltininkė? — Ji laukdama iškėlė rankas, lyg ketintų tvirtai apglėbti Liną. Lina žengė atatupsta, bet Emilė nė neketino liautis.

Emilė įsikibo Linai į parankę, lyg jiedvi būtų seniai nesimačiusios draugės.

— Visą savaitę rengėm šią puotą. Suorganizavome „gyvą“ muziką, o Šarlotė išnuomojo lauko žibintus, kad visi galėtų matyti; noriu

pasakyti, čia, Reivenvude, *taip* tamsu, — Emilė ėmė šnabždėti, lyg tartųsi juodojoje rinkoje dėl kontrabandos. — Ir dar turime persikų degtinės.

— Turi tai pamatyti, — lėtai nutęsė Šarlotė, gaudydama tarp žodžių kvapą, — tokie ankšti buvo jos džinsai. — Yra lazerio aparatas. Reivenvude šokiai, argi ne jėga? Visai kaip tie kolegijos vakarėliai Samervilyje.

Šokiai? Tam Ridlė tikriausiai ėmėsi visų įmanomų gudrybių. Emilė ir Savana kelia Linai puotą ir pataikauja, lyg ši būtų jų Sniego karalienė? Turėjo būti sunkiau, nei priversti visus juos nušokti nuo uolos.

— Dabar eikime į tavo kambarį, kaltininke, ir papuoškime tave! — Šarlotės entuziazmas liejosi per kraštus labiau nei įprastai, nors ji visuomet persistengdavo.

Lina atrodė pažaliavusi. Į jos kambarį? Pusė tekstų ant sienų tikriausiai buvo apie jas.

— Ką tu kalbi, Šarlote? Ji atrodo *puikiai.* Argi ne tiesa, Savana? — Emilė spustelėjo Linos ranką ir nepritariamai dėbtelėjo į Šarlotę, kad ši nekištų nagų ir pati pasistengtų atrodyti taip puikiai.

— Juokauji? Mirčiau dėl tokių plaukų, — tarė Savana sukdama apie pirštą Linos plaukų sruogą. — Jie tokie nepaprastai... juodi.

— Pernai mano plaukai buvo juodi, bent prie šaknų, — paprieštaravo Edeną. Pernai Edeną buvo juodai nusidažiusi plaukų šaknis, o galus palikusi šviesius; tai buvo dar vienas jos nevykęs bandymas kuo nors išsiskirti. Savana ir Emilė negailestingai ją erzino, tad, visą dieną kentusi, kitą dieną ji juos vėl nusidažė įprastai.

— Tu atrodei kaip skunkas, — Savana pritariamai nusišypsojo Linai. — Ji atrodo kaip italė.

— Eime. Visi tavęs laukia, — tarė Emilė, stverdama Linos ranką. Lina nekreipė į jas dėmesio.

Čia tikriausiai kokia nors apgaulė.

Tikrų tikriausia apgaulė, bet ne ta, kurią įsivaizduoji. Manau, čia labiau įsipainiojusi sirena ir jos ledinukas ant pagaliuko.

Ridlė. Turėjau suprasti.

Lina žvilgtelėjo į tetą Dėlę ir dėdę Meikoną. Jie buvo priblokšti, tarytum visos lotynų kalbos žinios dabar būtų visai nieko vertos. Senelė šypsojo, ji dar nespėjo susipažinti su šios rūšies „angelais“.

— Kam taip skubėti? Ar jūs, vaikai, nenorėtumėte pabūti ir išgerti po puodelį arbatos?

— Labutis, senele! — šūktelėjo Ridlė nuo tarpdurio. Ji stoviniavo verandoje taip įnirtingai čiulpdama savo raudoną ledinuką, kad pamaniau: jei liautųsi, viskas subyrėtų kaip kortų namelis. Šįkart jai manęs neprireikė, kad patektų vidun. Lūkuriavo vos per colį nuo Larkino, kuriam, regis, buvo linksma, bet jis stovėjo tiesiai prieš ją.

Ridlė virste virto iš standžiai suveržtos liemenės — kažkokio tarpinio drabužio tarp apatinio trikotažo ir palaidinės, kokį galėtų vilkėti mergina ant lenktyninių automobilių žurnalo viršelio, — ir žemai ant klubų užsegto džinsinio sijonėlio.

Ridlė atsišliejo į durų staktą.

— Staigmena, staigmena!

Senelė padėjo arbatos puodelį. Ji vėl ėmėsi mezginio.

— Ridle, brangioji, kaip malonu tave matyti! Širdele, naujasis įvaizdis tau labai tinka. Neabejoju, sulauksi daug džentelmenų dėmesio, — senelė blykstelėjo Ridlei nekalta šypsena, nors jos akys nesišypsojo.

Ridlė susiraukė, bet nesiliovė čiulpusi ledinuko. Priėjau prie jos.

— Kiek kartų reikia lyžtelėti, Rid?

— Dėl ko, Trumpasis Šiaude?

— Kad priverstum Savaną Snou ir Emilę Ašer iškelti Linai puotą?

— Daugiau, negu manai, drauguži, — ji iškišo man liežuvį, ir pamačiau, kad jis nusidažęs raudonais ir violetiniais dryžiais. Nuo šio vaizdo man ėmė suktis galva.

Larkinas atsiduso ir pažvelgė pro mane.

— Lauke tikriausiai susirinko koks šimtas jaunuolių. Pastatyta scena ir atvežti garsiakalbiai, palei kelią išrikiuoti automobiliai.

— Tikrai? — Lina pažvelgė pro langą. — Tarp magnolijų stovi scena.

— Tarp mano magnolijų? — Meikonas pašoko ant kojų.

Žinojau, kad viskas tėra farsas, kad gyvybės šiai puotai kiekvienu įtaigiu lyžtelėjimu suteikia Ridlė; ir Lina žinojo tą patį. Bet vis tiek kai ką įžvelgiau Linos akyse. Dalis jos troško ten būti.

Nelaukta puota, į kurią susirenka visa mokykla. Šis punktas taip pat tikriausiai buvo įtrauktas į Linos „normalios mokinukės“ sąrašą. Ji galėjo susitaikyti su tuo, kad yra kerėtoja. Tačiau pavargo būti atstumtąja.

Larkinas pažvelgė į Meikoną.

— Jūs nepriversite jų išsiskirstyt. Geriau viską baikime. Visąlaik būsiu su ja, aš arba Itanas.

Linkas prasibrovė į minios priekį.

— Žmogau, eime! Mano grupė, „Šventieji roleriai“, tai mūsų debiutas Džeksono vidurinėje. Bus nuostabu!

Nebuvau matęs tokio laimingo Linko. Įtariai dirstelėjau į Ridlę. Ji gūžtelėjo pečiais ir toliau čiulpė savo ledinuką.

— Niekur mes neisime. Tik ne šįvakar, — negalėjau patikėti, kad Linkas čia. Jei sužinotų jo mama, gautų širdies smūgį.

Larkinas žiūrėjo į Meikoną, kuris atrodė suirzęs, ir į tetą Dėlę, kuri buvo apimta panikos. Šį vakarą jie mažiausiai norėjo išleisti Liną iš akių.

— Ne, — Meikonas net nesvarstė.

Larkinas pamėgino dar kartą.

— Penkioms minutėms.

— Jokiu būdu!

— Kada kitą kartą kas nors iš mokyklos iškels jai puotą?

Meikonas nė nemirktelėjo.

— Tikiuosi, niekada.

Linos veidas ištįso. Buvau teisus. Ji norėjo būti šios šventės dalyvė, nors šventė ir buvo netikra. Tai buvo kaip šokiai ar krepšinio varžybos. Labiausiai dėl šios priežasties ji norėjo eiti į mokyklą, kad ir kaip siaubingai su ja ten buvo elgiamasi. Štai dėl ko ji kasdien ten eidavo, nors ir tekdavo valgyti stadione ant suolo ir sėdėti matančiosios akies pusėje. Nesvarbu, kas ji buvo, kerėtoja ar ne, jai sukako šešiolika. Nors vieną naktį ji troško būti paprasta šešiolikmetė.

Reivenvude užsispyrimu Meikonui prilygo tik vienas žmogus. Jei gerai perpratau Liną, dėdei šansų nebeliko, tik ne šįvakar.

Ji priėjo prie Meikono ir įsitvėrė jam į parankę.

— Žinau, dėde Meikonai, skamba beprotiškai, bet gal galėčiau nueiti į puotą, nors trumpam? Tik paklausyti Linko grupės?

Laukiau, kada ims raitytis jos plaukai, kils išdavikas kerėtojų vėjelis. Plaukai nė nekrustelėjo. Ji nesigriebė kerėtojų magijos. Tai buvo visai kas kita. Burtai jai nebūtų padėję prasprukti pro Meikono sargybą. Teks pasitelkti senesnius kerus, stipresnius burtus, tuos, kurie nuo pat atvažiavimo į Reivenvudą labiausiai veikė Meikoną. Paprastą seną meilę.

— Kodėl nori eiti su tais *jaunuoliais* po visko, ką jie privertė tave iškentėti? — Girdėjau, kaip jam kalbant sušvelnėjo balsas.

— Niekas nepasikeitė. Nenoriu turėti nieko bendra su tomis mergaitėmis, bet vis tiek noriu eiti.

— Kalbi niekus, — Meikonas suirzo.

— Žinau. Ir žinau, kad tai kvaila, bet norėčiau sužinoti, ką reiškia būti normaliai. Noriu eiti į šokius ir jų nesugadinti. Noriu eiti į puotą, į kurią esu kviečiama. Noriu pasakyti, žinau, kad čia viskas — Ridlės darbas, bet ar blogai, jei man tai nesvarbu? — Ji pažvelgė į jį ir prikando lūpą.

— Negaliu leisti, net jei norėčiau. Per daug pavojinga.

Jų akys susitiko.

— Dėde Meikonai, mudu su Itanu net nepašokome. Pats sakei.

Akimirką atrodė, kad Meikonas nusileis, bet tik akimirką.

— Štai kas, ko nesakiau: priprask. Aš nė dienos nepraleidau jokioje mokykloje ir netgi nė karto sekmadienio popietę neperėjau per miestą. Visiems tenka nusivilti.

Lina metė paskutinę kortą.

— Bet šiandien mano gimtadienis! Visko gali nutikti. Gal tai

paskutinė mano galimybė... — sakinio pabaiga liko neištarta.

Pašokti su savo vaikinu. Pabūti savimi. Pabūti laimingai.

Jai nereikėjo to sakyti. Visi žinojome.

— Lina, suprantu, kaip jautiesi, bet mano pareiga tave apsaugoti. Ypač šią naktį turi likti su manimi. Mirtingieji tik pridarys bėdos arba sukels skausmo. Negali būti normali. Tu tam nesukurta, — Meikonas niekada taip nekalbėjo su Lina. Abejojau, ar jis kalbėjo apie puotą, ar apie mane.

Linos akys blizgėjo, bet ji nepravirko.

— Kodėl? Argi taip blogai norėti to, ką turi jie? Ar kada pagalvojot, kad tai, ką turi jie, gali būti teisinga?

— Na ir kas? Argi tai svarbu? Esi talentas. Vieną dieną išeisi ten, kur Itanas išeiti negalės. Ir kiekviena minutė, dabar praleista kartu, taps našta, kurią turėsi vilkti visą likusį gyvenimą.

— Jis ne našta.

— O taip, našta. Jis tave silpnina ir todėl yra pavojingas.

— Jis man suteikia stiprybės, o tai pavojinga tik tau.

Žengiau tarp jų.

— Nagi, pone Reivenvudai, nesielkite taip šį vakarą.

Bet Meikonas elgėsi. Lina įniršo.

— Ką apie tai išmanote? Niekada gyvenime nebuvote *prispaustas* draugystės naštos, neturėjote nė vieno draugo! Nieko nesuprantate. Ir ar galėtumėte suprasti? Visą dieną miegate savo kambary, o visą naktį niūrinėjate po biblioteką. Visų nekenčiate ir manote esąs už visus geresnis. Jei nieko niekada iš tiesų nemylėjote, ar galite suprasti, kaip jaučiuosi?

Ji nusigręžė nuo Meikono, nuo mūsų visų, ir užbėgo laiptais į viršų. Paskui ją nusekė Baubas. Trinktelėjo miegamojo durys, pokštelėjimas nuaidėjo koridoriumi. Baubas atsigulė prie Linos durų.

Meikonas įdėmiai žiūrėjo į tą pusę, nors ji jau buvo dingusi. Lėtai pasisuko į mane.

— Negalėjau to leisti. Neabejoju, kad supranti.

Žinojau, kad ši naktis Linos gyvenime tikriausiai pati pavojingiausia, bet ir supratau, kad jai galbūt tai paskutinis šansas pabūti mergina, kurią visi myli. Aš supratau. Tik dabar nenorėjau būti su juo viename kambaryje.

Linkas prasispraudė į priekį pro būrį jaunuolių, tebestoviniuojančių prieškambaryje.

— Tai bus puota ar ne?

Larkinas stvėrė jo apsiaustą.

— Puota jau prasidėjo, eime iš čia. Švęsime Linos gimtadienį.

Emilė prasiveržė prie Larkino ir visi nusekė paskui juodu. Ridlė tebestovėjo tarpduryje. Ji pažvelgė į mane ir truktelėjo pečiais.

— Aš stengiausi.

Prie durų manęs lūkuriavo Linkas.

— Itanai, eime, žmogau. Eime.

Pažvelgiau į laiptų viršų.

Lina?

— Aš liksiu čia.

Senelė pasidėjo mezginį.

— Itanai, nemanau, kad ji greitai nusileistų. Gal tu eik su draugais, o po kelių minučių sugrįžk?

Bet aš nenorėjau išeiti. Gali būti, kad šį vakarą mudu paskutinįkart būsime kartu. Net jei leistume jį Linos kambaryje, vis tiek norėčiau būti su ja.

— Žmogau, bent ateik pasiklausyti mano naujos dainos. Paskui galėsi grįžti ir palaukti, kol ji nusileis, — Linkas rankoje laikė būgnininko lazdeles.

— Manau, taip būtų geriausia, — Meikonas prisipylė dar vieną taurę viskio. — Gali vėliau sugrįžti, bet dabar mums reikia aptarti kai kuriuos dalykus.

Nuspręsta. Jis mane veja lauk.

— Vieną dainą. Paskui lauksiu lauke prie namo, — pažvelgiau į Meikoną. — Trumpam.

Lauke prie Reivenvudo grūdosi publika. Vienoje pusėje stovėjo surėsta laikina scena, apšviesta kilnojamaisiais prožektoriais, kokiais būdavo apšviesta naktinė Hani Hilio mūšio dalis. Iš garsiakalbių aidėjo muzika, bet dėl tolumoje griaudėjančių patrankų ją buvo sunku girdėti.

Nusekiau paskui Linką prie scenos, ant kurios instrumentus dėliojo „Šventieji roleriai“. Jų buvo trys, ir atrodė jie apie trisdešimties. Vaikino, derinusio savo gitaros stiprintuvą, visos rankos buvo ištatuiruotos, ant kaklo kabėjo kažkas panašaus į dviračio grandinę. Boso gitaristo juodi styrantys plaukai derėjo prie juodo akių grimo. Trečio vaikino kūnas buvo taip išdabintas įveriamais papuošalais, kad skaudėjo vien į jį žiūrint. Ridlė stryktelėjo, atsisėdo ant scenos krašto ir pamojavo Linkui.

— Palauk, tuoj mus išgirsi. Mes „kalam“ roką. Gaila, kad čia nėra Linos.

— Ką gi, nenorėčiau tavęs nuvilti, — Lina priėjo mums iš nugaros ir rankomis apsivijo mano juosmenį. Jos akys buvo raudonos ir liūdnos, bet tamsoje ji niekuo nesiskyrė nuo kitų.

— Kas nutiko? Dėdė apsigalvojo?

— Ne visai. Bet jei ko nors nežinai, tai ir neskauda, o man nusišvilpt, ar jam skauda. Šįvakar jis toks nepakenčiamas.

Aš nutylėjau. Niekada neperprasiu Linos ir Meikono tarpusavio santykių, nors ir ji nelabai perprastų mudviejų su Ama ryšį. Vis dėlto

žinojau, kad kai viskas baigsis, ji jausis siaubingai. Nepakęsdavo, jei kas nors blogai atsiliepdavo apie jos dėdę, netgi aš; dėl to, kad pati taip kalba, jausis dar blogiau.

— Išslinkai slapta?

— Taip, man padėjo Larkinas. — Prie mūsų artinosi Larkinas, nešinas plastikiniu puodeliu. — Juk tik vienąkart sulauki šešiolikos, tiesa?

Lina, tai ne pats geriausias sumanymas.

Aš tik noriu sušokti vieną šokį. O tada grįšime.

Linkas nudrožė prie scenos.

— Lina, tavo gimtadieniui sukūriau dainą. Tau ji patiks.

— Kaip ji vadinasi? — įtariai paklausiau.

— „Šešiolika mėnulių“. Prisimeni? Ta keista daina, kurios niekaip negalėjai rasti savo „iPod“ grotuve? Praėjusią savaitę tiesiog netikėtai išgirdau ją savo galvoje, visą nuo pradžios iki galo. Tiesa, šiek tiek padėjo Ridlė, — jis nusiviepė. — Ko gero, galima sakyti, ji mano mūza.

Netekau žado. Lina stvėrė mano ranką, Linkas čiupo mikrofoną, ir niekas nebegalėjo jo sulaikyti. Pareguliavo stovą, kad mikrofonas būtų jam prie burnos. Atvirai kalbant, beveik labiau burnoje, ir tai buvo savotiškai šlykštu. Linkas per daug prisižiūrėjo MTV Erlo namuose. Reikėjo jam paduoti mikrofoną, nes jis beveik ritosi nuo scenos, šventas ar ne visai. Nepaisant visko, jis buvo gana drąsus.

Sėdėdamas prie būgnų jis užsimerkė, iškėlė lazdeles į viršų.

— Vienas, du, trys.

Solo gitaristas, atšiaurus vaikinas su dviračio grandine, savo gitara išgavo vieną gaidą. Ji nuskambėjo siaubingai, o stiprintuvai abiejose scenos pusėse ėmė kaukti. Aš susiraukiau. Nieko gražaus nebus. Paskui jis užgrojo dar vieną gaidą ir dar kitą.

— Ponios ir ponai, jei tokių čia esama, — Linkas kilstelėjo antakį ir per minią nuvilnijo juoko banga. — Norėčiau pasveikinti Liną su gimtadieniu. O dabar paplokime pasaulinei mano naujos grupės „Šventieji roleriai“ premjerai.

Linkas mirktelėjo Ridlei. Vaikinas mano esąs Mikas Džageris. Man jo pagailo, ir aš sugriebiau Linos ranką. Pasijutau, lyg žiemą įkišęs ranką į ežerą, kurio paviršius saulės įšildytas, o coliu giliau — vien ledas. Suvirpėjau, bet rankos nepaleidau.

— Tikiuosi, esi pasirengusi. Jis tuoj įspūdingai susimaus. Po penkių minučių būsime tavo kambary. Garbės žodis.

Ji susimąsčiusi nenuleido nuo jo akių.

— Aš nesu taip labai įsitikinusi.

Ridlė sėdėjo ant scenos krašto, šypsojosi ir mojavo it kokia grupės gerbėja. Jos plaukai raitėsi vėjyje, rausvos ir šviesios sruogos plaikstėsi ant pečių.

Tuomet išgirdau pažįstamą melodiją, ir iš stiprintuvų nugriaudėjo „Šešiolika mėnulių“. Tik šįkart daina nepanėšėjo nė į vieną, įrašytą Linko demonstracinėse juostose. Jie grojo puikiai, tikrai puikiai. O minia įsisiautėjo; regis, Džeksono vidurinė pagaliau turės progą pašokti. Tik buvome pievoje, Reivenvude, vidury liūdniausiai pagarsėjusios ir didžiausią baimę keliančios plantacijos. Užplūdo stulbinama energija, publiką apėmė šėlas. Visi šoko, pusė šokančiųjų dainavo — atrodė kaip pamišimas, nes niekas anksčiau tos dainos nebuvo girdėjęs. Net Linai teko išspausti šypsnį, mudu ėmėme siūbuoti su minia, nes tiesiog negalėjome atsilaikyti.

— Jie groja mūsų dainą, — ji susirado mano ranką.

— Kaip tik apie tai galvojau.

— Žinau, — ji sunėrė pirštus su mano pirštais ir mano kūnu perbėgo virpuliukai. — O jie visai neblogi, — stengdamasi perrėkti minią sušuko Lina.

— Neblogi? Jie puikūs! Kaip ir diena — puikiausia Linko gyvenime, — norėjau pasakyti, visas tas reikalas buvo tikra beprotybė. „Šventieji roleriai“, Linkas, puota. Ridlė, striuoktelėjusi ant scenos ir čiulpianti savo „Ridlės ledinuką“. Ne pats beprotiškiausias iš šiandien regėtų dalykų, bet vis tiek.

Tad vėliau, kai mudu su Lina šokome, o penkios minutės atėjo ir praėjo, paskui prabėgo dvidešimt penkios, o vėliau — dar penkiasdešimt penkios, nė vienas iš mudviejų to nepastebėjome ir mums tai nerūpėjo. Mes stabdėme laiką — bent mums taip atrodė. Mudu šokome vieną šokį, bet turėjome jį tęsti kiek galima ilgiau, nes galbūt be jo mums nieko kito nebeliko.

Larkinas nė kiek neskubėjo. Jis buvo susipynęs į kamuolį su Emile, juodu glamžėsi prie vieno iš laužų, kuriuos kažkas sukrovė iš senų šiukšlių dėžių. Emilė vilkėjo Larkino švarką, o jis vis retkarčiais apnuogindavo jai petį, lyžtelėdavo kaklą ar padarydavo dar ką nors šlykštaus. Jis buvo tikra gyvatė.

— Larkinai! Jai dar tik šešiolika, — mums šokant riktelėjo Lina laužo pusėn. Larkinas iškišo liežuvį ir šis nutįso iki žemės; taip liežuvio neiškištų joks mirtingasis.

Emilė, regis, to nepastebėjo. Ji išsilaisvino iš Larkino glėbio ir pamojo Savanai, šokančiai už jos su Šarlote ir Edeną.

— Eime, merginos. Įteikime Linai dovaną.

Savana įkišo ranką į savo mažą sidabrinę rankinę ir ištraukė iš jos kyšantį nedidelį sidabrinį ryšulėlį, perrištą sidabriniu kaspinu.

— Šioks toks niekutis, — ištiesė ryšulėlį Savana.

— Kiekviena mergina turėtų jį turėti, — neaiškiai sumurmėjo Emilė.

— Žvilgesys tinka prie *visko*, — Edeną vos susiturėjo pati neatplėšusi popieriaus.

— Į jį telpa, tarkim, tik telefonas ir lūpų blizgis, — Šarlotė stumtelėjo jį Linai. — Nagi, atplėšk.

Lina paėmė ryšulėlį ir joms nusišypsojo.

— Savana, Emile, Edeną, Šarlote, jūs net *nenutuokiate*, ką man tai reiškia. — Šios neperprato piktos Linos pašaipos. Aš puikiai žinojau, kas čia yra ir ką tiksliai jai reiškia.

Bukesnių nesurasi.

Lina negalėjo pažvelgti man į akis, nes abu būtume prapliupę kvatoti. Mums vėl besibraunant į šokėjų minią Lina švystelėjo sidabrinį ryšulėlį į laužą. Oranžinės ir geltonos liepsnos prarijo vyniojamąjį popierių ir iš mažos blizgančios rankinės liko tik dūmai ir pelenai.

„Šventieji roleriai“ padarė pertrauką, ir Linkas atėjo pasimėgauti savo muzikinio debiuto šlovės spinduliais.

— Sakiau, kad mes geri. Žingsnio tetrūksta iki kontrakto, — Linkas bakstelėjo man alkūne į šonkaulius kaip senais laikais.

— Tu teisus, žmogau. Jūs, vaikinai, grojat puikiai, — turėjau jam tai pasakyti, nes jam iš pašonės nesitraukė ledinukas.

Neskubėdama prisiartino Savana, tikriausiai norėdama susprogdinti Linko burbulą.

— Labas, Linkai, — ji dviprasmiškai sumirksėjo akimis.

— Sveika, Savana.

— Kaip manai, gal pašoktum vieną šokį su manim? — Neįtikėtina. Ji stovi ir žiūri į jį, lyg jis būtų tikra roko žvaigždė.

— Net nežinau, ką daryčiau, jei nepašoktum, — ji padovanojo jam dar vieną Sniego karalienės šypseną. Pasijutau, lyg įstrigęs viename Linko sapne. O gal Ridlės?

Vilką mini, vilkas čia.

— Rankas šalin, vakarėlių karaliene, tai mano Nutrūktgalvis, — norėdama pabrėžti savo žodžius, Ridlė apsivijo ranka ir dar keliomis svarbiausiomis kūno dalimis apie Linką.

— Atleisk, Savana. Gal kitą kartą, — Linkas susikišo būgnų lazdeles į užpakalinę kišenę ir nudrožė atgal į šokių aikštelę kartu su Ridle ir jos N-14 šokio judesiais. Tikriausiai tai buvo pati nuostabiausia jo gyvenimo akimirka. Galėjai pagalvoti, kad tai jis švenčia gimtadienį.

Kai daina nutilo, jis vėl užšoko ant scenos.

— Turime dar vieną, paskutinę dainą, kurią parašė gera mano draugė keliems labai *ypatingiems* Džeksono vidurinės žmonėms. Jūs suprasite, kas esate.

Scena aptemo. Linkas atsisegė džemperio užtrauktuką, suskambo gitaros stygos ir šviesos įsižiebė. Jis vilkėjo „Džeksono angelų“ marškinėlius nuplėštomis rankovėmis; taip pasipuošęs Linkas atrodė

visiškai kvailai, kaip ir buvo sumanęs. Jei dabar jį pamatytų jo mama!

Jis palinko prie mikrofono ir ėmėsi savų burtų.

Aplink mane vien puolę angelai,
Iš vargo gimsta vien vargai,
Nulaužtos tavo strėlės perveria kiaurai.
Ar nematai?
Ko nekenti, tuo pats tampi,
Nupuolęs angelas — tava lemtis.

Linos daina, ta, kurią ji parašė Linkui.

Muzika stiprėjo ir visi „angelai“ siūbavo į jiems skirto himno taktą. Gal visa tai buvo Ridlės darbas, o gal ir ne. Svarbiausia, kai daina baigėsi ir Linkas nusviedė savo sparnuotus marškinėlius į laužą, pasirodė, tarytum su marškinėliais liepsnomis virto dar keli dalykai. Viskas, kas atrodė taip sunku, taip ilgai neįveikiama, regis, išnyko kartu su dūmais.

„Šventieji roleriai“ jau seniai buvo nutilę, niekur nesimatė ir Ridlės su Linku, bet Savana ir Emilė tebebuvo malonios Linai, o visa krepšinio komanda staiga pradėjo vėl su manimi kalbėtis. Dairiausi, gal kur pamatysiu nedidelį ženklą, ledinuką. Tą išdavikiškai palaidą siūlelį, kuris išardytų visą megztinį.

Bet nieko nebuvo. Tik mėnuo, žvaigždės, muzika, šviesos ir minia. Mudu su Lina netgi nebešokome, bet vis tiek glaudėmės vienas prie kito. Siūbavome į priekį ir atgal, karščio ir šalčio srovės, elektra ir baimė pulsavo mano venomis. Kol grojo muzika, mudu buvome savo mažame burbule. Nebebuvome vieni mūsų oloje po jos antklode, bet vis tiek buvo gera.

Lina švelniai atsitraukė — taip ji darydavo, kai kas nors jai šaudavo į galvą, — ir įdėmiai pažvelgė į mane. Lyg pirmąkart matytų.

— Kas negerai?

— Nieko. Aš... — ji nervingai prikando apatinę lūpą ir giliai atsikvėpė. — Na, tik noriu tau kai ką pasakyti.

Bandžiau perskaityti jos mintis, perprasti jos veidą, ką nors. Pasijutau taip, lyg vėl būtų ta savaitė prieš Kalėdų atostogas ir mudu stovėtume Džeksono koridoriuje, o ne Grinbrajerio lauke. Mano rankos tebelaikė apkabinusios jos liemenį, ir man teko tramdyti norą apkabinti ją tvirčiau, kad ji niekur neišsprūstų.

— Kas tai? Gali man sakyti viską.

Ji uždėjo rankas man ant krūtinės.

— Jei kas nors šiąnakt nutiktų, norėjau, kad žinotum...

Ji pažvelgė man į akis, ir išgirdau taip aiškiai, lyg būtų sukuždėjusi man į ausį, išskyrus tai, kad šitaip tie žodžiai reiškė daug daugiau, nei garsiai ištarti. Ji pasakė juos vieninteliu būdu, kuris

mudviem buvo svarbus. Taip, kaip suradome vienas kitą nuo pat pradžių. Taip, kaip visuomet surasdavom vienas kitą.

Aš myliu tave, Itanai.

Akimirką nežinojau, ką pasakyti, nes frazės „aš tave myliu“ atrodė negana. Ji neatskleidė visko, ką norėjau pasakyti: kad ji išgelbėjo mane nuo šito miesto, nuo mano gyvenimo, mano tėčio. Nuo manęs paties. Kaip galima trimis žodžiais visa tai pasakyti? Negalima, bet vis tiek juos ištariau, nes taip galvojau.

Ir aš tave myliu, Lina. Manau, visuomet mylėjau.

Ji vėl prigludo prie manęs, padėjo galvą ant peties, ir aš jutau šiltus jos plaukus sau prie smakro. Ir pajutau dar kai ką. Tą jos dalį, kurios, maniau, niekuomet nepasieksiu, tą dalį, kurią ji laikė atitvėrusi nuo pasaulio. Jutau, kaip ji atsiveria tiek, kad galėtų mane įsileisti. Ji man dovanojo dalį savęs, vienintelę dalį, kuri tikrai priklausė jai. Norėjau įsiminti šį jausmą, šią akimirką, užfiksuoti kaip nuotrauką, į kurią galėčiau žiūrėti kada panorėjęs.

Troškau, kad šitaip liktume visą amžinybę.

Paaiškėjo, kad truko dar lygiai penkias minutes.

2.11
Mergina su ledinuku

Mudu su Lina tebesiūbavome į muzikos taktą, kai alkūnėmis kelią pro minią prasiskynė Linkas.

— Ei, žmogau, visur tavęs ieškojau, — Linkas pasilenkė ir rankomis atsirėmė į kelius mėgindamas atgauti kvapą.

— Kas dega?

Linkas atrodė sunerimęs; vaikinui, kuris didumą laiko mėgindavo sugalvoti, kaip „pakabinti“ merginą ir tuo pat metu pasislėpti nuo mamos, tai buvo neįprasta.

— Tavo tėtis. Jis „Kritusių karių“ balkone viena pižama.

Pasak „Pietų Karolinos lankytojų vadovo“, „Kritę kariai“ buvo Pilietinio karo muziejus. Bet iš tiesų tai buvo tik senas Geilono Ivanso namas, prikimštas jam atmintinų Pilietinio karo daiktų. Savo namą ir kolekciją Geilonas paliko dukteriai Verai, kuri taip troško tapti ARD nare, kad leido poniai Linkoln ir jos bičiulėms atnaujinti namą ir paversti jį vieninteliu Gatlino muziejumi.

— Puiku, — negana, kad namie daro man gėdą. Dabar tėtis sumanė imtis naujos veiklos. Linkas atrodė sutrikęs. Jis tikriausiai tikėjosi, kad nustebsiu sužinojęs, jog tėtis bastosi viena pižama. Jis nė nenutuokė, kad šitaip būna kasdien. Suvokiau, kiek mažai Linkas iš tikro žino apie mano gyvenimą šiomis dienomis, turint galvoje, kad yra geriausias mano draugas, vienintelis draugas.

— Itanai, jis užsilipęs ant balkono, lyg norėtų nušokti. Neįstengiau pajudėti. Girdėjau, ką jis pasakė, bet reaguoti nepajėgiau. Pastaruoju metu gėdijausi savo tėčio. Bet vis tiek jį mylėjau, kad ir

koks jis būtų — pamišęs ar ne, ir negalėjau jo prarasti. Iš tėvų jis man liko vienas.

Itanai, kas tau?

Pažvelgiau į Liną, į tas dideles susirūpinusias žalias akis. Šiąnakt galiu ir jos netekti. Galiu netekti jų abiejų.

— Itanai, girdėjai, ką sakiau?

Itanai, turi eiti. Viskas bus gerai.

— Eime, žmogau! — Linkas mane tempė. Roko žvaigždė dingo. Dabar jis buvo tiesiog geriausias mano draugas, bandantis išgelbėti mane nuo savęs. Bet negalėjau palikti Linos.

Nepaliksiu tavęs čia. Tik ne vieną.

Akies kampučiu pastebėjau Larkiną, besiartinantį prie mūsų. Jis vienai minutei išsivadavo iš Emilės glėbio.

— Larkinai!

— Kas nutiko? — Regis, jis pajuto kaži ką vykstant ir, tiesą sakant, atrodė susirūpinęs. Paprastai šio vaikino veidas sakyte sakydavo, kad jam niekas neįdomu.

— Reikia palydėti Liną namo.

— Kodėl?

— Tiesiog pažadėk, kad palydėsi ją namo.

— Itanai, man nieko nenutiks. Tu tik eik! — Lina stūmė mane prie Linko. Atrodė taip pat išsigandusi kaip ir aš. Bet aš nepajudėjau.

— Taip, žmogau. Tuoj pat ją palydėsiu.

Linkas paskutinį kartą trūktelėjo mane ir mudu ėmėme veržtis pro minią. Nes abu supratome, kad po kelių minučių galiu tapti vaikinu, kurio abu tėvai mirę.

Mes bėgome per apaugusius Reivenvudo laukus kelio ir „Kritusių karių“ pusėn. Oras buvo tirštas nuo patrankų dūmų — Hani Hilio mūšio sveikinimų, kas kelios sekundės pasigirsdavo šūvių salvė. Vakaro žygis vyko visu smarkumu. Mes artėjome prie Reivenvudo plantacijos pakraščio, kur baigiasi Reivenvudas ir prasideda Grinbrajeris. Tamsoje galėjau įžiūrėti švytintį geltoną, saugią zoną žymintį lyną.

O jei pavėluosime?

„Kritę kariai“ skendėjo tamsoje. Mudu su Linku bėgome laiptais peršokdami kas antrą pakopą, stengdamiesi kuo greičiau įveikti keturis laiptų maršus. Kai pasiekėme trečią laiptų aikštelę, aš instinktyviai sustojau. Linkas tai pajuto, kaip pajusdavo, kada perduosiu jam kamuolį, kai mėgindavau tempti laiką aikštelėje, ir sustojo greta.

— Jis čia.

Aš neįstengiau pajudėti. Linkas perprato mano veidą. Jis žinojo, ko bijau. Per mamos laidotuves jis stovėjo šalia manęs ir dalijo

žmonėms tuos baltus gvazdikus, kad šie padėtų juos ant karsto, o mudu su tėčiu spoksojome į kapą it negyvi.

— O jei... jei jis jau nušoko?

— Jokiu būdu. Palikau su juo Ridlę. Ji to neleistų.

Pajutau, kaip man po kojomis veriasi žemė.

Jei ji panaudotų prieš tave savo galių ir lieptų šokti nuo uolos — nušoktum.

Nustūmiau Linką į šalį ir užbėgau laiptais, akimirksniu apžvelgiau koridorių. Visos durys uždarytos, išskyrus vienas. Mėnesiena liejosi ant nepriekaištingai nubeicuotų pušinių grindų.

— Jis ten, — tarė Linkas, bet aš jau žinojau.

Įėjęs į kambarį pasijutau, lyg atsidūręs praeityje. ARD puikiai čia pasidarbavo. Vienoje pusėje buvo įrengtas didžiulis akmeninis židinys su ilga medine atbraila, ant jos stovėjo išrikiuotos plonos vaškinės žvakės; degdamos jos varvėjo. Kritusių konfederatų kareivių akys žvelgė iš tamsiai rusvų paveikslų, kabančių ant sienų, priešais židinį stovėjo senovinė lova su baldakimu. Bet kažkas buvo ne taip, kažkas ardė autentiškumo įspūdį. Tai buvo kvapas, muskusinis saldus kvapas. Per saldus. Grėsmės ir nekaltumo mišinys, nors Ridlė visai nebuvo tyruolė.

Ridlė stovėjo šalia atvirų balkono durų, jos šviesūs plaukai pleveno vėjyje. Durys buvo plačiai atvertos, ir dulkėtos banguojančios užuolaidos plaikstėsi kambaryje, lyg jas vidun būtų įpūtęs oro gūsis. Lyg jis jau būtų nušokęs.

— Radau jį, — šūktelėjo Linkas Ridlei gaudydamas kvapą.

— Matau. Kaip einasi, Trumpasis Šiaude? — Ridlė nusišypsojo savo lipnia saldžia šypsena. Ji man sukėlė prieštaringus jausmus: norėjau atsakyti jai šypsena ir tuo pat metu apsivemti.

Lėtai nuėjau prie durų bijodamas, kad jo ten gali nebūti. Bet jis buvo. Stovėjo ant siauros atbrailos kitoje turėklo pusėje basas, vien su savo flaneline pižama.

— Tėti! Nejudėk.

Antys. Jo pižama buvo išmarginta didžiosiomis antimis, ir, turint galvoje, kad jis rengėsi šokti nuo balkono, tai atrodė taip kvailai.

— Nesiartink, Itanai. Kitaip šoksiu, — jo balsas skambėjo aiškiai, ryžtingai ir suprantamiau nei per visus pastaruosius mėnesius. Kalbėjo vėl kaip mano tėtis. Iš to supratau, kad kalba ne jis, bent jau ne savo noru. Visa tai buvo Ridlės darbas, įsisiūbavusi įtikinėjimo galia.

— Tėti, tu tikrai nenori taip padaryti. Leisk tau padėti, — žengiau kelis žingsnius jo link.

— Sustok ir nejudėk! — sušuko jis iškėlęs prieš save ranką, kad būtų įtikimiau.

— Juk nenori, kad jis tau padėtų, ar ne, Mičelai? Tu tenori ramybės. Tenori vėl pamatyti Lailą, — Ridlė stovėjo atsišliejusi į sieną,

jos ledinukas ant pagaliuko buvo iškeltas ir paruoštas.

— Ragana, nedrįsk tarti mano mamos vardo!

— Ridle, ką darai? — Tarpduryje stovėjo Linkas.

— Nesikišk, Maži Dinkai. Šitie reikalai ne tavo nosiai.

Žengiau prie Ridlės įsisprausdamas tarp jos ir tėčio, lyg mano kūnas pajėgtų kaip nors nukreipti jos galią.

— Ridle, kodėl taip darai? Jis neturi nieko bendra su Lina ar manimi. Jei nori įskaudinti mane, skaudink. Bet palik tėtį ramybėje.

Ji atlošė galvą ir piktai, nepadoriai nusikvatojo.

— Trumpasis Šiaude, man nė kiek nerūpi tave skaudinti. Aš tik dirbu savo darbą. Nieko asmeniška.

Man kraujas sustingo gyslose.

Savo darbą.

— Tu taip elgiesi dėl Sarafinos.

— Nagi, Trumpasis Šiaude, ko tikėjaisi? Matei, kaip su manimi elgiasi dėdė. Tai vis giminės reikalai, tiesą sakant, dabar neturiu kito pasirinkimo.

— Ridle, ką tu kalbi? Kas ta Sarafina? — Linkas žengė prie jos. Ji pažvelgė į jį. Vieną akimirką pamaniau išvydęs kažin ką praslenkant Ridlės veidu, tik švystelėjimą, bet tikrą. Tarsi panašų į nuoširdų jausmą.

Bet Ridlė jį nusipurtė, ir švystelėjimas dingo taip pat staiga, kaip buvo pasirodęs.

— Manau, norėtum grįžti į puotą, tiesa, Maži Dinkai? Grupė apšylinėja, ruošiasi antrai daliai. Neužmiršk, šį pasirodymą įrašinėjame tavo naujam parodomajam albumui. Pati nuvešiu jį paklausyti kai kuriems garsiems įrašų leidėjams Niujorke, — sumurkė ji įsmeigusi į jį akis. Linkas, regis, abejojo. Lyg norėtų grįžti į puotą, bet nebūtų tuo tikras.

— Tėti, paklausyk manęs. Juk nenori taip pasielgti. Tave valdo ji. Ji gali paveikti žmones ir tą daro. Mama tikrai nenorėtų, kad šitaip pasielgtum. — Stebėjau, ar nepamatysiu kokio ženklo, kad jis suvokia mano žodžius, kad jis klauso. Bet nieko nemačiau. Jis tik spoksojo į tamsą. Tolumoje buvo girdėti durtuvų džerškėjimas ir pusamžių vyrų mūšio šūksniai.

— Mičelai, tu nebeturi dėl ko gyventi. Praradai žmoną, nebegali rašyti, o Itanas po kelerių metų išvyks į koledžą. Kodėl neklausi jo apie po lova pakištą dėžutę nuo batų, pilną koledžų brošiūrų? Liksi visai vienas.

— Nutilk!

Ridlė atsigręžė į mane, iš popierėlio vyniojo vyšninį ledinuką ant pagaliuko.

— Man labai gaila, Trumpasis Šiaude. Tikrai gaila. Visi turi savo vaidmenis, o man teko šitas. Šiąnakt tavo tėčiui nutiks nedidelis

nelaimingas atsitikimas. Koks nutiko ir tavo mamai.

— Ką pasakei? — Mačiau, kad Linkas kažką kalba, bet negirdėjau jo balso. Nieko negirdėjau, tik tai, ką ji ką tik pasakė, vis iš naujo perklausydamas galvoje tuos žodžius.

Koks nutiko ir tavo mamai.

— Ar tu nužudei mano mamą? — Ėmiau artintis prie jos. Man nusispjaut, kokių ji turi galių. Jei ji nužudė mano mamą...

— Nusiramink, ištįsėli. Ne aš. Tai nutiko kiek anksčiau, nei įgijau galių.

— Itanai, kokia čia velniava? — Linkas atsidūrė šalia manęs.

— Ji visai ne tokia, kokia atrodo, žmogau. Ji... — nežinojau, kaip paaiškinti, kad Linkas suprastų. — Ji sirena. Kaip kokia ragana. Ir jau kuris laikas valdo tave, kaip dabar valdo tėtį.

Linkas ėmė juoktis.

— Ragana! Žmogau, tu išprotėjai.

Neatitraukiau akių nuo Ridlės. Ji nusišypsojo ir pirštais perbraukė Linko plaukus.

— Eime, mažuti, juk žinai, kad myli nedorą mergaitę.

Nė nenutuokiau, ką ji geba, bet po to, kai Reivenvude ji šį tą pademonstravo, žinojau, kad gali nužudyti bet kurį iš mūsų. Niekuomet nebūčiau laikęs jos tik paprasta, nekalta vakarėlio mergina. Įklimpau iki ausų ir gal dar giliau. Tik dabar pradėjau suprasti, kaip giliai.

Linkas nukreipė žvilgsnį nuo jos į mane. Nežinojo, katruo tikėti.

— Linkai, aš nejuokauju. Turėjau seniai tau pasakyti, bet prisiekiu: kalbu tiesą. Dėl kokios dar priežasties ji mėgintų nužudyti mano tėvą?

Linkas ėmė žingsniuoti. Jis manimi netikėjo. Tikriausiai manė, kad išprotėjau. Man pačiam tai atrodė beprotystė, net tariant tuos žodžius.

— Ridle, tai tiesa? Visą šį laiką tu mane veikei kažin kokia galia?

— Na, jei nori būti smulkmeniškas.

Tėtis atitraukė vieną ranką nuo turėklo. Ištiesė ją, lyg mėgindamas balansuoti ant lyno.

— Tėti, nedaryk taip!

— Ridle, nedaryk to, — Linkas lėtai artinosi prie jos. Girdėjau skimbčiojančią jo piniginės grandinėlę.

— Ar negirdėjai, ką sakė tavo draugas? Aš ragana. Pikta ragana, — ji nusiėmė tamsius akinius ir atidengė auksines katės akis. Išgirdau, kaip Linkui užėmė kvapą, lyg jis iš tiesų ją pirmą kartą matytų. Bet tik akimirką.

— Gal ir esi, bet ne tokia jau pikta. Žinau. Mudu kartu leidome laiką. Kartu kai ką *patyrėme.*

— Tai buvo plano dalis, Nutrūktgalvi. Man reikėjo ryšių, kad

galėčiau būti arčiau Linos.

Linko veidas ištįso. Kad ir ką Ridlė buvo jam padariusi, kad ir kaip apkerėjusi, jo jausmai jai buvo stipresni.

— Tai ką, viskas tebuvo mėšlas? Netikiu.

— Tikėk kuo nori, bet tai tiesa. Bent jau arčiausiai tiesos, kiek pajėgiu prie jos priartėti.

Stebėjau, kaip tėtis perkelia svorį vis dar ištiesęs laisvą ranką į šalį, siūbuoja aukštyn ir žemyn. Atrodė, lyg mėgintų išskleisti sparnus, įsitikinti, ar pajėgs skristi. Už kelių pėdų į žemę trenkėsi artilerijos sviedinys, ir į orą ištiško purvo purslai.

— O visa tai, ką pasakojai apie judvi su Lina, kaip augote kartu? Kad buvote lyg seserys? Kodėl nori ją nuskriausti? — Kažin kas nuslinko jos veidu. Nebuvau tikras, bet kažkas panašaus į apgailestavimą. Ar tai įmanoma?

— Tai nuo manęs nepriklauso. Ne aš čia vadovauju. Kaip jau sakiau, tai mano darbas. Atitraukti Itaną nuo Linos. Aš neturiu nieko prieš šį senį, bet jo protelis silpnas. Žinote, trūksta vieno šulo, — ji lyžtelėjo ledinuką. — Tiesiog jis buvo lengva auka.

Atitraukti Itaną nuo Linos.

Visas šis reikalas buvo sumanytas siekiant mus atskirti. Arilijos balsą girdėjau taip aiškiai, lyg ji tebebūtų priklaupusi prie manęs.

Ją gina ne namas. Joks kerėtojas tarp jų negali įsibrauti.

Kaip galėjau būti toks kvailas? Kalba ne apie tai, turiu ar neturiu kokios nors galios. Ne apie mane. Apie mus.

Jėga — kas tarp mudviejų vyksta, kas visuomet tarp mudviejų vyko. Vienas kito atradimas 9-ajame kelyje lyjant. Posūkis ta pačia kryptimi ties kelio išsišakojimu. Drauge mus laikė ne sutvirtinantis užkeikimas. Dabar, kai jiems pavyko mus išskirti, aš tapau bejėgis. Ir Lina liko viena. Naktį, kai labiausiai esu jai reikalingas.

Negalėjau aiškiai galvoti. Laiko nebeturėjau ir neketinau netekti dar vieno mylimo žmogaus. Puoliau prie tėčio, ir nors jis buvo vos už kelių pėdų, atrodė, lyg bėgčiau slenkančiu smėliu. Mačiau Ridlę, žengiančią priekin, jos plaukai raitėsi vėjyje kaip Medūzos gyvatės.

Mačiau Linką, einantį prie jos ir stveriantį už peties.

— Ridle, nedaryk to!

Sekundės dalelę nė nenutuokiau, kas dabar bus. Viską regėjau it sulėtintam filme.

Mano tėtis atsisuko ir pažvelgė į mane.

Pamačiau, kaip jis paleidžia turėklą.

Mačiau besiplaikstančias rausvas ir geltonas Ridlės plaukų sruogas.

Ir mačiau Linką, stovintį prieš ją, įsižiūrėjusį į tas auksines akis, kuždantį kažką, ko negirdėjau. Ji pažvelgė į Linką ir, jai netarus nė žodžio, per turėklą nuskriejo ledinukas ant pagaliuko. Mačiau, kaip jis

lanku leidžiasi ant žemės ir sprogsta it šrapnelis. Viskas baigėsi.

Tėvas taip pat staiga atsigręžė į turėklą, kaip buvo nuo jo nusisukęs. Atsigręžė ir į mane. Stvėriau jo pečius ir įtraukiau per turėklą ant balkono grindų. Jis susmuko it sumaigyta krūva ir gulėjo žvelgdamas į mane kaip išgąsdintas vaikas.

— Ačiū, Ridle. Na, ką padarei. Dėkui.

— Man nereikia tavo dėkingumo, — nusišaipė ji atsitraukdama nuo Linko ir taisydamasi petnešėlę. — Nė vienam iš judviejų nepadariau paslaugos. Tiesiog nepanorau jo žudyti. *Šiandien.*

Ji stengėsi kalbėti grėsmingai, bet užbaigė visai vaikiškai. Tarp pirštų sukiojo rausvą savo plaukų sruogą.

— Nors kai kas per daug neapsidžiaugs, — jai nereikėjo sakyti kas, bet jos akyse įžvelgiau baimę. Vieną akimirką mačiau, kiek daug jos išorėje vaidybos. Dūmai ir veidrodžiai.

Nepaisant visko, net dabar, mėgindamas pastatyti tėvą ant kojų, pajutau jai gailestį. Ridlė galėtų turėti bet kurį šios planetos vaikiną, ir vis dėlto mačiau, kokia ji vieniša. Viduje ji buvo daug silpnesnė nei Lina.

Lina.

Lina, ar tau nieko nenutiko?

Man viskas gerai. O kas?

Pažvelgiau į tėvą. Jo akys merkėsi, jis vos galėjo pastovėti.

Nieko. Ar tu su Larkinu?

Taip, mes grįžtame į Reivenvudą. Ar tavo tėtis sveikas?

Taip, jam viskas gerai. Paaiškinsiu grįžęs.

Pakišau ranką tėčiui po pažastimi, o Linkas stvėrė jį iš kitos pusės.

Būk su Larkinu ir eik vidun, būk su šeima. Vienai tau nesaugu.

Nespėjus mums nė pajudėti, pro mus, pro atviras balkono duris praslinko Ridlė ir savo dešimties mylių ilgio kojomis žengė per slenkstį.

— Atleiskite, berniukai. Turiu šokti į lėktuvą, gal kuriam laikui grįšiu į Niujorką. Dingstu iš akių. Nesijaudinkit, — ji gūžtelėjo pečiais.

Nors buvo pabaisa, Linkas negalėjo ramiai žiūrėti, kaip ji išeina.

— Ei, Ridle?

Ji stabtelėjo ir atsigręžė į jį. Jos žvilgsnis buvo beveik liūdnas. Lyg negalėtų savęs pakeisti, kaip ryklys negali būti kuo nors kitu, bet jei galėtų...

— Ką, Maži Dinkai?

— Tu nesi visai bloga.

Ji žvelgė tiesiai jam į akis ir tarsi šyptelėjo.

— Žinai, kaip sakoma, gal mane tik traukia į tą pusę.

2.11
Giminių susitikimas

Kai tėtis atsidūrė saugiose inscenizuoto mūšio medikų rankose,

kaip įmanydamas sparčiau grįžau į puotą. Prasibroviau pro Džeksono merginas, kurios, nusimetusios švarkelius, vienomis berankovėmis palaidinėmis ar trumpučiais prigludusiais marškinėliais atrodė vulgarokai sukdamosi ratu pagal „Šventųjų rolerių“ muziką. Dabar šie grojo be Linko, kuris, jo garbei, lipo man ant kulnų. Triukšmas buvo baisus. „Gyva“ triukšminga grupė. „Gyvas“ šaudymas. Toks triukšmingas, kad vos išgirdau mane šaukiančio Larkino balsą.

— Itanai, čionai! — Larkinas stovėjo tarp medžių, tuoj už šviesą atspindinčio geltono lyno, skiriančio saugią zoną nuo teritorijos, kurios ribą peržengęs galėjai gauti kulką į užpakalį. Ką jis veikia miške už saugios zonos ribos? Kodėl jis ne namie? Pamojavau jam, ir jis pamojo man prieiti, o pats dingo už kalvelės. Paprastai prieš peršokdamas tą lyną būčiau gerai pagalvojęs, bet ne šiandien. Neturėjau kitos išeities, tik jį vytis. Linkas buvo čia pat už manęs, klupinėjo, bet vis tiek neatsiliko, — visai taip, kaip ir anksčiau.

— Klausyk, Itanai.

— Ką?

— Dėl Ridlės; man reikėjo paklausyti.

— Nieko tokio, žmogau. Tu negalėjai atsispirti. Man reikėjo tau viską papasakoti.

— Neimk į plaučius. Vis tiek būčiau nepatikėjęs.

Mums virš galvų nuaidėjo pabūklų ugnis. Abu staiga instinktyviai pasilenkėme.

— Tikiuosi, šaudo tuščiais, — nervingai tarė Linkas. — Būtų kvaila, jei mane nušautų mano tėtis.

— Jei man ir toliau taip seksis, nenustebčiau, jei jis nušautų mus abu.

Pasiekėme kalvelės viršūnę. Galėjau įžiūrėti krūmų tankmę, ąžuolus ir dūmus, kylančius iš artilerijos lauko mums už nugarų.

— Mes čia! — pašaukė Larkinas iš kitos tankumyno pusės. Tas „mes“ man nuskambėjo vienprasmiškai, jis ir Lina, tad pasileidau bėgti greičiau. Lyg nuo to priklausytų Linos gyvybė, nes, kaip buvau patyręs, gal ir priklausė.

Paskui susivokiau, kur esame. Prie arkinio įėjimo į Grinbrajerio sodą. Larkinas ir Lina stovėjo proskynoje tuoj pat už sodo, toje vietoje, kur prieš kelias savaites buvome atkasę Ženevjevos kapą. Jiems už nugarų, vos už kelių pėdų, iš šešėlių išniro kažkokia figūra ir žengė į mėnesieną. Buvo sunku ką nors įžiūrėti, nors tiesiai virš mūsų švietė pilnatis.

Sumirksėjau. Tai buvo... Tai buvo...

— Mama, kokį velnią čia veiki? — sutriko Linkas.

Prieš mus stovėjo jo mama, ponia Linkoln, baisiausias mano košmaras ar bent jau patenkantis į mano košmarų dešimtuką. Ji čia atrodė keistai — o gal ne savo vietoje, — kaip pažiūrėsi. Vilkėjo

absurdiškai daug apatinių sijonų ir kvailą kartūno suknelę, per daug suveržtą per juosmenį. Be to, ji stovėjo tiesiai ant Ženevjevos kapo.

— Nagi, nagi. Žinai, ką manau apie piktžodžiavimą, jaunuoli.

Linkas pasikasė galvą. Nieko negalėjome suprasti — nei jis, nei aš.

Liną, kas vyksta?

Lina?

Jokio atsako. Kažkas buvo ne taip.

— Ponia Linkoln, ar gerai jaučiatės?

— Kuo puikiausiai, Itanai. Ar ne nuostabus mūšis? Ir dar, sako, Linos gimtadienis. Laukėme jūsų, bent vieno iš jūsų.

Linkas žengė arčiau.

— Na, mama, aš jau čia. Palydėsiu tave namo. Neturėtum vaikštinėti už saugios zonos ribų. Tau gali pataikyti į galvą. Žinai, koks tėtis prastas šaulys.

Stvėriau Linką už rankos ir sulaikiau. Kažkas buvo ne taip, ji kažin kaip keistai mums šypsojosi. Tai išdavė paniška Linos veido išraiška.

Kas vyksta? Lina!

Kodėl ji man neatsako? Mačiau, kaip Lina ištraukia mano mamos žiedą iš po savo nertinio ir ranka įsikimba į grandinėlę. Tamsoje įžiūrėjau judančias jos lūpas. Vargais negalais kai ką išgirdau, vos girdimą kuždesį tolimame galvos kampelyje.

Itanai, bėk iš čia! Pakviesk dėdę Meikoną! Greičiau!

Bet aš negalėjau pajudėti. Negalėjau jos palikti.

— Linkai, angelėli, tu toks rūpestingas berniukas.

Linkas? Prieš mus stovėjo ne ponia Linkoln. Čia negalėjo būti ji.

Tikėtis, kad ponia Linkoln Veslį Džefersoną Linkolną pavadintų „Linku“, buvo tas pat, kaip laukti, kad ji perbėgtų gatvėmis nuoga. „Niekaip nesuprantu, kam vartoti tokį kvailą trumpinį, kai turi pagarbos vertą vardą“, — kas kartą sakydavo ji mums, užėjusiems į jos namus ir netyčia paprašiusiems pakviesti Linką.

Linkas pajuto mano delną ant savo rankos ir sustojo. Jam taip pat ėmė aiškėti — mačiau iš jo veido.

— Mama?

— Itanai, bėk iš čia! Larkinai, Linkai, kas nors pakvieskite dėdę Meikoną! — Lina rėkė. Negalėjo sustoti. Dar niekada nebuvau matęs jos tokios išsigandusios. Puoliau prie jos.

Išgirdau iš pabūklo paleisto sviedinio švilpesį. Paskui staiga pliūptelėjo šautuvų ugnis.

Nugara atsitrenkiau į kažką kietą. Pajutau pokštelėjimą galvoje ir akimirką viskas tarytum susiliejo.

— Itanai! — išgirdau Linos balsą, bet neįstengiau pajudėti. Buvau pašautas. Tuo neabejojau. Iš paskutiniųjų stengiausi neprarasti sąmonės.

Po kelių sekundžių vėl galėjau sukoncentruoti žvilgsnį. Gulėjau ant žemės, nugara rėmiausi į galingą ąžuolą. Matyt, šūvis nusviedė mane iki medžio. Apsičiupinėjau mėgindamas suvokti, kur į mane pataikė, bet kraujo nebuvo. Neradau, kur būtų įsmigusi kulka. Linkas buvo už kelių pėdų, jis keistai rėmėsi į kitą medį. Atrodė ką tik atsipeikėjęs, kaip ir aš. Atsistojau, klupdamas slinkau Linos link, bet veidu į kažką atsitrenkiau ir vėl atsidūriau ant žemės. Jaučiausi lygiai taip pat, kaip kartą sesučių name atsitrenkęs į slankiąsias stiklines duris.

Nebuvau pašautas; tai kažkas kita. Mane kliudė kitoks ginklas.

— Itanai! — suklykė Lina.

Vėl atsistojau ir lėtai žengiau pirmyn. Čia iš tiesų buvo stiklinės durys, tik dabar jos nematoma siena supo medį ir mane. Padaužiau, ir mano kumštis atsitrenkė į ją, bet jokio garso nebuvo. Vis trankiau ir trankiau ją delnais. Ko dar galėjau griebtis? Tada pastebėjau Linką, daužantį savo nematomą narvą.

Ponia Linkoln man nusišypsojo. Šypsena buvo piktesnė, nei pavyktų išspausti Ridlei net labai pasistengus.

— Paleisk juos! — suspiegė Lina.

Staiga plyšo dangus, ir iš debesų lyg iš apversto kibiro ėmė kliokti lietus. Lina. Jos plaukai pašėlusiai plaikstėsi. Lietus virto šlapdriba ir kirto įstrižai, iš visų pusių talžydamas ponią Linkoln. Per kelias sekundes visi peršlapome iki siūlelio.

Ponia Linkoln — ar kas ji tokia buvo — nusišypsojo. Tai buvo ne šiaip šypsena. Atrodė, tarsi ji didžiuotųsi.

— Aš jų nenuskriausiu. Tik noriu, kad mudvi spėtume pasikalbėti. — Dangumi virš mūsų nudundėjo griaustinis. — Vyliausi, kad turėsiu progą pamatyti kai kuriuos tavo gebėjimus. Jaučiau kartėlį, kad negaliu puoselėti tavo talentų.

— Nutilk, ragana, — Lina buvo negailestinga. Dar nebuvau matęs tokio jos žalių akių žvilgsnio — jis buvo nuožmiai įsmeigtas į ponią Linkoln. Kietas kaip titnagas. Ryžtingas. Kupinas neapykantos ir pykčio. Regis, ji troško nurauti poniai Linkoln galvą, ir galėjai neabejoti, kad taip padarys.

Pagaliau supratau, kodėl Lina taip nerimavo visus metus. Ji turėjo galios naikinti. Buvau matęs tik jos galią mylėti. Kai atrandi, kad turi abiejų galių, sunku susivokti, ką su jomis veikti.

Ponia Linkoln pasisuko į Liną.

— Palauk, iki suprasi, ką iš tiesų gali. Kaip gali valdyti stichijas. Tai tikrieji tavo gabumai, kai kas, ką mudvi turime bendra.

Kai kas, ką jiedvi turi bendra.

Ponia Linkoln pažvelgė į dangų — lietus krito šalia jos, lyg ji laikytų išskleistą skėtį.

— Dabar sukeli lietų, bet netrukus išmoksi valdyti ir ugnį. Leisk,

parodysiu, kaip man patinka žaisti su ugnimi.

Lietus? Ji juokauja? Mus užklupo tikrų tikriausia musoninė liūtis.

Ponia Linkoln iškėlė delną ir debesis perskrodė žaibas, įelektrindamas dangų. Ji iškėlė tris pirštus. Spragtelėjus kiekvienu išpuoselėtu nagu blykstelėdavo žaibas. Vienas. Žaibas trenkė į žemę, per dvi pėdas nuo tos vietos, kur buvo įkalintas Linkas, aplink ištiško purvas. Du. Žaibas smigo į ąžuolą man už nugaros, tvarkingai per pusę perskeldamas jo kamieną. Trys. Žaibas trenkė į Liną, kuri tik pakėlė ištiestą ranką. Elektros blyksnis nuo jos atšoko ir nusileido prie ponios Linkoln kojų. Žolė aplinkui ėmė smilkti ir degti.

Ponia Linkoln nusijuokė ir mostelėjo ranka. Deganti žolė užgeso. Ji žvelgė į Liną su vos pastebimu pasididžiavimu.

— Neblogai. Džiaugiuosi matydama, kad obuolys nuo obels netoli rieda.

Negali būti!

Lina rūsčiai pervėrė ją akimis ir, tarsi užimdama ginamąją padėtį, pakėlė į viršų abu delnus.

— Tikrai? O kaip sakoma apie sugedusį obuolį?

— Niekaip. Dar niekas to nesulaukė, — ponia Linkoln su kartūnine suknele, kalnais apatinių sijonų ir plaukais, supintais į kasą ant nugaros, atsisuko į Linkolną ir mane. Tiesiai į mus žvelgė auksinės liepsnojančios akys.

— Atleisk, Itanai. Vyliausi, kad pirmas mūsų susitikimas įvyks *kitokiomis* aplinkybėmis. Ne kas dieną sutinki pirmąjį savo dukters vaikiną.

Ji atsisuko į Liną.

— Arba savo dukterį.

Aš neklydau. Žinojau, kas ji ir su kuo turime reikalą.

Sarafina.

Po akimirkos ponios Linkoln veidas, suknelė, visas jos kūnas tiesiog ėmė skilti per pusę. Matėme, kaip iš abiejų pusių it suglamžytas saldainio popierėlis plyšta oda. Skildamas per vidurį kūnas ėmė smukti lyg nuo pečių krintantis apsiaustas. Po juo buvo kažkas kita.

— Aš neturiu mamos! — sušuko Lina.

Sarafina, Linos mama, susiraukė, lyg mėgindama įsižeisti. Vis dėlto tai buvo nepaneigiama genetinė tiesa. Jos plaukai buvo tokie pat ilgi, juodi ir garbanoti kaip Linos. Išskyrus tai, kad Lina buvo bauginamai graži, o Sarafina — tiesiog bauginanti. Kaip ir Lina, Sarafina buvo pailgo elegantiško veido, bet vietoje gražių žalių Linos akių ji turėjo tokias pat žioruojančias geltonas kaip Ridlė ir Ženevjeva. Tos akys ir darė jas skirtingas.

Sarafina vilkėjo tamsiai žalią aksomo suknelę su korsetu — lyg ir šiuolaikišką, bet kartu ir gotikinę, ir šio amžiaus pradžios — be to,

avėjo aukštus juodus motociklininko batus. Ji paprasčiausiai išlipo iš ponios Linkoln kūno, kuris per kelias sekundes vėl suaugo, lyg kas nors būtų susiuvęs siūlę. Tikroji ponia Linkoln liko gulėti ant žolės: pasikėlęs krinolino sijonas atidengė gumomis prilaikomas kojines sulig keliais bei apatinius sijonus.

Linkas atrodė sukrėstas.

Atsikračiusi naštos Sarafina išsitiesė, nusipurtė.

— *Mirtingieji.* Tas kūnas buvo tiesiog nepakenčiamas, toks nemiklus ir nepatogus. Kemšantis maistą kas penkios minutės. Pasibjaurėtini padarai.

— Mama! Mama, pabusk! — Linkas daužė kumščiais nematomą jėgos lauką. Kad ir koks drakonas buvo ponia Linkoln, ji buvo Linko drakonas, ir jam turėjo būti skaudu matyti ją numestą į šalį it kokią nereikšmingą mirtingą šiukšlę.

Sarafina mostelėjo ranka. Linko burna tebežiopčiojo, bet jis nebeišleido nė garso.

— Šitaip geriau. Tau pasisekė, kad man neprireikė per pastaruosius kelis mėnesius *nuolat* būti tavo mamos kūne. Jei būtų reikėję, dabar būtum negyvas. Net nežinau, kiek kartų vos nenudėjau tavęs prie vakarienės stalo vien iš nuobodulio, kai nesiliaudavai tauškęs apie savo kvailą grupę.

Dabar viską supratau. Kryžiaus žygis prieš Liną, Džeksono drausmės komiteto posėdis, melas apie dokumentus, pristatytus iš kitų Linos mokyklų, net keisti šokoladiniai pyragaičiai Helovino vakarą. Ar ilgai Sarafina slapstėsi po ponios Linkoln kauke?

Ponioje Linkoln.

Lig šiol nebuvau gerai suvokęs, su kuo susidūrėme. *Tamsiausia šiandien gyvenanti kerėtoja.* Lyginant su ja, Ridlė atrodė tokia nekalta. Nenuostabu, kad Lina taip ilgai bijojo šios dienos.

Sarafina vėl atsisuko į Liną.

— Gali sau galvoti, Lina, kad neturi mamos, bet jei taip ir būtų, tai tik todėl, kad tavo senelė ir dėdė atėmė tave iš manęs. Aš visuomet tave mylėjau. — Nerimą kėlė Sarafinos gebėjimas taip lengvai pereiti nuo vienų emocijų prie kitų, nuo nuoširdumo ir gailesčio prie bjaurėjimosi ir paniekos. Visi jos jausmai buvo vienodai tušti.

Linos žvilgsnis buvo rūstus.

— Ar dėl to mėginai mane nužudyti, *mama*?

Sarafina stengėsi atrodyti susirūpinusi, o gal nustebusi. Buvo sunku atskirti, nes jos veidas atrodė toks dirbtinis, toks nenatūralus.

— Ar tau taip buvo paaiškinta? Aš tik mėginau užmegzti ryšį... pasikalbėti su tavimi. Jei nebūtų visų tų jų užkalbėjimų, mano pastangos nebūtų kėlusios tau pavojaus, tą jie tikrai žinojo. Žinoma, suprantu jų rūpestį. Esu tamsioji kerėtoja, kataklistė. Vis dėlto, Lina, ne blogiau nei kiti išmanai, kad negalėjau rinktis. Buvo nuspręsta už

mane. Bet tai nekeičia mano jausmų tau, vienintelei savo dukrai.

— Netikiu tavimi! — spjaute išspjovė Lina. Bet tardama tuos žodžius nebeatrodė tokia tikra, lyg nežinotų, kuo tikėti.

Žvilgtelėjau į savo mobiliuko laikrodį. 9.59. Iki vidurnakčio dvi valandos.

Linkas susmuko atsišliejęs į medį, susiėmęs galvą rankomis. Negalėjau atitraukti akių nuo ponios Linkoln, gulinčios ant žolės be gyvybės ženklų. Į ją žiūrėjo ir Lina.

— Ji ne... žinai. Tiesa? — privalėjau žinoti — dėl Linko.

Sarafina mėgino rodyti užuojautą, bet supratau, kad mudu su Linku jos nebedominame — nė vienam iš mudviejų tai nežadėjo nieko gero.

— Ji netrukus sugrįš į savo buvusią nemalonią būklę. Bjauri moteris. Man neįdomi nei ji, nei jos vaikas. Tik mėginau parodyti savo dukteriai tikrąją mirtingųjų prigimtį. Kaip lengvai galima juos paveikti, kokie jie kerštingi, — ji pasisuko į Liną. — Tik keli žodžiai, ištarti ponios Linkoln lūpomis, ir pažiūrėk, kaip lengvai visas šis miestelis nusiteikė prieš tave. Tu nepriklausai jų pasauliui. Tavo vieta su manimi.

Sarafina atsigręžė į Larkiną.

— Jei jau kalbame apie nemalonias būsenas, Larkinai, kodėl tau neparodžius mums tų savo mėlynųjų akelių, noriu pasakyti, geltonųjų?

Larkinas nusišypsojo, stipriai užsimerkė ir ištempė rankas virš galvos, lyg rąžytųsi po ilgo pogulio. O kai atsimerkė, kažin kas buvo kitaip. Jis pašėlusiai sumirksėjo ir su kiekvienu mirksniu jo akys ėmė keistis. Beveik galėjai matyti, kaip persitvarko molekulės. Larkinas persimainė — jo vietoje rangėsi krūva gyvačių. Gyvatės ėmė vytis ir šliaužti viena per kitą, ir pagaliau iš besiraitančios krūvos vėl išniro Larkinas. Rankose jis iškėlė dvi barškuoles, kurios šnypštė ir lindo atgal į jo švarko rankoves, kol virto jo rankomis. Tada atsimerkė. Bet vietoj žalių akių, kurias visuomet matydavau, Larkinas žvelgė į mus tokiomis pat auksinėmis kaip Sarafina ir Ridlė.

— Žalia man niekad nebuvo prie širdies. Tai vienas iš iliuzionisto privalumų.

— Larkinai? — Aš nusiminiau. Jis — vienas jų, tamsusis kerėtojas. Reikalai klojosi prasčiau, nei maniau.

— Larkinai, kas tu? — Lina sutriko, bet tik akimirkai. — Kodėl?

Tačiau atsakymas žvelgė tiesiai į mus auksinėmis Larkino akimis.

— O kodėl gi ne?

— Kodėl ne? Ak, nežinau, o kur truputis giminiškos ištikimybės?

Larkinas pakreipė galvą, ir stora auksinė grandinėlė ant jo kaklo virto besiraitančia gyvate, kyščiojančia liežuvį jam prie skruosto.

— Ištikimybė ne visai man prie širdies.

— Tu visus išdavei, išdavei savo mamą. Kaip gali save tokį

pakęsti?

Jis iškišo liežuvį. Gyvatė įšliaužė jam į burną ir pradingo. Jis nurijo.

— Pussesere, tamsiuoju būti daug smagiau nei šviesiuoju. Pati pamatysi. Esame tokie, kokie esame. Man buvo lemta būti tokiam. Nėra jokios priežasties tam priešintis. — Švystelėjo liežuvis, dabar jis buvo dvišakas kaip nurytos gyvatės. — Nežinau, kodėl tu taip jaudiniesi. Pažiūrėk į Ridlę. Ji puikiai leidžia laiką.

— Išdavikas! — Lina prarado savitvardą. Virš galvos sudundėjo griaustinis ir vėl sustiprėjo lietus.

— Lina, jis — ne vienintelis išdavikas, — Sarafina žengė kelis žingsnius Linos link.

— Apie ką kalbi?

— Apie tavo mylimą dėdę Meikoną, — jos balsas buvo kandus, ir aš supratau, kad Sarafina nepamiršo, jog Meikonas atėmė iš jos dukterį.

— Meluoji.

— Jis tas, kuris tau visą laiką melavo. Leido patikėti, kad tavo likimas nulemtas iš anksto, kad neturi pasirinkimo. Kad šiąnakt, per šešioliktąjį savo gimtadienį, būsi pašaukta tapti šviesiąja arba tamsiąja.

Lina atkakliai papurtė galvą. Ji pakėlė delnus. Sudundėjo griaustinis ir tankiomis čiurkšlėmis kaip iš kibiro pasipylė lietus. Norėdama, kad ją išgirstų, ji suriko:

— Taip jau būna. Taip nutiko Ridlei, Risei ir Larkinui.

— Tu teisi, bet esi kitokia. Šiąnakt tavęs nepašauks. Tu turėsi pašaukti save.

Žodžiai pakibo ore. *Pašauk save.* Tarytum šie žodžiai turėtų galios sustabdyti laiką.

Linos veidas mirtinai išblyško. Akimirką maniau, kad ji nualps.

— Ką pasakei? — sukuždėjo ji.

— Gali rinktis. Esu tikra, dėdė tau šito nesakė.

— To negali būti! — per kaukiantį vėją vos išgirdau Linos žodžius.

— Turi tą teisę, nes esi mano duktė, antras talentas, gimęs Dukeinų giminėje. Dabar aš gal ir kataklistė, bet mūsų giminėje buvau pirmasis talentas.

Sarafina nutilo, paskui pakartojo eilutę:

— „Pirmasis bus juodas, bet antrasis galės grįžti atgal.“

— Nesuprantu, — Linos kojos neišlaikė ir ji suklupo į purvą ir aukštą žolę, nuo ilgų juodų plaukų aplink ją varvėjo lašai.

— Tu visuomet galėjai rinktis. Tavo dėdė visada tą žinojo.

— Netikiu tavimi! — Lina išmetė į viršų rankas. Tarp jų į orą pakilo žemės grumstai, jie sukosi audroje. Prisidengiau akis, nes iš

visų pusių į mus skriejo purvas ir akmenys.

Mėginau perrėkti audrą, bet Lina vos galėjo mane girdėti.

— Lina, neklausyk jos! Ji tamsioji! Jai niekas nerūpi, pati man taip sakei!

— Kodėl dėdė Meikonas būtų slėpęs nuo manęs tiesą? — Lina žvelgė tiesiai į mane, lyg vienintelis žinočiau atsakymą. Bet aš nežinojau. Neturėjau ką pasakyti.

Lina treptelėjo koja į žemę priešais. Žemė ėmė drebėti, paskui siūbuoti po mano kojomis. Pirmą kartą Gatlino apygardą supurtė žemės drebėjimas. Sarafina nusišypsojo. Ji suprato, kad Lina praranda savitvardą, ir ji artėja prie pergalės. Mums virš galvų danguje žybtelėjo įsielektrinusi vėtra.

— Sarafina, gana! — per lauką nuaidėjo Meikono balsas. Jis išdygo nežinia iš kur. — Palik mano dukterėčią ramybėje.

Šiąnakt mėnesienoje jis atrodė kitoks. Mažiau panašus į žmogų ir panašesnis į tą, kas iš tiesų buvo. Kažką kitą. Jo veidas atrodė jaunesnis, liesesnis. Pasiruošęs mūšiui.

— Kalbi apie mano dukterį? Dukterį, kurią iš manęs pavogei? — Sarafina išsitiesė ir pradėjo lenkti pirštus lyg karys, prieš mūšį tikrinantis savo ginklų atsargas.

— Tarsi ji tau ką nors būtų reiškusi, — ramiai atkirto Meikonas. Jis suglostė savo švarką, tvarkingą kaip visuomet. Jam už nugaros iš krūmų iššoko Baubas, lyg būtų jį viję sis. Šiąnakt Baubas atrodė visiškai toks, koks ir buvo, — didžiulis vilkas.

— Meikonai, man garbė, išskyrus tai, kad nedalyvavau puotoje. Savo dukters šešioliktame gimtadienyje. Bet nieko tokio. Visuomet būni pašauktas tokią naktį. Dar turime porą valandų, ir nė už ką nenorėčiau to praleisti.

— Tuomet tikriausiai turėsi nusivilti, nes nesi pakviesta.

— Gaila, nes pati kai ką pakviečiau, ir jis labai norėtų su tavimi susitikti, — ji nusišypsojo ir pajudino pirštus. Taip pat staiga, kaip išdygo Meikonas, atsirado ir kitas vyras. Jis stovėjo atsišliejęs į gluosnio kamieną, ten, kur prieš akimirką nieko nebuvo.

— Hantingai? Iš kur ji tave iškasė?

Jis atrodė kaip Meikonas, tik aukštesnis ir kiek jaunesnis, glotniais juodais kaip degutas plaukais ir tokia pat blyškia oda. Vis dėlto Meikonas priminė anų laikų pietinių valstijų džentelmeną, o šis vyras atrodė pašėlusiai madingas. Apsirengęs nuo galvos iki kojų juodai, megztiniu aukšta atlenkiama apykakle, džinsais ir odine lakūno striuke, jis labiau priminė kino žvaigždę ant bulvarinio žurnaliūkščio viršelio nei Meikono Kerį Grantą. Bet vienas dalykas buvo akivaizdus. Jis taip pat buvo nelabasis ir ne iš geruųjų, jei tokių būna. Kad ir kas buvo Meikonas, Hantingas buvo jo priešybė.

Hantingas giminaičiui išspaudė kreivą šypseną. Jis ėmė sukti ratu

aplink Meikoną.

— Brolau, seniai nesimatėm!

Meikonas jam nenusišypsojo.

— Ne taip jau seniai. Nesistebiu, kad susidėjai su tokia kaip ji.

Hantingas gašliai ir garsiai nusijuokė.

— O su kuo norėtum, kad susidėčiau? Su šutve šviesiųjų kerėtojų, kaip padarei tu? Juokinga vien pagalvojus, kad gali paprasčiausiai atsisakyti savo prigimties. Mūsų giminės palikimo.

— Hantingai, aš taip pasirinkau.

— Pasirinkai? Tai šitaip tu tai vadini? — Hantingas vėl nusijuokė ir apie Meikoną ėmė sukti mažesnį ratą. — Panašiau į fantaziją. *Brolau*, negali rinktis, kas esi. Esi nelabasis. Ir nesvarbu, pasirenki misti krauju ar ne, vis tiek esi tamsioji būtybė.

— Dėde Meikonai, ar tiesa, ką ji sakė? — Linos nedomino Meikono ir Hantingo broliškas susitikimas.

Sarafina šaižiai nusikvatojo.

— Meikonai, bent kartą gyvenime pasakyk mergaitei tiesą!

Meikonas dėbtelėjo į ją nenuolaidžiu žvilgsniu.

— Lina, tai ne taip paprasta.

— Bet tai tiesa? Aš galiu rinktis? — Jai nuo plaukų varvėjo, šlapios garbanos susivėlė. Žinoma, Meikonas ir Hantingas buvo sausi. Hantingas nusišypsojo ir prisidegė cigaretę. Jam buvo smagu.

— Dėde Meikonai, ar tai tiesa? — maldavo Lina.

Meikonas suirzęs pažvelgė į Liną ir nudūrė akis į šalį.

— Tu gali rinktis, Lina, bet pasirinkimas sudėtingas. Jo padariniai bus sunkūs.

Staiga nustojo lyti. Nurimo vėjas. Turbūt mes atsidūrėme uragano centre. Liną draskė prieštaringi jausmai. Žinojau, ką ji jaučia, net negirdėdamas galvoje jos balso. Laimę, nes pagaliau gavo tai, ko labiausiai troško, — galimybę pasirinkti savo likimą. Pyktį, nes neteko vienintelio žmogaus, kuriuo visuomet pasitikėjo.

Lina spoksojo į Meikoną, lyg regėtų jį pirmą kartą. Mačiau tamsą, maukiančią jos veidą.

— Kodėl man nesakėte? Visą gyvenimą gyvenau bijodama, kad virsiu tamsiąja! — Dar kartą nugriaudėjo griaustinis ir vėl it ašaros ėmė teškenti lietus. Bet Lina neverkė, ji pyko.

— Lina, tu gali rinktis. Bet sulauksi pasekmių. Pasekmių, kurių, būdama vaikas, nebūtum supratusi. Ir dabar negali jų iki galo suvokti. Vis dėlto aš apie jas mąsčiau kiekvieną savo gyvenimo dieną, nuo tada, kai gimei. Ir, kaip žino tavo *brangi mamytė*, šio sandėrio sąlygos buvo seniai nulemtos.

— Kokių pasekmių? — Lina skeptiškai dirstelėjo į Sarafiną. Atsargiai. Lyg jos protas svertų naujas galimybes. Žinojau, ką ji galvoja. Jei nebegali pasikliauti Meikonu, jei jis visą šį laiką slėpė nuo

jos tokią paslaptį, gal mama sako tiesą.

Turėjau ją priversti išgirsti mane.

Neklausyk jos! Lina! Negali ja pasitikėti...

Bet atsakymo nesulaukiau. Sarafinos akivaizdoje mūsų ryšys buvo nutrūkęs. Lyg ji būtų nukirpusi telefono laidus tarp mudviejų.

— Lina, tu niekaip negali suvokti, ką esi verčiama rinktis, kas pastatyta ant kortos.

Lietus, lašnojęs kaip ašaros, virto nesulaikoma liūtimi.

— Lyg galėtum juo pasitikėti. Po to, kai tūkstantį kartų sumelavo, — Sarafina rūsčiai dėbtelėjo į Meikoną ir pasisuko į Liną. — Gaila, Lina, kad neturime daugiau laiko pasikalbėti. Bet tu turi pasirinkti, o aš privalau paaiškinti alternatyvas. Padarinių bus, tavo dėdė nemelavo, — ji nutilo. — Jei pasirinksi būti tamsiąja, mirs visi šviesieji mūsų giminės kerėtojai.

Lina išblyško.

— Kodėl turėčiau taip rinktis?

— Nes jei pasirinksi tapti šviesiąja, mirs visi tamsieji mūsų giminės kerėtojai ir lilumai, — Sarafina atsigręžė ir pažvelgė į Meikoną. — Tikrai visi, kalbu rimtai. Tavo dėdė, žmogus, atstojęs tau tėvą, liausis egzistavęs. Tu jį sunaikinsi.

Meikonas išnyko ir nepraėjus nė sekundei vėl atsirado prieš Liną.

— Lina, paklausyk manęs. Aš mielai pasiaukosiu. Štai kodėl nieko tau nesakiau. Nenorėjau, kad jaustumeisi kalta dėl mano išėjimo. Visuomet žinojau, ką pasirinksi. Pasirink, paleisk mane.

Lina svyravo. Jei tai, ką sako Sarafina, tiesa, ar ji tikrai gali sunaikinti Meikoną? Bet jei tai tiesa, ką dar ji gali rinktis? Meikonas tik vienas, ir ji myli jį.

— Galiu pasiūlyti dar kai ką, — pridūrė Sarafina.

— Ką galėtum pasiūlyti, kad panorėčiau nužudyti senelę, tetą Dėlę, Risę, Rajaną?

Sarafina nedrąsiai žengė kelis žingsnius Linos link.

— Itaną. Galime pasiūlyti galimybę judviem būti kartu.

— Ką čia kalbi? Mes jau esame kartu, — Sarafina šiek tiek kilstelėjo galvą, jos akys susiaurėjo. Auksinės akys kai ką išdavė. Pripažinimą.

— Tu nežinai. Tiesa? — Sarafina atsigręžė į Meikoną ir nusijuokė. — Tu jai nepasakei. Na, taip nesąžininga.

— Ko nežinau? — išdrožė Lina.

— Kad judu su Itanu niekuomet negalėsite būti drauge — kūniškai. Kerėtojai ir lilumai negali likti su mirtingaisiais, — ji nusišypsojo mėgaudamasi šia akimirka, — jų nenužudydami.

2.11
Pašaukimo valanda

Kerėtojai negali likti su mirtingaisiais jų nenužudydami.

Dabar viskas atsistojo į savo vietas. Gaiviškas mūsų ryšys. Elektros srovė, kvapo gaudymas kaskart pasibučiavus, vos į kapus nenuvaręs širdies smūgis — fiziškai mudu negalėjome būti drauge.

Žinojau, kad tai tiesa. Prisiminiau, ką naktį pelkėje Amai buvo sakęs Meikonas, paskui pakartojęs mano kambary.

Judviejų ateitis neįmanoma.

Yra dalykų, kurių dabar nematai, dalykų, kurie ne mūsų valioje.

Lina virpėjo. Ji taip pat žinojo, kad tai tiesa.

— Ką pasakei? — sukuždėjo ji.

— Kad tu ir Itanas iš tiesų niekada negalėsite būti drauge. Negalėsite susituokti, susilaukti vaikų. Negalėsite kurti ateities, tikros ateities. Negaliu patikėti, kad jie tau nieko nesakė. Tikrai pasistengė, kad judvi su Ridle gyventumėte be rūpesčių.

Lina atsigręžė į Meikoną.

— Kodėl man nesakėte? Juk žinote, kad jį myliu.

— Anksčiau niekada neturėjai vaikino, juolab mirtingojo. Niekas iš mūsų nė nesapnavo, kad dėl to gali kilti keblumų. Nesupratome, koks stiprus judviejų su Itanu ryšys, o paskui buvo per vėlu.

Girdėjau jų balsus, bet nesiklausiau. Niekada negalėsime būti kartu. Niekada negalėsiu būti su ja taip arti.

Vėjas ėmė stiprėti, lietus it stiklą čaižė orą. Dangų draskė žaibai. Griaustinis trenkė taip garsiai, kad net sudrebėjo žemė. Mes jau nebebuvome uragano centre. Supratau, kad Lina nebegali ilgiau tvardytis.

— Kada ketinote man pasakyti? — pro vėjo kauksmą sušuko ji.

— Kai būtum save pašaukusi.

Sarafina pastebėjo puikią progą ir įsiterpė.

— Bet nejau nesupranti, Lina? Turime išeitį. Galimybę tau ir Itanui likusį gyvenimą pragyventi kartu, susituokti, susilaukti vaikų. Ko tik norėsite.

— Lina, ji niekada to neleis, — atšovė Meikonas. — Net jei būtų tokia galimybė, tamsieji kerėtojai niekina mirtinguosius. Jie niekada neleistų giminės kraujo atmiešti mirtingojo krauju. Tai vienas didžiausių skirtumų tarp mūsų.

— Tiesa, bet šiuo atveju, Lina, atsižvelgdami į alternatyvą, norėtume padaryti išimtį. Ir radome tokią galimybę, — ji gūžtelėjo pečiais. — Vis geriau, nei mirti.

Meikonas pažvelgė į Liną ir atrėmė:

— Ar galėtum nužudyti visą savo šeimą vien tam, kad būtum su Itanu? Tetą Dėlę? Risę? Rajaną? Savo senelę?

Sarafina plačiai išskėtė galingas rankas rodydama savo gebėjimus.

— Kai būsi pašaukta, tau nerūpės tie žmonės. Tu turėsi mane, savo mamą, savo dėdę ir Itaną. Ar ne jis svarbiausias žmogus tavo gyvenime?

Linos akys apsiniaukė. Aplink ją verpetais sukosi lietus ir rūkas. Lietus šniokštė taip garsiai, kad beveik užgožė sproginėjančius Hani Hilio sviedinius. Buvau pamiršęs, kad galime žūti viename iš šiąnakt vykstančių dviejų mūšių.

Meikonas stvėrė Liną abiem rankomis.

— Ji teisi. Jei sutiksi su šiomis sąlygomis, nejausi sąžinės graužaties, nes nebebūsi savimi. Ta, kuri esi šiandien, bus mirusi. Bet ji kai ką nutyli: tu neprisiminsi savo jausmų Itanui. Po kelių mėnesių tavo širdis bus tokia tamsi, kad jis tau nieko nebereikš. Pašauktas talentas patiria neįtikėtinai galingą poveikį. Tu net gali jį nužudyti savo rankomis — net toks blogis tau atrodys įmanomas. Ar ne tiesa, Sarafina? Pasakyk Linai, kas nutiko jos tėvui, jei taip gini tiesą.

— Lina, tavo tėvas pavogė tave iš manęs. Tai, kas įvyko, buvo *nelaimė*, nelaimingas atsitikimas.

Lina atrodė palaužta. Per Drausmės komiteto posėdį iš pakvaišusios ponios Linkoln išgirsti, kad motina nužudė tėvą, yra viena. Visai kas kita sužinoti, kad tai tiesa.

Meikonas mėgino atkurti jėgų pusiausvyrą.

— Pasakyk jai, Sarafina. Paaiškink, kaip jos tėvas sudegė savo namuose per tavo sukeltą gaisrą. Visi žinome, kaip tu *mėgsti* žaisti su ugnimi.

Sarafinos žvilgsnis tapo nuožmus.

— Žinai, šešiolika metų man trukdei. Manau, šįkart turėtum nesikišti.

Staiga nežinia iš kur per kelis colius nuo Meikono išdygo Hantingas. Dabar jis atrodė mažiau panašus į žmogų ir labiau priminė tą, kas iš tiesų buvo. Demoną. Jo suglostyti plaukai pasišiaušė kaip pulti pasiruošusio vilko, ausų galiukai nusmailėjo, o kai prasižiojo, vietoj burnos išvydome žvėries nasrus. Tada jis tiesiog išnyko, dematerializavosi.

Akimirksniu Hantingas vėl atsirado, šįkart virš Meikono; jis tai padarė taip staiga, kad net nebuvau tikras, ar mačiau, kaip tai įvyko. Meikonas stvėrė Hantingą už švarko ir bloškė į medį. Nežinojau, kad Meikonas toks stiprus. Hantingas nuskriejo, bet užuot atsitrenkęs į medį pralėkė pro jį kiaurai ir nusirito ant žemės kitoje pusėje. Tą pačią akimirką Meikonas dingo ir vėl atsirado virš jo. Meikonas metė Hantingo kūną žemyn su tokia jėga, kad po jais prasivėrė žemė. Hantingas tysojo nugalėtas. Meikonas atsigręžė į Liną. Jam nusigręžus Hantingas pakilo už jo šypsodamas. Surikau bandydamas perspėti Meikoną, bet niekas nebūtų įstengęs perrėkti virš mūsų siaučiančio uragano. Hantingas piktai suurzgė ir it besikaunantis šuo suleido Meikonui į sprandą dantis.

Meikonas sustaugė giliu gomuriniu balsu ir dingo. Jo nebebuvo. Hantingas tikriausiai jo nepaleido, nes išnyko su Meikonu, o kai juodu

vėl pasirodė proskynos pakrašty, Hantingas tebebuvo dantimis įsikibęs į Meikono sprandą.

Ką jis daro? Ar stiprinasi? Per daug neišmaniau, nežinojau, kaip tai daroma ir ar tai apskritai įmanoma. Kad ir ką siurbė Hantingas, regis, tai sekino Meikoną. Lina ėmė klykti šaižiu, kraują stingdančiu balsu.

Hantingas atsiplėšė nuo Meikono kūno. Meikonas gulėjo susmukęs purve, jį čaižė lietaus čiurkšlės. Nugriaudėjo dar viena pabūklų salvė. Krūptelėjau išgąsdintas taip arti nuaidėjusių tikrų šūvių. Inscenizuotas mūšis artėjo prie mūsų, Grinbrajerio link. Konfederatai rikiavosi paskutiniam pasipriešinimui.

Šūvių triukšmas nustelbė urzgimą — visiškai kitokį, bet pažįstamą garsą. Baubas Redlis. Jis stūgtelėjo ir šoko aukštyn prie Hantingo, pasiryžęs ginti šeimininką. Vos tik šuo šoko Hantingo link, Larkino kūnas ėmė raitytis ir prieš Baubą išdygo krūva angių. Angys šnypštė šliaužtdamos viena per kitą.

Baubas nesuprato, kad gyvatės tėra iliuzija, kad jis gali per jas peršokti. Jis lodamas atsitraukė, nukreipė dėmesį į besirangančias gyvates, o Hantingui to ir tereikėjo. Hantingas dematerializavosi ir vėl iškilo Baubui už nugaros; savo antgamtine jėga jis ėmė smaugti šunį. Baubas trūktelėjo, jis mėgino Hantingui pasipriešinti, bet veltui. Hantingas buvo pernelyg stiprus. Jis nusviedė suglebusį šunį greta Meikono. Baubas nė nekrustelėjo.

Šuo ir jo šeimininkas gulėjo purve vienas šalia kito. Nejudėdami.

— Dėde Meikonai! — suklykė Lina.

Pagyvėjęs Hantingas perbraukė ranka savo suglostytus plaukus ir papurtė galvą. Larkinas vėl sulindo į odinį švarką ir įgavo pažįstamą žmogišką pavidalą. Abu atrodė kaip narkomanai po įprastos dozės.

Larkinas pakėlė akis į mėnulį, paskui dirstelėjo į laikrodį.

— Pusė. Artėja vidurnaktis.

Sarafina iškėlė į viršų rankas, lyg apkabindama dangų.

— Šešioliktasis mėnulis, šešioliktieji metai.

Hantingas nusiviepė Linai, jo veidas buvo kruvinas ir purvinas.

— Sveika atvykusi pas savo šeimą.

Lina nė neketino prisijungti prie šios šeimos. Dabar aiškiai tą supratau. Permerkta pačios sukeltos liūties, aplipusi purvu ji atsistojo ant kojų. Juodi jos plaukai plaikstėsi aplinkui. Vos galėjo išstovėti prieš vėją, tad palinko į priekį, lyg bet kurią akimirką kojos atsiplėštų nuo žemės ir ji dingtų juodame danguje. Gal ir galėjo taip padaryti. Dabar manęs niekas nebūtų nustebinęs.

Larkinas ir Hantingas tyliai traukėsi į šešėlį, kol atsidūrė Sarafinai iš abiejų pusių. Ši stovėjo veidu į Liną. Sarafina žengė artyn.

Lina iškėlė vieną delną.

— Stok. Dabar.

Sarafina nesustojo. Lina sugniaužė delną. Pro aukštą žolę į viršų šoko ugnies siena. Ūžaujančios liepsnos skyrė motiną ir dukterį. Sarafina sustingo. Ji nesitikėjo, kad Lina geba daug daugiau nei, jos manymu, sukelti nedidelį vėją ir lietų. Lina ją pribloškė.

— Aš niekuomet nuo tavęs nieko neslėpsiu, kaip slėpė kiti šeimos nariai. Paaiškinau, ką gali rinktis, ir pasakiau tau tiesą. Gali manęs nekęsti, bet aš vis tiek tavo motina. Ir galiu tau pasiūlyti vieną dalyką, kurio negali jie. Ateitį su mirtinguoju.

Liepsnos šoktelėjo dar aukščiau. Ugnis plito, lyg turėtų valią. Pagaliau liepsnos apsupo Sarafiną, Larkiną ir Hantingą. Lina nusijuokė. Juokas buvo niūrus, panašus į motinos. Jis privertė mane sudrebėti, nors stovėjau kitame proskynos pakraštyje.

— Nereikia apsimetinėti, kad aš tau rūpiu. *Mama,* visi žinome, kokia esi bjaurybė. Vienintelis dalykas, dėl kurio, manau, visi sutartume.

Sarafina sučiaupė lūpas ir jas papūtė lyg siųstų bučinį. Tik jai papūtus ugnis pakeitė kryptį ir per piktžoles nubėgo apsupti Linos.

— Pasakyk, ką iš tiesų manai, *brangioji.* Truputį parodyk dantis.

Lina nusišypsojo.

— Sudeginti raganą? Tokia banali frazė.

— Lina, jei norėčiau tave sudeginti, tu jau būtum negyva. Nepamiršk, kad ne vienintelė esi talentas.

Lina lėtai ištiesė ranką į priekį ir įkišo ją į liepsnas. Ji nė nevirptelėjo, stovėjo visiškai be jokios išraiškos. Tada įkišo į liepsną kitą ranką. Pakėlė rankas virš galvos ir laikė ugnį tarsi kamuolį. Paskui iš visų jėgų metė liepsnas. Tiesiai į mane.

Ugnis ištiško į ąžuolą už manęs; šakos užsidegė greičiau nei sausi prakurai. Liepsnos nubėgo kamienu žemyn. Klupinėdamas puoliau į priekį, mėginau pasitraukti iš kelio. Sprukau, kol pasiekiau savo nematomo kalėjimo sieną. Bet šįkart jos nebuvo. Vilkau kojas per lauką, jos klimpo į purvą. Apsidairiau ir pamačiau Linką, krintantį šalia manęs. Ąžuolas už jo nugaros degė dar ryškiau nei maniškis. Liepsnos kilo į tamsų dangų ir ėmė plisti aplink medį. Nubėgau prie Linos. Apie nieką kitą negalėjau galvoti. Linkas klupinėdamas skuodė prie mamos. Tik Lina ir ugnies siena stovėjo tarp Sarafinos ir mūsų. Tuo metu atrodė, kad to pakaks.

Paliečiau Linos petį. Tamsoje ji turėjo šoktelėti iš netikėtumo, bet ji žinojo, kad tai aš. Jai net nereikėjo į mane žiūrėti.

Myliu tave, Lina.

Itanai, nieko nesakyk. Ji gali viską išgirsti. Nesu tikra, bet manau, visuomet girdėdavo.

Pažvelgiau į kitą lauko pakraštį, bet už liepsnų nemačiau nei Sarafinos, nei Hantingo, nei Larkino. Žinojau, kad jie ten, žinojau, kad

jie tikriausiai mėgins visus mus nudėti. Bet buvau su Lina, ir visa kita buvo nesvarbu.

— Itanai! Bėk, pakviesk Rajaną. Dėdei Meikonui reikia pagalbos. Aš jos ilgai nesulaikysiu.

Leidausi bėgti Linai nespėjus nieko daugiau ištarti. Kad ir ką buvo padariusi Sarafina, norėdama nutraukti mūsų ryšį, dabar tai buvo nebesvarbu. Lina vėl buvo mano širdyje ir galvoje. Bėgant nelygiu lauku man niekas daugiau nerūpėjo.

Tik tai, kad jau beveik vidurnaktis. Pagreitinau žingsnį.

Ir aš tave myliu. Skubėk...

Pažvelgiau į savo mobiliuką. 11.25. Vėl ėmiau belsti į Reivenvudo duris ir pašėlusiai spausti pusmėnulį virš sąramos. Nieko. Tikriausiai Larkinas kažin kaip užtvėrė slenkstį, bet kaip — neturėjau supratimo.

— Rajana! Teta Dele! Senele!

Mėginau rasti Rajaną. Meikonas sužeistas. Netrukus gali būti sužeista ir Lina. Negalėjau numatyti, ko imsis Sarafina, kai Lina atmes jos pasiūlymą. Už manęs laipteliais klupdamas lipo Linkas.

— Rajanos čia nėra.

— Ar Rajana gydytoja? Turime padėti mano mamai.

— Ne. Ji... Paaiškinsiu vėliau.

Linkas žingsniavo po verandą.

— Ar visa tai tikra?

Galvok. Privalėjau galvoti. Buvau paliktas vienas. Šiąnakt Reivenvudas buvo tikra tvirtovė. Niekas negalėjo įsilaužti, bent jau nė vienas mirtingasis, o aš negalėjau apvilti Linos.

Paskambinau vieninteliam žmogui, kuris, mano manymu, galėjo ūžaujant antgamtiniam uraganui susiremti su dviem tamsiaisiais kerėtojais ir kraują siurbiančia piktąja dvasia. Žmogui, kuris pats buvo savotiška antgamtinė vėtra. Amai.

Klausiausi kitame gale aidinčio signalo.

— Neatsako. Ama tikriausiai vis dar su tėčiu.

11.30. Buvo dar vienas žmogus, galintis man padėti, ir tai buvo rizikingas žingsnis. Surinkau Gatlino apygardos bibliotekos numerį.

— Ir Marianos nėra. Ji žinotų, ką daryti. Kokia čia velniava? Ji niekuomet neišeina iš bibliotekos, net po darbo valandų.

Linkas pašėlusiai žingsniavo pirmyn ir atgal.

— Viskas uždaryta. Ta nenormali šventė. Hani Hilio mūšis, nepamiršai? Gal turėtume pereiti į saugią zoną ir paieškoti budinčių medikų.

Įdėmiai žiūrėjau į jį, lyg jam iš burnos būtų pasirodęs žaibas ir trenkęs man į galvą.

— Šventė, niekas nedirba, — pakartojau paskui jį.

— Taigi, taip ir sakau. Tai ką darysim? — Jis atrodė nelaimingas.

— Linkai, tu genijus. Tu pakvaišęs genijus.

— Žinau, žmogau, bet ką tai turi bendra?

— Turi Dranduletą?

Jis linktelėjo.

— Turime mauti iš čia.

Linkas užvedė variklį. Šis springo, bet užsivedė kaip visuomet. Iš garsiakalbių būgnijo „Šventieji roleriai“, ir, neslėpsiu, šįsyk jų muzika skambėjo visiškai prastai. Ridlė tikriausiai rimtai darbavosi per visą sirenos koncertą.

Linkas lėkdamas žvyruotu keliuku skersai dėbtelėjo į mane.

— Kur dabar važiuojam?

— Į biblioteką.

— Maniau, sakei, ji uždaryta.

— Į kitą biblioteką.

Linkas linktelėjo, lyg būtų supratęs. Tačiau sutiko, kaip senais laikais. Dranduletas riedėjo keliu, tarsi būtų pirmadienio rytas ir mudu vėluotume į pirmą pamoką. Deja.

Buvo 11.40.

Kai slystelėję sustojome prie Istorijos draugijos, Linkas nė nebandė ko nors suprasti. Iššokau iš automobilio jam net nespėjus išjungti „Šventųjų rolerių“. Jis pasivijo mane sukantį už kampo į tamsą už antrojo seniausio Gatlino pastato.

— Čia ne biblioteka.

— Žinau.

— Čia ARD.

— Žinau.

— Tu jos nekenti.

— Žinau.

— Mano mama čia ateina beveik kasdien.

— Žinau.

— Žmogau, ką čia veikiame?

Žengiau prie grotelių ir prakišau pro jas ranką. Ji perskrodė metalą ar bent tai, kas atrodė metalas, atrodė, kad mano ranka ties riešu amputuota.

Linkas stvėrė mane.

— Žmogau, tikriausiai Ridlė ko nors šliūkštelėjo man į geriamąjį vandenį. Prisiekiu, tavo ranka... ką tik mačiau, kaip tavo ranka... Pamiršk. Man haliucinacijos.

Ištraukiau ranką ir pajudinau pirštus jam prie veido.

— Tikrai, žmogau. Po visko, ką šįvakar išvydai, *dabar* manai, kad tau haliucinacijos? Dabar?

Patikrinau telefono laikrodį. 11.45.

— Neturiu laiko aiškinti, bet nuo šios akimirkos kuo toliau, tuo bus keisčiau. Leisimės į biblioteką, bet ji ne visai kaip biblioteka. Ir tu beveik visą laiką eisi iš proto. Tad jei nori palaukti automobilyje, aš nieko prieš.

Linkas bandė suvirškinti, ką aš berte išbėriau, nors jam buvo nelengva.

— Eini ar ne?

Linkas pažvelgė į groteles. Nesakęs daugiau nė žodžio jis prakišo pro jas ranką. Ji dingo.

Jis įėjo kartu.

Nėriau pro duris ir ėmiau leistis senais akmeniniais laiptais.

— Eime, turime gauti knygą.

Klupinėdamas paskui mane Linkas nervingai nusijuokė.

— Gauti? Knygą? Bibliotekoje?

Mums kabarojantis tamsoje žemyn žibintai įsižiebė patys. Stvėriau vieną iš metalinio pusmėnulio formos laikiklio ir sviedžiau Linkui. Stvėriau kitą ir peršokau paskutinius laiptelius į kriptą. Mums žengiant į salės vidurį vienas paskui kitą užsiliepsnojo sienų deglai. Virpančioje jų šviesoje išryškėjo kolonos ir jų šešėliai. Šešėlyje virš įėjimo, kur paskutinį sykį mačiau juos, pasirodė žodžiai *Domus Lunae Libri*.

— Teta Mariana! Ar jūs čia?

Ji iš už nugaros patapšnojo man per petį. Net pašokau iš išgąsčio ir atsitrenkiau į Linką.

Linkas suriko ir išmetė žibintą. Kojomis užgesinau liepsnas.

— Viešpatie, daktare Aškroft. Na ir įvarėte man baimės!

— Atleisk, Vešli... Itanai, *ar išsikraustei iš proto*? Ar pamiršai, kas šio vargšo berniuko *mama*?

— Ponia Linkoln be sąmonės, Lina pakliuvo į bėdą, Meikonas sužeistas. Man reikia patekti į Reivenvudą, negaliu surasti Amos ir niekaip negaliu patekti vidun. Man reikia eiti tuneliais. — Vėl buvau mažas berniukas ir žodžius bėriau lyg žirnius. Kalbėdamas su Mariana jaučiausi taip, tarsi kalbėčiau su savo mama ar bent su tuo, kas žinojo, ką reiškia kalbėti su mano mama.

— Nieko negaliu padaryti. Negaliu tau padėti. Šiaip ar taip, vidurnaktį išmuš pašaukimo valanda. Negaliu sustabdyti laiko, negaliu išgelbėti nei Meikono, nei Veslio mamos, nei ko nors kito. Negaliu veltis į įvykius, — ji dirstelėjo į Linką. — Man labai gaila tavo mamos, Vešli. Kuo pagarbiausiai.

— Suprantu, ponia, — Linkas atrodė sugniuždytas.

Papurčiau galvą ir padaviau Marianai arčiausiai ant sienos

kabėjusį žibintą.

— Jūs nesuprantate. Nenoriu, kad darytumėte ką nors, ko nedaro kerėtojų bibliotekininkė.

— Ką?

Reikšmingai pažvelgiau į ją.

— Man reikia į Reivenvudą pristatyti knygą, — pasilenkiau prie artimiausios rietuvės ir nusisvilindamas pirštus ištraukiau atsitiktinę knygą. — „Universalųjį nuodingųjų žolynų ir žodžių vadovą“.

Mariana žvelgė nepatikliai.

— Šiąnakt?

— Taip, šiąnakt. Tuoj pat. Meikonas prašė atnešti jam asmeniškai. Prieš vidurnaktį.

— Kerėtojų bibliotekininkas yra vienintelis mirtingasis, žinantis, kaip naudotis *Lunae Libri* tuneliais, — Mariana gudriai dėbtelėjo į mane ir paėmė knygą man iš rankų. — Gerai, kad aš kaip tik tokia ir esu.

Mudu su Linku skubėjome paskui Marianą vingiuojančiais *Lunae Libri* tuneliais. Buvau bepradedąs skaičiuoti, kiek praėjome ąžuolinių durų, bet suskaičiavęs šešiolika lioviausi. Tuneliai atrodė kaip labirintas ir kiekvienas vis kitoks. Kai kurie koridoriai buvo žemomis lubomis, ir mums su Linku tekdavo eiti susilenkus, kitų lubos atrodė tokios aukštos, kad, regis, virš galvų apskritai nebuvo jokio stogo. Tiesiai šviesiai, tai buvo kitas pasaulis. Kai kurie koridoriai netašytų akmenų, be jokių puošmenų, tik kuklus mūras, o kiti labiau panašūs į pilies ar muziejaus koridorius: išdabinti gobelenais ir ant sienų sukabintais įrėmintais senoviniais žemėlapiais bei aliejinės tapybos paveikslais. Kitomis aplinkybėmis būčiau sustojęs paskaitinėti, kas parašyta ant mažų žalvario lentelių po portretais. Kas žino, gal tai kokie garsūs kerėtojai. Vienintelis, kas siejo visus koridorius, buvo žemės ir laiko kvapas, ir dar tai, kad daugybę kartų Marianai teko apgraibomis ieškoti savojo *lunae* pusmėnulio formos rakto, kabančio ant geležinio žiedo prie juosmens.

Kai atrodė, kad praėjo beveik visa amžinybė, prisiartinome prie durų. Mūsų žibintai buvo beveik sudegę, ir aš turėjau savąjį aukštai iškelti, norėdamas perskaityti užrašą „Reivenvudo dvaras“, išraižytą ant vertikalių lentų. Mariana paskutinėje geležinėje spynoje pasuko pusmėnulio formos raktą ir durys atsidarė. Iškalti laiptai vedė į namą, ir vos žvilgtelėjęs į lubas supratau, jog esame pagrindiniame aukšte.

Pasisukau į Marianą.

— Dėkui, teta Mariana, — ištiesiau ranką į knygą. — Atiduosiu ją Meikonui.

— Neskubėk. Turėčiau žvilgtelėti į tavo vardu išduotą skaitytojo pažymėjimą, Itanai Veitai, — mirktelėjo ji man. — Pati įteiksiu knygą.

Pažvelgiau į savo mobiliuką. Vėl 11.45. Neįmanomas dalykas.

— Kaip gali būti tiek pat valandų, kiek buvo, kai atvažiavome prie *Lunae Libri*?

— Mėnulio laikas. Jūs, vaikai, niekada nesiklausote. Ten, apačioje, ne visada būna taip, kaip atrodo.

Linkas ir Mariana užlipo paskui mane laiptais, ir mes įėjome į prieškambarį. Reivenvudas buvo toks pat, kokį palikome: lėkštėse tebegulėjo torto gabalėliai, ant stalo išdėliotas arbatos servizas ir sukrauta stirta neišvyniotų gimtadienio dovanų.

— Teta Dele! Rise! Senele! Ei? Kur visi dingo? — sušukau, ir visos staiga pasirodė iš įvairių kerčių. Dėlė buvo įsitaisiusi prie laiptų; ji laikė virš galvos iškeltą lempą, lyg ketintų tuoj pat tvoti ja Marianai per galvą. Senelė stovėjo tarpduryje, ranka pridengusi Rajaną. Risė slėpėsi po laiptais ir mojavo peiliu tortui pjaustyti.

Visos pratrūko kalbėti vienu metu.

— Mariana! Itanai! Mes taip nerimavome. Lina dingo, ir kai išgirdome varpelį iš tunelių, pamanėme, kad...

— Ar matėte *ją?*. Ar ji ten, lauke?

— Ar matėte Liną? Kai Meikonas negrįžo, ėmėme nerimauti.

— Ir Larkinas. Ji nenuskriaudė Larkino, tiesa?

Žiūrėjau į jas ir negalėjau patikėti. Paėmiau lempą tetai Delei iš rankų ir padaviau Linkui.

— Lempa? Nejau tikrai manėte, kad lempa jus išgelbės?

Teta Dėlė gūžtelėjo pečiais.

— Barklis užlipo į pastogę ginklais paversti užuolaidų karnizų ir senų saulėgrįžos šventės papuošalų. Tik tiek man pavyko rasti.

Priklaupiau prieš Rajaną. Turėjome nedaug laiko, tiksliau, apie keturiolika minučių.

— Rajana, prisimeni, kai buvau sužeistas, tu man padėjai. Reikia, kad eitum ir tučtuojau tą patį padarytum Grinbrajeryje. Dėdė Meikonas pargriuvo ir jie abu su Baubu sužeisti.

Atrodė, kad Rajana tuoj pravirks.

— Ir Baubas sužeistas?

Kambario gilumoje krenkštelėjo Linkas.

— Ir mano mama. Noriu pasakyti, ji buvo tikra rakštis ir visa kita, bet ar negalėtų ji... ar ji galėtų padėti mano mamai?

— Ir Linko mamai.

Senelė vėl nustūmė Rajaną už nugaros ir paplekšnojo per žandą. Ji pataisė jai megztinį ir suglostė sijonėlį.

— Tuomet ir eikime. Eisime mudvi su Dele. Rise, lik čia su sesute. Pasakyk tėčiui, kur mudvi išėjome.

— Senele, man reikia Rajanos.

— Itanai, šiąnakt aš esu Rajana, — ji paėmė savo rankinę.

— Neišeisiu iš čia be Rajanos, — nenusileidau. Pernelyg daug buvo pastatyta ant kortos.

— Negalime ten vestis nepašaukto vaiko, tik ne per šešioliktąjį mėnulį. Ją gali nudėti, — Risė žvelgė į mane kaip į paskutinį kvailį. Vėl pasirodžiau visiškai neišmanąs kerėtojų reikalų.

Dėlė ramindama paėmė mano ranką.

— Mano mama yra empatė. Ji taip įsijaučia į kitų galias, kad gali jas laikinai pasiskolinti. Dabar ji pasiskolino Rajanos galių. Jų užteks neilgam, bet dabar ji geba viską, ką ir Rajana. Ir pašaukta ji jau senokai, tai aišku kaip dieną. Tad mudvi eisime su tavimi.

Pažvelgiau į savo mobiliuką. 11.49.

— O jei nespėsime?

Mariana nusišypsojo ir iškėlė knygą.

— Dar niekada nepristatinėjau knygos į Grinbrajerį. Dele, kaip manai, ar rastum kelią?

Teta Dėlė linktelėjo ir užsidėjo akinius.

— Palimpsestė visada suras senas pamirštas duris. Kiek sunkoka su visiškai naujomis. — Ji dingo tuneliuose, Mariana ir senelė nusekė paskui ją. Mudu su Linku pasileidom iš paskos, stengdamiesi neatsilikti.

— Kaip pagyvenusių ponių draugija, — sušvokštė Linkas, — jos išties išmano, kaip judintis.

Šįkart koridorius buvo siauras ir apgriuvęs, ant sienų ir lubų kuokštais žėlė raibos, juodos ir baltos samanos. Tikriausiai buvo apsamanojusios ir grindys, bet šešėliuose jų neįžiūrėjau. Buvome penki aklinoje tamsoje šokčiojantys deglai. Kadangi mudu su Linku ėjome grupelės gale, dūmai lindo į akis, graužė ir vertė ašaroti.

Kad priartėjome prie Grinbrajerio, supratau iš dūmų, kurie rūko ne nuo žibintų, bet į tunelius smelkėsi pro slaptas į išorinį pasaulį vedančias landas.

— Štai ir atėjome, — teta Dėlė kostelėjo ieškodama išėjimo ir rankomis liesdama akmeninėje sienoje iškirsto stačiakampio kraštus. Mariana nugramdė samanas ir pasirodė durys. *Lunae* raktas tiko kuo puikiausiai, lyg būtų jas rakinęs ką tik, o ne prieš šimtus tūkstančių dienų. Durys buvo ne ąžuolinės, bet akmeninės. Negalėjau patikėti, kad teta Dėlė turi jėgos joms atverti.

Teta Dėlė stabtelėjo prie laiptų ir mostelėjo man eiti. Žinojo, kad mums jau beveik neliko laiko. Palenkiau galvą po nukarusiomis samanomis ir lipdamas akmeniniais laiptais uodžiau drėgną ir šaltą orą. Išsiropščiau iš tunelio ir užlipęs į viršų sustingau. Pamačiau akmeninį kriptos stalą, ant kurio tokią daugybę metų gulėjo „Mėnulių knyga“.

Žinojau, kad tai tas pats stalas — knyga gulėjo ant jo ir dabar.

Ta pati knyga, kuri šį rytą dingo nuo mano lentynos. Nė nenutuokiau, kaip ji ten atsidūrė, bet neturėjau laiko klausinėti. Ugnį išgirdau anksčiau, nei pamačiau.

Ugnis garsiai ūžia, ji šėlsta, kelia chaosą ir naikina. O aplink mane visur degė ugnis. Ore buvo tiek daug dūmų, kad jie mane dusino. Karštis svilino net rankų gyvaplaukius. Priminė medaliono regėjimus, o gal dar blogiau — paskutinį mano susapnuotą košmarą, tą, kuriame Liną pasiglemžia ugnis.

Jausmas, kad ją prarandu. Tai vyko.

Lina, kur tu?

Padėk dėdei Meikonui.

Jos balsas slopo. Mostais prasklaidžiau dūmus, norėdamas įžiūrėti mobiliuko laikrodį.

11.53. Septynios minutės iki vidurnakčio. Laiko nebeturėjome.

Senelė sugriebė mano ranką.

— Nestovėk čia. Meikonas mums reikalingas.

♦ ♦ ♦

Susikibę rankomis mudu su senele nubėgome į ugnį. Degė ilga gluosnių eilė palei arkinį įėjimą, vedantį į kapines ir sodus. Krūmai, žemaūgiai ąžuolai ir palmės, rozmarinai, citrinmedžiai — degė viskas. Tolumoje išgirdau kelis paskutinius pabūklų šūvius. Hani Hilio mūšis artėjo prie pabaigos, žinojau, kad jo dalyviai netrukus ims šaudyti fejerverkus, lyg saugios zonos fejerverkai bent kiek galėtų prilygti čia sproginėjantiems. Degė visas sodas ir proskyna, ugnis supo kriptą.

Mudu su senele klupinėdami yrėmės pro dūmus, kol priėjome degančius ąžuolus ir radome Meikoną, gulintį ten, kur ir palikome. Senelė pasilenkė prie jo ir ranka palietė skruostą.

— Jis nusilpęs, bet pasveiks.

Tą pačią akimirką Baubas apsivertė ir pašoko ant visų keturių. Jis prisėlino arčiau ir atsigulė ant pilvo šalia šeimininko.

Meikonas sunkiai pasuko galvą į senelę. Vos girdimai sukuždėjo:

— Kur Lina?

— Itanas ją suras. Pailsėk. Aš padėsiu poniai Linkoln.

Linkas jau buvo šalia mamos, ir senelė, daugiau netardama nė žodžio, nuskubėjo prie jų. Atsistojau ir ėmiau ugnyje atidžiai žvalgytis Linos. Niekur nieko nemačiau. Nei Hantingo, nei Larkino, nei Sarafinos — nieko.

Aš čia, ant kriptos. Bet, regis, aš įstrigau.

Laikykis, ateinu.

Broviausi pro liepsnas, mėgindamas neišklysti iš takelio, pažįstamo iš apsilankymų Grinbrajeryje su Lina. Kuo labiau artėjau prie kriptos, tuo karštesnės darėsi liepsnos. Atrodė, lyg luptųsi oda, žinojau, kad iš tiesų ji dega.

Užsilipau ant bevardžio antkapio, aptrupėjusioje akmeninėje sienoje radau atramą kojai ir kiek įstengdamas prisitraukiau į viršų. Ant kriptos stovėjo statula, kažkoks angelas, kurio dalis buvo nuskilusi. Įsikibau į jį — nežinau į ką, gal į kelį, — ir persiropščiau per kraštą.

Itanai, paskubėk! Tu man reikalingas.

Štai tada akis į akį susidūriau su Sarafina.

Ji smeigė peiliu man į pilvą.

Tikrų tikriausiu peiliu į tikrą mano pilvą.

Sapno pabaiga, kurios mums nebuvo lemta pamatyti. Tik šįkart tai buvo ne sapnas. Žinau, nes tai buvo mano pilvas, ir jutau kiekvieną ašmenų colį.

Itanai, nustebai? Manai, Lina — vienintelė kerėtoja, girdima šiuo kanalu?

Sarafinos balsas ėmė slopti.

Dabar tegu tik pabando likti šviesiąja.

Sąmonei apleidžiant šmėstelėjo galvoje: jei būtum nudūrusi mane, vilkintį konfederatų uniforma, būčiau Itanas Karteris Veitas. Su ta pačia žaizda pilve, tuo pačiu medalionu kišenėje. Net jei dezertyravau tik iš Džeksono vidurinės krepšinio komandos, o ne iš Li armijos.

Svajodamas apie merginą kerėtoją, kurią visuomet mylėsiu. Kaip ir anas Itanas.

Itanai! Ne!

Ne! Ne! Ne!

Akimirką rėkiau, kitą akimirką garsas įstrigo gerklėje.

Prisimenu krintantį Itaną. Prisimenu besišypsančią motiną. Peilio žybsnį ir kraują.

Itano kraują.

Negali būti, kad tai vyksta.

Niekas nekrustelėjo, niekas. Viskas tobulai sustingo savo vietose, lyg scena vaškinių figūrų muziejuje. Dūmų debesys liko kabėti. Jie buvo purūs ir pilki, bet niekur neplaukė, nesileido žemyn ir nekilo aukštyn. Jie tiesiog kabėjo ore, lyg padaryti iš kartono, lyg būtų spektaklio užpakalinė dekoracija. Liepsnų liežuviai tebebuvo permatomi, vis dar karšti, bet jie nieko nesiglemžė ir neūžė. Net oras nejudėjo. Viskas tiksliai kaip prieš akimirką.

Senelė buvo palinkusi prie ponios Linkoln, ketino paliesti jai skruostą, senelės ranka kabojo ore. Priklaupęs purve it išsigandęs mažas berniukas Linkas laikė mamos ranką. Teta Dėlė ir Mariana, prisidengusios veidus nuo dūmų, gūžėsi ant apatinių kriptos koridoriaus laiptelių.

Dėdė Meikonas tysojo ant žemės, šalia prigludęs gulėjo Baubas. Hantingas stovėjo už kelių pėdų atsišliejęs į medį ir gėrėjosi savo darbu. Odinis Larkino švarkas degė, o jis pats, nusigręžęs į priešingą pusę, buvo pusiaukelėje į Reivenvudą. Matyt, bėgo ne į mūšį, bet nuo jo.

Ir Sarafina. Mama laikė išraižytą durklą, seną tamsiųjų ginklą, iškėlusi aukštai virš galvos. Jos veidas nuo įniršio, ugnies ir neapykantos atrodė karščiuojantis. Nuo ašmenų ant negyvo Itano kūno lašėjo kraujas. Net kraujo lašai sustingę kabojo ore.

Itano ranka buvo atmesta per kriptos stogo kraštą. Ji karojo virš kapinaičių.

Kaip mūsų sapne, tik viskas atvirkščiai.

Ne aš kritau iš jo rankų. Iš mano glėbio buvo išplėštas jis.

Kriptos apačioje tiesiau rankas į viršų, stumdama į šalį liepsnas ir dūmus, kol mano pirštai susipynė su Itano pirštais. Stovėjau pasistiebusi ant pirštų galiukų, bet vos galėjau jį pasiekti.

Itanai, aš tave myliu. Nepalik manęs. Be tavęs neįstengsiu to padaryti.

Jei būtų švietusi mėnesiena, būčiau įžiūrėjusi jo veidų. Bet mėnulio nebuvo, dabar jo nebuvo, ir šviesa sklido tik nuo ugnies, vis dar sustingusios ir supančios mane iš visų pusių. Dangus atrodė tuščias ir juodas. Nebuvo nieko. Šiąnakt praradau viską.

Raudojau, kol nebeįstengiau kvėpuoti, ir mano pirštai išslydo iš jo pirštų; žinojau: niekada šių pirštų nebepajusiu savo plaukuose.

Itanai.

Norėjau rėkti jo vardą, nors niekas manęs nebūtų išgirdęs, bet manyje nebeliko riksmo. Manyje nebeliko nieko, tik šie žodžiai. Prisiminiau žodžius iš regėjimų. Prisiminiau visus iki vieno.

Kraujau mano širdies.

Gyvastie mano gyvasties.

Kūne mano kūno.

Siela mano sielos.

— Nedaryk taip, Lina Dukein. Neišdykauk su ta „Mėnulių knyga“ ir nepradėk vėl tos tamsybės iš naujo.

Atsimerkiau. Prie manęs ugnyje stovėjo Ama. Pasaulis aplink mus tebebuvo sustingęs.

Pažvelgiau į Amą.

— Ar šitai padarė Didieji?

— Ne, vaikeli. Tai tavo darbas. Didieji tik padėjo man ateiti.

— Kaip galėjau taip padaryti?

Ji atsisėdo purve greta manęs.

— Tu vis dar nežinai, ką gebi, tiesa? Bent dėl to Melchizedekas buvo teisus.

— Ama, apie ką jūs kalbate?

— Visuomet sakydavau Itanui, kad vieną dieną jis gali iškirsti skylę danguje. Bet, manau, tai padarei tu.

Mėginau nusišluostyti nuo veido ašaras, bet jos plūdo dar smarkiau. Kai pasiekė lūpas, burnoje pajutau suodžius.

— Ar aš... ar aš tamsioji?

— Dar ne, ne dabar.

— Šviesioji?

— Ne. Nepasakyčiau, kad ir šviesioji.

Pažvelgiau į dangą. Dūmai uždengė viską: medžius, dangų, o ten, kur turėjo būti mėnuo ir žvaigždės, tvyrojo tik stora juoda nebūties antklodė. Pelenai, ugnis, dūmai ir niekas.

— Ama.

— Klausau?

— Kur mėnulis?

— Na, vaikeli, jei jau tu nežinai, aš tikrai nežinau. Vieną minutę žvelgiau į šešioliktąjį tavo mėnulį. Ir tu stovėjai po juo, žiūrėjai į žvaigždes, lyg tau padėti galėtų vien Dievas danguje, iškėlusi delnus, tarsi laikytum dangų. Paskui nieko neįvyko. Štai taip.

— O pašaukimas?

Ji nutilo, svarstė.

— Na, nežinau, kas nutinka, jei per *šešioliktąjį gimtadienį vidurnaktį nebūna mėnulio. Kiek man žinoma, anksčiau taip nėra nutikę. Regis, jei nėra šešioliktojo mėnulio, negali būti ir pašaukta.*

Būčiau turėjusi pajusti palengvėjimą, džiaugsmą, sumaištį. Bet jutau tik skausmą.

— Tai viskas baigta?

— Nežinau. — Ji ištiesė ranką ir pakėlė mane, dabar stovėjome abi. Jos ranka buvo šilta ir stipri, o mano galva praskaidrėjo. Lyg abi žinotume, ką ketinu daryti. Įtariu, ir Aivė žinojo, ką šiame žemės lopinėlyje prieš šimtą metų padarė Ženevjeva.

Kai mudvi atvertėme sutrūkinėjusį knygos viršelį, jau žinojau, kurį puslapį susirasti, lyg visą laiką būčiau žinojusi.

— Žinai, kad eini prieš gamtą. Ir žinai, kad tikrai neišvengsi pasekmių.

— Žinau.

— Ir žinai, kad nėra jokių garantijų, jog pavyks. Praėjusį kartą ne kažin kaip pavyko. Bet galiu pasakyti tau štai ką: mano proprosenelės sesuo yra su Didžiaisiais, ir jie padės mums, jei galės.

— Ama, prašau, neturiu iš ko rinktis.

Ji žvelgė man į akis. Pagaliau linktelėjo.

— Žinau, kad ir ką pasakyčiau, tavęs niekas nesustabdys. Nes tu myli mano berniuką. O kadangi ir aš jį myliu, padėsiu tau.

Pasižiūrėjau į ją ir supratau.

— Štai todėl ir atnešei čia šiąnakt knygą.

Ama lėtai linktelėjo. Ji ištiesė ranką man prie kaklo ir iš po Itano Džeksono vidurinės nertinio, kurį tebevilkėjau, ištraukė vėrinį.

— Tai buvo Lailos žiedas. Jis turėjo baisiai tave mylėti, kad padovanojo jį tau.

Itanai, aš tave myliu.

— Lina Dukein, meilė — galingas dalykas. Motinos meilė, ja negalima žaisti. Man regis, Laila stengėsi padėti, kaip įmanydama geriau.

Ji nutraukė žiedą man nuo kaklo. Jutau tą vietą, kur įsirėžusi į odą nutrūko grandinėlė. Užmovė žiedą ant vidurinio mano piršto.

— Lailai tu būtum patikusi. Turi tai, ko nė iš tolo neturėjo Ženevjeva, kai pasitelkė knygą. Dviejų šeimų meilę.

Užsimerkiau ir oda jutau vėsų metalą.

— Viliuosi, kad esate teisi.

— Palauk, — Ama pasilenkė ir ištraukė iš Itano kišenės Ženevjevos medalioną, įvyniotą į šeimos nosinaitę. — Vien tam, kad visiems priminčiau, jog jau buvai prakeikta, — ji nejaukiai atsiduso. — Nenorėk už tą patį nusikaltimą būti nubausta du kartus.

Ji padėjo medalioną ant knygos.

— Šįkart viską padarysime teisingai.

Tada nuo kaklo nusikabino nunešiotą amuletą ir padėjo jį ant knygos šalia medaliono. Mažas auksinis skridinėlis atrodė beveik kaip moneta, jo įspaudas nuo ilgo dėvėjimo buvo nusitrynęs.

— Kad visiems primintų: kas kiša nagus prie mano berniuko, turi reikalų su manimi.

Ji užsimerkė. Aš taip pat užsimerkiau. Rankomis paliečiau lapus ir ėmiau kartoti iš pradžių palengva, paskui vis garsiau ir garsiau.

CRUOR PECTORIS MEI, TUTELA TUA EST.

VITA VITAE MEAE, CORRIPIENS TUAM, CORRIPIENS MEAM.

Žodžius tariau tikėdama. Taip tikėdama, kai iš tiesų nebesvarbu, mirsi ar gyvensi.

CORPUS CORPORIS MEI, MEDULLA MENSQUE,

ANIMA ANIMAE MEAE, ANIMAM NOSTRAM CONECTE.

Rėkte išrėkiau sustingusiam kraštovaizdžiui žodžius, nors jų niekas negirdėjo, tik Ama.

CRUOR PECTORIS MEI, LUNA MEA, AESTUS MEUS.

CRUOR PECTORIS MEI. FATUM MEUM, MEA SALUS.

Ama ištiesė rankas ir savo stipriais delnais suėmė mano virpančias plaštakas; mudvi dar kartą kartu ištarėme užkeikimą. Šįkart kalbėjome Itano ir jo mamos Lailos, dėdės Meikono ir tetos Delės, ir Amos, ir Linko, ir mažosios Rajanos, ir visų, kurie mylėjo Itaną ir mus, kalba. Šįkart tai, ką skandavome, virto daina.

Dviejų labiausiai jį mylinčių moterų meilės daina Itanui Losonui

Veitui. Ir, jei joms nepavyktų, jos labiausiai jo ilgėtųsi.

KRAUJAU MANO ŠIRDIES, TAVO YRA APGINUS.

GYVASTIE MANO GYVASTIES, IMDAMA TAVO, PAIMK IR MANO.

KŪNE MANO KŪNO, SMEGENYS IR PROTE,

SIELA MANO SIELOS, JUNKIS PRIE MŪSŲ DVASIOS.

KRAUJAU MANO ŠIRDIES, POTVYNIAI MANO, MĖNULI MANO.

KRAUJAU MANO ŠIRDIES. IŠSIGELBĖJIME MANO, LEMTIE MANO.

Į mane, knygą, kriptą ir Amą trenkė žaibas. Bent jau pamaniau, kad trenkė. Bet paskui prisiminiau, kad regėjimuose tą juto ir Ženevjeva. Ama buvo nublokšta atbula prie kriptos sienos, jos galva atsitrenkė į akmenį.

Pajutau, kaip mano kūną purto elektra, ir atsipalaidavau, pripažinau faktą, kad jei jau esu mirusi, bent jau būsiu su Itanu. Jutau jį, koks jis man artimas, kaip aš jį myliu. Jutau žiedą, svilinantį mano pirštą ir liudijantį, kaip stipriai jis myli mane.

Jutau degančias savo akis ir, kur tik žvelgiau, mačiau auksinės spalvos rūką, lyg jis būtų sklidęs iš manęs.

Išgirdau kuždant Amą:

— Mano berniukas.

Atsigręžiau į Itaną. Jis buvo nutviekstas auksinės šviesos kaip ir visa kita. Vis dar nejudėjo. Su siaubu pažvelgiau į Amą.

— Nepavyko.

Ji stovėjo atsišliejusi į akmeninį altorių, užsimerkusi. Sušukau:

— Nepavyko!

Klupdama atsitraukiau nuo knygos, žengiau į purvą. Pažvelgiau aukštyn. Danguje vėl švietė mėnuo. Pakėliau rankas virš galvos į dangų. Mano gyslomis tekėjo ne kraujas, bet deginantis karštis. Negalėdamas prasiveržti manyje virė pyktis. Jutau, kaip jis mane ėda. Žinojau: jei nerasiu, kaip jį išlieti, jis mane sunaikins.

Hantingas. Larkinas. Sarafina.

Plėšrūnas, bailys ir mano žudikė mamytė, gyvenanti tam, kad sunaikintų savo vaiką. Gumbuotos mano kerėtojų giminės medžio šakos.

Kaip galėjau pašaukti save, kai jie pasisavino vienintelį man svarbų žmogų? Karštis plūstelėjo delnais į viršų, lyg turėtų savo valią. Dangų perskrodė žaibas. Žinojau, kur jis smigs dar prieš jam trenkiant.

Kompase trys kryptys, bet nėra šiaurės, kuria galėčiau vadovautis.

Žaibas pavirto liepsna ir vienu metu kirto į tris taikinius, tuos, kurie šiąnakt atėmė iš manęs viską. Būčiau norėjusi nusisukti, bet nenusisukau. Statula, kuri prieš akimirką buvo mano mama, apimta liepsnos mėnesienoje atrodė keistai graži.

Nuleidau rankas, nusibraukiau nuo akių purvą, pelenus ir sielvartą,

bet kai pažvelgiau vėl jos nebebuvo.

Jų visų nebebuvo.

Prapliupo lietus ir miglotas vaizdas išryškėjo — pagaliau įžiūrėjau lietaus šuorus, merkiančius rūkstančius ąžuolus, laukus, tankmę. Pagaliau po ilgo laiko, gal apskritai pirmąsyk, mačiau aiškiai. Pasukau atgal prie kriptos, prie Itano.

Bet Itano nebuvo.

Ten, kur prieš kelias akimirkas gulėjo Itano kūnas, dabar gulėjo dėdė Meikonas.

Nesupratau. Laukdama atsakymo atsisukau į Amą. Jos akys buvo išsprogusios, išsigandusios.

— Ama, kur Itanas? Kas nutiko?

Bet ji man nieko neatsakė. Pirmą kartą gyvenime Ama prarado žadą. Ji apstulbusi spoksojo į dėdės Meikono kūną.

— Niekada nemaniau, Melchizedekai, kad šitaip baigsis. Po visą tų metų, per kuriuos kartu ant pečių laikėme viso pasaulio naštą, — ji kalbėjo su juo, lyg jis galėtų girdėti, nors tyliai kaip niekada. — Kaip dabar viena ją išlaikysiu?

Stvėriau jos petį, aštrūs kaulai įsirėžė man į delnus.

— Ama, kas vyksta?

Ji pakėlė akis ir mūsų žvilgsniai susitiko; ji beveik kuždėjo.

— Iš knygos nieko negali gauti, neatiduodama ko nors mainais, — jos raukšlėtu skruostu nuriedėjo ašara.

Negali būti. Priklaupiau šalia dėdės Meikono ir lėtai paliečiau jo nepriekaištingai nuskustą skruostą. Paprastai pajusdavau apgaulingą šilumą, primenančią žmogišką būtybę, palaikomą mirtingųjų vilčių ir sapnų energijos, bet šiandien jos nebuvo. Šiandien oda buvo šalta kaip ledas. Kaip Ridlės. Kaip negyvėlio.

Neatiduodama ko nors mainais.

— Ne... maldauju, ne! — Aš nužudžiau dėdę Meikoną. Ir nepašaukiau savęs. Net nepasirinkau būti šviesiąja, bet vis tiek atėmiau jam gyvybę.

Manyje vėl ėmė kunkuliuoti pyktis. Aplink mus įsisiautėjo vėjas, jis sukosi ir plakė kaip mano jausmai. Jis darėsi pažįstamas lyg senas draugas. Su knyga įvyko kažkoks siaubingas sandėris, kurio neprašiau. Paskui suvokiau.

Mainai.

Jei čia, kur anksčiau gulėjo negyvas Itanas, atsirado dėdė Meikonas, ar tai reiškia, kad Itanas yra kur nors gyvas?

Pašokau ant kojų ir nubėgau prie kriptos. Sustingęs kraštovaizdis įgavo auksinį atspalvį. Mačiau Itaną, gulintį atokiau ant žolės šalia Baubo, kur prieš kelias akimirkas gulėjo dėdė Meikonas. Puoliau prie jo. Siekiau Itano rankos, bet ji buvo šalta. Itanas buvo negyvas, o dabar mirė ir dėdė

Meikonas.

Ką aš padariau? Netekau jų abiejų. Priklaupusi purve įsikniaubiau Itanui į krūtinę ir ėmiau raudoti. Glaudžiau jo ranką sau prie skruosto. Galvojau apie visus tuos kartus, kai jis atsisakydavo susitaikyti su mano likimu, atsisakydavo pasiduoti, atsisveikinti.

Dabar atėjo mano eilė.

— Aš neatsisveikinsiu. Neatsisveikinsiu, — liko tik tiek, tik kuždesys tarp smilkstančių lauko piktžolių.

Paskui kai ką pajutau. Itano pirštai ėmė riestis ir tiestis ieškodami manųjų.

Lina?

Vos jį išgirdau. Verkiau ir šypsojausi, ir bučiavau jo delną.

Ar čia tu, Linele Pupele?

Sunėriau pirštus su jo pirštais ir prisiekiau niekada jų nepaleisti. Pakėliau veidą ir leidau krintančiam lietui plauti suodžius.

Aš čia.

Neišeik.

Niekur neišeinu. Kaip ir tu.

2.12

Į gera

Dirstelėjau į savo mobiliuką. Jis buvo sudužęs.

Laikrodis teberodė 11.59.

Vis dėlto žinojau, kad jau gerokai po vidurnakčio — buvo prasidėjusi baigiamoji fejerverkų dalis, nors ir smarkiai lijo. Hani Hilio mūšis baigėsi. Iki kitų metų.

Gulėjau vidury purvino lauko ir leidausi lietaus prausiamas. Stebėjau, kaip smulkios raketos bando sprogti tebedulksnojančiame nakties danguje, bet viską regėjau pro miglą. Mano mintys nepajėgė susikoncentruoti. Parkritau, susitrenkiau galvą, dar kažkur. Skaudėjo pilvą, klubą, visą kairę pusę. Kai toks susidaužęs grįšiu namo, Ama mane užmuš.

Prisiminiau tik tiek, kad vieną akimirką laikiausi už tos kvailos angelo statulos, o kitą jau tysojau ant nugaros čia, purve. Regis, gabalas statulos nuskilo man mėginant užsiropšti ant kriptos viršaus, bet nebuvau tuo tikras. Kai prisiplojau kaip koks kvailys, mane tikriausiai čionai atnešė Linkas. Be to, neapleido jausmas, kad mano atmintis švariai ištrinta.

Tikriausiai todėl ir nesupratau, kodėl susispietusios prie kriptos verkė Mariana, senelė ir teta Dėlė. Niekas nebūtų manęs paruošęs tam, ką pamačiau pagaliau iki jų nuklibikščiavęs.

Meikonas Reivenvudas. Negyvas.

Gal jis visuomet buvo negyvas, nežinau, bet dabar jo nebebuvo. Tiek supratau. Lina metėsi prie jo kūno, ir lietus merkė juos abu.

Meikonas — pirmąkart šlapias nuo lietaus.

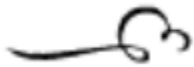

Kitą rytą sulipdžiau kai kurias Linos gimtadienio vakaro smulkmenas. Meikonas buvo vienintelė auka. Matyt, Hantingas jį įveikė, kai aš netekau sąmonės. Senelė paaiškino, kad sapnai — ne tokie maistingi kaip kraujas. Ko gero, jis niekada neturėjo šansų laimėti prieš Hantingą. Vis dėlto tai nesutrukdė jam pabandyti.

Meikonas visuomet sakydavo, kad dėl Linos padarytų viską. Galų gale jis ištesėjo savo žodį.

Visi kiti atrodė sveiki, bent jau fiziškai. Teta Dėlė, senelė ir Mariana parslinko į Reivenvudą, joms iš paskos atsekė Baubas, inkšdamas it pamestas šunytis. Teta Dėlė negalėjo suprasti, kas nutiko Larkinui. Niekas nežinojo, kaip jai pranešti naujieną, kad šeimoje ji turi ne vieną, o dvi blogio sėklas, tad niekas nieko ir nesakė.

Ponia Linkoln nieko neprisiminė, ir Linkas gerokai privargo beriesdamas, ką ji su savo apatiniais sijonais ir kojinėmis veikusi mūšio lauko vidury. Atsipeikėjusi Meikono Reivenvudo giminaičių draugijoje ji buvo priblokšta, bet elgėsi mandagiai, kol Linkas padėjo jai nusigauti iki Dranduleto. Linkui kilo daugybė klausimų, bet pamaniau, kad jie palauks iki algebros pamokos. Abu turėsime ką veikti, kai viskas sugrįš į savo vėžes, kad ir kada tai atsitiktų.

Ir Sarafina.

Sarafina, Hantingas ir Larkinas išnyko. Žinojau, nes kai atsipeikėjau, jie buvo dingę, o Lina tebebuvo čia, šliejosi prie manęs mudviem grįžtant į Reivenvudą. Smulkmenas prisiminiau miglotai, kaip ir visa kita dabar prisimenu, bet paaiškėjo, kad Lina, Meikonas, visi mes nepakankamai įvertinome Linos, kaip talento, galias. Jai kažin kaip pavyko užtemdyti mėnulį ir išsigelbėti. Galų gale ji nebuvo pašaukta. Pašaukimo ceremonijai žlugus, Sarafina, Hantingas ir Larkinas, regis, paspruko, bent kuriam laikui.

Lina vis dar apie tai nekalbėjo. Ji apskritai nedaug tekalbėjo.

Užmigau jos miegamajame ant grindų šalia jos, mūsų rankos tebeliko susipynusios. Kai nubudau, jos nebebuvo, aš buvau vienas. Miegamojo sienos, tos pačios, kurios neseniai buvo taip aprašinėtos, kad pro juodą rašalą nesimatė nė colio balto lopinėlio, dabar buvo švarios. Išskyrus vieną priešais langą; ji nuo grindų iki lubų buvo išmarginta žodžiais, tik raštas Linos rašysenos nebepriminė. Mergaitiška rašysena pasikeitė. Paliečiau sieną, lyg galėčiau pajusti žodžius, ir supratau, kad ji visą naktį nemiegojo, rašė.

meikonas itanas
padedu galvą ant jo krūtinės verkiu dėl to kad jis gyveno
dėl to kad jis mirė

išdžiūvęs vandenynas, jausmų dykuma
laimėliūdesys tamsašviesa širdgėladžiaugsmas užliejo mane, paplovė mane
girdėjau garsą bet negalėjau suprasti žodžių
ir tada suvokiau kad tas garsas — tai lūžtanti aš
vieną akimirką jaučiau viską ir nejaučiau nieko
buvau sudaužyta, buvau išgelbėta, praradau viską, man buvo duota visa kita
kažkas manyje mirė, kažkas manyje gimė, žinojau tik tiek
mergaitė dingo
kad ir kas dabar būčiau, niekuomet ja nebūsiu toks yra kelias
pasaulis baigiasi ne pokštelėdamas bet inkšdamas
pašauk save pašauk save pašauk save pašauk
dėkingumas įniršis meilė neviltis viltis neapykanta
pirmoji žaluma — tai auksas bet žalio nebelieka
nė
nemėgink
žalio
nieko
nebelieka

T. S. Eliotas. Robertas Frostas. Bukovskis. Atpažinau kai kuriuos poetus iš jos lentynos ir sienų. Išskyrus tai, kad Frostą Lina perrašė kitaip, o jai tai neįprasta. Ir aukso nebelieka, — taip turėtų skambėti tas eilėraštis.

Ne žalumos.

Gal dabar jai visa tai atrodo tas pat.

Klupdamas įlėkiau į virtuvę, kur teta Dėlė ir senelė pusbalsiu aptarinėjo reikalus. Prisiminiau pokalbius pusbalsiu ir reikalų tvarkymą, kai mirė mano mama. Nekenčiau jų. Prisimenu, kaip buvo skaudu, kad gyvenimas tęsiasi, kad tetos ir senelės kažką planuoja, skambina giminėms, šluoja šukes, kai tu tenori vieno — pats įsiropšti į karstą. O gal pasodinti citrinmedį, iškepti pomidorų, plikomis rankomis pastatyti kokį nors paminklą.

— Kur Lina? — prabilau ne pusbalsiu ir išgąsdinau tetą Dėlę. Senelės niekas neišgąsdintų.

— Ar ji ne savo kambary? — sutriko teta Dėlė.

Senelė ramiai prisipylė dar vieną puodelį arbatos.

— Manau, Itanai, žinai, kur ji.

Žinojau.

Lina gulėjo kriptoje, toje pat vietoje, kur radome Meikoną. Ji spoksojo į pilką ryto dangų, nuo vakarykštės nakties drabužiai tebebuvo purvini ir drėgni. Nežinojau, kur išvežtas jo kūnas, bet supratau jos norą čia būti. Būti su juo net ir jam nesant.

Ji nė nežvilgtelėjo į mane, nors žinojo, kad esu čia.

— Niekuomet negalėsiu atsiimti tų bjaurių žodžių, kurių jam prikalbėjau. Jis taip ir nesužinojo, kaip stipriai jį mylėjau.

Atsiguliau šalia jos į purvą, mano skaudantis kūnas sudejavo. Pažvelgiau į ją, juodus besiraitančius plaukus ir ištepliotus drėgnus skruostus. Ašaros tekėjo jos veidu, bet ji nesistengė jų šluostyti. Nebandžiau ir aš.

— Jis mirė dėl manęs. — Ji nemirksėdama spoksojo į pilką dangų. Norėjau pasakyti ką nors, kad ji pasijustų geriau, bet geriau nei kas kitas žinojau, kad tokių žodžių nėra. Todėl ir tylėjau. Vietoj to išbučiavau visus Linos rankos pirštus. Lioviausi, kai lūpomis pajutau metalą, ir tada pamačiau jį. Ant dešinės rankos ji mūvėjo mano mamos žiedą.

Iškėliau jos ranką.

— Nenorėjau pamesti. Vakar naktį nutrūko grandinėlė.

Danguje plaikstėsi tamsūs debesys. Vėtroms dar ne pabaiga - supratau kuo puikiausiai. Ranka apsivijau jos ranką.

— Niekada nemylėjau tavęs labiau nei dabar, šią akimirką.

Pilka erdvė tebuvo tik apniukusios ramybės mirksnis tarp vėtros, amžiams pakeitusios mūsų gyvenimus, ir tos, kuri dar kils.

— Prisieki?

Suspaudžiau jos ranką.

Nepaleisk.

Niekados.

Mūsų rankos susipynė. Ji atgręžė veidą ir pažvelgiau jai į akis; tada pirmąkart pastebėjau, kad viena jos akis žalia, o kita — šviesiai ruda, tiesą sakant, labiau auksinė.

Buvo beveik vidurdienis, kai leidausi į ilgą kelią namo. Mėlynas dangus buvo nudažytas tamsiai pilkais ir auksiniais ruožais. Slėgis kilo, bet atrodė, kad po kelių valandų prapliups liūtis. Manau, Liną tebekaustė šokas. Bet aš buvau pasiruošęs vėtrai.

O kai ji pakils, Gatlino uraganų sezonas atrodys kaip pavasarinis lietutis.

Teta Dėlė pasisiūlė pavėžėti mane namo, bet aš norėjau pasivaikščioti. Nors skaudėjo visus kaulus, turėjau prablaškyti mintis. Susikišau rankas į džinsų kišenes ir užčiuopiau pažįstamą gumulą. Medalionas. Mudu su Lina turėsime rasti būdą grąžinti jį kitam Itanui

Veitui, tam, gulinčiam savo kape, kaip to norėjo Ženevjeva. Gal tai suteiktų Itanui Karteriui Veitui šiek tiek ramybės. Turime sugrąžinti jiems bent tiek.

Nusileidau stačiu keliuku, vedančiu į Reivenvudą, ir dar kartelį atsidūriau ties kelio išsišakojimu, tuo, kuris taip baugindavo, iki susipažinau su Lina. Iki supratau, kur keliauju. Iki sužinojau, kas yra tikra baimė ir tikra meilė.

Ėjau laukais ir 9-uoju keliu prisimindamas tą pirmą pavėžėjimą, tą pirmą naktį per audrą. Mąsčiau apie viską — kaip vos nepraradau tėčio ir Linos. Kaip atmerkęs akis pamačiau ją, žiūrinčią į mane. Ir galvojau, koks aš laimės kūdikis. Kol suvokiau, kad netekome Meikono.

Mąsčiau apie Meikoną, jo knygas, įvyniotas į popierių ir surištas virvele, jo tobulai išlygintus marškinius ir dar tobulesnę savitvardą. Mąsčiau, kaip Linai bus sunku, kaip ji jo ilgėsis norėdama dar kartelį išgirsti jo balsą. Bet šalia jos būsiu aš, kaip norėjau, kad kas nors būtų buvęs šalia, kai netekau mamos. O po kelių pastarųjų mėnesių įvykių, po to, kai mama atsiuntė mums tą žinutę, nebegalvojau, kad ir Meikonas iš tiesų miręs. Gal jis vis dar kur nors mūsų ieško. Jis pasiaukojo dėl Linos, tuo neabejojau.

Teisinga niekuomet nebūna lengva. Niekas to neišmanė geriau už Meikoną.

Pažvelgiau į dangų. Pilki sūkuriai skverbėsi pro lygų mėlį, tokį pat mėlyną kaip mano miegamojo lubos. Kažin, ar tas mėlio atspalvis tikrai atbaido laukines bites? Kažin, ar tos bitės tikrai tiki, kad tai dangus?

Pašėlęs reikalas, ką pamatai, jei iš tiesų nežiūri.

Išsitraukiau iš kišenės „iPod“ grotuvą ir įjungiau. Dainų sąraše buvo nauja daina.

Ilgai į ją spoksojau.

Septyniolika mėnulių.

Spragtelėjau mygtuką.

Septyniolika mėnulių, septyniolika metų,
Akys, kur Tamsa ir Šviesa susipynusios.
Auksas už „taip“ o už „ne“ gavai žalumą,
Septyniolikai bus lemta sužinot paskutinei.
Padėka

Pirmajam „16 mėnulių“ variantui parašyti teprireikė vos trijų mėnesių. Matyt, rašymas buvo lengviausia dalis. Sutvarkyti tekstą pasirodė sunkiau, todėl teko pasitelkti daug didesnes pajėgas. Štai „16

mėnulių“ šeimos medis:

Raphael Simon ir Hilary Reyl
peržiūrėjo knygą, kai dar nebuvo į ką žiūrėti;
Sarah Burnes iš „The Gernert Company“, nepaprastoji AGENTĖ,
ją perskaitė ir iškart viską suprato;
COURTNEY GATEWOOD
iš „The Gernert Company“, agentė 007,
perkėlė knygą anapus Atlanto ir dar toliau;
Jennifer Hunt ir Julie Scheina,
MAŽOJI NEGAILESTINGA IR GENIALI BROWNO REDAKTORIŲ KOMANDA,
vertė prakaituoti ir ašaroti, kol padarėme taip, kaip reikia;
Dave Caplan, mūsų talentingasis aiškiaregis dizaineris,
sukūrė tokį kelią į Reivenvudą, kokį ir įsivaizdavome;
Matthew Chupack
išvertė mūsų nemokšišką lotynų kalbą į tikrąją;
Alex Hoerner, žvaigždžių (ir mūsų) fotografas,
padarė mus gražias be jokio ypatingo paruošimo;
mūsų Šiaurės Karolinos giminaičiai, ypač
Haywood Ainsley Early, genealogas,
padėjo pasodinti šeimų medžius;
ir Anna Gatlin Harmon,
MŪSŲ MYLIMA KONFEDERACIJOS DUKTĖ,
paskolino mums savo mergautinę pavardę ir prižiūrėjo,
kad nenusišnekėtume.

Ir mūsų skaitytojai:
Hannah, Alex C, Tori, Yvette, Samantha, Martine, Joyce,
Oscar, David, Ash, Virginia, Jean x 2, Kerri, Dave,
Madeline, Phillip, Derek, Erin, Ruby,
Amanda ir Marcos,
jų noras sužinoti, kas įvyko paskui,
keitė tolesnius įvykius;
Ashly, dar žinoma kaip Paauglė vampyrų karalienė,
Susan ir John, Robert ir Celeste, Burton ir Mare
klausėsi ir drąsino mus, nes jiems priklauso mūsų gyvenimai;
May ir Ema
dukart praleido pamokas, kad išrankiotų iš teksto banalybes,
jos perprato, ko trūksta pabaigoje,
taip gali tik trylikametė ir penkiolikmetė;
Kate P *ir Nick bei Stella* G
kasnakt užmigdavo užliūliuoti klaviatūros taukšėjimo.

Ir, žinoma,
Alex ir Lewis —
jie aptiko visas skyles
ir pasistengė, kad pro jas neišbyrėtų visata,
jie taikstėsi su viskuo, kas išvardyta aukščiau,
ir dar kai kuo daugiau.

Apie autores

Kami Garcia, kaip ir Ama, yra labai prietaringa, kaip ir kiekviena save gerbianti pietietiškas šaknis turinti mergina, sausainius ir pyragus kepa pati. Tarp „Amerikos revoliucijos dukterų“ turi giminaičių, bet pati jokiame inscenizuotame mūšyje kol kas nedalyvavo. Džordžo Vašingtono universitete Kami studijavo pedagogiką, yra humanitarinių mokslų magistrė. Ji — mokytoja ir skaitymo specialistė, vadovauja vaikų ir paauglių knygų mylėtojų būreliams.

Margaret Stohl, kaip ir Lina, nuo penkiolikos metų dėl rašinių vis įsiveldavo į kokius nors nemalonumus. Ji parašė ir suprojektavo daug populiarių vaizdo žaidimų — štai kodėl du jos neklaužados skalikai pavadinti Zelda ir Kirbiu. Amherste ir Jeile Margaret įsimylėjo amerikiečių literatūrą, Stanfordo universitete įgijo anglų filologijos magistrės laipsnį, o Norviče, Rytų Anglijos universitete, vadovaujama poeto Goerge MacBetho, mokėsi kūrybinio rašymo.

Kami ir Margaret su šeimomis gyvena Los Andžele, Kalifornijoje. „16 mėnulių“ yra jų debiutinis romanas. Kami ir Margaret kviečia apsilankyti jų interneto svetainėje
www.kamigarciamargaretstohl.com.